Limburgs Dagblad

To oui or not to oui...

Zaterdag 19 september 1992 | 74e jaargang nr. 222.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,60

● *Maurizio Fondriest*

● *Ondergronds in Zolder*

Miljoenenkostend uitgaanscomplex op kop van Cauberg

Casino blijft in Valkenburg

Van onze verslaggevers

VALKENBURG – Het Casino blijft in Valkenburg. Dat heeft de Raad voor Casinospelen gisteren beslist. Daarmee zijn de kansen voor een casino op het Céramique-terrein in Maastricht verkeken. De uitspraak is een meevaller voor Valkenburg, dat zijn ambitieuze plannen om het casino binnen de gemeente te houden, toch geslaagd ziet.

Waarom de Raad voor Casinospelen precies voor Valkenburg heeft gekozen is nog niet duidelijk. Duidelijk is wél dat de adviesraad, die gisteren over deze zaak in Den Haag vergaderde, niet onder de indruk is gekomen van een toelichting op de Maastrichtse plannen door wethouder Jan Hoen en directeur Hub Smeets van stadsontwikkeling.

Feest

Valkenburg vierde gisteren feest. Burgemeester Constant Nuytens was zeer verheugd over het goede bericht uit Den Haag. „Binnenkort beginnen we. De gronden in het Rotspark op de kop van de Cauberg, waar het nieuwe casino komt, zijn al van de gemeente." Met de bouw van het nieuwe casino gekoppeld aan een cultureel centrum met theater, twee hotels, winkels en de aanleg van een Kuurpark en het al bestaande Thermae 2000, kan Valkenburg, zo meent Nuytens, het predikaat 'Kuuroord' of 'Bad Valkenburg' waarmaken.

Felicitatie

Na terugkeer in Maastricht zei Jan Hoen dat de beslissing in Den Haag eerder was gevallen dan hij had verwacht. In elk geval wilde hij namens het stadsbestuur de gemeente Valkenburg feliciteren.

De beslissing loopt helemaal in de pas van het convenant waarin Maastricht beloofde zich terughoudend op te stellen bij de onderhandelingen over de toekomstige lokatie van het casino, zo benadrukte de wethouder.

De kosten van het hele plan in Valkenburg worden geschat op honderd miljoen gulden. Alleen al de bouw van het Casino-complex kost tussen de 15 tot 20 miljoen. Daarbij komen nog eens de inrichtingskosten. De kosten van de toegangswegen zijn geraamd op 13 miljoen.

Nuytens: „We zullen nu slagvaardig te werk gaan. Als alles meezit kan medio 1996 Holland Casino de deuren van het nieuwe casino openen."

● *Een vrouw loopt wat schuchter langs een muur vol met oproepen om nee te stemmen tegen het Verdrag van Maastricht. Morgen beslissen de Fransen over het al of niet meedoen aan het Europa van de toekomst. Maar niet alleen 'Maastricht' staat morgen op het spel, ook de toekomst van president Mitterrand lijkt in het geding. Sterker nog, een Frans 'nee' morgen zal waarschijnlijk leiden tot het einde van veel dromen over een gezamenlijke Europese toekomst. Het is volslagen onduidelijk of het ja of nee wordt. De laatste opiniepeilingen die dateren van een week geleden lieten zien dat voor- en tegenstemmers elkaar in evenwicht hielden.* Foto: REUTER

Toekomst NLS op vliegveld Beek onzeker

BEEK – De toekomst van de Nationale Luchtvaart School (NLS) op vliegveld Beek is onzeker. De overheid wil de opleidingsinstituten voor de luchtvaart zoveel mogelijk gaan concentreren op de Groningse luchthaven Eelde, waar al de Rijksluchtvaartschool is gevestigd.

Dit werd gisteren duidelijk tijdens een NLS-symposium dat werd gehouden bij gelegenheid van het 65-jarig bestaan van de NLS.

Zie verder pagina 15
● **Mogelijk concentratie opleidingen in Eelde**

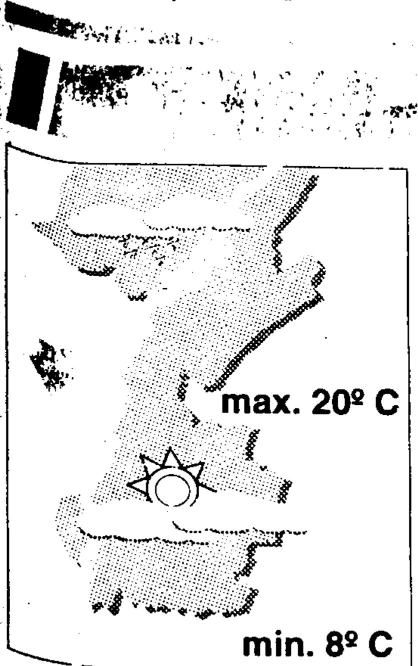
Vredesoverleg Joegoslavië hapert weer

GENÈVE – In Genève zijn de voorzitters van de internationale conferentie over Joegoslavië, Lord Owen en Cyrus Vance, er gisteren niet in geslaagd de drie strijdende Bosnische partijen aan één onderhandelingstafel te krijgen. De Servische leider Radovan Karadzic zinspeelde op een onderhands akkoord met de Kroaten als de moslims blijven weigeren te praten.

De Bosnische regeringsdelegatie, wilde niet in dezelfde kamer plaatsnemen als de 'oorlogsmisdadiger' Karadzic. Daarom voerden Owen en Vance afzonderlijke gesprekken met Karadzic en de Kroatische leider Mate Boban. Vanmiddag volgt een nieuwe reeks gesprekken.

De grootste hinderpaal voor het overleg, zei Karadzic, is de weigerachtige houding van de moslims, die volgens hem de hele republiek willen overheersen. „Het is gemakkelijker praten met de Kroaten. We zijn bereid met hen een bestand te bespreken en een afbakening (van het gebied) tussen onze twee etnische groepen."

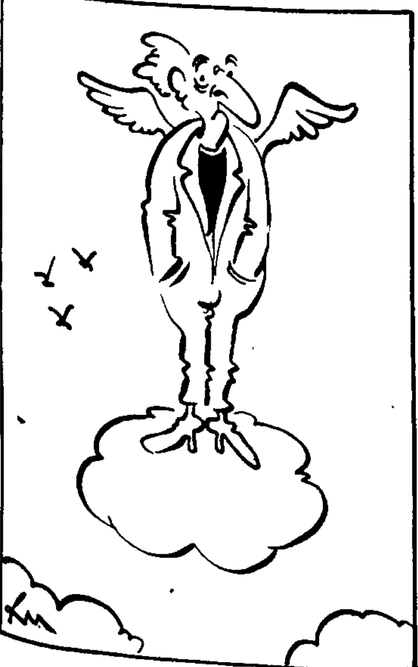
De gevechten in de Bosnische hoofdstad Sarajevo gingen gisteren onverminderd door. De Servische artillerie hield een poging tegen van Bosnische troepen om de omsingeling van de stad te doorbreken. Daarbij werden de oude binnenstad, het vliegveld en het hoofdkwartier van de VN-vredesmacht geraakt. Servische tanks deden mee aan de strijd. Ook werden gevechten gemeld in de Noord- en Centraalbosnische steden Jajce, Bihac, Doboj en Derventa.

LATER ZON
Een vlak lagedrukgebied bepaalt vandaag ons weer. Eerst is er vrij veel bewolking, waaruit af en toe wat lichte regen valt. In de loop van de middag klaart het op en zien we de zon weer. De wind is zwak uit het zuidwesten en draait vanmiddag naar het westen. De middagtemperatuur wordt 20 graden. Vannacht daalt de temperatuur naar 8 graden. Zondag zorgt een uitloper van een hogedrukgebied voor rustig weer. Het is dan licht bewolkt en droog. Bij een zwakke veranderlijke wind wordt het 's middags 22 graden.
Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:
zon op: 07.21 onder: 19.44
maan op: 23.21 onder: 15.31
MORGEN:
zon op: 07.22 onder: 19.42
maan op: 23.21 onder: 16.19

Ontslagen personeel bij Fokker krijgt nieuwe functie

Koninklijke Musea Brussel tonen erfenis van het oude Amerika

Schatten uit de Nieuwe Wereld

DOOR JAN VAN DAMME

BRUSSEL – Sinds 1984 zijn in het Jubelpark-complex in Brussel overzichtstentoonstellingen te zien geweest van de Columbiaanse goudsmeedkunst, de kunstschatten van de Azteken in Mexico en de geschiedenis van Inca-Peru. Gezien dat zwak voor het oude Amerika ligt het voor de hand dat de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis in het Columbusjaar ruime aandacht besteden aan Indiaanse en Eskimo-culturen. 'Schatten uit de Nieuwe Wereld' toont de erfenis van volken die 4000 jaar lang het continent tussen Alaska en Argentinië bewoonden.

De ontdekking van Columbus betekende na verloop van tijd de ondergang van het complete oude Amerika. De teloorgang van de Azteken- en Incarijken is bekend. Maar ook andere, lange tijd minder tot de verbeelding sprekende culturen in Noord- en Midden-Amerika verdwenen van de aardbodem. Columbus en zijn Europese volgelingen brachten onbekende ziekten als mazelen en pokken waartegen de Indianen niet bestand waren. Bovendien regeerden de ontdekkers met het kruis én het zwaard in de hand, hele volksstammen werden uitgeroeid of tot slavernij gedwongen.

Pas veel later zou er belangstelling komen voor die precolumbiaanse samenlevingen. Van de Indianen- en Eskimo-culturen die ten onder gingen in de Europese vloedgolf zijn in de loop der eeuwen talrijke overblijfselen opgegraven en geconserveerd. De nadruk lag lange tijd op de beschavingen van Maya's, Azteken en Inca's in Mexico en Midden- en Zuid-Amerika. In het dunner bevolkte Noord-Amerika waren de beeldhouwkunst en metaalbewerking minder ontwikkeld. Kunstvoorwerpen waren dikwijls van vergankelijk materiaal gemaakt, zodat opgravingen over het algemeen minder spectaculaire resultaten opleveren.

Topstukken

In de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis in Brussel wordt desondanks een poging gedaan ook die Noordamerikaanse culturen uit het precolumbiaanse tijdperk te laten spreken. Topstukken uit héél de Nieuwe Wereld, van noord tot zuid, worden in de Belgische hoofdstad getoond. Van de ruim 400 geëxposeerde kunstwerken is het grootste deel afkomstig uit Mexico, Peru en Argentinië, maar Noord-Amerika is deze keer toch heel behoorlijk vertegenwoordigd.

Gezien de ruime aandacht die de beschavingen in Midden- en Zuid-Amerika de afgelopen jaren hebben gekregen, mag de afdeling met kunstwerken uit het gebied ten noorden van de Rio Grande het meest interessant worden genoemd. In het getemperde licht van de gloednieuwe expositiezaal wordt duidelijk dat het nooit te laat is om een historische visie bij te stellen. Hoe indrukwekkend de steden, tempels en ceremoniële voorwerpen van de Maya's, Azteken en Inca's ook mogen zijn, het gaat niet langer aan hen als de grondleggers van de oude Amerikaanse cultuur te bestempelen. Uit wat nu bekend is, kan worden opgemaakt dat er in Noord-Amerika beschavingen voorkwamen die geheel eigen verschijningsvormen hebben gekend. Dat de eerste bewoners van Amerika waarschijnlijk 5000 jaar geleden uit Azië via de Beringstraat in het hoge noorden van het continent terechtkwamen en van daaruit zuidwaarts trokken, maakt het ontstaan van op zichzelf staande samenlevingen ten noorden van Mexico alleen maar aannemelijker.

Olielamp

De stenen olielamp die meteen in de eerste zaal van de tentoonstelling de aandacht trekt, is een treffend voorbeeld van de kunstuitingen van die noordelijke culturen. De lamp werd op het Canadese Kenai Peninsula gevonden en wordt gedateerd tussen 500 jaar voor en 500 jaar na Christus. De eskimo's gebruikten olie van walvissen en andere zeezoogdieren als brandstof. Hun cultuur wordt gerekend tot de zogenaamde Kachemak-traditie, die van 2000 vóór tot 1000 na Christus op de eilanden in en rond de Beringstraat te vinden was. De Eskimo's vestigden zich langs de kust en op de oevers van zalmrijke rivieren. Visvangst was hun voornaamste bron van bestaan. Uit walrusivoor gesneden contragewichten voor harpoenen, schrapers en walvisbeeldjes vormen in het Jubelpark het visitekaartje van die in arctische streken levende volken.

Het gaat bij deze expositie om de schoonheid van de voorwerpen, niet om het feit dat een opgegraven potje of harpoenpunt uniek is. Die werkwijze zou met zich mee kunnen brengen, dat er een weliswaar esthetisch verantwoord beeld van de Indianenvolken gegeven wordt, maar dat de historische lijn ernstige hiaten zou vertonen. Toch is dat niet het geval. De meeste maskers, beelden en gebruiksvoorwerpen zijn niet sterk tijdgebonden. Daarbij komt dat er wel degelijk op geografische spreiding is gelet.

Misschien zijn de kunstvoorwerpen uit Noord-Amerika minder kleurrijk en groots dan die uit meer zuidelijk gelegen gebieden. Even goed kan gezegd worden dat de soberder stijl een eigen pracht heeft, passend in het cultuurpatroon van volkeren die lange winters moesten zien te overleven.

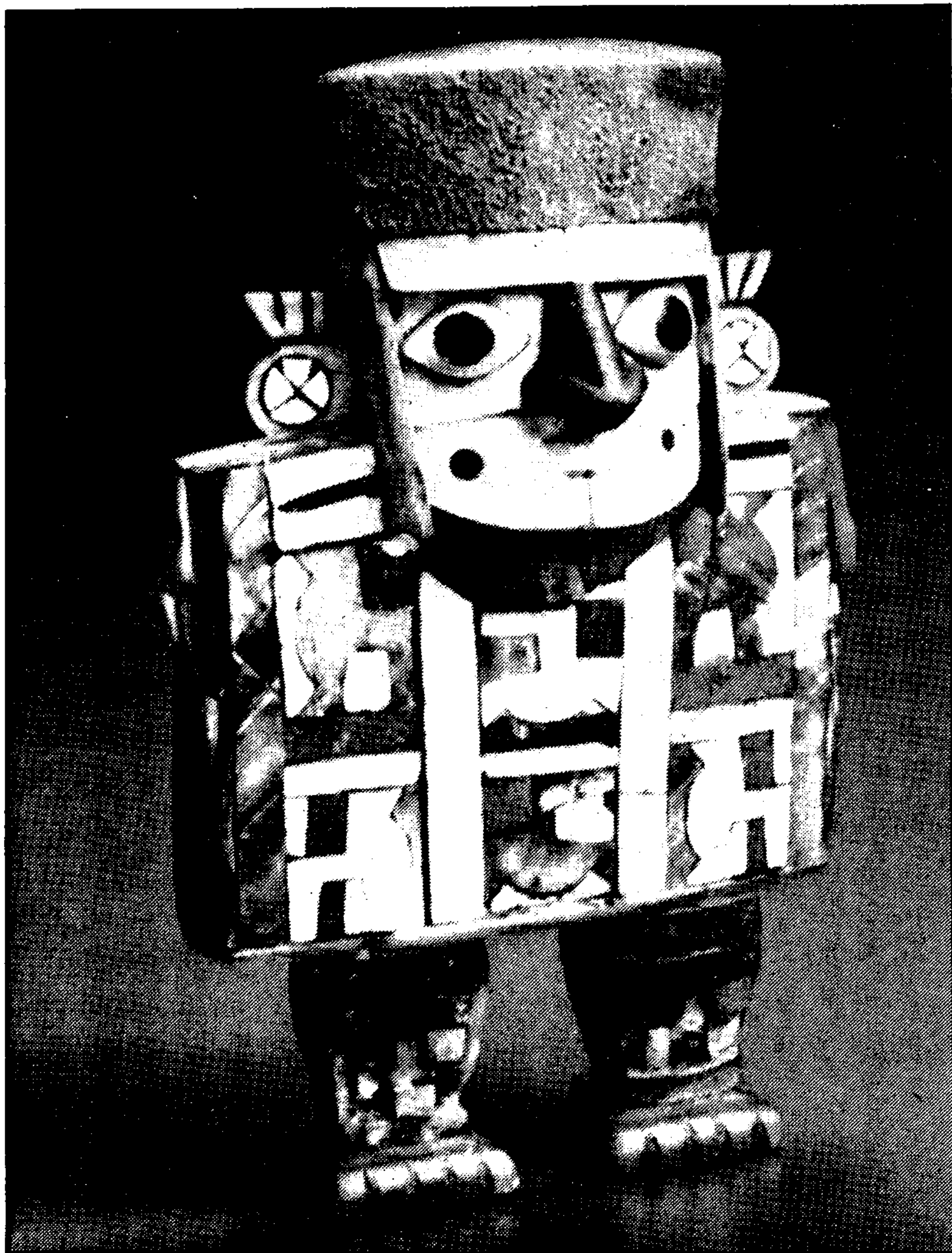
Olmeken

De overgang van Noord- naar Zuid-Amerika wordt in Brussel gevormd door een sfeervol belichte hoekzaal, waar twaalf Olmeekse maskers worden getoond. De beschaving van de Olmeken, die in de Mexicaanse wouden nog altijd voor verrassingen zorgt in de vorm van metershoge gebeeldhouwde koppen, wordt beschouwd als de oudste cultuur van Midden-Amerika. De koningsmaskers van blauw jade, zoals die in Brussel worden geëxposeerd, staan te boek als de topstukken van de Olmeken.

Eenmaal in Peruaanse, Argentijnse en Braziliaanse sferen beland, ogen het aardewerk en textiel voor de vaste bezoeker van de Brusselse musea vertrouwder. Wat niet wegneemt dat de veelal uit particuliere collecties afkomstige stukken blijven boeien. De uit vulkaansteen gehakte maaltafel uit Costa Rica met pelikanen tussen de poten is een juweeltje, dat nog niet eerder getoond werd. Ook de uit Peru afkomstige gouden hemdversiering is een precolumbiaanse schat, die gezien mag worden.

Schatten uit de Nieuwe Wereld, tot en met 27 december in de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis in Brussel.

ber.

● *Mensfiguur in mozaïek van schelp en koraal, onderdeel van de expositie Schatten uit de Nieuwe Wereld.*

k

verder...

... exposeert Marlies Voragen olieverfschilderijen in galerie Artique, Prins Mauritslaan in Beek. Van 20/9 t/m 31/10, open wo t/m vr 14-18 uur, za en zo 11-17 uur.

... is in de etalages en de wachtkamer van het LIASS in Geleen, Elisabethstraat 9, tot en met 30 oktober werk te zien van Pim Willems-Geurts.

... worden de kantoren van de Credit Lyonnais Bank in Limburg tot en met 13 november opgesmukt met kunstwerken van de in Valkenswaard wonende kunstenares José Schorer.

... presenteert Fijnschilderschool Heerlen tot en met 11 oktober haar werk in galerie Kleen Lingelauf, Valkenburgerweg 79 in Voerendaal. Open di t/m vr 14-17, za 10-16 uur.

... exposeert Esther van den Brink olie/acryl op doek en gemengde techniek in de Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5 te Maastricht. Open ma t/m vr 8.30-16 uur.

... is in de Heerlense Stadsschouwburg tot en met 27 september de tentoonstelling Het Afrikaans Leven in Brons te zien. Het betreft een collectie bronzen objecten, vervaardigd door kunstenaars van de Mossi-stam uit Burkina Faso.

... zijn in het atelier en de tuin van Anja Cilissen, Oude Maastrichterweg 40 in Gulpen, beelden en ruimtelijke objecten te zien van Anja Cilissen en schilderijen van Geert Vullings. Open za en zo van 13-17 uur.

... loopt tot en met 25 oktober in galerie Marijke Raaijmakers, Lottumseweg 24 in Grubbenvorst, de expositie Portrait of a lady III. Open do t/m zo 13-17 uur.

... toont Galerie Fah, Brusselsestraat 80 in Maastricht, tot en met 19 oktober pastels van Nicolaas Wijnberg. Open do 16-20 uur, vr t/m zo 13-17 uur.

● *Vrouw met kind, bronz object, te zien in Heerlen Stadsschouwburg.*

exposities

Tsjechisch kunstenaar in Brikke Oave

BRUNSSUM – Pavel Janouškovec is een jong Tsjechisch kunstenaar uit Pilsen. Ongeveer zeventig van zijn werken (in olie en acryl) zijn tot en met 19 oktober te zien in D'r Brikke Oave, Lindeplein 5a en het Bestuurscentrum, Lindeplein 1 in Brunssum. De expositie is in D'r Brikke Oave te bezichtigen van maandag tot en met vrijdag van 10 tot 12, 14 tot 17 en 19 tot 21 uur, zondag van 15 tot 17 uur, woensdagavond en zaterdag gesloten. In het bestuurscentrum kunnen de kunstwerken van maandag tot en met vrijdag van 9 tot 17 uur worden bekeken. Janouškovec begon zijn opleiding bij Jarosley Sindelar, een kunstenaar die uitsluitend kunst creëerde die door het toenmalige communistische regime werd geaccepteerd. Van 1981 tot 1983 ging hij in de leer bij Jiri Patera, wiens vernieuwende denkbeelden grote invloed hadden op zijn visie en werk. In 1983 werd het Janouškovec verboden om in zijn land te exposeren, omdat zijn kunst volgens de autoriteiten niet in de geest was van de socialistische cultuur.
Sinds de val van het communisme geniet Janouškovec een uitstekende reputatie, niet alleen in Tsjechoslowakije, maar ook daarbuiten. In veel Europese landen zijn zijn werken in musea en galerieën te zien. Ook exposeerde hij inmiddels twee keer in de Verenigde Staten.

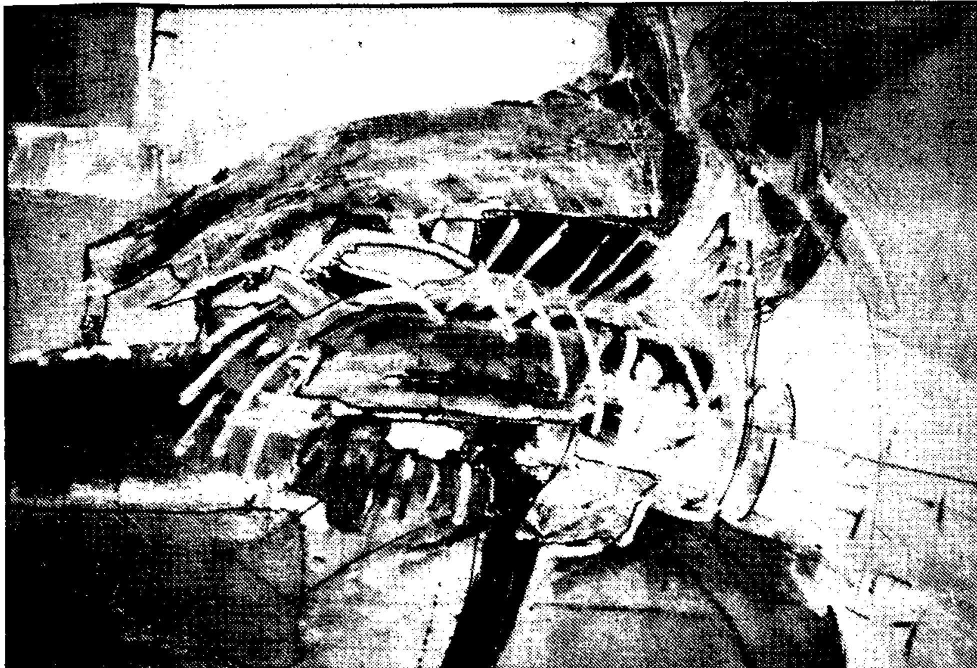
Expositie Rosa Morales Ruiz

MAASTRICHT – De Spaanse Rosa Morales Ruiz opent het zevende expositieseizoen van galerie Schuwirth & Van Noorden in de Rechtstraat in Maastricht. Tot en met 1 november wordt van donderdag tot en met zaterdag van 14 tot 18 uur grafiek getoond van deze Madrileense kunstenares.
Rosa Morales (1962) houdt zich vooral bezig met het vervaardigen van grafiek, ondanks een schilderopleiding aan de kunstacademie. Na haar studie ging zij in de leer bij vooraanstaande Spaanse grafici. Zij experimenteert naast het graveren met andere methodes om structuren te produceren die een verrassend element toevoegen aan haar werk. Zij exposeerde in diverse Spaanse steden, in Frankrijk, Kenia en nu voor het eerst in ons land.

Irish Art in Melkfabriek

SITTARD – Kunstcentrum de Melkfabriek, Leyenbroekerweg 113a in Sittard, opent morgen zijn deuren voor een tentoonstelling van recent werk van vijf Ierse kunstenaars. Deze expositie zal onder de naam 'On Tour' verder reizen naar België, Duitsland en Ierland. In Sittard is de tentoonstelling te zien op de zondagen 20 en 27 september en 4 en 11 oktober, telkens van 14 tot 18 uur.

Hoofddoel van 'On Tour' is onder andere het leggen van contacten tussen Ierland en het groeiend Europese netwerk van hedendaagse kunstenaars waarbij ook de Melkfabriek betrokken is. Als onderdeel van dit project zullen vier kunstenaars van de Melkfabriek – René van Binsbergen, Elly Kruijssen, Mart Schobben en Ron Speetjens – in juni 1993 naar Ierland reizen om hun werk in Limerick te exposeren.
De kunstenaars Michael Byrne, Jill Dennis, David Lilburn, Jim Savage en Joe Wilson wonen in de buurt van de drie grootste Ierse steden Dublin, Cork en Limerick en werken al jaren samen. In hun werk is een grote verscheidenheid terug te vinden in stijl en materiaalgebruik: schilder- en tekenwerk in olieverf en aquarel, druktechnieken als lithografie, droge naald etsen en monotypes, maar ook sculpturen in keramiek. Ondanks deze verscheidenheid zorgt de krachtige en direkte betrokkenheid van de kunstenaars bij hun omgeving en hun problematiek bij het vertalen van de gemaakte indrukken voor een duidelijke samenhang in hun werk.

● *Schilderij van Pavel Janouškovec.*

Duo-expositie bij Wanda Reiff

MAASTRICHT – Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43 in Maastricht, opent haar seizoen met een tentoonstelling van Wim Claessen en Suzan Drummen. De expositie wordt morgenmiddag om 14 uur geopend en loopt tot 7 november. Open woensdag tot en met zaterdag van 11 tot 17 uur. Via het abstract-landschappelijke werk, de installaties en de monochromen keert in het recent werk van Wim Claessen het landschap met een aantal symbolische elementen terug: water, bomen, bloemen en vogels.

Van de Heerlense Suzan Drummen wordt recent werk getoond: de geschilderde illusie wordt gezocht en getoond, optische effecten stapelen zich op. Doordat grote vlakken van de schilderijen wit zijn en vreemde randen en patronen zich opdringen als verf, als platte materie, wordt de optische illusie ook weer ondergraven. Geen moment wordt het oog met rust gelaten. Vaststaande ordeningsprincipes raken voortdurend aan het wankelen.

Stijn Peeters in Stadsgalerij

HEERLEN – In de Heerlense Stadsgalerij, Raadhuisplein 19, begint vanmiddag om 16.00 uur een expositie van schilderijen van Stijn Peeters uit Valkenswaard. Zijn abstracte schilderkunstige experimenten zijn tot en met 15 november te zien van dinsdag tot en met vrijdag van 11 tot 17 uur, zaterdag en zondag van 14 tot 17 uur.

Vanaf 1987 schildert Peeters composities die de illusie wekken landschappen te verbeelden. Hij maakt gebruik van verschillende schildertechnieken en kleuren. Hiermee weet hij zijn composities zodanig vorm te geven dat ze de vlakte, diepte en reliëf van een niet bestaand landschap oproepen. Horizontale en verticale monogrome kleurvlakken doorbreken de landschappelijke harmonie. Later laat Peeters op structurele wijze het toeval toe in zijn werk. Er ontstaan composities die lijken op vergezichten, waarbij landschappelijke, menselijke en abstracte objecten op de voorgrond treden. Ze ogen grillig, romantisch en surrealistisch.

Kunstmarkt Maaseik

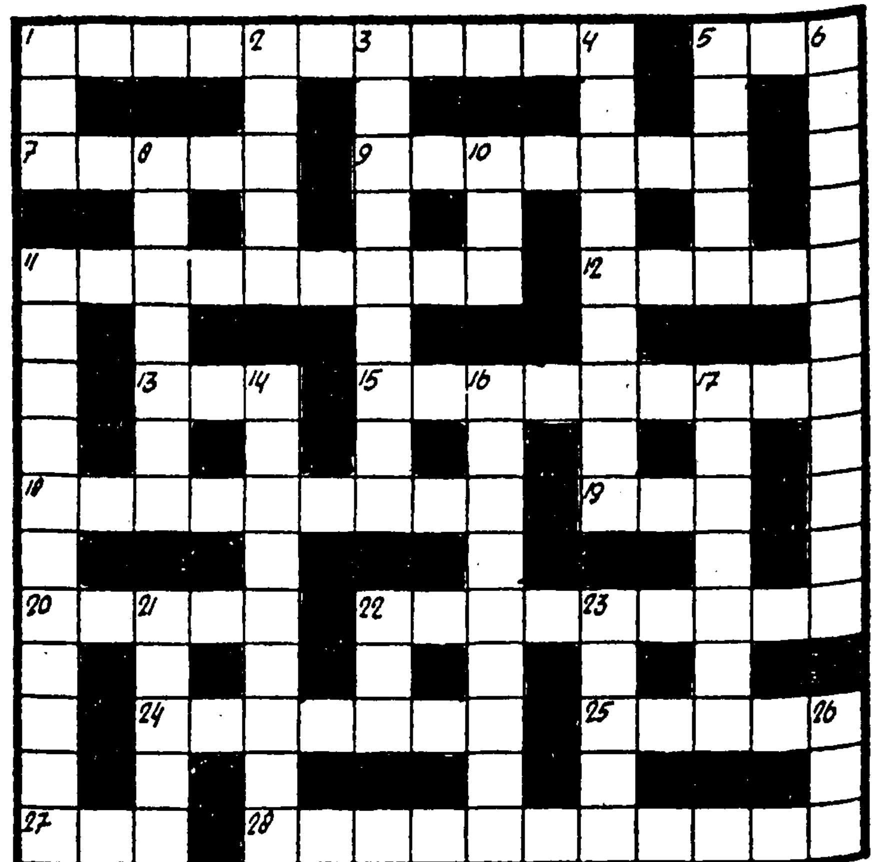
MAASEIK – Ter afsluiting van de kunstmanifestatie Deviant, die dit jaar voor de tweede keer op het programma stond, wordt morgen in de Bleumerstraat in Maaseik een internationale Kunst-, Kijk- en Koopmarkt gehouden. Vanaf 10.00 uur maken 43 beeldende kunstenaars, zes schrijvers en drie zangduo's hun opwachting.

Een jury zal de beste kunstprestatie aanwijzen. De geselecteerde kunstenaar krijgt een expositie aangeboden in galerie Leopold in Maaseik. Rond 19.00 uur zal de kunstmanifestatie worden gesloten.

Oplossing van gisteren

■	S	T	R	O	N	K	■	D	E	S	S	I	N	■
H	■	U	■	K	A	N	■	O	R	A	■	N	■	D
E	M	I	R	■	T	A	B	O	E	■	A	K	T	E
N	■	T	I	K	■	P	O	S	■	F	A	T	■	T
N	A	■	T	I	L	■	R	■	S	E	T	■	L	A
E	L	S	■	M	A	T	R	O	N	E	■	K	E	I
P	E	C	H	■	M	■	E	■	A	■	R	A	I	L
■	■	H	U	P	P	E	L	W	A	T	E	R	■	■
S	L	O	T	■	R	■	P	■	I	■	L	E	E	D
H	E	L	■	M	E	T	R	I	E	K	■	T	R	I
E	S	■	R	U	I	■	A	■	R	A	P	■	G	R
R	■	B	O	D	■	B	A	T	■	M	U	S	■	E
P	R	U	T	■	B	E	T	E	L	■	S	T	U	C
A	■	I	■	K	O	U	■	R	O	L	■	O	■	T
■	O	K	S	A	A	L	■	P	R	O	M	P	T	■

cryptogram

Horizontaal: 1. Kleverige reis, waar je altijd iets van overhoudt; 5. De bij u horende druk; 7. Een kleine hoeveelheid van de hond; 9. Een stuk grond krijgen; 11. Jan, Piet en Klaas zijn erg belangrijk; 12. Het maagdelijke beeld in de lucht; 13. Die stap kun je ook zetten zonder thee; 15. Een marcherende titelhouder tijdens een gevecht; 18. Een lastige hoek is ook inderdaad lastig; 19. Neer die bal, net als de kippen! 20. De maat nemen; 22. De prik uit de prikslee heeft iets plantaardigs; 24. Reeds riekt het produkt; 25. Niet onder door lopen zonder El, anders bijt hij; 27. 19 vindt hier plaats; 28. Kinderachtig zonder grote geest.

Verticaal: 1. Hij vindt alles goed; 2. Boven de enkeling en dicht bij elkaar; 3. Alle leden met een trom doen altijd hetzelfde werk; 4. Vreemde die van de bijstand krijgt en dan weggaat; 5. Hij is de grote gemene die er is; 6. De straat laten glimmen tijdens 't verstoppen; 8. Verslaan voor 't binnenkomen; 10. Een noot en een liefhebber; 11. Appelsap ter gelegenheid van de geboorte; 14. Vrouw zonder werk? Daar rekenen we op; 16. S is thuis in rekenen, en nu ook in taal; 17. Het gaf een mooie vorm in de diepte; 21. Wie gaan er over het voedsel? 22. 't Is met S in orde aan de voet; 23. Een liefkozing van een arts brengt een keer in je leven; 26. Omkeren en teniet op de achterkant.

het kristallen kasteel

recept

Varkenslever met mangosaus

DOOR HUUB MEIJER

Benodigdheden voor 4 personen: 4 plakken varkenslever à 150 g, 1 mango, 3 kleine sjalotten, halve el scherpe Franse mosterd, zout, peper, 2 el bloem, 50 g boter, 1 dl appelsap, 8 aardbeien.

Schil mango, snijd vruchtvlees van pit af en wrijf door zeef of pureer in keukenmachine. Pel sjalotjes en snijd in ringen. Wrijf varkenslever dun in met mosterd, zout en peper. Wentel lever door bloem en schud overtollige bloem er weer af. Verhit boter en bak lever op laag vuur in ca 8 minuten zachtjes bruin en gaar, af en toe keren.

Leg lever op voorverwarmde borden. Bak sjalotringen in braadvocht mooi bruin. Was aardbeien en snijd in waaiertjes. Doe sjalotringen over in kom. Roer mangopureer en appelsap door braadvocht. Roer aanbaksels los en kook geheel op hoog vuur in tot sausdikte. Schenk een beetje naast plakken lever en de rest in sauskom. Garneer met aardbeien waaiertjes en sjalotringetjes.
TIP: Serveer hierbij eens pommes macaire (gekruide aardappelpuree) en spinazie à la crème.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/455506
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand f 27,45
per kwartaal f 82,35
Per acceptgiro:
per maand f 28,45
per kwartaal f 83,35
losse nummers f 1,60
Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

Historisch schip bij Oman ontdekt

DEN HAAG – Voor de kust van de Arabische oliestaat Oman is waarschijnlijk een schip van de voormalige Vereenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) gevonden. Het zou gaan om de Amstelveen, die in 1763 is vergaan. Dat heeft ambassadeur C. Sanders in de hoofdstad Muscat gisteren bevestigd.

Volgens de ambassadeur was uit de archieven bekend dat het schip zich voor de kust van Oman bevond. Een half jaar geleden is een Nederlandse amateurduiker naar de Amstelveen gaan zoeken. Toen het schip werd gevonden, meldde de ambassadeur dat aan de Omaanse overheid met de vraag of Nederland het schip mocht bergen. Hij heeft hierop nog geen reactie gehad. Volgens Sanders is het nog maar de vraag of het schip wordt geborgen. „Er zijn geen waardevolle voorwerpen aangetroffen. Het gaat hooguit om de culturele waarde van het schip en die ken ik niet", aldus Sanders.

Volgens de adjunct-directrice van het Amsterdams scheepvaartkundig museum, Van Eijk van Heslinga, gaat het om een schip dat in 1747 is gebouwd voor de kamer van Amsterdam. „Het schip is de laatste uit een serie van drie. Het is 1150 ton groot en is daarmee één van de grotere schepen uit die tijd."

In totaal heeft het schip vijf reizen gemaakt. „De laatste keer dat de Amstelveen Nederland verliet, was in mei 1762, vanuit Texel. Het schip voer toen via Kaap de Goede Hoop naar Batavia, waar het eind november 1762 arriveerde", aldus Van Eijk-Van Heslinga.

Uit de plaats waar het schip gevonden is, concludeert zij dat het vanuit Batavia een 'intra-aziatische' reis maakte en naar Mokka (Jemen) voer, om daar goederen op te halen. Het is de tweede keer in vrij korte tijd dat de resten van een VOC-schip zijn gevonden. Enige jaren geleden werd voor de kust van het Afrikaanse land Gabon ook een schip van de Compagnie gevonden.

Maatregelen tegen internationale criminaliteit

Gezamenlijke strijd van EG tegen maffia

BRUSSEL – De Britse minister van justitie Kenneth Clarke durfde nog niet zeggen of „de leden van de maffia nu 's nachts wakker in hun bed" zouden liggen. Maar volgens hem doet de maffia er wel „goed aan zich zorgen te maken" na de bijeenkomst in Brussel van de Europese ministers van binnenlandse zaken en justitie over de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit.

Tegenover de internationale misdaad willen de ministers al even grensoverschrijdende politionele en justitiële maatregelen stellen. Een werkgroep van deskundigen uit politie en justitie van de twaalf EG-lidstaten moet binnen zes maanden een strategie tegen de maffia uitwerken. De samenwerking in Europol moet worden versneld, opdat op 1 januari 1993 werkelijk met de eerste taak kan worden begonnen: de bestrijding van de aan drugs gekoppelde misdaad. Over het uiteindelijke land van vestiging van Europol – Nederland en Frankrijk maken beide een goede kans – is nog geen besluit gevallen. Maar volgens minister Clarke moeten beide landen na de bijeenkomst van gisteren wel degelijk de druk voelen om zo snel mogelijk een beslissing te nemen.

Clarke en de Nederlandse minister Hirsch Ballin zagen geen reden om de gezamenlijke criminaliteitsbestrijding los te laten, mochten de Fransen morgen in meerderheid 'nee' zeggen tegen het Verdrag van Maastricht. Maar de Brit voorspelde wel een 'terugslag' en een 'interruptie' van het werk en vroeg zich af of ook dit onderdeel van Maastricht dan niet „terug naar de tekentafel" zou moeten.

De Italiaanse minister van justitie Martelli had van de bijeenkomst van gisteren veel meer verwacht. Hij vindt dat er een echte 'Europese anti-maffiawet' moet komen, dat de wetgeving in de EG-landen op het gebied van de bestrijding van de internationale misdaad op elkaar moet worden afgestemd, dat er een soort Europese onderzoeksrechter moet komen en dat de procedures voor de uitlevering van misdadigers worden vereenvoudigd.

punt uit

● Brigade

Het Ministerie van Defensie werkt aan een andere opzet van de luchtmobile brigade. Staatssecretaris Van Voorst zei gisteren dat Defensie er nu van uitgaat dat de luchtmobiele brigade gebruik zal maken van zware en lichte helikopters, waarbij de grote heli's gebruikt worden voor transport. De staatssecretaris schreef in mei aan de Kamer dat er voor de luchtmobiele brigade twee grote en zes middelgrote transportvliegtuigen nodig waren, transporthelikopters en kleine vliegtuigen.

● Lichtend Pad

Het proces tegen Abimael Guzmán, leider van de extreemlinkse terreurbeweging Lichtend Pad, wordt achter gesloten deuren gehouden. Guzmán zal voor nog 7 oktober worden berecht. De leider van Lichtend Pad staat levenslang te wachten, hoewel president Alberto Fujimori heeft gezegd persoonlijk voor de doodstraf te zijn.

● Vuurgevecht

Drie van de acht zware criminelen die vorige week uit een streng bewaakte gevangenis in Clairveaux waren ontsnapt zijn gistermorgen in Bordeaux opgepakt. In een vuurgevecht met de politie kwam daarbij een gevangene om het leven. Hun ontsnapping vorige week leidde tot een nationale staking van het bewakingspersoneel.

● Koerden

In een restaurant in de Duitse hoofdstad Berlijn zijn donderdagavond vier leidende Koerdische politici vermoord. Een vijfde aanwezige raakte zwaargewond. Kort voor middernacht waren twee gemaskerde mannen het restaurant binnengestormd en hadden met een machinegeweer het vuur op de politici hadden geopend. De daders zijn spoorloos.

● Topbaan

C. de Vries Lentsch (39) is benoemd tot directeur personeel en organisatie op het ministerie van onderwijs en wetenschappen. De Vries Lentsch verwierf landelijke bekendheid door de commotie die haar benoeming tot rectrix van het hoofdstedelijk Barlaeus Gymnasium veroorzaakte een aantal jaren geleden.

'Geen meningsverschillen binnen het kabinet'

Lubbers bagatelliseert onenigheid over wao

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Van een verschil van mening is geen sprake en een onrustige dag heeft hij er ook niet aan beleefd. De publieke onenigheid tussen PvdA-minister Kok (Financiën) en zijn CDA-collega De Vries (Sociale Zaken) over de wao, werd gistermiddag door premier Lubbers gebagatelliseerd. „Bij ieder woord over deze kwestie lijkt het alsof je iets nieuws zegt. Dat is Kok ook overkomen."

De al maanden sluimerende onenigheid tussen PvdA en CDA over de bezuinigingen op de wao, kreeg deze week nieuwe brandstof. Woensdagavond suggereerde vice-premier Kok ten overstaan van een PvdA-gehoor ruimte te zien voor een versoepeling van de wao-maatregel. Muziek in de oren van de PvdA-fractie die ijvert voor het ontzien van de bestaande wao-uitkeringen. Nog geen 24 uur later kwam de reactie van De Vries. In eufemistisch Haags jargon zei de minister hoogst verbaasd over de uitlatingen van zijn collega en het 'buitengewoon te betreuren' als de kabinetsplannen werden opengebroken. Flink geïrriteerd dus, temeer omdat het omstreden wetvoorstel dinsdag aan de Kamer wordt aangeboden. Met zijn opmerkingen nam Kok een voorschotje op de behandeling ervan.

Mooi weer

Lubbers speelde na afloop van het kabinetsberaad mooi weer. De eerste minister heeft absoluut geen moeite met de woorden van Kok en van meningsverschillen binnen het kabinet over dit onderwerp is geen sprake. Interpretaties door de pers van Koks woorden schoof Lubbers terzijde als 'hogere inlegkunde'.

„Laten we niet vooruitlopen op het debat in de Kamer", suste de premier. „Dat leidt alleen maar tot vruchteloze discussies." Ook de ingangsdatum van de maatregel (1 januari) is geen probleem. „We houden eraan vast", aldus Lubbers, hoewel hij zich enige vertraging bij de behandeling van het wetsvoorstel door Tweede en Eerste Kamer wel kon voorstellen. „Ook het kabinet en de Raad van State hebben er de tijd voor genomen."

Uitstel

Dat uitstel van de maatregel geld kost, schoof Lubbers luchtig terzijde. „Dat zien we dan wel weer". Het Centraal Planbureau berekent uitstel met een half jaar van de maatregelen om de arbeidsongeschiktheid en het ziekteverzuim terug te dringen, op vierhonderd miljoen gulden minder bezuinigingen. Lubbers verwacht dat de Kamer beide voorstellen dit najaar behandelt.

Controle op snelheid deels aangekondigd

DEN HAAG – De politie zal snelheidscontroles langs belangrijke autowegen voortaan aankondigen in de media. De automobilist krijgt zo vooraf een waarschuwing dat zijn snelheid wordt gecontroleerd. Met deze werkwijze probeert de politie het aantal snelheidsovertredingen terug te dringen.

Deze nieuwe werkwijze is een initiatief van de ministeries van Justitie, Verkeer en Waterstaat, VROM en Economische Zaken.

Volgens de initiatiefnemers is het niet de bedoeling meer boetes uit te delen. „Dan kan je beter een paar onopvallende auto's met radar en camera langs de weg zetten", zegt een woordvoerder van Justitie. „Door de automobilist vooraf te waarschuwen, proberen we snelheidsovertredingen te voorkomen. Dit systeem is een eerste aanzet om het gedrag van automobilisten te veranderen."

Enorme overstromingen

● *Met man en macht wordt geprobeerd een ten dele weggeslagen weg weer enigszins begaanbaar te maken. Deze foto is gemaakt ergens in Noord-Pakistan, waar evenals in Centraal- en Noord-India enorme overstromingen aan de gang zijn. Volgens officiële gegevens zijn in Pakistan al 950 mensen om het leven gekomen, terwijl in India het dodental de 520 is gepasseerd. In Pakistan, waar de overstromingen de ergste uit de geschiedenis zijn, zijn al meer dan drie miljoen mensen dakloos geraakt.*

Volgens de autoriteiten is hier 1,9 miljoen hectare land overstroomd en is 400.000 hectare landbouwgrond, waaronder een groot deel dat gebruikt werd voor de katoenoogst, onder water komen te staan. De overstromingen zijn het gevolg van de enorme regens die het gebied al enige tijd teisteren. Foto:EPA

ANC gaat door met massale campagnes

KING WILLIAM'S TOWN – Onder massale belangstelling zijn gisteren 15 van de 28 slachtoffers van het bloedbad van Ciskei vorige week ten grave gedragen. Tijdens de manifestatie liet het Afrikaans Nationaal Congres weten dat het zijn campagne van massale acties voortzet, ondanks de doden die daarbij vallen.

De massale aanwezigheid van de ordetroepen bij de begrafenis vormde een dreigend antwoord op deze aankondiging. „Jullie spelen met vuur", zo waarschuwde president Frederik de Klerk het ANC gisteren op een bijeenkomst van zijn Nationale Partij. „Het zijn niet de Nationalisten die aanslagen plegen, intimideren en politieke tegenstanders vermoorden." De 15 slachtoffers kwamen vorige week maandag om toen de politie van het thuisland Ciskei het vuur opende op een mars van 60.000 ANC-aanhangers.

Bijdrage Nederland in VN-vredesmacht moet groter worden

DEN HAAG – Secretaris-generaal Boutros Ghali van de Verenigde Naties heeft Nederland officieel gevraagd voor het voormalige Joegoslavië een transporteenheid van honderd vrachtwagens met bijbehorend personeel te leveren en een eenheid verbindingstroepen. Het verzoek is gisteren bij de Nederlandse regering binnengekomen, aldus een woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Het verzoek gaat verder dan het Nederlandse aanbod. Minister Ter Beek van defensie heeft eerder naast een verbindingseenheid een transporteenheid van zestig vrachtwagens en de bijbehorende 200 à 250 man personeel aangeboden. Ter Beek en zijn collega Van den Broek beraden zich thans op het VN-verzoek.

De transporteenheid is bedoeld voor het vervoer van voedsel en medicamenten naar de getroffen gebieden in Bosnië. Deze zal worden toegevoegd aan de UNHCR, de Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen van de VN. De verbindingseenheid gaat deel uitmaken van de VN-vredesmacht UNPROFOR. Nederland heeft al een verbindingsbataljon van een kleine 400 militairen in het voormalige Joegoslavië.

Varkens ook niet meer naar markten

Blaasjesziekte leidt tot verbod van export

DEN HAAG – Met ingang van maandag mogen geen varkens meer uit Nederland geëxporteerd worden. Minister Bukman (Landbouw) heeft tot deze maatregel besloten wegens de problemen als gevolg van het voorkomen van blaasjesziekte bij Nederlandse varkens in Italië. De Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees geeft sinds gisteren geen exportcertificaten meer af, zo heeft Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) gisteravond meegedeeld.

Volgens een woordvoerder van het ministerie heeft LNV zelf besloten tot de exportstop en is die niet ingesteld onder druk van de EG.

De voor mensen niet gevaarlijke blaasjesziekte (Swine Vesicular Disease) wordt veroorzaakt door een virus. Slechts enkele varkens overlijden aan de ziekte. In de praktijk zijn de klinische verschijnselen van blaasjesziekte niet te onderscheiden van mond- en klauwzeer, dat wel gevaar kan opleveren voor de volksgezondheid.

Om iedere vergissing uit te sluiten, moeten de varkens van bedrijven waar de ziekte wordt vastgesteld worden gedood en vernietigd. Verspreiding van het virus vindt meestal plaats door transport van varkens of houdt verband met het voeren van voedsel- en keukenafval.

Blaasjesziekte is dit jaar voor het eerst vastgesteld op 3 juli op een bedrijf in Ede. De laatste keer daarvóór was in 1975. De Italiaanse veterinaire dienst heeft deze maand bij twee transporten met Nederlandse slachtvarkens blaasjesziekte geconstateerd.

LNV had gisteren eerder op de dag al een markt- en tentoonstellingsverbod voor varkens afgekondigd.

Tienduizenden illegalen terug naar Roemenië

Duitsland stuurt zigeuners terug

BERLIJN – Duitsland heeft met Roemenië een akkoord bereikt over het terugsturen van tienduizenden illegaal in het land verblijvende zigeuners. Minister van binnenlandse zaken Rudolf Seiters reist volgende week donderdag naar Boekarest om daar een akkoord te ondertekenen, waarin wordt geregeld dat Roemenië vanaf 1 november ook vluchtelingen die geen papieren meer hebben terug zal nemen. Welke tegenprestatie Bonn hier voor levert is onbekend. De actie is maandenlang in het geheim voorbereid.

De maatregel is vooral bedoeld om de vluchtelingen en criminele bendes die de zigeuners illegaal over de Duits-Poolse en Duits-Tsjechische grens brengen, af te schrikken. De Sinti en Roma zijn hoofdzakelijk afkomstig uit Roemenië, waar ze naar eigen zeggen niet alleen worden gediscrimineerd maar ook worden mishandeld. Sinds het begin van dit jaar zijn 43.000 zigeuners illegaal Duitsland binnengekomen.

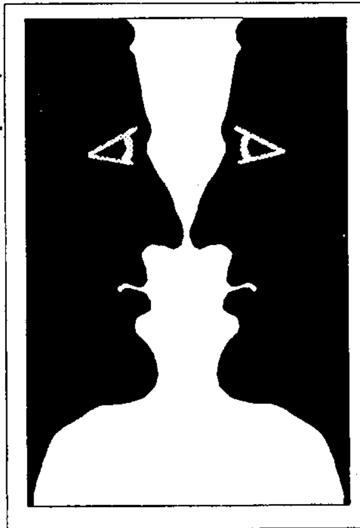
De organisatie van Sinti en Roma in Duitsland reageerde buitengewoon verontwaardigd op de Duits-Roemeense plannen. Volgens woordvoerder Rudo Kawczynski vindt er in Roemenië een stelselmatige vervolging van zigeuners plaats. Hij spreekt van regelrechte pogroms. „Dorpen worden in brand gestoken en de mensen worden verdreven. Onder druk uit Bonn verstrekt de Roemeense regering geen paspoorten meer aan Sinti en Roma om een vlucht naar Duitsland onmogelijk te maken", zei hij. Volgens het ministerie van binnenlandse zaken in Bonn heeft 70 procent van de vluchtelingen, al dan niet moedwillig, geen papieren.

Geweld

Volgens de organisatie van Sinti en Roma worden aan de Poolse kant van de grens speciale eenheden opgeleid en uitgerust door de Duitse Bundesgrenzschutz om illegale grensoverschrijders aan te houden. Aan de Oder-Neissegrens schrikt de Bundesgrenzschutz niet terug voor geweld bij de poging vluchtelingenfamilies ervan te weerhouden Duits grondgebied te bereiken, meldt de organisatie. Er zouden al minstens 20 mensen zijn verdronken.

Een woordvoerder van de vluchtelingenorganisatie in Berlijn zei dat de politiek door de knieën is gegaan voor het geweld van de straat dat zich steeds meer tegen de Sinti en Roma richt. „Duizenden vluchtelingen uit Roemenië leven permanent in doodsangst dat nu bij hen een molotovcocktail naar binnen kan vliegen", aldus de woordvoerder.

Er wordt sterk betwijfeld of deze nieuwe repressieve politiek succes zal hebben. In de eerste plaats laten de vluchtelingen zich niet afschrikken door nieuwe maatregelen op papier. Meestal zijn ze daar absoluut niet van op de hoogte. In de tweede plaats is bekend dat vluchtelingen die aan de Pools-Duitse grens worden opgepakt, steeds opnieuw proberen de grensrivieren te overschrijden.

De wereld houdt zijn ogen dit weekeinde gericht op Frankrijk. Morgen mogen 38 miljoen Fransen 'ja' of 'nee' zeggen tegen het verdrag van Maastricht. De uitslag van het Franse referendum heeft verstrekkende gevolgen. Een eventueel Frans 'non' brengt de Europese politieke en monetaire samenwerking ernstig in gevaar. Het Deense 'nee' was een aanslag, een Frans 'non' zou de genadeslag zijn voor Europa, zo vreest men in diverse Europese hoofdsteden. Volgens de laatste opiniepeilingen wordt het een dubbeltje op zijn kant. Het referendum heeft ook vergaande gevolgen voor de binnenlandse Franse politiek, want de scheidslijn tussen voor- en tegenstanders van 'Maastricht' loopt dwars door de traditionele links-rechts tegenstelling heen. Wat de meerderheid van de Fransen morgen ook beslist, het Franse politieke landschap zal nooit meer zijn zoals voorheen.

Europa-referendum verandert politieke landschap

'Maastricht' verdeelt Fransen

DOOR HANS GERTSEN

PARIJS – Welk Frankrijk gaat het morgen winnen? Het Frankrijk dat vertrouwen in zichzelf en in Europa heeft, dat van de doorgaans goed opgeleide vrije beroepsbeoefenaren, de jongeren, de grote industriëlen en de beter gesalarieerden, of het Frankrijk van de kleine boeren, modale arbeiders en sappelende zelfstandigen dat niet veel goeds van het grote Europa verwacht? Het eerste kamp herbergt een duidelijke meerderheid voor 'Maastricht'; het andere kamp neigt in meerderheid naar het 'non'.

De scheidslijn tussen de voor- en tegenstanders van het verdrag dat eind vorig jaar in de Limburgse hoofdstad is opgesteld, loopt dwars door de traditionele politieke tegenstellingen heen. Het is niet zozeer een ideologische scheiding, alswel een sociologische. Het Europa-referendum accentueert de enorme verschillen die al veel langer bestaan in het land van Mitterrand. De verschillen tussen het verstedelijkte Frankrijk van de supersnelle TGV dat klaar is voor de eenentwintigste eeuw en 'la France profonde'; het steeds verder leeglopende platteland en het midden- en kleinbedrijf dat in sommige opzichten nog dichter bij de negentiende dan bij de eenentwintigste eeuw staat.

Binnenlandse politiek

Toen president Francois Mitterrand enkele maanden geleden plotsklaps een referendum besloot uit te schrijven, leek er geen vuiltje aan de lucht. Het 'ja' zou een ruime meerderheid krijgen, ergens tussen de zestig en de zeventig procent, zo verwachtte men alom. Mitterrands keus voor een referendum was volgens velen slechts ingegeven door binnenlandse politieke overwegingen. De weinig populaire president zag het als een fantastisch middel om de rechtse oppositie uit elkaar te spelen. Mitterrand wist maar al te goed dat de twee belangrijkste oppositiepartijen, de Gaullistische RPR van Jacques Chirac en de liberale UDF van Valery Giscard d'Estaing, er heel andere opvattingen op na houden over 'Maastricht'.

Zes maanden voor de parlementsverkiezingen kon de Franse president de verleiding om de wankele eenheid van de oppositie een gevoelige tik toe te dienen, niet weerstaan. Aan de vooravond van het referendum lijkt Mitterrand in zijn opzet geslaagd. Meer dan geslaagd zelfs. Jacques Chirac heeft weliswaar na veel aarzelingen gekozen voor het 'ja', maar de burgemeester van Parijs die het zo graag nog eens tot president wil schoppen, dreigt de controle over zijn partij volledig kwijt te raken. Minstens zeventig procent van de Gaullisten heeft zich achter Charles Pasqua en Philippe Séguin geschaard, een tweetal dat 'Maastricht' te vuur en te zwaard bestrijdt. Het lijdt geen twijfel dat Jacques Chirac na het referendum heel wat toeren uit moet halen om zijn dissidente achterban weer achter zich te verenigen.

Mitterrand kan zich dus verkneukelen om de broederstrijd die het referendum in het kamp van de oppositie heeft uitgelokt. Maar helaas voor Mitterrand dreigt het referendum zich ook tegen hem en de regerende socialisten te keren. Volgens veel politieke analisten is de spectaculaire omslag in de Frans publieke opinie deels te wijten aan het feit dat zowel de president als de regering uiterst impopulair zijn. Veel Fransen zijn geneigd om morgen 'nee' te zeggen tegen 'Maastricht' omdat ze 'nee' willen zeggen tegen Mitterrand en de zijnen. Het is, zoals Franse commentatoren dat omschrijven, 'de helse logica van een referendum'. De kiezers antwoorden niet zozeer op de vraag die wordt gesteld, alswel degene die hem stelt.

Maar de impopulariteit van Mitterrand en de door corruptieschandalen achtervolgde socialisten kan niet alles verklaren. De aard en de intensiteit van de campagne van de tegenstanders is ongetwijfeld ook deels debet aan de spectaculaire groei van het aantal twijfelaars onder de Franse bevolking. Philippe Séguin, Charles Pasqua, Jean-Marie le Pen, Philppe de Villiers en de leider van de communistische partij, Georges Marchais, hebben er de afgelopen maanden alles aan gedaan om het Europa van Maastricht af te schilderen als een bijzonder eng avontuur. Als we hen moeten geloven, brengt het verdrag van Maastricht slechts ellende voor Frankrijk. Meer werkloosheid, drugs en maffia, minder soevereiniteit. Frankrijk wordt een soort veredelde provincie in een door Brusselse technocraten geregeerd Europa.

Het is een schrikbeeld dat vooral aanslaat in 'la France profonde'. De jongeren, de beter opgeleiden en de zakenlieden weten wel beter. Ze beseffen dat er simpelweg geen alternatief voor Europa bestaat. Hun toekomst ligt in een sterk, verenigd Europa. Maar de Franse boeren en meer in het algemeen de plattelandsbevolking, schuiven alle problemen die men dagelijks ondervindt op het bord van Brussel en Europa. Het argument dat de Franse boeren er zonder Europa nog veel slechter voor zouden staan, slaat niet aan. Veel arbeiders vrezen dat Europa weinig goeds brengt. Via Europa zouden allerlei verworven rechten en hun salarissen uitgehold worden, zo houden de vakbonden hen voor.

Hoofd en hart

Welk kamp het morgen wint, hangt waarschijnlijk af van de vraag wat de pakweg dertig procent van de kiezers zonder duidelijke mening gaat doen. Veel Fransen zullen morgen moeten kiezen tussen het hart, dat naar het 'nee' neigt, en het verstand dat voor een duidelijk 'ja' pleit. Na een intensieve, wekenlange campagne is iedereen zo onderhand wel van het belang van de keuze overtuigd. Van het belang voor Frankrijk en voor Europa.

Vanaf morgenavond laat kunnen de politici de balans opmaken. De scenario's zijn te talrijk om ze allemaal te kunnen noemen. Stapt Mitterrand op als het 'nee' het wint? Of juist als het 'ja' het wint? Zijn belangrijkste taak is dan immers volbracht. Of ontbindt de president het parlement als het 'ja' het wint om via vervroegde verkiezingen te profiteren van de wanorde binnen de oppositie?

Twee dingen zijn zeker; de referendum-campagne heeft het traditionele Franse politieke landschap blijvend veranderd. De traditionele links-rechts tegenstelling is voor lange tijd minder belangrijk geworden dan de vraag of men voor of tegen Europa is. En vanaf maandag zullen de winnaars zich weer met de verliezers moeten verzoenen.

Politiek solt met belangen van arbeidsongeschikten

DOOR HENRI KRUITHOF

DEN HAAG – Er is één groep die het zo langzamerhand spuugzat moet zijn. Niet de PvdA, die inmiddels al murw gebeukt is en bijna de helft van haar electoraat kwijtraakte. Niet het CDA, dat inmiddels al lang inziet alleen te staan. Nee, het zijn de wao'ers jonger dan vijftig jaar, die onmogelijk meer kunnen weten waar ze aan toe zijn. En de coalitiepartijen zijn niet van plan deze arbeidsongeschikten snel duidelijkheid te verschaffen.

politiek objectief

Het begon allemaal dik een jaar geleden. Het kabinet worstelde met het probleem dat het aantal wao'ers snel het miljoen dreigde te bereiken. Er moest een halt worden toegeroepen aan deze explosieve groei, anders zou de wet op de arbeidsongeschiktheid onbetaalbaar worden.

Het kabinet kwam er redelijk snel uit. Arbeidsongeschikten jonger dan vijftig jaar zouden nog maar voor een beperkte duur recht houden op een uitkering. Daarna zouden ze uiteindelijk in de bijstand terecht komen. Dat voorstel kon rekenen op steun van CDA en PvdA, waarmee een ruime meerderheid in het parlement was bereikt.

De PvdA bleek de voeling met de eigen achterban totaal kwijt te zijn. Er brak een heuse opstand uit, waarbij de positie van zowel vice-premier Wim Kok, als fractievoorzitter Thijs Wöltgens op het spel kwam te staan. De beide hoofdrolspelers hadden totaal niet ingezien dat het verzet in eigen kring zo groot zou zijn. Al binnen veertien dagen was duidelijk dat het besluit herzien moest worden, wilde het niet tot een kabinetscrisis of een totale ontbinding van de PvdA komen. Premier Lubbers zag dat ook in en kwam de coalitiepartner tegemoet. In augustus kwam er een nieuw besluit, waarbij vooral de maatregelen voor de bestaanden wao'ers jonger dan vijftig jaar wat verzacht werden. Hun uitkering zou niet meer na een aantal jaren stoppen, maar bevroren worden. Ontegenzeggelijk een verbetering, maar de arbeidsongeschikten wisten nog altijd niet waaraan ze toe waren.

Inmiddels verloor de PvdA zowel in de opiniepeilingen als in de ledenadministratie massaal. De traditionele achterban kon niet begrijpen dat de partijtop zo snel de oude principes aan de kant schoof. Wim Kok moest opnieuw zijn eigen positie op het spel zetten, om deze maatregelen er bij het partijcongres doorheen te jagen.

De PvdA-fractie hield intussen een groot aantal slagen om de arm. Als het wetsontwerp eenmaal in de Tweede Kamer zou liggen, hield zij alle mogelijkheden open. Tot en met een tegenstem. Weliswaar werd dat aan een aantal voorwaarden verbonden, maar de arbeidsongeschikten wisten nog altijd niet waar ze aan toe waren.

● *De kabinetsplannen rond de wao zorgden vorig jaar voor veel verzet. Op 6 oktober van het vorig jaar demonstreerden duizenden mensen in Den Haag.*

Foto: Archief LD

Op 1 mei van dit jaar bereikte de discussie opnieuw een hoogtepunt. De vice-voorzitter van de fractie, Frans Leijnse, mocht van zijn baas, Thijs Wöltgens, aan het Nederlandse volk laten weten dat zijn fractie de voorstellen niet zou goedkeuren. Het ging innmiddels iets beter met de ontwikkeling van het aantal wao'ers, zodat enige verzachting van de maatregelen mogelijk was.

In het Tweede Kamerdebat dat daarop volgde moest Leijnse het nota bene opnemen tegen de 'eigen' bewindslieden Kok en Ter Veld. Wöltgens en Leijnse hadden namelijk de onbeschrijfelijke blunder begaan om noch de eigen bewindslieden, noch de eigen fractie op de hoogte te stellen van deze draai. Zo kon het gebeuren dat andere fractieleden op de dag van de arbeid de kabinetsvoorstellen nog stonden te verdedigen, terwijl Leijnse deze juist bestreed.

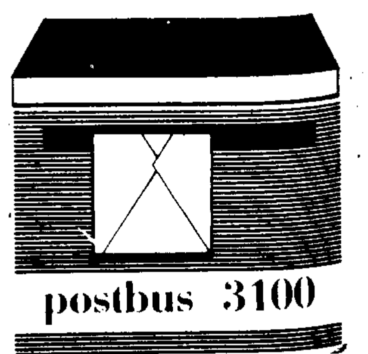
Tijdens het Kamerdebat werd met Leijnse door links en rechts de vloer aangeveegd. Konden de wao'ers nu wel of niet op de PvdA rekenen. Zou de PvdA de voorstellen namelijk afwijzen, dan was er een meerderheid tegen de kabinetsplannen ontstaan. Leijnse kon dat echter niet hard stellen, want dan zou de kans op een kabinetscrisis opnieuw heel groot zijn geworden. De arbeidsongeschikten bleven opnieuw in het ongewisse.

Sinds deze week gloort er echter enige hoop voor deze groep over wie maar zonder wie de besluiten worden genomen. Wim Kok liet in een interview in deze krant enige ruimte voor bijstelling van de plannen. Premier Lubbers volgde hem op prinsjesdag door ook niet meer spijkerhard vast te houden aan de kabinetsvoorstellen.

De minister die erover gaat, Bert de Vries, spartelt samen met de CDA-fractie nog tegen. In de Tweede Kamer staat het CDA bijna alleen, maar dat heeft de christen-democraten er nog nooit van weerhouden om zoveel druk uit te oefenen op de coalitiepartner om toch zijn zin te krijgen. Aan de andere kant zal de kroonprins van het CDA, Elco Brinkman, het ook niet erg aandurven om Lubbers te schofferen.

En de arbeidsongeschikten? Zij zullen nog een paar maanden in spanning moeten afwachten. Het ziet er namelijk naar uit dat 1993 al een paar maanden oud zal zijn, alvorens de definitieve beslissing valt. Maar CDA en PvdA vinden de politieke problemen belangrijker dan de persoonlijke problemen van de mensen over wie ze praten. Daar zullen de wao'ers echter inmiddels al wel aan gewend zijn.

lezers schrijven

● Oorlog

Op veel plaatsen in de wereld is het oorlog. Machteloosheid is het overheersende gevoel. Je ziet geen oplossing voor deze gewelddadigheid. Omdat de burgeroorlog in Joegoslavië dichtbij is, krijgt deze hier de meeste aandacht. Maar ook in Somalië, diverse ex-Sovjetrepublieken, Irak, Afghanistan, Liberia, Birma, Cambodja en een reeks andere plekken op aarde wordt het leven beheerst door oorlog. Het menselijk leed is onbeschrijfelijk.

Het waarom van deze oorlogen is eigenlijk niet te beantwoorden. Er worden natuurlijk door massa's deskundigen vele analyses gegeven. Er zijn ook overeenkomsten aan te wijzen. De meeste oorlogen momenteel zijn burgeroorlogen, die worden gevoed door nationalisme en fascisme. Medeburgers worden, vaak na lange tijd van vreedzaam samenleven, als minderwaardig beschouwd. Hele bevolkingsgroepen worden weggejaagd of vermoord.

Toch volgen de meeste gewelduitbarstingen pas na een lange voorgeschiedenis. In Joegoslavië is zelfs de volgorde voorspeld: eerst Slovenië en Kroatië, nu Bosnië-Herzogowina en daarna Kosovo en Macedonië?

In het voorspel spelen propaganda en manipulatie van de bevolking een voorbereidende rol. Gewetenloze knokploegen, in dienst van een ideologie, starten het conflict. Als huis en haard worden bedreigd, dan zijn veel meer mensen bereid de wapens op te nemen. De sterkste wint en voert een etnische schoonmaakoperatie uit.

In veel oorlogen is er sprake van meerdere strijdende partijen; ideologische groepen die vaak zijn samengesteld op basis van religieuze of economische motieven die etnisch worden vertaald. Opvallend, zeker in Joegoslavië en Somalië, is dat de strijdgroepen sterk autonoom handelen. Ze voeren hun eigen oorlog.

Het afkondigen van een staakt-het-vuren wordt zelden opgevolgd. Het gebrek aan een centrale autoriteit heeft ook gevolgen voor een eventuele bemoeienis door de Verenigde Naties, de Navo, de CVSE, de WEU enz. De talrijke vredesconferenties en onderhandelingen lijken zonder concrete resultaten te blijven.

Gewapend ingrijpen wordt uitgebreid bediscussieerd zonder dat men de kans op succes en de risico's kan inschatten. Zo biedt Joegoslavië zelf een stuk oorlogsgeschiedenis als voorbeeld. In de Tweede Wereldoorlog werd Joegoslavië in korte tijd veroverd door de Duitsers. Maar nergens is de partizanenoorlog zo hevig en wreed geweest als daar.

De kans op mislukken van militair ingrijpen ter beëindiging van de gevechten is levensgroot. Zullen de Serviërs niet blijven vechten tot ze er bij neervallen omdat ze gezien hun politieke internationale isolement niets meer te verliezen hebben?

Uitgangspunt moet blijven dat iedereen recht heeft op vrede. Om te beginnen moet er bescherming komen van de burgerbevolking die niet betrokken mag worden bij de oorlogshandelingen. Deze bescherming moet momenteel militair door de VN-blauwhelmen worden afgedwongen door het instellen van beveiligde bufferzones.

Een dergelijk militair ingrijpen is gerechtvaardigd bij iedere oorlog, maar zeker geboden in Joegoslavië en bovenal Somalië. De wereldsamenleving mag het niet toelaten dat het complete Somalische volk is overgeleverd aan groepen dronken, gedrogeerde en volkomen normloze pubers, geleid door gewetenloze schurken en zwarthandelaren. Het werkeloos toezien bij deze massamoord door de wereldmachthebbers betekent het failliet van de internationale conflictbeheersing.

Verder zal de vredesbeweging blijvend moeten nadenken over een andere benadering van het fenomeen oorlog. Traditionele oplossingen zoals vredesconferenties en militair ingrijpen werken blijkbaar niet. Maar of geweldloze weerbaarheid en economische sancties de huidige oorlogen kunnen beëindigen, is ook maar de vraag.

Voor de vredesbeweging blijft het belangrijkste werkterrein het voorkomen van oorlog. Potentieel gewelddadige krachten moet de wind uit de zeilen worden genomen. Economische onderdrukking, racisme en fascisme moeten worden bestreden omdat ze de bron vormen van oorlog en geweld. Mensen moeten afstappen van het idee dat geweld een oplossing is voor problemen.

Want momenteel kan overal oorlog ontstaan. Waarom zou het beperkt blijven tot Joegoslavië of de staatkundige ruïne in Oost-Europa. Waar liggen de garanties dat de huidige regionale conflicten beperkt blijven en niet zullen uitgroeien tot een wereldbrand.

Ook in onze maatschappij zijn racisme en fascisme latent aanwezig; zijn groepen jongeren op te stoken tot gewelddadige akties. En ook in ons land is er een groeiend gebrek aan vertrouwen in de politiek en een afnemend respect voor een gemeenschappelijk maatschappelijk belang.

HOENSBROEK **H. Winteraeken**
(Door de redactie ingekort)

● Kreativiteitscentrum

Vrije ondernemerschap! Dat was het vroeger al, dat is thans ook nog het geval en dat dient ook in de toekomst zo te blijven. Maar kunstzinnige vorming is iets heel anders. In een tijd waarin kunst en cultuur sterk onder druk staan mag je verwachten dat eenieder die hierbij betrokken is, zich kritisch opstelt naar een overheid die bestaande voorzieningen probeert af te breken.

Het getuigt van kortzichtigheid indien je deze ontwikkelingen kennelijk met een goed gevoel gade slaat omdat het lijkt dat zoiets in je eigen voordeel werkt. Het zij zo. Laat wel duidelijk zijn dat bij Welt & Art kennelijk alleen maar interesse bestaat voor activiteiten die financieel voldoende opleveren. Dat heeft dus niets te maken met het hebben van een beleid op het gebied van kunstzinnige vorming. Een beleid dat een bijdrage wil leveren aan de ontwikkeling van een cultureel klimaat.

Daarom is Welt & Art geen kreativiteitscentrum ook al gebruikt het die naam. 'Subsidiëring creëert ook een bepaalde luiheid'. Is dit domheid of bewuste misleiding? Vertel dit eens aan Fokker, DAF en alle andere bedrijven die jaarlijks bij de overheid aankloppen. Het Kreativiteitscentrum Heerlen is net als vele andere centra zo'n 30 jaar geleden ook als 'een clubje op een zolderkamer' begonnen.

Deze centra hebben zich ontwikkeld tot instituten waar naast het basale tekenen van een appeltje met een potlood, cursussen en andere activiteiten op het gebied van beeldende en audio-visuele vorming, dans en drama worden aangeboden. Centra waar de landelijke inspectie toezicht op houdt. Centra waar medewerkers worden aangesteld conform een CAO.

En daarvoor heb je een organisatie nodig die verantwoordelijkheid draagt. Een organisatie die, met vrije kunstenaars, zorg draagt voor de uitvoering, ontwikkeling en continuiteit van de kunstzinninge vorming. Al snel blijkt dan dat de prijs die hiervoor moet worden betaald, vergelijkbaar met de situatie in bv. onderwijs, schouwburg en ziekenhuizen, niet uitsluitend meer uit eigen bijdragen kan worden betaald.

De vraag aan de overheid is dan om te bepalen of kunstzinnige vorming belangrijk genoeg is om voor subsidie in aanmerking te komen. Een vraag die Heerlen, evenals vele andere gemeenten, positief heeft beantwoord.

In een periode waarin bezuinigingen aan de orde van de dag zijn en waarin de concurrentie groeit, kan men toch niet serieus beweren dat subsidie leidt tot luiheid. Het tegendeel is het geval. Het verplicht je tot nog grotere inspanningen.

HEERLEN **Hans Pannemans**
(Directeur Kreativiteitscentrum Heerlen)

● Water

Met belangstelling heb ik de Limburgs Dagblad-serie over 'Water' gelezen, waaronder het verhaal over een waterzuiveringsinstallatie. Als ik het goed begrepen heb, wordt ons rioolwater (met veel geld en energie) gezuiverd om daarna geloosd te worden in de vuile Maas. Indien mijn veronderstelling juist is, vind ik dat een enorme verspilling van geld en energie.

Het lijkt me beter om het gezuiverde water te leiden naar gebieden in Limburg waar b.v. de beken droog staan in verband met het zakkende grondwaterpeil. Verder geloof ik dat men in Rotterdam het vuile Maaswater reinigt voor de drinkwatervoorziening. Een watertransportleiding vanaf onze waterzuiveringsinstallaties naar de Randstad ware misschien een betere oplossing.

Overigens wil ik er ook voor pleiten om de 'Zevensprong-beek' in Terveurt/Voerendaal weer in ere te herstellen. De Romeinen benutten reeds deze bronnen plus beek. Ongeveer 60 jaar geleden kwam deze beek droog te staan omdat de waterleiding van Heerlen aangesloten werd op deze bronnen.

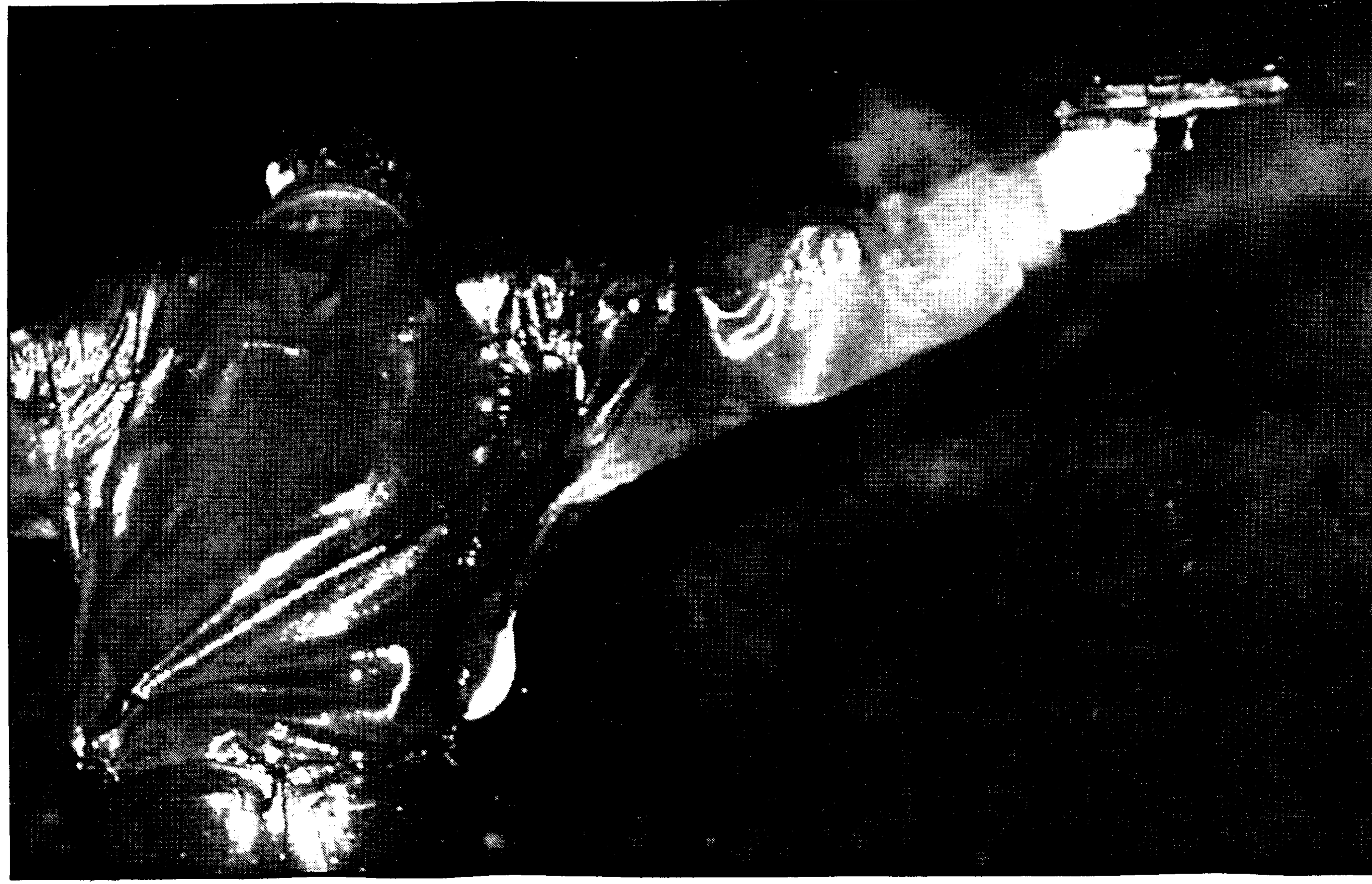
KLIMMEN **H. van Aken**

Duitse burgers actief bij weren asielzoekers

● *Een relschopper vuurt in het Duitse Rostock op een centrum van asielzoekers. In de Noordduitse stad begon een paar weken geleden het geweld tegen buitenlanders in Duitsland.*

Foto: EPA

Van onze redactie buitenland

FRANKFURT – In Peine, in de Noordduitse deelstaat Neder-Saksen, houden burgers sinds begin deze week een gymzaal bezet die vanaf oktober moet dienen als onderkomen voor 48 asielzoekers. Het schuttersgilde van Hildesheim heeft bezwaar aangetekend tegen het gebruik van hun clubhuis als tijdelijke verblijfsplaats van asielzoekers. In Stuttgart komen burgers in het geweer bij elke poging een gebouw te bestemmen voor de opvang van asielzoekers, zegt de plaatselijke werkgroep voor asielverlening.

Terwijl extreem-rechtse jongeren met hun gewelddaden jegens buitenlanders de krantenkoppen halen, groeit ook in het klein de weerstand tegen de vluchtelingen.
In veel plaatsen, ook in West-Duitsland, zijn burgers begonnen zich te verzetten tegen het onderbrengen van vluchtelingen in gymzalen, feesthallen of schoolpleinen in hun buurt. Volgens een opiniepeiling die het ministerie van Binnenlandse Zaken liet uitvoeren accepteert nog niet de helft van de Duitsers dat er in hun land veel buitenlanders wonen.

In Hamburg was er dagenlang herrie over een plan om containerwoningen voor buitenlanders op het terrein van een school te plaatsen. De ouders blokkeerden met hun auto's de toegang tot het terrein totdat de vrachtwagens die de noodwoningen kwamen brengen rechtsomkeert maakten. Na lang touwtrekken tussen ouders en gemeentebestuur werd besloten het containerdorp naar elders te verplaatsen.

In Stuttgart nemen zelfs mensen uit het openbare leven deel aan de acties tegen opvang van asielzoekers, zegt dominee Werner Baumgarten namens de plaatselijke werkgroep asielverlening. Zo heeft de voormalige districtsvoorzitter Manfred Bulling zich in 1991 opgeworpen als woordvoerder van een actiegroep die zich verzette tegen de bouw van een containerdorp in een villawijk. Bulling betoogde toen dat men het vluchtelingen niet kan aandoen 'op villa's uit te kijken terwijl zij zelf in cotainers moeten wonen'.

In juli van dit jaar ontstond volgens Baumgarten grote opschudding rond een aantal Joegoslaven die tijdelijk in een huurhuis waren ondergebracht en hun vuilnis per abuis in de vuilnisbakken van de buren hadden gegooid. Om die reden was een buurtbijeenkomst georganiseerd. In de wijk Plieningen werd begin dit jaar een nog niet in gebruik genomen containerdorp met nazi-leuzen besmeurd. Baumgarten zelf krijgt regelmatig smaadbrieven. De teneur is: „Aangezien de politici niet van plan zijn het asielprobleem in het belang van de Duitsers op te lossen zijn de Duitsers gedwongen alle asielzwijnen met geweld uit ons land te verdrijven". Veel brieven vermelden de volledige naam en adres van de afzender, zei Baumgarten.

Een rondvraag van het ministerie van Binnenlandse Zaken onder 2.717 burgers maakt duidelijk hoe het volk over het vluchtelingenprobleem denkt. Volgens de peiling is men zowel in West- als in Oost-Duitsland vrijwel eenstemmig van mening dat slechts een beperkt aantal asielzoekers moet worden toegelaten. Driekwart van de ondervraagden ging ervan uit dat de meeste asielzoekers het asielrecht misbruiken en ongeveer eenzelfde aantal vond dat de grondwet, die gebiedt elke vluchteling op te nemen, moet worden veranderd. Wel vond 84 procent van de Oostduitsers en 74 procent van de Westduitsers dat er een grondwettelijk recht op asiel moest blijven bestaan.

De bereidheid asielzoekers op te nemen ligt in west en oost vrijwel gelijk: 47 procent in het westen en 46 procent in het oosten vindt het geen bezwaar dat er veel buitenlanders in Duitsland wonen.
De weerstand van de andere helft uit zich in de vele protestacties. In Peine wordt sinds 14 september een gymzaal bezetgehouden die is bestemd om in oktober tot verblijfplaats van 48 asielzoekers te gaan dienen. Een woorvoerder van de gemeente zei dat de bezetters vorlopig ongemoeid worden gelaten. Als de asielzoekers begin oktober arriveren zal de gemeente echter gebruk maken van zijn eigendomsrecht en de hal laten ontruimen, zei hij. Het bewuste stadsdeel, Sederdorf, beschikt over nog een gymzaal, waar de schoolkinderen per bus naar toe worden gebracht.

De schietvereniging van Hildesheim heeft bij de gemeente een klacht ingediend tegen het plan om hun verenigingsgebouw te gebruiken voor de opvang van asielzoekers. Volgens de gemeenteraad hebben zich diverse burgers bij de actie aangesloten. Hun klacht is gebaseerd op de overweging dat het onderbrengen van vluchtelingen meer verkeer naar het stadsdeel Itzum zal trekken.
Het gewest Marburg-Biedenkopf ligt met het districtsbestuur van Giessen in de clinch over de opvang van 100 asielzoekers. Het gewest heeft een opdracht tot opname van de vluchtelingen niet opgevolgd, maar is er tegen in beroep gegaan. Volgens een gemeentelijk woordvoerster probeert men buiten de rechtbank tot een schikking te komen. „Het belangrijkste is om menswaardige onderkomens te vinden", zei zij. Tot het opzetten van grote opvangcentra is het gewest niet bereid. De woorvoerster gaf echter toe dat knelpunten in de opvangmogelijkheden niet de enige reden zijn om dwars te liggen. „Wij vrezen dat onze bevolking het niet meer accepteert", zei zij. In Marburg-Biedenkopf zijn ongeveer 1.500 asielzoekers ondergebracht.

Tijd dringt in vredesproces Midden-Oosten

Van onze redactie buitenland

LISSABON – Het vredesproces in het Midden-Oosten verkeert in een cruciale fase. Er zijn tekenen van toenadering tussen Israël en Syrië. Maar de Syriërs zijn niet de enige met wie de Israëli's over vrede onderhandelen, zo zei dr William Quant, een Amerikaanse onderzoeker verbonden aan het Brookings Institution in Washington, donderdag tijdens een VN-conferentie voor Europese journalisten over de Palestijnse kwestie in Lissabon.

Het is te hopen dat de verbetering in Syrisch-Israëlische betrekkingen tot beweging in de onderhandelingen tussen Israël en de Palestijnen leidt. Op dit moment is er wellicht sprake van een unieke gelegenheid om vrede in dit gebied te bereiken, aldus Quant.

Het territoriale geschil tussen Israël en Syrië over de Golanhoogte zal naar zijn mening relatief eenvoudig kunnen worden opgelost. Het gaat daarbij namelijk om een territoriale kwestie, het gaat over grenzen. Heel anders liggen de zaken echter bij de onderhandelingen met de Palestijnen. Bijvoorbeeld wat de relatie moet zijn tussen een interimregeling en een definitieve oplossing. De Palestijnen willen zeker zijn van de uitkomst van het vredesproces, maar de Israëlische regering wil juist geen toezegging doen over een definitieve regeling.

Daarbij komt het probleem of er een alomvattende vredesregeling tussen Israël, zijn Arabische buurlanden en de Palestijnen moet komen of dat er aparte overeenkomsten moeten worden gesloten. Als de Israëli's en de Palestijnen het eens worden over een interimregeling dan betekent dat dat er een pauze van maximaal drie jaar komt voordat zij verder over vrede en over een definitieve oplossing gaan praten. De vraag is of dat de andere partijen bij de vredesonderhandelingen ervan moet weerhouden aparte verdragen met Israël te sluiten. „Een heel lastige kwestie", zei Quant.

De twee Israëlische deelnemers aan de conferentie, Naomi Chazan en Avraham Burg, drongen er bij de Palestijnen op aan van dit moment gebruik te maken. In Israël is sinds enkele maanden een nieuwe regering aan de macht, die anders dan haar voorgangers werkelijk vrede wil. Burg, parlementslid voor de Israëlische arbeiderspartij, drong er bij de Palestijnen op aan dat zij het voorstel van Israël voor een interimregeling accepteren.

Aan zowel Palestijnse als Israëlische kant bestaat weerstand tegen dat voorstel, maar 'verspil geen tijd. Geef de extremisten aan onze kant geen kans', zei Burg. Een interimoplossing is de weg naar een definitieve regeling. „Na een tijd van Palestijnse autonomie kan er een Palestijnse staat komen."

'Honger en onrechtvaardige verdeling oorzaak geweld'

UTRECHT – Een gelijke verdeling van macht, rijkdom en energiebronnen op internationaal niveau, plus bestrijding van de armoede zijn de voornaamste middelen om geweld te voorkomen. Dat concludeerde de internationale Pax-Christi-jongerenconferentie 'Worlds moving together' gisteren na een uitgebreide discussie over het geweld.

Hoewel sommige Zuiderlingen het gebruik van geweld in bepaalde gevallen geoorloofd achten, vonden de deelnemers elkaar in een veroordeling van geweld om onrechtvaardige structuren te bestrijden. Oost-Europeanen benadrukten dat geweld in hun landen direct verbonden is met een gebrek aan democratische structuren.

Zowel jongeren uit het Westen als uit het Zuiden zeiden moeite te hebben de golf van nationalistisch geweld in Oost-Europa te begrijpen.

Vooral de zuiderlingen denken dat nationalisme karaktertrekken heeft van illusionaire ideologieën, die de aandacht afleiden van het echte problemen, die sociaal-economisch van aard zijn.

Naar aanleiding van de recente uitbarstingen van raciaal geweld in de Verenigde Staten en Europa sprak de conferentie in een resolutie een krachtige veroordeling uit over racisme in al zijn vormen. „Wij zijn ervan overtuigd dat het kwaad kan worden geminimaliseerd of zelfs uitgeroeid als ieder van ons altijd en waar we ook zijn, verschillen waardeert en accepteert."

Meer geld maakt onderwijsbonden niet gelukkig

ABOP-voorzitter gaat 'over haar nek' van Wallage

DOOR MARGREET VERMEULEN

DEN HAAG – „Ik ga er van over mijn nek", zegt ABOP-voorzitter Ella Vogelaar heftig. De vakbondsvrouw heeft het gemunt op staatssecretaris Wallage (Onderwijs) die de leraren heeft onderverdeeld in twee groepen: de harde werkers en degenen die vrijdags niet weten hoe snel ze op de camping moeten komen. „Dat is een karikatuur van het onderwijs. De inzet op het werk verschilt van mens tot mens, tuurlijk. Maar dat geldt overal. Waar het om draait is dat al die leraren bij elkaar een prima produkt afleveren".

Het duo Ritzen & Wallage mag er dan in geslaagd zijn om geld los te peuteren (633 miljoen in 1996) om de lerarensalarissen wat op te krikken, de onderwijsbonden zijn 'not amused'. Wat het meest steekt is dat de salarisverbetering deels (voor 95 mijoen) betaald moet worden uit een verlaging van de wachtgelden.

„Zo'n hypotheek op de onderhandelingen maakt het onmogelijk om straks afspraken te maken", voorspelt Vogelaar. De 'goudgerande' wachtgelden in het onderwijs zijn voor de ABOP heus geen taboe, benadrukt ze. „Maar hier wordt de indruk gewekt dat de leerkrachten lekker wachtgeld trekken en het verrekken om te werken. Dat noemen wij borrelpraat. Uit onderzoek blijkt dat de 80 procent van de wachtgelders die na bemiddeling weer werk vindt slechts tijdelijk werk heeft gevonden. Het is flauwekul dat er werkgelegenheid genoeg is".

Gaten dichten

Als er met de ABOP over een versobering van de wachtgelden onderhandeld kan worden waarom dan al die drukte, vraag je je af. Vogelaar: „We zijn hier bezig met een extra salarisronde in het onderwijs, bezig om de achterstanden weg te werken. Dit is niet het arbeidsvoorwaardenoverleg! Dat voeren we in het voorjaar met Binnenlandse Zaken. Denkt Ritzen nu heus dat we de achterstand van de lerarensalarissen ten opzichte van de andere ambtenarensalarissen wegwerken om meteen weer een nieuwe achterstand te creëeren? Dat is het ene gat dichten met het andere gat".

Ritzen en Wallage hebben het gewoon slim gespeeld. Jullie zitten klem, want de salarisverbetering en de verlaging van de wachtgelden zitten aan elkaar gekoppeld.

Vogelaar: „We zitten helemaal niet klem. Wij willen die koppeling niet. In uiterste consequentie accepteren we dat er 95 miljoen (het bedrag waarmee de wachtgelden versoberd moeten worden) minder is voor het ophogen van de lerarensalarissen".

Die vlieger gaat niet op. Zonder versobering van de wachtgelden komt er überhaupt geen verbetering van de salarissen.

Vogelaar: „Dat besef ik terdege. Dan trekt het kabinet zijn bijdrage terug. Maar wij gaan niet de ene verslechtering wegwerken om er een nieuwe achterstand mee te creëeren. Dat zullen onze mensen niet pikken. Dat proef ik nu al".

Bizar toneelstuk

Het tweede geschilpunt tussen Ritzen & Wallage en de bonden zijn de lage aanvangssalarissen in het onderwijs. De bonden willen dat die achterstand wordt weggewerkt, voor àlle jonge leraren. Ritzen & Wallage willen alleen extraatjes uitbetalen aan leraren die zich uit de naad werken en/of schaars zijn op de arbeidsmarkt.

Ze is niet onwillig, benadrukt Vogelaar. Ook over beloningsverschillen naar rato van de taakbelasting valt best te onderhandelen. „Maar dan moeten we wel meetpunten hebben. Dat doen we niet uit de losse pols. Er moet dan eerst een functiewaarderingsysteem komen op basis waarvan je de zwaarte van de lerarentaak kunt meten".

Neemt niet weg, dat de bonden een loonsverhoging eisen voor àlle jonge leraren die momenteel standaard minder verdienen dan hun oudere collega's. Ritzen & Wallage zijn daar niet voor, want dat zou een salarisgolf in de hele collectieve sector uitlokken.

Vogelaar: „Een salarisverhoging voor àlle leraren zou een salarisgolf uitlokken. Mee eens, ja. Maar niet een verhoging voor alleen de aanvangssalarissen, kom nou. Het onderwijs is bezig met een inhaalslag. We lopen juist achter. Wij vakbonden zijn heel braaf geweest. Ze moeten niet zeuren".

● *Ella Vogelaar*

Voor een algemene loonsverhoging voor jonge leraren hadden Ritzen & Wallage in het kabinet geen toestemming gekregen.

Vogelaar: „Wij zijn niet bereid om slechts 'ja' of 'nee' te zeggen op wat er door de wijze heren in de Trèveszaal is uitgebroed. Het kabinet heeft de mond vol van 'marktconforme' regelingen. Daar horen ook onderhandelingen bij". Ze klinkt heel beslist, de ABOP-voorzitter. Maar de 'voor-wat-hoort-wat boodschap' van Ritzen & Wallage ligt wel gemakkelijk in het gehoor. Evenals uitspraken over leraren die zich uit de naad werken en leraren die niet weten hoe snel ze vrijdags naar de camping moeten vertrekken. Vogelaar is het er niet mee eens. „Die opmerkingen dragen er echt toe bij dat stadion Galgewaard op de stakingsdag van 24 september goed vol zal zitten".

Mededelingen

PIRAMIDEFEEST Rozekruisers Orde AMORC 22 sept. om 19.30 uur, "het Ruweel", Schildruwe 55 (souterrain), Maastricht.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Vermist/Gevonden

Weggelop. 15-9, creme Perz. POES, omg. De Dem-Hoensbroek. Ter. te bez. teg. bel. Tel. 045-212040.

Personeel aangeboden

OPPASMOEDER met erv. uit Wijnandsrade biedt aan bij haar thuis op uw kind(eren) te passen. Br.o.nr. B-2654 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

KLUSJESMAN biedt zich aan voor alle werkz. Tel. 045-728839 na 18.00 uur.

VOLLEYBAL divisietrainer biedt zich aan. Tel. 046-527669.

Personeel gevraagd

Fa. WGW Bouw. Voor direct gevr. voor Duitsland METSELAARS, betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/ 230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Bouwvak personeel

Stukadoor zkt. andere STUKADOOR om samen één ploeg te vormen voor akkoordwerk in België. Tel. na 18.00 uur 045-220929.

Wolf Europabouw vrgt. v. Duitsland erv. METSELAARS. Tel. 045-214500 na 13.00 uur 04499-4479.

Fa. R K N Bouw vraagt met spoed TIMMERLIEDEN, metselaren ook kolonnes voor haar werken in Duitsland. 045-274121, H.v. Veldekestr. 3, Brunssum.

Eurobouw Maastricht zoekt vakbekwame metselaars en TIMMERLIEDEN, voor werk in Nederland en Duitsland. Nederlandse verzekerd. Te melden tijdens kantooruren: Tel. 043-254669.

MILDNER Bouwbedrijf vraagt Uitvoerder, Metselaars, Betontimmerlieden en IJzervlechters, omg. Aken, Keulen. Tijdens kantooruren 045-231200.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

TECHNOTIME
DE TECHNISCHE UITZENDGROEP
Heeft werk voor
LTS/MTS-ers
in het uitvoerende vlak.
Alle vakgebieden.
TECHNO TIME
Nobelstraat 1, 6411 EK Heerlen, telefoon 045 - 71 71 83.
(24 uur per dag bereikbaar).
Voor goede technici wordt 't Techno Time.

Chauffeurs

Privé CHAUFFEUR gevraagd uit Heerlen, bijverdiensten, lft. 30-35jr., in bezit v. auto, ook weekends. Schriftelijke reacties Postbus 637, 6400 AP Heerlen.

Gevr. full-time TAXI-CHAUFFEURS m/v voor een leuke baan. Bel Loo-Tax 045-411159.

Huish.pers./Oppas

Hausgehilfin und Erzieherin in Kerkrade-West gesücht montags bis freitags ab 7.30 Uhr, stunden nach vereinbarung, für Schoolpflichtiges kind (7 jr.), PKW erforderlich Tel. 045-422886, nach 18.00 Uhr.

Huishoudel. HULP gez. voor 1 ochtend p. wk. in centrum Heerlen. Tel. 045-727195.

Horeca pers.

Ervaren BUFFETHULP gevraagd. Tel. 045-228037 b.g.g. 045-724274.

Wij zoeken per 1 okt. voor onze zaak in Landgraaf een zelfst. erv. FRITUREHULP M/V. Tel. bereikbaar 045-326189 of 04746-6445, na 16.00 uur.

Gevraagd voor direct SERVEERSTER voor de avonduren, zonder erv. onnodig te soll. Hotel Schoutenhof, Epen. Tel. 04455-2002.

COMPAGNON gevraagd voor het beheren van gerenomeerd restaurant in omg. Lemiers/Vaals, zonder ervaring en kapitaal onnodig te reflecteren. Br.o.nr. B-2683, Limburgs Dagblad, Pb 2610, 6401 DC Heerlen.

Techn. pers.

Mila Benelux bv. groothandel in hang- en sluitwerk vraagt MAGAZIJNMEDEWERKER m/v, full-time voor vaste baan, leeft. tot plusm. 30 jr. Bij voorkeur erv. met de bouw. Tel. 045-225020 vragen naar M. Martinussen

Technisch personeel

Autoschadebedrijf Bartels B.V.
Op korte termijn is in ons bedrijf plaats voor een
autoplaatwerker
Wij zijn een dynamisch, zeer modern geoutileerd bedrijf dat perfect schadeherstel levert. Een vakman, welke in ons bedrijf zeer veel werk verder geschoold kan worden, bieden wij uitstekende perspectieven. Uw sollicitatie, mondeling of schriftelijk wordt met belangstelling tegemoet gezien bij: Autoschade Bartels B.V.
Melchiorstraat 5, 6461 HZ kerkrade.

Installatiebedrijf J. Daniëls B.V. te Voerendaal vraagt:
Pijpfitters met las-ervaring grondwerkers
in bezit van rijbewijs
Soll. na tel. afspraak: 045-751591 tussen 16.30-18.00 uur.

hesi
vraagt
CV MONTEURS M/V
SERVICEMONTEURS
CV MONTEURS
met ervaring
Info: maandag t/m vrijdag 17.00-18.00 uur.
Tel. 045-442326

HAAN INDUSTRIAL SERVICES
vraagt ervaren
bankwerkers, lassers, pijpfitters, montagemedewerkers, electromonteurs
Inlichtingen: dhr. J. Andrien,
tel. 043-650735, privé 04408-2504.

Fa. Maassen
Erkend gas- en watertechnisch installateur
zoekt voor spoedige indiensttreding een ALL-ROUND
Onderhoudsmonteur M/V
Wij verwachten van de kandidaat dat deze over de benodigde diploma's beschikt, geheel zelfstandig kan werken en in het bezit is van het rijbewijs B/E. Het salaris en de overige arbeidsvoorwaarden zijn afhankelijk van leeftijd en ervaring, gebaseerd op de C.A.O. voor loodgieters-fitters en C.V. bedrijven. Een medische keuring maakt deel uit van de selektie-procedure. Uw schriftelijke sollicitatie kunt U richten aan:
Fa. P. Maassen, Leienhoesstr. 43, 6413 CE Heerlen.

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt:
metaalbewerkers en CO2-lassers m/v
voor een metaalbedrijf in Heerlen. Wij zoeken gemotiveerde kandidaten, die een opleiding tot CO2-lasser of LTS-metaal hebben afgerond. Werktijden: 7.30 tot 16.15 uur. U bent echter bereid in 2-ploegendienst te werken indien nodig. De baan is voor langere tijd en biedt goede verdiensten Leeftijd: vanaf 18 jaar. Hebt u interesse? Neem dan direct contact met ons op.
Informatie: 045-465666, Wilma Smaling
KERKRADE, GRUPELLOSTRAAT 35

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt:
Verkoopmedewerker m/v
voor een relatie in Brunssum. Wij zoeken een gemotiveerde kandidaat, die creatief bezig wil zijn met voornamelijk zijden bloemen en decoratiematerialen. U bent in het bezit van het rijbewijs B. Het betreft een parttime baan, die zeer veel afwisseling en goede toekomstperspectieven biedt. Reageer direct, neem contact met ons op.
Informatie: 045-253232, Karin Poelman
BRUNSSUM, LINDEPLEIN 15

Winkelpersoneel

Opleiding filiaalchef of 1e verkoper
In onze snelgroeiende gezonde electro-winkelketen hebben wij voortdurend goede banen voor geschikte mensen. De praktijk-opleiding vindt plaats in uw regio. U gaat meteen verdienen. Leeftijd tot ca. 23 jaar. Mensen met b.v. MDS, MEAO of HAVO en inzet en aanleg voor de verkoop kunnen al heel snel hun eigen winkel bij ons hebben en een zeer goed salaris.
S.v.p. schrijven naar:
Maxwell bv, afd. personeelszaken OL
Postbus 7173, 5980 AD Panningen.

MEUBELSPECIAALZAAK
manou design
te Heerlen vraagt enthousiaste
Part-time verkoopster
voor 15 tot 20 uur per week.
Verkoopervaring gewenst.
Geinteresseerd? Bel voor inl. Mevr. M.J. Lemmens, 045-754144.

Frischfleisch verkäuferin
Als voll- oder teilzeit gesucht.
Sparmarkt Frauenrath, Rathausplatz 5, 5100 Aachen-Richterich. Tel. 09-49-24114507.

VERKOOPSTERS gevraagd voor full- en/of parttime in supermarkt, italiaanse levensmiddelen. Pers. aanmelden, Akerstraat Nrd. 350, H'broek. 045-212902.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Diversen personeel

INN HAIR kapsalons en BIBOB HAIRSHOPS, een dynamische kappersketen, zoekt
een zelfstandige kapper / kapster
die als
Franchise-nemer / neemster
wilt delen in het succes van ons concept.
Wij vragen ondernemerskwaliteiten, vakervaringen en een eigen startkapitaal (financiering mogelijk).
Wij bieden u als ZELFSTANDIG ONDERNEMER in het kappersvak goede toekomstmogelijkheden en een professionele begeleiding.
Bent u geinteresseerd, bel dan 043 - 250540; na kantooruren 09-32.89721667, vragen naar dhr. Moonen.

Tandtechniek Dental Laboratorium Rottier
Panheelderweg 1, 6097 AH Heel. Tel. 04747-1255.
Heeft een vacature vrij voor:
ervaren prothesetechnicus leerling tandtechniek
Correspondentie t.a.v. M.M.J. Rottier.

Bisschoppelijk Centrum Rolduc
Heyendahllaan 82, 6464 EP Kerkrade.
Het Bisschoppelijk Centrum Rolduc, waarin o.a. gevestigd zijn het Groot Seminarie van het Bisdom Roermond en het Congrescentrum, vraagt voor spoedige indiensttreding een
part-time/full-time hulpkok m/v
Kandidaten met horeca-ervaring genieten de voorkeur.
Rekening moet worden gehouden met variabele werktijden
Beloning op basis van leeftijd en ervaring.
Tevens is behoefte aan enige
Oproepkrachten in de dienkeuken
ten behoeve van het serveren van maaltijden en verwante werkzaamheden. Van kandidaten wordt een positieve kerkelijke betrokkenheid (R.K.) verwacht.
Schriftelijke sollicitaties gelieve u te richten aan:
BC ROLDUC t.a.v. Mw. M. Habets, Heyendahllaan 82, 6464 EP Kerkrade, tot wie u zich ook kunt wenden voor telefonische informatie. Tel. 045-466888.

LINGERIE-DEMONSTRATRICE gevr. Leuke baan. Hoge verdiensten. Info. ook voor party's 046-374189.

L'AVENTURA vraagt met spoed barmeisjes. Verv. aanwez., gar.loon mogelijk. Tel. 045-217407.

Schildersbedr. Jennekens Hoensbroek vraagt SCHILDERS. Bel voor afspr. vrijd. en zat. na 18.00 uur, 045-211400.

NIEUW! 100 mensen gevraagd die snel en verantwoord willen afslanken, geen resultaat, geld terug. Tel. 045-451541.

Besloten club vraagt nog leuke uitz. MEISJES, int. mog. 043-251040 na 17 uur.

Gevr. erv. RIJINSTRUCTEUR/TRICE voor de kring Heerlen. Autorijschool G. van Wersch. 045-443638.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Freddy Confectie BV Maastricht biedt werk aan: LOONCONFECTIONAIRS. Inl. 043-625451.

MEISJES gevraagd voor privé en escort, geboden wordt: goede werksfeer, tijden in overleg en hoge garantie. Tel. 045-422685

Turner Flower vraagt enthousiaste, creatieve BLOEMBINDER. Bellen na 18.00 uur 045-215442.

Gevraagd parttime AARDAPPELVENTER. Inl. 04492-1859, na 17.00 uur.

Gevraagd betrouwb. Brood- en BANKETBAKKER va. 1 okt. 1992, 5-daagse werkweek. Tel. 09-4924073377.

KRAFTFAHRER: Führerschein Kl. 2 per sofort für den nationalen u. intern. Güterverkehr gesucht. Voraussetzung: Wechselbrücken-Erfahrung. Frans Maas, Intern. Spediteure GmbH, D-5102 Würselen. Tel. ab montag-morgen 0949.2405.60090/Hr. Everts

Verkeersschool Theo van Bentum zoekt full-time RIJINSTRUCTEUR m/v voor de cat. B en part-time motorinstructeur. Tel. 045-217487.

Club vrgt. MEISJES kan ook alleen v.h. weekend. Goede verd. Int. mog. 043-211620, Kl. Gracht 10, M'tricht.

Part-time medewerker/SCHOONMAKER gevraagd moderne schoonmaakapparatuur aanwez. Br.o.nr. B-2574 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Proficiat!

Maria en Lambeat
gefeliciteerd met de 45 jarige hoogtijd wensje Marga, Jacques, Sonja, Herman, Kellu en Shirley.

Veel geluk Maria en Manfred
Van Mam

40 jaar HOLDERDEBOLDER
Proficiat van de hele bups!!!

1952-------1992
PROFICIAT
Lieve (o)ma en (o)pa v.d. Wardt-Aust. met jullie 40-jarig huwelijk Regina, Jef, Heinz, Vera, Anja, Arno, Anita, Joep en ELLEN!!!

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de envelope het nummer uit de advertentie te vermelden

Div. personeel

Textielreiniging AWE
Is een modern textielreinigingsbedrijf met ongeveer vijftig medewerkers. Wij zoeken op korte termijn enkele enthousiaste MEISJES voor onze produktie-afdeling.
Heb je interesse kom dan even langs of bel op.
Textielreiniging AWE, Dhr. de Heij, de Koumen 57 in Hoensbroek. Tel. 045-213770.

Opleiding/revue balletdanser m/v
Ben je in de leeftijd van 16 jaar en ouder en vind je het leuk om opgeleid te worden als revue/balletdanser neem dan contact met ons op. De choreografie zal begeleid worden door, Barry Stevens Dance Unlimited. (goede toekomstmogelijkheden)
Vanaf oktober starten wij met de musicalworkshops gegeven door Barry Stevens.
Info. Jos Notermans, tel. 045-273040.
Ook mensen zonder enige danservaring zijn welkom!

Het dagblad "De Telegraaf" is op korte termijn op zoek naar enkele serieuze kandidaat
Bezorg(st)ers
voor werkzaamheden in BRUNSSUM.
Informatie over de aard van de werkzaamheden en de verdiensten kunt U krijgen onder tel.nr. 045-251875.

Als U tussen 18 en 45 jaar oud bent en in bezit van auto en telefoon, kunt u in aanmerking komen voor onze gratis opleiding tot:
Vertegenwoordiger/ster
waarbij U tijdens de opleiding reeds een inkomen ontvangt en na voltooide studie, desgewenst in vaste dienst kunt komen. Ervaring is niet vereist. Uw brief, met genoten opleiding etc. wordt door ons vertrouwelijk behandeld.
Avesta Nederland B.V. Postbus 107, 6000 AC Weert.

Woningruil

Te ruil HOEK/eengez.won. m. 3 slk. Brunssum, teg. dito woning omg. Brunssum. Br. o.nr. B-2684 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Eengez.woning in Ede/Wageningen tegen woning in LIMBURG. 08380-22286.

Reparaties

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, maandag al klaar, prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340 E & E Electronica, Brunssum.

KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/ 461658.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kamers

NETTE KAMER
Geleen-C. 1 à 2-pers. ƒ 425,-. Borg ƒ 400,-. Tel. 046-519388/749662.

Te h. te HEERLERHEIDE zit/slaapk. in bungalow, met gebr. van keuk., douche, eig. opgang, ƒ 110,-, ƒ 125,- p. wk., info tel. 21-22 uur 045-223482

Te h. voor gest. kamer student, keuken, badkamer in OIRSBEEK.(tussen Heerlen en Sittard). 04492-1466

Gevraagd in HEERLEN of omg. kamer met spoed. Tel. 08850-21127.

Ruime KAMER, met kookgelegenheid en douche gemeubileerd. Tel. 045-220482.

Winkel & Kantoor

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen voor zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe partij letwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteborden. NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen lage prijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 12.00 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoor-meubel-inrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-18.00 uur.

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-443961.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

Uitzendbureau's

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt
Produktie-medewerkers m/v
die gemotiveerd zijn, voor een kunststofverwerkend bedrijf in Brunssum. U kunt direct ingezet worden op verschillende diensten en zelf bepalen of u 1 of meer dagen wilt werken. Leeftijd vanaf 18 jaar. Ook werkstudenten komen in aanmerking. Alleen weekendwerk is ook mogelijk.
Produktie-medewerkers m/v
voor diverse bedrijven in Brunssum en omgeving. Zoekt u een part-time of full-time baan? Dan hebben wij per direct werk voor u. Het betreft inpak- en/of stapelwerkzaamheden Leeftijd vanaf 17 jaar.
Informatie : 045 - 273838, Nicole Grond
BRUNSSUM, LINDEPLEIN 15

Een leuke Job!
Gevraagd
Gemotiveerde verkoopster
Voor drogisterij/Parfumerie te Heerlen.
Liefst met ervaring. Br.o.nr. B-2619 Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gesucht:
Verkaufshilfe
Für Kerstmarkt Heerlen.
Kurze Bewerbung an Lene's Kerzenhausl, D-8351, Grafling BRD oder tel. 09-49. 991-26425.

Gevr. represent. DAME met ruime verkoopерv. v. parttime functie in meubelbranche. Goede kennis Duitse taal en type-erv. vereist. Br. o.nr. B-2552, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

VERKOOPSTER, part-time plm. 25 uur. Slagerij Brouwer Zn., Rotterdamstr. 100, Heerlen. Tel. 045-725250

Leerling WINKELSLAGER. Slagerij Brouwer en Zn., Rotterdamstr. 100, Heerlen. Tel. 045-725250.

Waarom zoekt u geen baan via 't Postkantoor?
met spoed zoeken wij:
* Oproepkrachten voor postbestelling in Heerlen en Hoensbroek.
* Slager/slagerij-medewerker voor een bedrijf in Heerlen.
* Procesoperators VAPRO A/B mechanisch en/of chemisch
Regelmatig hebben wij vraag naar gemotiveerde produktiekrachten. Zit er deze keer niets voor u bij? Kom dan eens langs bij onze balie, wij geven u graag meer informatie.
PTT POST/MANPOWER
Honigmanstraat 42, Heerlen.
Tel. 045-710568.

Apothekers - assistente
Gevraagd voor 32 uur of meer. Apotheek Winten Nuth.
Tel. 045-241458.

Onze jongens in Cambodja

In Cambodja wordt de nieuwe wereldorde uitgeprobeerd: vijftienduizend VN-militairen proberen het land na jaren oorlog rijp te maken voor vrede en democratie. Onder hen 900 Nederlanders, voor een groot deel mariniers. Ze zitten in sector 1, het moeilijkste gebied. De Rode Khmer heerst er en werkt niet mee. De mariniers worden daardoor gedwongen tot passiviteit en dat is zo ongeveer het ergste wat je onze jongens kan aandoen. 'Wij willen er op af, dat is onze aard'. Een reportage uit een land van gele modder, weggespoelde mijnen en onwillige Khmers.

DOOR MAURICE WILBRINK

Het is half zes, schemerduister nog, als onvervalst trompetgeschal de vochtige stilte openrijt. Onder de klamboes van de Delta-compagnie klinkt licht gekreun, afgewisseld met luid gegaap. Mariniers in ondergoed turen in hun laarzen om te zien welke tropische variëteiten daar 's nachts in zijn gekropen. Op weg naar het washok, over de door hen zelf gebouwde steigers, roepen ze elkaar iets te monter 'goedemogge' toe. Zo meteen krijgen ze boterhammen met Thaise pindakaas!

Als de hele compagnie gereed is voor het dagprogramma, is de temperatuur alweer ver boven de dertig graden. In de dikke, klamme lucht beginnen de mannen aan hun patrouille, waarvoor de Band Wagon 206 - spreek uit: Bievie - wordt gebruikt. Een klein rupsvoertuig dat voor polaire omstandigheden in Noorwegen werd ontworpen en nu de redding is voor de mariniers die zich door soms kniediepe gele Cambodjaanse modder moeten voortbewegen.

Grote, gespierde Hollandse jongens lopen even later tussen fijn gebouwde, kleine Cambodjanen. Met hun witte voertuigen, blauwe baretten, hun rustige, voorkomende gedrag stralen de mariniers hun boodschap uit: wij zijn de vredebrengers, vertrouw ons, werk met ons mee.

Geschrokken

De Delta-compagnie vormt samen met nog twee compagnieën het Nederlandse mariniersbataljon dat in het westen van Cambodja toezicht houdt in een gebied, dat 'sector 1' wordt genoemd. Daar moeten ze strijdende Cambodjaanse groepen ontwapenen, de bevolking helpen, stabiliteit brengen. Dit alles in het kader van de grootste VN-operatie aller tijden, bedoeld om na twintig jaar oorlog vrede te creëeren in Cambodja.

De mannen van Delta zitten in Phum Bavel, een dorp dat weer een beetje tot bloei komt nu de spanningen in het gebied afnemen. De mariniers waren zich rotgeschrokken, toen ze er een paar maanden geleden arriveerden. Korporaal Brian Leepel: „We waren een beetje verpest door die drie weken aan het Thaise strand, waar we aan de tropische omstandigheden konden wennen. Het was daar lekker luxe. Toen kwamen we hier en er was helemaal níks. Wat een armoe".
In Phum Bavel hebben de mariniers in hun beste traditie een eigen wereldje geschapen. Na weken zweten hadden ze hun mariniersdorp op palen gereed. Keuken, slaaptenten, eetruimte, washok - alles op anderhalve meter hoogte om tropische verrassingen zoveel mogelijk uit te sluiten.

Cruciaal

Tijdens de ochtendpatrouille in het dorp trekken de Nederlanders nu minder bekijks dan in het begin. „De bewoners zijn hier een beetje tot rust gekomen, ze zijn gewend geraakt aan onze aanwezigheid", zegt een marinier. In het gebied waar de Delta-compagnie zit, wordt nu minder geschoten, het economisch leven komt wat op gang, en de infrastructuur verbetert langzaam.

Aan hun belangrijkste taak zijn de mariniers echter nog niet toegekomen. Ze hebben de cruciale opdracht om de meest stugge en agressieve partij in het Cambodjaanse conflict, de Rode Khmer, te betrekken in het vredesproces. De Rode Khmer heeft een groot deel van sector 1 onder controle en weigert de Nederlanders toegang. Ook heeft deze guerrillabeweging nog geen kogel ingeleverd - de andere drie partijen laten zich daarom maar deels ontwapenen, omdat ze bang zijn voor een Khmer-overmacht.

In Phum Bavel heeft de Delta-compagnie te maken met drie van de vier Cambodjaanse facties. Er lopen soldaten rond van het Cambodjaanse regeringsleger CPAF en strijders van het KPNLF (door de Nederlanders 'Witte Khmer' genoemd). Daar omheen zit de Rode Khmer.

In het gebied stikt het van de mijnen die in de regentijd door het water vaak nog worden verplaatst. In bijna elke hut ligt wel een wapen. Het wantrouwen van de facties jegens elkaar en jegens de VN-eenheden is, gevoed door jaren van oorlog, groot. De Rode en Witte Khmer zitten hier erg dicht op elkaar, in een aantal gevallen is er zelfs sprake van familieverbanden.

De Nederlanders proberen daar op in te spelen. In de afgelopen maanden hebben ze heel geleidelijk hun intenties duidelijk gemaakt aan de plaatselijke gemeenschap en ze hopen dat hun boodschap zo uiteindelijk ook doorsijpelt in de zeer gesloten wereld van de Rode Khmer.

Frustratie

Verder naar het zuiden zit de Bravo-compagnie in Sok San, dat letterlijk 'plezierig' betekent. Hier hebben de mariniers een stuk oerwoud weggehakt en is met hulp van de plaatselijke bevolking een bamboe kampje opgezet. Ook hier laat de Witte Khmer zich ontwapenen, maar ligt de Rode Khmer dwars.

Sok San, zo hebben luchtfoto's uitgewezen, ligt slechts zeven kilometer verwijderd van het hoofdkwartier van de Rode Khmer. Dat hoofdkwartier, waar ook Rode-Khmerleider Pol Pot zich regelmatig zou ophouden, wordt omgeven door tanks, artillerie en mortieren, plus een groot aantal divisies van het Khmer-leger.

Het contact met de Rode Khmer is hier nog wat frequenter dan elders in sector 1, maar ook dat heeft niet geleid tot een doorbraak - de Khmers houden hun territorium hermetisch gesloten. Inlichtingenofficieren proberen al drie maanden in kaart te brengen hoe sterk de guerrilla in dit gebied is, maar erg veel opgeschoten zijn ze niet.

Volgens kolonel Huijssoon, stafofficier in de Cambodjaanse hoofdstad Phnom Penh, neemt de greep van de Rode Khmer op de eigen eenheden af, naarmate ze verder weg liggen van het hoofdkwartier. Buiten sector 1 is zelfs sprake van een spontane demobilisatie. „Gemiddeld 25 à 30 Rode Khmers per week leggen elders in het land zelf de wapens neer. Maar bij de Nederlandse mariniers heeft nog niemand zich gemeld".

Het weigerachtige gedrag van de Rode Khmer is een bron van frustratie voor de mariniers. Marinier André 'Tummie' van der Waal: „Ze maken van die spottende gebaartjes naar ons. Ze weten gewoon dat we niks terug kunnen doen". Korporaal Teun Hol: „We kunnen hun gebied niet in, en de andere facties waarschuwen ons ook om dat niet te doen".

Seng Ly Ouk, luitenant-tolk van de Bravo-compagnie, vertelt dat de Rode Khmer de Nederlanders meerdere malen hebben bedreigd. De Khmers houden ook van de sick joke: „Ze zeggen me: die Nederlanders zijn zo groot, die zijn heel gemakkelijk te raken".

De tolk werd geboren in Cambodja, en vluchtte in 1982 naar Thailand toen hij het leger in moest. Seng Ly Ouk verloor in de jaren '70 een groot deel van zijn familie, tijdens het terreurbewind van de Rode Khmer. Hij vertrouwt de Khmers nog steeds absoluut niet. „Ze zijn gevaarlijk, ook voor Nederlandse mariniers die hier vredesbedoelingen hebben. Ik ben altijd gereed terug te slaan, als dat nodig is".

Verwarring

Een belangrijk deel van het werk van de mariniers is dan ook de eigen bescherming. Het bamboekamp in Sok San maakt van de buitenkant een erg vredige indruk, maar in de slaapvertrekken wordt meteen duidelijk hoe serieus men de gevaren neemt. Tot anderhalve meter hoge, met zandzakken versterkte muren moeten slapende mariniers beschermen tegen een aanslag.

Er wordt constant wacht gelopen - niet alleen om dieven buiten het kamp te houden, maar ook omdat er in de omgeving teveel wapens in omloop zijn. Iedere marinier is in de afgelopen maanden wel eens dicht in de buurt van een schietpartij geweest, hoewel de Nederlanders nooit zelf serieus doelwit waren. „Er wordt hier al snel geschoten. Als die jongens dronken zijn, dan beginnen ze voor de lol te knallen. Moessonregens begroeten ze vaak met geweerschoten. En als ze denken dat ze een tijger zien, dan pakken ze ook meteen een geweer. Maar er vallen ook nog steeds slachtoffers door doelgerichte beschietingen", zegt een marinier die op wacht staat.

Alleen als er slachtoffers vallen, nemen de Nederlanders notie van de schietpartijen. Of zoals dat in mariniersstaal heet: „Alleen als er gaten zijn, is er geschoten. De rest laten we gaan, anders blijven we de hele dag schietpartijen onderzoeken".
Niet alleen de Nederlanders zijn onzeker over de wijze waarop de toestand in sector 1 zich zal ontwikkelen. Volgens Seng Ly Ouk zijn veel Khmer-strijders in verwarring geraakt door de aanwezigheid van westerlingen.
„Omdat de Amerikanen de Vietnam-oorlog verloren, dachten ze dat westerlingen slappelingen waren. Khmer-soldaten vertelden me dat ze er van uitgingen dat de geallieerden de oorlog tegen Irak niet zouden kunnen winnen. Dat is heel anders gelopen. En nu wij hier ineens zitten, zijn ze toch in verwarring. Ze moeten ons wel serieus nemen".

Van alle kanten wordt echter benadrukt dat de mariniers de status quo niet met geweld zullen doorbreken. Men ziet in dat een gevecht met de Rode Khmer niet te winnen is. „En wij zijn hier ook niet gekomen om het zoveelste bloedspoor door Cambodja te trekken", zegt een korporaal.

En dus houden onze jongens zich in en voeren stille, verbeten gevechten tegen de omstandigheden. De modder, de bloedzuigers, de slangen. Tegen de moesson, ''maar vechten tegen het water ligt de Nederlander wel'. En tegen de malaria, een ziekte die inmiddels drie mariniers heeft geveld. Bij één man waren de verschijnselen zo ernstig dat hij naar Nederland moest worden afgevoerd.

Die gevaarlijke tropische ziekte dwingt de mariniers tot een strakke 'malaria-discipline'. Maandag is Lariam-dag: dan wordt de wekelijkse Lariam-tablet geslikt. De pil biedt echter geen absolute bescherming tegen de malariamug, die steeds resistenter wordt tegen de farmaceutische produkten.
Omdat de malariamug alleen in het donker actief is, moeten de mariniers van zonsondergang tot zonsopgang hun armen en benen helemaal bedekt houden. Luitenant-arts Boreel: „In het begin moesten we dat er echt inrammen bij de jongens. Maar toen het eerste malaria-slachtoffer was gevallen, gingen alle mouwen zo naar beneden." De malariamug is echter nog niet onder zeil, of met het krieken van de dag loert er weer een ander insect dat dengue of knokkelkoorts veroorzaakt.

Humanitair

In afwachting van een doorbraak op hoger politiek niveau, waardoor het Rode Khmer-gebied open gaat, assisteren de mariniers nu bij de opbouw van het gebied. Deze 'humanitaire taak' is weliswaar een deel van hun opdracht, maar bij gebrek aan andere activiteiten krijgt dit de overhand. De vraag dringt zich dan ook op of het per se mariniers moeten zijn die een brug herstellen, het dak van een schoolgebouw repareren of drinkwatervoorziening helpen aanleggen.

Sommige mariniers worden nu ook wat ongeduldig. „We hebben ons kamp gebouwd, dus we zitten er redelijk bij. Maar ik kan hier toch niet stil gaan zitten. Dan ga ik liever naar Joegoslavië," zegt een marinier. „Ik kan slecht wennen aan het idee dat we er niet op af kunnen gaan," zegt een ander. „Er op af, dat is toch een beetje onze mentaliteit."

Na het avondeten bij de Delta-compagnie (soep, aardappelen, sperciebonen én suddervlees) schrijft het rooster voor dat de avond wordt doorgebracht met 'stil amusement'. In een tent op het aardedonkere terrein zitten drie korporaals muziek te maken. Ze hebben eerder al eens opgetreden, en bereiden een nieuwe sessie voor. Junglerock in Phum Bavel.

Korporaal Brian Leepel: „Het barst hier bij Delta van de muzikanten. Ik ken zo al vier drummers". Leepel en zijn maatjes vinden dat ze naar omstandigheden mooi werk hebben geleverd in Phum Bavel. Volgens hen is het ook niet gek dat de Nederlanders in het moeilijkste gebied zijn geplaatst. „Als wij ergens aankomen, hebben we binnen een kwartier water en licht georganiseerd. Het Maleise bataljon dat hier in de buurt ligt, komt bij ons gezuiverd water halen en wij trekken met de Bievies hun voertuigen uit de modder".
Maar toch: die Maleisiërs zijn aan hun eigenlijke taak toegekomen, 'en wij zijn na drie maanden nog bijna niks opgeschoten'. Het gezelschap voorziet een moeilijke tijd voor de jongens die hen in december komen aflossen, zolang sector 1 op slot blijft.

Korporaal Kees den Engelsman: „Mariniers kunnen zich overal snel aan de omstandigheden aanpassen, daar zijn we in getraind. Of het nou Noorwegen is, of Cambodja, het is hier hooguit een beetje warmer. Dus als je na twee weken gewend bent, en je hebt niks te doen, dan duren zes maanden wel erg lang".

Den Engelsman oefent nog een keer een akkoord op zijn gitaar, tegen een achtergrondkoor van brulkikkers en krekels, en vindt het dan welletjes. Het is al over tienen en zelfs een marinier heeft slaap nodig.

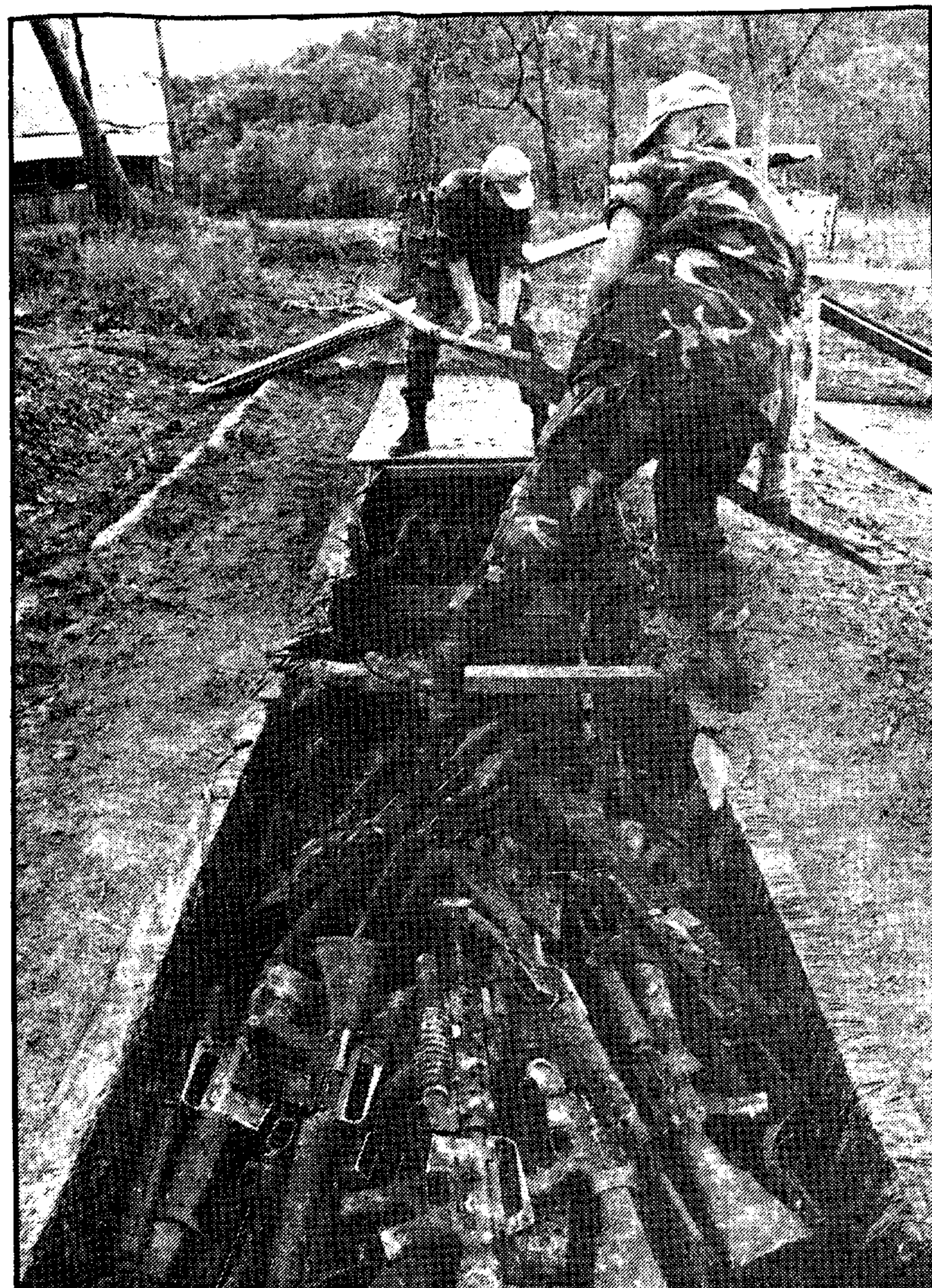

● *Mariniers op patrouille in Phum Bavel. „We laten de mensen hier heel langzaam wennen aan onze aanwezigheid."*

● *Een Nederlandse blauwhelm ontmoet twee Rode-Khmerstrijders. „Ze maken spottende gebaartjes naar ons. Dat is frustrerend."*

Foto's MAURICE WILBRINK

● *In beslag genomen wapens worden tijdelijk ondergronds bewaard, voordat ze vernietigd worden.*

Complete horeca-inventaris

Te koop o.a. tafels, stoelen, buffetten, koelingen, oven, uitgiftebuffetten enz. Tel. 046-515841.

Jonge ambitieuze investeerder

zoekt BV met slechte fin. positie ter overname, geen compagnonschap of samenwerking. Bij overname verzekeren wij u tegen vrijwaring. Inl. tel./fax 08877-3096 / 2064.

Ter overname aangeboden goed renderende ambachtelijke slagerij

gevestigd in de Oostelijke Mijnstreek. Eventueel te huur of te koop. Uniek aanbod voor jonge en energieke ondernemer. Vakdiploma en eigen kapitaal vereist. Voor nadere info Daemen & Dings BV, Accountant en Belastingadviseur, Mr. J.J.M. Daemen, tel. 04750-15355.

Kerstkaarten

voor markthandelaren, winkeliers, verenigingen enz. Doosjes, pakjes met en zonder envelop. Beslist de laagste prijs!! Groothandel in wenskaarten B. Gubbels, 045-228082 na 18.00 uur.

H.H. winkeliers

prachtige winterjacks, blousons, parka's va. ƒ 29,-, ƒ 39,-ƒ 49,-; pullovers, sweaters. Tev. fabrikant van voetbalkleding. Geen losse verkoop Fa. Lemotex International b.v., Laurastr. 28, Eygelshoven. 045-462000. Fax. 045-464040.

UTERVOORT (Limburg), Margarethastr. 5, café-zaal incl. groot woonhuis, tot. perc.opp. ca. 500 m2, vrij van brouwerij en automatenverpl., voor alle bedrijfsdoeleinden gesch., vr.pr. onr.goed en inventaris n.o.t.k. Inruil bespreekbaar. Inl. 08865-1366 of 08865-1792.

BAKKERIJ-INVENTARIS te koop aangeboden. Te bevr. bakkerij L. Deckers, tel. 04406-12716.

Binnenkort bij ons verkrijgbaar: Panasonic MAGNETRON. Kepu-Horeca-Nonfood, tel. 045-210606 tst. 227.

Te koop aangeboden: partij GLASWERK voor de horeca tegen concurerende prijzen. Te bevragen: Kepu-Horeca-Nonfood. Tel. 045-210606 tst. 227.

Te koop aangeboden: partij KOOKPANNEN van B.K voor de helft van de prijs. Te bevragen: Kepu-Horeca-Nonfood. Tel. 045-210606 tst. 227.

Te koop aangeboden: KASREGISTERS tegen zeer scherpe prijzen. Te bevragen Kepu-Horeca-Nonfood. Tel. 045-210606 tst. 227.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Aanbieding
Directiestoelen Burostoelen

Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.

Rockmart
Kissel 46a, Heerlen.

Te koop gevr. winkelrestanten en restpartijen uit alle branches. TRADERS City Bazaar Maastricht, Tel. 043-210830 fax: 043-216601

Te koop gebruikte afsluitbare stalen MATERIAALKASTEN, 2.00h x 0.55d x 1.00br mtr., ƒ 125,- per stuk. Rockmart, Kissel 46 A, Heerlen 045-723142.

Te koop (beeind. bedr.) design VERGADERTAFEL afm. 1.15 x 2.25, essen, kunststofblad, incl. 6 gestoff. kuipstoelen, ƒ 950,-. Tel. 045-315246.

Uit voorraad leverbaar

1- en 2-rijge aardappelrooiers, veewagens 2-4 koeien en 6-8 koeien tandem as, gegalvaniseerde maisvoederdrinkbakken ook gedragen of op wielen met evt. hooirek en of dak, 1500/3600 ltr. krachtvoerbakken voor zoogkalveren. Gegalvaniseerde weidehekken 3 t/m 5 m. zaaimach. 3 m. 25 pijp, zeer goed. GEBRUIKTE 1 RIJIGE MAISHAKSELAAR, I.Z.G.ST. LMB J. Spons - Eijsden. Tel. 04409-3500.

Gebr. Hagedorn AARDAPPELROOIERS. L. Collé, Susteren, Tel. 04499-3030.

Kunstmeststrooiers, KUNSTMESTSTROOIERS, zaaimachines, rotoreggen en schudders. L. Collé, Susteren. Tel. 04499-3030.

Te k. Haflinger merry veulen [illegible] stamboom. A. Eussen, [illegible]straat 72 Ransdaal.

Te koop goede SNIJ-MAIS [illegible] ha, te Oirsbeek. Tel. [illegible]-1454.

Tegen vergoed. aangeb. gebruik van DRESSUURPAARD(EN). 045-441977.

Te k. Gilles bietenlader, type R 128; Claas 6-rijige maishakselaar; VanLengerich meststrooier; 6 tons dubbele wals; Fox maishakselaar type 6850 4-rijig; Deutz tractor type D6006; I.H.C. 844 [illegible] 711 cab. Holder A [illegible] met Cab. en hefinricht. [illegible] bedr. J. HERMANS b.v. Schimmert. Tel. 04404-1224/1333. Vert. G. Nicolaes. Tel. 046-752256.

Te k. jonge PAARDEN en Pony's ook E-Pony's, tevens sport- en recreatiepaarden. Tel. 04754-84117.

ONDERDELENBANK. Tel. 04498-2715.

SCHAPEN en lammeren te koop gevraagd. Tel. 04454-64716.

B-PONY zeer lief en verkeersmak, event. met zadel en hoofdstel; 100 pakken hooi á ƒ 4,-; 1 haan ƒ 20,-; 2 geitebokken samen ƒ 40,-; lev. 2x kruising Mechelse Herder. Tel. 046-335210.

Te koop 4 ha. SNIJ-MAIS. Tel. 04404-1268.

Te koop 0.75 ha SNIJMAIS te Wijnandsrade. Inl. na 16.00 uur 045-259248.

Bestel tijdig uw KERSTBOOMPLANTEN. Rompelberg, Bunde. 043-645365.

Te koop 2 ha. SNIJ-MAIS, te Bocholtz. Tel. 045-441305.

KALKSLIB, drijf- en champignonmest. P. Pustjens, 04759-3565 / 06-52107893

Auto's

Alfa

Te k. Alfasud, rood, 4-drs., l.m.velgen, nw. TI motor, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.250,-. Tel. 04740-5288.

Te koop Alfa ROMEO 1.3 S Silver, bouwjaar 7-'88. Tel. 04750-21601.

Giulia. Alfetta 1.8 GTV, 1977, ƒ 9.500,-. ½ jr. gar. v. Bovagbedr. 045-244947.

ALFA 75 1.8 bwj. '86, jaar APK, nu wegens lease ƒ 7.900,-. Tel. 04759-1781, na 17.00 uur.

ALFA 75 IE '89 div. extra's, nw.st., 1e egl., inr. mog. Tel. 046-529307.

Alfa ROMEO 164 Turbo Diesel, 3-'90, blauwmet., airco, ƒ 29.950,-. Auto Weekers, tel. 04906-1387.

Audi

LET OP ONS RUIM AANBOD OCCASIONS verderop in deze rubriek en let ook op onze advertentie op maandag!

St. Maartensdijk

[illegible]weg 169, Bingelrade. Tel. 045-229080.

Te k. AUDI 80 diesel, bwj. [illegible] APK [illegible]-'93, kl. [illegible] pr. ƒ 18.000,-. Tel. [illegible]

Te k. AUDI 100 CC 2.2E, 136 pk, automaat, metall. velgen, [illegible] portiervergr. [illegible] 1987, pr. ƒ 16.950,-. Auto Caubo, Neerhem 25, Valkenburg. 04406-15041.

AUDI 80 diesel 4-drs., 5-speed, APK, zeer mooi, 100%, bwj. 6-1986, ƒ 9.250,-. 045-727169.

AUDI Coupé 5 GTE, 1984, antracmet., nw. banden en APK, ƒ 14.500,-. Audi 100 5 E diesel, ABS, m. '88, zeer mooi. Kissel 42, Heerlen

Te k. AUDI 80 LS, bwj. '82, zwart, 4-drs., i.z.g.st., APK 9-'93, sportwielen, sunr., vr.pr. ƒ 3.250,-. 043-437812.

Te k. AUDI 80, bwj. '79, APK tot juli '93, pr. ƒ 900,-. Tel. 045-259461, Dorpestraat 9A, Brunssum.

Te k. AUDI 100 CC, bwj.'84, 5 cil., i.z.g.st., ƒ 6.750,-. Tel. 045-214577.

Te k. AUDI 100 CC diesel, bwj. '84, links voorschade, 71.000 km, ƒ 4.650,-. Tel. 045-312044.

Autobianchi

Te k. v. part. AUTOBIANCHI A112-elegant, bwj. 1980, v. 1e eig. km.st. 50.000, voor liefhebber, moet gerepareerd worden, t.e.a.b. Na 12.00 uur 045-251012.

Austin

Mini 1000 HLE, '85, blauw; Mini Red Hot '88. Autobedr. Balt, Kasteelln. 1, Heerlen. Tel. 045-721541.

AUSTIN Metro 1300 Magic, bwj. mei '89, km.st. 35.000, kl. wit, 3-drs., in nw.st., ƒ 8.500,-. Tel. 046-740382.

Bedford

BEDFORD bus diesel motor bwj. '80, grijs kent., vr.pr. ƒ 2.500,-. Tel. 043-477953.

BMW

Te koop
BMW 735 B11 Alpina
bwj. '87, nw.pr. ƒ 210.000,-, alle extra's, prijs ƒ 40.000,-. Tel. 045-452471.

BMW 1800, LPG, bwj. '87, veel acc. als nw. pr.n.o.t.k. Tel. 04455-2789.

BMW 320i, zwartmetallic, bwj.'87, div. opties. Tel. 04406-12374.

Exclusieve BMW 318i SHADOWLINE, veel acc., lm. velgen, w.w. glas enz., antraciet, bwj. 6-'89, pr. ƒ 20.750,-. Tel. 046-371443

Te koop BMW 325 E bwj. nov. '86, kl. zwart, in nw.st., el. spiegels, schuifd., verl., sportv., vr.pr. ƒ 21.500,-. Tel. 06-52984487.

BMW 318i bwj. '85, 89.000 km, 1e eig., kl. rood, get. glas, sportvelg., ƒ 12.900,-. Tel. 045-314620.

BMW 318, bwj. '84, mooie goede auto van Bovagbedr. ƒ 7.900,-. 045-244947.

2x BMW 323i, 1982, alle opties, nw. cilinderkop, rek. ter inz. mooie aparte auto. Samen ƒ 5.900,- (1 BMW heeft schade), van Bovagbedr. Tel. 045-244947.

BMW 320, 6 cil., bwj.'81, sp. velgen, pr. ƒ 2.750,-. Tel. 04408-2368.

BMW 318, automaat, org. 118.000 km., i.z.g.st., nw. APK, ƒ 2.150,-. 045-227875

Te k. BMW 323i, bwj. '84, APK 9-'93, verl., 15 inch velg, schuifd., 045-459124 na 18.00 uur.

Te k. BMW 528i, autom., bwj '83. Tel. 045-723808 na 16.00 uur.

Te koop BMW 323i bwj. '83, nw. mod., i.z.g.st., onderh. boekje, verl., sportw., 114.000 km. 046-520216.

Te koop BMW 315 bwj. '83, APK jan. '93. Tel. 04451-2537.

BMW 728i, automatic, bwj. '85, donkerbl., veel extra's oa. airco, ABS, alu-velgen, i.z.g.st. Tel. 04492-2760.

Te k. BMW 316, bwj. 8-'85, wit, i.z.g.st., ƒ 9.250,-. Tel. 045-316840.

Te koop BMW 320i Hartge, model '88, zilvermet., Shadowline, pr. ƒ 20.500,-. Tel. 04454-65471 of 62081.

BMW 525i mod. '83, enkele krassen, LPG, koopje, ƒ 3.250,-. 045-226483.

BMW BAUER TC, bwj. '86, km.st. 70.000, event. inruil mogelijk. Auto Bongers BV. Tel. 046-513976.

BMW 316, 8-'86, blauw, ƒ 9.950,-. Auto Weekers, tel. 04906-1387.

Te koop BMW 635 CSi turbo bwj. '78, kl. parlem., zeer apart, zeer veel extra's, o.a. leer etc. Pr.n.o.t.k. Tel. 06-52984487.

Te koop BMW 323i bwj. '84, kl. wit, div. extra's, zeer mooi. Tel. 045-226718.

BMW 520i Sedan, 5-bak, nw. model '89, kl. Ferrari rood, alle opties, verlaagd, sportvelgen enz., i.nw.st., zeer excl. uitv., ƒ 37.500,-. Inl. 043-254462.

BMW 316, bwj. '80, kl. rood, pr. ƒ 1.750,-. Tel. 04405-2101.

BMW 324 Diesel, 4-drs., stuurbekr., lm-velgen, 1986, ƒ 12.500,-. Tel. 040-515556

Te koop BMW 316, bwj.'84, LPG, kl. groen, pr. ƒ 8.750,-. Tel. 04408-2368.

Te koop BMW 316, bwj. '80, APK jan. '93, uitgeb., sunroof, pr. ƒ 2.250,-. Lichtenbergstr. 11, Kerkrade.

Te k. zeer mooie BMW 320, 6 cil., APK '93, inr. mog., vr. pr. ƒ 2.750,-. 045-231633.

Cabriolet

Ford ESCORT Cabrio 1600 i, bwj. '87, in nw.st., vr.pr. ƒ 24.500,-. Tel. 045-327270 b.g.g. 415460.

Cabriolet KEVER 1300 zwartmet., APK '93, 100% in orde, pr. ƒ 11.950,-. Evt. inr. mog. 046-757542.

KEVER Cabriolet 1303 rood, i.g.st., pr. ƒ 17.500,-. Tel. 045-228559.

Chevrolet

Chevrolet CAMARO bwj. '80 lijn 6, i.z.g.st., veel extra's, APK 6-'93, vr.pr. ƒ 7.500,-, 04492-4534.

Chevrolet CORVETTE Stingray bwj. '77, Jubileumuitv., met taxatie-rapp. en APK. Tel. 046-520851 b.g.g. 046-519622.

Citroën

CITROËN ID/DS en SM onderdelen, gebruikt en nieuw. Tevens in- en verkoop. Fa. Bagnolo, 04746-6285 b.g.g. 04746-1412.

Te k. 2CV6, bwj. '85, motorisch opknappen, ƒ 2.000,-. Tel. 045-231149.

Citroën VISA eind '82, i.g.st. APK 6-'93, prijs ƒ 1.450,-. Tel. 045-752672.

CITROËN BX T2D Turbo D, 5-'90, met. grijs. ƒ 22.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

Te k. CITROËN GSA, bwj. '82, APK 3-'93, kl. wit, met trekh., pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-410205

Te koop CITROËN GSA, bwj. 1984, APK 2-'93 ƒ 2.500,-. Tel. 046-520048.

VISA II Club '81, i.g.st., t.e.a.b. Stegelstr. 3, Nuth. Tel. 045-241945.

CITROËN BX 19 Diesel Station, 11-'89, wit, ƒ 17.950,-. Auto Weekers, tel. 04906-1387.

Te koop Citroën VISA 1.1 RE, wit, '84, i.z.g.st. Tel. 046-743762.

CITROËN BX 1.9 TRi Break LPG, onderb., 1989, ƒ 17.000,-. Tel. 040-515556

CITROËN AX 1.1 Inj. plaisir, bwj. 7-'91, div. extra's, vr pr. ƒ 13.900,-. 046-582462.

Te k. CITROËN CX 24 Break, bwj. '84, i.z.g.st., ƒ 5.000,-. Tel. 045-239663.

Fiat

FIAT

Fiat Klankstad Kerkrade

Kaalheidersteenweg 185 Tel. 045-413916

Extra aanbieding
Bij aankoop van een occasion boven ƒ 7.500,- 1 jaar bovaggarantie

Inruilauto's

Diverse Fiat Panda's type 34 en 45 '85/'86
Diverse Fiat Uno's 45 van '83 t/m '90
Diverse Fiat Ritmo's 3- en 5-drs. van '85 t/m '87
Panda 1000 CL '90
Fiat Tipo 1.4 DGT '90
Fiat Tipo 1.4 S '91
Fiat Regatta stationcar t. '85
Fiat Croma '88
Ford Escort 1.6 '83 '82
Lada 1500 combi '83
Nissan Florida 3C Sunny '90
Peugeot 205 XR 1.4 '88
Renault 11 TXE '85
Suzuki Alto GL 5-drs. '88
Fiat Tipo 1.4 DGT '90

Te k. FIAT 500, bwj.'71, i.z.g.st., APK 6-'93, vr.pr. ƒ 3.750,-. Tel. 046-645989.

Fiat REGATTA 85 S, bwj. '85, centr. deurvergr., getint glas, 4-drs, blauwmet. Pr. ƒ 3.750,-. Tel. 046-754450.

Te koop kleine FIAT 133, in goede st., APK gek., bwj. '74 ƒ 1.950,-. Tel. 04450-2826.

Fiat BERTONE cabrio, wit, bwj. '85, div. extra's, 28.000 km, geh. uitgeb., in staat van nw. Markt 36, Treebeek. Winterprijs.

Fiat PANDA 750 L, wit, bwj. '86, 56.000 km, APK sept. '93, i.z.g.st., ƒ 5.500,-. Tel. 04406-42476, na 18.00 uur.

Weg. omst.h. Fiat PANDA 1000 CL IE, bwj. '91, nw.st., 16.000 km, rood, vaste pr. ƒ 11.000,-. 04498-56306.

PANDA 1000 L IE, bwj. '90, perf. staat, vaste pr. ƒ 9.000,-. Tel. 04498-56295

FIAT Ritmo 60 L, wit, bwj. '85, km.st. 84.000. Koopje, ƒ 3.500,-. Tel. 043-650174.

Te koop Fiat PANDA 750 CL, zwart, 1e eig., 52.000 km, pr. ƒ 8.900,-. Pleiweg 51, Palemig-Heerlen.

Te koop Fiat REGATTA Diesel Stationcar, kl. wit, bwj. '86, grijs kent., i.g.st. Jerichostr. 39, Heerlen.

Fiat 127 SPECIAL goed en mooi, zeer zuinig, vr.pr. ƒ 1.250,-. 046-511710.

Fiat PANDA 34, wit, bwj. '84, gr. kent., APK juni '93, ƒ 1.750,-. 045-424852.

Fiat PANDA bwj. '81, goede auto met APK, pr. ƒ 1.250,-. Tel. 046-581181.

Te koop Fiat PANDA 1000 CL, wit, i.z.g.st., bwj. 10-'87, ƒ 6.500,-. Tel. 045-213248.

FIAT 65S, bwj. '84, electr. ramen, APK '93, i.z.g.st. vr. ƒ 2.500,-. Tel. 046-376061.

Te k. Fiat UNO SX, bwj. 3-'88, 5-drs., 40.000 km, luxe uitv., als nw., vr.pr. ƒ 12.000,-. Tel. 046-518459

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Ford

Jos Bogman Specials

Ford Siërra 2.0i CL 4-drs wit 30.000 km.	1990
Ford Siërra 1.8 automaat grijsmet.	1986
Ford Siërra 2.0i CL 4-drs Mercury Grey	1989

Jos Bogman Ford
Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.
Hamstraat 70, Kerkrade. Telefoon 045-423030.

Jos Bogman Specials

Ford Siërra 2.0L 5-drs wit	1984
Ford Siërra 1.6 CL 4-drs beigemet.	1987
Ford Siërra 2.0 CL 4-drs blauw	1987

Jos Bogman Ford
Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.
Hmastraat 70, Kerkrade. Telefoon 045-423030.

Te k. Ford FIËSTA, bwj.'78, i.z.g.st., motor 100 %. Te bevr. Rotterdamstr. 23 Hrl, Schaesbergerveld.

Te koop Ford SIËRRA 2.3 D, bwj. '87, vr.pr. ƒ 9.500,-. Tel. 04405-3786.

Ford TAUNUS 1,6 '81, APK 3-'93, i.z.g.st., ƒ 1.000,-. Treebeekstr. 77, Treebeek.

FORD Escort XR3i 1.6L GS-uitv. bwj. 12-'83. Tel. 046-757260.

Bijz. excl. Ford ESCORT Cabriolet XR3i, model '87, bl./grijsmet., als 2e auto gebr garage voertuig, uitgeb., verlaagd, zw. leren bekl., lm. vlgn. etc, 47.000 km, nw.pr. ƒ 60.000,- nu ƒ 30.500,-. Tel. 04454-64070.

Ford TAUNUS 1600, bwj. '81, trekh. APK 6-'93, vr.pr. ƒ 1.450,-. 04406-41813.

Te k. Ford ESCORT 1.4 CL Europa uitv. kl. wijnroodmet. km.st. 45.000, bwj. 7-'89, getint glas, spiegels op kl. nw. banden, vele extra's, pr. ƒ 14.750,-. Tel. 04499-1416

Ford SIËRRA aut. 2.0 GL, 11-'82, 5-drs. ƒ 4.750,-, zr. mooie goede auto van Bovag-bedr. 045-244947.

Van Bovagbedrijf Ford SIËRRA 1.6, '84, nette auto; Escort XR3-uitv. '81 ƒ 3.750,-; Escort 1.6 5-drs. '81 ƒ 2.750,-. 045-244947.

Ford TRANSIT, bwj.'83, grijs kent., lopend met def. nokkenas, pr. ƒ 1.950,-. Tel. 04408-2368.

Te koop Ford FIËSTA bwj. '78. Tel. 046-334526 na 17.00 uur.

Ford FIËSTA 1.1 bwj. '81, i.z.g.st., ƒ 3.500,-. Veldstr. 38, Brunssum. 045-271697.

Te k. Ford FIËSTA bwj. '82, kl. rood, i.g.st., APK gek., sunroof, [illegible] banden, vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 046-231058, b.g.g. 045-21[illegible]

Ford FIËSTA, bwj. '87, 64.000 km, blauw, in nw.st., ƒ 8.500,-. Tel. 04409-2619.

Te koop Ford ESCORT 1.6 CL, bwj. '87. Tel. 04492-2725.

Te koop Ford MUSTANG bwj. '80, 6 cyl., ƒ 1.000,-. 045-223164.

Te koop Ford ESCORT 1600 GL, 5-drs., APK, bwj. '81, i.z.g.st. 045-426090.

Te koop Ford ESCORT 1.1 bwj. '82, APK 5-'93, pr.n.o.t.k. 045-456543, na 18.00 uur

Te k. FORD Fiësta 1.1, ƒ 900,-, APK '93, Tel. 045-711331.

Ford SIËRRA 2.0i CL sedan bwj. '89, m. '90, zwart, z.g.a.n. 046-336044.

Te koop Ford ESCORT XR3 I bwj. '83, veel extra's, H. v. Veldekestraat 3, Brunssum-Langeberg.

Ford ESCORT '84, sunroof, 2 nwe. banden voor, gril met mistlampen, i.z.g.st., APK 07-'93, pr. ƒ 5.800,-. Tel. 045-322757.

Te k. Ford SIËRRA Sedan 2.0i GL, kl. blauwmet., bwj. '87, nw. model, km.st. 60.000, APK aug.'93, sportvelgen, autom. deurvergr., trekhaak, verstelbare schokbr., alarm, div. spoilers get. glas. Tel. 04492-1010.

Te k. Ford FIËSTA, bwj. '80, APK 9-'93, vr.pr. ƒ 750,-. Eggelaan 11, Brunssum.

Te k. Ford ESCORT 1.1 L, 3-drs., nw. mod., bwj. 12-'80, APK 6-'93, i.g.st., pr. ƒ 2.500,-. Tel. 04454-62092

Te koop Ford FIËSTA, bwj. juni '83, APK gekeurd, kleur zilvermetallic, ƒ 3.000,-. Tel. 046-514310.

Te k. Ford FIËSTA 1.1 bwj. '81 i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.500,-, te bevr. Gatehof 27, Landgraaf, tel. 045-324067.

Te k. FORD Escort 1.3 GL, bwj. '82, rood, al. vlgn. schuif-kanteldak, pr.n.o.t.k. Past. Savelbergstr. 8, Brunssum.

Te k. FORD Siërra type 1600L, '85, Bravo, keur. mog. ƒ 5.500,-. 045-724568

Te k. Ford ESCORT XR3i, bwj. 6-'89, km.st. 45.000, wit t.e.a.b. Tel. 04493-3918.

Te k. mooie Ford ESCORT 1.3 GL, bwj. '79, LPG, 100% in orde, ƒ 1.750,-. Tel. 045-256115.

ESCORT 1.3 L, 88.000 km., bwj. 9-'83, org. zonnedak en trekh. Vraagpr. ƒ 5.700,-. Abdijhof 14, Landgraaf.

Ford ESCORT 1.6 L Bravo bwj. '83, pr. ƒ 3.750,-. Haansberg 22, Brunssum. Tel. 045-254595.

Ford SIERRA 1.8 CL Laser, bwj. '87, 5-drs. i.z.g.st. vr.pr. ƒ 11.500,-. 04498-54974.

Ford Escort 1.3 GL, alle acces., m. '81, APK 5-'93, ƒ 1.750,-. 045-459545.

Ford CAPRI 1.6 GL, bwj. '78 techn. i.z.g.st., ƒ 1.250,-. Tel. 04455-2002.

Te k. Ford FIËSTA 1.3 S, jubileum uitv., sportief, nw. brede banden, kl.wit, meerdere acces., in.nw.st., bwj. '86, nw. model, pr. ƒ 8.250,-. Tel. 045-255578.

Te koop Ford SIËRRA 1.8 CL, 3-drs., kl. wit, in nw.st., bwj. '87, model '88, 81.000 km., pr. ƒ 11.250,-. Tel. 045-255578.

USA STATIONCAR Ford Taurus Wagon, '88, alle mogelijke opties inruil mog. Tel. 043-611171.

Leuke Ford FIËSTA met APK, i.z.g.st., bwj. '79, vr.pr. ƒ 1.450,-. Zandkuilenstraat 11, Hoensbroek.

Ford TAUNUS 1.6, bwj. bijna '78, APK 1-'93, ƒ 500,-. Tel. 045-311410.

Te k. Ford SIËRRA 1600 Laser, kl. wit, bwj. '85, i.st.v. nw., pr. ƒ 7.000,-. Tel. 045-258408.

Te k. voor liefhebber Ford ESCORT XR 3i, bwj. 8-'83, APK 5-'94, 1e eig., rood, radio, spoiler, i.z.g.st., pr ƒ 6.500,-. 0949-246152579.

Te k. Ford FIËSTA 1.1, bwj. '85, kl. rood, i.z.g.st., ƒ 6.450,-. Tel. 04450-2198.

Te k. directie-auto Ford SCORPIO 2.4i CL, bwj. 1989 voorzien van diverse extra's, 93.000 km, i.z.g.st. Teskenlaan 7, Heel. Tel. 04747-3059.

Te k. FORD Fiësta 1100, met kat., 5 bak, rood, bwj'88, APK 4-'93, vr.pr. ƒ 10.900,- inruil mog. Tel. 045-463573.

Te k. Ford FIËSTA. bwj. '83, i.z.g.st., APK tot 3-'93, ƒ 3.600,-. Zeer mooi. Tel. 045-258174.

Ford TRANSIT, bwj. '80, diesel, ƒ 3.500,-. J.v. Vondelstr. 90, Heerlen.

Ford SIËRRA 1.8 Special, 10-'89, 4-drs., LPG, blauwmet., ƒ 15.950,-. Auto Weekers, tel. 04906-1387.

Te k. Ford ESCORT 1.1 Laser, wit, bwj. '84, APK 1-'93, pr.n.o.t.k. Tel. 045-440811.

Te koop Ford SIËRRA 1600 laser, bwj. '84, pr. ƒ 6.500,-. Tel. 045-324661.

Te koop Ford SIËRRA 1.6 CL, bwj. '89, 3-drs., kl. blauw, LPG, 60.000 km., ƒ 17.500,-. Tel. 04408-2368

Ford SCORPIO 2.0 Sedan DOHC-motor, schuifdak en l.m.-vlgn. 1990. Autobedr. Balt, Kasteelln. 1, Heerlen. Tel. 045-721541.

Te koop Ford ESCORT XR3i, bwj. '83, kl. wit, pr. ƒ 6.500,-. Tel. 04408-2368.

Ford ESCORT XR3i, bwj. '85, wit, trekhaak, pr. ƒ 8.500,-. Tel. 04408-2368.

Te k. Ford SIËRRA 1.6, bwj. '84, lichte voorschade, ƒ 2.950,-. Tel. 045-312044.

Honda

Honda Coupé CRX 1.6i

zwart, schuif/kanteldak, sportvelgen, stereo-inst., 1e eig. bwj. 2-'91.
AUTOSPORT, Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

Te k. Honda CIVIC, bwj. '88, 1.4 GL, 16-V, 56.000 km. Tel. 045-273512.

Te k. Honda CIVIC autom., bwj. '80, APK 4-'93, i.z.g.st. ƒ 1.600,-. Tel. 046-510646.

HONDA Aerodeck 2.0 EX, '89, ƒ 17.000,-. Tel. 045-742257.

Te koop HONDA CRX, bwj. '84, kl. rood, APK 9-'93. Mozartstr. 15, Landgraaf.

Let op plm. 60 HONDA'S nieuw en bijna nieuw en topservice. Crombag de Honda Specialist in Geleen, Rijksweg Zuid 236. Tel. 046-746260.

Te koop Honda PRELUDE, bwj. '84, spec.uitv., met A.N.W.B. keuring, stereo-install., vr.pr. ƒ 10.250,-. Tel. 046-339035.

Te koop Honda CIVIC 16 V, bwj. '88, ƒ 13.750,-. Tel. 046-527945.

Honda CIVIC 4-drs. Sedan 1.4 16GL, blauwmet. 43.000 km, bwj. 2-'88, APK 9-'93, vr.pr. ƒ 16.500,-. Krekelbergerweg 17, Oirsbeek. Tel. 04492-1707.

CRX 16i
8-'91, kl. rood, 20[illegible]
In nieuwst., ƒ 3[illegible]
Inl. 045-455[illegible]

Te k. Honda AC[illegible] luxe, coupé, type [illegible] gang, nw. model, [illegible] '93, bijzonder mooi [illegible] wit, veel extra's [illegible] ƒ 3.650,-. 045-420[illegible]

Hyundai

Te k. HYUNDAI S[illegible] '91, Sony stereo [illegible] boxen, radio grafisch [illegible] rood, vaste pr. ƒ [illegible] moet weg weg. [illegible] huis. Tel. 045-3171[illegible]

Jeep

PATROL GR nw. hoge kort[illegible]

Pajero TDi 7-pers. '90; Patrol '88; Pajero 2500 T[illegible] '88; Rocky '87; Trooper '85, '86; 5x Suzuki '83 [illegible] Mitsubishi L 200, dubb.cab. '91.
Texacars 4x4 Center. Tel. 04702-3040.

Te k. JEEP Wrangler 4.0 Laredo grijs kent. bwj. 2-'92, kl. wit, met hardtop en softtop, pr. incl. BTW. Tel. 04406-12289.

JEEP CJ-7, zeer speciaal, soft-top, 6-cyl., Turbo Diesel, ƒ 21.950,-. Auto Weekers, tel. 04906-1387.

Jeep SUZUKI Vitara Cabriolet, 6-'90, rood, ƒ 24.950,-. Auto Weekers, tel. 04906-1387.

JEEP CJ-7 Renegade Diesel, 12-'86, cabrio en hardtop, ƒ 21.950,-. Auto Weekers, tel. 04906-1387.

Jeep MITSUBISHI [illegible] Turbo Diesel, 6[illegible] ƒ 25.950,-. Auto [illegible] tel. 04906-1387.

Jeep TOYOTA L[illegible] 3.4 Diesel lang, 1[illegible] ƒ 23.950,-. Auto [illegible] tel. 04906-1387.

NISSAN King Cab [illegible] sel, 4-wd., vele op[illegible] ƒ 25.500,-. Tel. 04[illegible]

Te k. LEGERJE[illegible] gerest., pr.n.o.t.[illegible] 04457-2117.

Te k. JEEP Wran[illegible] bwj.'89, grijs kent., [illegible] Tel. 043-474012.

Voor Piccolo's zie verder pagina 10

Grote problemen bij beeld- en geluidsapparatuur

Philips verwacht halvering winst

Van onze redactie economie

EINDHOVEN – Philips verwacht dit jaar een winst te maken van ongeveer 500 miljoen gulden, de helft van wat in 1991 werd verdiend. Vorige maand maakte het bedrijf al bekend dat de kwartaalwinst was gehalveerd. Eerder dit jaar voorspelde de multinational dat de winst dit jaar 'aanzienlijk lager' zou uitvallen. De beurs reageerde gisterochtend desondanks heftig: het aandeel Philips verloor drie gulden (bijna 15 procent) en kwam bij opening uit op 21,60 gulden.

De problemen doen zich voor bij de verkoop van beeld- en geluidsapparatuur. Fabrikanten over de hele wereld kampen met grote voorraden, teruglopende verkopen en afkalvende winstmarges. Tevens zullen de in het derde kwartaal gezakte dollarkoers alsmede het uitblijven van economisch herstel, de winst van Philips nadelig beïnvloeden.

De winsthalvering van Philips is bij de „Philips-watchers" van de banken Pierson, Heldring & Pierson en ABN Amro hard aangekomen. „Een tegenvaller", zo wordt er verteld. Oorspronkelijk rekenden de analisten nog op een herstel van de consumentenmarkt in het vierde kwartaal van 1992. Na de mededeling van gisteren zijn de oude winsttaxaties in de prullenmand verdwenen. Een lichtpuntje blijft overeind: Philips doet het niet slechter dan de concurrenten. Ook de Japanse en Duitse branchegenoten laten lagere cijfers zien. Dit bleek gisteren desgevraagd bij de twee banken.

Philips moet wel erg somber gestemd zijn, zo concludeert de ABN Amro. „Opvallend is dat ze dit jaar geen herstel meer verwachten van de consumentenmarkt", aldus een analist. „Wij gingen ervan uit dat er in de laatste drie maanden wèl een herstel zou plaatsvinden." Bij Philips is het laatste kwartaal de periode die het meeste geld oplevert. Vooral de feestmaand december is traditioneel één van de betere verkoopmaanden.

Arbeidstijdverkorting voor 5.000 werknemers

Ontslag dreigt voor 300 man bij Fokker

AMSTERDAM – Fokker schrapt 950 arbeidsplaatsen en vraagt voor vijfduizend werknemers werktijdverkorting aan. Er verdwijnen 650 arbeidsplaatsen door interne maatregelen. Voor driehonderd overtollige werknemers is geen oplossing gevonden. Lukt het niet binnen drie maanden werk voor hen te vinden, dan wordt collectief ontslag aangevraagd. Dat is de uitkomst van twee dagen onderhandelen tussen de vakverenigingen en de raad van bestuur van Fokker.

De bonden zijn geschokt door de ernst van de maatregelen die Fokker moet treffen als gevolg van tegenvallende verkopen van vliegtuigen. Bij de presentatie van de halfjaarcijfers had bestuursvoorzitter Erik-Jan Nederkoorn het over „enkele honderden arbeidsplaatsen". Volgens Peter van Bers van de Industriebond FNV gaat het echter in totaal om 950 banen.

De vakbonden zijn opgelucht dat er in ieder geval op korte termijn geen gedwongen ontslagen plaatsvinden. Zij rekenen erop dat in januari een oplossing wordt gevonden voor de driehonderd 'probleemgevallen'. Voor de meeste van deze werknemers wordt buiten Fokker een baan gezocht.

Volgens de bonden kunnen door allerlei maatregelen (een 55-plusregeling, een personeelsstop en het terugbrengen van het aantal 'ingeleenden') 650 banen zonder veel problemen worden geschrapt. Fokker geeft wel toe dat er voor zo'n driehonderd werknemers geen plaats meer is.

De werktijdverkorting, die Fokker bij het ministerie van sociale zaken heeft aangevraagd, moet op 28 september ingaan en duurt tot 22 februari volgend jaar. Afhankelijk van de functie zal de betrokken Fokker-medewerker een tot twee dagen per week korter werken.

Holland Travel in handen Arke

ENSCHEDE – Het reisconcern Arke NV in Enschede neemt per 1 november Central Holland Travel over. Dit bedrijf met 15 reisbureaus en één zakenreisbureau, heeft een omzet van 30 miljoen gulden en telt 80 medewerkers. Arke krijgt met de overname meer grip op de verkoop via reisbureaus van vakantie- en zakenreizen.

● *Hoewel de geldcrisis enigszins is geluwd, blijft de spanning op de effectenbeurzen om te snijden vanwege het referendum morgen in Frankrijk over 'Maastricht'.* Foto: EPA

Duitsers en Britten geven elkaar de schuld

Geldcrisis leidt tot fel politiek conflict

AMSTERDAM – Nu de valutamarkten weer wat tot rust lijken te zijn gekomen en de ontwrichting binnen het EMS in kaart is gebracht, lijkt de chaos van de afgelopen week een meer politieke getint vervolg te krijgen. Met name de Duitsers en de Britten vliegen elkaar in de haren en trachten de schuld bij de ander neer te leggen. Bovendien lijkt de kans op een extra EG-topconferentie na het referendum in Frankrijk morgen toe te nemen, nu de Duitse Bondskanselier Kohl, de Franse premier Beregovoy en de Italiaanse minister van buitenlandse zaken Colombo zich daar sterk voor maken. Van zo'n bijeenkomst moet weer een dusdanig vertrouwen in het EMS afstralen dat de markten verder tot rust kunnen komen en de monetaire discipline in de EG wordt hersteld.

Intussen hebben Duitsland en Groot-Brittannië elkaar publiekelijk verantwoordelijk gesteld voor de ontwrichting binnen het EMS. De Britse minister Norman Lamont van financiën liet zich ontvallen dat de weigering van Duitsland om de rente verder te verlagen ten grondslag ligt aan de monetaire chaos van deze week.

Bondskanselier Kohl reageerde daarop met de mededeling dat een dergelijke uitlating „ongepast" is voor een minister en dat ieder EMS-lid orde op zaken dient te stellen in eigen huis. De opmerking van Kohl dat het pond waarschijnlijk weer snel binnen in EMS zal worden ondergebracht, werd door Lamont weer bestreden met de opmerking dat dit gebeurt zodra Duitsland zijn monetaire politiek heeft aangepast.

Intussen bleek op de valutamarkten dat de druk op het Britse pond bleef aanhouden. Noteerde het pond donderdagavond nog f 2,9650, gisteren ging het pond in Europa op f 2,9365 de markt uit.

De dollar kon het verlies van donderdag van drie cent met eenderde inlopen.

Grote reorganisatie bij stomerij Palthe

ALMELO – Het stomerij- en textielveredelingsbedrijf Palthe staat voor een reorganisatie, waarbij echter het aantal ontslagen uiterst beperkt zal blijven. In de leidinggevende sector zullen circa vijftien arbeidsplaatsen worden geschrapt, maar gedwongen ontslagen zullen dit niet allemaal worden.

Daarnaast wordt voor ongeveer dertig filialen een franchise-formule ontwikkeld, waarbij het betrokken personeel in de gelegenheid zal worden gesteld te blijven. Dit heeft adjunct-directeur A. Fiolet gisteren desgevraagd verklaard.

Palthe is in het eerste halfjaar van 1992 in de rode cijfers terechtgekomen. Over deze periode werd een verlies van zeven ton geleden. De te verwachten verbetering van het resultaat zal niet genoeg zijn om in de tweede helft van het jaar weer winst te maken, zo werd op 9 september in het halfjaarbericht gemeld.

Volgens Fiolet zullen ongeveer dertig filialen worden omgezet in franchise-zaken. Dat betekent dat de zaakbeheerders voor eigen rekening werken, maar dat de naam, in dit geval Palthe, blijft bestaan. Wel kopen deze zaken samen in en worden ook de reclame-inspanningen gecoördineerd.

Fiolet zegt dat het personeel van deze zaken de kans krijgt onder de nieuwe formule te blijven werken. „Niet iedereen zal dat willen of kunnen, maar zo nodig kunnen we ze daarbij helpen." De ondernemingsraad bestudeert de plannen en zal nog deze maand advies uitbrengen. De hele reorganisatie zal één tot anderhalf jaar in beslag nemen, aldus Fiolet.

Tien procent winststijging voor Heidemij

ARNHEM – Heidemij Holding in Arnhem ziet terug op een sterk eerste halfjaar 1992. De onderneming, die ingenieursdiensten verleent op het gebied van milieu, infrastructuur en vastgoed, meldt dat de nettowinst in genoemde periode steeg met tien procent tot 10,3 miljoen gulden (1991: 9,4 miljoen). De bedrijfsopbrengsten van Heidemij namen toe tot 173,7 miljoen (was vorig jaar 154,2 miljoen).

Bij de kernactiviteiten van Heidemij is in vrijwel alle sectoren sprake van een verdere versteviging van de marktpositie. De gang van zaken bij de minderheidsdeelneming was beduidend minder positief. Het resultaat bedroeg 1,2 miljoen gulden tegenover 3,6 miljoen over dezelfde periode vorig jaar.

De omvang van het eigen vermogen nam in het afgelopen halfjaar toe met 6,8 miljoen tot 85,3 miljoen. Dit betekent dat 42 procent van het balanstotaal is gefinancierd met eigen vermogen.

Franse gigant in verzekeringen aast op Aegon

DEN HAAG – De Franse verzekeringsreus Axa zit op het vinkentouw voor een grote acquisitie in Nederland. Zoals Axa-topman Claude Bébéar tegenover het Verzekeringsblad verklaarde heeft Axa daarbij het oog laten vallen op de verzekeringsmaatschappij Aegon. Maar een onvriendelijke overneming mag het zeker niet worden, aldus Bébéar.

Bébéar, die even in Nederland was voor een bezoek aan zijn maatschappij Axa Equity & Law, zei de Nederlandse markt „ronduit schitterend" te vinden. „Nederland kan van Axa nog veel verwachten en wij zijn zeker in voor een grote overneming. Verder ken ik Aegon-president Jaap Peters goed en wij kunnen uitstekend met elkaar opschieten", aldus de Axa-topman.

„Bovendien", zo ging hij verder, „zowel Axa als Aegon vinden een groot deel van hun wortels in onderlinge verzekeringsmaatschappijen."

Overigens legde Bébéar er de nadruk op dat Axa nooit onvriendelijke overnemingen doet. Axa is voor 40 procent eigendom van Generali, de Italiaanse moeder van de Nederlanden van 1870.

Een woordvoerder van Aegon weigerde op de uitlatingen van Bébéar elk commentaar.

beurs

Geruchten

AMSTERDAM – Twee grote fondsen hebben gisteren op de Amsterdamse beursvloer voor gespreksstof gezorgd: Philips en Aegon. Het elektronicaconcern had een nare verrassing met de mededeling dat, tegen eerdere uitspraken in, de winst dit jaar niet verder zou komen dan de helft van die van 1991. Aegon was onderwerp van geruchten over samenwerkingsbesprekingen met de Franse Axa. Aanvankelijk wilde Aegon geen commentaar geven, maar later op de dag verklaarde topman Peters dat er geen grond voor de geruchten was. Eenzelfde verklaring legde ook Axa's topman Bébear af.

Intussen begon het verzekeringsfonds op de beurs, na een normale start, op te lopen. Het slot kwam f 2 boven het niveau van donderdag op f 69,90. De koers van Philips raakte na de plotselinge mededeling over de te verwachten fors lagere winst direct in een duikvlucht en al snel was de koers meer dan een rijksdaalder onderuit gegaan. Later op de dag trad enig herstel op en het fonds verliet de markt f 1,80 lager op f 22,80.

Dit herstel deed zich in de loop van de dag overigens in de hele markt voor. De beurs begon net als Wall Street afwachtend en gaf meestal slechts kleine koersafwijkingen te zien. Door met name Philips en een lagere koers van Fokker op de mededeling over massale werktijdverkorting ging de stemmingsindex 0,3 punt omlaag naar 112,3. De index sloot echter op 112,6, een punt beter. Ook Fokker kon zich overigens in de loop van de dag herstellen en eindigde slechts 30 cent lager op f 21,50.

De omzet in Amsterdam bereikte gisteren weliswaar niet de records van eerder deze week, maar er ging toch weer voor f 5,8 miljard om, waarvan ruim f 1,3 miljard in aandelen.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	47,70e	48,40
ABN Amro A.in F.	75,00	75,10
ABN Amro Obl.Gr.f.	182,20	182,60
Aegon	67,90	69,90
Ahold	81,00	82,40
Akzo	146,40	145,00
Alrenta	202,30	202,50
Amev cert.	56,00	57,90
Bols cert.	41,00	40,50
Bührm.Tet. c.	36,40	37,20f
CSM cert.	98,80	99,60
DAF	17,10	17,10
Dordtsche Petr.	135,30	136,40
DSM	101,00	101,50
Elsevier cert.	105,20	102,70
Fokker cert.	21,80	21,50
Gist-Broc. cert.	34,80	35,50
Heineken	169,80	171,40
Hoogovens nrc	37,50	39,10
Hunter Douglas	47,00	47,80
Int.Müller	63,50	63,50
Int.Ned.Gr. c.	44,60	45,20
KLM	28,40	28,30
Kon. KNP	42,70	43,30
Kon. Olie	146,90	148,00
Nedlloyd	34,30	34,80
Océ-v.d.Gr.	57,00	57,40
Pakhoed cert.	33,50	34,20
Philips	24,60	22,80
Polygram	48,50	48,80
Robeco	91,50	91,40
Rodamco	43,70	43,80
Rolinco	90,40	91,20
Rorento	75,80e	76,00
Stork	30,90	29,90
Unilever cert.	188,10	189,50
Van Ommeren nrc	31,60	32,60
Ver.Bezit VNU	85,00	88,80
Wessanen cert.	92,50	94,30
Wolters-Kluwer	83,70	84,20

Avondkoersen Amsterdam

Elsevier 103,20 (102,70)
Int.Ned.Gr. 45,00 (45,20)
KLM 28,80 (28,30)
Kon.Olie 147,90-149,10 (148,00)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	50,50	50,50
ABN AmroHld.prf.	6,26	6,20
ACF-Holding c.	34,10	34,00
Ahrend Groep c.	117,00f	115,00
Asd Options Tr.	7,00	7,50
Asd. Rubber	3,30	3,20
Ant. Verff.	400,00	–
Atag Hold. cert	129,70	129,50
Athlon Groep	38,50	39,50
Athlon Groep nrc	40,00	40,00
Auf.Ind.R'dam	62,00	60,00a
BAM Groep	83,50	83,00
Batenburg	150,00	150,00
Beers	127,00	127,00
Begemann Groep	106,00	108,00
Belindo	291,00	291,00
Berkel's Patent	0,72	0,70
Blydenst.-Will.	32,00	32,00
Boer Boekh. Kon.	24,40	24,40
Boer De Winkelb.	62,00	61,80
Borsumy Wehry	58,00	58,00
Boskalis Westm.	24,30	24,00
Boskalis pref.	24,20	23,90
Braat Beheer	28,00	28,00
Breevast	7,60	8,00
Burgman-Heybroek	2600,00	2600,00
Calvé-Delft pref	800,00	800,00
Calvé-Delft cert	1185,00	1199,00
Cindu Intern.	135,00	–
Claimindo	279,00	279,50
Content Beheer	23,00	23,20
Credit LBN	23,80	23,60
Crown v.G. cert.	117,50	117,50
CSM	98,00	99,50
DAF cert.	15,00	14,90
Delft Instrum.	19,80	19,50
Desseaux	99,00	101,00
Dorp-Groep	38,50	38,50b
Draka Holding	24,20	24,20
Econosto	24,00	23,90
EMBA	199,50	199,50
Eriks Holding	75,50	75,50
Flexovit Int.	55,50	54,60
Frans Maas cert.	62,50	62,00
Fugro McClelland	22,90	23,00
Gamma Holding	99,00	98,50
Gamma pref.	5,65	5,65
Garzarelli $	11,50	–
Getronics	33,60	33,30
Geveke	23,50	23,50
Giessen-de N.	100,00	100,50
Goudsmit	28,00a	23,00a
Grolsch	202,00	201,00
GTI-Holding	211,50	210,00a
Hagemeyer	128,50	128,00
HAL Trust B	13,50	13,50
HAL Trust Unit	13,50	13,50
HBG	200,00	200,00
Heineken Hold.	149,60	150,50f
Hes Beheer c	36,80	36,80
Hoek's Mach.	59,00	59,00
Holl.Sea S.	0,42	0,42
Holl. Ind. Mij	39,00	–
Hoop Eff.bank	6,10	6,10
Hunter D.pref.	1,81	–
IHC Caland	87,20	87,00
Kas-Associatie	29,60	30,00
Kempen & Co	7,20	7,30
Klene Holding	98,00	98,00
Kondor Wessels	29,50	29,50
KBB	60,70	59,20
Kon. Sphinx	49,00	48,80
Koppelpoort	310,00f	310,00a
Krasnapolsky	235,00	225,00a
Landré & Gl.	48,00	48,00
Macintosh	29,00	29,00
Maxwell Petr.	116,50	117,50
Moeara Enim	1190,00	1195,00
M.Enim OB-cert.	15200,00	15500,00
Moolen Holding	25,50	25,50
Mulder Boskoop	60,00	–
Multihouse	3,90e	3,90b
Naeff	470,00	–
NAGRON	55,00	56,00b
NIB	595,00	595,00
NBM-Amstelland	7,80	7,60
NEDAP	30,50	31,00
NKF Holding	164,00	164,00
Ned.Part.Mij	51,50	51,50
Ned.Springst.	7300,00	7300,00
Norit	15,60	15,60
Nutricia GB	123,50	122,50
Nutricia VB	128,00	128,00
Nijv.-Ten Cate	99,60	99,60
Omnium Europe	8,50b	–
Orco Bank cert.	70,80	70,80
OTRA	245,00	242,50
Palthe	48,90	47,90
Pirelli Tyre	24,80	24,50
Polynorm	157,00	156,00
Porcel. Fles	139,00	139,00
Randstad	41,00	40,30
Ravast	23,20	23,20
Reesink	77,00	77,00
Samas Groep	26,70	26,50
Sarakreek	13,60	13,60
Schuitema	1715,00	1715,00
Schuttersveld	39,50	40,00
Smit Intern.	24,00	23,50
St.Bankiers c.	14,50	14,50
Stad Rotterdam c	41,90	41,00
Telegraaf De	84,00	84,00
Textielgr.Twente	88,00	–
Tulip Computers	12,40	12,60e
Tw.Kabel Holding	116,40	116,00
Ubbink	77,00	77,00
Union	69,00	69,20
Un.Dutch Group	0,70a	0,60a
Vereenigde Glas	510,00	510,00
Verto cert.	28,50	27,50
Volker Stevin	61,50	61,50
Volmac	15,30	15,00
Vredestein	18,10	18,10
VRG-Groep	32,00	30,50
Wegener	63,00	63,00
West Invest F.	10,00	10,00
West Inv.F. wb	105,00	105,00a
Wolters Kluwer	325,00	325,00
Wyers	29,00	29,00a

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	77,50	76,90
ABN Amro Albefo	48,40	48,50
ABN Amro Amer.F.	66,40	66,40
ABN Amro Eur. F.	66,70	67,70
ABN Amro Far EF.	46,50	46,30
ABN Amro Liq.Gf.	166,90	167,00
ABN Amro Neth.F.	82,70	82,00
Aegon Aandelenf.	31,50	31,50
Aegon Spaarplus	5,10	–
Aldollar BF $	29,00	29,00
Alg.Fondsenbez.	217,00	217,50
Alliance Fund	10,30	10,30
Amro North Am.F.	63,20	62,50
Amvabel	79,50	78,50
Asian Tigers F.	61,60	61,10
Asian Select. F.	57,30	57,50
Austro Hung. F.	4,40	4,30
Beleg.f. Ned.	63,50	63,00
Bemco RentSel.	57,60	57,60
Bever Belegg.	2,95	2,90
CLN Obl. Div. F.	110,20	110,20
CLN Obl.Waardef.	116,80	116,60
Delta Lloyd Inv.	27,70	27,70
DP America Gr.F.	33,80	33,50
Dp Energy.Res.	46,50	–
EGF Investm.	111,00	–
EMF Rentefonds	74,00	74,20
Eng-Holl.Bel.T1	10,00	10,00
Envir.Growth F.	42,00	42,00
Esmeralda part.	31,80	31,50
Eur.Ass. Trust	6,80	6,80
EMS Growth Fund	96,00	95,00
EMS Income Fund	93,50	92,60
EMS Offsh. Fund	94,20	93,30
EOE Index Fnd	312,00	312,00b
Euro Growth Fund	41,10	41,10
Euro Spain Fund	6,80	–
Far East Sel.F.	47,80	–
Gim Global	48,90	48,80
Groeigarant	1,48	1,48
Holland Fund	70,00	70,40
Holl. Eur. Fund	44,90	46,00
Holl. Obl.Fonds	130,00	130,00
Holl. Pac. Fund	86,00	85,50
Holl. Sel.Fonds	86,20	86,30
ING Bnk Dutch Fnd	44,50	44,50
ING Bnk Geldm.Fnd	56,15	56,14
ING Bnk Glob.Fund	44,40	44,40
ING Bnk Oblig.Fnd	34,10	34,00
ING Bnk Spaard.F.	104,38	104,41
ING Bnk Rentegr.F	120,50	120,40
ING Bnk Vastg.Fnd	32,50	32,70
Innovest	39,50	–
Interbonds	519,00	519,00
Intereffekt 500	25,20	25,00
Intereffekt wt	50,00	49,20
Investa part.	67,00	67,00
IS Himal.Fund $	8,30	8,30
Jade Fonds	135,00	134,00
Japan Fund	17,00	17,00
Jap.Ind.Alpha F.	6400,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5208,00	–
Korea Pac.Tr. $	7,00	7,00
Mal.Capital F.$	9,40	–
Mees Obl.Div.F.	114,50	114,70
Mexico Income F.	22,00	22,00
MK Int.Ventures	10,30	10,30
Mondibel	74,50	73,70
Nat.Res.Fund	62,30	61,50
Nedufo A	115,00	115,00f
Nedufo B	123,50	–
Nevas	47,80	48,10
Nevas 17 cumpref.	44,40	44,30
New Asia Fund	5,00	5,00
Nomura Warr. F.	0,35a	0,34
Obam, Belegg.	249,00	250,00
OAMF Rentefonds	11,60	11,80
Orange Fund	20,30	20,20
Pac.Dimensions	78,30	78,30
Pac.Prop.Sec.F.	27,50	27,50
Pierson Rente	116,00	116,00
Postb.Aand.f.	49,70	49,70
Postb.Belegg.f.	55,40	55,50
Postb.Verm.gr.f.	55,70	55,70
Rentalent Bel.	155,80	155,90
Rentotaal NV	36,10	36,10
RG America F.	100,40	99,20
RG Divirent F.	51,90	51,80
RG Europe F.	90,40	91,00
RG Florente	118,00	117,90
RG Pacific F.	88,10	87,40
RG SP Groen	55,70	55,70
RG SP Blauw	52,30	52,20
RG SP Geel	47,70	47,70
Rodin Prop.$	84,00	84,00
Rolinco cum.p	77,50	–
Schrod.Int.Pr.F	26,20	26,20
Sci/Tech $	15,00	15,00
Suez Liq.Grf.	186,10	186,10
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	175,00	175,00
Trans Eur.Fund	72,80	76,00
Transpac.F.Yen	230,00	230,00
Uni-Invest	17,50	17,50
Unico Inv.Fund	79,00	78,70
Unifonds DM	30,50	29,30
Vaste Waard.Ned	62,00	–
Vast Ned	86,10	86,10
VIB NV	47,40	47,40
VSB Mix Fund	49,50	49,30
VSB Obl.Gr.f.	103,00	103,10
VSB Rente Fonds	107,60	107,70
WBO Intern.	64,00	63,40
Wereldhave NV	84,00	84,00
Yen Value Fund	72,10	72,60
ZOM Florida F.$	32,50	30,00

Parallelmarkt

Alanheri	24,60	24,50
ABF	106,60	106,60
Austria Global	1016,00	1016,00
Berghuizer Papier	35,60	35,70
Besouw Van cert.	36,10	35,30
Biogrond Belegg.	10,60	10,60
Comm.Obl.F.1	97,20	–
Comm.Obl.F.2	102,20	–
Comm.Obl.F.3	97,40	–
De Drie Electr.	11,20	11,20
Delta Ll.Dollarf.	65,80	64,00
Delta Lloyd ECU	56,20	55,30
Delta Lloyd Mix	60,20	60,00
Delta Lloyd Rent	57,70	57,80
Delta Lloyd Vast	54,10	54,10
DOCdata	5,40	5,40
Dutch Take Ov.T.	42,10	42,10
Ehco-KLM kleding	35,30	35,40
E&L Belegg.1	68,00	67,90
E&L Belegg.2	72,30	72,30
E&L Belegg.3	108,90	108,90
E&L Belegg.4	75,40	75,40
E&L Kap.Rente F.	107,80	108,00
German City Est.	20,00f	26,00e
Gouda Vuurvast	61,00	61,00
HCA Holding	44,60	44,40
Helvoet Holding	36,90	36,50a
Inter View Eur.	3,10e	3,20
Kühne+Heitz	34,20	34,30
Management Share	4,00	4,00
Neways Elec.	7,30	7,10
New Eur.Htls DM	18,00a	–
Pan Pac. Winkel	11,00	–
Pie Medical	5,90	5,40
Simac Techniek	12,40	12,40
Suez Gr.Fund	50,90	50,60
VHS Onr. Goed	0,60	0,60
Vilenzo Int.	20,20	20,50
Wereldhave	4,10	–

Parallel top-15

Dico Intern.	60,50	61,00
Free Record Shop	15,00	15,00
Geld. Papier c.	64,00	64,20
Groenendijk	28,30	28,30
Grontmij	45,00	44,50
LCI Comput.Gr.	3,60	3,30
Melle, van nrc	50,30	50,50
Nedcon Groep	49,50	49,20
Nedschroef	72,80	72,00

Wall Street

	17/09	18/09
allied signal	55 7/8	55 3/4
amer.brands	46 7/8	46 1/4
amer.tel.tel	43 1/2	44
amoco corp	52 1/4	52 7/8
asarco inc.	26 1/8	26 1/4
bethl. steel	12 5/8	12 3/4
boeing co	35 3/8	34 1/2
can.pacific	13 3/4	13 5/8
chevron	74 7/8	74 3/4
chiquita	17 1/4	17 3/8
chrysler	21 3/8	23 3/8
citicorp	16 1/8	16 3/8
cons.edison	30	30 5/8
digit.equipm.	38 1/2	39 3/8
dupont nemours	47 3/4	49
eastman kodak	44 1/4	44 3/8
exxon corp	63 1/8	64
ford motor	41 1/2	42 1/8
gen. electric	79	79 3/4
gen. motors	33 3/8	34 1/8
goodyear	65 1/2	65 1/4
hewlett-pack.	59	59 1/2
int. bus.mach.	83 3/4	83 1/2
int. tel.tel.	64 1/2	64 3/8
klm airlines	16 1/2	17
mcdonnell	41 1/4	40 3/8
merck co.	46 7/8	47 3/8
mobil oil	65	65 3/8
penn central	19	19 1/8
philips	14 3/4	13 7/8
primerica	41 1/8	40 7/8
royal dutch	87 3/4	88 3/8
sears roebuck	40 1/8	40 5/8
sfe-south.pac.	11 7/8	11 7/8
texaco inc.	64 3/4	64 7/8
united techn.	51 3/8	50 3/8
westinghouse	16 1/4	16 3/8
whitman corp	12 5/8	12 7/8
woolworth	31 1/8	30 7/8

Advieskoersen

amerik.dollar	1,630	1,750
austr.dollar	1,18	1,30
belg.frank (100)	5,29	5,59
canad.dollar	1,330	1,450
deense kroon (100)	26,90	29,90
duitse mark (100)	110,00	114,00
engelse pond	2,79	3,09
finse mark (100)	33,25	36,75
franse frank (100)	31,00	34,00
griekse dr. (100)	0,79	0,99
ierse pond	2,80	3,05
ital.lire (10.000)	12,00	14,00
jap.yen (10.000)	131,00	137,00
noorse kroon (100)	26,00	29,00
oost.schill. (100)	15,72	16,22
port.escudo (100)	1,14	1,34
spaanse pes. (100)	1,47	1,67
turkse lira (100)	0,0185	0,0275
zweedse kr. (100)	27,75	30,75
zwits.fr. (100)	127,00	131,50

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,67705-1,67955
antill.gulden	0,9225-0,9525
austr.dollar	1,2193-1,2293
belg.frank (100)	5,4485-5,4535
canad.dollar	1,38125-1,38375
deense kroon (100)	28,870-28,920
duitse mark (100)	112,6150-112,6650
engelse pond	2,9405-2,9455
franse frank (100)	32,915-32,965
griekse dr. (100)	0,8370-0,9370
hongk.dollar (100)	21,3750-21,6250
ierse pond	2,9660-2,9760
ital.lire (10.000)	13,320-13,370
jap.yen (10.000)	134,895-134,995
nwzeel.dollar	0,9055-0,9155
noorse kroon (100)	27,770-27,820
oostenr.sch. (100)	16,0050-16,0150
port. escudos (100)	1,2450-1,2850
spaanse pes. (100)	1,6940-1,6040
surin.gulden	0,9200-0,9600
zweedse kr. (100)	30,100-30,150
zwits.frank (100)	129,775-129,825
e.c.u.	2,1895-2,1945

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

algemeen	198,50	199,40
id excl.kon.olie	190,50	191,10
internationals	202,40	202,80
lokale ondernem.	196,00	197,40
id financieel	142,50	145,00
id niet-financ.	247,70	248,30

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

algemeen	294,50	295,80
id excl.kon.olie	264,90	265,70
internationals	313,20	313,70
lokale ondernem.	273,80	275,80
id financieel	224,20	228,00
id niet-financ.	323,50	324,20

CBS-stemmingsindex (1990=100)

algemeen	112,60	113,60
internation	123,70	123,30
lokaal	110,50	111,70
fin.instell	127,90	130,80
niet-financ	107,50	108,40
industrie	119,50	120,30
transp/opsl	94,00	95,50

Goud en zilver

Goud onbewerkt 18,560-19,160, vorige 18.500-19,100, bewerkt 20,760 laten, vorige 20.700 laten.

Zilver onbewerkt 170-240, vorige 175-245, bewerkt 280 laten, vorige 290 laten.

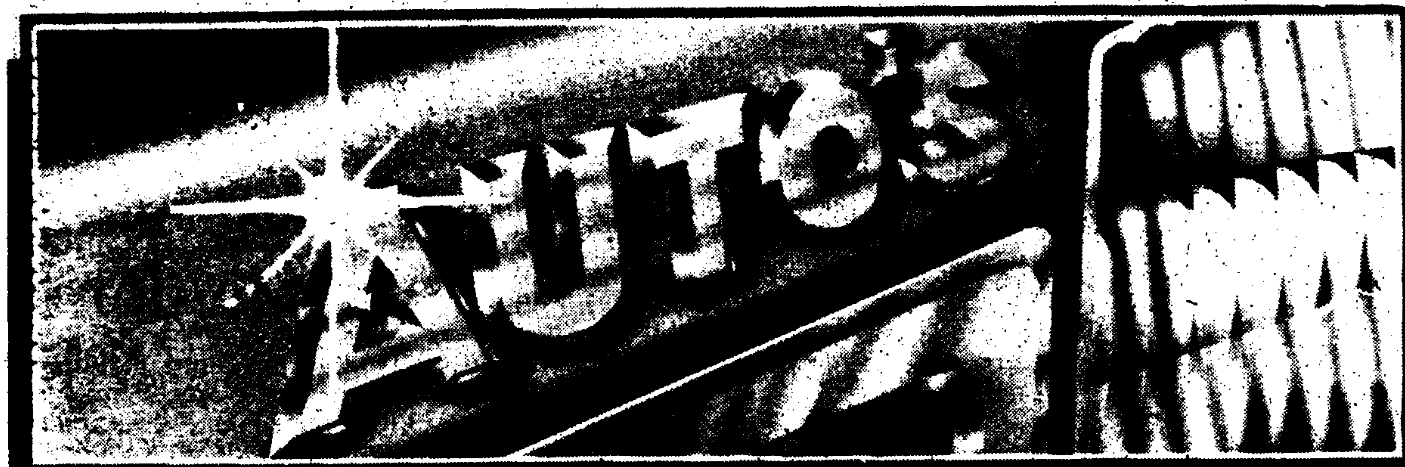
Dow Jones

Industrie 3327,03 +11,33

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c okt	47,50	814	0,80	1,50
abn amro	c jan	45,00	613	3,90	4,30
abn amro	c apr	45,00	470	4,90	5,30
abn amro	c apr	47,50	531	2,80	3,10
abn amro	c j95	45,00	2069	5,50	5,80
aegn	c okt	70,00	562	0,60	1,80
aegn	c jan	65,00	572	5,00	7,00
aegn	c jan	70,00	476	2,00	3,50
aegn	c apr	75,00	558	1,50	2,50
d/fl	c sep	170,00	1165	0,40	0,25
d/fl	c mrt	180,00	611	4,00	3,95
eoe	c sep	280,00	623	9,00b	9,60
eoe	c sep	285,00	569	5,00	4,50
eoe	c sep	290,00	1588	1,60	0,10
eoe	c okt	285,00	675	10,80	12,00
eoe	c okt	290,00	1560	7,20	7,80
eoe	c okt	295,00	991	4,80	5,70
eoe	c okt	300,00	1167	3,30	3,50
eoe	p sep	290,00	1236	2,00	0,40
eoe	p okt	280,00	1084	3,40a	2,70
eoe	p okt	285,00	846	4,80	3,30
eoe	p okt	290,00	1770	6,50	4,70
nlc	p nov	102,00	4000	0,30a	0,15
nlc	p mei	103,00	4000	1,00a	0,50
nlf	c nov	102,00	1000	3,65	4,45
nlv	c mei	102,00	500	2,95a	3,00
phil	c okt	22,50	2514	2,50	1,10
phil	c okt	25,00	644	0,80	0,40
phil	c okt	32,50	500	0,10a	0,10
phil	c jan	25,00	616	1,80	1,10
phil	c apr	25,00	897	2,70	2,00
phil	c o93	30,00	1654	1,80	1,30
phil	c o94	45,00	1104	0,80	0,70
phil	c o95	20,00	756	9,00	7,70
phil	p okt	22,50	979	0,30	0,90a
phil	p okt	25,00	518	1,00	2,30
phil	p jan	22,50	879	0,70	1,30
phil	p jan	25,00	527	1,60a	2,50
phil	p o95	20,00	523	1,80	2,30
phil	p o96	25,00	702	3,60	4,50
olie	c okt	145,00	676	4,50	5,50
olie	c okt	150,00	1164	1,80	2,50
olie	c okt	155,00	1175	0,50	0,90
olie	c o94	145,00	1935	17,60	19,00
top5	c okt	530,00	1306	18,50	16,00
top5	c okt	550,00	1294	7,00	6,30
top5	p sep	540,00	807	3,40	3,70
top5	p okt	520,00	1224	4,10b	5,00
top5	p okt	530,00	550	6,20b	7,20
top5	p okt	540,00	1175	9,50	11,50

a = laten	g = bieden + ex-div.
b = bieden	h = laten + ex-div.
c = ex-claim	k = gedaan + h
d = ex-dividend	l = gedaan + g
e = gedaan + bieden	vk = slotkoers vorige dag
f = gedaan + laten	sk = slotkoers gisteren

Jeep

Nissan KINGCAB 2.5 D, bwj. '86, zeer mooi, met extra's, sportvelgen. Tel. 045-215353.

Te k. JEEP Daihatsu Rocky, bwj. '87, grijs kent., LPG, vr.pr. ƒ 17.900,-. 045-319936 na 18.00 uur.

Lada

LADA 2104 Station, wit, 8-'88, ƒ 4.950,-. Auto Weekers, tel. 04906-1387.

Lancia

Lancia THEMA 2.0 IE, lm-velgen, in nieuwst., 1989, ƒ 19.500,-. Tel. 040-515556

Mazda

MAZDA 626, 4-drs., bwj.'82, nw. APK, i.z.g.st., ƒ 2.450,-. Tel. 045-323178.

MAZDA 626 GLX HB bwj. '88, km.st. 76.000. Margrietstr. 11, Eysden, 04409-3077

Weg. omst. te k. MAZDA RX 7 bwj. '79, m. APK 10-4-'93, vr.pr. ƒ 4.950,-. Akerstr. 82, Brunssum.

Te koop MAZDA 626 2.0 LX Sedan, bwj. '87, wit, APK, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 9.950,-. Tel. 04754-85336.

MAZDA RX 7 bwj. '82, zwartmetal., nw. wankel motor 15" velgen, i.z.g.st, ƒ 13.500,-, tel. 045-740609.

MAZDA 323F GLX, bwj. 8-'90, prijs ƒ 27.500,-. Tel. 04743-2216.

MAZDA GLX 2.0 Sedan, bwj. nov. '85, APK juli '93, rare banden, onderhoudsboekje dealer, in uitst. staat, ƒ 9.500,-. Tel. 04407-1852.

Te koop MAZDA 323 F, bwj. '91, kl. rood, met alarm, 2 jr. garantie. Pr. ƒ 28.850,-. Te bevr. zondag na 14.00 uur. Tel. 045-420529.

MAZDA 626 GLX 2.2i '90, hatchback, 13.000 km, inruil mog. 046-334411.

Mercedes

Te k. MERCEDES 200, bwj. '85, nw. model, alle denkbare extra's, als nw. 045-753009.

Te koop MERCEDES 190 D, bwj. '86, in prima staat. Te bevr. 045-246493.

Te koop MERCEDES 230 CE autom. bwj. '81, elec. schuifdak, getint glas, sp. velgen, enz. 045-441346.

MERCEDES 190 '83, blauw, APK, sportvelgen, schuifd., enz., inr. mog. Trichterweg 125, Treebeek-Brunssum.

MERCEDES 280 SE '82, elec. schuifd., sportvelgen, mooie auto. Evt. inr. mog. Trichterweg 125, Treebeek-Brunssum.

MERCEDES 190 D, bwj. '84, zilvermet., elec. schuifdak, sportie, centr. vergr., stuurbekr., 5-versnell., Pullman bekleding, alarm enz., pr. ƒ 16.500,-. 04498-51917.

MERCEDES 250 D, bwj. '85 div. extra's, pr. ƒ 21.500,-. Tel. 04970-15307.

Te k. MERCEDES 190 E, i.z.g.st., bwj. '83, APK april '93, pr. n.o.t.k. 046-510226.

MERCEDES 300 D, 1e eig., org. 158.000 km, met onderhoudsboek, perf. in orde, bwj. '79, ƒ 6.750,-. St. Martinusstr. 31, Kerkrade.

Te koop MERCEDES Bus 200 D, bwj. '78, ƒ 4.700,-. Tel. 045-219017.

Te koop MERCEDES 200 D, bwj. '82, i.z.g.st. Tel. 043-[illegible]

Te k. MERCEDES 300D, bwj. '77, stuurbekr. APK [illegible], 4-drs. radio/cass. vr.pr. ƒ 3.250,-. Tel. 045-374009.

Te k. MERCEDES 190 D, nieuw, bwj. '88, pr. ƒ 29.500,-. 04791-[illegible]

MERCEDES 300 D, 8-'86, [illegible] ƒ [illegible].950,-. Auto Weekers, tel. 04906-1387.

Te koop MERCEDES 190 E, bwj. '84, kl. donker blauw-met., veel extra's, vr.pr. ƒ 9.750,-. Tel. 045-415460

Te k. MERCEDES 300 D, autom., APK midden '93, lelie werk, nw.gespoten. 046-518655 na 14.00 uur.

MERCEDES Benz 200 TD '89, bwj. '87. Tel. 043-[illegible]

Merc. 190 E, verl., alu.velgen schuifd., centr.vergr., vr.pr. ƒ 18.750,-. 04405-3744.

Mitsubishi

Mitsubishi LANCER 1.8 Diesel Station, 10-'86, rood, ƒ 8.950,-. Auto Weekers, tel. 04906-1387.

Mitsubishi GALANT GLD Turbo diesel, type '82, i.z.g. staat, vraagpr. ƒ 3.250,-. Tel. 045-710529.

Mitsubishi COLT GLX, 4-drs '80, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.250,-, nieuwe APK. Tel. 045-741973.

Te k. Mitsubishi GALANT 1600 GLX, bwj. '81, zeer leuke auto voor weinig geld, vr.pr. ƒ 2.850,-; inr. motor mog. Tel. 045-327666.

Te k. Mitsubishi GALANT '84, ƒ 3.400,- en Colt '81 ƒ 1.450,-. 046-581649.

MITSUBISHI Pajero, bwj. 1990, 2.5 L, I.C.T.D., grijs kent., 30.000 km, prijs ƒ 36.000,-. Tel. 043-643868

Nissan/Datsun

Te k. Nissan SUNNY bwj. '82 i.z.g.st., APK tot 7-'93, 3-drs, vr.pr. ƒ 1.800,-. Tel. 045-457580.

NISSAN Sunny coupé, bwj. '82. Dr. L.T.H. Wietenstr. 17, Brunssum. Tel. 045-255304

Nissan BLUEBIRD Diesel Station, 8-'88, grijsmet., stuurbekr., ƒ 14.950,-. Auto Weekers, tel. 04906-1387.

Zeer mooie DATSUN 280 ZX targa '82, inr. mog. ½ jr. gar. van Bovagbedrijf ƒ 13.500,-. 045-245684.

Te k. Nissan SUNNY 1.4i, 12 V, lm-velg., verlaagd, alle extra's, 1e eig., bwj.'89, ƒ 17.900,-. Tel. 045-418163

Nissan SUNNY 1500 GL, 4-drs, bwj.'86, km.st. 78.000, APK 15-8-'93, i.z.g.st. ƒ 4.950,-. Tel. 045-323178.

Te k. v. part. Nissan URVAN bus, dubb. cabine en laadruimte, bwj. '87, ƒ 11.500,-. Tel. 04493-1552.

Te k. sportwagen DATSUN 280 ZX, totaal gerest., bwj. '80, donk.blauwmetal., zeer mooi, RDW-gek., inr.mog. vr.pr. ƒ 9.250,-. Tel. 045-216373. Europalaan 37, Heerlen.

Nissan CHERRY 1.3 DX bwj. '83, met APK, 3-drs., ƒ 3.450,-. Wilhelminastr. 56, Nieuwenhagen.

Te koop Nissan CHERRY, bwj. '81, APK 9-'93, ƒ 900,-. Tel. 04405-3091.

Te koop DATSUN 120 A-Coupé, bwj. '78, APK 11-'93 Tel. 045-420211.

Nissan SUNNY Florida okt. '89, rood. Autobedrijf Klankstad, tel. 045-413916.

Te k. Nissan PRIMERA stationcar 2.0i LX, bwj. 3-'92, kl. donker grijsmet., pr. incl. BTW inl. Tel. 04406-12289.

Te k. DATSUN Bluebird 1.8 GL, bwj. 5-'80, km.st. 102.000, APK 6-'93, zeer mooi en goed, blauwmet., pr ƒ 2.700,-. incl. stereo. Tel. 045-227143.

Te k. NISSAN Sunny 1.3 Trend, 1e eig., bwj. 5-'88, rood, pr.n.o.t.k. 045-271426

Te k. NISSAN Micra bwj. okt '85, kl. rood, aktiemodel, ƒ 5.700,-. Tel. 04406-41813

Opel

Voor nieuw en gebruikt

OPEL — Welling

Haefland 2, Brunssum. Tel. 045-257700

Opel KADETT C Coupé 1600 S Rally bwj. '78, signaalgroen, APK 4-'93, pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-428683.

Opel OMEGA 2.4i GL Diamond '89, veel extra's, km.st. 110.000, vaste pr. ƒ 20.900,-. 04746-4679.

Te koop Opel KADETT, '81, APK 12-'92, ƒ 1.950,-. Tel. 04454-61954.

Te koop D KADETT 13N, bwj. '80, APK sept. '93, l.m. velgen. ƒ 1.500,-. Tel. 045-318283.

Te k. Opel KADETT 1200 S i.z.g.st., dec. '83, vr.pr. ƒ 3.500,-, tel. 045-213185.

Te k. div. Opel KADETTS weg. plaatsgebrek. Tel. 045-455763.

Opel KADETT, bwj. '82, APK '93, vr.pr. ƒ 2.850,-, i.z.g.st. 046-510058.

ASTRA 1.4i GL '92; Calibra 2.0i '91; Vectra 1.6i GL '92; Kadett 1.8 Club '89/'87; Kadett 1,8 LS '88; Kadett 1.3 N Sedan '86; Corsa TR 1.3 '87 Corsa 1.2 S GL '86; Kadett aut. '77. Automobielbedrijf, Denneman Raadhuisstraat 107, Hulsberg.

Te k. Opel KADETT station, bwj. '81, APK, ƒ 2.100,-. Tel 045-723808 na 16.00 uur.

Opel ASCONA 1.6 diesel, bwj. '82, APK gek., trekhaak Tel. 045-221443.

Te koop Opel ASCONA 1.6 bwj. '78, APK 5-'93, pr. ƒ 1.400,-. Tel. 045-723964.

Opel KADETT 1200, type '85, pr. ƒ 5.400,-. Tel. 045-427671.

Opel MANTA GTE, 5-bak, 460 uitb. carros., opknapper ƒ 2.500,-. 045-316940.

Te k. Opel KADETT 12 SLS, bwj. '85, 80.000 km., div. extra's, ƒ 6.000,-. i.nw.st. 045-462837 na 16.00 uur.

Opel KADETT 13 Autom., bwj. '82, 4-drs., 81.400 km. i.nw.st. ƒ 3.150,-. 045-459062 na 17 uur.

Te koop KADETT 1200 S bwj. 1981, APK 5-'93, ƒ 2.250,-. Tel. 046-520048.

Opel KADETT C coupé. Dr. L.T.H. Wietenstr. 17, Brunssum. Tel. 045-255304.

Te koop Opel KADETT Coupé autom., bwj. '75, APK '93. Tel. 045-424484.

Opel KADETT 1300, type '84, APK 3-4-'93, 3-drs., i.z.g.st. ƒ 3.450,-. 045-322179

Te k. Opel OMEGA 2.0i GLS bwj. '88 met LPG, diamantzwart, zeer mooie auto met veel extra's, vraagpr. ƒ 21.000,-. 04750-29269.

Te koop Opel ASCONA 1.6S bwj. '78, vr.pr. ƒ 750,-. 045-411909 na 18.00 uur.

Te koop ASCONA 1.6S i.z.g.st. bwj. '83, vr.pr. ƒ 4.500,-. Te bevr. na 17.00 uur Hyacinthstr. 27, Geleen. Tel. 046-754971.

Te koop Opel KADETT bwj. '79, pr. ƒ 1.200,-. Tel. 045-456379.

Te koop probleemloze MANTA 1900 cc, '79, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-740574 b.g.g. 714775.

Te koop Opel KADETT 1300 bwj. 11e mnd. '84, ƒ 4.750,-. Elkstr. 172, Hrl-Passart.

Te koop Opel KADETT C 1.6i, bwj. '90, zwartmet., 38.000 km, trekhaak, spoiler vr.pr. ƒ 20.800,-. Tel. 045-324221 b.g.g. 09-49-245166611.

Te k. zeer mooie Opel KADETT 12 N, bwj.'80, met APK 27-2-'93. 045-410754

Te k. Opel ASCONA 1.8 E Sport, 5-gang, 4-drs., trekh. APK gek., nw.st., bwj. '84, Tel. 045-426090.

Te k. Opel KADETT GT nieuw model, bwj. '85, sportieve auto, i.z.g.st. Overbroekerstr. 5, Hoensbroek.

Te koop Opel REKORD 2.0 S, bwj. '80, met trekhaak en LPG, APK gek., pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-221443.

Te k. Opel KADETT D 1200S HB, zeer mooi, APK tot 8-'93, ƒ 2.100,-. Tel. 045-223345.

Te k. Opel KADETT stationcar, bwj. '81, APK 8-'93, ƒ 1.500,-. Tel. 04406-15719

Opel KADETT stationcar, bwj. '80, APK 6-'93, vr.pr. ƒ 1.650,-. Tel. 045-465475.

Te koop Opel REKORD 2.0 S, bwj.'79, rood, goede auto, geen roest, ƒ 2.250,-. Tel. 04408-2368.

Opel CORSA met achterschade bwj.'84 ƒ 3.900,-. Trekvloer aanw. voor doe het zelf. Tel. 04408-2368.

Opel KADETT, B-type, bwj. '88, beige, goede auto, vaste pr. ƒ 1.500,-. 04408-2368

Te koop Opel KADETT Hatchback, bwj. '86, APK. Tel. 045-250945.

Weg. vertrek n. buitenl. Opel CORSA 1.5D Van, bwj. jan. '92, pr. ƒ 16.000,-. km.st. 9.000. Tel. 046-754378.

Te koop Opel KADETT, bwj. '82, zien is kopen. Dr. L. T. Wietenstr. 17, Brunssum. Tel. 045-255304.

Te koop Opel OMEGA Caravan 2.0i 1987, ƒ 16.500,-. 045-323254.

Te k. zr. mooie Opel KADETT 18S, bwj. '87, inr. mog o.a. Omega 2.0 of Mercedes Tel. 045-229071.

Te koop Opel KADETT 1.3 N, bwj. 5-'83, kl. grijs, 4-drs. i.z.g.st., APK, 69.000 km, ƒ 15.500,-. Tel. 04492-1133

Opel ASTRA 1.6i GLS, 5-drs., 5.000 km., 11-'91. Tel. 04743-1574.

Opel OMEGA 2.0i Stationcar, LPG, d.blauwmet., stuurbekr., vele opties, 1990, ƒ 22.800,-. Tel. 045-515566.

Zeer mooie Opel KADETT 2.0 GSI, bwj. '87, schadevrij, vr.pr. ƒ 15.750,-. evt. inr. mog. Tel. 045-423973.

Te k. Opel KADETT diesel, 3-drs., bwj. '82, APK '93, kl. metallic groen, heel mooie auto, vr.pr. ƒ 3.950,-. 043-623907.

Te koop Opel KADETT 1.6 diesel stationcar, bwj. '88, i.z.g.st., vele extra's. Tel. 046-336253.

Wegens omst. te koop PEUGEOT 405 1.4 GL bwj. '89, zeer mooi, el. schuifd., vr.pr. ƒ 18.500,-. Met gar. Tel. 043-474110.

Te koop PEUGEOT 205 GR bwj. '84, kl. bruinmet., i.g.st. Tel. 045-241904.

PEUGEOT 405 1.6 GLi 5-'90, LPG, blauw, 70.000 km, ƒ 18.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Porsche

Te koop PORSCHE 911 Carera Coupé, zeer mooi, 195.000 km. 045-223164.

Te k. PORSCHE 924/944 uitgeb. kent. '83, Borbet 225/15, i.g.st. pr. n.o.t.k. Tel. 04458-1567 of 04458-2095.

PORSCHE 924 targa inj., zwartmet., APK 5-'93, pr. ƒ 9.950,-. Evt. inr. kl. auto mog. 046-757542.

Porsche 944 S AUTOMAAT '85 wit 80.000km ƒ 29.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

Renault

Renault CLIO 1.2 Luxe uitv. Duits model, bwj. '91. Tel. 04454-65372 of 09-49-241158162.

Skoda

SKODA bwj. '83, in goede staat, vraagpr. ƒ 750,-. Tel. 043-477953.

Subaru

Te k. Subaru Justy DL, bwj. 12-'86, APK 6-'93, 3-drs., in nw.st., pr. ƒ 7.500,-. Tel. 04454-62092.

Suzuki

Te k. SUZUKI Vitara JLX Cabrio aut. bwj. '89, 25.000 km. Tel. 045-221393.

SUZUKI Alto, blauw, 1984. Autobedrijf Balt, Kasteelln. 1, Heerlen. Tel. 045-721541

SUZUKI Super Carry Van, bwj. '87, in optimale staat. Koningsweg 37, Kerkrade. Tel. 045-455432.

Suzuki ALTO GL '88, 5-drs. Autobedrijf Klankstad, tel. 045-413916.

Suzuki ALTO, '87; '89; '90, ook automaat. Tel. 04743-1574.

SUZUKI Swift 1.0 GL '90 met.blauw, 28.000 km. ƒ 14.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Te k. z.g.a.n. Toyota CELICA, bwj. '86, rood, uitgeb., vr.pr. ƒ 11.000,-. Tel. 045-413658.

TOYOTA Landcruiser Hard Top TD, bwj. '86, 110.000 km. Vraagpr. ƒ 24.000,-. Abdijhof 14, Landgraaf.

Toyota STARLET 1.0 SXL, bwj. '88, 34.000 km. ƒ 10.000,-. Tel. 045-720712

Te k. Toyota CELICA 1.6 ST coupé, bwj. '83, kl. rood, liefhebbersauto, pr.n.o.t.k. Tel. 045-416656.

Toyota Tercel 1.5, 4-w.drive 1e eig. '86; Toyota Corolla 1.8 Diesel Sedan 1e eig. '87; Toyota Corolla 1.3 Combi wit '85. AUTOSPORT, Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

Toyota CELICA ST coupé eind '82, alle extra's, APK 9-'93, vr.pr. ƒ 4.250,-. Tel. 045-225913.

Te k. Toyota CELICA, bwj. '77, i.g.st., pr. ƒ 1.650,-. 045-455280.

Te k. Toyota CARINA XLi, 4-drs, bwj. 23-11-'90. Tel. 043-644578.

Te k. Toyota LANDCRUISER BJ42, bwj. 1984, diesel i.perf.st. Tel. 045-231027.

Te koop Toyota CELICA GTi 16 klepper, bwj. 8-'87, 1e eig., pr. ƒ 18.000,-. Tel. 045-241425.

Te k. Toyota CELICA 16 ST, coupé, mod. '83, APK, ƒ 4.500,-. Tel. 046-522132.

TOYOTA Carina 1.6 DX 11-'89 met.grijs LPG ƒ 10.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

TOYOTA Corolla 1.3 XL met grijs, LPG, 1989, ƒ 11.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

Volkswagen

VW KEVER, 1971, in prima staat, APK jan.'92, vr.pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-424356 na 18 uur.

GOLF MX '79, i.g.st., APK 8-'93, ƒ 1.350,-. 045-312101.

Te k. VW KEVER, bwj.'67, opknapper, pr. ƒ 1.250,-. 046-744058, na 18.00 uur.

Te koop VW POLO Shopper 8-'83. Tel. 045-211983.

VW PASSAT HB 1.6l met kat., bwj. '88, lm.velgen, 5 bak, km.st. 125.000, i.nw.st. ƒ 14.750,-. Tel. 045-462378

GOLF Manhatten 1.3 '89 alarm, sunroof, 62.000 km ƒ 16.600,-, v.a. maandag bereikbaar 043-258848.

Te k. GOLF diesel, bwj. '79. Caumerweg 38, Heerlen.

Te k. VW GOLF 1.3 Memphis, bwj. '88, APK '93, 58.000 km, sportvelgen, i.z.g.st. Tel. 045-720465.

Te k. VW PASSAT Variant, [illegible]

Te koop VW GOLF, [illegible] Tel. 04750-16083.

Te k. VW Golf GTi, K6, zwart, 3-drs, bwj. '87, 74.000 km, schuifdak, sportvelgen, 7 [illegible] 15, tl band, als de auto gebruikt. Pr. ƒ 20.500,-. 04752-2775.

VW PASSAT C 1.6 diesel 5-drs., m. '85, i.z.g.st., 152.000 km, APK, trekh., 5-bak, met.grijs, vr.pr. ƒ 5.500,-. 046-371195.

Te k. VW POLO 1.3i, Fox, 3-drs, bwj. 7-'89, 33.000 km. Tel. 045-710920.

PASSAT 1.8i CL 15" velgen, '90, zwart, inr. mog. 046-527945.

Ruim & zuin. VW SANTANA CX 1.6 slotver., d.glas, m. '85, ƒ 5.850,-. 046-529307.

GOLF diesel, 5-drs., 5 versn., bwj.7-'89, div. extr., als nieuw. Tel. 045-753053

VW GOLF 1600, rood, 1987, in prima staat. Tel. 04499-5001.

Te koop VW GOLF GTD, bwjr. '90, i.g.st., APK gek. Tel. 045-353369.

VW GOLF 1.6, rood, 3-drs., 1986. Autobedrijf Ad van Neer, Zandweg 160, Heerlen. Tel. 045-416023.

Te koop VW GOLF opknapper ƒ 750,-. Tel. 04406-15746.

GOLF GLS, bwj. '80, APK 6-'93, grijsmet., als 2e auto gebr., 97.000 km, verbr. 1:13, auto techn. 100%, zien is kopen, ƒ 2.250,-. Tel. 045-226869.

GOLF MX, bwj. '79, APK, i.z.g.st., pr. ƒ 950,-. Tel. 045-271861.

Te k. VW POLO bwj. '79, mooie zuinige auto, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-740006.

VW POLO, div. extra's, 25.000 km., bwj. '91. Tel. 04743-1574.

Te koop VW GOLF Diesel, bwj. '81, APK '93, ƒ 1.750,-. Tel. 045-310260.

VW GOLF CL antrac.met., lm-velgen, 1985, ƒ 7.750,-. Tel. 040-515556.

VW GOLF C Diesel, groenmet., 5-bak, 1989, ƒ 14.950,-. Tel. 040-515556

VW GOLF GTD, bwj. '86, verlaagd, A.T.S., airco., enz. Tel. 04493-2903.

Te k. VW POLO Elan, bwj. '83, zilvermet., sportw., ƒ 4.250,-. Tel. 04408-2368.

Te k. VW GOLF 1.3 CL, bwj. '88, met voorschade, ƒ 5.250,-. Tel. 045-312044.

Te koop GOLF 1600 bwj. '82; Daf 46 bwj. '77; Ford Escort bestel '81. Tel. 04405-1937.

GOLF diesel, bwj.'86, 5 bak, grijs kent., i.z.g.st., ƒ 6.500,-. Tel. 045-752215.

Volvo

Te koop VOLVO 760 turbo, bwj. 1984, alle opties, ƒ 13.000,-. Tel. 045-717947

Te k. VOLVO 460 GL, bwj. 8-'90, kl. smaragdgroen met spoiler, pr.n.o.t.k. Tel. 046-373886.

Te koop VOLVO 360 GLT sedan, zilvermet., '87, schuifdak etc., ƒ 11.000,-. 045-724516 na 18.00 uur.

Te k. VOLVO 340 GL Sedan, bwj. '85, i.z.g.st. Tel. 045-456070.

Te koop VOLVO 340, bwj. '85 en '83. Caumerweg 38, Heerlen.

Te k. VOLVO 440 GLE, [illegible] ANWB keuring, ƒ 18.900,-. Tel. 046-512138

Te koop VOLVO 360 GLS, bwj. '84, div. extra's, pr.n.o.t.k. Tel. 045-441437.

440 GLE inj. bwj. 1-'90, 52.000 km, smokesilvermetallic, z.g.a.n., pr.n.o.t.k. Tel. 045-255952.

Te k. VOLVO 440 GL nov. '89, mod. '90, kl. rood, 33.000 km, als nieuw! inr. Volvo radio en boxen. Tel. 045-258181.

Te k. VOLVO 244 GL, bwj. '79, APK 6-'93, pr. ƒ 500,-. Koelmoer 19, Landgraaf. Tel. 045-321263.

VOLVO 340, bwj. '86, pr.n.o.t.k. Crocusstraat 14, Bocholtz. Tel. 045-442557.

VOLVO 244 DL, APK '93, perf. auto, ƒ 2.500,-. Tel. 045-[illegible]

Diversen

Auto Limburg

VW Passat 1.8i GL Tornadorood 5-bak	1989
VW Passat Variant CL d.grijsmet. get. gl.	1989
Golf 1.6 CL diesel wit 5-bak	1989
Jetta Elan 1300 Sportint. 4-drs.	1987
BMW 520i aut. airco d.grijsmet. get. gl.	1989
BMW 320i grijsmet. get. gl. 5-bak nw.st.	1986
Audi 80 1.8 S lagomet. get. gl. 5-bak	1988
Volvo 740 GL Blackline d.blauwm. get.gl.	1988
240 DL 2.0 d.blauw get. glas 5-bak	1987
340 GL HB d.grijsmet. get.gl. 5-bak	1988
Ford Scorpio 2.4i GL Sedan nw. model	1990
Scorpio 2.0 GL zwartmet. veel extra's	1989
Siërra 2.0i CLX Sedan wit get. gl.	1990
Siërra 2.0i DOHC grijsmet. get. gl.	1989
Siërra 2.0 HB Special grijsmet. get. gl.	1989
Orion 1.8 D GL Europa-uitv. get. gl.	1989
Nissan Laurel 2.4 SGL airco st.bekr. enz.	1989
Mitsubishi Galant 1.8 GL d.groenmet.	1989
Mazda 626 HB 20 GLX 12V stuurbekr.	1989
626 HB 1.8 LX d.grijsmet. get. gl. nw.st.	1989
626 Sedan 1.8 LX 60.000 km. wit get. gl.	1988
626 coupé 1600 antr.met. get. gl. 5-bak	1986
323 HB 1.6i GTX d.grijsmet. zeer apart	1989
323 Sedan 1.6i GLX wit get. glas	1988
Opel Omega 2.0i GL st.bekr. cv roodmet.	1990
Omega 2.0i LS grijsmet. schuifd. c.v.	1989
Kadett 1.6i Club Sedan 5-bak sportv.	1988
Kadett 1.6D Club HB rood 5-bak nw.st.	1988
Ascona 1.6 S groenmet. 4-drs. nw.st.	1985
Hyundai Pony 1.5 GT d.blauwmet.	1991
Renault 25 GTX 2.2i d.blauwmet. get. gl.	1989
2 x R 25 TX 2.2i grijsm. get.gl. v.a. model	1989
R 25 TX 2.2i 5-drs. 5-bak	1988
R 19 Chamade 1.7i GTS Comfort Sedan	1990
R 11 GTX 1.7 grijsmet. 5-drs. 5-bak	1986
Honda Accord 2.0EX 16V nw.ste m. nov.	1990
Accord 2.0i EX d.grijsmet. schuifd.	1988
Accord 2.0 EX Aerodeck roodm. sportv.	1987
Peugeot 405 GL 1.6 rookzilvermet.	1988
Seat Ibiza 1.2i SX sportuitv. wit get. gl.	1991
Ibiza Special rood 5-bak	1989
Malaga Sedan wit 4-drs. 5-bak	1989
Citroën BX 19 TRi blauwmet. get. glas	1989
BX 1.4 RE grijmet. 4 hfdst. GTI-A spoiler	1988
BX 1.4 RE rood 5-bak	1988
BX 1.6 RS wit 5-bak striping nov.	1987
Toyota Carina 1.6 XL roodmet. sportv.	1989
Carina 1.6 DX blaumet. get. gl. 5-bak	1988
Corolla 1.6 XL 16V liftback rood 5-bak	1988
BMW 518 groenmet. get. gl. stuurbekr.	1984
COMBI'S	
Renault 21GTS Nevada bl.met. dakimp.	1989
R 21 TL Nevada wit 5-bak	1988
Ford Siërra 1.8 Special grijsmet.	1989
Siërra 2.3 D GL wit get. glas combi	1988
Nissan Bluebird 2.0D GL grijsm. st.bekr.	1989
Opel Kadett 1.7 D LS Caravan wit 5-bak	1989
Alfa 33 1.3 S Sportswagon dakimp. wit	1989

Inruil en vlotte discrete financiering tot 100%. Moderne werkplaats voor onderhoud en APK-keuring. AL 10 JAAR UW VERTROUWD ADRES. AUTO LIMBURG Mauritsweg 126 Stein. Tel. 046-338474 naast supermarkt

Giell Kelleners auto's

J. Peterstr. 12, Roosteren. Tel. 04499-4520

Nissan Patrol 2.8 TD div. extra's	1990
Mazda MX 5 demo auto 0-km.	1992
BMW 316 zwart sportvign.	1986
Mitsubishi Galant 1.8 GL HB	1986
Mazda 323 HB 1.3	1986
Opel Ascona 1.8	1988
[illegible]	
Volvo 360 GLS 2.0	1985

Wordt verwacht:

Mazda 323 F 1.6 GLX rood
Mazda RX7 roodmet.
Fiat Ibiza
Renault 9

Alle auto's worden ANWB gekeurd. 6 maanden garantie en 3 maanden omruilgarantie.

Te k. RENAULT 5 aut. bwj. '83, i.g.st. pr. ƒ 2.950,-. Tel. 045-324942.

Te koop mooie RENAULT R4 GTL bwj. '81, met APK en trekh., vr.pr. ƒ 950,-. Tel. 04451-1269.

Te koop RENAULT 21, bwj. '88 en '86. Caumerweg 38, Heerlen.

Te koop RENAULT 5, bwj. '87, 63.000 km, in nw.st., ƒ 8.500,-. Tel. 046-512138.

Te koop Renault CLIO RL 1.9 diesel 3-drs., bwj. 2-'92, 25.600 km, nw.pr. ƒ 28.000,- nog 5 mnd. fabr. gar. Nu ƒ 21.950,-. Tel. 04759-2041.

Te k. RENAULT 5 Tonic, bwj 9-9-'89, km.st. 50.700, nw. st. Abdissehovein. 15, Abdissenbosch, Landgraaf.

Te koop RENAULT 5 TL, bwj. '82, stereo-radio/cass., geen roest, vr.pr. ƒ 3.475,-. Tel. 045-361401.

RENAULT 5 TR, 5-bak, 3-drs., 1e lak, schadevrij, bwj. '90, i. st.v.splintern., ƒ 12.750,-. 043-254482.

RENAULT Nevada station '90 wit 90.000km ƒ 19.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

RENAULT 5 GTL, bwj. '81, APK 2-'93, ƒ 950,-. Tel. 045-271777 b.g.g. 218485.

Te k. weg. omst. RENAULT 19 GTR Dynamic, bwj. 11-'91, 28.000 km, vele extra's, boekjes en rek. aanw., pr.n.o.t.k. Tel. 04492-1132.

RENAULT 11 bwj. '83, APK met el. ramen, 3-drs. Tel. 045-419749.

Peugeot

opruiming

Peugeot-modellen 1992. Peugeot 405 GRX 1.6 grapmet. st.bekr., van ƒ 38.725,- voor ƒ 34.500,-; Peugeot 106 XT 1.4 groenmet. centr.vergr. electr.ramen van ƒ 30.215,- voor ƒ 26.500,-; Peugeot 106 XT 1.4 rood van ƒ 28.200,- voor ƒ 25.200,-. Automobielbedrijf P. van Heugten BV, Peugeot Dealer. Tel. 04760-72077 en 73103.

Te koop PEUGEOT 405 GLi bwj. '90, 41.000 km. Tel. 045-455492.

PEUGEOT 305 LPG, bwj. '83, APK 4-'93, ƒ 2.250,-. Lampisterlestr. 2, Hoensbroek.

Te k. PEUGEOT 106 XR, bwj. '91, i.z.g.st. Tel. 045-461183.

Te koop PEUGEOT 205 groen, bwj. '88, alle extra's, als nieuw. Tel. 045-753008.

Te koop PEUGEOT 505 GRD Familiale, bwj. '86, ƒ 9.750,-. Tel. 04404-2356.

PEUGEOT 505 2.0 GL station familiale 10-'88 metblauw, ƒ 19.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 205 XR 1.4, '88. Autobedrijf Klankstad, tel. 045-413916.

Rover

ROVER 820 Sedan 16-kleps '88; Rover 820 Si '92 demo; Rover 214 Si '92 demo. Autobedr. Balt, Kasteelln. 1, Heerlen. 045-721541.

Saab

Te k. SAAB 900 GLE, kl. d. gr. met. schuifd. get. glas, stuurbekr. bwj. '82, RDW-keuring. 045-451214.

Seat

Seat IBIZA Tropical 5-speed, m. '88, zeer weinig gelopen, pr. ƒ 6.950,-. APK '93. Evt. inr. mog. Tel. 046-757542.

Te k. Seat MARBELLA L bwj.'88, zwart, APK 5-'93, pr. ƒ 7.950,-. Tel. 045-715165.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Talbot

Te k. TALBOT Solara GLS, 4-drs, bwj. '85. Vogelzankweg 111, Landgraaf.

Toyota

Toyota COROLLA 1.6 HB, 85.000 km, bwj.'87. Tel. 04742-3404.

Te koop TOYOTA Starlet 1.3 XLi, bwj. '90. Tel. 045-323240.

Te koop Toyota CARINA II GL, bwj. '85, beige, in prima staat, pr.n.o.t.k. Tel. 045-425925.

KOOPJE! Toyota Lite-Ace Diese, dubb. cabine, grijs kent., bwj. 11-'83, belast. ƒ 129,- per 3 mnd., i.g.st. Eggelaan 11, Brunssum. Tel. 045-27[illegible]

Te k. VW JETTA 1600 LS, LPG, bwj. '80, APK tot 3-'93, klein defect, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-337810.

Te k. GOLF GLD, bwj. '79, champagnemetal. sunroof, motor '87, vr.pr. ƒ 2.250,-. Tel. 045-216373.

Weg. omst.heden te k. VW GOLF 1.3l Passadena, bwj. '90, rood, 16.000 km, vele extra's, met fabrieksgarantie, nieuwstaat, vr.pr. ƒ 21.950,-. 04498-56296.

PASSAT Variant Station CL 1900 D, bwj. '90, wit, 89.000 km, 1e eigenaar, ƒ 26.900,-. Tel. 046-511322.

VOLVO 340 GL automaat, lavendel, als nw., bwj. '90. Tel. 046-334411.

Te k. VOLVO 345 2.0, bwj. '82, APK 3-'93, vr.pr. ƒ 1.750,-. Tel. 045-451914.

Te k. VOLVO 343 de luxe, bwj. '77, APK juli '93, i.g.st. vr.pr. ƒ 650,-. 045-232414.

Te koop VOLVO 245, bwj. '81, km.st. 165.000. Tel. 04492-4348.

343 DLS, 8-'82, carr. matig, geen APK, ƒ 1.500,-. Amstenraderweg 9, Hoensbroek. Alleen vandaag!

Met spoed, tijdelijk gezocht (minimaal half jaar) garage of stalling voor kleine werkzaamheden aan klassieke auto. Omg. Geleen, Puth, Schinnen, Spaubeek of Swelkhuizen. Telefoon 04493-2048.

Honda Civic autom. 38.000 km. APK 10-'93, pr. ƒ 1.250,-; Renault Fuego, '82, LPG, APK 7-'93, pr. ƒ 1.600,-. Autoservice GOOIKER, Apollolin. 154, Heerlen. Tel. 0450-740041.

INKOOP auto's. Wij betalen de hoogste prijs!!! Tevens toercaravans. 045-416239.

Te koop gevraagd PERSONEN-AUTO'S en alle type bedrijfsauto's. Autobedrijf Loek Schaepkens te Klimmen. Tel. 04405-2898.

Bovag automobielbedrijf LEIJENAARS-Autocentrum: VW Golf 1.8i cabriolet, km. rood 7 mnd. oud; 1400 cc 190 diesel '[illegible]; Peugeot 205 rallye, PK 35.000 km. wit; Toyota Celica 1.6 [illegible] wit '88; Mitsubishi [illegible] GL rood '89; Audi [illegible] blauwmet. '88; Corsa [illegible] Van rood 37.000 km. Kadett HB GSi 2.0 [illegible] wit '88; Kadett HB 1.[illegible] LS wit '90; Kadett HB [illegible] versn. 36.000 km [illegible] dett HB 1.6i LS 49.[illegible] '89; Kadett HB 1.3 [illegible] wit '89; Kadett Caravan diesel 5-drs. rood [illegible] dett caravan 1.7 diesel staalgrijs '90; Kadett Sedan wit 55.000 km; Kadett 1.3N autom. [illegible] metroood '87; Kadett 1.3 LS '85; Kadett euro club staalgrijs [illegible] dett HB 1.2 LS rood '86; Opel Ascona [illegible] '87; Opel Ascona [illegible] dan ƒ 1.350,- '80; kord 2.0S de luxe nieuw type '88; Opel 2.0S de luxe [illegible]; Opel Rekord 1.8S '83; Opel Omega [illegible] '89; Opel Vectra 1.[illegible] dan bordeauxrood [illegible] Escort 1.4 met [illegible] pakket '89; Ford Bravo 5-versn. ƒ [illegible]; Ford Siërra [illegible] ƒ 7.250,- '84; Ford 2.0 combi special [illegible] Golf 1.3i uitv. [illegible] zwartmet. '90; VW [illegible] wit '89; VW Jetta GTD turbo wit '85; 1.7 XL diesel 73.000 km; Mazda 323 HB 1.6 [illegible] '87; Toyota Camry [illegible] met LPG '90; Nissan NXTBAR SLX [illegible] km, '91; Nissan [illegible] Hatchback XL [illegible] km. '89; Volvo 240 LPG en iets [illegible] '83; Opel Kadett [illegible] 1.3N ƒ 2.250,- '[illegible] GTL '[illegible] ƒ 2.950,- '87. Rijksstraat 161, Heerlen. 045-212091. Ook voor een APK. Auto's met bovag bewijs. Uw lening der aanbetaling. snel en vakkundig geregeld.

Gevraagd voor Toyota Corolla, Suzuki 4-drs.; Carina [illegible]; Bluebird; Daihatsu [illegible]; Mercedes 200 benz.; Honda Accord EX; Toyota Lite-Ace; Nissan Urvan; L 300. Tel. 06-[illegible]

Voor Piccolo's zie verder pagina 11

Sfeervol Sittard

EPTEMBER a.s. KOOPZONDAG v. 12.00-17.00 u.

„Zittard? Finden wir super"

Men hoeft de kentekenplaten op de auto's op de Sittardse parkeerplaatsen maar te bekijken en bovenstaande uitspraak is verklaard. Want er vinden nogal wat Selfkanters de weg naar koopstad Sittard. Niet zo vreemd overigens. De historie leert immers dat er in het verleden ook veel grensverkeer is geweest. Mede dank zij de gunstige ligging van Sittard. En ofschoon de grenzen nogal eens verlegd zijn, is die gunstige ligging natuurlijk gebleven. Met als direct gevolg dat koopstad Sittard vanuit alle richtingen ontzettend goed bereikbaar is. Voor sommigen misschien nog een vraag, voor zeer velen allang een weet. Zo ook voor de familie Walther uit het aangrenzende Wehr die Zittard minstens twee keer per week bezoekt om inkopen te doen. Niet alleen omdat het zo gezellig winkelen is, maar meer vanwege het assortiment dat koopstad Sittard biedt. Dat men op dit moment soms wat langer moet zoeken om een plaatsje voor de auto te vinden (er wordt immers nog hard gewerkt aan parkeeruitbreiding) „das ist nicht so schlimm denn wir finden Zittard einfach super". Een uitspraak die niet overdreven is. Tijdens de koopzondag (zondag a.s.) wordt dat zeker weer bewezen.

Familie Walther "gekiekt" in de Sittardse Brandstraat

De sfeer krijgt u er in Sittard gratis bij.

(Dit is een publikatie van de Stichting Sittard Proms)

Autobedrijf Rosenbaum

...car 2.0i v. extra's 1e eig. antr.met.	1990
...CL nw. t. motor 1e eig. antr.met.	1990
...E nieuwste mod. 1e eig. blauw	1990
...CL nw. model 1e eig. wit	1989
...caravan 1.3.S 1e eig. sportvelgen	1989
...Jeep Resin top El Van in st.v.nw.	1989
...SRD turbo intercooler stat.car	1989
...S GL 4-drs. sportv. 1e eig. bl.met.	1989
...sel aparte striping wit 1e eig.	1989
...GLX 5-drs. rood 1e eig. 28.000 km	1989
...1.6 CL 5-ds. z. compleet o.a. alarm	1988
...1.6 LX uitv. 4-drs., perf. auto wit	1988
...HB 1600i 5-drs. bronsmet.	1988
...1.5 L stat.car. 1e eig. alle rek. t.i.	1988
...CL Bravo 3-drs. zilvermet. 1e eig.	1988
...sportv. orig 65.000km 1e eig. wit	1988
...car 1.6D met GT sportv. 1e eig.	1987
...1.8 CL Laser stat.car. in perf. st.	1987
...3 CL Sportlook 1e eig.	1987
...HB 1.3 S Limited 3-drs. blauwmet.	1987
...GL stationcar Van-uitv. antr.met.	1987
...HB 1.3 S met GT kuipstoelen	1986
...TR 1.2 S 4-drs. met koffer	1986
...esel vele extra's orig. km.	1986
...ddy hardtop wit/grijs perf. auto	1986
...GL autom. 4-drs. 1e eig. 86.000 km	1985
...4-drs. met sportvelgen, zeer mooi	1985
...ter diesel nw. motor 8.000 km, wit	1985
...HB 1.3 S 5-drs 1e eig. bruinmet.	1984
...1.6 GL 4-drs zilvermet.	1984
...1.6 L 5-drs perf. auto	1984
...rio GLi Amer. uit. rood/zwart	1984
...1.3 Luxe autom. 1e eig. 83.000 km	1984
...TR 1.2 S met koffer groenmet.	1984
...1300 L stat.car. groenmet.	1984
...1300 L stat.car. zilvermet.	1983
...oncar 1.3 S luxe 5-drs. in perf. st.	1983
...S 5-drs. autom. 1e eig. 76.000 km	1983
...1.1 L rood	1982
...esel in perf. st. 1e lak grijsmet.	1980

* Inruil mogelijk
* Snelle 100% financiering
* Met Bovaggarantiebewijs en VVN-keuring
* Tevens alle keuringen en onderhoud
* APK klaar terwijl u wacht.

...bedrijf Rosenbaum, Locht 73, Kerkrade. 045-413477.

Autoparck Kerkrade

Toyota Landcr. 2.4 TD alle extra's supermooi	1987
BMW 525i antracietmet. 1e eig. nieuwstaat	1989
Alfa Romeo 164 Twin Spark Savalie uitv.	1989
Lada 2104 1500 luxe stationcar kl. rood	1989
Mazda LX 626 Sedan zilvergr.met. 55.000 km	1988
VW Jetta 1600 4-drs. diesel kl. blauw	1988
Opel Kadett 1600 Diesel 5-drs stationwagen	1988
Opel Omega 2.0i stat.wagon grijs kent.	1988
VW Polo Fox coupé 1e eig.	1988
Ford Escort XR3i nw. model antracietmet.	1987
VW Golf GTi 4 1800 cc superuitv. heel apart	1987
VW Passat Avance Variant D stat. alle extra's	1987
Peugeot 205 XS 1400i wit heel compleet wit	1987
Peugeot 205 XE donkerrood 1e eig.	1987
Audi 100 2.3i 136 PK cc airco en alle acc.	1987
Omega 2.0i stationwagen roofrack signaalrood	1987
Peugeot 309 XL Profil 3-drs.	1987
Opel Kadett 1600 diesel signaalrood hatchback	1987
Opel Kadett automatic hatchback blauw	1987
Ford Siërra 1800CL 5-drs. stationw. supermooi	1987
Ford Siërra 1600 Luxe stationwagen div. acc.	1987
Citroën Visa Club 1e eig. 48.000 km wit	1987
Volvo 240 DL div. acc. petrolblauwmetal.	1986
Ford Escort 1600 5-drs veel extra's blauwmet.	1986
Nissan Cherry 1300 DX 3-drs zilver	1986
Peugeot 205 GL diesel 5-drs. groenmet.	1986
Seat Ibiza Playa L uitv. 3-drs.	1986
Saab 90 met LPG-install. kl. blauw	1986
VW Polo Shopper combi goudmetallic	1986
Alfa Sprint coupe Milano uitv. heel apart	1985
Audi 100cc 136 PK veel extra's super mooi	1985
Opel Kadett 1600 GSi design heel apart	1985
Opel Kadett Sedan zilvergroenmet. kofferbak	1985
Opel Kadett Caravan diesel	1985
Mazda 323 1300 GL Sedan 1e eig. zilver	1985
Ford Escort 1300 Laser div. uitv. 3 stuks	1985
BMW 320i 6 cyl. div. extra's	1984
Ford Escort 1600 Bravo automatic zilver	1984
Volvo 340 Luxe automaat perfecte conditie	1983

Diverse inruil auto's tot ƒ 3.000,-.
* Inruil mogelijk
* Snelle 100% financ. ook c.c. of pl. fin. met lage term.bet.
* Volledige garantie v.a. ƒ 10.000,- ook mog. tot 12 mnd.
* Alle keuringen en onderhoud.

Autoparck Kerkrade, Locht 44. Tel. 045-426424.

Jos Bogman Specials

Ford Siërra 2.0i CL 4-drs blauwmet.	1988
VW Golf 1.8 CL rood	1988
VW Golf 1.6 CL grijsmet.	1987

Jos Bogman Ford
Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.
Hamstraat 70, Kerkrade. Telefoon 045-423030.

Heden open dag van 10.00-18.00
Bandenspecialist Abel,
Reeweg 143, Landgraaf-Abdissenbosch. 045-314027.

Autobedr. G.G. heeft voor u in voorraad met een uitgebreid ANWB technisch overzicht (rapport) en degelijke garantie: Volkswagens, div. uitv. zoals Golf, Jetta enz.; Ford div. uitv. automaat/diesel/schakel; Honda/Mitsubishi/Toyota/Mazda/Suzuki div. uitv.; Peugeot/Renault/Fiat versch. modellen. Alle auto's staan voorzien van alle informatie op ons bedrijf. Regelmatig leuke inruilers, tot ziens???? Autobedr. G.G., Heerenweg 286, Heerlen. Tel. 045-224172 (gr. weg Hrl.-Brunssum).

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Ruime keuze inruil auto's prijsklasse ƒ 750,- tot ƒ 4.500,- o.a.: Lada 1200, bwj. '87; Citroën 2 CV 6, bwj. '86; Austin Mini Metro; Ford Escort; Honda Prelude; Opel Kadett diesel; Peugeot 205 GL; Renault R 5; Opel Ascona en VW Passat LS. AUTOGARANT, Schelsberg 128, Heerlen (tussen Hendriks-Bristol). Tel. 045-725588.

AUDI 80 bwj. '80; Kever '74 ƒ 2.450,-, APK. Tel. 04499-3398.

Auto KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor Uw auto!! 045-411572.

Gebrs. Dominikowski biedt aan:

Escort Cabriolet 1.6 rood	1985
Scorpio 2.0i GL antraciet, LPG	1985
Escort XR3i wit	1986
Escort XR3i zilvermetallic	1985
Escort 1.6 div. extra's goudmetallic	1983
Opel Manta 2.4 Irmscher wit	1987
Opel Omega LS bordeauxrood, LPG	1987
Opel Rekord 4-drs. rood LPG	1983
Opel Ascona 1.6 GLS 4-drs. blauwmetallic	1986
Opel Kadett 1.2 LS rood	1986
Opel Kadett 1.6 rood	1984
Opel Corsa 3-drs. zilvermetallic	1983
VW Golf 1.6 rood	1984
BMW 320i i.st.v.nw. div. extra's champ.met.	1984
BMW 525i champagnemetallic	1983
Nissan Bluebird 1.6 4-drs. champagnemet.	1987
Fiat Ritmo 70 S antraciet	1986
Fiat Panda 45 bruinmetallic	1984
Saab 900 GLi 3-drs. i.st.v.nw. zilvermet.	1983
Seat Ibiza 1.5 GLX zilvermetallic	1987
Renault 9 GTL LPG	1987
Peugeot 309 1.6 GR 5-drs. blauw	1986
Peugeot 205 Accent rood	1985
Citroën BX 1.6 TRi antraciet	1987
Citroën BX 1.4 wit	1983
Volvo 740 GL zilvermetallic LPG	1985
Toyota Celica 1.6 ST coupé groenmetallic	1983
Austin Maestro 1.6 L 5-drs. rood	1985
Lada 2105 1500 katalysator wit	1987

Diesels

Opel Kadett diesel 3-drs. beige	1984
Mercedes 200 D als nw. blauw	1983
VW Golf diesel blauwmetallic	1983
Daihatsu Charade met lichte plaatschade	1985

Automaten

Mercedes 190 E groenmet. div. extra's	1985
Opel Kadett 1.6 S groenmetallic	1986
Ford Escort 1.6 Laser 5-drs. zilvermetallic	1984
Mazda 626 LX 5-drs. wit	1984
Audi 100 CS antraciet	1983

Stationcars/Bestellers

Nissan Vanette diesel grijs kent. wit	1987
Daihatsu Hijet grijs kent. rood	1987
VW/Passat Turbo diesel wit	11-1985
Opel Rekord 2.0 S 5-drs. antrac. LPG, onderb.	1986
Opel Kadett 1.2 grijs kent. wit	1983
Renault 18 TL 5-drs. zilvermetallic	1983
VW Caddy diesel grijs kent. (spuitwerk)	1986

Diverse inruilers v.a. ƒ 750,-.
Autobedrijf Gebrs. Dominikowski, Locht 38, Kerkrade,
Tel. 045-420209.

Voor Piccolo's zie verder pagina 18

...AUTO'S! Mazda ... 1.3i 16 V '91; Fiat ... E '90; Toyota Starlet XLi '90; Siërra 2.0i ... CL '89; Escort 1.3 D CL '89; Mazda ... LX '88. Imex BV ...312044.

... VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

AUTO'S, u belt wij kopen. Ook zondags. Met vrijwaringsbewijs. 045-427671.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Seat Marbella '92 demo; div. Seat Ibiza's v.a. '88 t/m '90; Seat Marbella '88; Citroën BX 14 '87; Citroën BX 14 RE '87 Citroën BX 14 '91; Hyundai Pony 1.5 GL '88; Nissan Sunny 1.3 '89; Fiat Uno '85; Toyota Starlet '81; Lada Samara '87. Autobedrijf CHIARADIA Seat en Citroën Dealer, Trichterweg 122 Brunssum 045-212843

BMW 320i '91; Vectra 5-drs. autom. '90; Omega 2.0 '91; Golf 3-drs. 1.3i '91; Ascona 4-drs. '86; Escort 5-drs. 1.6i '87. Inr. en fin. mog. 1 jr. garantie. Garage J. BUISMAN, Stenen Brug 6, Landgraaf. 045-323800.

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar 045-720200.

DE KRANT VAN LIMBURG

imburgs agblad

Limburgs dagblad voor oostelijk zuidlimburg

Zaterdag 19 september 1992 ● Pagina 13

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;

Geen animo voor wethouderszetel

LANDGRAAF – „Meer dan jammer", noemt wethouder Thei Gybels zijn bijna gestrande poging om kandidaten te vinden voor de twee open wethoudersposten in Landgraaf. „Teleurstellend. De één kan niet, de ander wil niet en een derde durft niet."

Gybels is al weken bezig als coalitieformateur om de zetels van de vertrokken wethouders Wiel Heinrichs en Nic Odekerken weer bemand te krijgen. Het laatste overleg was deze week met acht fracties. Echter zonder resultaat. „Ik heb iedereen vriendelijk gevraagd wie de kar wil trekken, maar geen kandidaten gevonden. Blijkbaar durft niemand het aan zijn maatschappelijke positie in te ruilen voor een politieke loopbaan." De gemeenteraad van Landgraaf wil eigenlijk volgende week donderdag nieuwe wethouders kiezen, maar als er geen kandidaten zijn, wordt dat een moeilijke zaak.

De getergde PvdA'er onderneemt maandagavond een laatste poging om in overleg met het CDA tot een oplossing te komen. Optimistisch is hij alles behalve. „In de laatste maanden heb ik geleerd elk gesprek 'blanco' in te gaan", aldus Gybels.

„Het verhaal van Gybels klopt niet", zegt Sjef Horbach van de fractie Horbach-Bertram. „Wij wilden wel een wethouder voor de portefeuille Ruimtelijke Ordening leveren onder voorwaarde dat Strijthagen niet doorgaat. Maar de PvdA wil haar standpunt daarover onverkort handhaven."

Kerkrade beroept homofiele dominee

Van onze verslaggever

KERKRADE – De Nederlandse Hervormde gemeente van Kerkrade/Schaesberg heeft de 34-jarige homoseksuele theoloog ds Roel de Meij Mecima uit Den Haag gevraagd haar predikant te worden. De Meij Mecima kwam begin van dit jaar in het nieuws toen hij vanwege zijn seksuele geaardheid niet welkom bleek te zijn in Ootmarsum.

Hoewel het arbeidscontract al getekend was, wilde de hervormde gemeente daar hem toch liever niet hebben.

„Wij hebben hem beroepen omdat wij hem een goede dominee vinden, niet omdat hij homoseksueel is, dat is voor ons bijzaak," zegt Ronald Kerpershoek, voorzitter van de kerkeraad van de hervormde gemeente Oude Mijnstreek. Hij verwacht geen herhaling van de situatie in Ootmarsum als dominee De Meij Mecima besluit naar Kerkrade te komen. „Er zijn goede gesprekken geweest met de beroepingscommissie. Hij is op 30 augustus al voorgegaan in de dienst in Schaesberg. Er zijn al contacten met gemeenteleden. Wie met hem kennis heeft gemaakt is enthousiast."

De dominee die nu nog in Den Haag woont waar hij les geeft aan een scholengemeenschap, heeft drie weken de tijd zich te beraden op het beroep. Overigens is Kerkrade niet de enige plaats die een beroep op hem heeft uitgebracht.

Zie verder pagina 15
● Pastoraal gesprek met gemeenteleden over homopredikant

Niet te reinigen grond naar Sturing

EYGELSHOVEN – Het deel van de verontreinigde Lauragrond uit Eygelshoven dat niet gereinigd kan worden, wordt aangeboden bij de AVL Sturing in Maastricht. Dit heeft de provincie geantwoord op vragen van de Partij Nieuw Limburg. AVL Sturing is het bedrijf dat het provinciale afvalbeleid coördineert. De Lauragrond zal door Sturing gebruikt worden als basislaag voor de afwerking van een stortplaats. Waar deze stortplaats ligt en wat er verder gestort zal worden wordt nog onderzocht. De mijnsteen van het Lauraterrein die niet onder de Wet Chemisch Afval valt zal het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg op de stortplaats Ubach over Worms deponeren. Voor de grond die wel onder deze wet valt wordt onderzocht of deze gebruikt kan worden als grondstof bij een bepaald produktieproces. Is dit niet op tijd duidelijk, dan wordt de grond tijdelijk opgeslagen.

Korting op subsidie zet kwaad bloed in Landgraaf

Besturen speeltuinen leveren sleutels in

LANDGRAAF – De zes speeltuinen in Landgraaf gaan dicht. Volgens secretaris Wim Smit van het Speeltuinoverleg zullen de speeltuinen aanstaande woensdag gezamenlijk de sleutels inleveren bij wethouder Boumans. De poorten van de Landgraafse speeltuinen zijn en blijven dan op slot. Aanleiding tot de actie vormt de forse korting op de jaarlijkse subsidie die door Landgraafin het vooruitzicht gesteld wordt.

In de brief staat dat de gemeente volgend jaar drie miljoen gulden moet gaan bezuinigen. Vorig jaar kregen de speeltuinen na lang onderhandelen 7500 gulden meer en dat bedrag wordt ons nu weer afgenomen", aldus de geëmotioneerde secretaris van het overlegorgaan. De korting is 25 procent van ons totale subsidiebudget."

Van de zes speeltuinen in Landgraaf zijn er drie seizoensgebonden. De andere zijn het hele jaar geopend. In totaal zijn er volgens Smit ongeveer 4500 leden en gebruikers. „We hebben ook jarenlang geknokt voor geld om het achterstallig onderhoud in te halen. Van de 400.000 gulden is de helft besteed. De rest wordt nu uitgesmeerd tot 1996. We komen in een neerwaartse spiraal",

In een reactie zegt wethouder Boumans dat door de voorgenomen bezuinigingen de pijn zo eerlijk als mogelijk verdeeld moet worden. Daar ontkomen helaas de speeltuinen ook niet aan. Overigens klopt het verhaal van de 25 procent niet helemaal. Want we hebben vorig jaar de subsidie voor de speeltuinen van 25.000 naar 35.000 gulden verhoogd. En nog eens 12.500 gulden gegeven voor extra onderhoud.

Overigens maakt de raad in november bij de begrotingsbehandeling uit waar en hoeveel er gekort moet worden."

Baas watermolen eist miljoen van waterschap

EIJSDEN/SITTARD – De baas van de watermolen 'Muggemolen' in Eijsden eist een schadevergoeding van bijna een miljoen gulden van het Waterschap Roer en Overmaas. Het waterschap wil bij zijn watermolen een vistrap aanleggen, om te voorkomen dat stroomopwaarts zwemmende vis als forel en zalm in de watermolen vast komen te zitten. De molen ligt aan een zijtak van de Voer. De schade die de molenbaas, A. Plantaz zegt te lijden vloeit voort uit het gebruik van zijn grond voor het werk, inbreuk op zijn privacy en de angst dat straks vreemden op zijn terrein gaan vissen. Waterschapsvoorzitter drs F. Laarakker verwacht niet dat de claim zal worden toegekend. Volgens Laarakker is met vier molenbazen verderop aan de Voer wel een overeenstemming bereikt over de schadevergoeding. Met Plantaz bleek dat niet mogelijk. Het waterschap legt zijn claim nu voor aan een onafhankelijke adviescommissie.

Hongerstaker stopt actie

SITTARD/LANDGRAAF – Na 27 dagen heeft Willem Brummer (45), die wegens drugshandel een straf uitzit in de Sittardse gevangenis, zijn hongerstaking beëindigd. De sterk vermagerde Maastrichtenaar deed dat op verzoek van een maatschappelijk werkster van de Kinderbescherming. Brummer wil al lang dat de Kinderbescherming zorgt dat zijn ex-vrouw uit de ouderlijke macht wordt ontzet. Volgens Brummer lopen zijn dochtertjes van 4 en 6 jaar ernstig gevaar vanwege de levenswandel van hun moeder in Landgraaf. Om aandacht voor de problemen te vragen ging Brummer in hongerstaking. Nadat de maatschappelijk werkster van de Kinderbescherming had toegezegd een grondig onderzoek in te stellen naar de klachten, besloot Brummer weer te eten. Binnenkort zal de kinderrechter in Maastricht zich opnieuw buigen over de voogdijkwestie.

● *Een bewoonster van bejaardenoord Bocholtz vangt appels op, die de directeur heeft meegebracht in de achterbak van zijn auto.* Foto: KLAUS TUMMERS

Politiechef negeerde advies

SITTARD/DEN HAAG – De Sittardse politiechef E. Nicoll is twee jaar geleden nadrukkelijk gewezen op de mogelijke belangenverstrengeling van zijn functie als commissaris en zijn nevenfuncties in twee bedrijven. Aan alle korpschefs in Nederland is in februari 1990 een adviesnota gestuurd over voorwaarden voor politiepersoneel om ontheffing te krijgen voor een nevenfunctie. De nota had tot doel dat politiekorpsen dat reglement instellen, om bijbanen bij de politie beter te regelen. Er bestond onder meer de indruk dat tal van ambtenaren nevenwerkzaamheden verrichtten, terwijl ze daarvoor geen toestemming hadden.

Inbreker blijkt uil

LANDGRAAF – Een Landgraafse uit het Moltbos kreeg deze week de schrik van haar leven, toen een bosuil door de schoorsteen van de open haard haar woning binnenkwam. De vrouw hoorde een vreemd geluid uit de open haard komen toen ze in de woonkamer televisie zat te kijken. Aanvankelijk vreesde ze voor een inbreker, maar de boosdoener bleek een bosuil. Een deskundige van het IVN heeft het dier in een bosrijke omgeving vrij gelaten.

Bromfietser biecht diefstal op

MAASTRICHT – Een 32-jarige Maastrichtenaar heeft eergisteren spontaan een diefstal van een bromfiets opgebiecht aan de politie. De man werd aangehouden door de politie omdat hij zonder helm reed. Toen de politie hem daarop aansprak, zei hij zelf dat hij zijn bromfiets had gestolen. Enigszins verbaasd werd het bericht nagetrokken. De bromfiets bleek inderdaad dezelfde dag te zijn gestolen. De bestuurder is aangehouden en ingesloten. Na verhoor en het opmaken van het proces-verbaal kon hij zonder bromfiets weer huiswaarts keren.

Doorgedraaid fruit naar bejaardenoord

Van onze verslaggeefster

BOCHOLTZ – „Daar komt onze appelkoning." Met deze opmerking verwelkomde het personeel van Bejaardencentrum Bocholtz gisteren zijn directeur toen hij 160 kilo doorgedraaide appels, gratis, had opgehaald van de veiling.

Directeur J. Arts maakt hiermee voor het eerst gebruik van een vrij onbekende regeling. Deze is ongeveer twintig jaar geleden door de EG (Europese Gemeenschap) ingesteld om te voorkomen dat grote hoeveelheden fruit vernietigd worden. Voor de bejaardencentra, die steeds moeilijker de eindjes aan elkaar kunnen knopen, is het een mogelijkheid om op voedselkosten te besparen.

Niet-commerciële instellingen, zoals ziekenhuizen, gevangenissen en kloosters kunnen ook gebruik maken van deze mogelijkheid. Voorwaarde is wel dat het geen invloed mag hebben op de normale aankoop van fruit.

R. Senden, boekhouder van de veiling in Margraten hoopt niet dat het nu storm gaat lopen. „Een paar honderd kilo per week valt in het niet bij de zestigduizend kilo fruit die we nu wekelijks doordraaien. Maar als straks iedereen komt, dan krijg je te maken met concurrentievervalsing."

Het gratis opgehaalde fruit wordt volgens een subsidieregeling van de EG later aan de veilingen vergoed. Hiervoor is een bodemprijs vastgesteld.

Symposium over kwaliteitszorg

MAASTRICHT – De KVA-groep, een organisatie die advies geeft over management, houdt vrijdag 25 september een symposium over de waarde van kwaliteitszorg voor dienstverlenende organisaties. Het symposium vindt plaats in de Stadsschouwburg Maastricht, Achter de Comedie, en duurt van 13.30 tot 18.30 uur.

Verdachten schietpartij Zeswegen nog vast in cel

Vermoorde Colombiaan had vijf valse namen

DOOR HANS ROOIJAKKERS

HEERLEN – Het slachtoffer van de schietpartij woensdagavond om kwart over zeven in een pand aan de Permstraat in de Heerlense wijk Zeswegen is de Colombiaan M. (32). Het dertig man sterke Recherche Bijstands Team (RBT) heeft de afgelopen twee dagen handen vol werk gehad om de juiste identiteit van de Zuid-Amerikaan aan de weet te komen, omdat hij zich de afgelopen twee jaar in Nederland heeft bediend van liefst vijf valse namen.

Bij sectie op het lijk kwam vast te staan dat de Colombiaan is overleden aan bloedverlies nadat hij door drie schoten was getroffen in het hoofd, schouder en rug.

Na de schietpartij vluchtten drie mannen en de bloedende, geboeide Colombiaan uit de woning aan de Permstraat. Het viertal stapte vervolgens in een beige Opel.

Een getuige, die zich op amper tien meter afstand bevond, heeft gehoord dat de geboeide man in het Nederlands riep: 'Doe de deur open. Ik kan niet.' Een van de drie inzittenden opende daarna de linker achterdeur. „Zonder hulp stapte de geboeide man in", zegt de buurtbewoner. „Vervolgens vroeg hij of iemand de deur wilde sluiten."

Geconfronteerd met de ernst van de verwondingen antwoordde de ooggetuige: „Onmogelijk dat die man met een schot in het hoofd nog zover heeft kunnen lopen en dan ook nog vraagt of iemand de deur wil openen. Er moet ergens anders nog een schot zijn gelost..."

Korte tijd later stopte de auto voor een woning aan de Vorstenstraat in de Heerlense wijk Eikenderveld. Getuigen, die daar een bloedende, geboeide man zagen uitstappen, belden de politie. Bij aankomst trof de politie de zwaar gewonde Colombiaan aan. De man overleed om 21.15 uur in het ziekenhuis.

De leider van het RBT houdt vast aan het eerder uitgegeven perscommuniqué: „Er is alleen geschoten in de Permstraat. Het lijkt onmogelijk, maar er lopen mensen rond met een kogel in hun lichaam."

Twee mannen uit Vaals (beiden 36 jaar), twee Heerlenaren en een 24-jarige vrouw uit Den Haag zijn gisteren voorgeleid aan de rechter-commissaris.

Tot de verdachten behoren de broers P.V. (31) en C.V. (33) uit Heerlen. C.V. werd in 1990 na een oversteek vanuit Marokko in het Zuidspaanse Cadiz aangehouden. De douane vond in een bak onder zijn camper 105 kilogram hasj.

C.V. hield vol dat hij geflikt was, maar toch veroordeelde de rechtbank in Cadiz hem tot 9 jaar gevangenisstraf. In Maastricht werd de man na 21 maanden gevangenisstraf herberecht en veroordeeld tot 2,5 jaar cel. Met inachtname van de voorwaardelijke invrijheidsstelling werd C.V. direct na de uitspraak op vrije voeten gesteld. De politie heeft aanwijzingen dat hij opnieuw actief is in de drugscene.

Alle verdachten zijn gisteravond na een urenlang verhoor opnieuw in bewaring gesteld.

Man raast 80 km/u te hard

MAASTRICHT – De politie van Maastricht heeft gisteren een 21-jarige man uit Luxemburg aangehouden omdat hij tachtig kilometer per uur te hard reed. De politie merkte de man eergisteravond op op de A2 in Maastricht. Daar is het verboden harder dan zeventig kilometer per uur te rijden. De Luxemburger 'klokte' echter op 150 kilometer per uur. Na overleg met de verkeersschout kreeg de man een boete van duizend gulden en werd zijn auto in beslag genomen. Zijn wagen kreeg hij even later echter weer mee, omdat hij de boete betaalde.

Hond met puppy's bij boom gevonden

NUTH – Een hond met vijf piepjonge puppy's is gisterochtend aangetroffen aan een boom in de buurtschap Terstraten in Nuth. De hond, een gladharige Duitse staander, was vastgebonden aan de boom, de vijf puppy's van enkele dagen oud zaten in een doos ernaast. De politie heeft een onderzoek ingesteld naar de eigenaar. Men hoopt deze op te sporen aan de hand van het nummer dat in het oor van de teef is getatoeëerd. In de riem van de hond stond de naam Tessa vermeld. Volgens de rijkspolitie van Nuth kan de eigenaar op een flinke boete rekenen. De honden zijn overgebracht naar een asiel.

Geboren
16-9-1992

MANON

zusje van † Maud
dochter van
Marleen en John
Kemmerling-Van Bijnen
Anemonenstraat 76
6466 SZ Kerkrade

Enige en algemene kennisgeving

„Er is een plaats van ware rust dichtbij het hart van God"

Heden is overleden in de leeftijd van 80 jaar, voorzien van de h.h. sacramenten

Katharina Huntjens-Simons

weduwe van

Joannes Hubertus Huntjens

Kerkrade, Hamboskliniek, 16 september 1992
Kapellaan 2

De crematie heeft in stilte plaatsgevonden op vrijdag 18 september in het crematorium in Heerlen.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken, willen wij langs deze weg aan alle familie, vrienden en kennissen onze hartelijke dank betuigen, die met hun bloemen, cadeaux, felicitaties de dag van ons 50-jarig huwelijk onvergetelijk hebben gemaakt.

Harry en Lies Verouden-Tonnard
Kinderen en kleinkinderen
Bekkerweg 80, 6417 BX Heerlen

---

†

Heden ontvingen wij het droevige bericht dat door een tragisch verkeersongeluk plotseling is overleden mijn broer en onze oom

Mathijs E.H. Horbach

echtgenoot van

M. Heuser

woonachtig te Hebertsfelden, Beieren, BRD.

De begrafenis heeft in stilte plaatsgevonden.

F. Wiertz-Horbach
Kinderen en kleinkinderen

Kerkrade, 16-09-1992
Akerstraat 130

Met grote verslagenheid vernamen wij het overlijden van onze collega

Paul Heijnsdijk

Wij wensen zijn echtgenote en kinderen veel sterkte.

Intratuin
Zel-buitenbedrijven

Enige en algemene kennisgeving

†

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor het vele dat zij voor ons betekend heeft delen wij mede dat heden vrij plotseling van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 77 jaar, onze zuster, schoonzuster, tante en nicht

Maria Elisabeth (Lieske) Dieteren

In dankbare herinnering:

Broeksittard: G. Dieteren
Geleen: M. Sentis-Dieteren
F. Sentis †
Sittard: G. Wintjens-Dieteren
P. Wintjens
Geleen: L. Vossen-Dieteren
L. Vossen †
Sittard: J. Dieteren-Konings
J. Dieteren †
Familie Dieteren

17 september 1992
Dorpstraat 57
6137 ST Broeksittard

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis aldaar, zal plaatshebben op dinsdag 22 september a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw Geboorte te Broeksittard.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondwake van hedenavond om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 16.00 tot 16.45 uur.

---

†

Na een zorgzaam leven is heden in de verpleegkliniek te Heerlen, voorzien van het h. sacrament der zieken, van ons heengegaan, in de leeftijd van 84 jaar, mijn lieve man en onze onvergetelijke vader en opa

Johan Hendrik Horbach

echtgenoot van

Maria Keulen

Bocholtz: mevr. A.M.C. Horbach-Keulen
Heerlen: C.J. Horbach
A.H.M.P. Horbach-Custers
Simpelveld: M.J. Horbach
J.M. Horbach-Dautzenberg
Echt: † M.E. Horbach
De Kwakel: N.J. Horbach
A.T.M. Horbach-Puhakka
Kerkrade: M.J.L. Bierman-Horbach
W.F.Th. Bierman
Opijnen: E.M.H. Kramer-Horbach
J. Kramer
Urmond: F.J. Horbach
E.H.M. Horbach-Schols
Bocholtz: M.C. Horbach
en kleinkinderen
Familie Horbach
Familie Keulen

Bocholtz 17 september 1992
Broek 13, 6351 AB

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op dinsdag 22 september a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk H. Jacobus de Meerdere te Bocholtz. Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

De rozenkrans wordt maandag 21 september gebeden om 18.45 uur in voornoemde kerk, waarna aansluitend de avondmis tot zijn intentie.

De overledene ligt opgebaard in het mortuarium Dr. Ottenstraat 60 te Simpelveld. Bezoekuren van 18.00 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Het huis zien wij dagelijks, het is zo leeg

De eerste jaardienst van

Tientje Dassen-Vossen

wordt gehouden op zondag 20 september 1992 met een h. mis in de St. Josephkerk te Waubach om 10.45 uur.

Kinderen Dassen

---

†

Na een werkzaam en liefdevol leven voor zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen, die alles voor hem betekenden, moesten wij heden geheel onverwacht afscheid nemen van mijn lieve echtgenoot, zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Piet Gelissen

echtgenoot van

Truus Erkens

Hij overleed in de leeftijd van 61 jaar, voorzien van de heilige sacramenten.

Eygelshoven: Truus Gelissen-Erkens
Capelle a/d IJssel: Pierre en Mihaela Gelissen-Lixandru
Landgraaf: Frank en Anita Meessen-Gelissen
Svenja
Janou
Familie Gelissen
Familie Erkens

6471 BN Eygelshoven, 17 september 1992
Holtskuilenstraat 34

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op maandag 21 september a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Joannes de Doper te Eygelshoven.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De overledene zal bijzonder worden herdacht in de heilige mis op zondag 20 september a.s. om 11.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het „Mortuarium Schifferheide" van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad
In de Cramer 37, Heerlen.

---

†

Met grote verslagenheid geven wij ken geheel onverwacht van ons is heengeg 50-jarige leeftijd, onze lieve pappa, mijn onze broer, schoonbroer, oom en neef

Ad Schuuring

Frank en Pierre
mam Schuuring
broers en zussen
schoonbroers en schoonzus
neven en nichten

Landgraaf, 17 september 1992.
Irenestraat 74.
Corr.adres: Reigerstraat 2, 6135 ES Sittar

De plechtige uitvaartdienst zal worden den op dinsdag 22 september as. om 11.00 de parochiekerk O.L. Vrouw Hulp der C nen te Nieuwenhagen, waarna aansluit crematie zal plaatsvinden in het cremato Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegen tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare dene, op maandag 21 september as. om uur in voornoemde kerk.

Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is g

Zij die geen kennisgeving mochten ontv gelieven deze annonce als zodanig te wil schouwen.

---

† **Johanna Klementine Barwegen,** 83 jaar, we van Hubertus Gerardus Willems, Hu Jan Baptist, Neerstraat 1, 6071 JJ Swalme adres: Heistraat 92, 6071 CK Swalmen. De ge uitvaartdienst zal worden gehouden o dag 21 september 1992 om 10.30 uur in Lambertuskerk te Swalmen.

† **Maria Johanna Koopmans,** 76 jaar, ech van Peter Antonius Hubertus Peeters, straat 56, 6095 AJ Baexem. De plechtige u dienst zal worden gehouden op dinsdag 22 s ber 1992 om 10.30 uur in de parochiekerk H. Johannes de Doper te Baexem.

† **Baer van der Leeuw,** 84 jaar, weduwn Netje Jennen. Corr.adres: Ouderenc Sterrebosch, Onder de Bomen 4, 6017 AL De plechtige eucharistieviering zal worden den heden, zaterdag 19 september 1992 om uur in de parochiekerk van de H. Michael te waarna de crematie zal plaatshebben in het torium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.

† **Antoinetta van Heel-Haldermans,** 78 j duwe van Johannes van Heel. Cor Groenstraat 21, 6067 AX Linne. De plecht vaartdienst zal worden gehouden dinsdag tember 1992 om 10.30 uur in de parochiek de H. Martinus te Linne.

Provincie Limburg | Commissaris der Koningin

Maastricht, september 1992.

Bedankt

Op 13 april jl. werd onze provincie getroffen door een hevige aardbeving. Particulieren, bedrijven en instellingen hebben daardoor veel schade geleden. Door een uitstekende samenwerking tussen Het Nederlandse Rode Kruis, het Nationaal Rampenfonds, het Rijk, de Provincie, de betrokken gemeenten, de Stichting Rampenfonds Aardbeving Limburg en Omroep Limburg kon een hulpactie gestart worden met als doelstelling de ergste nood van burgers zo snel mogelijk te lenigen. Hierbij ging de aandacht in het bijzonder uit naar de schade aan woningen, waarbij van de bewoners ook een eigen bijdrage werd gevraagd. Op dit ogenblik meen ik te mogen stellen dat wij in onze opzet geslaagd lijken te zijn. Thans is het Nationaal Rampenfonds bezig met de uitkeringen aan de getroffenen.

Dat aan de zwaarstgetroffen burgers een belangrijke tegemoetkoming in hun schade kan worden geboden, is alleen maar mogelijk gebleken door de indrukwekkende hulp die van vele zijden is gegeven. Talloze burgers, instellingen en bedrijven binnen en buiten onze provincie hebben het rampenfonds met hun gulle - vaak zeer gulle - giften gevuld.

Namens alle betrokken instanties, maar vooral namens de getroffen burgers in Limburg, zeg ik u uit het diepst van mijn hart dank voor uw blijk van medemenselijkheid en solidariteit!

Met vriendelijke groet,

Commissaris der Koningin in de provincie Limburg,
Ing. E.M. Mastenbroek

'Provincies, trap vooral op gaspedaal'

Prikkelend afscheid deputé Pleumeekers

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Het volgens velen hoogst onzekere lot van de provincie als 'tweede' bestuurslaag tussen Rijk en gemeenten ligt volledig in haar eigen handen. Mits die provincies zich voldoende en vooral eendrachtig inspannen om die bemiddelende rol naar zich toe te trekken. Trappen ze echter op de rem, een handeling waartoe menig weifelende provincie zich laat verleiden, dan worden ze onherroepelijk van de weg gereden door de toekomstige stadsgewesten. „Laat de provincies dus vooral het gaspedaal en de koppeling gebruiken, in plaats van de rem."

Die indringende waarschuwing liet Jef Pleumeekers gistermiddag, aan het slot van de vergadering van Provinciale Staten, horen bij zijn officiële afscheid als Limburgs gedeputeerde. Twee weken voordat hij geïnstalleerd wordt als nieuwe burgemeester van Heerlen, ontving Pleumeekers uit handen van commissaris van de koningin Emile Mastenbroek de erepenning, de hoogste onderscheiding van de provincie Limburg.

De plechtigheid voltrok zich in de Statenzaal van het Maastrichtse provinciehuis, waar Pleumeekers eerst van Provinciale Staten en vervolgens publiekelijk afscheid nam als gedeputeerde annex loco-gouverneur van Limburg.

Sinds 1987 heeft Heerlens eerste burger in spe onafgebroken deel uitgemaakt van het dagelijks bestuur van de provincie. Zijn uitverkiezing tot deputé van – onder meer – Financiën volgde direct nadat hij in datzelfde jaar als lijsttrekker van het CDA zijn debuut maakte in Provinciale Staten.

Aan het slot van Pleumeekers' laatste Statenvergadering gaf gouverneur Mastenbroek namens het college een luchtig resumé van de korte, maar tegelijk bijzonder rijke bestuurlijke loopbaan van de scheidende deputé. Even later deed CDA-fractievoorzitter – en toekomstig gedeputeerde – Annemarie Greweldinger in haar eigen versie nog eens hetzelfde namens de Staten.

Politiek zware en beladen onderwerpen als de opkomst en ondergang van het PNL-beleid, de rijksbezuinigingen, luchthaven Maastricht en zeker ook de op handen zijnde bestuurlijke vernieuwing vormden slechts een kleine greep van Pleumeekers' bestuurlijke bemoeienis.

● *Gouverneur Emiel Mastenbroek (rechts) overhandigt een erepenning van de provincie Limburg aan scheidend deputé Jef Pleumeekers.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

In zijn laatste officiële woorden als deputé kon Pleumeekers het niet laten de verzamelde Statenfracties nog een aantal prikkelende suggesties aan de hand te doen. „Als Staten heeft u mij altijd willen volgen in een financieel beleid dat ook op lánge termijn de provincie Limburg in staat stelt een rol van betekenis te spelen ten dienste van onze samenleving. En u kent in deze het gezegde: het goede is vaak de vijand van het beste. Vertaald naar financieel beleid: het heden is vaak de vijand van de toekomst. U kunt mij geen beter afscheidsgeschenk meegeven dan dat u zich voorneemt ons gevoerde beleid voort te zetten. Want het naar de toekomst schuiven van lasten heeft nog nooit tot verbetering geleid."

Toen Pleumeekers even later met een knipoog de stelling lanceerde dat er 'geen progressiever beleid dan een conservatief financieel beleid bestaat' klonken er niet alleen in de coalitiebankjes de nodige lachsalvo's op. Niettemin was de ondertoon van de scheidende deputé ernstig: „Tenminste, als u onder zo'n conservatief financieel beleid een beleid verstaat dat uitgaat van een sluitend huishoudboekje en een degelijke reservepositie."

'Eventueel 'non' schaadt imago van Maastricht niet'

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Mocht Frankrijk aanstaande zondag in meerderheid 'nee' zeggen tegen het Verdrag van Maastricht, dan schaadt dat het imago van de stad Maastricht niet of nauwelijks.

Dat is de mening van Paul 't Lam, PR-functionaris van de provincie Limburg. Volgens hem krijgen buitenstaanders in dat geval hooguit een 'bijsmaakje' bij het horen van de naam Maastricht. Maar dat gaat over, meent hij. „Je zou het het salmonella-effect kunnen noemen.

Na de vorige topconferentie, tijdens welke journalisten en politici ziek werden als gevolg van de salmonella-bacterie, stond 'Maastricht' in het woordenboek van de internationale politiek gelijk aan salmonella-vergiftiging. Mocht het nu in Frankrijk een eensluidend 'nee' worden, dan staat Maastricht gelijk aan mislukking, vreest hij. Maar dat is maar tijdelijk.

Volgens 't Lam is Maastricht een stad van zodanige allure dat er wel heel wat moet gebeuren om het imago van die stad aan te tasten. „Natuurlijk is een 'ja' leuk voor het imago. Maar meer dan 'leuk' is het niet. Zo zwaar moet je daar niet aan tillen. Het zal ook zeker niet zo zijn dat een 'nee' inhoudt dat Hotel Maastricht opeens terug gaat van een vijfsterren-hotel naar een viersterrenhotel." Het kan hoogstens een tijdje lang zijn weerslag hebben op bijvoorbeeld zaken als congressen, meent 't Lam. „Stel je voor dat de Verenigde Staten zondag een congresplaats moeten uitkiezen waar de oplossing gepresenteerd zal worden voor het dichten van het gat in de ozonlaag.

Mocht men daar in tweestrijd zitten tussen New York en Maastricht als vestigingsplaats en Frankrijk zegt zondag 'nee' tegen 'Maastricht', dan ligt het kiezen van Maastricht natuurlijk niet zo voor de hand", besluit 't Lam.

Pastoraal gesprek met gemeenteleden over homopredikant

Vervolg van pagina 13

KERKRADE – „Er zijn altijd wel groeperingen binnen de gemeente die problemen hebben met de komst van een predikant die homoseksueel is. Wij willen met hen een pastoraal gesprek voeren. Net zoals je een dominee niet mag weigeren op grond van zijn sexuele geaardheid, mag je mensen die er moeite mee hebben ook niet buiten sluiten. Erover praten is het beste," meent de kerkeraadsvoorzitter Kerpershoek.

De hervormde streekgemeente De Oude Mijnstreek met gemeenten in Kerkrade (Chevremont), Schaesberg (De Ark) en Ubach over Worms (Veeweg) heeft plaats voor twee predikanten. Ds R. Foppe is daar één van. Er ontstond een vacature toen ds. H. Drost vorig jaar naar Maastricht vertrok waar hij studentenpredikant werd.

In het Twentse stadje Ootsmarsum bleek een groep hervormden de dominee niet te willen hebben. „Mijn eerste gesprekken met de beroepingscommissie verliepen uitstekend en de kerkdienst die ik heb geleid in Ootmarsum riep heel veel positieve reacties op. Iedereen knikte 'ja' en toch bleek het naderhand een keihard nee te zijn," aldus ds. De Meij Mecima in een in mei van dit jaar verschenen interview in de Gay-krant.

De weigering zorgde voor opschudding omdat er sprake was van pure discriminatie. Veel hervormde predikanten toonden zich solidair met de afgewezen dominee en weigerden te preken in het vacante Ootmarsum. Twaalf van de 15 leden van de Ootmarsumse kerkraad traden af vanwege de kwestie.

De Meij Mecima noemt zichzelf geen roze profeet die flikkerend rondgaat, maar hij verbergt of verzwijgt zijn homo-zijn ook niet. „Ik ben geschikt bevonden voor de functie van predikant en ik paste uitstekend in de profielschets van Ootmarsum," zegt hij in de Gay-krant.

De Meij Decima werd geboren in Den Haag. Hij vervulde er diverse functies in de gemeente onder andere als jeugdouderling en was godsdienstleraar in Spijkenisse.

„Wij zoeken een dominee die de vergrijzende gemeente nieuw leven kan inblazen. Op basis van zijn ervaring en persoonlijkheid is hij de aangewezen kandidaat voor ons. Hij heeft in Den Haag veel jeugdwerk gedaan, maar ook qua motivatie is het voor ons dé kandidaat," zegt Kerpershoek.

Grindproduktie gehalveerd

PANHEEL – De grindproduktie in Limburg is in de afgelopen jaren al drastische gedaald. Van bijna tien miljoen ton jaarlijks in de periode 1982-1988 tot vijf miljoen ton in 1991. De oorzaak hiervan ligt in het feit dat de grindboeren de produktie op een lager pitje hebben gezet toen bleek dat het aanbaggerbaar worden van het Stevolgebied tussen Stevensweert en Ohé en Laak vertraagd werd als gevolg van een MER-procedure. Het milieu-effectenrapport is inmiddels gereed. Naar verwachting wordt de vergunning nog dit jaar verleend. De grindproducenten hebben inmiddels een 'nieuwskrant' laten drukken om de inwoners van de gemeente Maasbracht, waarin het Stevolgebied is gelegen, te informeren over de werkwijze en de voortgang van de grindwinning aldaar die 25 miljoen ton grind moet opleveren in een gebied van 280 hectare. De krant zal drie jaar per jaar verschijnen.

Teleurstelling over opstelling provincie

Grindproducenten willen stem in Grensmaasproject

DOOR EGBERT HANSSEN

PANHEEL – De grindproducenten zijn buitengewoon teleurgesteld dat het provinciebestuur hen niet betrekt bij het Grensmaasproject. Bij dit project wordt natuurontwikkeling gecombineerd met de winning van 35 miljoen ton grind. De producenten verbazen zich ook over het feit dat de provincie de economische haalbaarheid zelf gaat onderzoeken.

Dit laat directeur ir. Th. Krans van het Grindhuis in Panheel weten naar aanleiding van de uitlatingen afgelopen week van deputé Jan Tindemans in de gecombineerde statencommissies voor verkeer en waterstaat en milieu.

Tindemans zei daarin onder meer dat de 'marktpartijen' (lees grindproducenten) voorlopig niet bij de voorbereiding van het plan worden betrokken. Ook deelde de gedeputeerde mee dat nog niet vaststaat hoe de grindproducenten het project straks mogen uitvoeren.

Gesproken werd in dat kader over een PPP-constructie (Public-Private-Partnership) waarbij een overeenkomst wordt gemaakt tussen bedrijfsleven en overheid. Maar daarnaast noemde Tindemans ook nadrukkelijk dat realisering van het Grensmaasproject via openbare aanbestedingen niet uitgesloten moet worden geacht. In dat laatste geval fungeren de grindproducenten als aannemers.

De grindproducenten krijgen dan een geheel andere positie. Tot nu toe waren het immers de grindproducenten die initiatiefnemers waren en bleef de rol van de provincie beperkt tot vergunningverlenende instantie. „Van een terugtredende overheid is hier dan ook geen sprake. Integendeel", zo reageert Krans. „Ik vind het plan nogal pretentieus, ambitieus en grootschalig. Wij vragen ons af wanneer we kunnen beginnen. Tindemans noemde het jaar 1996 tijdens de commissievergadering. Maar in het grindconvenant tussen provincie en de minister van Verkeer en Waterstaat staat duidelijk dat de provincie in 1994 nieuwe gebieden zal aanwijzen voor de winning van 35 miljoen ton. Ik ben benieuwd wat de minister daarvan zegt. We maken ons in elk geval grote zorgen over het tempo.

Failliet

Ook vind ik het uiterst vreemd dat we niet betrokken worden bij de planvorming. We kunnen onze toekomst – want daar gaat het toch om – toch niet bouwen op dergelijke plannen. We staan achter de principes, we willen er aan meewerken en er over meedenken en niet aan de zijlijn blijven toekijken en pas op het laatst, zo god wil, erbij gehaald worden. Wij willen niet failliet gaan. Bovendien moet men niet vergeten dat we onze verantwoordelijkheid hebben voor de bouw", aldus Krans."

Slachtoffer

● *Frans Obers* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Frans Obers uit Neer geeft niet op

Invalide eist opnieuw ton van verzekeraar

Van onze verslaggever

NEER/ROTTERDAM – Frans Obers (66) uit Neer is ondanks een voorschot van 15 mille niet van plan zijn juridische strijd tegen verzekeringsmaatschappij Erasmus in Rotterdam te staken. Maandagmorgen dient voor de president van de rechtbank in Rotterdam opnieuw een geding, dat de verzekeraar moet dwingen Obers een ton uit te betalen voor de behandelingskosten na een verkeersongeval in 1991 op de gevaarlijke Napoleonsweg in Baarlo. Sinds dat ongeluk moet oorlogsinvalide Obers een gipsen kraag dragen.

Eind juli eiste de president in Rotterdam dat de zijns inziens eenvoudige kwestie in onderling overleg geregeld zou moeten worden en stuurde de partijen naar huis. Obers: „Behalve het voorschot is er weinig gebeurd. Wel is er een schaderegelingsbureau begonnen met inventariseren maar dat is door mijn raadsman mr Sneep áls onvoldoende afgewezen. Maandag zal hij ook zeker bezwaar maken tegen het optreden van twee agenten van Erasmus in Neer onderzoek hebben gedaan naar mijn gedragingen. Ze hebben een beetje KGB gespeeld".

De woordvoerder van Erasmus houdt vol dat de afwikkeling van de verzekeringskwestie moeilijk is vanwege de chaotische aanlevering van bewijsstukken door Obers. Frans Obers zelf denkt dat Erasmus wil bewijzen dat hij al voor het ongeluk geheel invalide was en een gedeelte daarvan wil toeschrijven aan het ongeluk.

Concentratie van opleidingen wellicht in Eelde

Vervolg van pagina 1

BEEK – Een van de sprekers was ir H. Wolleswinkel, directeur van de dienst Luchtvaartinspectie van de Rijksluchtvaartdienst (RLD). Hij ging aan het einde van zijn bijdrage in op de zogenoemde Relus-nota. In deze nota die door de RLD wordt opgesteld, formuleert de minister haar toekomstbeleid voor de regionale luchthavens. Wolleswinkel lichtte ten aanzien van Eelde al een tip van de sluier op.

Dat de minister een concentratie van luchtvaartopleidingen op Eelde voorstond, betekende naar hij zei niet dat automatisch de particuliere NLS naar Noord-Nederland zou moeten verhuizen. Garanties dat dit instituut op vliegveld Beek zou kunnen blijven, gaf hij echter ook niet.

In een nog te maken afweging met alle betrokkenen moesten ook de pro's en contra's van de lokatie 'Beek' nog tegen elkaar worden afgewogen, voordat definitieve besluiten zouden vallen. Het was volgens Wolleswinkel nog maar de vraag of het wel mogelijk was alle opleidingsfaciliteiten op Eelde samen te brengen. Dat moest nog nader worden bekeken, zei hij.

De NLS is sinds 1977 in Beek gevestigd en leidt piloten voor de burgerluchtvaart op. Jaarlijks halen enkele tientallen leerlingen er hun

Forse investering in extra beschermlaagje papier

Lanaken heeft plaats voor KNP Maastricht

Van onze redactie economie

LANAKEN – De kans is nog steeds aanwezig dat KNP Fine Paper in Maastricht bij de binnenkort te nemen beslissing om te investeren in een nieuwe papiermachine de keus op Lanaken als vestigingsplaats laat vallen.

Bij zusterbedrijf KNP Publication Paper in Lanaken is namelijk nog ruimte genoeg voor nieuwe papiermachines. In de Maastrichtse binnenstad heeft KNP tegelijkertijd weinig ruimte voor verdere uitbreidingen. Ook uit oogpunt van leefbaarheid in de binnenstad is een uitbreiding in Maastricht minder gewenst.

Het idee om nieuwe investeringen daarom eventueel in Lanaken te plegen, ontstond begin dit jaar bij het Maastrichtse papierbedrijf. KNP-directeur ir Doeko Boscher liet doorschemeren dat zoiets niet moet worden uitgesloten. Aanleiding was ook de aanzienlijke milieuheffing die het Rijk de Nederlandse papierindustrie oplegt.

Het vijf kilometer verderop gelegen zusterbedrijf KNP Lanaken heeft geen last van dergelijke problemen. „In ieder geval is daar het grondwater voor niks, de energie vrij goedkoop en we krijgen waarschijnlijk ook nog investeringssubsidies", aldus Bosscher.

Commercieel directeur W. Meinders van KNP Lanaken liet gisteren weinig los over mogelijke Maastrichtse investeringen op zijn bedrijfsterrein. „Feit is dat links en rechts van onze fabriek nog genoeg ruimte is voor twee papiermachines."

KNP Publication Paper in Lanaken presenteerde zich gisteren enigszins als een concurrent van het Maastrichtse zusterbedrijf KNP Fine Paper. Beide fabrieken maken kwalitatief hoogwaardig papier, met als verschil dat het Maastrichtse papier houtvrij en van zwaardere kwaliteit is.

Door het toevoegen van een extra derde coating aan het houthoudende papier in Lanaken heeft KNP nu de kwaliteit van het Belgische papier aanmerkelijk weten te verbeteren, zo werd op een persconferentie duidelijk gemaakt. KNP is er trots op de eerste te zijn die deze papiersoort kwalitatief zo heeft weten op te waarderen. Het voortaan van drie beschermlagen voorziene papier is glanzender en gladder, waardoor het net als het Maastrichtse papier geschikt is voor het maken van luxe drukwerk. Dat derde beschermlaagje heeft wel een totale investering van 163 miljoen gulden gevergd. Ruim 80 miljoen stopte KNP in de modernisering van de PM7, een van de twee enorme papiermachines. En nog eens 80 miljoen werd geïnvesteerd in een nieuwe coatingmachine. De 800 KNP-werknemers in Lanaken kregen er 53 nieuwe collega's bij.

Machtigingen voor Oolderveld en Polderveld

Aqua Terra vecht ontgrondingen aan

Van onze correspondent

DEN HAAG/ROERMOND – Aqua Terra nv heeft gisteren bij de Raad van State in Den Haag de door de provincie Limburg verleende machtigingen voor zand- en grindwinning in het Oolderveld en het Polderveld aangevochten. Het verzoek de machtigingen op te schorten werd behandeld door de waarnemend voorzitter van de afdeling rechtspraak van deze hoogste administratieve rechter, staatsraad mr. C.J. van Zeben.

Volgens Aqua Terra worden door het baggeren in het Oolder- en het Polderveld watersporters weggejaagd. Bovendien zou de provincie contractueel verplicht zijn het Oolerveld met ingang van 1 januari 1991 aan Aqua Terra over te dragen.

Voor het Polderveld ligt deze datum op 1 januari 1992. Doordat de provincie machtigingen voor zand- en grindwinning blijft verlenen zou Aqua Terra de gebieden echter niet in gebruik kunnen nemen. „De baggermolens maken van een ongestoord avondje op de boot in de natuur een illusie", zei de advocaat Van den Muijsenbergh van Aqua Terra.

De ontwikkelaar van de Maasplassen vreest dat de baggeraars nog tot in lengte van dagen doorgaan met de grindwinning. Advocaat Van den Muijsenbergh sprak in dit verband van een beloning op de zonde. „Hoe langer men erover doet om een plas dieper te baggeren, hoe langer het duurt eer Aqua Terra kan investeren", aldus de advocaat. Aqua Terra zou schade lopen omdat zij van plan is komende zomer een deel van de oevers van de Oolderplas in gebruik te nemen.

Herinrichting

De provincie zegt echter dat het baggeren nodig is om de herinrichting van het gebied mogelijk te maken. De ontgronders betalen per ton gewonnen zand en grind een bedrag aan de provincie. Uit het zo gevormde fonds wordt straks de herinrichting van het gebied betaald. Pas na herinrichting vindt overdracht aan Aqua Terra plaats.

De provincie zegt niet op de hoogte te zijn van recreatieve projecten van Aqua Terra, die door de machtiging geschaad worden.

De machting voor het Polderveld betreft een gebied van 0,6 hectare en is geldig tot 1 janari 1993. Voor die tijd is de ontgronding afgerond. In het Oolderveld gaat volgens de baggeraars nog 150 hectare ontgrond worden. De baggeraars hebben een vergunning aangevraagd om tot einde 1995 nog acht miljoen ton grind uit het gebied te halen. Voor dit doel is een nieuwe vergunning aangevraagd.

Doorbaggeren

De machtiging, die eveneens geldig is tot 1 januari1993 dient om tot dit tijdstip te kunnen doorbaggeren aangezien de huidige vergunning voor de ontgrondingen door een beroep op de Raad van State nog geen rechtskracht heeft.

De waarnemend voorzitter doet spoedig uitspraak.

● *De Oolderplas met op de voorgrond de dijk rond het water.* Foto: JAN-PAUL KUIT

Experiment met cliëntgebonden budget

Negen miljoen voor 150 gehandicapten

HEERLEN – In de regio's Rotterdam, Heerlen en Eindhoven starten vanaf 1 oktober experimenten met een cliëntgebonden budget, voor per regio maximaal vijftig verstandelijk gehandicapten. Zij krijgen dan een bedrag waarmee ze zelf de noodzakelijke zorg kunnen inkopen. De Ziekenfondsraad beslist volgende week over een subsidie van negen miljoen gulden per jaar voor de experimenten. Het budget wordt uitbetaald in termijnen die zoveel mogelijk op de individuele cliënt zijn afgestemd. De hoogte ervan hangt af van de zorg die de cliënt nodig heeft. Het geld kan worden besteed aan vormen van zorg die onder de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) vallen. Desgewenst kan de cliënt zich laten begeleiden door een zorgconsulent.

De ervaringen in de drie regio's moeten duidelijk maken of financiering van zorg via cliëntgebonden budgetten in de sociale ziektekostenverzekering wenselijk en uitvoerbaar is. Een soortgelijk experiment loopt al in de thuiszorg. Het experiment met een cliëntgebondnen budget voor verstandelijk gehandicapten duurt tot uiterlijk 1 januari 1995.

De negen miljoen gulden die het jaarlijks mag kosten wordt gekort op het geld voor zorg in internaten en dagverblijven in de drie proefregio's.

Limburgse exploitanten positief

Sexhuizen kunnen keurmerk aanvragen

Van onze verslaggever

HEERLEN – De VER, Vereniging Exploitanten Relaxbedrijven, heeft het plan gelanceerd om een keurmerk voor clubs, privéhuizen en escortbedrijven in te voeren. Het doel hiervan is de klanten en de prostituées in de gelegenheid te stellen een goed en correct werkend bedrijf direct te herkennen.

De eisen die worden gesteld aan een erkend bedrijf zullen betrekking hebben op de hygiëne en medische controle. Ook wordt er van de bedrijven verwacht dat zij zich houden aan de gemaakte afspraken, met zowel de klant als de prostituee, en dat zij zich niet bezig houden met criminele activiteiten.

Het plan, dat nog in de kinderschoenen staat, vindt bij vele sexhuizen in Limburg steun. „Ik vind het een goed idee. De hygiëne laat bij sommige bedrijven te wensen over. Het is voor mijn meisjes en voor mijn klanten een goede zaak", aldus een bordeelhoudster uit Lomm.

Geschillen

Naast het keurmerk komt er een geschillencommissie die klachten van de prostituées en klanten moeten verwerken. De geschillencommissie zal bestaan uit onafhankelijke mensen die binding hebben met de VER of leden. „Momenteel voeren wij gesprekken met de Rode Draad en mr. De Graafstichting om te komen tot een goede regelgeving", aldus Henk Klein-Beekman voorzitter van de VER.

Hans Scholtes van de mr. De Graafstichting ziet wel wat in het plan maar stelt wel een aantal voorwaarden. „Het plan en de geschillencommissie moet in zijn totaal onder de bracht worden in een aparte stichting. Voordat een sexhuis een keurmerk krijgt, moet het door een objectieve partij gecontroleerd worden. Het keurmerk is waarschijnlijk een van de middelen om deze branche zo acceptabel mogelijk te maken. Een andere voorwaarde is dat het besluit van de geschillencommissie bindend moet zijn." aldus Hans Scholtes.

De belangenorganisatie van prostituées De Rode Draad is ook niet afwijzend tegen het plan. Hoewel zij wel een aantal vraagtekens bij de controle zet. „Of het plan effect zal hebben is nog onduidelijk. De controle of de voorwaarden worden nageleefd, is moeilijk na te gaan. Op het moment dat een bedrijf gecontroleerd wordt kan alles goed zijn maar hoe het een week later aan toe gaat is niet bekend. Hier moet dus nog over gesproken worden", aldus een medewerkster van De Rode Draad.

Hoe het keurmerk er in zijn totaliteit uit zal zien, is nog niet bekend. Wel is duidelijk dat de meeste sexhuizen in Limburg er positief tegenover staan.

Rechter: 'Sluitingsbevel niet in orde'

Koffieshop blijft voorlopig geopend

Van onze correspondent

DEN HAAG/HEERLEN – De Raad van State vindt dat de burgemeester van Heerlen de horecavergunning van koffieshop RIF aan de Akerstraat Noord 256 terecht heeft ingetrokken. Maar het sluitingsbevel van de koffieshop is naar de mening van de rechter niet in orde.

In zijn uitspraak bepaalde rechter P. van Dijk dat RIF kan openblijven totdat de burgemeester op de bezwaren van exploitant O. Zaryouh heeft beslist. Alcoholische drank mag de exploitant echter niet schenken, want hij beschikt niet langer over een vergunning. Van de beslissing op het bezwaarschrift tegen het sluitingbevel kan Zaryouh opnieuw schorsing vragen bij de Raad van State.

Exploitant Zaryouh voerde donderdag bij de Raad van State een spoedprocedure tegen de gemeente. Hij vroeg rechter Van Dijk om schorsing van het sluitingsbevel dat hij ontving in augustus. Voorts moet de intrekking van zijn horecavergunning ongedaan worden gemaakt. De intrekking en het sluitingsbevel volgde, aldus gemeentewoordvoerders donderdag op de zitting, op duidelijke aanwijzingen dat in en rond koffieshop RIF in harddrugs en softdrugs werd gehandeld.

Rechter Van Dijk vond dat de handel in harddrugs niet overtuigend genoeg door de burgemeester werd aangetoond.

Terecht

De horecavergunning is terecht ingetrokken omdat het daarin gestelde verbod op de verkoop van softdrugs was overtreden. De raadsman van Zaryouh betoogde tijdens de zitting dat de vergunningsvoorwaarde in strijd is met het landelijke gedoogbeleid. Rechter Van Dijk zei dat dit hier niet aan de orde is.

Jacht op wilde zwijnen opgeschort

DEN HAAG/MELICK EN HERKENBOSCH – De wildbeheereenheid Roerstreek mag voorlopig geen jacht maken op wilde zwijnen in het Meinweggebied. De voorzitter van de afdeling rechtspraak van de Raad van State, staatsraad mr. P. Boukema heeft de door het ministerie van Landbouw verleende vergunning voor de jacht op 37 wilde zwijnen opgeschort. Deze uitspraak is gisteren openbaar geworden. De vergunning voor het schieten van drie zwijnen door de Faunabeheereenheid Asenray is eveneens voorlopig van de baan.

Kritisch Faunabeheer vroeg de Raad van State afgelopen donderdag om de jachtvergunningen op te schorten. Volgens Kritisch Faunabeheer is het aantal wilde zwijnen in het Meinweggebied sterk afgenomen. De dieren zouden zelfs met uitroeiing worden bedreigd. Het ministerie van landbouw ontkent echter dat er sprake is van terugloop van de wilde zwijnen. In 1990 zouden er in het Nederlandse en Duitse deel van het Meinweggebied nog driehonderd wilde zwijnen zijn geteld.

De jagers zelf zeggen zeer zorgvuldig te werk te gaan. Het wild wordt ieder jaar geteld en in een wildbeheerplan vastgelegd. Het aantal te schieten zwijnen zou niet hoger zijn dan de natuurlijke aanwas.

Werkgemeenschap Grensland Kreis Heinsberg-Limburg:

'Burgers Euregio bij elkaar brengen'

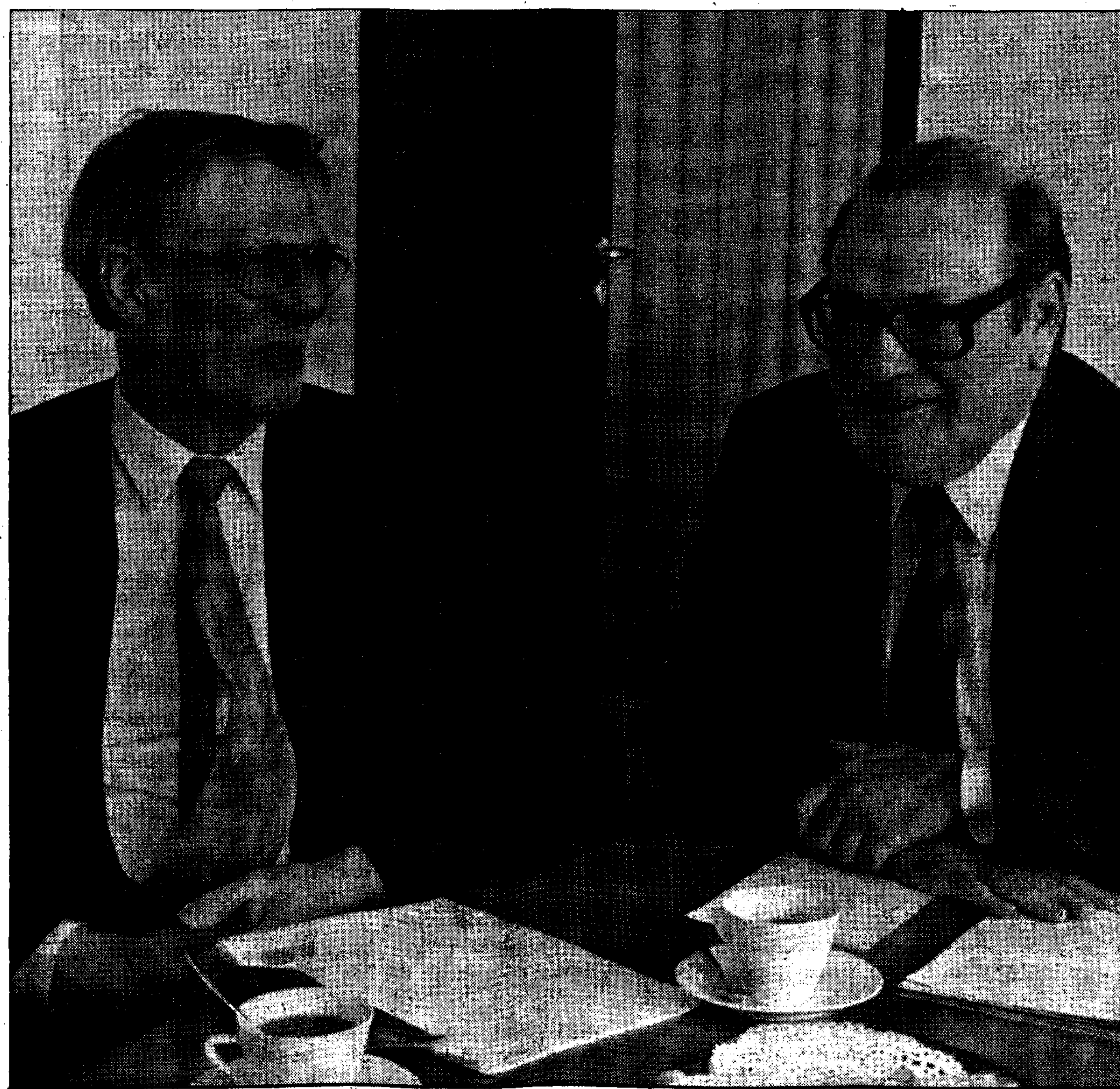
DOOR LUC SOMERS

HEINSBERG – De burgers aan beide zijden van de grens dichter bij elkaar brengen. Dat is het hoofddoel van de Werkgemeenschap Grensland Kreis Heinsberg-Limburg, het oudste Euregionale samenwerkingsverband tussen een Duitse en Nederlands-Limburgse regio. En dat het bestuur van de werkgemeenschap daar aardig in slaagt, blijkt wel uit de activiteiten die al sinds 1974 in het ruim 800.000 inwoners tellende gebied worden gehouden.

„Wij willen veel meer dan andere Euregionale samenwerkingsverbanden de burger bij tal van zaken betrekken. Zo ontstaan contacten aan de basis, waardoor stukje bij beetje een betere integratie tussen bevolkingsgroepen in de grensregio kan worden bereikt," aldus Oberkreisdirektor dr. L. Thönnissen, de huidige voorzitter van de werkgemeenschap.

Burgemeester J. Tonnaer van Sittard, plaatsvervangend voorzitter van het samenwerkingsverband, beaamt de woorden van zijn collega volmondig: „Je kunt wel zeggen dat de grenzen straks gaan verdwijnen, maar dat houdt nog niet in dat de burgers in de grensgebieden vervolgens meer met elkaar omgaan. Dat gaat niet vanzelf. Wij streven ernaar dat de grensbevolking niet met de rug, maar met het gezicht naar elkaar leeft."

De werkgemeenschap probeert dat te bereiken door allereerst de lagere overheden in het gebied meer met elkaar te laten overleggen. Tonnaer: „Het is onze vaste overtuiging dat de integratie van onderaf moet gebeuren. Met geringe financiële middelen kun je op die manier toch heel veel activiteiten realiseren. De paar stuivers die wij elk jaar hebben te besteden – zo'n veertigduizend gulden –, komen in elk geval goed terecht."

● *Oberkreisdirektor dr. L. Thönissen (rechts) en burgemeester J. Tonnaer van Sittard, de huidige voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de Werkgemeenschap Grensland Kreis Heinsberg-Limburg.* Foto: ERMINDO ARMINO

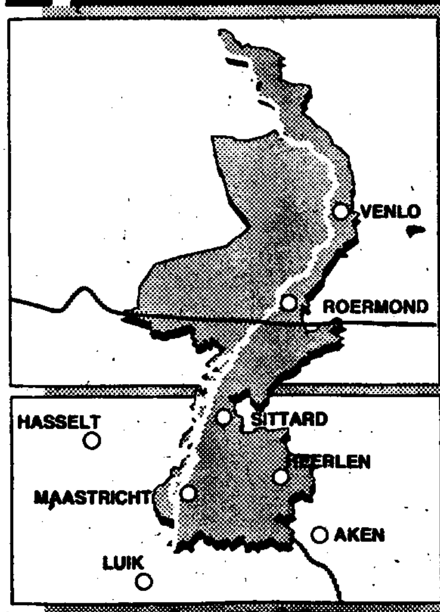
Werkgroepen

De beide voorzitters zijn vooral geïnteresseerd in activiteiten die tot doel hebben om de contacten tussen de jeugd aan beide zijden van de grens te bevorderen. „Daar ligt nu eenmaal onze toekomst. Daarom richten wij ons ook vooral op activiteiten op het gebied van sport, cultuur, onderwijs, milieu en ruimtelijke ordening. Dat zijn zaken waar de mensen dagelijks mee hebben te maken. Op die terreinen zijn dan ook werkgroepen actief, die telkens met nieuwe voorstellen komen," legt Thönnissen uit.

Hij benadrukt dat er nog heel veel grensoverschrijdende problemen zijn die niet in werkgroepen worden behandeld, maar die wel dagelijks door de burgers worden ondervonden. „Met name op sociaal-economisch gebied is er het nodige te doen. Kijk maar 'ns naar de problemen van grenspendelaars. Daar sluiten we onze ogen ook niet voor. Maar we denken dat dit soort zaken het beste kan worden aangepakt door hogere overheden. Het betreft hier namelijk vooral problemen die bestaan als gevolg van nationale regelingen."

Tonnaer: „We gaan concrete problemen echt niet uit de weg. Zo heeft de werkgemeenschap bijvoorbeeld uitgesproken wensen op infrastructureel gebied."

over de grenzen

Autoweg

Hij noemt dan de doortrekking van de Duitse autoweg A46 naar de Nederlandse A2, in de buurt van Sittard en Born. Tonnaer: „Beide grensregio's, de Kreis Heinsberg en ons werkgebied, zullen voordeel hebben bij de doortrekking van die weg. Limburg krijgt zodoende een snelle verbinding met steden als Heinsberg, Erkelenz, Mönchengladbach en zelfs Düsseldorf. En omgekeerd ontstaat vanuit Duitsland bijvoorbeeld een betere verbinding richting Maastricht Airport. Dat is allemaal zeer interessant. Maar het besluitvormingsproces in deze kwestie verloopt verschrikkelijk moeilijk en langzaam, omdat andere overheden hierin een beslissende stem hebben."

Thönnissen en Tonnaer geven toe dat grensoverschrijdende integratie niet van vandaag op morgen tot stand kan komen. „Dat is een langslepend proces," legt Tonnaer uit. „En dan is ons grensgebied van oudsher nog homogener en kleiner van omvang dan andere Euregionale samenwerkingsverbanden. Hoe groter het gebied, des te moeilijker is de integratie, dat is logisch. Vandaar dat er bij ons inmiddels ook al echte vriendenclubs zijn ontstaan dank zij de projecten die door de werkgemeenschap zijn opgezet."

„Alles staat of valt op dit moment nog met idealisten," aldus de Sittardse burgemeester. „Je hebt gewoonweg een paar apostelen nodig die eerst een stramien voor verdere Euregionale samenwerking leggen. In die fase verkeren we nu nog. Straks, over een aantal jaren, is dat raamwerk rond. Daarna gaat het integratieproces vanzelf."

Kasteelvrouwe: 'Alles afgehandeld'

FIOD werkt nog aan dossier L'Hermitage

Van onze verslaggever

VALKENBURG – Kasteelvrouwe Emmy G. van K. van het exclusieve medisch-cosmetisch kuurcentrum Chateau l'Hermitage in Valkenburg zegt dat 'alles is afgehandeld', waar het gaat over de inval van de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD) in het kasteel op 12 februari van dit jaar. De dienst nam toen de complete boekhouding in beslag.

Persofficier van justitie mr Nabben liet gisteren echter weten dat justitie nog wacht op het dossier van de FIOD in deze zaak en dat dan wordt bekeken welk vervolg deze zaak krijgt. Nabben:„ En dat hangt mede af van wat bijvoorbeeld de belastingdienst gaat doen. Die heeft zo haar eigen bevoegdheden, buiten het openbaar ministerie om. Als die dienst besluit een naheffing met een boete op te leggen, dan moeten wij dat straks meenemen in onze afweging."

De kasteelvrouwe leidde eerder een schoonheidssalon in Berg en Terblijt onder de naam beautycentre Aphrodite. Kort voor de opening van het behandelcentrum in Valkenburg vertelde ze in de pers dat aankoop en restauratie van het kasteel 'ongeveer 3,5 miljoen gulden hadden gekost, maar toen ze begon dacht minder dan de helft van dat bedrag nodig te hebben'.

Volgens officiële gegevens hebben ABN-bank en een vriend samen voor ruim twee miljoen gulden een hypotheek genomen als zekerheid voor een lening aan de eigenaresse. Het verhaal over de kosten zette ze gisteren recht: „Tot nu toe heeft het centrum ons ruim twee miljoen gulden gekost. Het bedrag van 3,5 miljoen gulden zijn we straks kwijt als ook nog een nieuw badcomplex en artsenpraktijk is neergezet."

De kasteelvrouwe deelde gisteren ook mee dat de vertrouweling en de lijfarts van de Emir van Bahrein vier dagen hebben gekuurd in Chateau l'Hermitage. „Ze hebben het hier prima naar hun zin gehad, dat blijkt uit hun bericht in ons gastenboek. Ik hoop dat we de Emir binnenkort zelf eens mogen begroeten in Valkenburg.
Ambassadepersoneel uit Kenia en andere Afrikaanse landen ging hem al voor. De gasten die we krijgen komen uit de hele wereld. We werken hier hard aan een goed produkt," zegt ze.

Woordvoerder luchtvaartzaken PvdA-Kamerfractie:

'Alles wat je nu doet voor 'Beek' is fout'

DOOR THEO SNIEKERS

DEN HAAG – Een voorstel dat meer verwarring schept dan duidelijkheid brengt en op het verkeerde tijdstip komt. Dat is het vernietigende oordeel van de Luchtvaartwoordvoerder van de PvdA-fractie in de Tweede Kamer, Arie de Jong, over het door het kabinet ingediende voorstel tot wijziging van de Luchtvaartwet.

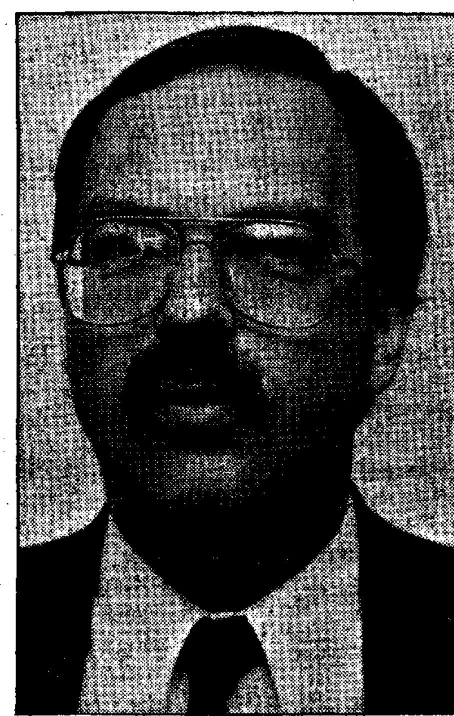
De PvdA-fractie diende vorige week de eerste schriftelijke reactie in op het wijzigingsvoorstel. De kritiek was hard: alles kan en mag volgens het voorstel dat niets verbetert aan de huidige situatie die veel te wensen overlaat. Een 'moetje' zo karakteriseert De Jong het voorstel. Een 'moetje' omdat het wetsvoorstel aanleg van de Oost-westbaan van de Luchthaven Maastricht mogelijk moet maken. Het voorstel houdt vooral de toepassing van een scherpere geluidsnorm voor nachtvluchten, de zogenaamde 'Griefahn-norm' in. Toepassing van die norm is door de Raad van State afgedwongen.

Gelijkertijd echter wordt in opdracht van het kabinet een nieuwe landelijke geluidsnorm voor nachtvluchten ontwikkeld.

Volgend jaar worden daarvan de resultaten verwacht. Volgens De Jong zou het logischer zijn daarop te wachten alvorens de Luchtvaartwet te wijzigen. En ook wordt eind dit jaar de rijksnota over de economische betekenis van de regionale luchthavens (Relus) verwacht. Die nota heeft rechtstreekse gevolgen voor de middelen die het kabinet nog in de exploitatie en ontwikkeling van regionale luchthavens gaat steken. Ook die nota had volgens De Jong beter kunnen worden afgewacht alvorens de Luchtvaartwet te wijzigen.

„Maar wachten betekent een verdere vertraging van het definitieve kabinetsbesluit over de aanleg van de Oost-westbaan met meer dan een jaar. De bestuurders in Limburg zijn knap zenuwachtig. Verder uitstel houdt het risico in van afstel," zegt de PvdA'er. „Mijn voorspelling luidt dat, wanneer alles glad verloopt, het wetsvoorstel pas kort voor het zomerreces van 1993 door het parlement is. Dat betekent al een vertraging van meer dan een jaar voor 'Beek'. De gevolgen daarvan kan ik niet overzien."

Het Kamerlid hoopt dat het kabinet bereid is het wetsvoorstel op een aantal fundamentele punten bij te stellen, zodat de PvdA-fractie er mee kan instemmen. Zo zou de bepaling dat tijdelijke geluidszones gedurende tien jaar mogelijk zijn, moeten worden geschrapt. Deze bepaling houdt in dat beschermende maatregelen als woningisolatie lang kunnen uitblijven. Ook hangt het oordeel van de PvdA over het wijzigingsvoorstel af van de inhoud van Relus.

● *Arie de Jong: „De bestuurders van Limburg zijn knap zenuwachtig."* Foto: DIJKSTRA BV

Terwijl De Jong aan de ene kant vreest dat 'Beek' vastloopt doordat het kabinet op een aantal wezenlijke zaken vooruit loopt, denkt hij dus anderzijds dat het nu niet behandelen van de wet de doodsteek betekent voor de aanleg van de Oost-westbaan. Dat project hangt ook nauw samen met de ontwikkeling van Schiphol. Volgens het PvdA-Kamerlid koerst het kabinet af op twee nachtnormen: een mildere voor de nationale luchthaven, een strengere voor de regionale vliegvelden.

Miljarden

De luchtvaart-woordvoerder 'kan zich daarbij wat voorstellen'. Schiphol is van nationale betekenis. Toepassing van de Griefahn-norm voor nachtlawaai betekent miljarden extra aan isolatiekosten. Dat zou de internationale concurrentiepositie van Schiphol aantasten. Anderzijds houdt het toepassen van verschillende nachtnormen ook juridische risico's in: omwonenden van Schiphol kunnen naar de rechter stappen en dezelfde bescherming tegen nachtelijk lawaai eisen, als in Zuid-Limburg wordt geboden.

Dat houdt dus weer grote gevaren in voor Schiphol. De Jong wil niet ingaan op de vraag wat zijn fractie zal doen als 'Beek' de ontwikkeling van Schiphol in gevaar zou brengen, een vraagstuk dat ook binnen het CDA de gemoederen bezighoudt. „Dat is een als-situatie." De PvdA-fractie zal haar definitieve standpunt over de toelaatbaarheid van nachtvluchten op de Limburgse luchthaven en de daarvoor vereiste aanleg van de Oost-westbaan pas bepalen als de Relusnota er ligt en het kabinet heeft geantwoord op de zeer kritische vragen over de wijziging van de Luchtvaartwet.

„Maar ook de Limburgse bevolking en bestuurders moeten zich nog eens afvragen wat de luchthaven aan de aanleg van de Oostwestbaan met resulterende overlast hen waard is," zegt De Jong. Een eenduidig antwoord verwacht hij niet.

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

'Altweibersommer'

De zomer zit er nu vrijwel op en de 'R' is inmiddels op de kalender verschenen. Toch komt in september vaak nog een periode met aangenaam zomerweer voor. Bij onze oosterburen wordt een dergelijke periode ook wel 'Altweibersommer' genoemd.

Vanwaar deze uitdrukking? In Duitsland wordt met een 'vliegende zomer' het spinsel bedoeld van de noodlotsgodinnen, die óf spinnend óf wevend worden afgebeeld. De spinseldraden die in de vroege herfst vaak rondzweven, werden destijds aan noodlotsgodinnen toebedacht, maar later – oneerbiedig – aan 'Alten Weiber' toebedeeld.

De draden in de late herfst worden gesponnen door kleine, jonge veldspinnen en aangezien spinnen alleen maar spinnen bij mooi weer, werd het mooie weer in combinatie gebracht met de 'oude wijven' en uiteindelijk werd een periode met fraai nazomerweer 'Altweibersommer' genoemd.

Een dergelijke periode komt doorgaans voor bij rustig weer onder invloed van een hogedrukgebied vanaf het midden van september. Ook in de afgelopen week heeft de nazomer voor enkele mooie dagen gezorgd waarbij de hoogste temperatuur op donderdag werd bereikt. In Zuid-Limburg varieerden de maxima tussen de 21 en 23 graden Celsius. Voor de tijd van het jaar is dit 'warm'. Gistermiddag werd het weer enigszins verstoord door een niet al te actief koufront waaruit het in de middag licht regende. Toen het weer opklaarde liet de thermometer toch nog 20,3 graden zien.

Weerhuisje

Een lezer stelde de vraag of een weerhuisje, met een vrouwtje en een mannetje, betrouwbaar is. Een weerhuisje reageert op droge en vochtige lucht. Beide figuurtjes zijn bevestigd aan een darmsnaar, die krimpt of uitzet al naar gelang de vochtigheid van de lucht.
Bij mooi weer komt het vrouwtje naar buiten en bij te verwachten regen komt het mannetje tevoorschijn. Maar, het blijft ook wel eens droog in vochtige lucht onder een gebied van hogeluchtdruk. En het regent ook wel eens als droge en koude lucht aanwezig is. Dus is de 'uitkomst' van de bewoners van het weerhuisje net zo wisselvallig als... het weer.

Herfst

Hoewel de meteorologische herfst al op 1 september is begonnen en de astronomische herfst dit jaar op 22 september om 20.30 uur een aanvang neemt is de herfstmaand september al halverwege gevorderd. Hoewel de gemiddelde etmaaltemperatuur met 14,5 graden nauwelijks afwijkt van het voor september geldende gemiddelde, is september 1992 tot nu toe de koudste van de laatste vijf jaar en zelfs de natste (52 mm).

Zomer

Eind maart werd in deze rubriek gewag gemaakt over de zomervoorspelling van de bekende Duitse meteoroloog Wolfgang Röder die voor grote delen van Europa een warme zomer voorzag. De zomertemperatuur voor Midden-Europa wordt samengesteld uit de gegevens van De Bilt, Berlijn, Wenen en Bazel. Nu reeds kan worden vastgesteld dat deze weerkundige het opnieuw en uitstekend heeft voorspeld. Hoewel de definitieve cijfers nog niet voorhanden zijn zal de zomer 1992 ongeveer 2 graden te warm geweest zijn.

Weerspreuk

'Als de specht roept: giet, giet, hij bedriegt u niet'.

Advies aan FNV om suiker-cao te ondertekenen

HEERLEN – Een ruime meerderheid van de kaderleden en actievoerders in de suikerverwerkende industrie adviseert de bondsraad van de Voedingsbond FNV de suikerverwerkende cao (11.000 werknemers) te ondertekenen. De bondsraad zal daarover donderdag 24 september in Nieuwegein vergaderen. Na het vastlopen van de onderhandelingen gingen de leden van de Voedingsbond in staking. Bij Wafel Janssen in Schinnen duurde die staking twee weken. De Voedingsbond FNV heeft midden april het eindbod van de werkgevers afgewezen. De andere bonden zijn toen wel akkoord gegaan.

AUTO'S

AUTOBEDRIJF RODENBURG

Valkenburg

Mercedes B. 190 E 2.6 AMG unieke uitv.	1987	ƒ 36.950,-
Merc. 250D aut. sch.dak cv, gg, zwartm.	1987	ƒ 35.950-
Jeep Wrangler softt. airco el. lier roodmet. 1e eig.	1990	ƒ 35.950,-
BMW 520i aut. el. sch./kanteldak 17" LMV spoiler zwart Alpina uitv.	1988	
Mercedes Benz 190 D alle opties cv, gg, zwartmet.	1988	ƒ 32.950,-
Golf cabrio airco st.bekr. wit leder m. '90	1986	ƒ 29.950,-
Romeo 164 Twin Spark airco 1e eig. zw.	1989	ƒ 29.950,-
Merc. 190 E 5-bak LMV alarm rookz.m.	1986	ƒ 28.950,-
Passat 1.8 CL nw. mod. bord.rood dec	1988	ƒ 24.950,-
BMW 320i nw. mod. st.bekr. cv royalblue	1988	ƒ 23.950,-
Golf GTD sch.dak 5-drs, ronal lmv wit	1988	ƒ 22.950,-
Audi 80 1.8 S shadowline zwart als nw.	1988	ƒ 22.750,-
Peugeot 205 GTi 1.9 130 pk wit	1988	ƒ 19.950,-
KAWASAKI ZXR 750 race uitl. blauwmet. NIEUW!!	1992	ƒ 18.950,-
Opel Omega 2.0i LS schuifd. 15" lmv LPG antracietmet.	1988	ƒ 17.950,-
Audi 100 2.3 E aut. airco cv alarm Sierret r.zilv.met.	1987	ƒ 17.950,-
Opel Manta 1.8 S GT Coupé als nw. rood	1988	ƒ 17.950,-
Opel Kadett GSi 1.8 HB Digit. 15" lmv nw. inter. wit	1986	ƒ 16.950,-
VW Golf GTi 1.8 15" lmv grijsmet	1985	ƒ 16.950,-
Ford Escort 1.4 CL Bravo RS lmv en str. sch.dak, blauwm.	1989	ƒ 16.950,-
Sierra 2.0 CL 5-drs. blauwmet. 1e eig.	1987	ƒ 15.950,-
VW Golf GTD 5-bak sch.dak 15" ATS excl. inter. wit	1985	ƒ 14.950,-
Kadett 1.3 S uitv. zeer compl. antr.grijs	1986	ƒ 13.950,-
Mits. Lancer 1.5 GLX Royale sunr. wit	1987	ƒ 12.950,-
Ford Escort XR3i sch.kanteldak wit	1985	ƒ 12.950,-
Ford Fiësta 1.1 grijsmet.	1988	ƒ 12.950,-
BMW 316 5-bak lmv alarm boekjes blauwmet. als nieuw!	1984	ƒ 11.950,-
Hyundai Pony 1.5 GLS XP aut. 3-drs. achterwis wit	1986	ƒ 11.950,-
Kadett 13 N 4-drs. sedan aquabl.m.	1986	ƒ 11.950,-
Opel Kadett GT 1.6 HB 5-drs. wit	1985	ƒ 11.950,-
Honda Prelude S grijsmet. als nw.	1984	ƒ 10.950,-
Alfa Romeo 33 1.3 rood	1986	ƒ 10.950,-
Ford Fiësta 1.1 Bravo antr.blauwm.	1986	ƒ 9.750,-
Rekord 2.0i cv gg sunroof st.blauwm.	1986	ƒ 8.950,-
Ford Siërra 2.0 CL 3-drs. grijsmet.	1984	ƒ 7.950,-
Citroën BX 14 RE grijsmet.	1985	ƒ 7.750,-
Opel Ascona 1.6 S a.spoiler wit	1985	ƒ 7.450,-
Ford Siërra 2.0 CL 5-drs. a.spoiler rood	1983	ƒ 6.950,-
Fiat Uno 45 nw. staat, armygreen	1984	ƒ 5.950,-
Ford Fiësta 1.1 GL 3-drs groenmet.	1981	ƒ 2.950,-

Wij zijn geopend ma. t/m za. van 9.00 tot 18.00 uur.
Zondag van 12.00 tot 17.00 uur
DONDERDAGS GESLOTEN

Ford Fiësta 1.3 CL 5-drs. '92 1e eig. 8.000 km ƒ 20.750,-; Peugeot 605 SRi '90 1e eig. ƒ 33.500,-; Ford Thunderbird m. '90 1e eig. ƒ 33.500,-; Alfa Romeo 164 TS '90 1e eig. ƒ 30.750,-; 164 TS '89 1e eig. ƒ 26.500,-; 164 V6 3.0 '89 1e eig. ƒ 31.500,-; 33 '90 1e eig. ƒ 19.500,-; 33 1.7 QV '89 1e eig. ƒ 17.500,-; Audi 100 Avant 2.3 E '90 1e eig. ƒ 33.500,-; 80 1.9 D '90 1e eig. ƒ 27.000,-; 80 S II Quattro '88-'90 va. ƒ 17.500,-; 100 cc aut. '83 ƒ 6.750,-; Mercedes 190 E '83-'89 1e eig. va. ƒ 15.500,-; 240 TD / 300 TD '80-'88 va. ƒ 7.500,-; 240 D / 300 D '80-'82 va. ƒ 6.750,-; Renault 21 Hatchback '90 1e eig. ƒ 19.500,-; 21 GTS Nevada '90 1e eig. ƒ 21.250,-; 21 GTX Nevada '88 1e eig. ƒ 16.750,-; 21 TS/GTL '87-'89 va. ƒ 7.500,-; 19 GTR '89 ƒ 15.500,-; 25 GTX '89 1e eig. va. ƒ 18.750,-; 25 GTS '85 va. ƒ 6.500,-; Citroën BX 1.6 Break '89 1e eig. ƒ 18.750,-; BX 19 D Break '86 ƒ 9.500,-; BX 16 TGi '90 1e eig. ƒ 16.750,-; BX 1.9 D '88 1e eig. ƒ 11.750,-; BX 14 / 16 '84-'90 va. ƒ 4.000,-; 2CV6 '83 als nw. ƒ 3.750,-; Jeep Cherokee '86 ƒ 21.000,-; Citroën XM Ambiance '90 1e eig. ƒ 29.750,-; 405 GLD '89 ƒ 16.750,-; Peugeot 405 GLi '90 1e eig. ƒ 19.600,-; 405 GR 1.9 '88-'90 va. ƒ 13.500,-; 205 GTi '85 ƒ 12.500,-; 205 D '85 ƒ 7.500,-; J5 Bestelbus '87 ƒ 9.750,-; BMW 323i '83-'85 va. ƒ 11.500,-; 318i autom. '84 ƒ 12.500,-; 316 / 318 / 320i '84-'87 va. ƒ 8.750,-; VW Passat 1.8 CL '88-'90 va. ƒ 19.000,-; Passat GLD '90 1e eig. ƒ 27.500,-; Jetta D '90 1e eig. ƒ 17.500,-; Golf 1.3 / 1.8 '85-'89 va. ƒ 9.000,-; Golf GTi '81-'86 va. ƒ 5.000,-; Polo Fox '90 1e eig. ƒ 15.000,-; Ford Siërra 2.0 GLi Combi '90 1e eig. va. ƒ 20.000,-; Siërra 2.0 Combi '84 ƒ 7.750,-; Siërra 2.0 CL autom. '90 1e eig. ƒ 20.750,-; Siërra 2.3 GLD '86-'90 va. ƒ 7.500,-; Siërra 1.6 / 2.0 '84-'90 va. ƒ 5.500,-; Siërra 2.0 aut. '84 ƒ 6.500,-; Scorpio 2.0i / 2.3 '86-'89 va. ƒ 10.000,-; Siërra 2.3 GLD Combi '86 ƒ 10.750,-; Escort 1.8 GLD '87-'90 va. ƒ 12.000,-; Escort XR3i / 1.3 / 1.4 / 1.6 '82-'90 va. ƒ 3.000,-; Opel Vectra 1.6 / 1.8 S '89 1e eig. va. ƒ 21.500,-; Omega 2.3 GLD Combi '89 1e eig. ƒ 18.750,-; Omega 2.0 i Combi '90 ƒ 23.750,-; Omega 1.8 / 2.0 i '87-'90 va. ƒ 12.500,-; Senator 3.0i autom. '85 ƒ 12.500,-; Rekord 2.0 S / 2.3 D '84-'88 va. ƒ 4.000,-; Manta spec. uitv. ƒ 9.000,-; Corsa Van 1.0 S '88 ƒ 8.500,-; Kadett 1.7 D Combi '89-'90 1e eig. va. ƒ 16.000,-; Kadett 1.6 D Combi '88 1e eig. ƒ 13.750,-; Kadett 1.3 Combi '88 1e eig. ƒ 13.500,-; Kadett 1.2 / 1.3 / 1.3 aut. / 1.6 '81-'90 va. ƒ 2.000,-; Kadett 1.6 D Sedan '86 ƒ 11.500,-; Volvo 440 GL '89 va. ƒ 15.750,-; 740 GLD '84-'90 va. ƒ 8.500,-; 360 GL / GLT '86-'89 va. ƒ 5.500,-; 740 GLE 16 V '90 1e eig. ƒ 32.500,-; Nissan Bluebird 2.0 GLD Combi '89 1e eig. ƒ 16.500,-; Sunny Combi D '86 ƒ 5.750,-; Lancer D '85 va. ƒ 4.750,-; Subaru 1.3 '86 ƒ 4.750,-; Fiat Tipo Turbo D '90 1e eig. ƒ 19.750,-; Tipo 1.7 D '90 1e eig. ƒ 17.500,-; Tipo DGT '89 1e eig. ƒ 15.250,-; Croma CHT '87 1e eig. ƒ 10.750,-; Uno 60 S '87-'90 va. ƒ 7.000,-; Panda 1000 CL '84-'90 va. ƒ 3.000,-; Regatta D '86 ƒ 6.500,-; Seat Fura '85 va. ƒ 3.750,-; Mazda 626 HB '88-'90 va. ƒ 10.000,-; 929 2.0i Coupe '83 ƒ 7.000,-; 323 '85-'87 va. ƒ 6.000,-; Honda Prelude EX '89 1e eig. ƒ 23.500,-; Prelude EX '84 va. ƒ 7.500,-; Aerodeck EX '89 1e eig. ƒ 19.500,-; Jazz Van '86 ƒ 5.750,-; Skoda 105 L '87 25.000 km ƒ 2.750,-; Volvo 740 GL Combi '87 ƒ 20.750,-; Lada Samara 1.3 '88 1e eig. ƒ 6.750,-; Lancia Thema IE '87 ƒ 11.750,-; Saab 900 '84-'87 va. ƒ 4.000,-; 9000i '89 1e eig. ƒ 27.500,-; Toyota Corolla 1.6 XL LB '89 1e eig. ƒ 17.500,-; Corolla D 85-'88 va. ƒ 6.000,-; Celica '84-'91 va. ƒ 6.000,-; Chrysler Le Baron Cabriolet '88 ƒ 32.500,-. Plm. 30 inruilauto's va. ƒ 250,-. Direkte 100% financ. en leasing.

Han van Sintmaartensdijk
Trichterweg 109, Brunssum-Treebeek. Tel. 045-229080.

Autohandel de ANJELIER heeft voor U: Fiat Uno 75 SX bwj. '88 km.st. 65.000 ƒ 9.900-; Kadett 1200 bwj. '83 ƒ 4.200,-; Ford Siërra 2.0 GL bwj. '83 ƒ 5.200,-; Ford Siërra 2300 6 cyl. bwj. '83 ƒ 4.900,-; Ford Escort bwj. '82 t/m '85 v.a. ƒ 3.400,-; Mini 1000 bwj '83 ƒ 4.300,-; Mazda 323 bwj '83 ƒ 3.900,-; Toyota Celica 1600 ST bwj. '83 ƒ 4.900,-; Kadett 1300 bwj. '81 ƒ 2.300,-; Nissan Sunny coupé bwj. '82 ƒ 2.200,-; BMW 318i bwj '82 ƒ 3.400,-; Ford Fiësta '82 ƒ 3.300,-; Fiat bus Ducato benz. bwj. '85 ƒ 4.700,-. Anjelierstr. 123a Heerlerheide. Tel. 045-231448.

ESCORT '82/'83; Corolla '81/'82; Kadett '82/'83/'84; Corsa '84; Mercedes 300 D '81; Golf '81/'82/'83; Mustang '80; Rekord '84; Taunus '80/'81/'82. Inr. en financ mogelijk, APK. 04499-3398.

Nissan Patrol '88; Suzuki Alto 3x '89; Suzuki Alto autom. 2x '83; Suzuki Alto '84; Suzuki Alto '82; Suzuki Swift '88; Renault 11 '86; Opel Corsa '90; VW Golf '82/'79; Opel Kadett '85; Lada Samara '87; Opel Kadett 12S '89; Ford Escort 1.7 D '92; Renault Express best. '86; Volvo 340 D '86; Nissan Sunny D '86; Ford Fiësta '85 BMW 316 '83; BMW 318i '85 BMW 320i '83-'84; BMW 520i '88; Volvo 740 GL stationcar '87. Autobedrijf Reubsaet, Groenseykerstraat 17, Geleen. Tel. 046-757777. Uw adres voor uw APK-keuring en alle autoreparatie's.

MERCEDES 280 SE bwj. '74, i.nw.st.; Opel Kadett 1.3 S bwj. '87, i.nw.st.; Opel Corsa 1.2 S bwj. '86; Ford Escort XR3i bwj. '85. Div. goedkope inruilers. Sportstr. 26, Kerkrade (bij Roda-stadion). Tel. 045-424890.

Autobedr. Gouder de Beauregard

- Mercedes 190 E alle extra's
- Volvo 740 GL grijsmetallic
- Opel Vectra 1.6i beigemetallic
- Opel Omega 2.4i blauwmet. schuifdak
- Opel Kadett 1.3 Club 2x
- Opel Ascona 1.6 S 5-drs. Touring
- VW Golf Manhattan diesel
- VW Golf Manhattan 1300
- VW Golf diesel
- VW Golf Cabrio zwart zeer excl.
- Peugeot 205 XE Accent
- VW Polo 1100 Sedan
- Citroën BX 1.4 RE rood
- Fiat Panda 1000 CL
- Ford Siërra 1.6 Sedan zwart
- Ford Escort 1.4 CL Europa rood
- Ford Escort 1.3 laser grijsmetallic
- Nissan Bluebird 2.0 LX 5-drs.
- Opel Senator 2.5 E alle extra's
- Volvo 340 DL blauw
- Nissan Bluebird 16 LX

Combi:

- Opel Omega 2.0i GL met schuifdak
- Opel Kadett 1.7 D nw. type GT uitv.
- Peugeot 405 GL beigemetallic
- Ford Escort 1.4 CLi 5-drs.
- Fiat Iveco gesloten laadbak 4.5 meter en laadklep

Inruil mogelijk. Bovaggarantie, tevens alle keuringen en onderhoud. APK klaar terwijl U wacht.
O.L. Vrouwenstraat 145 A, Kerkrade. Tel. 045-461161.

jurgens autocentrum

Mercedes 190 D malachitegroen	4-'92
Mercedes 190 D 2.5, perlmuthgrijs, autom.	11-'88
Mercedes 190 E rookzilver	5-'87
Mercedes 190 E perlmuthgrijs autom.	1-'87
Mercedes 190 E 2.3-16, zwartmet.	4-'89
Mercedes 200 D zilvermet.	3-'89
Mercedes 230 E rookzilver, automaat	11-'86
Mercedes 230 E, zwartmet., automaat	10-'91
Mercedes 230 E antraciet, automaat	9-'91
Mercedes 250 D, wit, automaat	4-'89
Mercedes 250 D impalabruinmet.	1-'88
Mercedes 250 D, antracietgrijs	5-'90
Mercedes 250 D turbo, zwartmet.	7-'92
Mercedes 300 E zwartmet., automaat, leer	1-'89
Mercedes 300 D, impalamet.	7-'87
Mercedes 230 TD combi, wit	
Mercedes 250 TD combi, malachitegroen	
Mercedes 300 SL-24, zilvermet.	
Mercedes 300 CE zwartmet., automaat	11-'89
Mercedes 280 CE blauwmet.	5-'87
Nissan 300 ZX turbo d.grijsmet.	8-'87
Nissan 300 ZX Twin turbo, autom.	9-'92
Nissan Sunny coupé	'89, '90, '9
Nissan Sunny 1.6 automaat, d.grijs	'90
Nissan Sunny 1.4 automaat, zilver	'89
Nissan Micra	'86, '90
Nissan Patrol GR wagon div. extra's, geel kent.	6-'90
Nissan Vanette diesel, dub. cab., rood, 10.000 km	7-'91
BMW 318i grijsmet., 50.000 km	6-'87
Citroën BX 19 GTI zilver	
Ford Escort 1.4 CL wit	6-'88
Honda Accord 2.0 i EX d.grijs	1-'91
Honda Civic 1.6 i SR zwart	5-'91
Mitsubishi Galant 1.8 GLS d.groen.	5-'90
Opel Vectra 1.7 diesel GL zwart	5-'90
Opel Corsa 1.3, blauwmet.	'88
Renault 21 TXE, blauwmet., 20.000 km	'89

Financiering, operationele lease en financial lease ook voor jonge gebruikte auto's
3-24 maanden garantie.
Alle auto's voorzien van nationale autopas.
Langheckweg 32-40, Kerkrade
Industrieterrein Dentgenbach
045-452570

Daihatsu Quadflieg

Terreinauto's plus Combi's

Daihatsu Hijet 1000 pers.uitv.	1987
Daihatsu Rocky Wagon HR	1990
Subaru 1.6 DL combi VAN	1986
Opel Kadett combi 5-drs. 1.4i LPG	1991
Daihatsu Feroza EL II Power-pack	1991
2 x Feroza Limited	nieuw
Ford Siërra 2.0 GL Combi	1986
Ford Siërra 2.0 Van	1985

Automaten

Renault 21 GTX stuurbekr. 38.000 km	1985

Occasions A.N.W.B. gekeurd

Peugeot 205 1.4 XR	1988
Peugeot 405 GRi LPG speciale uitv.	1990
Daihatsu Charade Turbo diesel 110.000 km	1987
Volvo 345 diesel	1987
Audi 80 18 S 5-bak 59.000 km	1987
VW Golf diesel 90.000 km	1989
Ford Orion 1.6i RS kl. zilvergrijs,	1986
Ford Orion 1.4 Bravo blauwmet., 24.000 km	1989
Ford Siërra 2.0i. CLX 42.000 km.	1990
Ford Siërra 2.0 CL Sedan kl. zwart	1988
Ford Siërra 2.0 3-drs	1986
VW Passat 1.8 CL wit	1988
VW Passat GL 18, grijsmet. 41.000 km	1989
Ford Orion 1.6 CL 4-drs.	1989
Opel Kadett 13 S Club kleur rood	1986
Opel Kadett GT rood	1987
Opel Kadett 1.4i 30.000 km	1990
2 x Opel Kadett LS 3-drs	1986
Toyota Corolla 12 V 65.000 km	1985
VW Polo coupé 1.3	1988
Suzuki Swift GL kl. grijsmetallic	1988
Honda Integra EX 89.000 km	1988
Honda Accord aerodeck 2.0i EX	1988
VW Golf 1.6 Memphis	1988
BMW 316 4-drs. sportvelgen	1984
Fiat Uno 45 sportieve uitvoering	1985
Ford Escort 1.1 3-drs	1984
Subaru Mini Jumbo	1986
Subaru Justy 4-drs.	1984
Subaru 13 DL HB 3-drs. 58.000 km	1985
Mitsubishi Cordia 1.6SR	1983
Fiat Panda 1000 CL kl. zwart	1988
Fiat Panda White 34	1985
Fiat Panda 34 kl. rood,	1986
Opel GT speciale uitv. 2.2i	1969
Skoda 120 LS Sedan 58.000 km	1984

Diverse inruilers v.a. ƒ 500,-
Reeweg 112, Landgraaf Tel. 045-321810

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 256486

LUCAR! koopt ook uw auto tegen een serieuze prijs Tel. 045-456963.

[illegible]

...LOVEN Heerlen. Verbouwingsopruiming! Extra korting en hoge inruilprijzen! Eigen financiering. Mazda 626 Sedan 1.8 GLX '88; Mazda 626 Sedan 1.8 GLX LPG '89 Mazda 626 Sedan 1.6 LX 2x '87; Mazda 626 Sedan 1.8 ... '85; Mazda 626 HB 2.0 GLX '88; Mazda 626 HB 2.0 GLX diesel '86; Mazda 323 ... coupé '90; Mazda 323 Sedan 1.3 LX '85/'86/'87; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX '86; Mazda 323 Sedan 1.6 GLX nwe model '90; Mazda 323 HB 1.3 LX autom. '87; Mazda 323 HB 1.3 LX '90; Mazda 323 HB 1.3 LX '87; Alfa 75 1.6i met LPG '90; Lancia Y10 Touring '86; Peugeot 405 SRi 9-10-'87; Renault 5 TR '88; VW Jetta 1.8i 4-drs. 13-10-'89; Volvo 340 GL '88 Volvo 440 GLE Inj. '90; Nissan Cherry HB 1.5 GL '85; Nissan Micra 1.2 LX '90; Mitsubishi Lancer 1.8 diesel '87; Ford Siërra 2.0 Laser 2x '85; Opel Kadett 1.2 S '86. Diverse goedkope inruilauto's: Honda Civic 1.3 autom. '82 ƒ 6.750,-; Honda Accord 1.6 '83 ƒ 5.950,-; Mitsubishi Galant '77 ƒ 2.750,-; Opel Ascona '79 ƒ 1.500,-; BMW 315 '81 ƒ 4.500,-; Skoda 120 L '85 ƒ 3.950,-; Vauxhall Carlton '79 ƒ 4.500,-. Palemigerboord 401, Heerlen: 045-722451. Donderdag koopavond tot 20.00 uur

O.K. CARS, Oirsbeek: Jeep Wrangler cabrio 4x4, 2.5 L, inj. '87; Mercedes 230 E '86; VW Golf GTi '84 1.8i motor, alles van '90; VW Polo 3-drs '86 ƒ 8.750,-; Ford Escort 1.6 '85 ƒ 7.900,-; Ford Siërra 1.8 5-drs. '86 ƒ 9.750,-; Ford Escort '83 ƒ 5.750,-; Ford Siërra 1.6 '83 ƒ 5.950,-; Ford Fiësta '83 ƒ 4.950,-; Opel Rekord 2.0 LS '84 ƒ 6.250,-; Opel Kadett 1.6 nov. '85 ƒ 8.900,-; Opel Kadett autom. '82 ƒ 3.900,-; Opel Kadett 1.3 '82 ƒ 3.650,-; Opel Ascona '84 ƒ 5.500,-; Opel Corsa 1.2 S '85 ƒ 7.250,-; Mazda 626 GLX 2.0 HB '86 ƒ 8.750,-; Toyota Celica 1.6 coupé ST '83 ƒ 5.250,-; Toyota Corolla 1.3 DX 4-drs. '86 ƒ 8.500,-; Mitsubishi Galant TD '85 ƒ 7.250,-; Mitsubishi Lancer 1.2 GL 4-drs. '84; Fiat Ritmo 60 L '84 ƒ 3.500,-; Ford Escort XR3i '83 ƒ 7.900,-. Div. inruilers v.a. ƒ 500,-. Verlengde Lindelaan 23. 04492-5782.

EURO AUTOPARK Heerlen: Mercedes 450 SL blauwmet. alle extra's, '79; Mercedes 190 E 2.3 16 klepper, '86; Mercedes 300 TD, stationcar, nw. motor, t. '80; BMW 524 TD, Snitsler uitv., leder inter., '89; BMW 525i, autom., 1e eig., '88; BMW 524 TD div. extra's, zwartmet., '88; BMW 315 wit sportv., '81; VW Golf GT TD, alle extra's, '88; VW Golf Diesel, rood, sportvelg., '87; VW Passat 4-drs. bronsmet. i.nw.st. '86; Opel Ascona luxe uitv., grijsmet., '86; Citroën BX Stationcar diesel '86 i.z. g.st.; Toyota Corolla 1.3 GL 4-drs. '86; 2x Porsche 924; Nissan Micra wit '86; Nissan Cherry antracietmet. '86; Suzuki busje geel kent. blauwmet. '87. Bedrijfs-auto's; VW Transporter grijs kent. '80; Mitsubishi L 300 met schade '91; Suzuki busje '87; Mitsubishi Canter auto-transporter '81; Mitsubishi Canter gesl. laadbak met elec. laadklep '84. Hoge inruil waarde, volledige financiering mogelijk. Huisbergerstr. 5 (Schelsberg) Heerlen, 045-724000 of 045-727742.

Wij betalen ƒ 500,- tot ƒ 20.000,- voor uw AUTO met vrijwaring. 045-423063

Auto's te koop gevraagd, met RDW-vrijwaring. Ook na 18 uur 045-423199

Te koop gevraagd AUTO'S '79-'85. Ook met schade en reparaties. Tevens bedrijfsauto's. Incl. wettelijk geldig vrijwaringsbewijs. Bel. 046-337810. Ook 's avonds.

Sloopauto's

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

RAPIE Stiba lid vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. Tel. 045-423423.

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-519637/046-512924

Bedrijfswagens

Bedrijfswagencentrum Echt
200 bestel en personenbussen en Van's, alle merken en types te zien in 3.000 m2 overdekte showruimte en 3000 m2 buitenplaats.
Industriegebied de Berk, Voltaweg 11. Tel. 04754-87933.
Fax: 04754-87958, Ampereweg 2. Tel. 04754-87455.
Inruil mogelijk, vertrouwde garantie.
Geopend van 9.00-17.00 uur. Zaterdag van 9.00-15.00 uur
Eventueel 's avonds na telefonische afspraak.

BESTELWAGENS met grijs kenteken o.a. Ford Siërra, Fiësta. Escort, Opel Rekord, Kadett, Renault Express, V.W. Caddy met opbouw. Bedrijfswagencentrum Echt. Tel. 04754-87933 of 87455.

FIAT Ducato Diesel Panorama, 9-pers., 10-'88, ƒ 16.950,- incl. Auto Weekers, tel. 04906-1387.

Ford ESCORT Diesel Bestel 6-'88, wit, 75.000 km, ƒ 8.950,- incl. Auto Weekers tel. 04906-1387.

PEUGEOT 505 GR Diesel station grijs kent., '88, 110.000 km, ƒ 11.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

Opel KADETT Combo Diesel, 4-'86, wit, ƒ 6.950,- incl. Auto Weekers, tel. 04906-1387.

RENAULT Traffic 1.4 Benz., LPG, '81, APK 8-'93, nw. bnd., remmen, uitl., rev. motor 6.000 km, rek, ter inz., gar., ƒ 3.950,-. 045-244947

DAIHATSU Charade diesel gr. kent., '85. Kissel 42, Heerlen.

VW GOLF diesel grijs kent. '88 wit 90.000km ƒ 10.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

VW GOLF CL diesel 10-'90, grijs kent. ƒ 13.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

RENAULT Nevada diesel station 6-'90, grijs kent. ƒ 15.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

MB 307 Diesel lang-hoog, 1987, wit, 80.000 km, ƒ 14.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Onderdelen/acc.

Te koop Borbet VELGEN voor Mercedes, 10J 17", 8J 17". Tel. 045-254030.

Te koop TREKHAAK Golf ƒ 125,-; orig. trekh. BMW 5-serie, met afkopp.bare trekknop, ƒ 250,-. 045-312101.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Te k. AANHANGWAGEN 2½ x 1 m, i.z.g.st., ƒ 650,-. Tel. 045-752619.

Te koop AANHANGER 200x 100x35 cm, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 475,-. 045-258390.

Te k. AANHANGWAGEN, l. 2.00xbr.080, ƒ 300,-, aanhangwagen l.2.35x1.40, ƒ 350,-, vouwcaravan met oplooprem en torsieas, ƒ 450,-. 045-312189.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Motoren en scooters

Te k. HONDA VF750F, bwj. '87, 45.000 km. Tel. 045-416817 na 18.00 uur.

Te koop HONDA CB 400 N kl. blauw, bwj. '79, met gerev. motor, 250 km gel. en nw. accu, i.z.g.st., rek. ter inz. Vr.pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-321974.

YAMAHA XJ 650, 1981, in nieuwstaat, vr.pr. ƒ 5.500,-. Tel. 045-424356 na 18 uur.

Te k. weg. omst. zeer mooie HONDA Sabre 750 CC, (geen invoer), incl. 3-delige kofferset, motor in absol. nw.st., 21.000 km, bwj.'88, vr.pr. ƒ 9.750,-. 045-723010

YAMAHA XJ 700 X, bwj. jan. '89, pr. ƒ 11.000,-. Tel. 04498-58990.

YAMAHA FJ 1200 bwj. '90, nw.st., 2 mnd. garantie motorzaak, inr. mog. Vr.pr. ƒ 16.250,-. Tel. 045-425879

Te koop HONDA VF 750 S i.z.g.st., bwj. '84, 26.000 km, nw. uitlaat, windscherm, ƒ 7.500,-. 04754-85471.

HONDA VF 750 S bwj. '82, zwart/rood, 28.000 km, i.z.g.st. 045-320918.

Te koop YAMAHA XS 400, bwj. '85, in perfekte staat, pr. ƒ 4.300,-. 045-327299.

YAMAHA XS 400, bwj. '88, pracht. toermotor, blauwmet., ƒ 4950,-. 045-423750.

Te k. SUZUKI GT 380, bwj. '72, orig.; tev. onderdelen GT 250. Tel. 045-415400.

BMW R75-5, bwj.1973, org. zwart-rood, met scherm-alu koffers-leren buddy, rek en beugels, pr. ƒ 6.750,-. Tel. 045-316628.

Te k. HONDA NX 250, blauw, bwj. '90, 5.700 km, vr.pr. ƒ 6.750,-. 045-444993

Te k. per 31-10-'92 BMW R80RT, bwj. 20-10-'84, slechts 28.000 km. blauw, dubbele schijf, koffers, in perf.st. vaste pr. ƒ 11.200,-. Tel. 045-441289.

Te koop MOTORKAR, opknapper, vraagprijs ƒ 200,-. Tel. 045-226928.

Te k. SUZUKI GS 1000 Cadan bwj. '80 vr.pr. ƒ 3.950,-. Heidestr. 4, Brunssum.

Te k. YAMAHA XS 400, roodmetal., i.z.g.st., '85, ƒ 4.750,-; Kawasaki ZZR 600 rood/zwart, '92, ƒ 13.950,-. Jurgen Autocentrum Heerlen. 045-231111.

Te koop HONDA XR 600 R, bwj. 1987. Tel. 04406-42688.

Te k. HONDA CX 500, bwj. '78, gerev. vr.pr. ƒ 4.250,-. Tel. na 18 uur 045-428382.

Te k. HONDA VF700 C V4 super Magna, Amerik. uitv. kl. blauwmet. i.nw.st. bwj. '87, ƒ 12.500,-. Zat. na 14 uur 045-270817.

KAWASAKI ZZR 600, bwj. '91, 15.000 km. vr.pr. ƒ 13.500,-. Tel. 046-518676

Te k. SUZUKI GSX400 FW 16V, bwj. '86, vaste pr. ƒ 4.750,-, i.z.g.st. Tel. 045-322282, na 16.00 uur.

Te k. SUZUKI Intruder 1400 bwj. '87. Tel. 045-728687.

YAMAHA RD 350 LCN YPVS, bwj. '86, pr. n.o.t.k. Tel. 045-241553.

YAMAHA XS 400 '79, ƒ 2.100,-. 045-417304.

Te koop GEVRAAGD antieke motor of scooter. Tel. 045-460087, tot 18.00 uur.

Suzuki INTRUDERS 700, 750 en 1400; Honda Shadow 1100 bwj. '87, nw. model. Tel. 04970-15307.

SUZUKI GSX 1100 ES, bwj. '83, winterprijs ƒ 4.500,-. Tel. 045-425996.

Te k. KAWASAKI GTX 600 R16V, kleur rood, i.z.g.st. bwj. '91, pr. ƒ 12.000,-. Tel. 04454-64480.

HARLEY D Fat Boy 6-'91, zwart, 5.000 km. ƒ 33.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

BMW R 100 R, bwj. aug. '92, pr. ƒ 16.000,- weg. vertrek n. buitenl. 046-754378.

REKERS Motoren Heerlen, dealer van alle merken. Grote keuze in kleding, gebruikte motoren 3 tot 6 mnd. Bovag-garantie. Ook eigen Costum import. Tel. 045-215375.

Te k. zeer goed onderhouden TRIKE, bwj. 1986 merk Honda 250 R, ƒ 1.950,-. Tel. 04406-15746.

Yamaha VIRAGO 535, 4 mnd. 1.700 km. gloednw, ƒ 8.950,-. 04406-41473.

Te k. RD80LC met invoerpapieren. pr. ƒ 800,-. Tel. 045-412650.

Te k. HONDA CBR 1000F, kl. zwart/rood, bwj. '89, model '88, 30.000 km., i.pr.st., vaste prijs ƒ 12.500,-. Tel. 046-371682.

Te k. KAWASAKI GPZ 900 R, blauw/grijs, bwj. 6-'85. Wilhelminastr. 66, Hoensbroek. Tel. 045-211371.

Te k. KINDERQUAD 3-8 jr., autom., 1 jr. oud. Nautiluserf 4, Heerlen, na 18.00 uur.

Te k. HONDA VT 500 Chopper, bwj. '86, i.z.g.st., kl. rood, pr.n.o.t.k. 045-741212

SUZUKI GSX 600 S, bwj. '92, kl. blauw, vr.pr. ƒ 11.700,-. Tel. 045-445093

Te k. YAMAHA Racer RD 350 LC met YVPS system, Canadeese uitv., bwj. '85, type '88, zeer snelle motor voor weinig geld, ƒ 4.750,-, inr. auto mog. 045-327686.

(Brom)fietsen

De eerste nieuwe GIANT 1993 modellen zijn al binnen Kom vrijblijvend kijken. Rens Janssen, Ganzeweide 54, Heerlen. Tel. 045-211486. Financiëring mogelijkheid v.a. ƒ 40,- per mnd.

Koop of reserveer nu nog een Vespa Sfera bromscooter tot 30 sept. voor oude pr. van ƒ 3.950,-. Evt. fin. mog. v.a. ƒ 40,- p.mnd. Rens Janssen, Ganzeweide 54 Heerlen. Tel. 045-211486.

Te koop HONDA MT 5, bwj. '88, i.z.g.st. met digit. cockpit, incl. verz. en onderd., pr.n.o.t.k. Tel. 045-318346.

Te koop H.FIETS, 3 versn., * Spartamet herenfiets * Snorf. Mobilux * Stereo toren Snijder 80 Watt. A. Timpener, Mgr. Nolensstr. 38, Hoensbroek.

HONDA MTX, i.z.g.st., bwj. '88, geel/zwart, evt. met verzekering. Tel. 045-271550.

MOUNTAINBIKE (tot 10 jr.), div. extra's, vr.pr. ƒ 375,- en stevige drie-wieler met duwstang, vr.pr. ƒ 75,-, beide z.g.a.nw. Tel. 045-416608.

GIANTS 1993 ATB's oersterk, modieus en compleet uitgerust, o.a. Granite, pr. ƒ 899,-, Huub Arets, Ridder Hoenstr. 118, Hoensbroek, tel. 045-211893.

Te k. SPARTA brommer 50 cc v. verzamelaar; Yamaha RD 80 cc, pr.n.o.t.k. Tel. 045-250154.

Te koop TREK 8000 ATB incl. verende voorvork DDS3, 6 mnd. oud, nw.pr. ƒ 3.695,- vr.pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-253503.

Te k. MOUNTAINBIKE, ½ jr oud, als nw. nw.pr. ƒ 1.400,- vr.pr. ƒ 550,-: 045-461930.

Te koop RACEFIETS Colnago Master mt. 58, mont. Campagnolo en Mavic wielen, vr.pr. ƒ 1.800,-. Tel. 04405-3583.

Te koop PUCH Maxi, i.z.g. st. Tel. 045-259727.

HONDA MTX met verz., ƒ 1.400,-. Tel. 045-423361. Hodgestr. 33, Heerlerbaan.

Te koop PUCH Maxi en Vespa en Puch Maxi snorbrommer. Tel. 045-422115.

Te koop VESPA Ciao ƒ 425,-. Tel. 045-416023 na 13.00 uur.

Te k. RENFIETS, z.g.a.n., grote maat, ƒ 250,-. Tel. 045-214964.

BATAVUS renf. 10 versn., ƒ 225,-; Gazelle herenf. 3 versn. ƒ 325,-. 045-241901.

HONDA MT-5, '89, ƒ 675,-, zonder verzekering. Tel. 045-417122.

Te koop PUCH Maxi, in zeer goede staat. Tel. 045-213950.

Vakantie

Zeeland

Te huur rustig gelegen 5 persoons VAKANTIE-BUNGALOW, zwembad op 100 m. afst. 01180-13024.

Limburg

Te huur vakantie BUNGALOW compleet ingericht tot 4 pers. Inl. 04407-1321.

Zeilen/Boten

Te k. RUBBERBOOT, 40 pk trailer, waterski's, bwj.'87 en '88, vakantieklaar, vaste pr. ƒ 9.500,-. 045-321929.

Te k. mooie weekend-CRUISER 6.00x2.10m., zeer compl., bel voor meer info 04459-2952.

Te koop 5 pk BUITENBOORDMOTOR. Tel. 04405-1937.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te k. voor snelle beslisser snelle MOTORBOOT Fourwings, 88 PK b.b. nw.pr. ƒ 34.000,- nu v. ƒ 18.500,-. 046-5290...

Caravans/Tenten

Sta-caravans
Echt de meeste keus nieuw en gebr. tegen zeer scherpe prijzen, ook houten chalets. Inr. en fin. mog. Caravan... De Bergjes, Schaapsbrug 2a, Roggel (L). Tel. 04749-...

Sta-Caravans
Nieuw en gebruikte nergens zoveel keus ook chalets. Fin. en inr. sta of toercaravan mogelijk. Caravan b... De Bergjes, Schaapsbrug 2a Roggel. Tel. 04749-...

Te huur in Echt
overdekte boot en caravan stalling
Inlichtingen: 045-244321.

CHATEAU EN HOMECAR
Onze ex-verhuur caravans zijn nu in de aanbieding met gigantische kortingen, wees er snel bij want op is op!
Ralon caravans
Donderdag koopavond.
Brommelen 58 A, Geulle.
Tel. 043-645079.

KIP Caravan met voortent, als nieuw! Tel. 045-315826.

JAMET Vouwwagens, nu kopen is geld verdienen. Hans Stassar, Heisterberg 78 Hoensbroek 045-224200

NAJAARSAKTIE. Koop nu met grandioos voordeel van ƒ 2.000,- tot ƒ 3.000,- een alom bekende Beyerland, ex verhuur caravan, Sprinter, Vitesse of Quartz 1992. Geheel compleet, op is op. Tevens ruimten wij onze showmodellen 1992 Wilk en Beyerland tourcaravans op tegen zeer aantrekkelijke prijzen. Diverse gebruikte tourcaravans en vouwwagens. Kom voor Uw eigen voordeel naar de echte vakhandel met service en kwaliteit. De Olde Caravan, Dr. Nolenslaan 141, ind.park nrd. Sittard. Tel. 046-513634.

Uw vakantie begint bij Bartels Caravanning. Opruiming van onze EX-VERHUUR caravans o.a. Caravelair, Sprite, Münsterland en Tredon. Nu duizenden guldens voordeel. Bartels Caravanning, Hommerterweg 256, Amstenrade-Hoensbroek. Tel. 04492-1870. Voor reparatie, schaderegeling en expertises.

Te koop 3 STACARAVANS v.a. ƒ 2.000,-. Inl. 04492-2044.

DETHLEFFS Caravans 1993. Bijna de complete collectie 1993 kunnen we u tonen! Tillemans Recreatie, Haefland 19, Brunssum.

Te k. gevr. Toer- en STACARAVANS. 045-416239. Elke dag open tot 21.00 uur.

CHATEAU Caravan. Het klinkt Frans, maar het is o zo Nederlands. Dealerinfo: 04958-92899.

Te k. 4 á 5 pers. CARAVAN Meibro, bwj. '78, veel extra's vr.pr. ƒ 2.500,-: 045-728291

Te k. div. HOBBY Caravans, 4 mtr. 420-460-495. R.v. Gelrestr. 45, Nieuwstadt. Tel 04498-54664.

Te koop TOURCAR. met voort., compl. 4-pers., vaste standpl. Zeekoelen-Brunssum. Bet. t. apr. '93 m. schuurtje, wc, wateraansl. en tv-aansl. Met verz. Vr.pr. ƒ 4.000,-. 045-274205.

STACARAVAN 9.80 mtr. lang, bijbouw 17 m2, geh. compleet, zeer grote staanplaats, 2 stallen. Camping Hommelheide, Susteren. Tel. 04499-2265.

VOUWWAGEN Alpenkreuzer 4 jr., z.g.nw. met div. extra's, ƒ 3.800,-. 045-416608

Te koop Toer- en STACARAVAN staande op Camping Mooi Bemelen. Inl. Gasthuis 102 Bemelen.

Te k. VOUWWAGEN, Alpenkreuzer, bwj. '76, ƒ 750,-. Tel. 04492-58...

Te k. 3-pers. caravan ADRIA, bwj. 1978, ƒ 1.600,-. Tel. 045-740...

Vouwwagens en Caravans bij RIDDERBEKS! eens kijken in Koningsbosch, Prinsenb. 180, 04743-2...

Te k. HOBBY luxe 4 mtr. 4-pers. PVC-voortent. 04498-54664.

Te k. STACARAVAN gemeub. 10x3 m. ƒ 12... 046-376000 na 19 uur.

Te k. tourcaravan TE... 380 met voortent en verw. Tel. 045-313983.

Te koop HOBBY ... 460 T, porta-potti, ... '92. Tel. 04498-54390.

Te k. Kip CARAVAN '85, pr. ƒ 12.000,-. Tel. 460694.

HOBBY Prestige 545 '91, met porta potti, ... boiler, Brandt voort., ... vele extra's, ƒ 18.500,-. Te bevr. Grindelweg 77. 045-224...

CARAVANSTALLING bewaakt en afgesloten ... terrein, pr. ƒ 250,- p.jr. ... legen te Eckelrade. 04408-2368.

Campers

Te k. VW KAMPEERAUTO fabrieksinbouw, nwe. ... Tel. 045-216476 04492-3311.

Te h. 4-6 pers. KAMPEERAUTO'S ƒ 725,- p.w. 045-21... b.g.g. 04492-3311.

Huur een CAMPER voor de herfstvakantie bij Bastiaans Heerlen. Bel voor een prijslijst 045-724141.

Te k. camper HANOMAG HENSCHEL, 4 à 5 pers. veel comfort, ƒ 10.000,-. Tel. 04492-1...

CAMPER Hymer-Mobil ba, '83, 4-5-pers., 5.00 m ƒ 45.000,-. Auto Weekers tel. 04906-1387.

STALLING gez voor caravan omg. Heerlen, voor meer... re maanden. 045-7240...

Te koop KAMPEERAUTO Fiat 242 diesel bwj. '77 bouw '83, techn. en ... 100%, APK, tegen elk ... nemelijk bod. 06-5298...

Te k. CAMPER 8,5 mtr. groot rijbewijs, plus ... gen kaart. Inl. 045-... of 045-326797.

Te k. CAMPER of te ruil ... gen grote tourcaravan 045-455763.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig ... vak. woningen te huur ... Wilwerwiltz. Inl. 045-41...

Tsjecho-Slowakije

PRAAG: Pension en ... Voord. prijzen. Goed ... Tel. 09-42.2.526489... Duits of Engels spreken.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

(Huls)dieren

YORKSHIRE-TERRIËR 1½ jr. oud met stamb., vr.pr. ƒ 500,-. Tel. 043-477953.

Te koop PUPS van Heidewachtels, Collie's, Herders, Maltezers, Pekineesjes, Poedels, dwerg-Teckels, Pinchertjes, York-Shireterriërs en leuke bastaardhondjes. Tel. 04958-91851 (bij Weert). Dagelijks geopend, ook zondags.

Te koop BERNER-SENNERPUPS met stamboom, ontwormd, ingeënt. Tel. 04764-1540.

BOUVIER-KENNEL van de Wanal heeft pups te koop. Voor inl. 045-228038.

Tamme baby ARA'S, baby geelkuifkakatoes, baby grijze roodstaarten, baby edelpapegaaien, baby dwergara's en div. tamme sprekende papegaaien met spraak- en gezondheidsgar. Tevens inruil en gespreide bet. mog. Tel. 046-375359.

Te koop 20 KIPPEN en 2 eenden. Tel. 045-751184.

PERZISCHE kittens te koop Tel. 045-216942.

Te k. wit blonde BOUVIERSPUPS, iets aparts. Tel. 045-321231.

Te k. witte DWERGPOEDEL reutjes met stamboom en ingeënt. Poolse afkomst, gefokt volgens de richtlijnen van de Rasvereniging. Inl. Kennel van Klein Nulland. Tel. 045-421767.

Jonge DOBBERMANPUPS met stamb. van HD-vrije ouders. Tel. 08866-2483.

Te koop kleine BASTAARD, 6 mnd. Te bevr. na 20.00 uur tel. 045-723729.

Div. soorten mooie SIERDUIVEN te koop. Tel. 046-379713.

Te koop Welsh PONY met papieren, getuigd en ... den, verkeersmak, 9 ... oud, stokmt. 1.30, pr. ... Tel. 045-257098.

Te koop beeldschone **Herdershond** teef, 12 mdn. oud, lief kind., zeer waakzaam, papieren, hd-vrij van ... Prijs op aanvr. Tel. 0... 24082507/0949-2416...

Te koop ruwhaar TECKEL Tel. 09-4924063175. zogenrath.

Te koop De BICHON ... is een vrolijk klein wit ... rig hondje, dat niet ... Momenteel zijn er nog ... le pups van dit bijzondere ras beschikbaar. ontwormd en stamboom 09-3212456371.

West Highland WHITE TERRIERPUPS met ... ouders aanw. Reu ... dekking. Tel. 04130-65...

Te koop duitse HERDER teef, 10 mnd., met ... boom. Tel. 045-245603.

Te koop DRESSUUR PAARD, 10 jr., 1.6... hoog, Ducte Norman... ruin. Vr.pr. ƒ 3.800,-. 045-351819.

Te k. FLAT Coated verpups fam. van ... Retriever, pr. stamb. ... lief voor kind.: 04113-2...

Alles voor uw hond en ... SANE, Maastrichter... weg 198, Maaseik. Tel. 32.89562616.

Te koop HEIDEWACHTEL 9 wkn. oud, ontw. en ... Tel. 045-752092.

TRIMSALON Marlies ... de vachtverzorging van uw huisdier. Diamantstr. ... Heerlen. Tel. 045-7230...

Voor Piccolo's zie verder pagina 20

Hiddema klaagt Staat aan wegens nalatigheid

'Gestolen auto's spoorloos dank zij tactiek politie'

Tijdens de behandeling deze week van de strafzaak tegen twee van autodiefstal verdachte inwoners van Hoensbroek voor de rechtbank in Maastricht werd zonneklaar dat de politie meer dan eens slechts toeschouwer is bij autodiefstallen.

'Tactiek, in de hoop meer bewijs te vergaren' zeggen politie en justitie. Op 22 mei van dit jaar zagen twee leden van een observatieteam, die op de Hoensbroekse verdachten waren gezet, hen binnen twee uur met twee wagens van parkeerplaatsen in Maastricht vertrekken. Van de gebeurtenissen werd zorgvuldig boek gehouden maar de gestolen Opel Kadett en de Mazda 323F werden niet gevolgd. De wagens rijden nu vrijwel zeker omgekat ergens in Oost-Europa rond. Strafpleiter mr Th. Hiddema zette ter zitting al vraagtekens bij de werkwijze van de politie en vooral de gevolgen daarvan. Hij ontlokte met de wat provocerend opmerking dat de politie 'met de slaapmuts op had gezeten' officier van justitie mr J. Kolkert een verklaring. „De politie zat niet te slapen. Het ging niet direct deze diefstallen. De politie wilde bewijzen dat het ging om beroepscriminelen die met autodiefstallen een riant inkomen vergaarden," bevestigde mr Kolkert dat de politie wel meer misdrijven 'laat gebeuren' zonder er direct op in te springen. De Maastrichtse raadsman laat het er met deze uitspraak in het achterhoofd niet bij zitten. Hij gaat de Staat namens particuliere autobezitters en verzekeringsmaatschappijen aansprakelijk stellen voor de schade.

in het nieuws

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT – In de ogen van advocaat mr Hiddema had de politie de twee (nog steeds) vermoedelijke autodieven uit Hoensbroek op 22 mei gewoon ouderwets in de kraag moeten pakken. „Het is toch te gek dat je als politie braaf burgers aangifte laat doen van diefstal en belooft te gaan te zoeken, terwijl je gezien hebt dat de wagens zijn gestolen en door wie en niet van plan bent die auto's op te sporen. Dan moet je toch open kaart en geen verstoppertje spelen. Er werd niet ten koste van de burgerij naar het bewijs toegewerkt, maar naar een langgerekte dagvaardiging en een lange straf. De schade tengevolge van dit beleid had aan gedupeerden vergoed moet worden", zei Hiddeman gisteren na overleg met gedupeerden over de op te starten civiele procedure.

Het is geen nieuws dat Zuid-Limburg al lang wordt geteisterd door autodiefstallen. Vele georganiseerde 'gangs' staan bij de regionale recherchediensten geregistreerd. Middels observatieteams probeert de politie inzicht te krijgen in hun samenstelling, hun werkwijze en vooral hun afnemers. In maart van dit jaar werd een bende uit Kerkrade-Landgraaf na langdurige observaties opgerold. In die zaak raakte de politie (in Ittervoort) het spoor van de auto's, die onder hun ogen waren gestolen, bijster. Domme pech, maar in Maastricht liet het observatieteam doelbewust de daders hun gang gaan om zoals Hiddema het noemt 'ze als beroepscriminelen te grazen nemen'.

Woordvoerders van de politie zeggen dat 'het in voorkomende gevallen noodzakelijk is meer bewijs te verzamelen en dat uit tactisch oogpunt met ingrijpen wordt gewacht'. Praktijk is ook dat observatieteams te allen tijden buiten zicht moeten blijven en aanhoudingen moeten overlaten aan geuniformeerde collega's.

Hiddema zegt: „Ik kan me voorstellen dat je in drugszaken enige tijd wat grammetjes van eigenaar laat verwisselen alvorens de dealer te pakken. De schade aan burgers is bij dat soort acties nihil. Een auto is toch al heel wat anders. Bovendien weet iedereen dat bij autodiefstal de eigenaar zelden helemaal schadeloos wordt gesteld. In dit geval is de gedupeerde misbruikt. Je offert als politie doelbewust het bezit van burgers op voor wat meer maandjes cel voor de verdachten. In mijn ogen een onrechtmatige daad omdat de politie als belangrijke taak heeft preventief op te treden en zeker geen kostbaar bezit te laten verdwijnen".

Justitie blijft erbij dat in voorkomende gevallen het doel de middelen heiligt. De vraag waarom de gedupeerde autobezitters of hun verzekeringsmaatschappijen niet zijn geïnformeerd over de omstandigheden waaronder de auto's zijn verdwenen, wordt nergens beantwoord. 'Wij kunnen onze tactieken moeilijk openbaar maken", hielden politiewoordvoerders de boot af.

Bij het Regionaal Rechercheteam in Hoensbroek werd gezegd dat er geen 'preciese spelregels bestaan voor dit soort akkefietjes', die overigens steeds onder supervisie van het Openbaar Ministerie worden uitgevoerd.

Mr Hiddema denkt dat hij met de in een openbare zitting uitgesproken 'bekentenis' van mr Kolkert een procedure met vertrouwen kan optreden. „Ook de politie kan zich niet alles permitteren", vindt de strafpleiter, ditmaal niet in het voordeel van verdachten maar van gedupeerden.

● *Vanuit een auto zagen agenten op ongeveer deze manier de twee verdachten bezig met het stelen van twee vrijwel nieuwe personenwagens op parkeerterreinen in Maastricht. De politie greep uit 'tactische overwegingen' niet in en tot de dag van vandaag zijn die wagens spoorloos.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Far and away, dag. 20.30 uur, za en zo ook 14 en 17 uur. **Rivoli:** Alien 3, dag. 18.30 en 21 uur, za en zo ook 15.30 uur. Peter Pan, za, zo en wo 14 uur. **Maxim:** Flodder in Amerika, dag. 18.15 en 20.45 uur, za en zo ook 14.30 uur. **H5:** Gladiator, dag. 14 18.45 en 21.30 uur, za zo ook 16.15 uur. Universal Soldier, dag. 14.15 18.15 en 21.15 uur, za zo ook 16.15 uur. California man, dag. 14.30 18.30 en 21 uur, za zo ook 16.30 uur. Lethal weapon 3, dag. 18.30 en 21 uur, do vr ma en di ook 14.30 uur. Beethoven, za en zo 14.30 en 16.30 uur, wo 14.30 uur. Basic Instict, dag. 21 uur, do vr ma di ook 14.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, za zo wo 14.30 uur, za zo ook 16.30 uur. Batman returns, dag. 18.30 uur. **Filmhuis de Spiegel:** Toto le heros, vr 21 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Beethoven, vr za zo 20.45 uur. Basic Instinct, vr za 23 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Far and away, dag. 20.30 uur, za zo en wo ook 14 uur. Flodder in Amerika, do t/m zo 18.30 en 21.15 uur, ma t/m wo 21 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Peter Pan, za zo en wo 14.30 uur. Wayne's world, do t/m zo 18.30 en 21.15 uur, ma t/m wo 21 uur. Alien 3, do t/m zo 18.30 en 21.15 uur, ma t/m wo 21 uur, za zo wo ook 14.30 uur. **Ciné-K:** The Mambo Kings, dag. 21 uur. **Cinema-Palace:** Lethal weapon 3, dag. 14.30 18.30 en 21.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, za zo wo 15 uur. Beethoven, dag. 18.45 uur. Basic Instinct, dag. 21 uur, do vr ma di ook 14.15 uur. Batman returns, dag. 18.30 uur, za zo wo ook 14.15 uur. The hand that rocks the cradle, dag. 21.30 uur, do vr ma di ook 14.15 uur. **Lumière:** La belle noiseuse, dag. 20 uur. Vluchtelingenfilmweek: Migranty, do vr 20.30 uur, El Norte, za zo 20.30 uur, Ostkreuz, ma t/m wo 20.30 uur. Wie zingt daar zo?, dag. beh. wo 22.30 uur, wo 22 uur.

● GELEEN

Roxy: Gladiator, dag. 20.30 uur. Lethal weapon 3, dag. 20.30 uur.

● SITTARD

Forum: Universal soldier, dag. 20.30 uur. Basic instinct, dag. 20.30 uur. **Filmhuis Sittard:** Urga, wo 20.30 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Wayne's world, do ma di 20.30 uur, vr t/m zo 19.30 en 22 uur. Basic Instinct, do ma di 20.30 uur, vr t/m zo 22 uur. Flodder in Amerika, vr t/m zo 19.30 uur, zo ook 14.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, zo 14.30 uur.

● ROERMOND

Royal: The hand that rocks the craddle, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. **Royaline:** Wayne's world, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. **Filmhuis Roermond:** Urga, do 20.30 uur.

● VENLO

Filmhuis Perron 55: Urga, do di 20.30 uur, za 20 uur.

Hbo-instellingen Maastricht herdenken fusie

Feestelijke somberheid bij lustrum Hogeschool

Van onze verslaggever

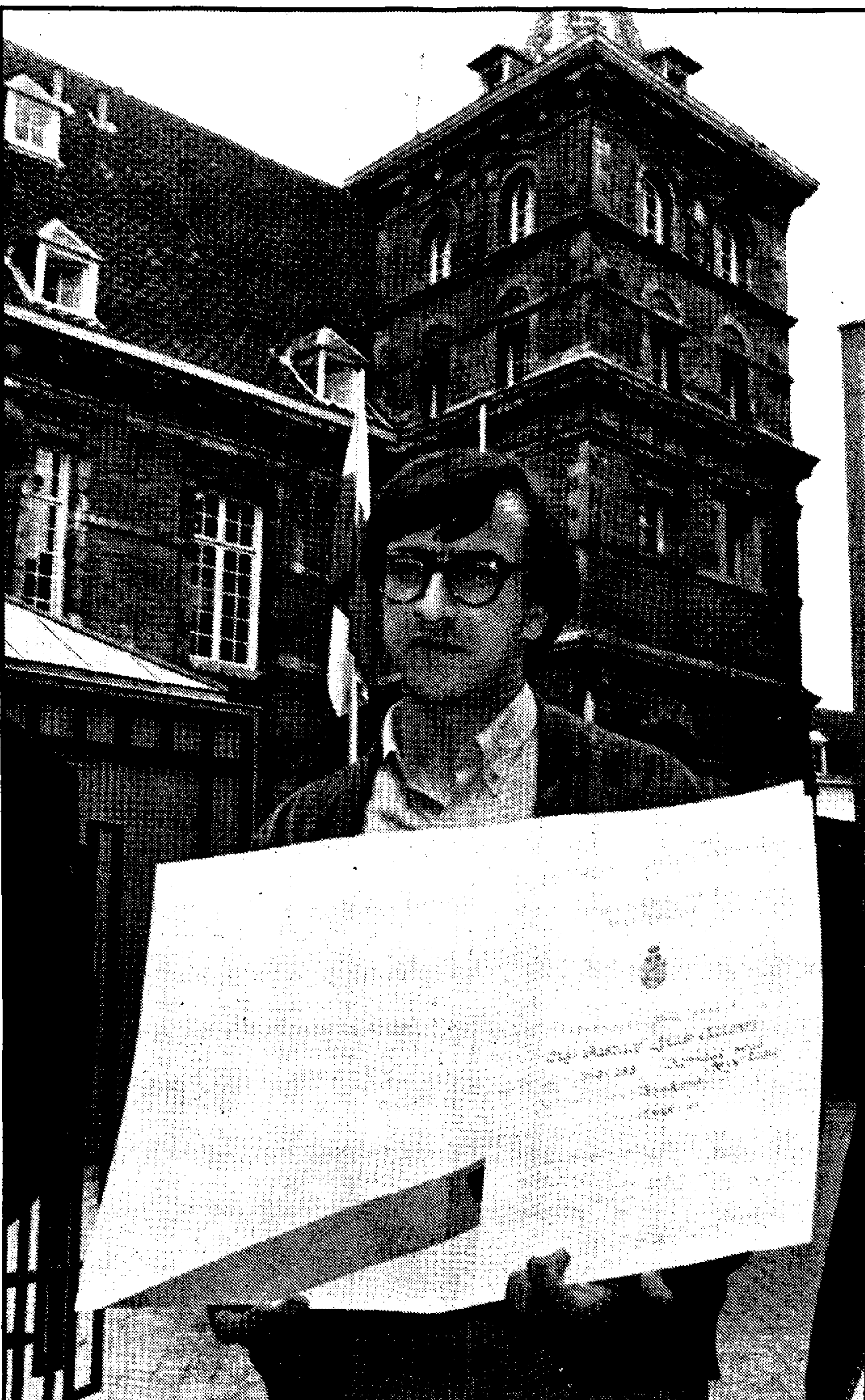
MAASTRICHT – „Is het al vijf jaar geleden dat wij op de barricades stonden en ons met hand en tand hebben verzet tegen de onderwijsfusie." Toneeldocent H. Holthaus verwoordde gisteren bij de viering van het eerste lustrum van de Rijkshogeschool Maastricht (RHM) de aanvankelijke gevoelens van weerstand tegen het gedwongen samengaan van de acht hbo-instellingen. In 1987 werden onder meer het Conservatorium, de Pabo, de Toneelacademie tot elkaar veroordeeld.

Ondanks dat de lachspieren door diverse begenadigde sprekers werden warmgehouden overheerste bij John Gijsen, voorzitter van het College van Bestuur, een somber gevoel. Hij liet tegenover zijn gehoor in de Bonbonnièrezaal in de Maastrichtse Comedie daarover geen twijfel bestaan. „Ik maak mij over onze positie, en zeker de financiële, grote zorgen, ook in de toekomst. Daarbij blijft, ook zonder de bezuinigingen die we nu doorvoeren, de bekostiging van het hbo beneden de maat."

Onder de aanwezigen bevonden zich burgmeester Hoeben, het bijna volledige Maastrichtse wethoudersteam en deputé Kockelkorn, die zich van de feestelijkheden rond de scheidende gedeputeerde Pleumeekers kon losrukken.

Hustinxprijs

De feestelijke bijeenkomst werd aangegrepen om de Henriëtte Hustinxprijs uit te reiken. Winnaar van deze prijs was de in België geboren architect Guy Cloeren. Guy Cloeren, die als enige 'met lof' van de Maastrichtse academie van Bouwkunst is afgestudeerd, ontving uit handen van J. Smeets-Druncks, voorzitter van de Stichting Edmond Hustinx, de oorkonde met het daarbijbehorende geldbedrag van 10.000 gulden.

● *Architect Guy Cloeren met de bij de Henriëtte Hustinxprijs behorende oorkonde.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Protest restaurants tegen telefooncellen

DEN HAAG/BOCHOLTZ – De wegrestaurants bij de grensovergang Bocholtz willen de twee in juli jongstleden bij hun parkeerterrein geplaatste telefooncellen kwijt. Daarom drongen zij gisteren bij de waarnemend voorzitter van de afdeling rechtspraak van de Raad van State, staatsraad mr. C. van Zeben aan op opschorting van de door Rijkswaterstaat vergunning voor de telefooncellen. Volgens de restauranthouders leiden zij schade omdat er minder vanuit de telefoons in hun restaurants gebeld wordt. Daarnaast zouden de telefoons een ontmoetingsplaats voor verslaafden zijn geworden. Zo zouden onlangs in de buurt van de telefooncellen spuiten zijn gevonden.

Confrontatie leidt heel vaak tot ziekteverzuim

Praten over ongewenste intimiteiten nog taboe

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Iedereen weet dat het voorkomt, maar bijna niemand praat erover. Ongewenst intiem is een fenomeen waar nog steeds een groot taboe op rust. Er wordt met geen woord over gerept. Het gevolg: mensen melden zich ziek en keren vaak niet meer terug op hun oude werkplek.

Dit kan zo niet langer, meent de Commissie Ontwikkeling Bedrijven (COB) van de Sociaal Economische Raad (SER). Het wordt hoog tijd dat in alle takken van het bedrijfsleven een beleid wordt ontwikkeld, gericht tegen dit probleem. De COB heeft daarom een voorlichtingspakket samengesteld om bedrijven, waar zo'n beleid nog niet aanwezig is, te ondersteunen. In zo'n pakket zit een videoband die voorbeelden laat zien van seksueel intimiderend gedrag.

„Er moet een bewustwordingsproces ten aanzien van ongewenste intimiteiten op gang komen," is de mening van Joost Janssen, voorlichter van de SER. „Directies moeten zich goed bewust zijn van de situaties die zich op dit gebied binnen hun bedrijf voordoen."

Onhoudbaar

Vaak wordt het probleem pas ontdekt wanneer de situatie onhoudbaar is. De gedupeerde zit dan meestal al thuis en heeft zich ziek gemeld. „Deze mensen voelen zich niet meer geschikt om te werken," vertelt G. Oosten, vertegenwoordiger van de bedrijfsvereniging voor de detailhandel Detam in Heerlen. „Het probleem wordt niet aan de orde gesteld, omdat de zieke personen denken dat ze er zelf aan hebben bijgedragen. Wij zien het als onze taak werkgevers alerter en beter met hun personeel te leren omgaan. Lukt dat, dan komt dat zowel de werksfeer als het aantal ziekteverzuimers ten goede."

Ongewenste intimiteiten komen vooral in de thuiszorg en thuisverpleging veel voor. Volgens de adviseuse van de organisatie Driekant, K. Snoek, houden ook deze groepen de problemen te lang voor zich. „Ze zoeken het probleem bij zichzelf, denken aanleiding te hebben gegeven of te lang bepaalde opmerkingen te hebben gepikt om alsnog een klacht in te dienen. Als zij met hun collega's praten, merken ze dat ze niet de enigen zijn."

Snoek pleit dan ook voor het aanstellen van een vertrouwenspersoon of een klachtencommissie waar gedupeerden, vooral vrouwen, terecht kunnen. Ook vindt zj dat er meer voorlichting moet komen. „Dat er ongewenste intimiteiten bestaan, is nog lang niet tot iedereen doorgedrongen," meent de adviseuse.

De SOS-telefonische hulpdienst Heerlen wordt te weinig door slachtoffers van ongewenste intimiteiten benaderd. „De link naar onze lijn wordt niet gelegd, terwijl wij voor deze mensen een prima uitlaatklep vormen," meent hulpverlener van de telefoondienst L. Kruyt. „Het grote voordeel is, dat slachtoffers anoniem kunnen blijven en toch hun hart hebben gelucht. Advies is desgewenst natuurlijk ook mogelijk."

In de loop van een gesprek komt meestal pas naar voren dat het om ongewenste intimiteiten gaat. „Het gesprek verloopt daarna moeizaam.

Mensen zijn bang hun baan te verliezen of de werksfeer te verslechteren," legt Kruyt uit. Volgens hem is het ook vaak zo dat mensen uit de situatie proberen te ontsnappen door ander werk te zoeken. Het probleem is daardoor echter niet de wereld uit geholpen.

Om de openheid over dit onderwerp te bevorderen, is er op 10 november een voorlichtingsdag over de campagne 'ongewenst intiem' van het COB in Weert. Deelname kost 150 gulden. Hierbij is het voorlichtingspakket te weten de videoband en de brochure, inbegrepen. Voor meer informatie:070-3499499/ 3499570.

exposities

● HEERLEN

Thermenmuseum, Coriovallumstraat 9. De zilveren camera. T/m 18/10. Open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. **ABP-tuin.** Oude Lindestraat 70. Bladgoud, beeldententoonstelling. T/m 29/9. **Galerie 't Qevertje,** De Wever Ziekenhuis. Werk van Jos van Cauwenberghe en Greetje Notenboom. T/m 21/10.

● HOENSBROEK

Fotografie 68, Kasteel Hoensbroek. Foto's van Antoon Dries. T/m 4/10, open ma t/m vr 10-12 en 13.30-17 uur, za en zo 13.30-17 uur. **Kasteel Hoensbroek,** Klinkertstraat 116. 'Zij in tekening', foto's van Carlo Valkenborgh, tekeningen van Bert de Keyser. T/m 4/10.

● BRUNSSUM

D'r Brikke-oave, Lindeplein 5a. Overzichtstentoonstelling van Pavel Janouskovec. Van 18/9 t/m 19/10, open ma t/m vr 10-12, 14-17 en 19-21 uur, zo 15-17 uur, woensdagavond gesloten.

● LANDGRAAF

Galerie Ipomal, Kerkberg 2, werk van Yves Millecamp, t/m 4/10. Open vr 17-20, za en zo 14-17 uur.

● NUTH

Atelier Jac. Vinken, Stationstraat 282. Kunst in Nuth. T/m 19/10, open di t/m vr 9-18 uur, za 9-17 uur.

● SCHIMMERT

Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5 Oensel. Kunst in Nuth. T/m 19/10, open do t/m zo 14-17 uur.

● SITTARD

Kritzraedthuis, Rosmolenstraat 2. Sieraad en sieraad. T/m 20/9. Werk van Jos Keulen, Arjen van Prooijen en André Kok. Van 26/9 t/m 1/11. Open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie Michel Knops,** Steenweg 44 Sittard. Beelden van Fons Bemelmans, schilderijen van Charlotte Molenkamp en grafiek van Kees Salentijn. T/m 28/9, di t/m za 11.00 tot 18.00 uur. **De Melkfabriek,** Leyenbroekerweg 113a. Recent werk van vijf Ierse kunstenaars. Open op 20 en 27/9 en 4 en 11/10 van 14-18 uur.

● LIMBRICHT

Limburgs Volkskundig Centrum, Allee 1a. 'Ja ik wil', trouwen in Limburg vanaf 1900. T/m 25/10, open di t/m vr 13-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● GULPEN

De aw sjokelaatfebrik, Ringweg 31. Werk van Phil Vermeer-Weterings en Rob H. Vermeer. T/m 4/10. Open do t/m zo 14-17.30 uur.

● NOORBEEK

Galerie De Artifonie, Dorpstraat 19-21. Stock-expositie. Open wo t/m zo 11-17 uur.

● VAALS

De Kopermolen, Von Clermontplein. Russische Kunst. Van 25/9 t/m 30/10.

● ECKELRADE

Henk Schram Centrum, Klompenstraat 1. Foto's van Roland en applicaties van Esmée. T/m 30/9, open op werkdagen van 14-16 uur.

(Huis)dieren

GEDR.PROBLEMEN met Uw hond? Bel M. Honings, gedipl. gedr.therapeut. Limb. Inst. Hondenopvoeding. Tev. geh.cursus en puppy-training. 046-510173

Te koop ROSELLA'S elegantparkieten, e.a. Tel. 045-257154.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl.America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

VOGELS, eenden, fazanten, raskippen, duiven en papegaaien. Alle hoenders, hofdieren. Klein America Achel(B) 09-32-11644489

Zo lang de voorraad strekt bij aankoop van PARKIETENKOOI handtam parkietje gratis. Bij aank. van kanariekooi, kanarie voor de helft van de prijs. Bij aankoop van Chinchillakooi Chinchilla voor de helft van de prijs. Op alle honden en katten accessoires 10% korting. Dierenspeciaalzaak Joke, Kasteellaan 106, Meezenbroek/Heerlen. Tel. 045-726176.

Te k. gevr. Golden-retriever TEEF, min. 2 jr. tot 6 jr. Tel. 046-755832.

Te k. GOLDEN Retrieverpups ouders HD vrij, stamb. en pasp. met HD gar., ingeënt, ontw. Tel. 04998-73811

Te k. HONDENTONDEUSE voor kl. tot midd. slag met res.set messen, vr.pr. ƒ 75,-. Tel. 045-727807.

4 perz. KATJES, 6 wkn. oud, en ouders, weg. werkz.heden in buitenl. Pr. ƒ 300,-. Zat. 18-19 uur 045-226942.

Te k. zeer mooie Franse BULDOGPUPS teefjes met stamb., ontw. en ingeënt. Tel. 043-434064.

Wegens omstandigheden goed tehuis gezocht voor onze lieve HOND, teefje. Tel. 04492-4858.

Te k. SHIH-TZU, 16 weken oud, kl. zwart/wit, reu, met stamboom, zeldzaam mooi. Tel. 045-259345.

Te k. DWERGSCHNAUTZERS met stamb., 8 wkn. ing. en ontw. Nusterweg 44, Sittard. Tel. 046-514659.

Als je een van dieren houdt, gratis af te halen 6 weken oud POESJE. Tel. 04492-4101 na 13.00 uur.

Te koop jonge DOBERMANNPUPS. 045-315095.

Te koop jonge FRETTEN. Tel. 045-751567.

Rijles

ANWB Autorijleskamp

Met speciale off-season korting

Nu met extra korting van ƒ 250,- voor de periode van half september tot half december. Bel nu rechtstreeks:

ANWB Den Haag ☎ 06-8860

Huwelijk/Kennismaking

Chalet Treebeek.

Alleenstaanden iedere zat. en zond. gezellige dans- en contactavond in de kelderbar "La Chalet". Dond. alleenstaandenbal in de bovenzaal, dj. Richard. Aanv. 21 u. Zaal open v. 20 u. Komeetstr. 25a, Treebeek, 045-211375.

Aids infolijn

Bel gratis

06-0.22.22.20

Maand. t/m vrijd. van 14.00 tot 22.00 uur.

Niemand wil EENZAAM en alleen zijn! U zoekt een vaste relatie of spontane vriendschapsverruiming? Maak dan een plaatsje vrij in uw hart en bel 09-3232485708 of schrijf je gegevens en wensen naar Rita de Bruyn, Amerikalei 17 bus 2, 2018 Antwerpen-België

MYRA Bemiddelingsburo. Als u serieus op zoek bent naar een fijne partner voor het leven, maak dan eens geheel vrijblijvend een afspraak met ons. Wij hebben veel dames voor u ingeschreven zodat er ook voor u een grote kans op succes is. Enkele vb. Dorota, 27 jr. eerlijk en trouw, geen kind. Joanna 37 jr. rustig en huisel. geen kind. Wanda 47 jr. is rustig met zelfst. kind. Erica 57 jr. energiek en vrolijk geen kind. Wij bieden u een echte en serieuze bemiddeling voor een redelijke prijs. Bel vandaag nog 045-229448.

Symp. jongeman 42 jaar, 1.78 mtr. zoekt goeduitziende lieve VROUW. Mag mollig of volslank met gezet postuur zijn. Br. liefst met foto (kople) op erew. ret. en tel. nr. Br.o.nr. B-2658 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jongeman, 32 jaar, l. 1.75 m, z.k.m. serieus MEISJE voor vriendschap of huwelijk Tel. 045-713751.

ALLEENSTAANDEN werkgroep 't Gulikshoes, hoek Agricolastr.-Ophoven 1, Sittard, organiseert iedere zondag een dans- en contactavond. Bewijs verpl. Inl. 046-747962.

JONGEMAN 32 jr. gescheiden, 1 kind zkt leuke vr., gescheiden geen bezw. voor leuke rel. op te bouwen, kind geen bezw. Br.o.nr. B-2666 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Vr. 40 jr. met baby van 6 wkn. wil graag in WOONGEMEENSCHAP worden opgenomen. Ben erg zorgzaam. Br.o.nr. B-2664 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Zoekt u een partner ?

Nederlands grootste relatieburo met circa 5000 partnerzoekers geeft u natuurlijk een grote kans van slagen.
RUIM 70% VINDT BINNEN
ENKELE MAANDEN EEN RELATIE
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willemse: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

Stichting Date

Erkend stichting Consumentenbelangen bij Relatievorming

Juist nu

is een inschrijving extra voordelig. Wilt u drie goede redenen weten om tot inschrijving over te gaan, bel dan: Heerlen/Maastricht e.o. 045-726539, Mevr. Luchtman Roermond e.o. 04750-15534 Mevr. Nabarro of stuur de bon naar: Postbus 525, 6040 AM Roermond of Postbus 5050, 6401 GB Heerlen.
BON VOOR GRATIS BROCHURE
Dhr./Mevr.......................
Adres:.......................
Woonplaats.......................
Telefoon.......................

Mens en Relatie

ERKEND BUREAU GEEFT VERTROUWEN!
Vraag ook naar onze feestavonden en reizen!!!

Bel de Vakman

BIEZENSTOELEN vernieuwen nu ƒ 48,- per stuk met garantie. Tel. 045-418820.

Renovatie, montage en reparatie aan uw AANBOUWKEUKEN. Gratis offerte. Info na 18.00 uur 045-751145.

OPRITTEN en terrassen in klinkers of sierbestrating. Ook tuinaanleg, vrijbl. prijsopgave. Tel. 045-324249

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor Uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte. 045-323178.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

Klein BOUWBEDRIJF kan nog alle voorkomende werkzaamh. aann. metsel/timmerwerkz.h. 045-419764.

Voor al uw tuin- en SIERBESTRATINGS-WERKZAAMHEDEN, tev. ontwerp aanleg bel vrijbl 045-726366

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Installatietechniek MEESSEN voor het leveren en plaatsen van al uw sanitair, c.v. en loodgieterswerk. Tel. 045-445211.

Baby en Kleuter

Te koop KINDERWAGEN, wit leer, ƒ 175,-; rieten reiswieg ƒ 15,-; baby-uitzet (kleertjes) mt. 62 t/m 86, luiers enz. Tel. 045-414487.

Te koop kinderfiets en REISWIEG, z.g.st. Tel. 045-323791.

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS-massageped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-66561.

Kachelspeciaalzaak, alle hulpstukken en aanverw. artikelen. REKER, Kluis 28, Geleen. Tel. 046-740785.

Te k. moderne HOUTKACHEL, 8 hoekig. Tel. 045-417518.

Te koop antieke JUGENDSTIEL kachel, bewerkt, gietijzer, nog in gebruik, vr.pr. ƒ 1.000,-. Tel. 045-272998.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Kachels/openhaarden
Arnold Opreij
Heerlerbaan 275 Heerlen.
Beatrixhaven, Maastricht.

Muziek

Verenigingen opgelet!!!

ƒ 750,- terug voor Uw oude concertbassdrum bij aankoop van een nieuwe ADAMS Concertbassdrum. Inl. Adams Muziekcentrale Thorn. Tel. 04756-1324.

Muziekliefhebbers opgelet!!!

v.a. ƒ 30,- per maand direct eigenaar van o.a. keyboards, drumstellen, orgels, gitaren, piano's, accordeons, orkestapparatuur enz. Vraag naar onze speciale klantenkaart. Altijd aanbiedingen en occasions. Alles van Flight-Case.

Muziekhuis Lyana

Mauritsweg 48, Stein. Tel. 046-333227.
Maandag t/m zaterdag open. Donderdag koopavond.
Het meest complete prijsbrekende MUZIEKPARADIJS.
NERGENS BETER NERGENS GOEDKOPER.

Stalmeier Music

Dé allroundzaak van Limburg
Keyboards - dig. piano's - gitaren - versterkers - blaas/slaginstr. - geluidsapp. - synthesizers enz. enz.
MIDISPECIALISTEN: Atari - MS Dos - muziek op uw PC?
Wij maken u er enthousiast voor!
Koop bij de man die het ook bedienen kan.

STALMEIER MUSIC de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL 045-214253 HOENSBROEK
donderdag koopavond.

Wil Bevers SAXOFOONS voor een nieuwe of gebruikte saxofoon. Huren kan ook. Het adres voor reparatie of revisie van alle merken en types saxofoon. Marktstr. 19 Linne. Tel. 04746-4976. Openingstijden wo. en do. van 9.00 tot 12.00 uur en vr. en za. van 9.00 tot 17.00 uur

Geregezellige DANSMIDDAG iedere zondag v.a. 14.00 uur in Hotel Overlander, Dorpstr. 10 Gulpen. l.s. m. Guide D'Alléz.

Te k. 2 Höhner Atlantic de Luxe ACCORDEONS, Musette en dubbeloktaafstemming, Peavy geluidsinstallatie, Yamaha Keyboard. Tev. massief eiken kast. Tel. 045-415270.

SHOWVERLICHTING voor discotheken, drive in shows of bands. Limburgs goedkoopste adres. Bezoek onze showroom. Highlite International, Huls 14, Simpelveld. Tel. 045-444907.

Top 40e Band zoekt TOETSENIST. Tel. 045-223519.

ROCKTRON Pro G.A.P., programmeerb. voorversterker met hush-ruisonderdrukking, vr. pr. ƒ 950,-; Roland S.V. 100 footcontroller v. G.P.8 of G.P.16 incl. expressionpedaal E.V.S. ƒ 395,-. 045-441209.

Te k. PIANO hoog model; kl. bruin, merk Weber, i.z.g.st. Tel. 04405-3960.

BASSIST gevr. voor R & D band, optr., demo, oefenr. 046-336826/046-582509.

Te koop PIANO i.z.g.st., merk Rippen, ƒ 1.750,-. Tel. 04492-4342.

JUKE-BOX Seeburg HF 100 G, 1953, i.g.st., ƒ 3.750,-. Tel. 045-324704.

Te koop Peavey 16 kan. MIXER in case; div. orkestboxen; gitaar- en keyboardverst. Music Stock, 045-220670.

Literatuur

Morgen koopzondag bij de STRIPBOEKENSPECIAALZAAK, Stationstr. 19, Sittard Nieuwe en gebruikte strips en comics.

Te k. BASVERST. Peavey tnt 150, met Flightcase, pr. ƒ 1.400,-. Tel. 045-754418.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te k. Studieboeken HBO-SPH 1e en 2e jrs. Tel. 045-351666.

Diversen

Heden open dag van 10.00-
Bandenspecialist Abel,
Reeweg 143, Landgraaf-Abdissenbosch. 045-

Horoscoop

De chinese en gewone voor dag, maand en jaar. 06-320.330.89 ƒ 1,- p.m.

Hatha-Yoga

Sittard, ma. 10.00-11.00 uur R'Mond di. 19.00-20.00 uur; Weert wo. 18.30-19.30 uur; Heel ma. 21.00-22.00 uur; Heerlen wo.20.30-21.30 uur Nuth di. 10.00-11.00 uur Inl. 046-746581.

Te k. 4 leren ... stoelen ... marmeren salon... 0.35m.; 18e eeuw... kist met panelen... eeuws doek ... voorstel. ... gesig. Nicolaas ... tieke secretaris... poten en hoge ... box inc. imperia... paar skies; 4 ... op velg voor Volv... Tel. 045-42158... 9.00-13.00 uur.

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout voor nieuwe gebitsprothese en reparaties. Akerstr. Nrd. 328, H'broek. 045-228211.

Panklare halve VARKENS. Stagerij Nelissen. Telefoon 04743-1216.

Te koop grote HOUTCIRKELZAAG 220/380 V; electr. aangedreven veersmeedhamer "regelbaar"; dubbel smidsvuur; aambeeld 175 kg. met 10 tangen en hamers; aambeeld 35 kg. bosmaaier; Berkel weegschaal; moderne eettafelstoelen. Tel. 04405-3786.

Nette man 53 jaar zoekt KOSTHUIS in Heerlen. Tel. 043-630789.

Te k. hard-houten DEUR compl. met draadglas en slot; compressor 250ltr. max. druk B.A.R.; t.v.antenne, 2 jr. oud. 045-270877.

Stalen ROLSTEIGERS hg. plusm. 10m. en div. steigermat. betonmolen, tafelcirkelzaag, snelkoeler, biertap met 2 kr. 045-273112.

TOEKOMST voorspelling en advies alleen op afspraak. Tel. 045-224707 tussen 15.00 uur en 21.30 uur.

Te k. Oud Hollands antiek FORNUIS en hondenkar voor 2 honden. 04459-2738.

Te koop prof. H... NER Tunturi, ... 045-451830.

Wie kan 1 x per ... GELSE conversa... ven. Tel. 045-2704...

Te koop hout... KACHEL incl. ... grenen keukenka... wiellampen en ... 04405-2911.

Te koop SIERAD... parels, gouden ... tingen; ringen; ... Tel. 045-42357... 226968.

Prof. gr. ALARM... 6 groeps, 8 infrarood... werk. te zien, pr. ... Tel. 045-211976/25...

RADIATOREN div. ... st.; muurventilator ... luchtbevochtiger ... derwagen 3 in 1 ... bakken dubbele ... ken barkrukken ... 241901.

Te koop antieke E... met uittr. tafel ƒ ... gy met winterzak... Tel. 045-451446.

Te koop gekood... HOUT. Telefoon ... 1955.

Piccolo's in het ... Dagblad zijn groot ... SULTAAT! Bel: 04...

Te koop gevraagd

Te koop gevraagd GEISER op butagas. Tel. 04492-3446.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Voor al uw oude METALEN. Frans v.d. Loop Recycling/Metaalhandel, Kissel 12-14, Heerlen 045-726392

Band zoekt ZANG-INSTALLATIE of kleine P.A. Tel. 045-222481.

Te koop gevraa... CARAVAN en ... Tel. 045-241450.

Uitgaan

NIEUW! Iedere da... vertoeven in Café L... ge, 's zaterdags da... DJ Skippi. Sittard... Heerlen.

Dancing Goris
BRUNSSUM
Heden zaterdag ... veelvuldig verzoek ... met het bekende ...

Braderieën/Markten

Snuffelmarkt

Dr. Haubenstr. 87, Maasmechelen-België. Zondag open van 10-18 uur en van 10-12 uur. Gratis toegang. Met Fair Play.

LAGA...
Voor Piccolo... zie verder ...

Opleidingen

EXAMENGARANTIE

Basiskennis boekhouden, Praktijkdiploma boekhouden, MBA en SPD-1, NIMA-A, Praktijkdiploma Informatica.

GRATIS BASISKENNIS BOEKHOUDEN:
I.v.m. het 75-jarig jubileum wordt bij inschrijving voor de cursus Praktijkdiploma boekhouden lang het onderdeel Basiskennis boekhouden niet in rekening gebracht.

Informatie en gratis prospectus tijdens kantooruren 077-520440 of 046-599559.
Bedrijfshogeschool Katholieke Leergangen/ voorheen Limburgse SPD Opleidingen.

Spaanse les

v. beginners, gevorderden en conversatie. In groepjes of individueel. Tel. 045-418971.

Rock & ROLLCLUB Geleen, start op zondag 27 september weer met Rock & Roll en Boogie Woogie. Voor kinderen t/m 13 jr. geldt een reductie van 50%. Inschrijven kan op zondag 20 sept. 15.00-17.00 uur in Sportcomplex Medi Sport, Norbertijnenstr. 77a, Geleen. Voor inl. 046-741790.

ANWB en Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & Zn voor al Uw rijbewijzen, motor, auto, vrachtauto, bus trekker en oplegger, auto en vrachtauto met aanhangwagen, opleiding voor alle chauffeursdiploma's. 045-321721 Landgraaf. 8 en 10 daagse opleiding mogelijk.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Cursus BOETSEREN en beeldhouwen van sept. tot eind mei. 30 Dagdelen steeds op maandagavond of donderdagochtend. Cursusplaats graafbroekerweg 166, Heerlen. Voor info kunt u bellen naar: 045-353593.

Bij ons bent U er zeker van dat U het vindt...

Als U het zoekt in de 'Exclusieve maten'

Vanja Herenkleding biedt een gigantisch assortiment kwaliteitskleding voor de dikke, korte en lange man. Indien u buiten de standaard konfektiematen valt, heeft u bij ons zeer ruime keuzemogelijkheden.

U kunt bij ons terecht voor al uw kleding. Vanja voert namelijk 'exclusieve maten' in konfektie, bonneterie, accessoires, ondergoed en vrijetijdskleding.

Onze kollekties worden steeds met grote zorg samengesteld. Daardoor kunnen wij u kwaliteitskleding aanbieden tot en met maat 75. U wordt geholpen door deskundige medewerkers in een aangename omgeving. Natuurlijk mag u van ons een goede service verwachten.

Vanja HERENKLEDING

Venlosesweg 6 6041 BX Roermond Telefoon 04750-33108
■ Voldoende parkeerplaats in de buurt ■ 's Maandags gesloten ■ Donderdags koopavond

LIMBURG COLLEGE

Directeur: Drs. S.J.M. Brouwers, Gloriët 9, 6247 BB Gronsveld.

Dagopleiding voor het Middenstands-diploma

Behaal het Middenstands-diploma in 8 maanden. v.a. medio oktober wekelijks 1 à 2 lesmiddagen. Lesplaatsen: MAASTRICHT en SITTARD. Info: Brochure en inschrijfformulier te verkrijgen bij: de Directeur, tel. 04408-2675.

School voor psychodrama

In jan. '93 start weer de 2-jarige basisopl. (post-HBO) Heb je belangstelling? Volg dan nu:

2-Daagse oriëntatie

Lesplaats: Sittard 10-11/10 of 07-08/11
Lesplaats: Utrecht 13-14/10 of 16-17/10
Vraag info o.v.v. enige pers. gegevens bij Mw. R.Oudijk. Tel. 046-519141 of 045/251071
Schriftelijk: Postbus 5249, 6130 PE Sittard

Opleiding/revue balletdanser m/v

Ben je in de leeftijd van 16 jaar en ouder en vind je het leuk om opgeleid te worden als revue/balletdanser neem dan contact met ons op. De choreografie zal begeleid worden door, Barry Stevens Dance Unlimited. (goede toekomstmogelijkheden)
Vanaf oktober starten wij met de musicalworkshops gegeven door Barry Stevens.
Info. Jos Notermans, tel. 045-27..40.
Ook mensen zonder enige danservaring zijn welkom!

Rijles

Theo van Bentum
Verkeersschool
Nieuwstraat 86, 6431 KW, Hoensbroek.
*8 DAAGSE kursus
*8 WEEKSE kursus
MOTOR
AUTO
VRACHTAUTO
TREKKER OPLEGGER
DAF 95
alle chauffeurs opleidingen.
Voor meer informatie: 09.00-18.00 uur.
Nieuwstraat 86
☎ 045-217487

Sport. jongm. 34 jr. gesch. z.k.m. JONGEVROUW (kind geen bezw.) Ben i.b.v. gr. flat, auto, vast werk. Hobby's: knutselen, leren omg. met de pc, gezellig iets ondern., zo nu en dan eens uitgaan. Br. liefst met foto en/of tel.nr. Br.o.nr. B-2689 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Echtp. mi. 40 zkt. dito voor moderne VRIENDSCHAP. Br.o.nr. B-2670, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

EURODE Dating Shop. Belangenbehartiging voor kontaktzoekenden. ƒ 50,- voor 'n heel jaar. Ma-za. 10.00-12.00 uur. 045-415548.

Dame, 1.68l. zkt. betrouwb. nette HEER va. 60 jr. v. eerl. rel. Br.o.nr. B-2672, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Alleenstaande man 48 jr. W. A.O.-er zoekt VROUW tot 50 jr. voor eerlijke relatie. Geen dans- of barype. Brieven naar postbus 31019 6370 AA Landgraaf.

J.man 36 jr. zkt. ser. ken. m. VROUW, 28-35 jr. Br.o.nr. B-2685 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Onze sinds kort bestaande oergezellige club van ALLEENSTAANDEN zoekt nog mensen (m/v) tussen 25-45 jr. die leuke dingen willen ondernemen en nieuwe vriendschappen c.q. relaties willen aangaan. Over win je drempelvrees! Br.o.nr B-2682 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Welke lieve eenz. VROUW, omg. Brunssum, tussen 60-65 jr. die nog in geluk en liefde gelooft en net als ik dit erg mist, wil mij v. kennism. schrijven. Ben weduwn., 69 jr. mijn hobbys fietsen, natuur, wandelen en sport. Br. o.nr. B-2686 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Oudere heer, alleenstaand te Heerlen, middenstander, zeer goed gesit., zoekt voor aanspraak, event. vervorging en iets hulp een lieve slanke alleenst. DAME zonder kind. uit de middenstand gescheiden geen bezwaar, oud 65 jr., discr. verzek. Uitvoerige brieven met naam, adres en telnr. naar Br.o.nr. B-2688 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gebonden MAN, 40 jr, z.k.m. meisje of vrouw voor los/vaste relatie. Postbus 132, 6400 AC, Heerlen.

Computers

AT 286 COMPUTER, 30 Mb 1.2 en 1.4 drive, kl.mon. NEC P2200 printer, veel disks erbij, vr.pr. ƒ 2.250,-. Tel. 045-259565.

Te k. HEADSTART II, 640 KB, 3,5 en 5,25 en 40 MB, HD en monoch. monitor, ƒ 775,-. 043-212406.

Te k. AT 286 40MB, 1, 44 MB, 1,2MB en software, ƒ 1.100,-. Tel. 045-451830.

Te koop COMPUTER AT-286 25 Mhz, 90 Mb h.disk, 2 Mb ram 3½ en 5¼ drive, VGA monitor (ZW) en kaart 512 toetsenbord ed., pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-416044.

PC te Landgraaf? Laat uw AT286 ombouwen tot een snelle AT386 DX 40 mhz, ƒ 395,- all-in. Maastronic 046-755987.

Huwelijksbureaus

MARJA SCHIKS

Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid-Nederland, voor het Acad., HBO en goed MBO-niveau.

U hebt het druk, vrienden en hobby's, maar mist die ene partner. Gebaseerd op uw wensen en mijn ervaring, mijn intuïtie en kennis over mijn cliënten, houd ik een persoonlijke zoektocht, namens u, naar een passende partner. Informatie: 043-255448, Lid. Alg. Ver. Relatiebureaus.

Uw RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen; nu ook voor vrachtauto en aanhangwagen. Inl. 04750-32428.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

S.D.L. biedt u aan: RIJBEWIJS A-B-C in 8 dagen op de Ned. Antillen, vanaf ƒ 3.500,- all in, garantie en 100 % financ. mog. 010-4626668 of 4666535.

Hobby/Handwerk

MIELE wasautom. en drogers. Voll. gerev. va. ƒ 595,-. Toenbraker 045-325819.

USK. gasf. ƒ 95,-; wasautom. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595

Te k. LEREN jassen. Tel. 045-416239. Elke dag open tot 21.00 uur.

Te k. zeer mooie BRUIDSJURK, met lange sleep en sluier, lange mouwen, mt. 42, gedr. 5-92, pr.n.o.t.k. 045-455815 b.g.g. 311819.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Te k. perzisch TAPIJT, plm. 1.80 x 2.60 mtr., i.z.g.st., pr. ƒ 325,-. Tel. 045-752802 b.g.g. 045-415417.

Te k. puur eiken TV-KAST, h. 2.00, d. 0.55, br. 0.96 mtr. Tel. 045-215270.

Te k. 2 GASKACHELS 8000 kal.; zonnescherm 1.60 br.; vloerbedekking 4 x 4 m. zeer goed gesit. Tel. 046-521256, na 19.00 uur.

Zoekt u 2e hands MEUBELS? veel keus, ook antiek Kouvenderstr. 208, H'broek

Te koop leren BANKSTEL 3-2-zits als nieuw; Philips ijskast met diepvriesvak. Tel. 04406-12289 of 16094.

Zware BAROK meubels te koop. Tel. 045-713824. Mergelsweg 191, Heerlen.

Te koop BAROK meubelen. Tel. 045-425629.

Te k. eik. EETHOEK met 6 st. (Gobelin bekl), eik. toogkast, pr.n.o.t.k. 045-320790

Te k. ant. KAST kersenfineer op eikenhout, br. 2.00 mtr. h.1.10 mtr 04405-3960.

Te k. witte 2-pers. SLAAPKAMER, eik. eettafel m. 6 stoelen, tel. 04450-1148.

Te k. 34m2. vol europees eikenhout PARKET kwal. A, 16 mm. dik, is nog nieuw, pr. ƒ 39,50 p. m2. 045-229448.

Te k. Manou BANKSTEL met tafel en bijzettafels, pr. n.o.t.k. Tel. 045-715655.

Te koop 2-pers. zwart LEDIKANT; zwart messing eethoek; zwart stereomeubel; Telefunken videorecorder 1 jr. oud, alles z.g.a.nw. Tel. 045-212291.

Te k. gehele INBOEDEL wegens omstandigh. Tel. 045-455763 na 18.00 uur.

Zonnebanken/Zonnehemels

Zonnehemels

Superbruiners voor lage prijzen
ƒ 895,-; ƒ 995,-; ƒ 1.095,-; ƒ 1.195,-; ƒ 1.295,-; ƒ 1395,-; ƒ 1.495,-; ƒ 1.595,-. Met Wolff lampen, gratis montage en bezorgen met superservice. Deskundige voorlichting.
Bij van ERP, Limbrichterstraat 18, Sittard, tel. 046-513531.

TV/Video

Goede KLEUREN TV's met gar. Philips grootbeeld v.a. ƒ 125,-. Meer dan 25 jr TV Occ. Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen, tel. 045-724760

Kleuren TV's 8-12 kan. v.a. ƒ 75,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,- met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV. Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

Videocamera gevraagd, ook VHS VIDEO en kl. tv's. Tel. 04406-12875.

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Nieuwe KTV's v.a. ƒ 298,-, betaling v.a. ƒ 25,- p.mnd. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kachels/Verwarming

Barbas inbouw-openhaarden

kachels - inzethaarden
Jac Köhlen
Rijksweg N 104 Sittard (bij ziekenhuis)
046-513228-514862.

Te k. zeer mooie Barbas ALLESBRANDER, z.g.a.nw, 3 m3 hout, pr. ƒ 1.300,-, licht eiken bijzet lectuurtafeltje, pr. ƒ 175,-. 045-752562.

Tot ƒ 500,- zomerkorting. De KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. 04459-1638.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Kunst en Antiek

Antiekhal Palmen-Heynen

20 sept. koopzondag

Langs de Hey 9, Sittard
Industriepark Noord 046-510706
Openingstijden van maandag t/m donderdag van 9.00 tot 18.00 uur, vrijdag en zaterdag van 9.00 tot 16.00 uur. Koopzondag van 10.00 tot 18:00 uur.
Gespec. in Engelse en Franse meubelen en lampen.

Restauratie-Atelier
Joanna Hofft
Restauratrice en deskundige van oude en moderne schilderijen

Kosteloze expertise - ook aan huis - van uw schilderijen. Openingstijden atelier Stokstraat 22, Maastricht woensdag t/m vrijdag van 13.00 tot 18.00 uur. Zat. van 11.00 tot 17.00 uur Of volgens afspraak. Tel. 043-259446 Privé 046-746543

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Goedemorgen bent U liefhebber van mooi antiek? Dan moet U beslist Wijshoff ANTIQUES bezoeken, 2.000 m2 showroom. Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geop.: dond., vrijd. en zat.

Te koop gevr. antieke SPEELDOZEN en grammofoons. 043-649494.

Te koop antieke HENRI II kast, notenhout, 5-drs., vr. pr. ƒ 2.500,-. Heemskerkstr. 73, Heerlen.

Te k. AFGHAAN 367x293 ƒ 1.700,-; Buchara-Tekke 170x108 ƒ 600,-, beiden ca. 100 jr., i.g.st. 045-217356.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen en lampen, klokken enz. enz. Nuth, Dorpstraat 45 A, toegang kerk. Donderdag koopavond. Tel. 045-243437 Een begrip voor de regio!

Twee zeer mooie HENRI II kasten, hoge en lage. Samen ƒ 4.500,-. 045-241901.

Hydr. TANDARTSSTOEL 60e jr. ƒ 1.500,-; Toogkast grootmoederstijl ƒ 800,-. Tel. 045-417326.

ANTIEKSHOP op 20 sept. van 11.00-17.00 uur bij Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593, o.a.: meubels, klokken, lampen, kleingoed enz.

TEKENTAFE...
Grote sortering
Showroommodellen met zéér ... beschadiging
Reeds vanaf f. 29...
Tekeningenkasten vanaf ƒ 695...
Van Dooren Kantoormeubele...
Koop niet voordat u bij Van Dooren bent geweest!
Sittard, Handelsstraat 23 ☎ 046-51...
(Handelscentrum Bergerweg)

van Dale
GROOT WOORDENBOE...
DER NEDERLANDSE
TAAL
TWAALFDE, HERZIENE DRU...
Prijs 285,-
Nog volop leverbaar bij
WINANTS naast BOEKHAND... 't raadhuis

Kerkraads voetbal voelt niets voor herstructurering

Van onze correspondent
WIL WAGENVOORT

KERKRADE – Amateur-voetbalvereniging SVK wil absoluut niet verhuizen naar RKTSV in Terwinselen. Voorzitter Zef Timmermans zegt dit naar aanleiding van het plan om de sportvelden in Kerkrade te herstructureren. Ook de andere clubs hebben forse kritiek op de gemeentelijke plannen. De komende twee weken spreken de verenigingen met wethouder Hub Bogman.

De Groene Long weg als sportcomplex, renovatie van andere velden, verplaatsingen van verenigingen en de oproep tot hechte samenwerking. Sinds het bekendmaken van deze plannen vinden vrijwel dagelijks heftige discussies in bestuurskamers en sportkantines plaats.

SVK wordt genoemd als de meest gedupeerde. Deze club moest tien jaar geleden verkassen naar de Groene Long. „Wij hebben toen plaats gemaakt voor een structuurweg die nooit is aangelegd. De eerste paaltjes die destijds in de grond werden geplaatst zijn nu verrot. Het gevolg was wel dat we onze veertien jeugdelftallen verloren. En nu willen ze ons duwen richting Terwinselen. Ik ben toch niet gek! De laatste jaren hebben we ons kapot gewerkt om de club in stand te houden. Alleen een terugkeer naar de Krichelberg, binnen onze wijk Kaalheide, is denkbaar. Dan krijgen we ook weer de jeugd terug", verklaart Timmermans.

Op de Krichelberg moet de Zomer Avond Competitie (ZAC) gaan spelen. Maar SVK'er Timmermans en collega P. Henssgens van Heilust vinden dat een vreemde zaak, omdat van de ZAC niet meer veel over is. „Dat klopt", zegt Jo Nelis van de club Achilles en ZAC-bestuurder, „aan de afgelopen competitie hebben nog zes clubs deelgenomen. Daarna zijn vier clubs overgegaan naar de KNVB-verenigingen."

Toevallig beslist ook Achilles vandaag over de toekomst. Volgens Nelis zijn nog drie opties mogelijk: alleen vriendschappelijke wedstrijden spelen, aansluiten bij een amateur-vereniging of een zelfstandige club worden.

In de commissie Welzijn is aangedrongen op grote voorzichtigheid bij de gesprekken met de verenigingen. De PvdA wil het college laten nadenken over een financiële impuls aan de verenigingen, opdat zij mee zullen werken aan de plannen. „Geef een deel van de besparingen terug aan de clubs", stelt de partij voor.

Voorstel projectgroep Streekgewest

Opvang thuislozen regionaal oplossen

Van onze correspondent

HEERLEN – In de regio Oostelijk Zuid-Limburg zijn achthonderd personen thuisloos. Bijna vijfhonderd mensen dreigen het dak boven hun hoofd te verliezen. Daarom heeft een projectgroep van het streekgewest voorstellen gedaan aan de betrokken gemeenten om de problematiek regionaal aan te pakken.

Het voorstel van de projectgroep vloeit voort uit een rapport dat het Prognostisch Landelijk Onderzoek Thuislozen en Thuislozenzorg (PLOTT) medio 1990 publiceerde. Daarin kwam aan het licht dat de voormalige Oostelijke Mijnstreek in ernstige mate kampt met het probleem van thuislozen.

De groep die zich gaat bezighouden met de regionale aanpak voor dak- en thuislozen is begonnen met een inventarisatie van de noodzakelijk geachte voorzieningen. Aan alle acht gemeenten in Oostelijk Zuid-Limburg wordt een bijdrage gevraagd in de vorm van geld of woningen voor thuislozen.

De vier grotere gemeenten zullen dan daadwerkelijk voor de opvang moeten gaan zorgen. Voorzitter Thei Gybels van de projectgroep: „Dat lijkt mij een logische gedachtengang. Ik zie nou niet direct een slaaphuis in Simpelveld verschijnen."

In de concrete voorstellen stelt de projectgroep dat Heerlen, Kerkrade, Brunssum en Landgraaf elk veertig plaatsen begeleid wonen voor thuislozen moeten creëren. Aan Heerlen, Kerkrade en Brunssum wordt bovendien gevraagd om nieuwe slaaphuizen in te richten met in totaal vijftig slaapplaatsen.

Aantal diefstallen uit auto's het hoogst in Heerlen

Slachtofferkans in Sittard het grootst

Van onze verslaggever

VALKENBURG – De kans om in Zuid-Limburg slachtoffer te worden van een misdrijf is het grootst in Sittard. Dat staat in een vergelijkende analyse van het criminaliteitsbeeld in 23 Zuidlimburgse gemeenten. Daaruit blijkt dat Sittard relatief gezien een topposiitie inneemt. Steden met aanzienlijk meer inwoners als Heerlen en Maastricht scoren een stuk lager.

Volgens burgemeester J. Tonnaer van Sittard moeten de cijfers afgezet worden tegen de onderbezetting van de Sittardse politie, die jarenlang met minder mensen heeft gedraaid dan haar eigenlijk toekwam. Verder moet, aldus Tonnaer, rekening gehouden worden met het groot aantal bezoekers aan de Sittardse binnenstad. Dat aantal is de afgelopen jaren met tientallen duizenden per week toegenomen, tot gemiddeld meer dan 200.000 op dit moment. „En die komen hier niet allemaal met goede bedoelingen", zegt Tonnaer.

Voor de analyse, die vorig jaar is gemaakt en nu intern verspreid is onder de Zuidlimburgse politiekorpsen, zijn de criminaliteitscijfers van het Centraal Bureau voor Statistiek over 1990 gebruikt. Bij het berekenen van de slachtofferkans is nadrukkelijk rekening gehouden met het aantal inwoners van iedere gemeente zodat een zekere vergelijking mogelijk is.

Van elke duizend inwoners lopen in Sittard 122,4 personen per jaar kans om het slachtoffer van een misdrijf te worden. Geleen staat op de tweede plaats met 114,7 per duizend inwoners. Daarna volgen Heerlen (107,8), Maastricht (100,6) en Valkenburg (86,5).

Ook bij de vermogensdelicten staat Sittard op kop met 97,89 per duizend inwoners evenals in het klassement fietsendiefstallen (26,6). In beide overzichten neemt Geleen de tweede plek in, vóór Heerlen, Maastricht en Valkenburg. Bij de fietsendiefstallen completeren Maastricht, Beek en Heerlen de top vijf.

Autodiefstal

Bewoners van Geleen lopen de meeste kans op een inbraak in hun woning of bedrijf, 24,35 per 1000 inwoners, gevolgd door Maastricht, Sittard, Valkenburg en Heerlen. Valkenburg staat bovenaan wat betreft de kans op autodiefstal met in haar kielzog Maastricht, Sittard, Heerlen en weer Beek.

In de categorie diefstal uit voertuigen maakt Heerlen haar reputatie als criminele stad waar. Sittard, Kerkrade, Maastricht en Valkenburg nemen de plaatsen twee tot en met vijf in.

De kans op vernielingen is het grootst in Kerkrade. Ook hier is Sittard met een tweede plek weer in de top drie terug te vinden vóór Geleen, Valkenburg en Heerlen.

Geweldsdelicten

Alleen op het gebied van gewelds- en zedendelicten is Sittard niet bij de eerste vijf terug te vinden. Opvallend is dat bij de geweldsdelicten Schinnen op de eerste plaats opduikt. Met 3,99 per duizend inwoners blijft die toch niet als gewelddadig bekend staande gemeente plaatsen als Heerlen (3,32), Onderbanken (2,77), Geleen (2,59) en Maastricht (2,00) voor. De kans op zedendelicten is het grootst in Geleen (0,94), gevolgd door Onderbanken, Kerkrade, Maastricht en Schinnen.

Op zoek naar talent

● *Organisator Jos Notermans (links) en choreograaf/regisseur Barrie Stevens.* Foto: FRANS RADE

Brunssummer haalt Barrie Stevens naar Heerlen voor musical-workshops

DOOR RIK VAN DRUTEN

Het hart van Barrie Stevens, beroemd als jurylid van de populaire Soundmixshow, ligt bij de musical, als choreograaf en tegenwoordig ook als regisseur. In oktober komt Stevens drie weekeinden lang naar Heerlen. Niet met een voorstelling, maar als docent van een serie *musical-workshops*. Op uitnodiging van de ambitieuze Brunssummer Jos Notermans, wiens grootste wens het is om ooit een op het Parijse Lido geïnspireerde revue op te zetten.

ontmoeting op zaterdag

BRUNSSUM – Jos Notermans is voorzichtiger geworden. Over de professionele revueshow die hij in 1994 onder de titel *Le soir mystique* op de planken wil brengen, houdt hij even zijn mond. Niet dat Notermans zijn ambitie kwijt is, in tegendeel. Maar hij heeft geleerd dat het beter is om de lange weg stap voor stap te bewandelen. Van Barrie Stevens. Precies, de choreograaf/regisseur, bij het grote publiek vooral bekend als jurylid van Hennie Huismans Soundmixshow.

Met een serie audities stroopte Notermans dit voorjaar Zuid-Limburg af, op zoek naar dans-, zang- en decoratietalent. Voor de opleiding van de dansers had hij zich toen al verzekerd van de hulp van onder meer Chesse Rijst, van Stevens' Amsterdamse dansopleiding. Nu heeft hij Stevens zelf zo ver gekregen dat die zich met de zaken gaat bemoeien: in oktober verzorgt Barrie Stevens drie weekeinden lang *musical workshops* in Heerlen.

„Jos heeft me gek gezeurd," vertelt Stevens. „'Je moet het doen,' zei hij, 'je moet, je moet, je moet.'" Weliswaar beschikt de Amsterdamse Brit (Britse Amsterdammer?) sinds hij zijn betrokkenheid tot zijn dansopleiding heeft teruggebracht tot een artistiek adviseurschap over wat meer tijd, „maar ik krijg stapels van dit soort verzoeken." Toch heeft Notermans' gezeur gewerkt, Stevens werd nieuwsgierig naar zijn plannen (Notermans: „Toen wilde hij ook alles weten.") en zegde toe. „Het is niet alleen een workshop zoals ik ze wel vaker geef. Voor mij is het ook een onderzoek naar het talent dat in dit deel van Nederland rondloopt."

Het Limburgse culturele leven is rijk, het talent is aanwezig, maar show en musical nemen op het pallet een onderschikte plaats in, vindt Notermans. „Daar wil ik iets aan doen."

Maar dan langzaam aan, doceert Stevens. „Er zijn al veel te veel mensen die snel beroemd willen worden. In de Soundmixshow zie ik dat vaak: mensen die een aspect van het vak perfect beheersen, maar verder nog volledig blanco zijn. In dit vak duurt het jaren voor je rijp bent voor het podium en bovendien vallen er veel mensen af tijdens de opleiding – omdat ze de inspanningen niet meer kunnen opbrengen, of omdat ze net dat laatste beetje talent ontberen dat nodig is om aan de top te komen."

Sinds augustus is Notermans gestart met danstrainingen in het Heerlense Sporthotel, achter het NS-station. De workshops van Stevens moeten zijn plannen een flinke duw in de rug geven. „Hoe het hierna verder gaat, weet ik nog niet," zegt Stevens. „Ik ben al heel tevreden als ik een stimulans kan zijn voor Limburgse talenten."

Notermans: „Grote plannen had ik al, maar op advies van Barrie wachten we eerst eens af wie er op de workshops afkomen." „Eigenlijk zijn de workshops een leuke manier om auditie te houden," vult Stevens aan.

Stevens en Notermans zoeken niet alleen op belangstellenden die er al een paar jaar ballettraining hebben opzitten. „Een groep bij mijn workshops is op hen gericht," vertelt Stevens. „Maar we willen ook een groep echte beginners. Bijvoorbeeld mensen die zingen en willen kijken of ze ook op het gebied van dans iets kunnen presteren. Het gaat niet zozeer om het eindresultaat, maar om de manier waarop ze dingen oppikken, of ze de juiste *spirit* hebben – en dat ze er enthousiast vandaan komen."

Werken met zulke artistiek onbeschreven bladen heeft zo zijn gunstige kanten voor een regisseur/choreograaf, erkent Stevens. „Je kunt ze nog richting geven, ze hebben nog niet het idee dat ze alles al weten." Wat hij ze dan wil leren? „We beginnen met een bekend musicalliedje, iets als *Cabaret*. In die bijeenkomsten leren ze hoe je kunt bewegen, zingen, de tekst interpreteren. Zodat je toch in drie weken naar iets toewerkt." Juist in de combinatie van zang en dans ligt de moeilijkheid van de musical, betoogt Stevens. Musicalsterren hebben er niet voor niets vaak al vele jaren op de planken opzitten, voordat ze aan een musical-hoofdrol toe zijn. Stevens wil ze op het spoor zetten. „Ik voel me inmiddels een beetje een 'vader van het vak'. Ik hoop dat ik jong talent warm kan maken voor de musical."

Belangstellend jong talent moet overigens meteen beginnen met iets voor Stevens' workshop over te hebben, driehonderd gulden om precies te zijn. Maar daar krijgen ze dan ook drie weekeinden lang, op zaterdag en zondag telkens drieënhalf uur Stevens' onverdeelde aandacht voor terug.

En Notermans' plannen? „Nee, eerst wachten we maar eens af wie er op de workshops afkomen," houdt de Brunssummer af. „Ik had een plan, maar ook een heleboel vragen. Vragen waarop Barrie met zijn jarenlange ervaring vaak de antwoorden weet." En dan toch: „Het liefst zie ik dit alles uitgroeien tot een echte dansopleiding."

Barrie Stevens' workshops vinden plaats in de weekeinden 17/18, 24/25 oktober en 31 oktober/1 november. Belangstellenden kunnen zich melden tijdens de zondagse danstrainingen in het Sporthotel Heerlen aan de Spoorsingel, van half elf tot zes uur.

PvdA Kerkrade wil passieve houding leden doorbreken

KERKRADE – De Partij van de Arbeid in Kerkrade gaat voor en na gemeenteraadsvergaderingen bijpraten met de eigen leden. De raadsleden van de partij vinden dat zij te weinig contact hebben met de eigen achterban.

Fractievoorzitter Hans Bosch spreekt van een passieve houding onder de 150 leden die de partij in Kerkrade heeft. „Onze leden blijken steeds minder behoefte te hebben om naar de ledenvergadering te komen. Het is raar dat we als gemeenteraadsfractie weinig contact hebben met onze eigen leden, we krijgen geen respons", aldus Bosch.

Hij vindt het moeilijk om oorzaken aan te wijzen, maar zegt dat hij in andere PvdA-afdelingen dezelfde geluiden heeft gehoord. „En ik heb ook signalen vernomen dat CDA-leden in Kerkrade hun partijvergadering slecht bezoeken", zegt Bosch. Toon Willems van het CDA in Kerkrade zegt een goed contact te hebben met eigen leden. „We beleggen ongeveer twaalf bijeenkomsten per jaar voor onze leden en die worden goed bezocht. We houden ook een openbare behandeling van de begroting", aldus Willems. Hij zegt dat Kerkrade 'een kleine driehonderd' CDA-leden heeft.

Om de banden met de eigen leden aan te halen gaan de Kerkradse sociaal-democraten iedere maand vóór de raadsvergadering bijeenkomsten beleggen (17.30 uur in Zaal Herpers). In de toekomst zijn ook niet-partijleden welkom. Aanstaande woensdag is de eerste bijeenkomst. Dan wordt gesproken over de witte boerderij op Luikerheide, de renovatie van de Rodahal, de welstandscommissie en de milieubox en minicontainer.

Gemeente Kerkrade houdt open dag

KERKRADE – Kerkrade doet vandaag mee aan de landelijke gemeentedag. Jong en oud kunnen een kijkje nemen in de gemeentelijke keuken. Centraal thema is 'veiligheid'. Daarom zijn de activiteiten geconcentreerd bij de brandweer, politie en gemeentewerken. Het programma loopt van 10 tot 17 uur.

Bij de brandweer aan de Hammolenweg wordt informatie gegeven over gevaarlijke stoffen, brandpreventie en het redden van mensen. Verder is er een videofilm, een kwis en kunnen de wagens bekeken worden. De winnaar van de kwis gaat met de korf van de ladderwagen dertig meter de lucht in.

De politie geeft onder andere uitleg over het werk van de recherche, de kinderpolitie, de verkeersdienst en de ME. In het politiebureau kunnen de cellen, de meldkamer en de schietbaan worden bekeken. Bij Gemeentewerken wordt voorlichting gegeven over allerlei vormen van afval. Verder zijn er spelletjes en wedstrijden voor kinderen.

De politie verzoekt de mensen zo veel mogelijk de auto te laten staan, omdat er te weinig parkeerplaatsen voorhanden zijn. Het parkeerterrein bij Erenstein is momenteel in gebruik door kermisklanten.

Alleenstaanden bekeurd met te veel alcohol

BRUNSSUM – De politie van Brunssum heeft in de nacht van donderdag op vrijdag vijf alleenstaanden aangehouden met te veel alcohol op. Het waren bezoekers van de zogeheten 'Bals für einsame Herzen', die in diverse lokaliteiten in Brunssum op donderdagavond gehouden worden. De aanhoudingen werden in het centrum verricht.

De politie had vernomen dat na afloop van de genoemde bals mensen nogal eens met te veel drank op naar huis rijden. Donderdagnacht werden 21 automobilisten gecontroleerd. Van het vijftal kreeg een Belgische vrouw een rijverbod en vier mannen, twee uit Hoensbroek, één uit Utrecht en één Schinveldenaar, kregen een bekeuring. Ze kunnen een fikse geldboete tegemoet zien.

Speeltuinfeest

● *In speeltuin De Baan aan de Spoorstraat in Eygelshoven wordt vandaag een gezellige dag georganisseerd met kinderspelen, een rommelmarkt en een barbeque. Rode draad door het programma is een loterij met ruim zestig prijzen. De opbrengst daarvan wordt gebruikt voor de aanschaf van nieuwe speeltoestellen. Onder het motto: 'Met uw loten komen veilige speeltoestellen in De Baan er snel aan' hoopt het organiserend comité op een massale vraag naar loten.*

Unicefloop

● *Het Kasteel Hoensbroek is morgen de startplaats voor een Unicefloop over een afstand van ruim zeven kilometer. Iedereen kan meelopen of een deelnemer sponsoren. Tussen 10 en 14 uur kan men starten. De opbrengsten gaan naar Unicef.*

Dank

● *De organisatie van de Brunssumse Parade gaat morgen in Wittem 'Dank je wel, Clara'. zeggen. Clara, we hebben het even moeten opzoeken, werd in 1255 heilig verklaard en in 1958 door paus Pius XII tot patrones van de televisie verklaard. Ook schijnt Clara zich, tegen de offerande van een worst(!) te bemoeien met het weer. En daarover hadden ze tijdens de Parade niet te klagen. Vandaar dat om tien uur bij het Unitasgebouw een stoet te voet vertrekt om Clara nogmaals te danken. Ook hoopt de organisatie dat Clara zich in 1996 deze bijzondere geste nog herinnert tijdens de elfde Parade. U kunt ook per fiets of auto naar Wittem gaan voor de mis van 15 uur. Clara vindt dat niet erg, het gaat haar tenslotte om de worst.*

Octaaf

● *Dit weekend wordt in de Corneliuskerk in Heerlerheide het Cornelius-octaaf afgesloten met de Missa Brewis van Joseph Haydn. Dit gebeurt zondagochtend om 11 uur. Waarvan akte.*

Raadslid

● *1+1+1+1 = 4. Geen drie, maar vier vrouwelijke raadsleden dus, in de Voerendaalse gemeenteraad. Ook Annie Winthagen-Bock, de vrouw van de Politieke Groepering Ransdaal, heeft zitting in de raad. Naast Simons, Koning en - weldra - Franssen. Kwestie van goed tellen!*

Olympiade

● *Meer dan vierhonderd kinderen met rode, bezwete gezichtjes hielden gisteren in Voerendaal de olympische gedachte hoog. Gemeente en sportscholen organiseerden voor de vierde keer de schoolsportolympiade in De Joffer. Kinderen moeten meer aan sport doen, was de achterliggende gedachte. En dat deden ze. Vol vuur werd er hardgelopen, gebadmintond, gebasketbald en gezwommen. Meedoen was belangrijker dan winnen. De elfjarige Meinou Theunissen (11) van de Klimmense school Ummer Clumme vond winnen toch eigenlijk ook wel belangrijk. En zij was zeker niet de enige. Instructeurs van sportscholen waren aanwezig om de kinderen aan te sporen lid te worden van een sportvereniging. Een tienjarige jongen liep inderdaad al warm voor de judovereniging. Maar toen hij hoorde dat hij dan tegen 16-jarigen moest vechten, hoefde hij al niet meer. Volgens de organisatoren gaat het aantal aanmeldingen inderdaad na de olympiade omhoog. Aan het eind van het jaar is het merendeel echter weer afgehaakt.*

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGID

Generale Bank

SENIOR ACCOUNTMANAGER

U richt zich met name op de behoeften van de zakelijke markt en bent dé sales-man van de bank. Marktonderzoek, acquisitieplan en relatiestrategie vormen hoofdaandachtspunten in uw takenpakket. U opereert binnen een team van 3 accountmanagers. Uw dynamiek komt tot uiting in de wijze waarop u in commercieel-uitvoerende zin opereert, relaties adviseert en de financiële en bedrijfskundige achtergronden van (potentiële) accounts bestudeert.
In het kader van kredietaanvragen en bewaking weet u risico's en succesfactoren uitstekend in te schatten en schakelt bij gecompliceerde zaken specialisten in van andere afdelingen.
Kortom, u draagt een rechtstreekse business- en rentabiliteitsverantwoordelijkheid en bent het visitekaartje van de Generale Bank in Nederland.

Nadere profielschets:
- HBO- of academische opleiding, aangevuld met significante NIBE-modules;
- ervaring in een dergelijke functie binnen een bank;
- uitstekend thuis op de Zuidnederlandse markt;
- een actieve beheersing van de Engelse en Duitse taal;
- Frans is een pré;
- leeftijdsindicatie 30-40 jaar.

TREASURER/MIDDELEN-BEHEERDER

Vanuit de ondernemingsdoelen van de bank werkt u op een uitgekiende wijze aan de afgeleide treasury targets, namelijk de toegang tot de financiële markten, de bescherming tegen de financiële risico's en optimalisatie van de financiële logistiek. Uw taakgebieden zijn de ondernemingsfinanciering, het valuta- en renterisicobeheer, het saldobeheer en geldstroombesturing. Uw operationele activiteiten bestaan uit het, binnen de richtlijnen van de Nederlandsche Bank, aantrekken en uitzetten van guldens en vreemde valuta, het in commissieverband vaststellen van tarieven alsmede het administratief verwerken van de transacties.
Al samenwerkend met de Brusselse treasury-specialisten, heeft u veelvuldig contact met diverse in- en externe afdelingen, diensten, banken, financiële makelaars en andere instanties. Uiteindelijk leiden de in overleg met de directie ontwikkelde doelen en plannen tot een uiterst professionele en volgbare evaluatie van het treasury-resultaat en daarmee tot een optimale rentabiliteit.

Nadere profielschets:
- een HBO- of academische opleiding met een duidelijk financieel economische inslag, aangevuld met significante NIBE-modules;
- ervaring en een dergelijke functie binnen een bank;
- een actieve beheersing van de Engelse en Duitse taal;
- Frans is een pré;
- leeftijdsindicatie 30-35 jaar.

KREDIET-BEHANDELAAR

U behandelt en bewaakt alle door de bank gevoerde vormen van kredieten en financieringen. Bij kredietaanvragen analyseert en beoordeelt u de financieel-economische en bedrijfskundige gegevens en relateert deze aan de door de bank gestelde normen en risico's. Zelfstandig én in overleg met de cliënt en het accountmanagement stelt u gedetailleerde krediet- of revisievoorstellen op en legt deze voor aan het krediet-comité.
U draagt zorg voor de administratieve verwerking van goedgekeurde voorstellen en geeft instructies voor de verdere afwikkeling aan de daarmee belaste afdeling. Met betrekking tot de follow up ontwikkelt u tal van activiteiten: van bewaking van de versterkte kredieten en het eventueel in werking stellen van aanmaningsprocedures tot en met het verzorgen van de periodieke rapportage omtrent het verloop en de status van de kredietportefeuille.
Kortom uw uitdaging is het opbouwen van een consistente kredietportefeuille met een acceptabele risicograad.

Nadere profielschets:
- een HBO-opleiding (bv. HEAO-BE), aangevuld met significante NIBE-modules;
- ervaring in een dergelijke functie binnen een bank;
- een actieve beheersing van de Engelse en/Duitse taal;
- Frans is een pré;
- leeftijdsindicatie 25-35 jaar.

De Generale Bank is de grootste bank van België, met een uitgebreid, voornamelijk op Europa geconcentreerd, kantorennetwerk. Men levert een pakket financiële diensten, in zowel de particuliere als de zakelijke sector. De bank heeft een stevige financiële positie.
Binnenkort opent de bank een eerste vestiging in Nederland, voornamelijk gericht op de zakelijke markt.
Als vestigingsplaats is Maastricht gekozen.
In de startfase zal dit kantoor zo'n 15 medewerkers tellen, maar verdere groei ligt in de lijn der verwachtingen. Voor deze gerenommeerde bank zoeken wij nog een aantal medewerkers (m/v).

Mensen die een gezamenlijke ondernemingsgeest kunnen koppelen aan individuele zelfstandigheid, resultaatgerichtheid, flexibiliteit en initiërend vermogen worden van harte uitgenodigd te reageren. Mensen bij wie service-zin en zelfontplooiing voorop staan, kiezen voor de Generale Bank.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met drs. Huus Donners MBA of drs. Dick Frerik van Bureau Van Overveld, tel. 040-120030.
Uw sollicitatie (met vermelding G-Bank en vergezeld van een CV) kunt u binnen 14 dagen sturen naar Bureau Van Overveld, Postbus 40, 5600 AA Eindhoven.
Bureau Van Overveld opgericht in 1956 [illegible] selectie.
Bureau Van Overveld is lid van de OAWS.

SYSTEEM-BEHEERDER

Op het vlak van de interne en externe informatievoorziening speelt u een cruciale rol. Vanaf de start gaat u samen met deskundigen van het internationale hoofdkantoor in Brussel en de Maastrichtse directie voortbouwen op het bestaande systeem (hard- en software). Daarbij maakt u op grond van de in Nederland geldende juridische en fiscale criteria specifieke aanpassingen.
Na deze installatiefase ligt het accent op de operationele en beheerstaken met betrekking tot alle automatiseringsaspecten binnen de bank: u bedient aanvankelijk de computer -S/36- en randapparatuur, controleert de juiste verwerking van gegevens, signaleert, analyseert en verhelpt storingen, draait testprogramma's en registreert uitgevoerde opdrachten en verwerkingstijden. Het is van groot belang dat u ook inhoudelijk het financiële circuit kunt volgen -u hanteert overigens het financiële softwarepakket SWIFT- en bijvoorbeeld weet wanneer en hoe u een link legt naar de interne financiële administratie.
Bovenal heeft u er plezier in om als vraagbaak voor de gebruikers/collega's te fungeren.

Nadere profielschets:
- een voltooide automatiseringsopleiding op MBO- of HBO-niveau;
- ervaring in een dergelijke functie binnen een bank;
- kennis van de Engelse taal is vereist;
- leeftijdsindicatie [illegible]-35 jaar.

2 MEDEWERKERS BETALINGSVERKEER

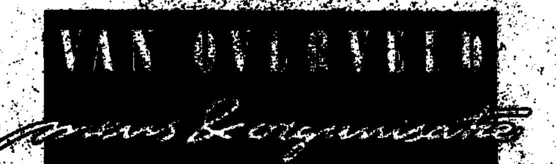
U draagt vanuit uw natuurlijke klantgerichtheid, onder leiding van de administratief directeur, zorg voor een stipte verwerking van de binnen- en buitenlandse betalingsopdrachten. Daarbij werkt u veel met het financiële software-pakket SWIFT. Bij het uitvoeren van deze opdrachten kan het enerzijds gaan om verwerking volgens een vast patroon, anderzijds om niet-routinematige betalingsopdrachten. In het laatste geval instrueert en begeleidt u collega's en bespreekt u met de chef en/of andere afdelingen eventueel afwijkende condities. Het uitvoeren van (geautomatiseerde) boekingen, opdrachten, nota's, cheques etc. behoren tot uw steeds weer terugkerende operationele activiteiten. Continu houdt u de posities bij (van De Nederlandsche Bank en loro-banken), verwerkt en saldeert in- en uitgaande adviseringen, bewaakt saldi en openstaande posten, controleert bevestigingen/betalingen op juiste valutering en handtekeningen en behandelt op zeer zorgvuldige wijze reclameringen en klachten. Kortom, u voert uit, bewaakt, controleert en zoekt uit, waarbij u niet alleen de juiste gesprekspartners kiest om tot een oplossing te komen, maar ook met zeer verschillende instanties geconfronteerd kunt worden.

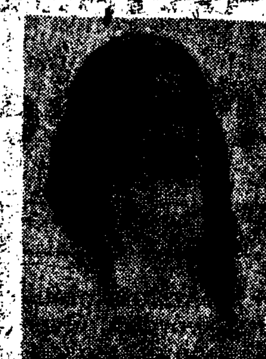
Nadere profielschets:
- een opleiding op tenminste MBO-niveau (bv. MEAO-BE), aangevuld [illegible]
- [illegible] een bank;
- een actieve beheersing van de Engelse en Duitse taal;
- Frans is een pré;
- leeftijdsindicatie 25-30 jaar.

MEDEWERKER KREDIETADMINIST[...]

Al uw activiteiten verricht u ten b[...] van de administratie en het behee[...] kredieten. U verzorgt de opname[...] kredietadministratie, de dossiervo[...] van afgewezen en verstrekte kredi[...] de schriftelijke verslaglegging hie[...] In het kader van de kredietbewak[...] u zich op de agendering (o.a. van [...] data) en vraagt om additionele in[...] bij cliënten, de Kamer van Koop[...] accountants e.d. U bepaalt aan de[...] van rekeningstand, credietlimiet e[...] king, of betalingsopdrachten ten [...] verstrekte kredieten kunnen wor[...] voerd. U verzoekt in geval van [...] overstand of onderdekking de c[...] herstelling, dan wel de bevoegde [...] naris om fiattering. U opereert o[...] ding van de chef Kredieten in [...] samenwerking met het account-mananagement. Kortom, u voer[...] troleert, signaleert, vraagt om in[...] heeft veel in- en externe contacte[...] draagt mede zorg voor een effici[...] effectieve administratieve organis[...]

Nadere profielschets:
- een opleiding op tenminste MBO-niveau (bv. MEAO-BE), aangevuld met significante NIBE-modules;
- ervaring in een dergelijke functie [...] een bank;
- een actieve beheersing van de [...] en Duitse taal;
- Frans is een pré;
- leeftijdsindicatie 25-30 jaar.

Limburgs Dagblad

sport

Verfmerk Novemail nieuwe shirtsponsor ● Philippe Crepel pr-manager

Post leidt volgend jaar Franse ploeg

DOOR BENNIE CEULEN

HEERLEN/PARIJS – Peter Post staat volgend jaar voor het eerst in zijn lange carrière aan het hoofd van een Franse wielerploeg. Na een lange zoektocht heeft de Amstelveener een Franse geldschieter als vervanger van de Japanse electronicagigant Panasonic aan de haak weten te slaan. Naar verluidt betreft het het verfmerk Novemail, een Franse dochtermaatschappij van de Nederlandse multinational Petrofina. De nieuwe ploeg Post telt volgend jaar een vijftien tot zeventien renners. Zeven leden van de huidige Panasonic-formatie blijven behouden en acht Franse coureurs worden dezer dagen gecontracteerd. Philippe Crepel, ex-ploegleider van La Redoute en oud-manager van Hinaults La Vie Claire-equipe, wordt pr-manager van de nieuwe ploeg Post.

Het Novemail-team, dat onder Franse vlag gaat rijden, wordt aanstaande dinsdag om 12.00 uur in het prestigieuze Parijse hotel Concorde Lafayette aan de pers gepresenteerd. Peter Post zal dan officieel zijn nieuwe hoofdsponsor bekendmaken. Voorts zal hij de namen van de gecontracteerde renners vrijgeven en het programma van het seizoen 1992 doornemen. Voor de Nederlandse journalisten houdt Peter Post dezelfde dag om 18.00 uur een persconferentie in het Hilton Hotel in Schiphol.

Van de huidige Panasonic-ploeg tekenen de komende dagen de Rus Ekimov, de Belgen Sergeant, Nulens, Nelissen en Planckaert en de Nederlanders Bouwmans en De Koning een contract voor de nieuwe Post-equipe. De Fransen Charly Mottet, Marc en Yvon Madiot, Ronan Pensec, Eric Caritoux en Thierry Laurent zullen vrijwel zeker de aanbiedingen van Post accepteren. De jonge Duitse sprinter Marcel Wüst staat eveneens op de nominatie om tot de Novemail-ploeg toe te treden.

● *Peter Post presenteert aanstaande dinsdag in Parijs zijn nieuwe Franse wielerploeg.*
Foto: DRIES LINSSEN

Wat het programma betreft, wordt het accent op de Wereldbekerkoersen en de Tour de France gelegd. Het is de bedoeling dat Walter Planckaert en Theo de Rooy zoals nu bij Panasonic ook de nieuwe ploeg van Post zullen leiden. Post zelf krijgt de functie van directeur-sportif. Voor de voormalige zesdaagsekeizer betekent Novemail zijn derde hoofdsponsor in zijn loopbaan als ploegleider. In 1974 kroop Post voor het eerst achter het stuur van een volgwagen als chef d'equipe van de Raleigh-ploeg. Na tien jaar sponsoring stopte de Engelse rijwielfabrikant de financiering van de wielerstal. Vanaf 1984 nam Panasonic die rol over. In de loop van dit jaar besloten de Japanners aan het einde van 1992 als geldschieter van het Post-team terug te treden. Zoals zo velen van zijn collega's had Peter Post de grootste moeite om een nieuwe shirtsponsor voor 1993 te vinden. Op de valreep hielp Novemail hem uit de brand.

Overigens betekent de switch van Post naar Frankrijk, en Jan Gisbers naar Spanje (Lotus-Festina), dat Nederland volgend jaar twee merkenploegen minder telt. Weliswaar blijft de werkgelegenheid voor een groot deel van de vaderlandse beroepsrenners bestaan, maar een aantal mindere goden wordt het kind van de rekening. Alleen Jan Raas (Wordferfect) en Cees Priem (TVM) brengen een ploeg met Nederlandse licentie op de been. Jos Elen, die de bescheiden Elro-formatie leidt, heeft nog geen beslissing genomen over de voortzetting van zijn ploeg.

Joyner klaagt stad Los Angeles aan

LOS ANGELES – Al Joyner heeft de stad Los Angeles gedaagd. De echtgenoot van Florence Griffith en broer van Jackie Joyner beschuldigt de plaatselijke politie er van hem herhaaldelijk te hebben aangehouden alleen om het feit dat hij zwart is. Dat gebeurde tijdens de rassenrellen dit voorjaar.
Joyner, Olympische kampioen hinkstapsprong in 1984 in LA, eist een schadevergoeding van 2 miljoen dollar, ongeveer 3,2 miljoen gulden. Joyner, voelt zich 'onmenselijk' behandeld. Als gevolg van de psychische inzinking zou Joyner niet in staat zijn geweest zich voor de Spelen van Barcelona te plaatsen. De agenten hadden de atleet met getrokken wapen opgebracht, in de boeien gedaan en op de knieen gedwongen. De politie heeft verklaard op zoek te zijn geweest naar een gestolen wagen.

Voskamp derde in Tour de l'Avenir

NANTES – Piet Kuijs heeft gisteren met een tevreden gevoel de Tour de l'Avenir verlaten. De coach van de Nederlandse amateurselectie zag zijn pupillen Bart Voskamp (derde) en Richard Groenendaal (negende) bij de eerste tien eindigen.
In de laatste etappe, over 158,9 kilometer van Ancenis naar Nantes, deed Voskamp nog een aanval op de koppositie van de Fransman Garel. „Hij heeft even met een groepje op twintig seconden gereden", aldus Kuijs. „Maar tegen het geweld van sterke Franse profploegen als RMO, Castorama en Z waren we niet opgewassen."

Garel won de open ronde, met 24 tellen voorsprong op zijn landgenoot Dojwa. Voskamp bleef op 32 seconden achterstand.
De twaalfde rit werd gewonnen door de Fransman Davy die met de Tsjechoslowaak Tesar en de Duitser Wüst 22' seconden voor de rest uit fietste. Nationaal kampioen Tristan Hoffman won de sprint van het peloton, Van Steen finishte als negende.
„We hebben drie etappes gewonnen, vierde tweede plaatsen behaald en waren ook tweede in de ploegentijdrit. Dat was voor ons het maximaal haalbare. Ik ben dik tevreden", aldus Kuijs.

Zege Haringa

CUNEO – De sprint van Ingrid Haringa is inmiddels ook op de weg befaamd. Te danken is dat aan haar optreden in de Ronde van de EG. Wanneer zich de kans voordoet haar specialisme aan het peloton te tonen, grijpt Haringa die. Zo ook gisteren aan het slot van de 82 kilometer lange twaalfde etappe van Vinadio naar Cuneo in Italië. Ze versloeg in de spurt de Duitse Vera Hohlfeld en haar landgenote Leontien van Moorsel die van elk dagsuccesje kan genieten en dus andermaal voorin was te vinden. Van Moorsel verdedigde haar voorsprong in het algemeen klassement van bijna anderhalve minuut op de Belgische Heidi van de Vijver zonder veel moeite. Met nog één etappe te gaan, kan een oplettende Van Moorsel de eindzege haast niet meer ontgaan.

Nijdam-Maassen

Jelle Nijdam en Frans Maassen zullen morgen een team vormen bij de Grote Prijs van Baden-Baden, een tijdrit voor koppels over 66,7 kilometer. Beide Bucklerrenners vervangen het Duits-Zwitserse tandem Gölz/Järmann. Wereldkampioen Gianni Bugno rijdt met oud-Tourwinnaar Laurent Fignon. Nijdam en Maassen, die als eersten van start gaan voor tien ronden over het parcours van 6,67 km in Baden-Baden, hebben verder concurrentie te duchten van Chiappucci/Bontempi, Rominger/Krieger, Ampler/Henn, Ludwig/Ekimov en Heppner/Bölts.

Wielerdrome Assen

Stichting Wielerdrome Assen zoekt tenminste tien miljoen gulden. Als het lukt om via overheidssubsidies en bijdragen uit de zakenwereld dat bedrag bijeen te krijgen, worden in de Drentse hoofdstad een overdekte wielerbaan en een sporthotel met congresruimte gebouwd. De initiatiefnemers hebben gistermiddag hun plannen ontvouwd en aangeboden aan vertegenwoordigers van de gemeente Assen, de provincie Drente en KNWU-voorzitter Zevenbergen. In 1995 hoopt de Stichting Het Wielerdrome in gebuik te kunnen nemen. De gemeente Assen heeft inmiddels grond beschikbaar gesteld en de Stichting beschikt al over een wielerbaan. De 200 meter lange houten piste is twee jaar geleden gekocht van het Rotterdamse Sportcomplex Ahoy'.

Mansell naar US Cart

LINCOLNSHIRE – Nigel Mansell stapt van de formule 1 over naar de US Cart. De Engelsman, al enkele Grand Prix's voor het einde van het seizoen wereldkampioen, gaat in de Verenigde Staten rijden voor het raceteam van acteur Paul Newman. Hij maakte afgelopen weekeinde voor de start van de Grand Prix van Italië op het circuit van Monza zijn afscheid van de formule 1 bekend. Mansell neemt in de Cart-equipe van Newman de plaats in van de Amerikaan Michael Andretti. De zoon van de vroegere wereldkampioen Mario Andretti maakt volgend seizoen zijn debuut in de formule 1. Hij vervangt bij McLaren de naar Ferrari vertrokken Oostenrijker Gerhard Berger.

Ruiter geschorst na mishandeling

LONDEN – De Britse ruitersportorganisatie (BSJA) heeft Michael Saywell, twintig jaar geleden lid van de Olympische ploeg, voor drie jaar uitgesloten wegens mishandeling van een paard. Saywell loopt het risico dat het bestuur van de BSJA hem levenslang zal uitsluiten. Tijdens een concours hippique in Blakewell op 5 augustus ontdekten officials dat in de bandages van het paard van Saywell ijzeren pennetjes waren aangebracht om het dier te prikkelen de benen hoger op te trekken bij het nemen van de hindernissen.

Ajax-Roda JC dag vroeger

KERKRADE – De eerstvolgende competitiewedstrijd van Roda JC tegen Ajax is op verzoek van de Amsterdammers vervroegd van zondag 27 naar zaterdag 26 september, aanvang 20.00 uur.

D'Ancona wil Fonds Topsporter

PAPENDAL – Minister D'Ancona van WVC wil snel tot de oprichting van een Fonds voor de Topsporter komen. Ze is bereid daar zelf enkele miljoenen guldens in te stoppen. De bewindsvrouw is van mening dat topsporters, ook de gehandicapte, recht hebben op een structurele financiële ondersteuning. Het beschikbare budget voor de sport is voor 1993 opnieuw 47 miljoen gulden. De Nederlandse koepelorganisaties menen overigens al jaren dat tenminste twee keer zoveel nodig is. Behalve een Fonds moet er ook snel een Statuut voor de Topsporter komen. Daar wordt momenteel door het ministerie met NOC en NSF aan gewerkt. In het statuut wordt het begrip topsporter afgebakend en de rechten van de topsporter vastgelegd. Voor het fonds wil D'Ancona een flinke financiële buffer creëren.

Zwemmen rond 'Oolderhuuske'

ROERMOND – Morgen wordt in het grindgat in Roermond, nabij het 'Oolderhuuske', de vijfde langebaanzwemwedstrijd gehouden door RZ. Deze wedstrijd betekent tevens de laatste langebaanwedstrijd van het seizoen, waarna na afloop de bekers voor de nationale zwemkroniek en de Brabant/Limburg-wedstrijden zullen worden uitgereikt. In Roermond hoopt men dat de watertemperatuur niet onder het minimum van 16 graden Celsius zal gaan, want dan zal alles afgelast worden. In het nationale klassement is de spanning om de eerste plaats er bij de vrije slag dames nog volledig in. Maar liefst drie dames, te weten: Edith van Dijk, Carla Geurts en Gea Veldhuizen mogen morgen uitmaken wie de zwemkroniekbeker 1992 mee naar huis mag nemen.

Aanvoerder Oranje zegt af voor interland tegen Noorwegen

Tijdperk Gullit lijkt ten einde

DOOR ALBERT GEESING

MILAAN – Ruud Gullit heeft de eer aan zichzelf gehouden en reist maandag niet met het Nederlands elftal mee naar Oslo. Dat is een verstandige beslissing en verlost bondscoach Dick Advocaat tegelijk van een probleem. Immers, in het geval de captain van Oranje wel was ingegaan op de invitatie had Advocaat hem tegen Noorwegen met goed fatsoen niet op de bank kunnen zetten. Een speler met zijn reputatie en verdiensten voor het Nederlandse voetbal mag en kun je dat niet aandoen.

Toch hing Gullit dat risico wel degelijk boven het hoofd als Advocaat tenminste consequent zou zijn geweest en z'n woorden gestand zou hebben gedaan dat in Oranje de elf besten moeten spelen. Daartoe kan Gullit momenteel met de beste wil van de wereld niet gerekend worden. De kritiek ruim een week geleden in de oefeninterland tegen Italië was hard en terecht, de frustratie van Gullit na afloop navenant. Toen al moet de lieveling van het Milanese publiek de bui hebben zien hangen en zich min of meer hebben verzoend met de gedachte dat hij nooit meer de oude zal worden.

Officieel heet het dat Gullit 'om persoonlijke redenen' heeft bedankt voor het eerste WK-kwalificatieduel in Noorwegen. Het kan echter niet anders of de bijna uitzichtloze positie waarin hij bij AC Milan is beland, speelt daarbij een hoofdrol.

Tamelijk ontdaan als hij was dat Fabio Capello, zijn clubtrainer, hem veertien dagen geleden van z'n voetstuk had gestoten door hem te passeren voor de seizoensopening tegen Foggia was hij een dag later in Nuenen de ontreddering nabij. Zijn gevoel zei hem echter, hield Gullit zich toen groot, dat hij tegen Pescara wel zou spelen. Het bleek een illusie.

Tien tegen een dat Gullit toen ook de beslissing heeft genomen een Oranje-invitatie naast zich neer te leggen. Woensdagavond in de Europa Cup-ontmoeting tegen het tamelijk onbeduidende Olimpija Ljubljana mocht hij wel opdraven. Ook nu deed de dertiger z'n uiterste best, maar dat gold nog meer voor z'n ploeggenoten. Zij deden er alles aan Gullit zoveel mogelijk in het spel te betrekken. Het was bij het genante af en meelijwekkend voor een grootse voetballer als de vaandeldrager van Oranje jarenlang is geweest. Hij leverde uiteindelijk nog twee voorzetten af waaruit werd gescoord, maar desondanks kon hij niet overtuigen.

Als gevolg van vijf zware knie-operaties lijkt het tijdperk-Gullit definitief ten einde. Het zou zelfs niet eens verbazen als Gullit, zeker voorlopig, niet meer het shirt van Oranje draagt, nu hij bij AC Milan is veroordeeld tot een plaats op de tribune en slechts in noodgevallen mag opdraven. Hij mag van Berlusconi al een tijdlang uitzien naar een andere club, maar door zijn huwelijk met een Italiaanse voelt Gullit er niets voor AC Milan te verlaten. En in te gaan op aanbiedingen vanuit Japan en Marseille. In Milaan heeft Gullit echter weinig heil meer te verwachten.

Wie zich nog herinnert hoe een halffitte Ruud Gullit het Nederlands elftal twee jaar geleden in Helsinki tegen Finland over de drempel hielp en als gevolg daarvan zelf bijna een jaar uit de roulatie was, gunt de voetballer een beter lot dan hem nu te wachten staat. Advocaat stond daarom voor een dilemma, maar daaruit heeft Gullit hem met zijn afzegging verlost. Want zo consequent als de bondscoach was ten aanzien van Roy, die niet in vorm is en werd vervangen door Numan, zo weifelachtig was zijn houding tegenover Gullit. Uit eerbied en respect voor alles wat hij voor het Nederlandse voetbal heeft gedaan. Daar valt mee te leven.

● *Ruud Gullit in zijn rol als aanvoerder van Oranje. Voorlopig zal hij zo niet meer te zien zijn.*
Foto: DRIES LINSSEN

Maradona blijft toch in Sevilla

SEVILLA – Diego Maradona is door coach Carlos Bilardo overgehaald om nog wat extra geduld te tonen. De Argentijn, die gisteren verklaarde het touwtrekken tussen Sevilla en Napoli beu te zijn, blijft tot en met maandag in Spanje. In Zürich bespreken die dag beide clubvoorzitters de transfer in het bijzijn van officials van de internationale voetbalfederatie (FIFA) voor eventuele arbitrage.

„Maradona blijft hier wachten tot maandag om het resultaat te vernemen", aldus Bilardo die alle moeite had zijn landgenoot ervan te weerhouden naar Buenos Aires af te reizen. „Ik ben al twee weken druk bezig om hem te overtuigen, maar dat wordt steeds moeilijker. Hij hoort al sinds 45 dagen van alle kanten dat het morgen geregeld kan zijn."

Silooy en Taument in Oranje

ZAANDAM – Het geluk lachte Sonny Silooy deze week uitbundig toe. Maandag werd hij voor de tweede keer vader, woensdag zag de geschorste Ajax-verdediger zijn club in Oostenrijk eenvoudig met 3-0 langs Austria Salzburg glijden en gisteren werd hij geselecteerd voor het Nederlands elftal, dat woensdag in Oslo de eerste WK-kwalificatiewedstrijd speelt tegen Noorwegen.

„Deze week kan niet meer stuk", stelde de Zaankanter tevreden vast. Ook Gaston Taument klapperde gisteren even met de oren. Dat Ruud Gullit zelf zou bedanken voor het Nederlands elftal, daar had hij niet een-twee-drie rekening mee gehouden. Dat Dick Advocaat vervolgens hem als vervanger van Oranjes aanvoerder zou aanwijzen was een complete verrassing voor de Feyenoorder.

Selectie Oranje: Menzo, Silooy, Blind, De Boer en Bergkamp (Ajax); De Goeij, Witschge en Taument (Feyenoord); Kieft en Numan (PSV), Van Basten en Rijkaard (AC Milan), Koeman (Barcelona), Wouters (Bayern München), Winter (Lazio) en Van 't Schip (Genoa).

sport kort

● KORFBAL – Het Koninklijk Nederlands Korfbalverbond verliest leden maar heeft het seizoen 1991/92 afgesloten met een positief financieel resultaat. Dat blijkt uit het jaarverslag. Het KNKV had per 30 juni 88.241 leden, een verlies van 1524 (1,70 %) vergeleken met een jaar voordien.

● VISSEN – Op het Lateraal kanaal tussen Linne en Buggenum wordt vandaag vanaf 09.00 uur gestreden om het nationaal kampioenschap sporthengelen voor korpsen. Voor deze wedstrijd zijn veertig korpsen uit heel Nederland geselecteerd. De organisatie is in handen van de Hengelsport Federatie Midden-Limburg (circa 10.000 leden) onder auspiciën van de Nederlandse Vereniging van Sportvissers Federaties. Het winnende korps mag in 1993 in San Marino deelnemen aan het WK

IJshockeyteam Tsjechoslowakije

ZÜRICH – Tsjechië en Slowakije zullen met een gezamenlijk Tsjechoslowaaks team deelnemen aan de wereldtitelstrijd, die volgend jaar in Duitsland wordt gehouden. Tsjechoslowakije is een van de toonaangevende landen in deze tak van sport. Het is nog onduidelijk wanneer de sportieve deling van het land zal plaats vinden. Mocht die tijdens het WK in mei of eerder tot stand zijn gekomen, dan speelt het team onder de vlag van de IIHF.

Jorritsma in opspraak

DEN HAAG – De coach van de herenhockeyploeg van Amsterdam , Joep Brenninkmeijer, heeft in 't Krantje, het wekelijks orgaan van de oudste hockeyclub van Nederland, ernstige kritiek geuit op ex-bondscoach Hans Jorritsma. Brenninkmeijer is van mening dat Jorritsma zich tijdens de Spelen in Barcelona zeer ongenuanceerd heeft uitgelaten. „Het is duidelijk dat de bondscoach de aandacht van de teleurstellende Olympische prestaties (de heren eindigden als vierde en de dames als zesde, red.) af te leiden."

Haldan mist interland

ZOETERMEER – Tafeltennisser Paul Haldan ontbreekt dinsdag in de landenwedstrijd voor de Superliga tegen Duitsland. De beste speler uit de selectie van bondscoach Li Ji Shu ondervindt hinder van een liesblessure. De Nederlandse ploeg bestaat nu uit Merijn de Bruin, Danny Heister, Trinko Keen en Gert Kobes. Haldan onderging eerder dit jaar twee keer een meniscusoperatie. De ex-Roemeen wil geen enkel risico nemen.

Goud bij tweede Paralympics

MADRID – De Nederlandse zwemster Brigitte Middendorp heeft tijdens de Paralympics voor verstandelijke gehandicapten in Madrid brons behaald op de 200 meter schoolslag. Het was de eerste medaille voor een Nederlandse deelnemer. Enige weken geleden werden in Barcelona de Olympische Spelen voor sportlieden met een lichamelijke handicap gehouden. Het Nederlands zaalvoetbalteam won met 20-0 van Libanon. Eerder zegevierde Nederland met 6-1 over Oostenrijk.

NOC heeft goed geloot

DEN HAAG – Het Nederlands Olympisch Comité ontvangt van de PTT en de Nederlandse Staatsloterij een bedrag van 400.000 gulden uit de Olympische loterij die van 19 juni tot 20 augustus heeft plaatsgevonden. De loterij is geen succes geweest. Op de meer dan 2000 verkooppunten in alle Nederlandse postkantoren werden slechts 50.000 loten van f. 12,50 verkocht. Het NOC lijdt geen schade door de tegenvallende opbrengst van de loterij. De organisatoren hadden zich garant gesteld voor een bijdrage van 400.000 gulden aan het NOC.

Zaalvoetbalteam oefent in Sittard

SITTARD – In het kader van de voorbereiding op het WK in Hongkong in november speelt het Nederlands zaalvoetbalteam dit weekend een vierlandentoernooi. Deelnemers zijn behalve Nederland, Belgie, Tsjechoslowakije en het GOS. Vanavond en morgenavond speelt het Nederlands team in de stadssporthal in Sittard. Vanavond om 21.00 tegen Belgie. Dit duel wordt om 19.00 voorafgegaan door het duel tussen Tsjechoslowakije en het GOS. Morgenavond staat Nederland om 19.00 tegenover het GOS, terwijl om 17.00 Belgie tegen Tsjechoslowakije acteert.

Stuy trainer bij Telstar

DRIEHUIS – Ooit plukte hij de ballen weg voor de voeten van vedetten als Jimmy Johnstone, Gerd Müller, Ray Kennedy, Sandro Mazzola, Eusebio en José Altafini. Nu plukt Heinz Stuy weinig meer, of het zou een kip moeten zijn. De Ajax-keeper van weleer is namelijk al bijna twintig jaar lang bistrohouder te Driehuis. Op een steenworp afstand van het stadion van Telstar, waar hij met ingang van deze week weer te bewonderen is als keeperstrainer.

sport kort

● ZWEMMEN – De KNZB heeft Ad Roskam benoemd tot technisch commissaris zwemmen. Roskam (35) is clubtrainer bij Orca Leeuwarden en coördinator van de kring zwemtrainingen. Hij is opvolger van Aton Demuth.

Chris Dekker met Fortuna naar EDO:

'Bekerzege zou goed zijn voor moreel'

● *Het Fortuna van trainer Chris Dekker speelt morgen voor de beker tegen het Haarlemse EDO.*

Foto: DRIES LINSSEN

Van onze sportredactie

SITTARD – Fortuna-trainer Chris Dekker laat er geen twijfel over bestaan; zijn ploeg moet morgen om 14.30 uur van EDO winnen. Ten eerste omdat de Sittardse profs het aan hun stand verplicht zijn de hoofdklasser uit Haarlem uit het KNVB-bekertoernooi te wippen, en ten tweede omdat een zege goed zou zijn voor het moreel van Fortuna Sittard.

In de competitie wil het nog niet erg lukken. Dus moet de bekerstrijd uitkomst brengen. Het collectief van Dekker heeft wellicht aan één zege genoeg om de negatieve balans een „tik" in de juiste richting te geven. „Dat realiseert de ploeg zich natuurlijk ook," aldus Dekker. „Ik ga ervan uit dat ze weten hoe belangrijk een overwinning nu kan zijn. Bovendien moeten we gewoon winnen. We zijn het aan onze stand als betaalde voetballers verplicht om een ronde verder te komen. Maar laten we vooral EDO niet onderschatten. Profclubs hebben het per definitie altijd moeilijk tegen amateurs."

Dekker kan beschikken over een fitte selectie, buiten de langdurig geblesseerden De Jong, Szalma en Usta en de nog niet helemaal fitte Jos Mordang. De Sittardse trainer neemt vandaag een beslissing over de bezetting van de spitspositie. Hij moet kiezen tussen Custers en Taihuttu.

Selectie Fortuna: Hesp, Van Zwam, Vergoossen, Driessen, Maessen, P. Janssen, Pernot, Kicken, Barmentloo, Van de Heuvel, Deckers, Sneekes, Hofman, A. Janssen, Losada, Custers, Taihuttu.

VVV

Het Venlose VVV speelt vanavond in De Koel om 19.30 uur voor de beker tegen de eersteklasser Kozakken Boys uit Werkendam. De Venlonaren treden in de volgende opstelling aan.

Opstelling VVV: Roox, Verberne, Rayer, Polman, Janfada, Smits, Van Leenders, Derix, Babangida, Graef, Laros.

In de hoofdklasse C wordt dit weekeinde een incompleet programma afgewerkt. De duels EHC-Chevremont en Meerssen-Halsteren gaan immers niet door omdat ook de tweede ronde van de KNVB-beker wordt verspeeld. FC Vinkenslag, dat afgelopen zondag ondanks goed voetbal met 3-0 onderuit ging tegen Chevremont, komt wel in actie. In Maastricht is Geldrop (nog zonder puntverlies) te gast. Voor Vinkenslag dus een belangrijke wedstrijd die niet verloren mag worden, daar de equipe van John Vrancken anders op één punt blijft steken.

In 1F vindt in Landgraaf de derby tussen RKONS en Limburgia plaats. De thuisclub is na de 5-1 nederlaag tegen Deurne belust op revanche. Trainer Mick Vliegen die enkele jaren geleden zelf een seizoen aan het roer stond bij Limburgia, heeft deze gevoelens bespeurd. Hij: „De jongens zijn zich er ter dege van bewust dat persoonlijke fouten ons de das hebben omgedaan. Er is op het scherpst van de snede getraind en de sfeer is goed. Zou het de ploeg lukken revanche op zichzelf te nemen, dan is dat ook voor mijn persoon een genoegdoening ten opzichte van enkele leidinggevende figuren bij Limburgia."

Miranda ontvangt koploper Deurne. Volgens Henk Verheezen wordt het mede omdat hij waarschijnlijk enkele spelers wegens een schorsing zal moeten missen, ontzettend moeilijk. „Maar," zo stelt hij, „bij Waubach hebben wij bewezen iets in onze mars te hebben." Datzelfde Waubach speelt andermaal thuis en wel tegen Roermond. „We moeten winnen. Dat is mogelijk maar dan zal iedereen vanaf het eerste moment volledig taakbewust moeten spelen," aldus Piet van Dijk.

Heer tenslotte strijdt op eigen veld tegen Lindenheuvel. Trainer Lei Goossen ziet in de gasten een geduchte tegenstander. Goossen heeft er overigens geen idee van hoe het elftal zal uitzien. Doelman Gielen en de veldspelers Moest, Gevelingen, Hoofs en Van de Boren zijn geblesseerd. Volgens de oefenmeester zal waarschijnlijk alleen Gielen spelen. „Die jongen heeft een fantastische instelling. Je moet hem een been afhakken voordat hij uitvalt," luidt zijn compliment aan het adres van de Belgische doelman.

Programma betaald voetbal

knvb-beker

Zwolle - Katwijk	3-0
Vandaag, 19.30 uur:	
EHC - TOP	
TSC - GVVV	
DETO - Valleivogels	
Quick Boys - De Graafschap	
Noordwijk - Helmond Sport	
DWV - Cambuur Leeuwarden	
DOVO - AZ	
ACV - Veendam	
Rheden - Telstar	
VVV - Kozakken Boys	
SVV/Dordrecht '90 - RBC	
Haarlem - Volendam	
Go Ahead Eagles - Eindhoven	
Emmen - NAC	
Morgen, 14.30 uur	
EDO - Fortuna Sittard	
Achilles '94 - Den Bosch	
DCG - NEC	
Enschede - Excelsior	
ADO Den Haag - Halsteren	
RCH - Willem II	

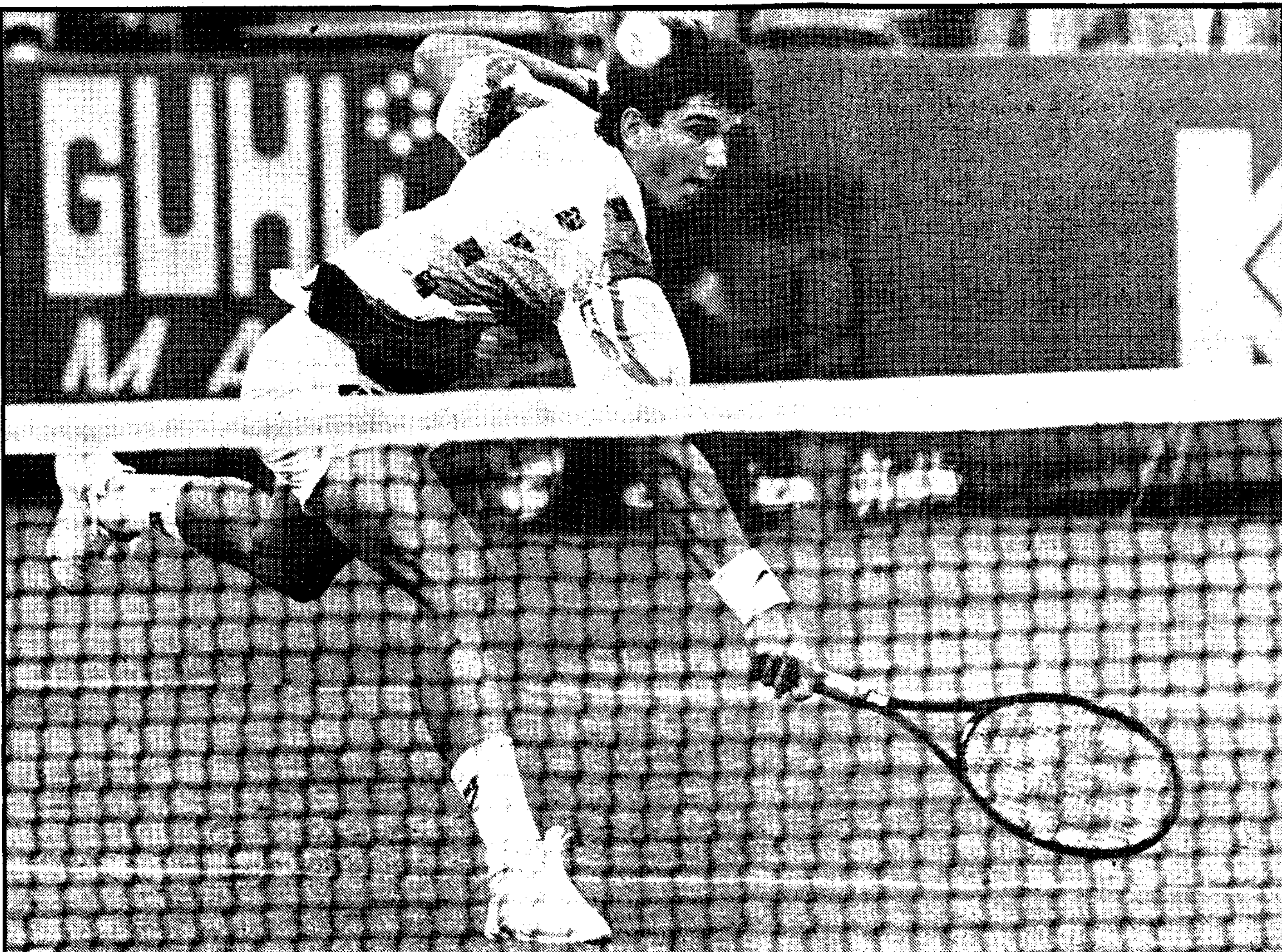
buitenland

DUITSLAND	
Bochum-Leverkusen	2-2
Dresden-Bor. Mönchengladbach	1-0
HSV-Karlsruhe	1-2
Vandaag	
Frankfurt-Saarbrücken	
Kaiserslautern-Werder Bremen	
Uerdingen-Stuttgart	
Schalke-Nürnberg	
Bayern München-Wattenscheid	
Köln-Wattenscheid	
BELGIE	
Beveren-AA Gent	0-2
Vandaag	
Mechelen-Germinal	
Lommel-Club Brugge	
Luik-Lierse	
Antwerp-Charleroi	
Morgen	
Waregem-Genk	
Lokeren-Standard	
Cercle Brugge-Anderlecht	
Molenbeek-Boom	

Scheepers niet in Jong Oranje

ZEIST – Twan Scheepers is niet beschikbaar voor Jong Oranje. De spits van MVV ondervindt nog teveel hinder van een blessure. Voor de eerste EK-kwalificatiewedstrijd, dinsdag in Frederikstad tegen Noorwegen, is Francois Gesthuizen (NAC) zijn vervanger. De Limburgse inbreng bestaat uit Van As (MVV) en Deckers (Fortuna).
De groep van zestien is dezelfde als tijdens de oefenwedstrijd tegen Duitsland, die vorige week in Bocholt met 1-0 werd gewonnen.

Selectie: **Roorda (FC Groningen), Griemink en Van Gastel (Willem II), Deckers (Fortuna Sittard), Faber, Beerens en Hoekstra (PSV), Vierklau (FC Utrecht), Van der** Looi en Loeffen (Vitesse), Davids en Overmars (Ajax), Van As en Scheepers (MVV), Van Hoogdalem (RKC) en Hamming (FC Groningen).

● *Bondscoach Stanley Franker kan in de strijd om de Davis Cup weer beschikken over een fitte Richard Krajicek.* Foto: DIJKSTRA

Davis Cup-team heeft wat goed te maken

Franker rekent op eerherstel

HOORN – Het Nederlandse Davis Cup-team heeft wat goed te maken en is vast van plan dat volgend weekeinde te doen tegen Uruguay. Dan moet de vieze smaak van de smadelijke nederlaag tegen Zwitserland, begin dit jaar, worden weggespoeld.

De weinig getalenteerde Zuidamerikanen lijken zich prima te lenen voor het eerherstel van Oranje. „We zijn iets verplicht aan het Nederlandse publiek," zegt bondscoach Stanley Franker. „De toeschouwers gingen in februari zelfs nog tekeer toen we al kansloos met 0-3 achterstonden. Grandioos. De spelers staan in het krijt bij die mensen. Ik zelf ook trouwens."

Nederland dient via een overwinning in het Haagse Houtrust Sport de positie in de wereldgroep (dat zijn de beste zestien landen) veilig stellen. Oranje is veroordeeld tot het promotie/degradatieduel vanwege de zeperd (1-4) tegen de Zwitsers Jakob Hlasek en Marc Rosset.

Tegen Uruguay is Krajicek naast Koevermans en Haarhuis inzetbaar. Hij moet Nederland zonder al te veel problemen aan twee punten helpen in de enkelspelen. De harde opslag en het service-volleyspel van de Hagenaar zullen op het snelle rubber (supreme-court) goed tot hun recht komen.

Als vierde man koos Franker oudgediende Michiel Schapers (32). Jan Siemerink werd het slachtoffer van die keuze.

NK

Bij de nationale tenniskampioenschappen 1992 in Hoorn heeft geen enkele Limburger de finale gehaald. Zowel in het dames- als in het gemengddubbel was Heleen van de Berg er met haar partners voor verantwoordelijk dat de twee laatst overgebleven Limburgers in de halve finale werden uitgeschakeld. Anique Snijders moest met Carlonie Stassen in het damesdubbel tegen Van de Berg en Esmir Hoogendoorn spelen. De laatsten wonnen met 6-2; 7-6 (7-4).

In het gemengddubbel was Hans Peter van Oirschot met zijn jeugdige partner Lara Bitter niet opgewassen tegen Johan Vekemans die Van de Berg aan zijn zijde had. De uitslag was 6-3; 6-4.

Polsstokhoogspringer bezorgt Nederland eerste goud

Looye wereldkampioen

SEOEL – De Nederlandse polsstokhoogspringer Laurens Looye is in Seoel jeugdwereldkampioen geworden. Looye won met een hoogte van 5,45 meter. Dat is een verbetering van zijn nationale jeugdrecord met vijftien centimeter. De negentienjarige atleet uit Zoetermeer werd de eerste Nederlandse jeugdwereldkampioen. „Ik ben boven mijn niveau gestegen. Dat gebeurt je maar een keer", was de opgetogen reactie van de Zuidhollander. Nooit tevoren was in dit specialisme voor een Nederlander een internationale rol van betekenis weggelegd.

Looye deed een vergeefse poging op 5,56 meter. Het nationale seniorenrecord blijft daardoor in het bezit van Chris Leeuwenburgh (5,50 meter - 15 augustus 1986 in Hechtel).

De hoogte van 5,45 meter haalde de atleet van Ilion in zijn tweede beurt. De Spanjaard Marti en de Zuidafrikaan Brits haalden een hoogte van 5,40 meter overmeesterd. Daarvoor had Looye zijn van 11 juli in Papendal daterende jeugdrecord met vijf centimeter omhoog gebracht. Met 5,35 was Looye al zeker van brons.

Het was de negende keer dat Looye het jeugdrecord verbeterde. Hij geldt sinds ruim een jaar als een groot talent. Vorig jaar juni bracht hij het record op 4,85 meter. De vijfmetergrens bedwong hij voor het eerst een maand later.
Sindsdien is Looye het record twee keer even kwijt geweest aan Chris Tamminga. De Hagenaar, die ook naar Zuid-Korea was afgevaardigd, eindigde met 5,00 meter als tiende.

Het wereldkampioenschap voor junioren in Seoel heeft Nederlandse atleten verder een vierde plaats opgeleverd. Robin Korving bleef op de 110 meter horden drie-honderdste seconde van brons verwijderd.

Eerder veroverde Jacqueline Poelman zilver en Remco van Veldhuizen brons. Korving van Hera uit Heerhugowaard noteerde 14,11 seconden. De nummer zes van de wereldranglijst benaderde bij een rugwind van 1,6 meter zijn beste tijd tot op zeven-honderdste. De titel ging in 13,87 naar Jevgeni Petsjenkin uit het GOS.

sport in cijfers

BASKETBAL

Europese beker voor landskampioenen, eerste ronde, tweede wedstrijd: Boedivelnik Kiev - Zalaegerszeg 99-75 (eerste wedstrijd: 86-79), Bayer Leverkusen - IBK Keflavik 126-91 (130-100), PAOK Saliniki - Pezoporicos Larnaka 107-69 (104-61), Kingston - Kalev Talinn 79-73 (75-80).

ATLETIEK

Seoel. WK junioren. mannen, 400 m: 1. Minor 45,75, 2. Rasmussen 46,07, 3. Ogola 46,16. 10.000 m: 1. Gailase 28.03,99, 2. Watanabe 28.562,89, 3. Abebe 29.29,97. 110 mh: 1. Petsjenkin 13,87, 2. Göhler 13,98, 3. Pimtoesevitsj 14,08, 4. Korving 14,11. 400 mh: 1. Saber 50,02, 2. Biwot 50,75, 3. Porter 51,37. polshoog: 1. Looye 5,45 m (Nederlands jeugdrecord), 2. Marti 5,40, 3. Brits 5,40. speer: 1. Parviainen 76,34 m, 2. Henry 76,04, 3. Gatsioudis 75,92. kogelslingeren: 1. Grabonov 73,00 m., 2. Sanchez 13,87, 3. Jevgenjev 69,24. hoogspringen, kwalificatie: Ootjers 2,13 m.; plaatst zich voor eindstrijd. **Vrouwen**, 400 m: 1. Nedelcu 51,84, 2. Williams 52,03, 3. Tirlea 52,13. 800 m: 1. Lu 2.02,91, 2. Chen 2.03,14, 3. Kovacs 2.03,81. 100 mh: 1. Russell 13,21, 2. Anderson 13,43, 3. Laukrova 13,55. 400 mh: 1. Petra 58,03, 2. Peterson 58,09, 3. Cole 58,15. 200 m, halve finale: Poelman 24,55, plaatst zich voor finale.

GOLF

Geijsteren. NK matchplay mannen. Halve finales: Davidson wint met 4 en 2 van Steenkamer, Forrester wint op 18de hole van Woof.
Saint-Nom-la-Breteche. Trophee Lancome, tweede dag: 1. Romero 133 slagen (66 67), 2. Johnstone, Olazabal en Woosnam allen 134, 5. Lane, Senior en Brand jr. allen 135, 8. Mitchell, Clark, Richardson, Roe, Ryström en Fernandez 136.

TENNIS

Hoorn. NK, halve finales Vrouwen, Rottier (1) - De Vries 6-2 6-2, Koutstaal - Niemantsverdriet 6-4 2-6 7-6 (8-6). Dubbelspel: Van Exel/Schutrops (Alkmaar/Zeewolde) - Bakkum/Kiene (1) 6-1 -6, Hoogendoorn/Van den Berg (2) - Snijders/Stassen 6-2 7-6. Mannen Dubbelspel: Van Gelderen/Reuter - Sauer/Van Boeckel 7-6 3-6 6-2, Troost/Kok (2) - Luca/Van Steenwijk 6-3 7-6.
Gemengd dubbel: Van den Berg/Vekemans (1) - Bitter/Van Oirschot 6-3 6-4, Hoogendoorn/Troost (2) - Van Erp/Bok 2-6 6-2 6-2.
Keulen. Mannen, 525.000 gulden, tweede ronde: Karbacher - Olchovski 6-7 7-6 6-3. Kwartfinales: Braasch - Gunnarsson 7-5 6-1, Karbacher - Muster 6-3 6-3, Javier Sanchez - Furlan 6-1 6-4, Ondruska - Filippini 6-3 6-3.
Bordeaux. Mannen, 525.000 gulden, kwartfinales: Bruguera - Lopez 6-4 6-2, Medvedev - Costa 7-6 7-6, Pioline - Lendl 7-5 6-4.
Parijs. Vrouwen, 240.000 gulden, kwartfinales: Halard - Bonsignori 6-3 1-6 6-0, Zardo - Meier 6-0 6-1, Cecchini - Hack 6-3 6-2, Ercegovic - Martinek 3-6 6-1 6-3.

WIELRENNEN

Cuneo, Ronde van de EG, vrouwen, negende etappe Vinadio - Cuneo: 1. Haringa 82 km in 1.52.03, 2. Høhlfeld, 3. Van Moorsel, 4. Van de Vijver, 5. Urbonaite, 6. Bérenger, 7. Marsal , 8. Koljaseva, 9. Fatkoellina, 10. Zagorska allen z.t. **Algemeen klassement**: 1. Van Moorsel 23.46.17, 2. Van de Vijver 1.27, 3. Bonanomi 2.52, 4. Koljaseva 3.49, 5. Marsal 4.37, 6. Dijkstra 5.36, 7. Schop 5.41, 8. Gerasimova 6.19, 10. Turcutto 7.03.

Nantes. Ronde van de Toekomst (open), twaalfde en laatste etappe Ancenis - Nantes: 1. Davy 158,9 km in 4.09.19 (38,24 km/uur), 2. Tesar 3. Wust 0.22, 4. Hoffman 5. Huybrechts 6. Hamburger 7. Stenersen 8. Francois Simon 9. Van Steen 10. Slanik, 15. Van Bon, 21. Konings, 37. Voskamp, 62. Boogerd, 74. Richard Groenendaal, 97. Dekker.

Eindstand: 1. Garel 36.18.43, 2. Dojwa 0.24, 3. Voskamp 0.32, 4. Simon 0.41, 5. Arenas 1.02, 6. Brochard 1.03, 7. Berzine 1.14, 8. Thibout 1.20, 9. Groenendaal 1.32, 10. Wust 1.49, 18. Dekker 3.13, 26. Boogerd 3.55, 40. Van Bon 5.58, 49. Van Steen 6.56, 79. Hoffman 11.31, 93. Konings 21.17.

AUTOSPORT

Aksu (Chi). Rally Parijs-Beijing, negende etappe Kashi-Aksu (na 114 van 297 km gestaakt wegens hevige regenval): 1. Waldegard Citroën 1.42.50, 2. Auriol Citroën 4.49, 3. Saby Citroën 4.51, 4. Shinozuka Mitsubishi 8.49, 5. Lartigue Citroën 10.45. Alle anderen geklasseerd op 13.26. Algemeen klassement: 1. Lartigue 21.32.36, 2. Shinozuka 36.08, 3. Weber Mitsubishi 1.37.06, 4. Saby 2.01.49, 5. Auriol 4.29.59.

VOETBAL

Eindhoven. Oefenwedstrijd. PSV - De Treffers (hoofdklasse) 6-0 (2-0). 25. Thorninger 1-0, 30. Beerens 2-0, 50. Popescu 3-0, 59. Ellerman 4-0, 74. Linskens 5-0, 81. Beerens 6-0.

PAARDESPORT

Donaueschingen. Internationaal CH. Springen Tabel A: 1. John Whitaker Milton 0 strafpunten - 64,48 seconden, 2. Melliger Quinta C 0-64,67, 3. Fisher Monterrey 0-65,52, 4. Bertrand de Balanda Kerellec 0-66,45, 5. Von Rönne Wilma 0-68,31, 6. Jacquin For the Moment 0-68,63, 14. Hendrix/Arabian 0.25-78,33, 24. Lansink/Easy Jumper 4-75,08.
Dressuur. Intermediaire I: 1. Merveldt Flash Dancer 1327, 2. Kemmer Nicholas 1294, 3. Monica Theodorescu Arak 1269, 4. Goosmeier Damberg 1253, 5. Jackson Mester Mouse 1251, 6. Niemann Kronjuwel 1241, 9. Haazen/Bannzayir 1219, 16. Callaghan/Baltimore 1079.

Eredivisie moet kwakkelende sporttak uit slop halen

Zaalvoetbal vecht voor laatste kans

● *'t Brikske en Roermond leverden al felle strijd tijdens een voorbereidend toernooi.*

Foto: PETER ROOZEN

Van onze correspondent
TJEU STEMKENS

BEEK - Komende week worden de eerste ballen op competitieniveau in de zaal getrapt. Het wordt een cruciaal jaar voor deze tak van sport. Na een geweldige bloeiperiode is zaalvoetbal op de sukkeltoer geraakt. Het aantal beoefenaars is weliswaar nog groot, maar de toeschouwersaantallen zijn teruggelopen en de clubs hebben het moeilijk om grote sponsors aan te trekken. Juist in het jaar van de invoering van een eredivisie zaalvoetbal komt dit natuurlijk niet erg gelegen.

De laatste stap naar volwassenwording blijkt de moeilijkste. De meningen over het succes van zaalvoetbal op landelijk niveau zijn zeer verdeeld. Sommigen zien er de redding van het zaalvoetbal in, anderen verwachten juist een debacle. Limburg, het vroegere Mekka van het zaalvoetbal, is op het hoogste niveau alleen door de Haantjes vertegenwoordigd.

Het succes in Limburg werd veroorzaakt door de aanwezigheid van technisch zeer goede spelers, die altijd de aanval zochten. Spektakelvoetbal, in samenspel met de vele derby's, trok volle zalen. Zaalvoetbal werd enorm populair en dat leidde tot een enorme toeloop van spelers. Clubs rezen als paddestoelen uit de grond, maar dat ging niet altijd gepaard met een goede organisatie. Structuur ontbrak in de meeste verenigingen. Een jeugdcompetitie wil nu nog niet van de grond komen. Men blijft zodoende afhankelijk van veldspelers. Er wordt nog steeds niet gekozen voor alléén het spelen in de zaal. Toch een eerste vereiste voor volwassenwording, op je eigen benen staan. Clubs blijven veelal afhankelijk van enkele fanatici, die steeds weer een selectie bij elkaar weten te vergaren.

Schaalvergroting

De media besteedden destijds veel aandacht aan de nieuwe sport. Clubs konden gemakkelijk aan sponsors komen en voor de goede zaalvoetballer braken gouden tijden aan. Ze konden van twee walletjes eten door op het veld en in de zaal te acteren. De prestatie werd door de komst van sponsors natuurlijk steeds belangrijker en het voetbal werd defensiever en minder aantrekkelijk. Daarnaast werkte de KNVB aan schaalvergroting. Wilde zaalvoetbal volwassen worden, dan moest het van provinciaal naar landelijk niveau getild worden. Toeschouwers stonden echter niet te wachten op voor hun totaal onbekende ploegen uit Brabant.

De eredivisie moet nu de doorbraak gaan worden naar landelijke bekendheid. De fanatieke voorstanders geloven heilig in het succes.

Sjir Gerits, voorzitter van de Haantjes: „Vroeger was het bij de veldamateurs hetzelfde. Met Caesar kenden we glorietijden, maar je raakte uitgekeken op steeds dezelfde Limburgse tegenstanders. De hoofdklasse was dan ook een logische stap. Daar werd toen ook sceptisch tegenaan gekeken, maar de hoofdklasse draait nog volop naar wens. In de zaal was het dezelfde situatie. Je raakte ook uitgekeken op steeds dezelfde derby's. Willen we het zaalvoetbal op een hoger plan tillen, dan moet die eredivisie een succes worden."

Gerits: „Op dit moment hebben we in Limburg de wind een beetje tegen wat sponsoring betreft. Maar dat is niet alleen het geval voor het zaalvoetbal, daar lijden de andere sporten ook onder. Ondanks de nodige perikelen rond het vertrek van Joop Wierts en Vic Hermans zullen we de trein in Beek weer op de rails krijgen. Op papier zijn we zeker niet sterker dan het afgelopen jaar, maar ik geloof toch heilig in een middenmootpositie."

Derby's

De clubs die in de eerste divisie C gaan spelen, de klasse van zeven Limburgse en vijf Brabantse ploegen, zijn blij dat er komend seizoen weer meer derby's op het programma staan. Ze zijn er unaniem over eens dat het in financieel opzicht nog zwaarder zal worden. Het niet halen van de eredivisie leidde tot het terugdraaien van de geldkraan bij Bouwfonds. Bestuur en selectie vertrokken in zijn geheel en Bouwkompas was blij, dat Bouwfonds als sponsor gestrikt kon worden. Dousberg worstelde lange tijd om de verbintenis met de sponsor te verlengen. De nieuwe eerstedivisionist Roermond heeft moeite om na het vertrek van spelers zijn selectie aan te vullen. Bouwfonds, Eja en Heel stopten als vereniging, waardoor andere clubs konden promoveren. De laatste Limburgse topspelers hebben de bui zien hangen en zijn over de grens verdwenen.

Cor Foekens, trainer van 't Brikske: „Het is gebleken dat men hier niet warm loopt voor onbekende clubs, ook al zouden ze nog zo goed spelen. Het trekt hier absoluut nog niet. Als de Brabanders komen, zitten er te weinig toeschouwers op de tribune, dat zal voor clubs als Hoornsche Veerhuis en Royal Nijmegen zeker gelden. De mensen kunnen alleen nog gelokt worden door clubs die ze kennen. Dat zie je op het veld ook. Veel wedstrijden trekken nauwelijks publiek, maar zo gauw er een derby verspeeld wordt, trekt men toch naar het veld."

Cor: „Bovendien is het financieel voor de meeste clubs niet op te brengen. Door de verre reizen zullen de meeste spelers in de eredivisie vrijdagsmiddags vrij moeten nemen. Dat gaat in combinatie met het reizen te veel geld kosten. De hoge budgetten die enkele eredivisieclubs bezitten o.a. Bunga Melati, zijn in Limburg niet te halen. Ik verheug mij dit seizoen op de duels met de Limburgse clubs. Als er weer spektakel komt, zullen ook weer meer toeschouwers aangetrokken worden."

Huub Meessen (78) onmisbaar voor Voerendaal

Goud van oud

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

VOERENDAAL – Van 1925 tot 1929 was hij lid van VSV, de Voerendaal Sportvereniging. In dat jaar fuseerde zijn clubje met Kunrade en ontstond een nieuwe vereniging, t.w. RKVV Voerendaal dat momenteel in de vierde klasse D uitkomt. Al die jaren was hij er actief. Eerst als speler en later vanaf 1948, als bestuurslid. Ook op de dag van vandaag speelt hij in die functie nog een gedegen rol. „Voerendaal kan hem nog niet missen," stelt voorzitter Hub Peters dan ook duidelijk.

De persoon in kwestie is Huub Meessen, de 'assisent' van elftalleider Hay Debets. Laatstgenoemde heeft bewondering voor Meessen. „Hij heeft mij een langdurige opleiding gegeven tijdens welke ik de kneepjes van het vak heb geleerd. Hoewel hij zichzelf op de achtergrond heeft geplaatst en de dagelijkse beslommeringen aan mij overlaat, verricht hij vanuit die achtergrondpositie nog veel waardevol werk," aldus Debets.

Voor het gesprek heeft hij een mand vol met lekkernijen meegebracht naar de bestuurskamer.

„Daarvoor zorg ik zondags ook, dus waarom ook vandaag niet," luidt zijn eenvoudige verklaring. Een enorme voetballiefhebber en een vurige aanhanger van Voerendaal. Dat is hij nog steeds, ondanks het feit dat hij 78 jaar oud is. Bijna twee uur lang zit Meessen op de praatstoel. Met veel energie laat hij merken over een ijzeren geheugen te beschikken. „Ik voel me gelukkig nog jong," laat hij zich tot twee maal toe ontvallen. Al snel blijkt dat in Nederland maar weinig stadions zijn waar Meessen niet geweest is. Nog steeds bezoekt hij geregeld wedstrijden van PSV, Ajax, Feyenoord en het Nederlands elf[tal]. Over het wel en wee van die elf[tal]len blijft hij op de hoogte. „Je m[oet] je geest jong houden en het ge[heu]gen blijven trainen. Bovendien [heb] ik tijd genoeg om constant met m[ijn] hobby bezig te zijn".

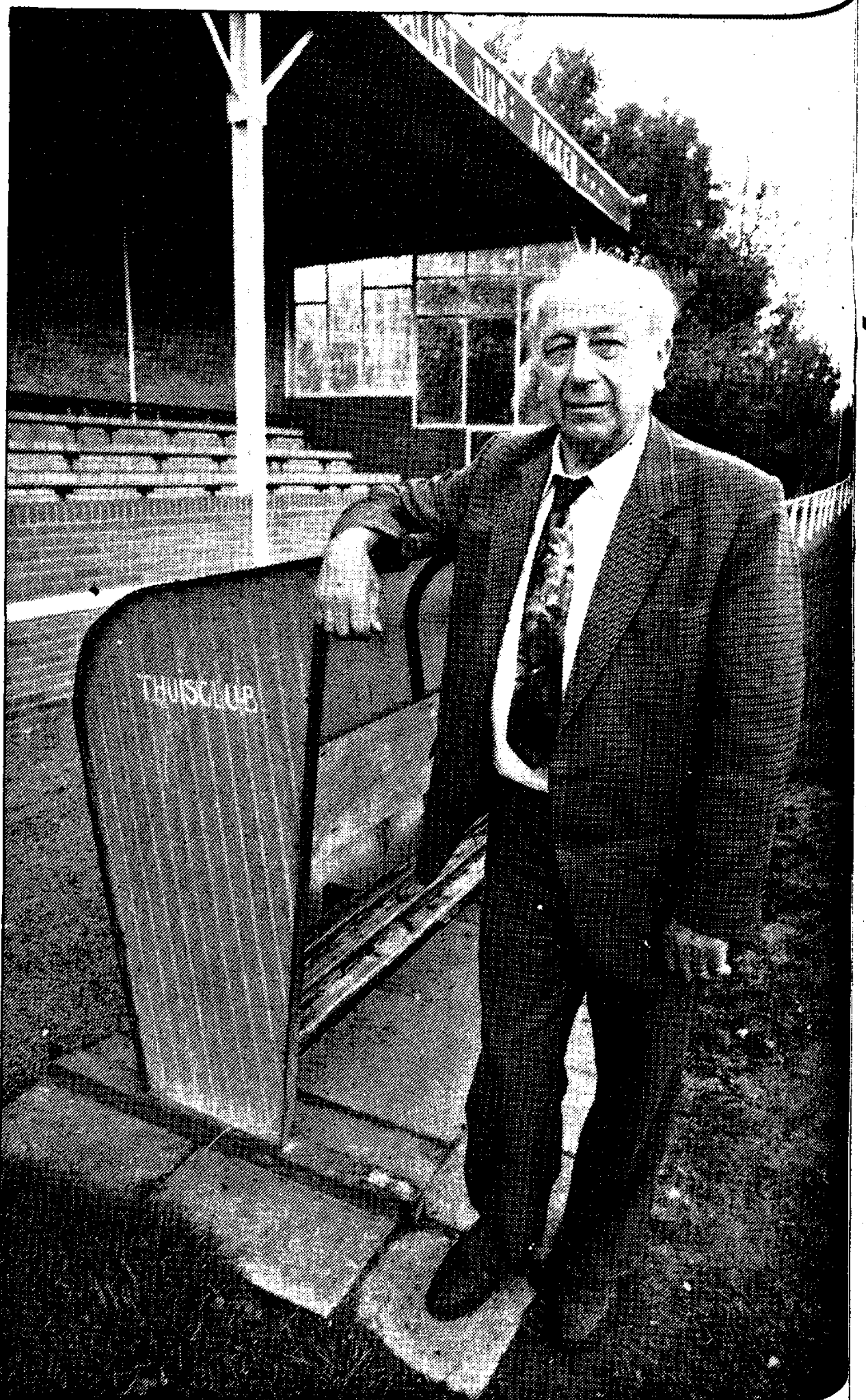
Bij Voerendaal speelde hij tot [z'n] 33e als middenvelder een verdie[n]stelijke partij in het eerste, waa[rna] hij zitting nam in het best[uur].

„Steeds als elftalleider want w[ant] maandag tot en met zaterdag was [ik] vijftig uur per dag actief in de za[ak]. En dus had ik geen tijd voor [de] club. De functie van eltallei[der] heeft me overigens veel vreugde [ge]bracht en geeft me ook nu nog v[eel] voldoening."

Sedert 20 jaar vervult hij deze ta[ak] bij het eerste, waarvan de laat[ste] drie dus als assisent van Debe[ts].

Waarom blijft hij ondanks de ho[ge] leeftijd zo actief bij de zaak betr[ok]ken? Hij: „Ik ben er mee volgroe[id]. Ik kan er geen afscheid van nem[en]. Dat wil ik trouwens ook niet. Ik h[eb] de opwaartse spiraal van Voer[en]daal meegemaakt. De periode in [de] eerste klasse was fantastisch. To[en] het slechter ging kon ik het n[iet] over mijn hart verkrijgen om [te] stoppen. Je laat een club in no[od] niet in de steek."

Voerendaal lijkt de zeven mage[re] jaren afgesloten te hebben. In 4D [is] de start voortreffelijk gewee[st]. Huub Meessen is dan ook een tev[re]den man. „Laten we in godsnaa[m] niet te vroeg juichen. Maar het [is] waar, het begin is er. Afgelop[en] zondag heb ik voor het eerst sed[ert] jaren weer eens echt aanvalle[nd] voetbal gezien van Voerendaal. H[et] lijkt erop dat de jongens langzam[er]hand weer geloof in eigen kunn[en] krijgen. Wie weet, misschien mag [ik] het nog meemaken dat Voerenda[al] weer eens kampioen wordt."

● *Huub Meessen. Al bijna zeventig jaar in de weer voor Voerendaal.*
Foto: KLAUS TUMMERS

Jeugd uit Lauradorp moet club weer op berg helpen

Waubachse Boys bouwt aan nieuwe toekomst

Van onze correspondent
WILLY WINGEN

LANDGRAAF - Gelukkig voor hem wist Waubachse Boys-trainer Hein Hassink in januari, toen hij zijn contract tekende, nog niet wat hem en de vereniging dit seizoen te wachten stond. In mei speelden de Boys voor het tweede opeenvolgende jaar in de nacompetitie, waar promotie echter niet kon worden afgedwongen. Maar toen gonsde het al van de geruchten, dat een aantal spelers de club zou gaan verlaten. Hassink, geconfronteerd met de leegloop, werd zo aan het begin van dit seizoen voor een voldongen feit gesteld.

Ondanks een redelijk verlopen aanloop naar de nieuwe competitie, was de start miserabel. Dit tot wanhoop van doelman Ed Jongboom, die inclusief het bekerduel tegen SVN, al twintig keer de gang naar het net moest maken. „Gewoon om gek van te worden," aldus de op dit moment meest gepasseerde doelman in het Limburgse amateurvoetbal.

Jo Plum, inmiddels 58 jaar, gaat het wel en wee van de vereniging aan het hart. Waubachse Boys' plaats op de ranglijst doet hem in ieder geval pijn. Hij heeft met zijn club op het eind van de vijftiger en begin van de jaren zestig wel wat betere tijden gekend. Toen immers speelde de blauw-witte trots van Lauradorp en de Groenstraat-West een aantal klassen hoger. „Het voetbal werd je in die tijd met de paplepel ingegoten," verklaart Plum. „Naast het voetbalveld lag het klooster en de paters waren er uitsluitend voor de jeugd. Na schooltijd vroeg je een bal en vervolgens werd er eindeloos gevoetbald. Op die manier kwamen er heel wat goede voetballers in het eerste team van Waubachse Boys. Mensen als Lei Wesoleck, May Meens, Jef en Hub Vaessen en Hub Weijers. Allemaal jongens uit eigen dorp en over geld werd helemaal niet gesproken. We hadden er zelfs voor betaald om op het eerste te mogen spelen."

„Toch veranderde er op eind van de zestiger jaren ook in Lauradorp het een en ander," vervolgt Plum. De paters verdwenen langzaam maar zeker en veel jeugdactiveiten kwamen onder de paraplu van WVC. „Je ziet dat het dan langzaam bergafwaarts gaat. Je kunt rustig stellen dat Waubachse Boys in een decennium van de eerste naar de vierde klasse in weggezakt. Toch hadden we ook toen weer een elftal van jongens uit het eigen dorp, met onder andere Jan en Jo Beckers, Theo Caenen en Jo Krol in het doel, waar je volgens mij ook gemakkelijk mee in de tweede of misschien zelfs in eerste klasse had kunnen voetballen. Ik kan me nog goed herinneren dat we een paar wedstrijden voor het eind van de competitie -we stonden toen drie punten voor- voor een paar duizend mensen tegen het voor zijn laatste kans vechtende RKSNE moesten voetballen. Staat daar ineens de voorzitter van Caesar naast me en zegt 'We komen naar niemand kijken' en prompt vertrekt Jo Beckers naar Caesar."

In die richting probeert Hassink nu ook te sturen. 'Roeien met de riemen die je hebt' is zijn allesomvattende credo. Vandaar, dat hij jonge spelers heeft moeten inpassen. Jongens vooral weer uit eigen dorp. Renato Tocco, Daniël van der Zwaag en Sjir Lauvenberg zijn pas zeventien, hebben de A-jeugd gemakshalve maar overgeslagen. „En ze doen het zeker niet slecht. Natuurlijk loopt het niet van een leien dakje, maar ik heb respect voor de manier waarop die jongens met het voetbal bezig zijn. Zo'n mentaliteit is fantastisch," roept Hassink uit.

Slechte start

Hassink is zich bewust van de slechte start. Twee keer gescoord, liefst negen doelpunten tegen. Als ex-spits propageert Hassink aanvallend voetbal. Concessies wil hij eigenlijk niet doen, maar de realiteit dwingt hem daar wel toe. „In het centrum van de verdediging klopt het gewoon niet. Men houdt zich daar niet aan de opdrachten. Zo krijg je domme doelpunten tegen." Hij weigert de handschoen echter in de ring te werpen, te meer er afgelopen donderdag eens goed met elkaar gesproken is. Hij: „Een plaats in de middenmoot. Zeker weten."

● *Waubachse Boys bouwt daadwerkelijk. Trainer Hein Hassink (rechts) op de steiger met zijn jonge garde: Renato Tocco, Daniël van der Zwaag en Sjir Lauvenberg (v.l.n.r.) Jo Plum en doelman Ed Jongboom fungeren als handlanger.* Foto: KLAUS TUMMERS

amateurs op zondag

Hoofdklasse C
Longa-Panningen
BVV-Venray
TSC-Wilhelmina'08
Margriet-SVN
FC Vinkenslag-Geldrop

Eerste klasse F
Miranda-Deurne
RKONS-Limburgia
Blerick-RKVCL
Hapert-Eijsden
Heer-Lindenheuvel
Waubach-Roermond

Tweede klasse A
Polaris-Quick'08
RKVVL-Almania
Born-Heksenberg
Schuttersveld-Standaard
Heerlen Sport-Kolonia
LHB/MC-SCG

Tweede klasse B
Belfeldia-Volharding
EVV-De Ster
FCV-Veritas
Haslou-SVEB
RKMSV-Sittard
VVV'03-Tiglieja

Derde klasse A
SVME-Scharn
SV Berg'28-Caesar
SV Hulsberg-Mheerder Boys
GSV'28-MKC
Bunde-RVU
SC WVV'28-Vilt

Derde klasse B
VKC-RKBSV
Minor-Bekkerveld
Obbicht-Buchten
Groene Ster-Vaesrade
Passart-Coriovallum
SV Herlen-Heilust

Derde klasse C
SVM-RKSVO
Swift'36-Susteren
EMS-Roosteren
PSV'35-Brevendia
Merefeldia-DESM
FC Oda-Rios'31

Derde klasse D
MVC'19-Vitesse'08
SC Irene-SV Meerlo
Meterik-Wittenhorst
Sparta'18-Venlosche Boys
RKDEV-Helden
Egchel-Baarlo

Vierde klasse A
Leonidas-Walram
RKHSV-RKBFC
St.Pieter-Schimmert
Maastrichtse Boys-Amicitas
RKASV-Willem I
Rapid-Oranje Boys

Vierde klasse B
Lemirsia-RKVVM
Gulpen-SV Slenaken
Banholtia-Wit Groen VC
Keer-RKMVC
Vijlen-Klimmania
Simpelveld-Zwart Wit'19

Vierde klasse C
SCKR-Weltania
RKSVB-SVK
KVC Oranje-FC Hoensbroek
Centrum Boys-Abdissenbosch
FC Gracht-Waubachse Boys
KEV-RKTSV

Vierde klasse D
Amstenrade-Voerendaal
Mariarade-NEC'92
Langeberg-RKDFC
Susterse Boys-BVC'28
Kluis-Schinveld
Heidebloem-Helios'23

Vierde klasse E
Stevensweert-RKAVC
Holtum-IVS
Thorn-Armada
Urmondia-RKSVW
Sanderbout-OVCS
SVH'39-Linne

Vierde klasse F
Victoria-Eindse Boys
Beegden-Vesta
Haelen-Moesel
Crescentia-KOC
Leveroy-RKESV
Megacles-RKVB

Vierde klasse G
Venlo-Boekoel
HBSV-Reuver
KVC-VCH
Bevo-Quick Boys'31
Swalmen-Koningslust
GFC'33-RKSVN

MVV'er Roberto Lanckohr heeft kater van Barcelona verwerkt

'Mooie jaren komen nog'

LANDGRAAF – Hij had zich alles voorgesteld van de Olympische Spelen, maar Australië versperde Jong Oranje enkele maanden geleden de weg naar Barcelona. Meteen wist de 23-jarige Roberto Lanckohr, dat zijn droom om 's werelds grootste sportevenement ooit als deelnemer of desnoods wisselspeler mee te maken onvervuld zou blijven. Kwestie van leeftijd. Profvoetballers op Olympische Spelen? Oké, maar dan wél met een maximum-leeftijd onder de vijfentwintig. „Jammer, maar waar. Barcelona was gelukkig niet het eindstation. Mijn mooie jaren komen nog", aldus de razendsnelle MVV'er, wiens loopbaan overigens van start ging bij SVN in Nieuwenhagen.

● Oefenmeester Sef Vergoossen (links) en Roberto Lanckohr zitten in de voetbal-filosofie op één lijn: aantrekkelijk, aanvallend spel.

Foto: FRANS RADE

De pendeldienst tussen genoemde plaats uit de gemeente Landgraaf en stadion de Geusselt werd door Roberto Lanckohr pas op het einde van de jaren tachtig ingezet. Zijn groei naar de voetbal-volwassenheid maakte hij immers mee bij PSV, waar hij als vijftienjarige terechtkwam. Scouts van de miljoenenploeg uit Eindhoven volgden hem al enige tijd. Kwaliteit had de toenmalige Atheneum-leerling namelijk getoond in eigen kring, alsook in regionale en nationale jeugdselecties.
Allicht, dat zijn naam in de betaalde voetbalsector momenteel een grotere bekendheid heeft dan zijn nog jeugdige leeftijd zou doen vermoeden. Hij loopt al menig jaartje mee.

„Toen ik bij PSV kwam heb ik een jaar onder leiding van Willy van der Kuylen gevoetbald. Na de vroegere kanonnier van zowel PSV als het Nederlands elftal werd Huub Stevens mijn trainer. Ik zat overigens destijds niet in het internaat van de club, maar bij een pleeggezin. Vanuit de jeugdcategorie kwam ik in de selectie. Ik speelde meestal in het tweede team, maar maakte ook de voorbereidingen van de hoofdploeg mee. Diverse keren zat ik op de bank, onder meer in de Europacupwedstrijd tegen Bordeaux. Welgeteld een keer ben ik destijds ook in het eerste elftal moeten opdraven. Dat was tegen Feyenoord, toen Berry van Aerle geblesseerd uitviel. PSV was voor mij een fantastische leerschool."

Het feit, dat hij geen vaste plaats veroverde stoorde hem niet. In ieder geval tóen niet. Er werden ten enemale dure vedetten binnengehaald. Roberto Lanckohr besefte, dat hij elders aan zijn verdere loopbaan moest bouwen.

door WIEL VERHEESEN

„Sef Vergoossen haalde mij ruim drie seizoenen geleden naar MVV. Op dat moment stond ik nog steeds onder contract bij PSV. In een eerder stadium had de club mij voor een half jaar uitgeleend aan Haarlem. Ik kon ook na afloop van het betreffende seizoen op dezelfde basis bij de Noordhollandse ploeg blijven, maar de visie van Sef Vergoossen sprak mij aan."
Bij Cambuur, dat toen nog in de eerste divisie speelde, had men eveneens interesse getoond in Lanckohr. „Als ik voor het geld gekozen had, zou ik zeker naar Friesland gegaan zijn, maar het werd Maastricht", zegt hij. „Het had niets te maken met het feit, dat ik per se in Limburg mijn thuisbasis wilde hebben. Sef Vergoossen had de naam aanvallend voetbal te propageren. Als prof denk je natuurlijk aan geld, maar daarnaast moet je je toch ook happy voelen in een bepaald spelpatroon. Het financiële gewin komt later. Niet andersom. Eén gesprek tussen ons was voldoende. Na een seizoen op huurbasis (1989-1990) volgde voor mij een dienstverband bij MVV." Tot wederzijdse genoegdoening, zoals is gebleken. Vóór het begin van de huidige voetbaljaargang werd het contract verlengd tot einde seizoen 1993-1994.

Roberto Lanckohr heeft er mede toe bijgedragen, dat MVV de laatste tijd in de eredivisie niet meer de ploeg is voor wie de strijd om lijfsbehoud centraal staat.
Hoewel MVV zeker niet de duurste van de vier Limburgse ploegen uit de eredivisie genoemd kon worden (VVV verdween intussen naar een lagere etage) kreeg het team vorig seizoen wél de publieksprijs. Aanvallend en spectaculair voetbal doet het nog altijd, al moet daaruit natuurlijk ook op z'n tijd het rendement gehaald worden. Zelfs de meest chauvinistische groep uit het supporterslegger heeft er ten enemale een broertje dood aan om de eigen favorieten telkens met lege handen te zien staan.
„De zevende plaats, die wij vorig seizoen behaalden, zegt genoeg hieromtrent. Het was perfect. Met vijf punten uit vijf wedstrijden in de huidige competitie hoeven wij evenmin ontevreden te zijn, ook al zijn wij er achteraf van overtuigd, dat de oogst best nog iets groter had mogen uitvallen. Wij lieten zeker twee puntjes liggen. Maar met zo'n vaststelling hol je altijd achter de feiten aan. Het gebeurt vaak, dat je naderhand met een gelijkspel niet tevreden bent omdat er veel meer had ingezeten. Vooraf zou je daarentegen voor een puntendeling getekend hebben."
Hij hoeft in dit verband niet eens ver terug te gaan. Afgelopen zondag stond voor MVV de uitwedstrijd tegen Sparta op het programma. Eindresultaat: 0-0. Achttien minuten voor het einde had uitgerekend Roberto Lanckohr de winnende treffer op zijn schoen. Vanaf elf meter miste hij echter. De penalty werd gestopt.

„Op zo'n moment heb je het gevoel alsof de grond onder je voeten wegzakt. Een strafschop missen mag eigenlijk niet. Dan is hij niet goed genomen, al kun je respect opbrengen voor de keeper, zoals in het onderhavige geval Edward Metgod, die een doelpunt in de weg staat. Van anderen heb ik gehoord, dat de penalty tegen Sparta zeker hard genoeg was, maar dat de bal niet in de uiterste hoek terecht kwam.

Gedane zaken nemen geen keer. Je moet verder, ook in de betreffende wedstrijd."

Hoe de medespelers na afloop reageerden? Roberto Lanckohr: „Je weet, dat zij evenals jezelf teleurgesteld zijn. Toch hoor je geen negatieve opmerking. Dat is ook de kracht van di

'Spitsenprobleem zal bij Feyenoord altijd blijven bestaan'

Jozsef Kiprich, malle Magyaar blijft egoïst

DOOR MARCEL VAN DER KRAAN

ROTTERDAM – Het leven van een spits, vindt Jozsef Kiprich, bestaat uit vele perioden van kommer en kwel. Afgewisseld met zeer korte momenten van vreugde. „Maar ik zou met geen mens willen ruilen. Als ik het over mocht doen, zou ik weer spits worden." Uren balen op de bank, ook aan het begin van dit seizoen. Bijna negentig minuten lang doelloos rond te dolen in de voorhoede. De Magyaar in dienst van Feyenoord neemt het allemaal op de koop toe. „Zolang je aan het eind van de week maar kan constateren dat jouw naam nog steeds bovenaan de topscorerslijst prijkt."

In de ruim drie seizoenen dat de aanvoerder van het Hongaarse nationale elftal hier nu zijn brood verdient, heeft hij niet de indruk kunnen wekken de meest ideale goaltjesdief voor Feyenoord te zijn. Een opvolger van Ove Kindvall, om een voorbeeld te noemen, heeft nog geen mens in de Kuip in hem gezien.

Populair

Toch is die malle 'Goulash-vreter', zoals ze hem in het begin nog wel eens wilden noemen, populair in Rotterdam. Bij de spelers, omdat hij ondanks zijn beperkte kennis van het Nederlands voor de nodige stemming zorgt in de kleedkamer, bij het publiek omdat hij op de meest onverwachte momenten uit zijn slof kan schieten. Soms niet om aan te zien, dan weer briljant.

Alles bij elkaar was het de laatste twaalf maanden niet voldoende geweest om de leiding van Feyenoord ervan te weerhouden in de verste uithoeken van Europa op zoek te gaan naar een nieuwe spits. Uit de hoge hoed kwam uiteindelijk Mike Obiku, een naam die ook Kiprich niets zei.

De 48-voudig international: „Natuurlijk was ik kwaad dat ze weer een andere spits gingen zoeken. Aan de andere kant had ik er al een beetje rekening mee gehouden. Damaschin was geen echt succesnummer gebleken. Toch hoopte ik dat ze alleen met mij verder wilden gaan. Mijn boosheid moet niet te negatief worden uitgelegd. Het lijkt me vrij normaal dat je als profvoetballer zo reageert. Anders ben je een slappeling."

Niet normaal

Kiprich is zich er bovendien van bewust dat hij niet de enige is, die moeite heeft gehad om de liefde van het legioen voor zich te winnen. „Als je ziet hoeveel spitsen ze hier nu al hebben meegemaakt. Dat is eigenlijk niet normaal. Wat dat betreft houdt Feyenoord een merkwaardige traditie hoog."
Hij gelooft niet dat het ooit nog zal veranderen. Of er moet opeens een supertalent opstaan. Dat ook de nieuwe Afrikaan Obiku geen tovenaar is, zegt Kiprich allang te hebben gezien. „Maar het is een goed mens. Ik mag hem wel. Nee, praten kunnen we niet met elkaar. Hij spreekt geen woord Nederlands en ik geen letter Engels. Maar je hebt niet altijd veel woorden nodig om elkaar te begrijpen."

De vroegere aanvaller van Tatabanya weet dat hij en de Nigeriaan het samen moeten uitknokken. Kiprich: „Dat weet Obiku ook. We hebben de afgelopen wedstrijden samen gespeeld omdat we geblesseerden hadden. Als iedereen fit is mag slechts één van ons tweeën opdraven."

Concurrentie

Dat in die concurrentiestrijd hun drang om zich te bewijzen wel eens te ver voert, kwam afgelopen zondag aan het licht. Trainer Geert Meijer verweet zijn spelers te zeer belust te zijn op eigen eer. Kiprich zegt dat Meijer het gelijk volledig aan zijn kant had. „Ja, hij was boos. Logisch, want hij kon met z'n eigen ogen zien dat iedereen zelf wilde scoren."

Zes trainers

Ter verdediging van zichzelf: „Maar mag ik alsjeblieft een beetje egoistisch zijn. Als een spits niet egoistisch is, dan bereikt hij nooit wat. Een middenvelder kan bij Feyenoord vijftien wedstrijden de mooiste kansen missen en niemand zal daar een punt van maken. Als ik drie weken niet scoor, blijft er niets van me over. Als spits word je beoordeeld op het aantal doelpunten dat er aan het eind van het seizoen achter je naam staat. Dat is nu eenmaal het lot van een spits."

Jozsef Kiprich heeft in drie jaar zes trainers versleten bij Feyenoord. Pim Verbeek, Gunder Bengtsson, Wim Jansen, Hans Dorjee en nu het duo Meijer/Van Hanegem. De Zweed vond hij de minste van het stel.
Over zijn eerste keus laat hij zich niet uit, al verklapt hij wel het offensieve van Willem van Hanegem te waarderen. „Een trainer naar m'n hart, als-ie me tenminste elke week gebruikt," lacht de Oosteuropeaan met een ondeugende knipoog.
Voor diens komst kende Kiprich 'de Kromme' nauwelijks. Hij wist dat Van Hanegem in de jaren zeventig deel uitmaakte van het Nederlands elftal, maar verder hield het op.

„Hij hoeft mij niet te vertellen hoe ik moet voetballen. Ik heb al zoveel meegemaakt, al zoveel interlands en Europa Cup-wedstrijden gespeeld, dat niemand me wat dat betreft nog wat hoeft te leren. Een spits moet je bovendien een beetje vrij laten. Maar ouwehoeren tegen mij doet Van Hanegem ook niet. Hij zorgt er voor dat het elftal taktisch heel sterk voor de dag komt, dat vind ik het belangrijkste. We spelen nu gegroepeerd op zo'n dertig tot veertig meter. Onder Bengtsson, weet ik nog, besloeg de ruimte zestig tot zeventig meter. Dan liep ik me scheel."

Sterker

„In de tijd dat ik hier nu speel heb ik Feyenoord elk jaar sterker zien worden. In het eerste jaar schrok ik me dood. Het elf-

Het manco van Maurizio Fondriest

HEERLEN/CLES – Peter Post maakt aanstaande dinsdag zijn nieuwe sponsor bekend. Tevens zal de Amstelvener in grote lijnen de samenstelling van zijn wielerformatie 1993 vrijgeven. Maurizio Fondriest behoort niet daartoe. De Italiaan verlaat na een dienstverband van twee jaar bij Panasonic de Post-stal. Overigens in goede verstandhouding, want Fondriest bewaart vrijwel alleen goede herinneringen aan zijn verblijf in de Nederlandse ploeg. Belangrijkste reden van zijn vertrek is het beperkte budget waarover Peter Post voor volgend jaar de beschikking heeft. Daarin past een dure vogel als Fondriest niet meer. Hoewel de wereldkampioen van 1988 en winnaar van de Wereldbeker 1991 de afgelopen jaren geen enkele topkoers kon winnen, hangt aan de 27-jarige renner uit Cles een prijskaartje van om en nabij een miljoen gulden. Liefst van al wil hij opnieuw voor een Italiaans team gaan rijden, maar tot nu toe heeft de renner, die in de schaduw van zijn landgenoten Gianni Bugno en Claudio Chiappucci terecht is gekomen, nog geen nieuwe werkgever gevonden. Reden voor een interview.

● *Maurizio Fondriest hoopt in de najaarsklassiekers op gepaste wijze afscheid te nemen van de Panasonic-ploeg. „Eens zal ik een grote koers winnen," zegt de Italiaan vastbesloten.*

Foto: DRIES LINSSEN

door

BENNIE CEULEN

'Het lijkt wel alsof ik niet mag doorbreken'

Hoewel Maurizio Fondriest een geknipt renner voor de klassiekers is, was hij deze week niet van de partij in Parijs-Brussel. „Omdat ik met een ander deel van de Panasonicploeg aan het werk was in de Ronde van Catalonië. Die etappekoers eindigde daags voor Parijs-Brussel. Ondoenlijk om vervolgens een klassieker te rijden. Maar er staan nog genoeg belangrijke wedstrijden op mijn programma: de Wereldbekerrace in Montreal, Parijs-Tours en de Ronde van Lombardije," meldt Fondriest vanuit Cles.

Zoals gebruikelijk is de blonde Italiaan uit de streek Trentino een en al vriendelijkheid. Voor de pers staat hij altijd klaar. De tifosi hoeven ook nooit tevergeefs een beroep op hem te doen.
„De Ronde van Catalonië is overigens ook een mooie koers. Ik won een etappe. Dat wekt wellicht de indruk, dat ik in topconditie ben, maar dat is niet het geval. Ik voel me allesbehalve goed. Er klopt iets niet met mijn gezondheid. Ik heb er deze week nog met onze ploegarts Leinders over gesproken."

Op diens advies onderging Maurizio Fondriest gisteren een uitgebreid medisch onderzoek. „Ik hoop, dat aan het licht komt wat er scheelt, want ik wil in de komende najaarsklassiekers presteren," benadrukt Fondriest zijn ambities voor de resterende wielerweken.

De Zuidtiroler steekt niet onder stoelen of banken, dat hij niet tevreden is over zijn prestaties tot dusver. Hij geeft ook volmondig toe, dat hij de al jaren in hem gestelde verwachtingen nog steeds niet heeft ingelost. „Eigenlijk werd ik te vroeg wereldkampioen," merkt hij plots op. „Ik werd door de Italiaanse pers meteen gebombardeerd tot een nieuwe campionissimo. Bugno en ik zouden de opvolgers worden van onze illustere voorgangers Moser en Saronni. Bugno is inderdaad een groot kampioen geworden, hoewel hij lang niet zo populair is als Moser in zijn tijd. Ik ben blijven hangen. Dat heeft zijn redenen. Vooral de keuze van een verkeerde ploeg. Nadat ik wereldkampioen werd, reed ik twee jaar verloren rond bij Del Tongo. Ik had het er nooit naar mijn zin en werd volledig aan mijn lot overgelaten. Daarom was ik zo blij met mijn overstap naar Panasonic."

De transfer van Maurizio Fondriest naar de Nederlandse ploeg van Peter Post werd toentertijd in Italië ongeveer als landverraad opgevat.
„Bij Panasonic kwam ik van de hel in de hemel terecht. Eindelijk kreeg ik weer plezier in het fietsen. Over Peter Post en Walter Planckaert niets dan goeds. Ze hebben steeds achter me gestaan. Nú nog. Van hen heb ik heel veel geleerd. Ik ben er als renner op vooruitgegaan. Ik had die twee jaar niet willen missen. Daarom hoop ik in de komende najaarsklassiekers in schoonheid afscheid te nemen van hun ploeg."

Maurizio Fondriest beseft best wel, dat hij in twee jaar Panasonic-dienst niet die prestaties heeft geleverd, die Peter Post van hem verwachtte en waarvoor hij rijkelijk betaald wordt.
Fondriest: „Ik kan inderdaad niet het palmares voorleggen, dat van mij verwacht wordt. Niettemin heb ik vorig jaar goed gepresteerd met onder meer een tweede plaats in de Amstel Gold Race, de derde in San Sebastian-San Sebastian, de vierde in het Kampioenschap van Zürich en de eindzege in de Wereldbeker. Alleen een overwinning in een klassieker ontbrak."

Fondriest was vastbesloten in zijn zesde profjaar een grote slag te slaan. „Het lukte niet. Het lijkt wel alsof ik niet mag doorbreken. Nog steeds zit ik tegen die top aan te knokken, maar kan geen topkoers winnen. Ik was ervan overtuigd, dat het dit seizoen zou gebeuren. Ik ben er rijp voor en doe alles voor mijn vak. Het voorseizoen begon veelbelovend. Ik eindigde als vierde in de Ronde van Vlaanderen en was de grote uitblinker in de Amstel Gold Race. Vlak voor het einde werd ik teruggepakt. De Gold Race was een van mijn beste koersen in mijn hele wielerloopbaan. In de Tour de France deed ik ook twee keer tevergeefs een greep naar een ritzege. In de etappe naar Mulhouse en op de Champs Elysées. Ook toen werd ik amper twee kilometer voor de streep teruggepakt. Alle ontsnappingen in de Tour hadden succes, behalve in de twee etappes waarin ik aan de haal ging. Laat dat ook nog toevallig de enige twee ritten zijn die in een massaprint eindigen. Ik kan niets anders meer denken dan dat ik niet voor het geluk ben geboren. Met uitzondering van mijn wereldtitel is de factor geluk het grote manco in mijn carrière. Na afloop van de Tour de France was de moed me echt tot in de schoenen gezakt. Ik zag het niet meer zitten."

De teleurstelling klinkt door in zijn stem. De zoon van een appelteler uit Cles - vandaar zijn bijnaam 'Pommi' - raakt midden in het gesprek zelfs ietwat geëmotioneerd.
„Eigenlijk is het om gek van te worden. Ik heb een grote overwinning in de benen. Het lukt alleen niet. Na de Tour bereidde ik me voor op de najaarsklassiekers en het wereldkampioenschap. In San Sebastian-San Sebastian werd ik achtste, maar echt goed was ik niet in de Spaanse Wereldbekerkoers. In het WK al evenmin. Ik heb voor Bugno gedaan wat ik kon. Maar voor een renner met mijn reputatie telt alleen winnen. Ik presteer nog steeds beneden het niveau waarop ik door kenners wordt ingeschat. Op de beslissende momenten raak ik er psychisch op een of andere manier gewoon geblokkeerd door."

Het uitblijven van belangrijke triomfen (Fondriest moet dit jaar genoegen nemen met een ritzege in de Ruta del Sol en de Ronde van Catalonië, de overwinning met zijn team in de ploegentijdrit van de Tour en een sprintsucces voor eigen publiek in Cles tegen Bugno) heeft beslist bij Peter Post een rol gespeeld om Maurizio Fondriest niet ten koste van alles voor zijn ploeg te willen behouden.
„Toch ga ik niet alleen vanwege het geld weg bij Post. Hij heeft problemen gehad om een nieuwe sponsor te vinden. Bovendien werd in Italië steeds meer aan me getrokken om terug te keren. Ja, ook op aandringen van mijn supporters, want die heb ik nog veel. En voor de Giro. De Tour hoeft voor mij zo nodig niet meer. Ik moet het vooral van de klassiekers hebben en verlang weer naar de Ronde van Italië. Daarom kan ik het best weer voor een Italiaanse ploeg gaan fietsen. Mede daarom heb ik in overleg met Peter Post en Walter Planckaert besloten naar een andere ploeg over te stappen."

Maurizio Fondriest dacht aanvankelijk zijn keuze gemaakt te hebben, toen hij met oud-renner Fabrizzio Fabbri mondeling overeenstemming bereikte om kopman te worden van diens nieuwe San Benedetto-equipe. „Maar is is een kink in de kabel gekomen. De ploeg van Fabbri wordt het dus niet. Ik ben in onderhandeling met twee andere Italiaanse formaties. Bovendien heeft José Echevarri, de ploegleider van Banesto, me ook benaderd. En Jan Raas heeft via zijn materiaalsponsor Ernesto Colnago naar me geïnformeerd. In de loop van volgende week hoop ik een beslissing te kunnen nemen."

Intussen blijft Maurizio Fondriest ervan overtuigd, dat ooit de dag zal aanbreken dat hij een klassieker wint. „Ik weet zeker, dat het een keer zal lukken. Het geluk kan me niet in de steek blijven laten. Vanaf dat moment zullen meer grote successen volgen en zal ik definitief doorbreken. Ik wil geen eeuwige belofte blijven..."

VENLO – Een diepe liefde voor de atletiek houdt haar op de been. Helpt haar psychische en fysieke barrières te slopen. Blessures te overwinnen en gretig te houden. Carla Beurskens heeft altijd al een onwaarschijnlijke volharding getoond. Ze is veertig inmiddels. Net hersteld van een slepende bekken- en peeskwetsuur. Doch ze weigert pertinent om gebruik te maken van haar VUT-recht.

Loopbaan zonder einde

● *Carla Beurskens mikt morgen op een hoge klassering tijdens het WK halve marathon.*

Carla Beurskens met nieuw elan naar WK halve marathon

DOOR FRANS DREISSEN

„Niets doen is bijna net zo erg als sterven", zei tennisveteraan Jimmy Connors ooit. Ook Carla Beurskens is bevreesd voor het leven na de sport. „Ik geloof dat ik me stierlijk zou vervelen". Diep in haar sluimert immers nog de agressie. De frustratie ook, dat ze op belangrijke toernooien steevast buiten de prijzen viel. Vandaar dat er morgen een zeer gemotiveerde Carla Beurskens aan de start staat bij het eerste officiële WK halve marathon in het Engelse Tyneside. „Ik weet nog steeds wat doorbijten is. Dat zal ik zondag laten zien".

Een ongekend doorzettingsvermogen en een keiharde vechtersmentaliteit kenschetsen de Venlose atlete. Beurskens wil haar internationale comeback opfleuren met een hoge WK-klassering. „Ik voel de kracht terug in benen. Ik krijg weer de kriebels. Die spanning. Wat dat betreft is er tussen nu en twintig jaar geleden niets veranderd".

Domme pech

Een kwart eeuw atletiekervaring, karrevrachten aan prijzen en cadeaus en tal van leuke herinneringen. Carla Beurskens heeft alle uithoeken van de aarde gezien. Veel gelopen, veel gewonnen. Behalve een belangrijke titel. Carla Beurskens, een 'born loser'? „Domme pech", zegt ze zelf. „Bovendien kon ik niet goed overweg met de druk en de drukte". De gespannen sfeer rondom bijvoorbeeld de Spelen. „Neem nou zo'n olympisch dorp. Allemaal veel te hectisch. Dat gaat ten koste van de concentratie".

Toch heeft ze de hoop op een kampioenschap nog niet opgegeven. Ofschoon ze in de nadagen van haar carrière is en met het klimmen der jaren ook de blessuregevoeligheid is toegenomen, denkt Beurskens zich nog steeds te kunnen meten met de wereldtop. „Kijk naar Pricilla Welch, die twee jaar geleden op haar 42ste nog de marathon van Londen won in 2.27 uur. Het is een uitzonderingsgeval. Maar waarom zou dat mij niet kunnen lukken? Ik voel me goed, de benen zijn sterk en ook geestelijk ben ik helemaal in orde".

Dat was tot voor kort nog anders. Een ongelukkige val van de loopband, ruim een jaar geleden, was het begin van een helehoop trammelant. „Ik had een breukje in de bekkenrand opgelopen. De dokter zei dat ik kon blijven doortrainen. Dat deed ik ook, met als gevolg een stressfractuur en vervolgens een opspelende pees". Carla Beurskens was maandenlang veroordeeld tot enkel fiets- en watertraining. „Een verschrikkelijke periode. Pure ellende". Gedoemd tot nietsdoen. Het gevecht tegen de tijd. „Ik miste die wedstrijden, die sfeer, die gezelligheid. En natuurlijk denk je dan wel eens aan opgeven. Jacq (haar echtgenoot, red.) reed in de winter nog wel eens een cyclocross. Dan ging ik meestal mee. Snuif je toch weer iets van die wedstrijdsport op".

Optimist

Van doemdenker tot optimist.

Lichtgewicht Carla Beurskens (46 kg, 1.64 meter) hervond medio dit seizoen haar zelfvertrouwen. Ze weigert te capituleren voor een blessure. „Die kan mijn plezier vergallen, maar niet mijn sportloopbaan beëindigen. Daar ben ik mentaal nog te fit voor. Pas als het plezier weg is, het hardlopen een sleur dreigt te worden en de prestaties nalaten, stop ik".

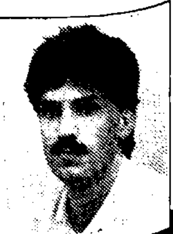
Voorlopig is Carla Beurskens nog even kwiek en vief als enkele jaren geleden. „Ik heb een aantal goede wedstrijden achter de rug. Afgelopen zondag ging het tijdens een 10 km in Rotterdam weer als vanouds. Dat geeft moed en vertrouwen. Ik mis alleen de snelheid en de wedstrijdhardheid nog een beetje". Ze traint 150 km per week. Met de handrem licht aangetrokken, vanwege het blessurerisico. „En de loopband is inmiddels mijn beste vriend geworden. Uitstekend geschikt voor tempowerk. 5 x 2 minuten of 10 x 1 minuut tegen de 20 km per uur aan. Lekker makkelijk, zeker bij slecht weer".

De meeste kilometers maakt Carla Beurskens uiteraard op de weg. Eenzame kilometers vaak. „Er zijn nou eenmaal in Venlo en omgeving weinig lopers. Hay Pollen traint af en toe met me mee, maar meestal doe ik alles alleen. Wat dat betreft vind ik het jammer dat ik niet in het zuiden woon. In Heerlen bijvoorbeeld, waar de wegatletiek bijzonder populair is.".

Geen grens

Carla Beurskens is nog lang niet verzadigd. De nationaal marathonrecordhoudster, met 2.26.34 nog steeds in de top-tien op de mondiale lijst, wil laten zien dat ze nog steeds Nederlands beste lange-afstandloopster is. „Op de halve en hele marathon bestaan geen leeftijdsgrenzen". Morgen hoopt ze af te rekenen met een periode van blessureleed en tegenslag. „Ik heb tweemaal eerder de halve marathon in Tyneside gelopen. Ik ken het parcours. Zwaar en zeer geaccidenteerd".

door

FRANS DREISSEN

Beurskens vertrouwt op haar ervaring en routine. Ze eindigde twee keer als tweede. Met een tijd van 1.11 uur gaf ze zelfs een als gerenommeerde loopster als Grete Waitz het nakijken. „Ook dit keer ga ik weer voluit. Die 1.11 is mijn richttijd. Ik probeer zeker om met de eerste groep mee te lopen", zegt Carla Beurskens, die in de Keniaanse belofte Derartu Tulu, de Zuidafrikaanse Elena Meijer, enkele Russinnen en Amerikaansen haar voornaamste concurrentes ziet.

Voor Carla Beurskens wordt Tyneside het eerste belangrijke kampioenschap sinds de spelen van 1988. Het WK halve marathon symboliseert het keerpunt in haar lange loopbaan, waarin ze circa 300 paar schoenen heeft versleten. Het begin van een nieuw tijdperk, waarin de marathon van het wereldkampioenschap in Stuttgart volgend jaar centraal staat. De frêle Limburgse atlete gaat met nieuwe energie en nieuw elan de weg op. „Ik ben zeer benieuwd. Nieuwsgierig wat ik nog kan. Nu ben ik nog een tikkeltje zenuwachtig, maar ik verwacht dat ik achteraf weer zal zeggen: verdomd ik kan het nog. Ik heb het toch weer klaargespeeld".

Zwarte dagen voor Vlaamse koempels

Jarenlang soms gewelddadig verzet van duizenden koempels heeft niet geholpen. Op 30 september gaat in Zolder officieel de laatste mijn van België dicht. Dat is achttien jaar nadat in Nederlands Limburg voor het laatst het zwarte goud werd gedolven. De Belgen staan aan de vooravond van een historisch moment en – tegelijk – van een gevreesde dag. Voor veel mijnwerkers komt een eind aan een bestaan waar zij niet zonder kunnen. Het is ook het einde van een zwarte bladzijde in de geschiedenis van het industriële tijdperk.

● *De meeste resterende mijnwerkers zijn achter in de dertig. In de loop van de komende vier jaar gaan ze allemaal met pensioen. Tot die tijd kunnen ze bij de Kempense Steenkoolmijnen op de loonlijst blijven.*

door **PETER BRUIJNS**

Na de sluiting over anderhalve week zal de oude mijn van Zolder snel in verval raken. De schachten (die de toegang naar beneden verschaffen) worden opgevuld met beton en aarde. Aan de gangenstelsels op 800 en 1000 meter onder de grond met hun rails, machines en stutten wordt niks meer gedaan. Omdat de pompen stil worden gezet zullen de ruimtes zich eerst vullen met grondwater. Daarna zal de ene na de andere stut het begeven. En de gangen storten in. Zand erover.

Alle reden dus, nu het nog kan, voor een laatste blik op een uitstervend vak. Voor een reis naar het binnenste van Moeder Aarde is gepaste kledij nodig. In de grote kleedlokalen van het hoofdgebouw op de mijnzetel in Zolder ligt het keurig gereed: een mijnwerkerskloffie dat alle mode-trends heeft doorstaan. We hijsen ons in een enorme zwarte onderbroek, zwart hemd, stevige blauwe katoenen broek met overhemd en dito jasje, grijze wollen sokken, een geblokte theedoek als sjaal en een eenvoudig rond mutsje. Dat alles houden we bij elkaar met een riem waaraan het vluchtmasker hangt en de accu van de mijnwerkerslamp. De voeten steken we in werkschoenen met stalen neuzen en op het hoofd de bekende helm met lamp.

Aldus uitgedost kruipen we in een krappe getraliede schachtlift. Met z'n twaalven tegen elkaar geplakt storten we duizelingwekkend snel naar beneden, acht meter per seconde. Zo gingen eens duizenden koempels per dag naar hun werk.

Een ondergronds mierennest van mijnwerkers.

Jarenlang kwamen in Zolder de kolen in een niet aflatende stroom naar boven. Er werd 24 uur per dag in drieploegendiensten gewerkt. De produktie van de laatste dagen is niet meer zo groot, maar toch indrukwekkend: per dag komen nog zo'n 800 karretjes met 150 kilo naar boven.

Achthonderd meter onder de oppervlakte is het donker, stoffig en benauwd. Alleen het lampje op onze helm verlicht de lage gang. Maar we zijn er nog niet. Een anderhalve meter hoog plaatstalen mijntreintje brengt ons boemelend in twintig minuten zeven kilometer verder. Een gangenstelsel onder Zolders buurgemeente Houthalen is de laatste plek in België waar kolen worden gewonnen. Na de trein pakken we een nog krapper liftje. Vijftig meter lager gaan we te voet geleidelijk verder naar beneden. Gebukt lopen we door een stoffige, steeds warmere gang, die wordt gestut met houten en stalen palen. Langs ons voert een transportband, die in hoog tempo brokken steenkool afvoert. Steeds verder dalen we in het duister. Op weg naar de onderwereld.

Rups

Net als er geen einde aan lijkt te komen, zien we verderop een paar lichtjes bewegen: in een lange gang van een meter hoog (een pijler) is een groepje mannen aan het werk. Een imposant gezicht. Pikhouwelen komen er al lang niet meer aan te pas. Een reusachtige, tientallen meters lange 'snijmachine' doet nu met veel lawaai en gesis het werk. De enorme ronde slijpsteen boort zich in de glinsterend zwarte wand. Stukken steenkool brokkelen af en worden op een lopende band afgevoerd. Als een hongerige rups vreet het kolossale gevaarte zich een weg door de dikke kolenlaag.

● *Mijnwerkers wachtend op de lift naar boven. „De eenheid in de ploeg is enorm."*

De mijnwerkers die 'het beest' bedienen, kruipen er op handen en voeten door de modder achteraan. Ze worden tegen instortend gesteente beschermd door twintig hydraulische stutmachines naast elkaar die langzaam de snijmachine op zijn allesverwoestend pad volgen. De stutmachines vormen een kunstmatig plafond van een meter hoog. Daarachter is alles weer ingestort. En lijkt het alsof er nooit een graafmachine is geweest. Op die manier vordert het graafwerk zo'n twee meter per dag.

Alles om ons heen is zwart van het gruis. Je kunt nauwelijks drie meter ver kijken. Het zijn arbeidsomstandigheden 'uit het jaar nul'. In een temperatuur van 28 graden Celsius doen de koempels hier vijf uur per dag liggend, knielend en kruipend hun werk. Gebukt moeten ze loodzware stutten tillen en de machines bedienen. Hier eten en drinken ze. Hier moeten ze hun behoeften doen. De tocht, het stof, de duisternis, de hitte. Wat bezielt mensen om hier tientallen jaren achter elkaar onder zulke erbarmelijke omstandigheden door te modderen?

„Het is de onvergelijkbare kameraadschap," zegt Roger Zwakhoven (36 jaar): „Zo'n sfeer in de ploeg tref je nergens anders aan. Je bent voor je leven aangewezen op je kameraden, die je door en door kunt vertrouwen. Als ik mijn leven over mocht doen, ging ik weer de mijn in. Je bent 800 meter onder de grond eigen baas. Je hebt niks te schaften met wat ze daar bovengronds allemaal roepen. Dit is jouw domein. Dit is vrijheid. En het betaalt natuurlijk goed."

Pensioen

Roger Zwakhoven is veiligheidsdeskundige. De demping van de schacht van Zolder doet hem niet zo veel meer, zegt hij stoer. Het is na Waterschei en Beringen al de derde sluiting die hij meemaakt.

Het zal zijn tijd wel duren. Nog twee jaar verricht hij klusjes voor de Kempense Steenkoolmijnen (KS). Daarna gaat hij met pensioen. Hij is dan 38. Zwakhoven heeft er op dat moment twintig jaar Kempense Steenkoolmijnen opzitten, krijgt voortaan 75 procent van zijn laatste salaris en hoeft de rest van zijn leven niets meer te doen: „Ik kan alleen maar berusten in mijn lot. Dat ik straks bij mijn vrouw en twee kinderen thuis zit, daar kan ik toch niks aan doen. Brussel is verantwoordelijk."

Bij KS in Zolder werken nu nog 2300 mensen, onder wie zeven Nederlanders. Eind september gaat een groot aantal met pensioen. Nog 1700 blijven er over, een aantal dat door pensioneringen in de jaren tot en met 1996 steeds verder slinkt.

Gilbert Vrancken, in zijn vrije tijd socialistisch raadslid in Zolder, zal zijn kameraden missen. „Die mentaliteit onder de mijnwerkers, hè, da's uniek. Onder de grond schelden ze elkaar wel eens uit, maar bovengronds is dat allemaal vergeten. Mijnwerkers vormen een hechte groep, ze zijn altijd samen."

Wat Vrancken betreft was Zolder nooit gesloten. „Je kunt hier nog tweehonderd jaar kolen naar boven halen. Maar spijtig genoeg is het te duur. Het wordt voor een fractie van de prijs uit Afrika en Zuid-Amerika gehaald. Dat komt door onze hoge salarissen. We verdienen hier 150 tot 200 gulden per dag."

Bloedbad

Over de sluiting van de Belgische mijnen is veel te doen geweest. De aankondiging in januari 1966 dat in Zwartbergen de eerste onrendabele mijn dicht moest, leidde tot een bloedbad. Bij een gewelddadige protestdemonstratie schoot de Rijkswacht twee koempels dood. Sindsdien riep elke volgende sluiting heftige emoties op. Keer op keer gingen de mijnwerkers de straat op om te protesteren. Gevolg was dat de overheid er voor terugschrok om in navolging van Joop den Uyl in Nederlands Limburg rigoureuze maatregelen te treffen en de sluitingen door te zetten. Jarenlang bleven de zwaar verlies lijdende mijnen in Winterslag, Waterschei, Eisden, Beringen en Zolder open. Tijdens de oliecrisis in 1974 werd de hoop weer even op kolen gevestigd. Dat vergemakkelijkte het getalm van de regering.

Pas in 1986 slaagden de Kempense Steenkoolmijnen (KS) er in een boeman aan te trekken die de kastanjes uit het vuur wilde slepen. Crisis-manager Thyl Gheyselinck ging voortvarend te werk: „Het openhouden is economische nonsens en een sociale schande. De overheid stort per mijnwerker 60.000 gulden in een bodemloze put. Van dat geld zou ik ze net zo goed het hele jaar met vakantie kunnen sturen." Waterschei, Winterslag en Eisden gingen in snel tempo dicht. Allemaal zonder gedwongen ontslagen. Veel koempels namen een vertrekpremie van 60.000 gulden aan. Ze wisten dat geld er in recordtijd doorheen te jagen. Na Beringen is het nu de beurt aan Zolder.

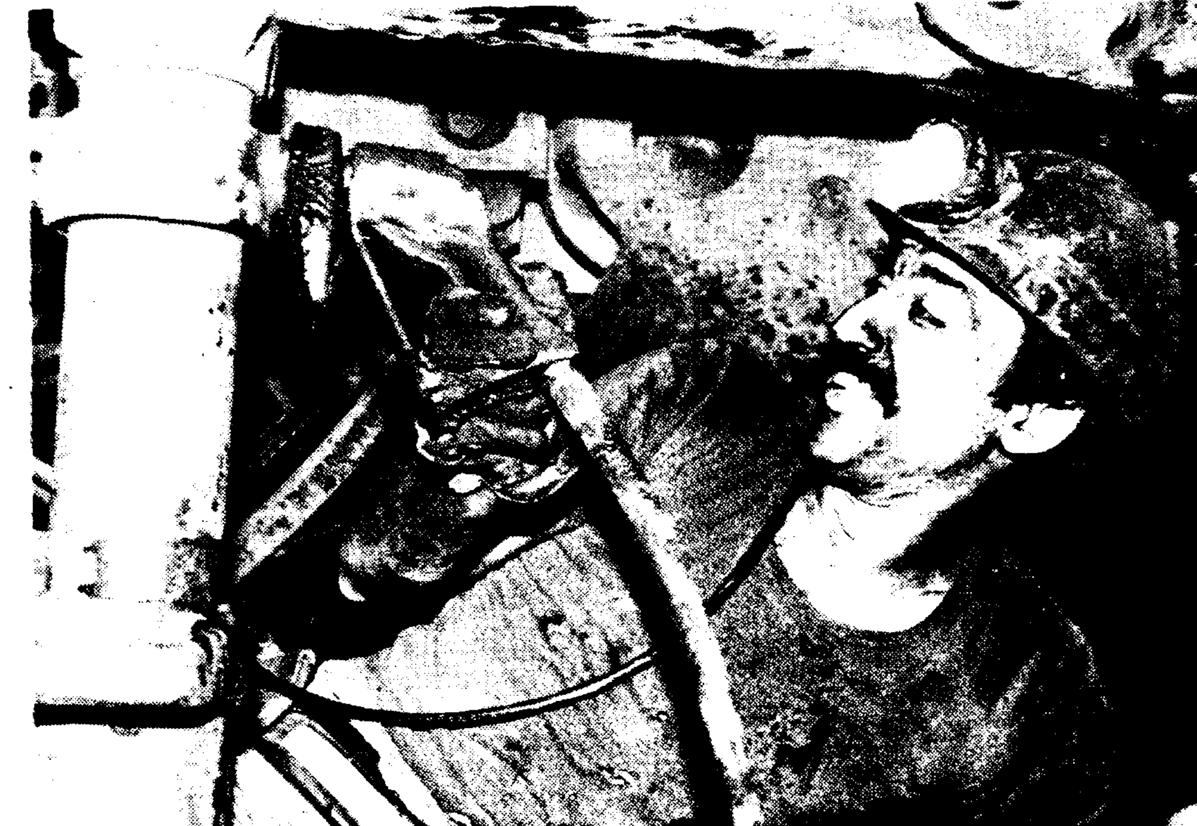
Zie verder pagina 30
● **Littekens van de mijnen zijn nog jaren zichtbaar**

Het zwarte stof dringt overal doorheen. Een stofmasker is geen overbodige luxe.
Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN

● *Koempels in de lift. Veel gastarbeiders. De sfeer is prima.*

● *In de pijler is de werkruimte een meter hoog. Toch zijn de omstandigheden de laatste jaren flink verbeterd, vinden de koempels.*

Gelukkig in een Hoensbroeks rijtje

Een wat oudere volksbuurt in Gebrook. De huizen in rijtjes van vier. Keurige tuintjes ervoor. De jonge mensen wonen links, de oudgedienden rechts. Oudgedienden zoals de families op de nummers 32, 30, 28 en 26.

Veertig jaar buren in voor- en tegen-spoed

DOOR MONIQUE PARREN

Deze huizen in de Julianastraat zijn een afspiegeling van hun bewoners: warm en gezellig. Mia Otten (69) woont op nummer 32, een hoekhuis. Haar directe buren zijn de 70-jarige Mia Kuyer en haar twee jaar oudere echtgenoot Jan op huisnummer 30. Greet en Jo van Hemmen (77 en 79) wonen 'tussenin' op 28. Buurman Sjef Kessen van 77 sluit het rijtje.

Elk huisje heeft ook hier zijn eigen kruisje. Maar de last weegt meteen minder zwaar als je hem over een aantal schouders kunt spreiden. Want de buren delen niet alleen elkaars lief, maar óók elkaars leed.

Het woord burenruzie komt in de vocabulaire van deze Hoensbroekenaren niet voor. Begrip en wederzijds respect wel. Want een goede buur is, precies zoals het spreekwoord al zegt, toch vaak beter dan een verre vriend.

Ze zijn in die veertig jaar tijd een hecht clubje geworden. Herkennen elkaars buien en nukken op afstand. Maar: heeft de één verdriet, dan voelt de ander dat ook.

Luiers

Deze maand precies veertig jaar geleden betrokken de vier families hun nieuwe woning in de Hoensbroekse wijk Nieuw Lotbroek. Allemaal nog niet zo vreselijk lang getrouwd en volop in de 'luiers'. Dat schept een band.

Greet van Hemmen herinnert het zich nog goed. „Bij Sjef moest een baby geboren worden, dat wist ik. Omdat onze slaapkamers aan elkaar grenzen, hoorde ik op een nacht dat het zover was. Van de zenuwen ben ik buiten bij de schuur gaan zitten met mijn hoofd in de richting van buurmans slaapkamer. Wat was ik gelukkig toen ik die baby eindelijk hoorde huilen."

De kinderen 'uit het rijtje' werden beste maatjes. Hun ouders keken eerst nog even de kat uit de boom. „We hebben elkaar nooit gemeden, maar we kwamen ook weer niet elke dag bij elkaar over de vloer," vertelt Jan Kuyer. „Natuurlijk had ieder van ons zijn werk. De vrouwen in het huishouden, wij mannen in de *koel*. Kessen, Van Hemmen en ik als mijnwerkers. Otten als geologisch assistent."

Koffie

Maar toen de kinderen opgroeiden en hun ouders wat meer tijd kregen, nam het 'buurten' vastere vormen aan. Mia Kuyer: „Op maandagen komen we geregeld bij elkaar onder het genot van een kopje koffie. En 's zomers brengen we samen heel wat gezellige uurtjes door in de tuin."

Maar ook in slechte tijden staan de buren elkaar bij. „Zoals die ene keer toen buurman Sjef Kessen van top tot teen in het gips zat," weet Greet van Hemmen nog. „Onze Sjef was een acrobaat in hart en nieren, kroop tot bovenin de kerseboom, maar dat ging natuurlijk ook weleens mis," lachen de buren nu. De kwaal was toen te ernstig om mee te lachen: twee gebroken nekwervels. Maar samen sleepten ze Sjef er doorheen.

● *Al veertig jaar wonen ze in volle tevredenheid naast elkaar: de Hoensbroekenaren Mia en Jan Kuyer, Sjef Kessen met zijn hondjes, Mia Otten en Greet en Jo van Hemmen.* Foto: KLAUS TUMMERS

Net zoals ze hem en ook Mia Otten waar mogelijk steunden toen hun partners in januari en april van dit jaar onverwachts kwamen te overlijden. Het hele rijtje was in rouw gedompeld. Jo van Hemmen: „Dat vonden we allemaal zó erg."

Uit piëteit voor hun overleden vrienden hebben de buren daarom het 'jubileumfeest' afgeblazen. Allemaal samen, of niet!

Wel maakte Greet van Hemmen, volgens de traditie, een gedicht. Als ze het op deze maandagochtend in de woonkamer van Mia Otten voor het eerst voordraagt, wordt het muisstil in de kamer. Eén van de laatste strofen doet weduwe Otten huilend de kamer uitvluchten.

...Als we 40 jaar samenwoonden zouden we een feestje gaan bouwen. Dat ging niet door, want in plaats van feest volgde er een tijd van rouwen. Twee van ons achten zijn, na een kort ziek zijn, van ons heengegaan. Zin om te feesten was toen voor ons van de baan...

Als ze zich even later weer bij het gezelschap voegt, heeft ze een gedateerd fotoalbum in haar handen met kiekjes van het zilveren 'burenfeest'. Toen het stel nog compleet was.

De plaatjes uit '77 spreken voor zich. Alle acht de buren doen de twist. „Ja, dat hebben we flink gevierd. Een lekker glaasje, een dansje," zegt Mia Otten wat weemoedig. „De kroon op onze burenrelatie."

Succes

In al die tijd is nog nooit een onvertogen woord gevallen. „Natúúrlijk waren er wel eens wat kleine irraties over en weer," geeft Mia Kuyer ruiterlijk toe.

Ook in het rijtje kennen de bewoners het probleem van geluidsoverlast. Zo ergerde Hein Otten zich een tijdlang groen en geel aan de piepende badkamerdeur van de buren Kuyer. „Maar Hein hoorde nu eenmaal alles, hij lette daar gewoon teveel op," vergoelijkt Mia Otten. Aan de piepende deur hoefde na overleg slechts een enkel druppeltje olie te pas te komen.

De Kuyers op hún beurt konden maar niet wennen aan het geluid van de tikkende hakjes van Mia Otten op het parket in haar woning. Hier boden sloffen uitkomst!

En de familie Van Hemmen heeft wel eens last van de televisie van buurman Kessen. „Sjef hoort niet meer zo goed, dus staat de tv nogal hard. Maar ja, dat is een ouderdomskwaal die we maar voor lief nemen. Hij kijkt toch niet zoveel," lacht Greet.

Alleen als Hein Otten in de keuken op zijn mandoline oefende had iedereen plezier. „Dat was zó mooi, dat je niet kon spreken van overlast," glundert Mia Kuyer.

Deze problemen werden door de buren meteen 'bij de horens gevat'. Want zelfs kleine irritaties kunnen de onderlinge verhoudingen danig verzieken.

Is dat misschien dé sleutel tot het succes?

Het is in elk geval heel belangrijk dat je geen dingen gaat opkroppen, menen ze eensgezind. Mia Kuyer: „Als je je voortdurend stiekem loopt te ergeren en te verbijten, dan escaleert de zaak op een gegeven moment. Misschien worden er dan dingen gezegd die niemand écht meent."

Belangrijk is ook de manier waarop je iets probeert op te lossen. „Als je meteen hoog van de toren blaast, loop je natuurlijk het risico dat de ander denkt 'hoepel maar op'," meent Greet van Hemmen. „Bespreek de dingen samen. Op die manier zijn wij er ook altijd uitgekomen."

Een gratis advies van de zes doorgewinterde buren samengevat door Mia Kuyer: „Hou gezegdes zoals 'geven en nemen' en 'water bij de wijn doen' altijd in het achterhoofd. Net zoals in een liefdesrelatie, moet je ook tussen buren onderling een goede sfeer scheppen. Maar daar moet je voor werken."

Dus buren in Limburg: schrijf om te beginnen elkaars verjaardag maar eens op de kalender.

Littekens van de mijnen zijn nog jaren zichtbaar

Vervolg van pagina 29

Minister-president Luc van den Brande van de Vlaamse regering is erg blij met de sluiting. „Als de mijnen open waren gebleven, zouden de verliezen nu oplopen tot 20 miljard frank per jaar."

Maar mijnwerker Gilbert Vrancken ziet het somber in. Na de laatste sluiting resteert een groot aantal problemen: naargeestige mijnterreinen, vervuilde grond, werkloosheid en sociale moeilijkheden. Bij de andere gesloten mijnen hebben zich veel nieuwe bedrijven gevestigd, maar hier niet. Vrancken zou willen dat het oude mijnterrein wordt schoongemaakt en geëgaliseerd, zodat ex-mijnwerkers er een complex woningen kunnen bouwen.

Milieucentrum

Er moet ook een industrieterrein komen. Het mijnbedrijf KS, dat verantwoordelijk is voor de werkgelegenheid van de oud-mijnwerkers, wil in Zolder een milieucentrum beginnen: recycling van kunststof en rubber, een verbrandingsoven en een stortplaats. „Maar daar zal de bevolking wel fel tegen protesteren," vermoedt Vrancken. Ook over de bouw van de woningen heeft hij zijn twijfels. „KS wil de mijnwerkers omscholen tot bouwvakkers, maar de vakbonden houden dat tegen, want er is al een grote werkloosheid in de bouw."

Ronkend van tevredenheid woonden honderden Vlaamse ondernemers vorige week een feestelijke manifestatie in Hasselt bij: de viering van 'Vijf jaren Toekomstcontract'. De cijfers lijken aan te tonen dat de Vlaamse Mijnstreek na de eerste sluitingen door flinke financiële injecties in recordtijd tot nieuwe bloei is gekomen. Vijf jaar geleden werd het 'Toekomstcontract voor Limburg' afgesloten: een flink pakket met maatregelen moest een antwoord geven op het verlies van de 17.000 arbeidsplaatsen in de mijnen.

„In plaats van een economisch debâcle ontstond er economische dynamiek," blikte gouverneur H. Vandermeulen vorige week terug: „Hoewel de ene na de andere mijn werd gesloten, daalde de werkloosheid. Door Europese, Belgische en Vlaamse subsidies en een gunstige conjunctuur kwamen er aan de lopende band nieuwe bedrijven. Nergens in Europa zijn de positieve veranderingen zo snel tot stand gekomen."

Vrouwen

Dat wil niet zeggen dat alle problemen nu uit de wereld zijn, erkende Vandermeulen. Nog steeds hebben teveel mensen geen werk. Belgisch-Limburg telt 35.000 mensen met een werkloosheidsuitkering. Dat zijn er ruim 12.000 meer dan gemiddeld in de rest van Vlaanderen. Vooral veel vrouwen zitten zonder baan. En als ze al werken hebben ze meestal een deeltijdbaan.

Bovendien is er een enorme verborgen werkloosheid, zegt Jos Haagdorens van de Christelijke vakbond ACV. Om de problemen onder de grond te schoffelen, schroomt de overheid volgens hem niet om met de cijfertjes te sjoemelen. Het werklozenbestand zou veel groter zijn geweest als mijnwerkgever KS niet zo'n uitgebreide pensioenregeling had getroffen. Iedere ondergrondse mijnwerker mag al na 20 jaar met pensioen.

● *De mijntrein bereikt over anderhalve week zijn definitieve eindpunt.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Wie op z'n twaalfde naar de mijnschool ging, mocht dat al voor zijn pensioen meetellen. Met als gevolg dat duizenden mijnwerkers van 32 jaar en ouder gepensioneerd thuis duimen zitten te draaien. De gemiddelde gepensioneerde mijnwerker is 42 jaar, met nog een half leven in ledigheid voor de boeg. Maar bij de overheid staat hij niet als werkloos geboekt.

Waar iedereen in Limburg ondertussen de mond van vol heeft, is het probleem van de duizenden migranten. De duizenden Turkse, Marokkaanse en Italiaanse families die in de bloeitijd van de mijnen naar Vlaanderen trokken om het werk te doen waar de Belgen hun neus voor ophaalden, hebben zich sindsdien nauwelijks aangepast aan de Belgische samenleving.

Jarenlang was dat ook niet nodig. Zolang ze van vader op zoon werk vonden in de mijnen en zich 's avonds thuis voelden tussen hun landgenoten en in de moskee, waren er weinig problemen. Maar nu ze ander werk moeten zoeken, blijken velen de taal niet goed machtig, of zijn ze niet in het bezit van de juiste technische diploma's. Met als gevolg dat de werkloosheid onder de allochtonen stukken hoger is dan onder de binnenlandse bevolking. Een situatie die het racisme aanwakkert. Dat bleek duidelijk bij de laatste verkiezingen. De rechtsradicale partij het Vlaams Blok kreeg zomaar tien procent van de stemmen in Zolder.

Alle problemen overziend kan minister-president Van den Brande niet onder de conclusie uit: „De erfenis van de mijnen zal Vlaanderen nog lang parten spelen."

Kasteel Hoensbroek werd ergens in de dertiende eeuw gebouwd op takkebossen en huiden die in het moeras werden neergelaten. Dat fundament staat anno 1992 nog steeds stevig.

Cees Roos neemt afscheid van Kasteel Hoensbroek

Kasteelheer in verzet tegen het gigantisme

Ook van belang, maar van aanzienlijk recentere datum, was de komst van Cees Roos als directeur en conservator.

Hij werd in 1933 geboren in Uithoorn, waar hij de Hongerwinter meemaakte. „Mij is bijgebleven dat moeder een leren riem in stukken sneed waar wij in bed op konden sabbelen tegen de honger. Ook gingen we naar het IJsselmeer kijken waar dode piloten uit werden gehaald. Uit hun lichamen kropen palingen."

Later verhuisde het gezin Roos naar Limburg waar pa in de mijnen ging werken. Zoon Cees haalde het houwersdiploma en slaagde (met hoge punten) voor geologisch assistent. „Ik was bestemd voor staatsmijn Beatrix in Vlodrop. Maar het begon in 1961 slechter te gaan met de mijnen. De Beatrix kwam nooit verder dan een uitgediepte schacht."

Cees Roos werkte vervolgens tot 1971 bij Philips. „Daar werkten we aan kerngeheugens die de basis vormden voor maanvluchten. Maar later verplaatste Philips een deel van de productielijn naar Taiwan."

Roos kende wethouder Jo van de Veen van Hoensbroek, die meldde dat de kassier met pensioen ging. Zonder opleiding werd Roos gemeenteontvanger, en dus belast met het uitdelen van de loonzakjes.

„Het was een functie met standing. De politie begeleidde me altijd naar de bank. Toen we het salaris via de bank gingen overmaken, lachten veel huismoeders dat hun man opslag had gekregen," schertst Roos.

Aan deze episode kwam echter in 1973 een plots einde. Op vakantie in Normandië maakte hij iets mee, waar hij nog steeds liever niet uitgebreid over praat.

Twee zoontjes en een buurjongetje speelden in een bunker. Een oud projectiel ontplofte. Een zoontje en het buurjongetje kwamen om het leven. Cees Roos zelf wist het andere zoontje te redden. Beiden liepen echter zware brandwonden op.

Revalideren

„Ik lag helemaal in de vernieling," vertelt Roos. Het duurde zes jaar voor hij via plastische chirurgie weer voluit kon werken. „De toenmalige burgemeester van Hoensbroek vroeg me al vrij snel of ik er iets voor voelde om op het kasteel te revalideren. 'Probeer de drempel te verlagen,' zei hij."

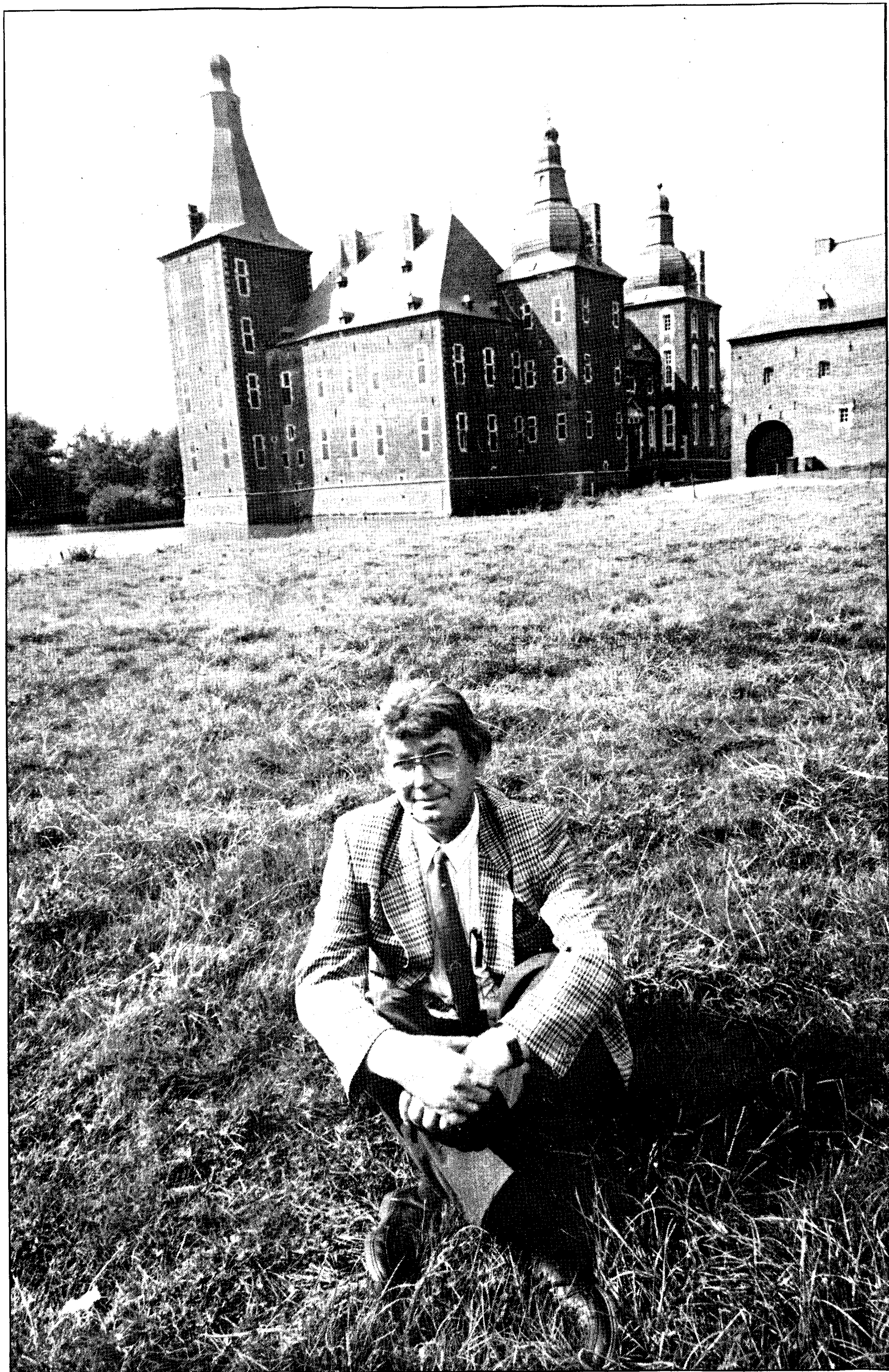
En dat probeerde Roos, daarbij niet opnieuw gehinderd door een adequate opleiding. Hij vindt dat geen probleem. „Tegenwoordig willen ze overal academici. Zelf heb ik me door goed rondkijken dingen eigen gemaakt."

Het kasteel was in 1967 verlaten door de Staatsmijnen, die er representatieve ontvangsten hielden. „Het was een puinhoop: hele ruimten waren gebruikt voor opslag van voorraden van het Voedselinkoopbureau, er hingen neonlichten, rauhfaser aan de muur, overal liepen leidingen, er lag rotzooi van het oude mijnmuseum."

Het achttiende eeuwse deel van het slotgebouw was opengesteld voor het publiek, voor de andere ruimten werd gezocht naar een goede invulling.

„Je had ook een aankoopcommissie. Die vergaderde tot diep in de nacht, heel gezellig. Dan kwam ik om half twee 's nachts met het voorstel een harnas te kopen. De secretaris schreef op een briefje: Roos mag een harnas kopen. De volgende dag maakte ik daar meteen werk van. Hij zou eens van gedachten kunnen veranderen..."

Een van de eerste dingen die Roos ondernam, was het inventariseren van alle kunstvoorwerpen in het kasteel. Van een verzameling middeleeuwse scherven maakte hij de eerste expositie. Daar kwam veel publiek op af. Bij Roos ging een lampje branden: „Verrek, de mensen willen wat meer zien dan het kasteel alleen."

● *Kasteel Hoensbroek heeft veel bewoners en beheerders gehad; met het vertrek van Cees Roos wordt een markante na-oorlogse periode afgesloten.* Foto: DRIES LINSSEN

Via beeldende-kunsttentoonstellingen werd het kasteel het hele jaar opengesteld.
Zeker 25 exposities zijn er nu jaarlijks. In totaal zijn er al 550 geweest.
Maar het kasteel als kasteel, daar gaat de allergrootste liefde van Roos naar uit. „Heerlijk die ambiance in de Groene Kamer als we daar op zondagmiddag schemerconcerten hebben. Vooral als buiten de regen tegen het raam klettert."

Een korte rondtocht door het slotgebouw levert een schat aan anecdotes op. Roos laat een gat in de muur zien, waar de kasteelbewoners op konden zitten.
„Zo poepte je rechtstreeks de gracht in. Bij een belegering liep je het risico dat de tegenpartij je met pijl en boog in de kont schoot", grijnst hij.

Even verderop is een donker kamertje. „Hier woonden de meid en de knecht. Ze hadden een zwart laken. Weet je waarom? Ze wasten zich maar een keer per jaar! In dat bed ligt trouwens een opblaaspop met prachtige borsten. Veel jongelui kruipen hier onder afzetting door om dat eens van dichtbij te bekijken." Roos vertelt het met zichtbaar genoegen.

Het slotgebouw is mooi, heel mooi. Versailles in het klein. Je hebt de Rode Kamer, de Groene Kamer, de Blauwe Kamer.
Allemaal sober ingericht met mooie meubels en kroonluchters, zoals ze er ook in de renaissance uitgezien moeten hebben.

Hier en daar is een onvermijdelijke concessie gedaan. „Als je het kasteel open stelt dan moet je ook oudere en gehandicapte mensen de kans geven boven te komen. Daarom is bij de renovatie een lift gebouwd," illustreert Roos.

Het kasteel trekt nu jaarlijks zo'n 50.000 bezoekers. „Maar hooguit een tiende komt uit echte interesse voor de historie of de bouwwijze. De rest verveelt zich op de camping en zoekt een manier om de tijd om te krijgen," toont Roos zich uiterst realistisch.

Roos wordt per 1 november als kasteelheer opgevolgd door Frans Janssen. Dat betekent grote veranderingen. „Janssen is een jonge hond van 38.

Hij zegt: 'Jij hebt met een klein zeilbootje gevaren, ik wil straks met een oceaanstomer opvaren. Ik wil 100.000 bezoekers meer'."

Janssen moet het kasteel uitbreiden met een congrescentrum, zo heeft de gemeente bepaald. Roos heeft daar zo zijn bedenkingen bij.

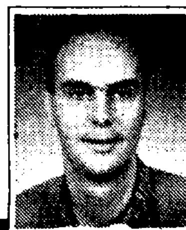
„Voor je miljoenen gaat investeren, moet je wel goed de markt verkennen. Overal hebben ze plannen voor grote projecten: kasteel Strijthagen moet congrescentrum worden, Heerlen wil Legoworld, hoe het Primosa in Gulpen vergaat, is genoegzaam bekend. En iedereen schermt met gigantische bezoekersaantallen."

Zijn contrast: „'s Ochtends kwaken de eenden me hier toe, geweldig. Dit kasteel moet hier over honderd jaar ook nog staan."

Volgens Roos wil de politiek 'zo groot' doen. „Als je ziet wat er allemaal gebouwd wordt.
Het moet allemaal groter, dikker, duurder. Hebben we dat gigantisme wel nodig?"

De nieuwe kasteelheer Janssen droomt van een museum met landelijk allure in kasteel Hoensbroek. Roos zucht.

door
JOOS PHILIPPENS

„Ik kan dat Janssen niet ontzeggen, maar ik heb wel opgemerkt: er zijn in ons land vierhonderd musea, maak hier een koekblikjesmuseum! Dat is misschien niet aardig van me, maar ik vind dat je met beide benen op de grond moet staan."

De nieuwe kasteelheer moet het kasteel ook uit de 'periferie' van het ambtelijk apparaat halen. Roos begrijpt wel wat daarmee bedoeld wordt. „Maar als ik alles via ambtelijke wegen had gedaan, was het kasteel niet geworden tot wat het nu is."

„Ik kreeg trouwens carte blanche van het gemeentebestuur en reisde door heel Europa. Dat kon omdat ik m'n begroting nog nooit heb overschreden."

Twee zaken liepen als een rode draad door het kasteelheerschap heen. De grote renovatie van 1986 tot 1991.
Voor vele miljoenen werd het kasteel verbeterd. Voor Roos waren het tropenjaren.

Daarnaast de 'kwestie Moonen'. Cees Roos kon zich daar vreselijk over opwinden, maar bij zijn afscheid wil hij niet natrappen. Bovendien ligt de zaak nog steeds bij de Hoge Raad.

„Uitbater Moonen pachtte de economiegebouwen, maar ze stonden voor negentig procent leeg. De gemeente wilde echter een veel drukkere bezetting: de huuropbrengst moest als kurk worden waar het cultureel centrum op dreef," legt Roos uit.

„Ik had ook liever in vrede geleefd met Moonen. Hij verdiende waarschijnlijk genoeg op zijn manier. Maar het is in het belang van het kasteel dat het wat drukker en gezelliger zou worden. Dat gebeurt nu ook."

Ondanks de nodige akkefietjes beschouwt Cees Roos zich als een bevoorrecht man: „Mijn jongensdroom om kasteelheer te zijn, is in vervulling gegaan."

Vanaf 1 november kan Cees Roos zijn grote passie, de archeologie, weer oppakken. Bovendien bereidt hij de komst van een industrieel archeologisch museum naar Geleen voor.

Plus dat hij veel meer tijd krijgt voor zijn gezin. „Het was altijd 'kasteel, kasteel'. Mijn zoon zei eens voor de grap: 'Ma, er staat een vreemde kerel in de badkamer'. Dat gaat veranderen."

STANDPLAATS:
Tel Aviv
Ad Bloemendaal

Bank

DOOR AD BLOEMENDAAL

De Evan-Emru Bank moet u kennen. Het is een Nederlandse Bank, las ik in het Engelstalige Israëlische dagblad The Jerusalem Post, die nog wat miljoenen tegoed heeft van ene Ruby Asa. De laatste is een vermiste Poolse industrieel (die heb je daar tegenwoordig) met een aantal bedrijven in Israël. Onze Evan-Emru Bank heeft nu, samen met een Zwitserse bank, gevraagd om de liquidatie van Asa's bezittingen.

Maar daar gaat het hier niet om. Wat me in het bericht boeide, was die Evan-Emru Bank. Even dacht ik aan weer een nieuwe fusie, na de En Em Bee die ineens Ie En Gee is gaan heten.
Maar Evan-Emru, begreep ik al snel, is natuurlijk gewoon ABN-Amro.

Logische vraag: waarom schrijft de redactie van de Jerusalem Post Evan-Emru als ze ABN-Amro bedoelt? Het antwoord heeft te maken met de bron van het verhaal: het Israëlische persbureau Itim. De redactie vertaalde een Itim-bericht vanuit het Hebreeuws in het Engels.
In dat bericht stond ongetwijfeld keurig ABN-Amro, maar iemand die van het bestaan van die bank niet weet, loopt grote kans bij de vertaling in Latijnse letters in de fout te gaan. En in dit geval ging werkelijk alles mis.

De vertaler dacht twee woorden bij de kop te hebben; het Hebreeuws kent immers geen hoofdletters. De Hebreeuwse letter 'alef' kan zowel 'A' als 'E' weergeven en hij gokte verkeerd, tweemaal zelfs. Dezelfde soort misser scoorde hij met de letter 'beth', die ook een 'V' kan zijn. Omdat klinkers in het midden van Hebreeuwse woorden gewoonlijk ontbreken en de vertalende redacteur dacht dat hij een woord moest vormen, fantaseerde hij de letter 'a' erbij. Met de 'n', de 'm' en de 'r' kon niets mis gaan, maar bij de laatste letter moest hij weer kiezen tussen 'o' en 'u', en helaas...

Als Israël ooit een vrije economie zou krijgen en buitenlandse banken hier filialen zouden mogen openen, dan zou ABN-Amro een speciale campagne moeten starten om Israëliërs de juiste uitspraak bij te brengen.
Maar waarschijnlijk zou de bank gewoon het voorbeeld volgen van alle buitenlandse en Israëlische bedrijven en de firmanaam zowel in Hebreeuwse als Latijnse letters weergeven. Niemand hier heeft dan ook moeite met de uitspraak van 'Benetton' of 'Pizza Hut'.

De Israëlische taalkundige Michael Avinor omschrijft het Hebreeuwse schrijfsysteem als een soort steno, dat slechts aanwijzingen geeft, in plaats van informatie volledig over te dragen.
Om de lezer te helpen, is in de middeleeuwen een systeem ontwikkeld, waarbij puntjes en streepjes onder de letters extra informatie geven over de uitspraak.
Nog steeds krijgt iedereen die Hebreeuws leert daarmee te maken. Had het persbureau Itim ermee gewerkt dan had de Jerusalem Post gewoon ABN-Amro geschreven. Maar het vervelende is dat in de harde praktijk van het dagelijks leven – in kranten, boeken en persbureau-kopij – de puntjes en streepjes ontbreken.

Michael Avinor geeft toe dat fonetische perfectie in spelling niet bestaat, maar volgens hem staat het Hebreeuwse alfabet wel erg ver af van wat de moderne tijd eist. Hij heeft daarom een eigen spellingsysteem ontwikkeld, dat hij het Karmelitisch alfabet noemt.
Daarin wordt het Hebreeuws weergegeven met Latijnse letters, aangevuld met vijf letters uit het Griekse alfabet en een aantal accent-tekens.
Avinors innovatie zou het maken van Hebreeuwse computerprogramma's vergemakkelijken. Maar de taalkundige vindt het invoeren van het Karmelitisch alfabet vooral van groot belang 'omdat de meeste Israëliërs hun taal niet goed genoeg kennen om vreselijke spelfouten te vermijden'. Zouden Israëliërs zich daarin écht onderscheiden van Engelsen, Fransen of Nederlanders?

Vrijwel geen mens blijft onberoerd bij de aanblik van een treurig zeehondje. De nationale kampioene zeehondenredden Lenie 't Hart kan dan ook rekenen op warme steun van de bevolking. Wetenschappers benaderen zaken het liefst los van emoties. De Denen en de Duitsers, ook niet ongevoelig voor het lot van zeehonden, blijken inmiddels heel anders te denken dan de vermaarde crèche in Pieterburen. Daar wil men van de kritiek niet horen. Een ruzie over dierenliefde in de dop.

Denen en Duitsers kritisch over Nederlandse aanpak

● *Het terugzetten van opgelapte zeehonden op het wad is in andere landen omstreden.*

'Pieterburen zeult met zeehonden'

DOOR BERT DE JONG

„Er wordt vanuit het buitenland een schandalige lastercampagne tegen de zeehondencrèche in Pieterburen gevoerd. Het zeehondenbeleid in Sleeswijk-Holstein en in Denemarken is beangstigend. Daarin is geen ruimte voor dierenbescherming, voor de ethische kant van het verhaal.

Ik weet dat zeehonden wilde dieren zijn en geen knuffelbeesten. Maar ik houd van ze. Als de jonge dieren hun moeder kwijt zijn, of ziek op de stranden aanspoelen, dan ben je toch verplicht ze op te vangen en te verzorgen? Dat is goed rentmeesterschap. Ik heb de publieke opinie achter mij. Jaarlijks bezoeken ruim tweehonderdduizend mensen de crèche. Een nieuwe discussie over ons werk is daarom volstrekt overbodig. Zelfs als het ministerie van Landbouw, Natuurbehoud en Visserij de subsidie intrekt gaan we gewoon door."

Lenie 't Hart, wereldwijd bekend als de 'zeehondenmoeder uit Nederland' is des duivels. Vorige week bracht de tienjarige Waddenadviesraad (WAR) een visite aan de Duitse en Deense waddenkust. De Waddenadviesraad geeft het kabinet gevraagd en ongevraagd advies over onderwerpen die betrekking hebben op de Waddenzee.

In Sleeswijk-Holstein en in Denemarken werden de leden van de WAR onder andere geïnformeerd over de wijze waarop in die regio's tegen zeehondenopvang wordt aangekeken. Het beleid wijkt sterk af van hetgeen in Nederland gebeurt. Maar het aantal zeehonden neemt er wel sneller toe dan in ons land. Zodat de WAR het Duitse en Deense beleid bepaald niet afkeurt. Lenie 't Hart vreest dat de WAR coördinerend waddenminister H. Alders zal adviseren de steun aan de zeehondencrèche in te trekken dan wel te beperken.

WAR-lid dr. Norbert Dankers, verbonden aan het Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek (IBN) op Texel, weet nog helemaal niet of het zover zal komen. „Maar zelf sta ik heel dicht bij de aanpak waarvoor men in Sleeswijk-Holstein en in Denemarken gekozen heeft. Typisch Duits. Het beleid is daar wel gebaseerd op ecologische principes. De actieve wijze waarop Lenie 't Hart jonge en zieke zeehonden naar de crèche haalt, dreigt in de nabije toekomst een groot probleem te worden. Zowel de populatie gewone zeehonden als die van de grijze zeehonden ontwikkelt zich momenteel goed. De aantallen groeien onverwacht snel.

Na de massale sterfte door het zeehondenvirus in 1988 zijn er kennelijk sterke dieren overgebleven die zich prima voortplanten. Als Pieterburen het beleid niet wijzigt, zal binnen enkele jaren de crèche veel te klein zijn."

Het grootste deel van de Waddenzee voor de kust van de Duitse deelstaat Sleeswijk-Holstein valt binnen de grenzen van het in 1986 ingestelde Nationaal Park. In dit gebied, waarin in 1988 nog vele duizenden zeehonden stierven, wordt de populatie van de gewone zeehond thans

● *Volgens Lenie van 't Hart wordt zij in het buitenland beschuldigd van 'kidnapping van zeehonden'.*

geschat op 2800 à 3000. Het aantal groeit snel. Er is zelfs sprake van een flinke verhuizing richting het Nederlandse deel van de Waddenzee. Volgens woordvoerder dr. Helmut Grimm is het beleid er heel nadrukkelijk op gericht zo min mogelijk jonge en zieke zeehonden naar het opvangcentrum in Friedrichskoog te brengen. Daartoe is met een groep van tien ex-zeehondenjagers (de reguliere jacht op zeehonden is in Sleeswijk-Holstein sinds 1974 verboden) een overeenkomst gesloten.

'Huilers'

Tegen een vergoeding van 100 mark per dier brengen ze jonge zeehonden ('huilers'), waarvan vermoed wordt dat ze hun moeder kwijt zijn, terug naar de zandbanken waarop ze geboren zijn. Volgens Grimm zijn lang niet alle 'huilers' die aangetroffen worden echt hun moeder kwijt. De jagers merken de dieren voor ze weer losgelaten worden. Stranden ze na enige tijd weer op een plek waar ze niets te zoeken hebben, herkenbaar aan het merkteken, dan wordt bekeken of het dier goede overlevingskansen heeft en kan opname in het zeehondenopvangcentrum in Friedrichskoog plaats hebben. Daarvoor krijgt een jager echter maar 50 mark per dier. Zieke of ernstig verzwakte zeehonden worden gedood.

In Denemarken is helemaal geen opvang van zeehonden meer.

Woordvoerder Sven Tougaard: „De aantalsontwikkeling maakt opvang niet nodig. Het is uit oogpunt van natuurbeheer zelfs zeer ongewenst. De Waddenzee is een zichzelf regulerend natuurgebied. Zeehonden, wilde dieren, maken daar deel van uit. Je moet ze met rust laten. Overdreven bezorgdheid voor een individueel dier, zoals Lenie 't Hart koestert, is in onze visie onjuist. Jonge en zieke zeehonden die gevonden worden, gaan naar een dierenarts die ze met een injectie doodt. Toen we met de opvang stopten, heeft Lenie 't Hart geprobeerd zeehonden vanuit Denemarken per vliegtuig op te halen en naar Pieterburen te brengen. Daar heeft de Deense regering een stokje voor gestoken. Die wil geen gezeul met zeehonden."

Nationaal park

Uit Duitsland komen eveneens berichten over pogingen tot 'kidnapping' van zeehonden door Lenie 't Hart. Niet iedereen in Sleeswijk-Holstein is het eens met het beleid zoals dat door de staf van het nationaal park is uitgestippeld. De Duitse dierenbescherming bij voorbeeld heeft er veel moeite mee. Dierenbeschermers proberen zieke zeehonden en 'huilers' waarvan vermoed wordt dat ze hun moeder kwijt zijn uit handen van de jagers en het personeel van het Nationaal Park te houden en naar Pieterburen over te brengen. Volgens Grimm is Lenie 't Hart van regeringszijde gewaarschuwd zich te beperken tot het Nederlandse deel van de Waddenzee- en de Noordzeekust. De douane langs de Duits-Nederlandse grens heeft opdracht gekregen scherp op te letten.

Grimm verwijt Pieterburen ook een veel te actief opvangbeleid. De crèche zou 'huilers' maken. Als er maar even het idee is dat een zeehondje zijn moeder kwijt is, wordt het opgehaald. Langs de Nederlandse kust heeft Pieterburen een uitgebreid netwerk van 'scouts' opgebouwd en getraind. Verder zouden jonge grijze zeehonden uit voorzorg van zandplaten weggehaald worden die als 'gevaarlijk' bekend staan, in verband met hoge waterstanden en verstoring door recreanten. Een dergelijk actief ingrijpen door de mens is in Duitsland en Denemarken uit den boze.

Een overstromingsramp, die tientallen jonge dieren het leven kost, is een natuurlijk gegeven. Een soort sterft er niet door uit. En verstoring van zeehondenbanken door te nieuwsgierige waddentoeristen moet bij de bron aangepakt worden door deze gebieden voor de 'witte' pleziervloot hermetisch af te sluiten.

Oplappen

Vooral in Duitsland zijn wetenschappers nogal huiverig voor het oplappen in opvangcentra en vervolgens weer loslaten van 'huilers' en zieke zeehonden. Ze wijzen op de genetische en ecologische risico's. Het zijn over het algemeen niet de sterkste en beste dieren die hun moeder kwijt raken, na de zoogtijd uit de koers raken, of als volwassen zeehonden doodziek op een strand aanspoelen.

In een ruig en ongetemd gebied als de Waddenzee, waar natuurlijke elementen het voor het zeggen hebben, kunnen alleen de allersterksten overleven. Opgelapte en teruggezette dieren zijn daarom een risicofactor. Ze kunnen ziekten, waarvan ze zelf hersteld zijn – bij voorbeeld door vaccinaties – doorgeven. Zeehondenwaarnemers in Denemarken zeggen ook dat opgevangen en teruggezette zeehonden bovendien ander sociaal gedrag vertonen. Ze zijn minder reislustig.

De Nederlandse wetenschapper dr. Norbert Dankers vindt een en ander niet vreemd. „De genetische risico's houden alle zeehondenonderzoekers bezig. Daarover is nog nauwlijks iets bekend. Maar ze zijn er zeker en in het licht van zuiver natuurbeheer moet je je daarom afvragen of het verstandig is om zieke zeehonden op te lappen in aquariumbakken en terug te zetten. Kan dat in de toekomst niet al te gemakkelijk leiden tot een nieuwe uitbraak van bijvoorbeeld het zeehondenvirus, met een ineenstorting van de zeehondenpopulatie als gevolg? Ik moet hier wel bij aantekenen dat uit onderzoek van ons eigen instituut blijkt dat opgevangen en teruggezette zeehonden individueel wèl normale overlevingskansen hebben. De meeste weten zich zonder verdere hulp van de mens te redden. Je kunt de kwestie daarom van twee kanten bekijken. Uit oogpunt van natuurbeheer en populatie-ontwikkeling is opvang en terugzetten niet meer nodig en zelfs ongewenst. Uit oogpunt van dierenbescherming kun je zeggen dat het geen kwaad kan."

Dankers streeft naar een beleidswijziging in Nederland. In die zin dat in ons land eveneens het accent gelegd zal worden op de principes van zuiver natuurbeheer en de nauw aan dierenbescherming verwante zeehondeopvang tot een minimum wordt beperkt. De cijfers in Duitsland en Denemarken bewijzen dat een ander beleid niet slecht uitpakt voor de zeehondenpopulaties. In Pieterburen worden nu per jaar pakweg 100 zeehonden opgevangen, op een in het Nederlands deel van de Waddenzee aanwezige populatie van bijna 1000 gewone zeehonden.

Jacht

In Sleeswijk-Holstein leven tussen de 2800 en 3000 gewone zeehonden, terwijl er in het opvangcentrum Friedrichskoog afgelopen jaar slechts acht dieren zijn opgevangen. Met een populatie die slechts een derde van de populatie in Sleeswijk-Holstein is, toch tien keer zoveel zeehonden opvangen: dat wekt heel sterk de indruk dat de crèche in Pieterburen jacht maakt op zielige en zieke zeehonden. Langer dan een kwartier alleen? Verder dan tien meter verwijderd van de moeder? Zielig kijken? Hup, naar de crèche. Volgens Dankers worden in Pieterburen nogal wat zeehonden uit onder andere Frankrijk, België, Schotland en Engeland opgevangen waarvan een deel na verloop van tijd wordt losgelaten in de Waddenzee. „Dat is uit ecologisch oogpunt al helemaal verkeerd," aldus de Texelaar.

Geconfronteerd met bovenstaande kritiek staat Lenie 't Hart het huilen nader dan het lachen. „Het zijn valse en gemene beschuldigingen. Norbert Dankers weet niets van zeehonden. Zijn collega Peter Rijnders bij het IBN voert nota bene onderzoek uit dat voor de helft door Pieterburen betaald wordt. Desnoods trekken we onze financiële steun terug. Norbert Dankers, Helmut Grimm en Sven Tougaard – de laatste heeft wat van mij geleerd – hebben natuurlijk het recht anders te denken dan wij in Pieterburen. Maar uit ethisch oogpunt hebben ze niet het recht zo kil en hard te handelen. Het is dieronwaardig. De Waddenzee is geen zelfregulerend ecosysteem."

Lenie 't Hart zegt te zullen blijven vechten voor 'haar' zeehonden. Zo lang de zee nog zo smerig is en er, bij voorbeeld via olie- en gasboringen, nog zoveel andere aanslagen op de Waddenzee gepleegd worden, zal de mens de dieren te hulp moeten schieten. Dat is een dure plicht. „We helpen in Nederland niet alleen zeehonden. Er zijn overal langs de kust ook vogelasiels. In Duitsland draaien ze olievogels gewoon de nek om."

Volgens Lenie 't Hart is het werk van de zeehondencrèche niet alleen van belang voor de individuele dieren die er verzorgd en opgelapt worden. Het is tevens van grote educatieve waarde. „Overal in de wereld is men enthousiast over onze inspanningen. We doen niet alleen aan opvang, we verrichten hier veel en belangrijk wetenschappelijk werk. Onder andere in samenwerking met het Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek (IBN), de Universiteit van Groningen en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM). In heel veel landen neemt men onze aanpak over. Alleen in Duitsland en Denemarken niet. Maar dat geeft ze niet het recht Pieterburen in diskrediet te brengen."

ander-zijds

Spoor bijster

DOOR RON BROWN

Mevrouw de minister Maij-Wegge van Verkeer en Wat-Er-Staat w ons uit de auto hebben en met all geweld via tolpleinen, spitsstic kers, bumperchips en ontstoke koplampen de trein in duwe Soms ben ik het met haar eens; bij voorbeeld wanneer een auto naar Amsterdam of Den Haag we het nodige stilstaand blik heeft op geleverd bij Leenderheide, de Hogt, de brug over de Lek, de Va Brienenoordbrug, de Utrechts Baan, de Coentunnel, het Terbre seplein of hoe al die knooppunte ook mogen heten. Dan denk ik da de trein inderdaad zo gek nog nie is, dat je ook het milieu niet moe vergeten, en meer van dat soor nobele dingen

Helaas is één treinreis dan vaa weer voldoende om mij terug naa de auto te jagen, en niet alleen van wege de tarieven. Dan besef ik da Maij-Weggen het ook niet voo niets met de auto doet en er blijk baar na die ene promotionele trein rit indertijd ook al genoeg van had En ze kreeg toen nog wel een kran tje en een croissantje, iets wat nie ministers in de trein toch niet vaa overkom

Wel andere dingen Voorbeeld: treinreis Den Haag C - Heerlen (overstap in Eindhoven Intercity stopt in Roermond. Me dedeling (omgeroepen in de trein „Door een technische storing lo pen wij wat vertraging op." Twin tig minuten later wordt er op het perron omgeroepen (slecht ver staanbaar in de trein) dat iedere de Intercity uit moet (die zal er n nog wel staan) en zich naar d stoptrein richting Kerkrade - o een ander perron - dient te beg ven. Die staat er ook al een tijd en rijdt propvol weg met zijn ge bruikelijke bezetting aangevul door de Intercity-passagiers. D aard van de storing blijft onbe kend, een excuusje zit er niet in, d vertraging van 30 minuten is ee feit en vanaf Den Haag tot Kerkra de geen bekertje koffie gezie

Treinreis Heerlen - Haarlem. Tre stopt voorbij Utrecht tussen d weilanden. „Door een ernstige st ring bij Amsterdam lopen wij ee onbekende vertraging op." Tre rijdt na een kwartier totaan de Bi mer en stopt weer. Met name d passagiers voor Schiphol worde dan behoorlijk onrustig. Een ma slaat spontaan na twee jaar we aan het roken. Uiteindelijk bereik de trein na een dik half uur Am sterdam Amstel. Daar moet iede een overstappen op de metro d volgepropt is met uitgestapte trei reizigers. Amsterdam CS is ee chaos, informatie wordt amper om geroepen en een volstrekt niet vo gens schema lopende stoptrei brengt mij naar Haarlem. De oor zaak van de storing lees ik 's and rendaags in de kran

Treinreis Heerlen - Den Haag CS De Intercity naar Amsterdam wordt op station Sittard vastge houden om te wachten op een ve traagde aansluitende trein. D arriveert uiteindelijk. Passagier blij. De aansluitende trein va Eindhoven naar Den Haag word echter niet in Eindhoven vastge houden: aansluiting gemist, vertra ging van 35 minuten, passagier niet meer blij. De logica van he vasthouden van een aansluiting ten koste van een andere, word niet verder verklaard

Station Heerlen, vijftien minute voor het vertrek van de Intercit naar Zandvoort aan Zee. Drie per sonen vóór mij in het loketrijtje. te doen? Mis! Het echtpaar dat aa de beurt is, wil een van de arrang menten of speciale kaarten wa de NS zo trots op zijn. Dat hou echter in dat de juffrouw acht het loket een ingewikkelde bu reaucratie moet ontketenen m computers, pasfoto's, plastic ma jes, niet-tangen, in te vullen form lieren, en zo meer. De tijd kruip verder, de rij wachtenden groeit e langzaam komt een officieel ui ziend plastic mapje tot stand. D volgende mevrouw moet ook ie hebben met een plastic mapje... e zo mis ik dan inderdaad de trei Misschien is het idee van de sne kassa in supermarkten iets voor d NS

De trein doet het maar weer eve zonder mij, denk ik dan tevrede terwijl ik in zeven kilometer fi voor het knooppunt Leenderheid vaststa en een vrachtwagen naa mij uitlaatgassen door mijn ope raam braak

Van de Familie Spoor hoor je tro wens ook nooit meer wa

Golfbaanarchitect Bruno Steensels legt zijn ziel in de Brunssummerheide

Voor de argeloze wandelaar was het een smerige groeve. Een stinkende put, waarin het het afval van de industriële activiteit uit de regio gedumpt werd. Grote witte blokken. Gasbeton. Sommige reeds verweerd en overgeleverd aan algengroei. Her en der uitgebrande autowrakken. Stukken verwrongen betonijzer staken omhoog. Als waarschuwende vingers. Om aan de verontwaardiging over de verkrachting van het landschap uiting te geven. In het gebied waar de passant zijn gezicht afwendde en zich haast schaamde deel uit te maken van een gemeenschap die tot dergelijke verontreiniging in staat bleek, daar vond golfarchitect Bruno Steensels zijn wat hij noemt 'Godsgeschenk'. „De Schepper heeft me dit stuk aarde gegeven om er iets moois van te maken. Ik hoef alleen maar te accentueren wat Hij bedoeld moet hebben."

Spelen met de natuur

● *Architect Bruno Steensels (l) en baancommissaris Hennie Gerrits op de Brunssumse golfbaan.*
Foto: KLAUS TUMMERS

DOOR FRED SOCHACKI

BRUNSSUM – De Belgische golfbaanarchitect wordt lyrisch als hij over de open wonde in het lichaam van Moeder Aarde blikt. De put noemt hij vijver; de zandpuisten rondom 'ondulaties'. Sprake is van de uitbreiding van de Brunssumse golfbaan van achttien naar zevenentwintig holes. Jarenlang had het uitbreidingsplan tijd om in zijn gedachten te rijpen. De jaren dat de milieugroeperingen hun strijd voerden tegen wat genoemd werd de aantasting van de Brandenberg; een gebied van hoog landschappelijke waarde. Bruno Steensels is de eerste om die waarde te erkennen. Hij beschouwt de uitbreiding van de golfbaan rond dat gebied de beste en natuurlijkste buffer tussen de grote groeves en het vuilstort in de directe nabijheid.

„Het gebied wordt weer groen. Natuurlijke poelen zullen ontstaan. Nieuwe biotopen waar amfibieën, vogels en insekten een betere omgeving hebben dan hier voor mogelijk gehouden was. Ik help de natuur meer dan dat ik er kwaad aan doe. Elk boompje dat geveld wordt, doet pijn. De mooie bomen blijven staan. Ik stem er mijn lay-out op af. Hollandse eiken, lindebomen, beuken, acacia's, sparren en grove dennen zijn de natuurlijke gegevens, die bepalend zijn, hoe de fairways en de greens komen te liggen. En daar kan ook een milieugroepering niets op tegen hebben. Zeker niet als je de vergelijking maakt tussen wat hier was en hoe het er over twee, drie jaar bij zal liggen. Het heeft ook met acceptatie van de golfsport te maken. Hier in Nederland was het tot voor korte tijd een elitegebeuren waartegen men zich afzette. Dat speelde mee. In Engeland zijn de groenen blij als er een golfbaan gerealiseerd wordt. Daar is het maatschappelijk geaccepteerd en men begroet elk initiatief. Omdat men daar dankbaar is voor elk stukje beschermde natuur, dat nog goed onderhouden wordt ook."

Bruno Steensels is moeilijk te temperen als hij zwijmelt over de uitbreiding van de golfbaan op de Brunssummerheide. De 35-jarige Belg is een zeldzame combinatie van natuurliefhebber, begnadigd golfer en architect. Hij studeerde architectuur aan de universiteit van Gent en als golfer (handicap 0) was hij captain van de Belgische nationale ploeg. „Toen al werd ik vaak gevraagd om het een te combineren met het ander en in plaats van ziekenhuizen en woningen, golfbanen te tekenen. Ik was gecharmeerd van de verzoeken, maar moest erkennen dat de golfbaanarchitectuur bedreven werd door een groepje, waarin men moeilijk kan binnendringen."

De Belg schreef zich in bij het BIGA (de internationale opleiding voor golfbaanarchitecten in Groot-Brittannië) en werd partner van de Nederlandse goeroe Joan Dudok van Heel in diens bedrijf GDI (Golf Development International). Het bewijs van de capaciteiten van de master-student uit Hasselt ligt in Herkenbosch. De schitterende achttien holes-baan in het Meinweggebied is zijn geesteskind, evenals de 27 holes-baan in Henri-Chapelle. Verder was Steensels betrokken bij de ontwikkeling en uitbreiding van banen in Weert, Almeerderhout, Leeuwarden, Zoetermeer, Wijchen. Ook in het buitenland (België, Frankrijk, Hongarije) liggen reeds de pennevruchten van de jonge architect. „Ik moet nog een scriptie schrijven, dan ben ik klaar met mijn studie."

Klaar met de studie, maar altijd bereid te leren en iets op te steken. Van elke omstandigheid en van iedereen. De mogelijkheden zijn onbeperkt in de golfarchitectuur. In Brunssum staat de creativiteit van de ontwerper vrijwel niets in de weg. Hooguit het budget, dat de grens van 1,6 miljoen gulden niet mag overschrijden. Vandaar ook dat baancommissaris Hennie Gerrits nadrukkelijk in de buurt is. „Er is wel eens discussie als ik een fairway anders leg, omdat ik een bepaalde boom of groep bomen wil accentueren. Ik heb begrip voor het feit dat het allemaal betaalbaar moet blijven. Vandaar dat we vaker compromissen moeten sluiten. Hennie Gerrits wijst me ook op zaken, die je als ontwerper wel eens over het hoofd kunt zien. De hoogteverschillen bijvoorbeeld. Een aantal golfers op de Brunssummerheide is op een leeftijd waardoor niet zomaar elke helling zonder al te grote inspanning belopen kan worden. Aanpassingen zijn dan soms onvermijdelijk."

Aanpassingen, die echter de typische Steensels-benadering geen geweld aandoen. De architect over zijn 'handtekening': „De terreinomstandigheid is mijn belangrijkste gegeven. Ik kan niet achter de tekentafel staan en zo maar aan de hand van de samenstelling van de ondergrond en de wat hoogtelijnen een golfbaan op papier zetten. Ik zoek in het terrein naar aanknopingspunten van natuurlijke aard. Ik werk in de fairways nauwelijks met zandbunkers. Mijn richtpunten zijn bestaande bomen, bosjes en glooiingen in het terrein. Ik hou van, wat ik noem grote, levendige greens. Die mogen best door bunkers verdedigd worden en bestaan uit meer niveaus. Het liefst werk ik op zandgronden, omdat ze makkelijk te verwerken zijn. Je kunt de natuurlijke liggingen wat beter accentueren. Mijn favoriete grassoorten zijn roodzwenk- en struisgras."

Bruno Steensels is voortdurend op zoek naar de compromis tussen de wedstrijd-, de recreatieve golfer en de natuurlijke omstandigheid. Voor de goede golfer heeft 'zijn' terrein mogelijkheden en moeilijkheden in petto, die de recreatieve golfer kan omzeilen. De omstandigheden rond de Brandenberg zijn zo veelzijdig dat de golfende architect er nauwelijks over uit kan. „Herkenbosch is een schitterende bosbaan. De mogelijkheden die ik hier echter heb, zijn veel groter. Als ik aan het werk ben, heb ik voortdurend het gevoel dat de grote namen in de golfarchitectenwereld stinkend jaloers op me zouden zijn als ze wisten met welk gegeven ik hier aan de slag kan."

Bovendien beschikt de Belg middels de SBA over een aannemer die zich de laatste jaren gespecialiseerd heeft op dit specifieke onderdeel. Een groep Amerikanen, zogenaamde shapers (die de bodem 'afschrapen' en glooiingen accentueren) is ingehuurd om met speciale apparatuur de finishing touch aan de baan te geven. Desalniettemin staat of valt de uitbreiding in Brunssummerheide met de liefde waarmee het een en ander gerealiseerd is. Met de vruchtbare ondergrond die, daar waar nodig, vermengd is met de schapenmest uit de schaapskooi op de heide. Deze dagen worden de negen nieuwe holes ingezaaid en in juni volgend jaar zijn ze speelklaar. Dan kunnen jaarlijks zestigduizend mensen lopen over de grond, waarin de ziel van Bruno Steensels ligt.

Otter symbool van het Limburgs landschap in ontwikkeling.

'Landschap in ontwikkeling'. Dat is dit jaar het Leitmotiv van de 'Week van het Landschap', die van 19 tot en met 27 september wordt gehouden. Het Limburgs Landschap, met meer dan 4.000 ha hoogwaardig landschappelijk schoon 'Limburgs groene ruggegraat', vraagt dit jaar bijzondere aandacht voor het Natuurpark Koningssteen in Thorn, een Nederlands-Belgisch proefgebied voor natuurontwikkeling. Het schiereiland in de Maas omvat ongeveer 40 ha, waar men de natuur haar gang heeft laten gaan en het beheer aan Schotse koeien en Poolse paarden heeft gedelegeerd. Een verkenning met Edmond Staal, de 35-jarige voorlichter van het Limburgs Landschap.

Polen en Schotten beheren schiereiland in de Maas

● *Schotse runderen en Poolse paarden gedijen goed in Natuurpark Koningssteen te Thorn.*
Foto: JAN-PAUL KUIT

DOOR JAN VAN LIESHOUT

De onvrede over de herinrichting van het ontgrinde Limburgse landschap neemt toe. Stranden en ligweiden rond de Maasplassen, waarop kan worden gesurfd en gezeild, compenseren niet wat er aan landschappelijk schoon is verdwenen.

Hoe het anders kan, is in het Natuurpark Koningssteen in Thorn te zien.

Op oude Franse legerkaarten was Koningssteen een grindeiland in de Maas. Nu is het een schiereiland tussen twee grindgaten die beide nog in verbinding met de Maas staan. Een dijk, met op de kruin een roestig kiezelpad, scheidt de watergaten. In het Belgische gat wordt nog gebaggerd; in het Nederlandse gat niet meer. Wel ligt er nog een baggermolen. Is het vlagvertoon van grindboeren die aanstalten maken om de exploratie in de diepte voort te zetten, aangezien ze in de breedte nauwelijks nog vooruit kunnen?

Het schiereiland omvat plusminus 40 ha. Het heeft iets museaals voor het Europa zonder grenzen. Er staan maar liefst zes gietijzeren palen waarmee de grens tussen Nederland en België is afgebakend. Op de grenspalen zijn de wapens van beide koninkrijken aangebracht. Verder: het jaartal 1843, toen België en Nederland in Maastricht een overeenkomst over de scheiding van hun grenzen sloten en een nummer. De nummers gaan van 126 tot aan 131.

Op het Belgische deel van het schiereiland staat nog een ongerept canadassenbos. Op Nederlands grondgebied domineert een wilgenbos, omkraagd met een pluizige ruigte. Zij is het restant van een palet, waarop slechts de rode tonen van rozebottel en de blauwe tinten van de sleedoornbessen hun warmte hebben behouden.

In de buurt van de doornstruiken staan jonge eiken. „Zij kregen de kans om zich te ontwikkelen, doordat de grazers doornstruiken mijden," licht Edmond Staal toe. „De paarden komen uit Polen. Het zijn Koniks: een ras dat aan het wilde paard verwant is. Zij zijn gehard tegen winterse kou. Zij behoeven niet bijgevoerd en in gaten houden. Hij bewaakt de kudde.

De paarden accepteren mensen, maar geen honden. Mensen met honden sluiten ze in. Bezoekers wordt daarom gevraagd het natuurpark niet met honden te betreden; ook niet met aangelijnde honden. Voorts geldt een voederverbod. De paarden zijn geen bedelaars. Men moet dat ook niet van hen maken. Ze hebben voedsel genoeg. Drinken doen de paarden aan een van de plassen op het schiereiland. Slechts voor veterinair onderzoek worden ze in een kraal gedreven. Ze verkeren in blakende welstand."

„Hetzelfde geldt voor de koeien die zijn ingeschaard. Het betreft runderen uit Galloway, een streek in het zuidwesten van Schotland. Ook zij zijn gehard tegen winterse kou. Ze hebben een vacht als een bontmantel. De koeien zijn geregistreerd in het stamboek van dit veeslag. Ze hebben daarom alle een naam."

Alleen 'Johnnie' kent Edmond Staal bij naam. De stier heeft overigens niet alleen oog voor zijn zwarte madonna's, maar ook voor de roodbonte buurvrouwen, in het weiland op de kop van het schiereiland. Ze zijn van een boer uit Thorn. Vanwege de avances van Johnnie is het weiland met schrikdraad afgezet.

In het weiland grazen ook wilde eenden, wilde ganzen en wilde zwanen.

Aalscholvers, blauwe reigers en meeuwen kroppen hun vers gevangen vis.

In de struwelen rond de visgronden werd dit jaar voor het eerst een kolonie buidelmezen waargenomen. Ze worden zo genoemd, omdat ze buidelvormige nestjes bouwen. Ze hebben een voorkeur voor struikgewas en wilgen op zoetwateroevers. In dat opzicht is Koningssteen een ideale bouwplaats voor de buidelmees. Hij onderscheidt zich van andere mezen door zijn lichtgrijze kop, zijn zwarte wangen en zijn kastanjebruine mantel.

Aan insekten hebben de zangvogeltjes geen gebrek.

In de bloemenweiden hoor je nog sprinkhanen. Zelfs de Atalanta, een van de meest kleurrijke vlinders, vliegt nog rond.

Edmond Staal vergelijkt de ontwikkeling van het Natuurpark Koningssteen met die van de Oostvaarderplassen. „Ook dat was een vergeten moerasgebied dat inmiddels tot een van de befaamdste natuurgebieden van Europa is uitgegroeid. Er zitten aalscholvers, lepelaars, visarenden."

„Dat Aqua Terra en de Intercommunale Maatschapij Limburg als eigenaren van het Nederlands-Belgische schiereiland de herinrichting met een gerust hart aan de natuur kunnen overlaten, bewijst de ontwikkeling van het oibos dat van nature langs de Maas thuishoort."

Er staan weer elzen, essen, populieren en wilgen in het water. Voor vissen ideale kraamkamers. Doordat bomen en struiken massaal werden gekapt, moest de kuit op stenen worden afgezet. Door de boeggolven van de motorboten en de plezierjachten werd veel broed vernietigd. Vissers waren roependen in de woestijn.

Inmiddels wordt op hoog niveau gedubd hoe van de nood een deugd te maken; hoe de grindwinning in haar laatste fase ten dienste van de natuurontwikkeling te stellen.

Ad rem speelde het Limburgs Landschap daarop in door het Natuurpark Koningssteen in Thorn onder de aandacht van een breder publiek te brengen. Gedurende de 'Week van het Landschap' staan elke middag gidsen klaar om belangstellenden rond te leiden. Ze vertrekken om twee uur vanaf kasteelboerderij 'De Grote Hegge'.

In de nabijgelegen Tiendschuur wordt een tentoonstelling ingericht die aan de visotter zal zijn gewijd. Biologen waanden hem in Nederland uitgestorven. In 1988 zou de laatste visotter in Friesland zijn doodgereden. Maar in Limburgse wateren is hij weer opgedoken. De otter is daarom het symbool voor het Limburgse landschap in ontwikkeling; zoals de ringslang dat is voor het Groninger landschap; de Schotse Hooglander voor 'It Fryske Gea'; de wulp voor het Drentse landschap; de boomkikker voor het Overijssels landschap; de groene specht voor het Gelders landschap; de bever voor het Flevolandschap; het waterhoen voor het Utrechts landschap; de Parnassia voor het Noordhollands landschap; de rugstreeppad voor het Zuidhollands landschap; de visdief voor het Zeeuwse landschap en het waterdrieblad voor het Brabants landschap in ontwikkeling.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Heidemij Adviesbureau zoekt voor haar kantoor in Maastricht een ervaren Civiel-technicus die weet om te gaan met complexe inrichtingsvraagstukken

Heidemij is een grote, particuliere onderneming met ruim 2400 medewerkers. Met ons allen werken we aan de toekomst van Nederland. Daartoe verlenen wij diensten op het brede terrein van wonen, werken en recreëren. Allemaal gebieden waarop technische kennis belangrijk is en dynamiek en initiatiefvol opereren een grote rol spelen. En over rollen gesproken. Wij zijn adviseur, ontwerper, uitvoerder en beheerder bij projecten in de sfeer van milieu, landinrichting, infrastructuur, verkeer en vervoer, bouw en vastgoed- informatie. In totaal zijn wij bij zo'n 7000 projecten per jaar betrokken.

Senior Projectleider Civiele Techniek m/v

Standplaats Maastricht

Heidemij Adviesbureau BV is het advies- en ingenieursbureau van Heidemij en gespecialiseerd in projecten van milieukundige, infrastructurele en bouwkundige aard. Wij houden ons bezig met onderzoek, advisering, begeleiding en directievoering. Bij ons werken circa 650 medewerkers vanuit elf regionale kantoren en het hoofdkantoor. De aard van de projecten vraagt veelal om hooggekwalificeerd personeel, zoals ingenieurs, architecten, planologen, bedrijfskundigen, economen en juristen. De dienstverlening heeft onder andere betrekking op milieu-advisering, boven- en ondergrondse infrastructuur, logistieke vraagstukken en integrale begeleiding van nieuwbouwprojecten.

Heidemij Adviesbureau kent een aantal centrale afdelingen op het hoofdkantoor en vier zelfstandige vestigingen, die elk een regio bedienen.

De vestiging Zuid heeft als geografisch werkgebied de provincies Noord-Brabant en Limburg. Kantoren zijn er in 's-Hertogenbosch en Maastricht. Een sterke groei vindt plaats op het gebied van Milieu en Inrichting. Projecten zowel voor overheid als bedrijfsleven. Een vitale vestiging met grensoverschrijdende ambities. Hiervoor zoeken wij een professional.

Het kantoor Maastricht is gezichtsbepalend voor onze inspanningen in Limburg en o.a. toegespitst op de nadering van de 'eenwording' van de Europese markt, hetgeen resulteert in het verwerven van grensoverschrijdende projecten.

De senior projectleider heeft tot belangrijkste taak het marktaandeel in Limburg op het gebied van civiele techniek te vergroten. Daarnaast moet hij/zij gezichtsbepalend worden voor onze inspanningen in Limburg en de Euregio. Hiertoe is het noodzakelijk dat hij/zij een vaste positie verkrijgt bij grote opdrachtgevers en dat hij/zij snel en flexibel positiebepalende projecten uitvoert, of daarin deelneemt.

De man of vrouw die wij zoeken heeft een H.B.O. opleiding Civiele Techniek. Hij/Zij heeft minimaal 5 jaar relevante ervaring opgedaan in een soortgelijke functie. Hij/Zij is bekend met de regionale vraagstukken op het gebied van infrastructuur en inrichting. Kennis en inzicht in netwerken en affiniteit met het werkgebied zijn vereisten. Verder zijn een goed communicatief vermogen en leidinggevende capaciteiten onontbeerlijk.

Wij bieden als Heidemij Adviesbureau een stimulerende werkomgeving met als kernbegrippen: multidisciplinair, ondernemerschap en een interessant arbeidsvoorwaardenpakket. Wij werken aan de toekomst van onze zuidelijkste provincie en [illegible] in de functie [illegible] kunt u nadere informatie verkrijgen bij de heer Ir. H.W. Sinke, hoofd vestiging Den Bosch, overdag telefonisch te bereiken onder nummer 073-809311 en 's avonds 04163-73799, of de heer Ir. F. Backhuijs, overdag telefonisch te bereiken onder nummer 043-616677 en 's avonds onder nummer 043-470452.

Uw schriftelijke reactie kunt u binnen 14 dagen richten aan:
Heidemij Adviesbureau BV
t.a.v. mevrouw M. Gulver-Freeman
Afdeling Personeelszaken
Postbus 264, 6800 AG ARNHEM

bij heidemij schrijf je toekomst

heidemij
Adviesbureau

Stork Nolte E&I Heerlen B.V. is een elektrotechnisch installatiebedrijf. De activiteiten zijn gericht op advisering, ontwerp, uitvoering, inbedrijfstellen en service en onderzoek voor alle voorkomende elektrotechnische- en instrumentatie-installaties in utiliteit en industrie.

In verband met uitbreiding van onze activiteiten op het gebied van instrumentatie zoekt Stork Nolte E&I Heerlen B.V. op korte termijn:

Instrumentatiemonteurs

die naast een opleiding op MTS niveau, aangevuld met SOM-opleidingen tot en met T3, P3 of hiervoor studerende, enige ervaring hebben in de procesindustrie.

Tevens zoeken wij, in verband met het vertrek van de huidige functionaris, kandidaten voor de functie van:

Begrotingscalculator

De werkzaamheden bestaan voor een belangrijk deel uit:
- het verzorgen van begrotingen en calculatie t.b.v. diverse projecten;
- het programma van eisen uitwerken tot plan;
- het verzorgen van de aanvragen van leveranciers en onderaannemers;
- het maken van een pre-advies m.b.t. aanbestedingen;
- het administratief verwerken van de relevante gegevens en het voeren van de correspondentie.

Van geïnteresseerde kandidaten vragen wij:
- een opleiding op HTS niveau of MTS-E en eventuele vervolgopleiding (meet- en regeltechniek);
- ervaring in een vergelijkbare functie;
- het vermogen op zelfstandige wijze de functie te vervullen;
- een goed analytisch vermogen;
- de nodige flexibiliteit en stressbestendigheid;
- goede contactuele eigenschappen in woord en geschrift.

Kennis van en ervaring met een geautomatiseerd calculatiesysteem kan een pre zijn.

Informatie betreffende de functie van begrotingscalculator is verkrijgbaar bij de heer J. Breuls, hoofd Bedrijfsbureau, kandidaten voor instrumentatiemonteur kunnen zich wenden tot de heer P. Sanders. Beiden zijn telefonisch bereikbaar onder nummer: 045-723939.

Wij verzoeken geïnteresseerden (m/v) hun schriftelijke sollicitatie binnen 10 dagen na het verschijnen van deze advertentie te richten aan: Stork Nolte E&I Heerlen B.V., afdeling Personeelzaken, Postbus 323, 6400 AH Heerlen.

De Stork Nolte bedrijven behoren tot de Stork groep Elektrotechniek. Binnen een landelijk net van elektrotechnische installatiebedrijven zijn 1950 medewerkers werkzaam op het gebied van utiliteit, industrie en infrastructuur. Een toeleveranciersbedrijf is met 250 medewerkers actief in de mechanische, elektrotechnische en elektronische sector. Stork Nolte maakt deel uit van het Stork concern, een groep van marktgerichte ondernemingen met een breed programma van kapitaalgoederen en industriële verbruiksprodukten ten behoeve van de druk- en coatingsindustrie, de voedingsmiddelen-industrie en activiteiten en produkten voor de industriële dienstverleningsmarkt. In binnen- en buitenland werken over de 17.000 medewerkers. Decentrale aanpak, klantgerichte produktontwikkeling en een wereldwijde marktbewerking kenmerken het ondernemingsbeleid.

STORK
STORK NOLTE E&I HEERLEN

SWBS STICHTING WELZIJNSWERK BORN - SUSTEREN

De Stichting Welzijnswerk Born-Susteren (SWBS) roept sollicitanten op voor de functie

jongerenwerker m/v

20 uur per week

De werkzaamheden hebben betrekking op [illegible] en jongerenwerk in Susteren, in het bijzonder op de [illegible] van [illegible] jongerencentrum.

[illegible]

Voor de functie is een HBO-niveau vereist (bij voorkeur cultureel werk/opbouwwerk/jeugdwelzijnswerk).

Er wordt veel waarde gehecht aan ervaring in het jongerenwerk.

De CAO welzijn is van toepassing, salarisschaal 18-[illegible].

Nadere informatie wordt u op verzoek toegezonden.

Inlichtingen: H.F.M. Evers, coördinator SWBS, tel. 04498-54450.

Gelieve uw sollicitatie [illegible] te richten aan het bestuur van de Stichting Welzijnswerk Born-Susteren, [illegible] 11, 612[illegible] CK Buchten/Born.

CFG Charles Feijts Groep

De Charles Feijts Groep is een organisatie met meer dan 55 jaar ervaring in de [illegible]. De Charles Feijts Groep bestaat uit [illegible] DAF-dealerbedrijven, een [illegible] voor BUCA [illegible] groothandel, en een vestiging voor de [illegible] en verkoop van MITSUBISHI bedrijfswagens. Vooral [illegible] onze organisatie en onze klantenservice te verbeteren, zijn wij op zoek naar kwaliteitsbewuste en enthousiaste nieuwe medewerkers.

Voor onze DAF-vestiging in Maastricht zijn wij op zoek naar:

assistent magazijnmeester/receptionist

Opleiding en kennis van de autobranche is een vereiste.

Voor R.A.P.-Buca in Born zijn wij op zoek naar:

- **assistent magazijnmeester**
  Opleiding en kennis van de autobranche is een vereiste.
- **leerling (aankomend) carrosseriebouwer**
- **leerling (aankomend) spuiter**

Voor informatie over bovenstaande functies kunt u zich wenden tot de heer B. Hautvast, tel. 046-527000.

U kunt uw schriftelijke sollicitatie richten aan:

Charles Feijts Groep
t.a.v. de heer G. Simons
Postbus 5481
6130 PL Sittard

DAF | BUCA | MITSUBISHI MOTORS

GASWACHT LIMBURG

LITSCHERVELDWEG 5, 6413 BA HEERLEN
VERKOOP, VERHUUR, SERVICE EN ONDERHOUDSABONNEMENTEN

Wij vragen:

CV-MONTEURS

voor het plaatsen van alle voorkomende c.v.-installaties en c.v.-ketels.

VERWARMINGS SERVICE- EN ONDERHOUDSMONTEURS

Ervaring met het verhelpen van storingen van alle soorten c.v.-ketels en onderhoud hiervan.

AANKOMENDE VERWARMINGSMONTEURS

Enige ervaring gewenst.

Wij vragen:
- B.v. rijbewijs;
- genegen zijn avond- en weekenddiensten te maken;
- eventueel ploegendienst;
- goede omgangsvormen.

Wij bieden:
- een zelfstandige functie;
- goede sociale voorzieningen;
- goed loon;
- eigen wagen;
- werkweek van 38 uur.

Sollicitatie: tijdens kantooruren van 9.00-16.00 uur na telefonische afspraak: 045-227676.

BEVEILIGINGSBEAMBTE M/V, EEN BEROEP MET TOEKOMST!

Binnenkort start het erkende opleidingsinstituut O.P.B. in uw omgeving met de volgende mondelinge opleidingen:
BEVEILIGINGSBEAMBTE:
basisdiploma, medio sept./okt. te **SITTARD**
vakdiploma, bij voldoende aanmeldingen
kaderdiploma, bij voldoende aanmeldingen

OPLEIDINGSINSTITUUT OPB

Coupon:

Ik ben geïnteresseerd in een van de bovenvermelde opleidingen. Stuur mij meer informatie over de cursus (slechts 1 cursus vermelden)

Naam ....
Adres ....
Postcode ....
Woonplaats ....

Deze bon in een gefrankeerde envelop sturen naar:

OPLEIDINGSINSTITUUT O.P.B.
postbus 609,
6130 AP Sittard.

ST.CAMILLUS

CENTRUM VOOR VERPLEGING, [illegible] EN DAGBEHANDELING

[illegible]

VERPLEEGHUISARTS (M/V)

Van 01.11.1992 tot 01.01.1993 voor 80 %
Van 01.01.1993 tot ± 01.05.1993 voor 100 %

Functie-inhoud:
- Medische behandeling en begeleiding van de opgenomen bewoners [illegible].
- Opstellen van behandelplan in multidisciplinair teamverband, [illegible], reactivering, [illegible] begeleiding van [illegible] als psychogeriatrische bewoners/patiënten, dementie patiënten [illegible] problematiek.
- Deelname aan overleg ter [illegible] ontwikkeling van een optimale patiëntenzorg vanuit de medische discipline;
- Deelname aan procedures betreffende opname, ontslag [illegible].
- Opname van intramurale [illegible] vanuit het verpleeghuis.

Functie-eisen:
- Ervaring als verpleeghuisarts, danwel huisarts, strekt tot aanbeveling;
- Een uitgesproken belangstelling hebben voor de ouder wordende mens en kennis bezitten van de geriatrische problematiek;
- Ervaring met behandeling, verpleging, verzorging en reactivering van zowel somatische als psycho-geriatrische patiënten/bewoners strekt tot aanbeveling;
- In staat zijn tot een goede collegiale en multi-disciplinaire samenwerking;
- Bereidheid tot het verrichten van bereikbaarheidsdiensten, instemming met de Rooms-Katholieke signatuur van het verpleeghuis.

De Stichting [illegible] St. Camillus is een centrum voor verpleging, [illegible] en dagbehandeling [illegible]

De Medische Dienst binnen het verpleeghuis bestaat momenteel uit vier artsen.

Het verpleeghuis heeft een voorlopige erkenning als opleidingsinstituut voor de beroepsopleiding tot verpleeghuisarts.

Inlichtingen over deze funktie zijn te verkrijgen bij de heer R. Ridelman, Hoofd Medische Dienst, telefoon 04750-29141, toestel 288.

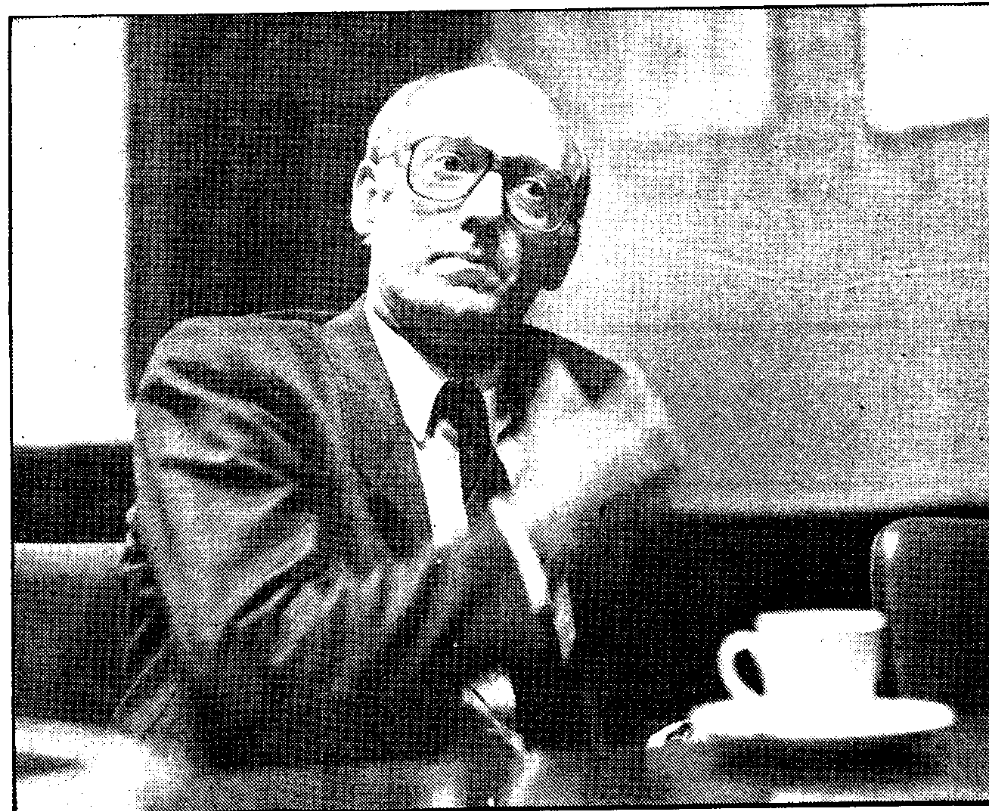
De arbeidsvoorwaarden worden bepaald door de CAO voor het ziekenhuiswezen.

Schriftelijke sollicitaties, voorzien van een curriculum vitae, pasfoto en referenties, kunnen binnen tien dagen na het verschijnen van dit blad, gericht worden aan de Personeelsdienst van het Verpleeghuis St. Camillus, Heinsbergerweg 178, 6045 CK Roermond.

limburgs dagblad

Jarenlang ging Kerkrade gebukt onder de zware last van een onschuldige lap grond, ergens tussen Kerkrade-West en Eygelshoven. Wat een lucratief en dynamisch industrieterrein moest worden drukte de gemeentebegroting jaarlijks met drie miljoen gulden. Dentgenbach staat nu bijna vol met bedrijvigheid. En op het handjevol plekken waar het onkruid nog vrij spel heeft, liggen reeds diverse opties. Kerkrade heeft 'Dentgenbach' overleefd en telt weer mee als het om guldens gaat. De stad en het industrieterrein worden geroemd door Amerikanen, Britten en Japanners. En niemand die het meer heeft over de aanleg van een camping, een produktiebos of de bouw van een militair depot daar aan de Dentgenbacherweg. Nu moet de rest van Limburg zijn mening over de voormalige mijnstad nog bijstellen. Maar daar zit burgemeester Jan Mans niet echt op te wachten.

Industrieterrein Dentgenbach maakt oude mijnstad weer gezond

● *Burgemeester Jan Mans over Dentgenbach: „Het moest."*

Foto: DRIES LINSSEN

'Laat die Amerikaan maar vertellen wat hij van Kerkrade vindt'

KERKRADE – Dentgenbach lijkt een industrieterrein zoals er zoveel in Nederland zijn: ver van de beschaafde wereld, landschappelijk oninteressant en ontsierd door afzichtelijke fabrieken. Kortom: een te mijden oord, als je er niets te zoeken hebt. Toch is Dentgenbach er, meer dan menig ander industrieterrein in Limburg, in geslaagd om in de afgelopen jaren een groot aantal multinationals aan de haak te slaan.

Mobil Plastics Europe is daarvan de vetste vis. De aardoliegigant kocht vorig jaar in één klap 24 hectare grond. Volgend jaar kunnen daar tweehonderd arbeidskrachten aan de slag. En over vijf jaar komen er waarschijnlijk vier- tot zeshonderd bij.

„Met Mobil hebben we geboft," zegt Jan Mans, burgemeester van Kerkrade. „Mobil heeft er twee jaar over gedaan om een besluit te nemen over een heel groot stuk grond. We hadden de keuze: wachten op Mobil met het risico dat ze niet zouden komen óf het hele terrein in stukjes verkopen aan kleinere investeerders." Mans durfde het risico te nemen op grond van de goede vertrouwensrelatie die hij met Mobil had opgebouwd.

Maar zijn wereld leek even ineen te storten toen Gorbatsjov in augustus vorig jaar niet terugkeerde van zijn vakantieverblijf op de Krim. Het was de dag dat Mobil *ja* tegen Kerkrade zou zeggen. „Ik was toen op vakantie in Griekenland met mijn tentje. Ik zou die dag naar huis bellen en de hele dag champagne drinken als Mobil zou komen. Op mijn wereldontvanger hoorde ik dat Gorbatsjov was gevallen. Alle investeringen werden stopgezet, twee jaar werk leek voor niks te zijn geweest," herinnert Mans zich.

door **BENTI BANACH**

Volgens Ingrid Baldé, manager bij Mobil, had Mans best naar de fles kunnen grijpen. „Je denkt toch niet dat die investering van ons anders niet was doorgegaan? We hebben dat besluit twee jaar zorgvuldig voorbereid."

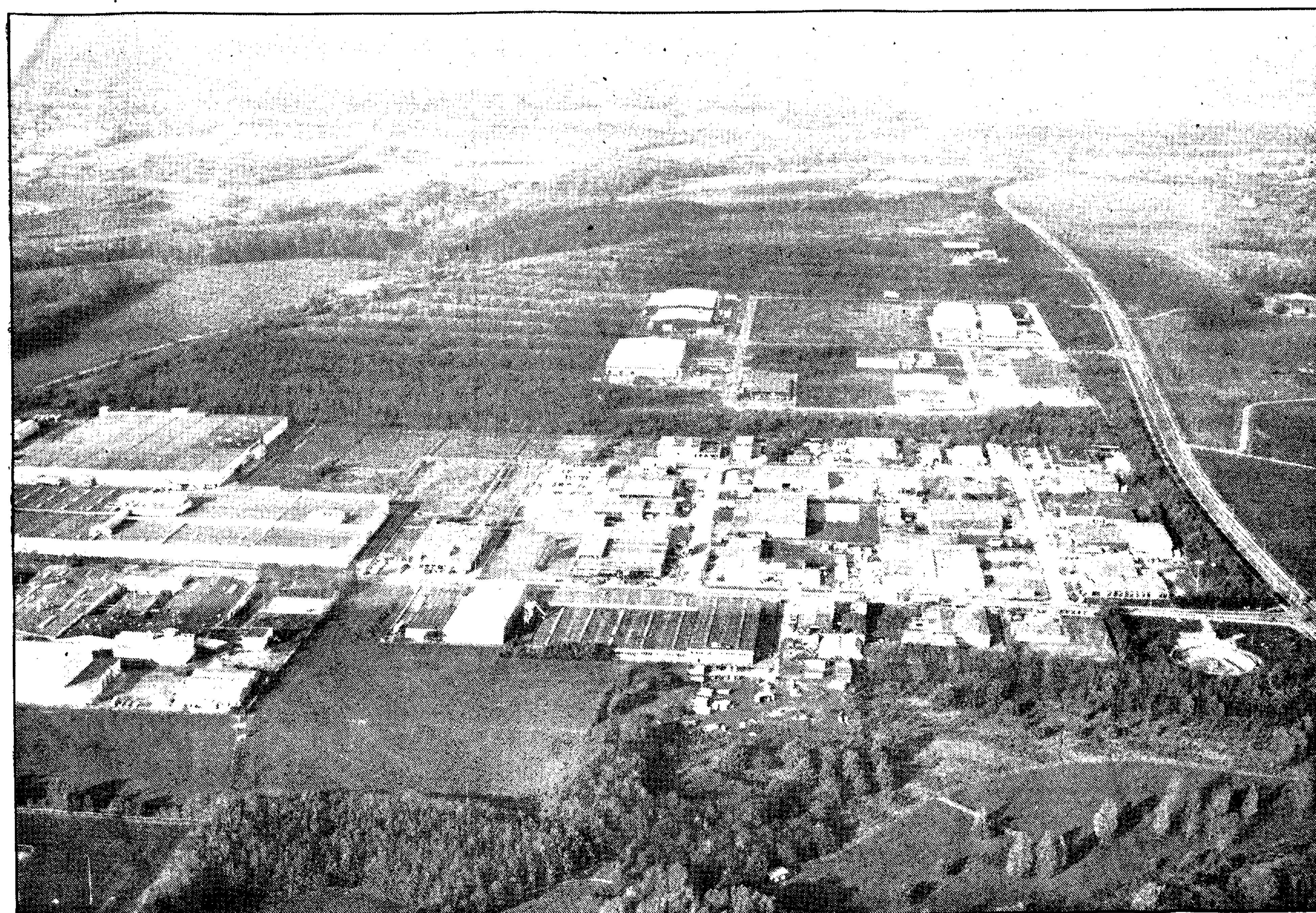
Mobil had de keuze tussen Luxemburg, Engeland en Kerkrade. Het werd Dentgenbach. Baldé: „We hebben voor Kerkrade gekozen vanwege de goede ligging. Geografisch gezien zit je hier dicht bij de markt, er zijn goede transport- en communicatiemiddelen. Verder vonden we de *quality of life* erg goed hier. Er zijn goede voorzieningen in de vorm van scholen en ziekenhuizen. En de gemeente is zeer bereidwillig om te helpen."

Baldé roemt de inzet en betrokkenheid van Mans. „Het is niet zo van 'je zit er nu en zie verder maar'. Mans blijft geïnteresseerd. Hij heeft bijvoorbeeld het initiatief genomen om een vergaderclubje in het leven te roepen voor alle directeuren van de bedrijven hier."

Mans zelf blijft bescheiden als hem gevraagd wordt of het succes van Dentgenbach zijn verdienste is. „Het moest," antwoordt hij kordaat. „Zeventien jaar lang is Dentgenbach een blok aan ons been geweest. In 1988 heb ik een gesprek gehad met de gouverneur. Als idee werd toen geopperd: een opslagterrein voor militaire doeleinden. Maar het college antwoordde *nee*, het is een industrieterrein en we willen het als zodanig aan de man brengen. Want het ligt prachtig en is aantrekkelijk als Europees steunpunt voor Amerikaanse en Japanse bedrijven," aldus Mans.

Toch had het niet veel gescheeld of we hadden de naam 'Dentgenbach' met iets anders in verband moeten brengen dan met stalen gebouwen en rookpluimen. In het midden van de jaren tachtig kwam vanuit de gemeenteraad het voorstel om op Dentgenbach de eerste Kerkraadse camping uit de grond te stampen. Uit diezelfde tijd stamt het idee om er een bos aan te planten voor produktiehout. De toenmalige burgemeester Jo Smeets hield zijn poot – zoals later zou blijken terecht – stijf en dacht er zelfs aan om mensen die investeerders kenden met tipgeld te belonen.

De grote ommekeer kwam aan het eind van de jaren tachtig. Iedere buitenlandse investeerder had de mond vol van Europa '92 en vooral Japanners en Amerikanen droomden van een penetratie op die grote Europese markt. Ondertussen zat men in Kerkrade ook niet stil. Mans: „We merkten dat veel bedrijven belangstelling kregen in een vestiging in Europa. Toen hebben we binnen de gemeente de afspraak gemaakt: zo gauw we een investeerder op tien kilometer afstand ruiken, leggen we al ons werk neer en gaan we erop af." Samen met wethouder André Coumans en directeur Ruimtelijke Ordening Ger van Oyen vormde Mans een driemanschap dat zeer slagvaardig te werk kon gaan. „We konden heel snel besluiten nemen, omdat we een mandaat hadden gekregen van de gemeenteraad. Als investeerders ons vroegen naar de grondprijs, dan konden wij daar staande de vergadering over onderhandelen. In andere gemeenten zie je dat men vaak eerst terug moet naar de raad. Bouwvergunningen, hinderwetvergunningen, het aansluiten van gas, water en licht, een kantoor voor het opstarten, alles kon bij ons sneller. En als men dan moet kiezen tussen Birmingham, Barcelona en Dentgenbach, dan geeft dat vaak de doorslag," zegt Mans. Met priemende pretoogjes vertelt hij hoeveel plezier hij aan 'operatie Dentgenbach' heeft beleefd. „Het was leuk, want het was elke keer scoren. En we hebben natuurlijk het geluk van een goede keeper gehad."

● *Industrieterrein Dentgenbach.*

Foto: FRANS RADE

J.Mikx, coördinator acquisitie bij het LIOF, noemt dit kordate optreden van Kerkrade het goede voorbeeld. „In andere gemeenten houdt vaak de helft van het gemeentelijk apparaat zich daarmee bezig. In Kerkrade is het een klein team. Daardoor is de grondprijs op Dentgenbach een fractie goedkoper geweest. Ook mochten bedrijven zelf zeggen hoeveel terrein ze nodig hebben en in de toekomst denken nodig te hebben. Als je kijkt naar De Beitel, de concurrent, dan lag daar de infrastructuur meer vast."

Mans en Van Oyen zeggen verder dat het LIOF zelf ook een grote rol heeft gespeeld in de opbouw van Dentgenbach. Mikx beaamt dat. „Het LIOF heeft een sterke intermediair-functie gehad. We zijn met alle bedrijven die zich bij ons aanmeldden naar Kerkrade gegaan. En Kerkrade heeft op ons vertrouwd dat wij met goede kandidaten kwamen." Investeerders hadden op Dentgenbach een aardige investeringspremie in het vooruitzicht, de IPR. Vroeger lag die op 35 procent, nu op twintig als het gaat om nieuwbouw. Het LIOF ijvert om die premie in stand te houden.

„België en Duitsland gaan er ook mee door. Buitenlandse bedrijven kunnen altijd kiezen. Die hebben dus een prikkel nodig om hier naartoe te komen," zegt Mikx.

Belangrijk voor de ontwikkeling en het imago van Dentgenbach was om zo snel mogelijk een buitenlandse onderneming binnen te halen. Dat werd Sanodent, de Nederlands tak van Jordan-tandenborstels. Het Japanse Plalloy volgde. Ger van Oyen van Ruimtelijke Ordening zegt dat vooral de komst van de Japanners Dentgenbach goed heeft gedaan. Plalloy, een kunststofbedrijf met vijftig werknemers, heeft volgens staflid R. van der Harst voor Kerkrade gekozen vanwege de goede ligging ten opzichte van de rest van Europa. Ook de subsidies en de taalvaardigheid van de Kerkradenaren hebben daar een rol in gespeeld, aldus Van der Harst. Koeltjes zegt hij dat Plalloy het helemaal niet erg vond om zich te vestigen op Dentgenbach, ook al zou dat verder leeg blijven.

Maar Plalloy bracht de bal aan het rollen en dus kon Mans telkens terugverwijzen naar de bedrijven die al gekozen hadden voor Dentgenbach. Mans: „Ik zei tegen investeerders: 'Ik ben een grote leugenaar, want ik zeg dat Kerkrade geweldig is. Nee, ga maar naar die Amerikaan of Japanner die hier al zit en laat hem maar vertellen wat hij van Kerkrade vindt'."

De jongste Kerkraadse prooi is Rexham, dat twee weken geleden officieel de deuren opende. Ook Mike van Thiel, *sales and marketing manager* van het Britse bedrijf, noemt de centrale ligging van Kerkrade en de goede infrastructuur een belangrijke reden voor Rexhams komst. Voor het Britse bedrijf waren er meer redenen. „Het Limburgse personeel is sterk betrokken bij de werkgever. Rexham komt oorspronkelijk uit een oude mijnstreek in Engeland. Dit is ook een oude mijnstreek. Het is dus dezelfde cultuur, het klikte tussen Rexham en Kerkrade," aldus Van Thiel. Hij is zeer te spreken over het LIOF en de werkwijze van de burgemeester. „Mans laat duidelijk merken: hier gebeurt wat, dit is een dynamische plaats. Hij doet het erg goed. Bovendien, *soft selling* werkt niet."

Aan personeel hebben de bedrijven geen gebrek. Op een advertentie van Mobil vorige week, ontving het bedrijf achthonderd reacties. Ingrid Baldé zegt dat het geen enkel probleem is om academici en lager geschoolde werknemers te vinden. Slechts aan mts'ers ontbreekt het hier in de regio. Academici betrekt Mobil uit het hele land. Bij Rexham vond men ongeveer evenveel sollicitatiebrieven in de bus. De helft van de nu 23 ingezette krachten komt uit Kerkrade en omstreken. Ingenieurs zijn daar niet bij. Een komt uit Maastricht en een uit Sittard, en daarmee houdt Limburgs aandeel in het technisch personeel op.

Jan Mans riep enkele jaren geleden al dat Kerkrade iets moet doen aan scholing. Hij geeft toe dat er op dat vlak nog niets bereikt is. „Dat is erg moeilijk gebleken," zegt hij.

Blijft over het imago van Kerkrade. Vorig jaar liet de gemeente een imago-onderzoek uitvoeren onder vooraanstaande Limburgers. Daar rolde een voor de oude mijnstad weinig flatteus resultaat uit. De uitspraak 'verhuizen naar Kerkrade is een straf' van een van de ondervraagden is haast vernietigend. Van Thiel van Rexham vindt dat Kerkrade in zichzelf gekeerd lijkt, maar zegt dat zijn bedrijf over de grenzen van Kerkrade heen kijkt. Baldé van Mobil zegt dat het mijnwerkers-imago vaak jarenlang blijft hangen, maar nu niet meer van toepassing is. „Kijk maar uit het raam," zegt ze en ze wijst naar het natuurgebied De Groene Long, „door de komst van bedrijven als Mobil zal dat imago snel veranderen."

Jan Mans: „Kijk, dat vind ik nu zo aardig. Uit dat onderzoek kwam Kerkrade naar voren als een klein, zwart stadje, weggedrukt tegen de grens. Maar die bedrijven hebben een heel andere optiek. Het is *nice*, het is een groene frisse plaats. Dat zie je ook aan onze *skyline*. Het Randstadcomplex dat wij hanteren is voor de internationaal georiënteerde man niet aan de orde. Voor hem ligt Kerkrade zeer centraal."

Dus laat ze in Limburg maar zeuren over Kerkrade, zoveel als ze willen, Kerkrade haalt de buitenlandse investeerders toch wel binnen? „Ja, zo arrogant durf ik het nu wel te stellen," zegt Mans.

---

denkwijzer

De eerste ontmoeting tussen Bertie, zoals vrienden hem noemden, en Lilly vond plaats op 24 mei 1877. Bertie's vrouw was op dat moment in Griekenland op familiebezoek. Al gauw ontstond er tussen beiden een verhouding die jaren zou duren. Lilly volgde Bertie als een schaduw. Waar hij was, was zij ook wel ergens in de buurt. Ook Bertie stak zijn gevoelens voor haar in het openbaar niet onder stoelen of banken. Als dat zo uitkwam, kuste hij haar rustig onder het oog van iedereen vol op de mond. Dat verhinderde niet dat Bertie, wiens werkelijk naam Eduard en wiens titel Prins van Wales was, in 1901 koning van Groot-Brittannië werd.

TROUW EN ONTROUW

DOOR RENÉ DIEKSTRA

Het is vrijwel zeker dat als de huidige Prins van Wales, Charles, hetzelfde zou flikken als zijn veelbesproken voorganger, hij het van zijn leven niet meer tot koning zou schoppen. De publieke opinie zou hem gewoon niet meer pikken. Zijn we tegenwoordig dan zoveel conservatiever of preutser dan 100 jaar geleden? Tot op zekere hoogte is het antwoord op die vraag 'ja'.

Onze opvattingen over emotionele en seksuele trouw in een huwelijksrelatie zijn duidelijk anders dan die in de vorige eeuw. Onderzoek, onder andere door de 'relatie'-socioloog Francois de Singly, laat zien dat bijna 9 op de 10 volwassenen van nu vinden dat trouw een absolute voorwaarde is voor een partnerrelatie. Vijf op de 10 vindt dat een slippertje ('een nacht maar dan moet het ook weer over zijn') geen regelrechte relatie-ramp is.

Met andere woorden, aan trouw hechten we zeer veel waarde terwijl we veelal wel bereid zijn om kortstondige ontrouw door de vingers zien. Historisch gezien is dit compromis een noviteit. Nog aan het einde van de 19e eeuw maakte in burgerkringen trouw geen deel uit van het contract tussen echtelieden. De man had niet alleen het recht er een maitresse op na te houden, maar ook om trouw aan die vrouw te zijn.

De functie van de wettige echtgenote was niet om het hele assortiment van behoeften te bevredigen. Als dat kon was dat meegenomen, maar de echtgenote was op de eerste plaats gekluisterd aan de rol van moeder. De 19e-eeuwse burgermannen hadden een systeem uitgedacht dat aan de ene kant de duurzaamheid van het huwelijksleven bewaakte, noodzakelijk voor de opvoeding van toekomstige generaties, en aan de andere kant de mogelijkheid bood tot emotionele en seksuele bevrediging buiten de huiselijke kring. De keuze van de echtgenoot gebeurde niet op grond van de moderne logica van de liefde. Het huwelijk was een instituut dat voor alles de familiebelangen moest dienen.

In honderd jaar tijd zijn de zaken op dit punt behoorlijk veranderd. De liefde heeft zich steeds meer opgeworpen als het regelmechanisme, de thermostaat, van huwelijks- en partnerrelaties en heeft een heleboel gedragingen 'onwettig' of onacceptabel gemaakt, die eertijds voor gehuwde mannen betrekkelijk gewoon waren.

Vooral sedert de jaren 70 zijn de eisen van partners ten opzichte van elkaar sterk toegenomen. Partner-zijn betekent op ieder moment, zonder onderbreking, bereid en in staat zijn tot emotionele intimiteit, tot het leggen van contact met het 'ik', met de innerlijke belevingen van de ander. Niks geen routine meer, niks geen 'nou ben ik binnen, heb ik een dak boven mijn hoofd' houding meer.

Iedere dag moeten liefde en intimiteit aanwezig zijn bij de ontmoeting van de echtelieden. Als een garantie voor de echtheid, de authenticiteit van de relatie, maar ook als een ondersteuning voor het zelfbeeld van elk van beiden. In een wereld waarin alle dingen, van godsdienst tot opvoeding en dus ook relaties, 'gecommercialiseerd' worden, waarin iedere volwassene, gehuwd of niet, tot op hoge leeftijd handelswaar blijft op de markt van relaties, is het hebben van een authentieke relatie - bemind worden om 'wie ik ben' - een van de laatst overgebleven en belangrijkste peilers van zelfrespect.

Omgekeerd is iemand die tot het onderhouden van zo'n relatie in staat is, een voorwerp van respect en bewondering door anderen. De maitresse en haar mannelijk equivalent hebben niet veel handelswaarde meer omdat zij per definitie afbreuk doen aan de eisen van authenticiteit en intimiteit in liefdesrelaties. Het dubbelleven, geheim of niet, is niet langer het teken van maatschappelijke macht of rijkdom (over de middelen beschikken er een tweede huishouding op na te houden). Het is eerder een bewijs van een manco, van incompetentie om een duurzame, authentieke persoonlijke relatie met iemand anders te kunnen onderhouden. Wie dat niet lijkt te kunnen, moet, zoals de huidige Prins van Wales heeft ondervonden, rekening houden met verlies van respekt bij anderen.

Typerend voor de huidige opvattingen over liefdesrelaties is de definitie die veel moderne psychologen – dat zijn tenslotte ook maar kinderen van hun tijd – van liefde geven. Liefde, zegt bijvoorbeeld de Amerikaan Sternberg, hangt aan drie draden. Dat is betrokkenheid: het bezorgd zijn voor het wel en wee en de persoonlijke ontwikkeling van de partner en (eventuele) kinderen en het investeren van tijd en energie in het bevorderen daarvan. Verder emotionele intimiteit: het regelmatig delen met en meedelen aan de partner van intieme gevoelens en ervaringen, positieve en negatieve, en het niet verzwijgen van voor de relatie belangrijke fantasieën, gedachten en gedragingen. Tenslotte, lichamelijke intimiteit of hartstocht.

Terwijl in de 19e-eeuwse burgerkringen het huwelijk vooral was opgehangen aan de draad van betrokkenheid en tussen de man en zijn eventuele maitresse vooral de draad van lichamelijke intimiteit liep, is de moderne partnerrelatie een weefsel van alle drie draden. Maar anders dan bij textiel betekent dat niet dat het weefsel ook sterker is geworden, eerder het tegendeel. De burgerlijke scheiding tussen het officiële privé-leven en het privé-privé-leven zorgde voor stabiliteit van het eerste. Een man kon van maitresse veranderen zonder van vrouw te veranderen. Een dergelijke toer veroorzaakt vandaag de dag meestal een breuk of in ieder geval een ontwrichting van de relatie.

Als de partner geen 'goede psycholoog' is, of geen goede seksuele partner, of geen goede ouder, waarom dan nog doorgaan? De duur van een partnerrelatie vormt op zichzelf allang geen criterium meer voor een positief oordeel. Het is de kwaliteit, dat wil zeggen het vermogen om alle drie behoeften (betrokkenheid, emotionele intimiteit en lichamelijke intimiteit) te vervullen, dat telt. In feite moeten we daar nog bijtellen het vermogen van zowel man als vrouw om een goed evenwicht te vinden tussen beroeps- en privé-leven.

Dat brengt me op een van de belangrijkste hamvragen van deze tijd: als het lot van relaties afhangt van de mate waarin partners beschikken over deze vier bepaald niet eenvoudige vaardigheden, waar kunnen ze dan naar toe om die – op tijd! – te leren? Ik ben benieuwd naar het antwoord.

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Het waterschap Roer en Overmaas, gevestigd te Sittard, is belast met het [illegible] beheer in het gebied groot ca. [illegible] ha., omvattende [illegible]

De ambtelijke organisatie, met circa 100 medewerkers [illegible] een secretarie en een technische dienst.

De technische dienst [illegible]

Waterschap Roer en Overmaas

Bij de Tekenkamer van de afdeling Algemene Technische Zaken/ Investeringen is vacant de functie van:

Tekenaar m/v

(vac. nr. 9208)

Functie-informatie:
De nieuwe medewerker zal hoofdzakelijk worden belast met:
- het opbouwen, beheren en bewerken van digitale kartografische bestanden;
- het verrichten van civiel-cultuurtechnisch, kadastraal en algemeen tekenwerk;
- het tekentechnisch uitwerken van waterbouwkundige en bouwkundige constructies;
- het bedienen van geavanceerde teken- en reproductie-apparatuur;

Functie eisen:
Van kandidaten wordt verwacht dat zij beschikken over:
- een voltooide, voor de functie relevante opleiding op MBO-niveau (MTS- Weg- en Waterbouw/ MTS-Landmeten);
- enige jaren ervaring in bovengenoemde of soortgelijke werkzaamheden waarbij ervaring met geografische informatie-systemen (bij voorkeur in een Microstation/Unix omgeving) tot aanbeveling strekt.

Arbeidsvoorwaarden
Het salaris bedraagt, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring maximaal *f* 3.979,– bruto per maand (schaal 7 BBRA 1984).
De bij lagere overheden gebruikelijke arbeidsvoorwaarden (waaronder opname in het ABP en het IZA) zijn van toepassing.

Nadere informatie over de functie kan worden verkregen bij de chef van de tekenkamer, de heer J.H.A. Pergens, telefonisch bereikbaar onder nummer 046-517343.

Sollicitaties dienen binnen 2 weken na het verschijnen van dit blad gezonden te worden aan het dagelijks bestuur van het waterschap Roer en Overmaas, postbus 185, 6130 AD Sittard onder vermelding van het vacaturenummer op brief en enveloppe.

Loonmengen, -drogen en -agglomereren van poeders **TOLL MAN**

Toll Man b.v. is een loonbedrijf voor het granuleren van poeders voor de voedings- en wasmiddelenindustrie. Gezien de sterk groeiende vraag zullen wij begin 1993 de produktietijd uitbreiden met een tweede ploeg. Hierdoor ontstaat de vacature van:

PROCESOPERATOR/ PLOEGLEIDER M/V

en een

ONDERHOUDSMONTEUR M/V

De procesoperator bedient het produktieproces en weet dit door zijn kennis en ervar[illegible] zonodig op de juiste wijze bij te sturen. Eventuele storingen weet hij te analyseren. Na een ruime inwerkperiode gaat u leiding geven aan 3 produktiemedewerkers en wordt u verantwoordelijk voor de produktie tijdens uw dienst.

Uw ervaring:
U heeft een technische opleiding op MBO/HBO-niveau en minimaal 3 jaren ervaring a[illegible] procesoperator. Zelfstandigheid en flexibiliteit zijn u niet vreemd, terwijl u goed in een klein team kunt werken. Kennis van de Engelse taal is onontbeerlijk. U woont binnen e[illegible] straal van 25 km van Kerkrade, of bent bereid daarheen te verhuizen.

De onderhoudsmonteur voert het noodzakelijke onderhoud en assisteert bij eventu[illegible] aanpassingen in het proces. Een belangrijke taak wordt het ontwerpen van een syste[illegible] voor het preventieve onderhoud. U werkt niet in ploegen maar heeft regelmatig bereikbaarheidsdienst.

Uw ervaring:
U heeft een opleiding op minimaal MBO/HBO-niveau en heeft minimaal 2 jaren ervari[illegible] in een onderhoudsdienst. Zelfstandigheid en creativiteit zijn belangrijk, kennis van de Engelse taal is een pré.

Toll Man b.v. biedt u:
Een afwisselende baan waarbij uw eigen verantwoordelijkheid wordt gestimuleerd. H[illegible] salaris en secundaire voorwaarden zijn uitstekend.

Indien u geïnteresseerd bent in een van deze functies schrijft u **binnen 14 dagen** na h[illegible] verschijnen van deze advertentie uw sollicitatiebrief met curriculum vitae naar:

Toll Man b.v.
de heer B.P. Vree, Grisenstraat 4, 6465 CE Kerkrade.

Sectormanager die meewerkt aan de verdere ontwikkeling van de hoteldienst

Maaslandziekenhuis Sittard/Geleen

[illegible] Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek [illegible] Sittard en [illegible] Geleen.

De Hoteldienst bestaat uit de sectoren Voeding, Dienstverlening en Huishouding. De sector Huishouding omvat in hoofdlijnen de afdelingen Huishoudelijk Onderhoud en Linnenverzorging op beide locaties. In totaal zijn circa 325 medewerkers binnen deze sector werkzaam.

Als sectormanager Huishouding bent u verantwoordelijk voor de organisatie van het werk, gericht op doeltreffendheid, doelmatigheid en dienstverlening van de gehele dienst. U vertaalt en implementeert de beleidsdoelstellingen en u ontwikkelt de nodige gedragsregels en procedures. U geeft tevens vorm aan het personeelsbeleid binnen uw sector. U verschaft tot slot de begrotingsgegevens voor uw sector.

U beschikt over een relevante opleiding op HBO-niveau, bij voorkeur aangevuld met een relevante managementopleiding. U bezit een ruime managementervaring en een stimulerende stijl van leiding geven. Goede contactuele vaardigheden, een innovatief vermogen en een ondernemende instelling liggen aan de basis van uw functioneren.

Arbeidsvoorwaarden:
Salariëring vindt plaats conform FWG 60, welke een maximum van *f* 6.218,- bruto per maand kent. Er bestaat een doorgroeimogelijkheid naar FWG 65, welke een maximum kent van *f* 7.340,- bruto per maand. De overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO-Ziekenhuiswezen.

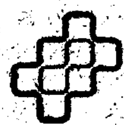
Inlichtingen:
Wij bieden u de mogelijkheid op vrijdag 25 september a.s. om 13.00 uur deel te nemen aan een infosessie in het auditorium van het Maaslandziekenhuis te Sittard. Tijdens deze bijeenkomst wordt een uiteenzetting gegeven omtrent de organisatie van de Hoteldienst en de inhoud van het functieprofiel. De selectieprocedure wordt mede verzorgd door het personeels- en organisatie-adviesbureau SBA.

Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij Peter Verlinden, consulent van bovengenoemd bureau, telefoon (0032-11) 27 40 83.

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen versturen naar SBA, t.a.v. Peter Verlinden, St. Truidersteenweg 97, 3500 Hasselt (België).

Wij verzoeken een ieder die aan de infosessie wil deelnemen, dit kenbaar te maken bij het secretariaat Hoteldienst, telefoon (046) 59 76 28.

Bij de stichting staan alle vacatures open voor zowel mannen als vrouwen. Dit komt onder meer tot uiting in een regeling voor kinderopvang.

Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek

Vrees fysicus-audioloog Frans Coninx (42)

Grens slechthorendheid van 60- naar 40-jarigen

DOOR JAN VAN LIESHOUT

Er waren zeven gegadigden voor de leerstoel. Vijf Duitsers, een Belg en een Nederlander. Na zijn gastcollege was dr. ir. Frans Coninx, adjunct-directeur van het RK Instituut voor Doven in St.-Michielsgestel, kandidaat nummer één op de lijst die aan het Ministerium für Wissenschaft und Forschung in de deelstaat Nordrhein-Westfalen werd voorgedragen. Pas na een jaar volgde zijn benoeming tot hoogleraar aan de Heilpedagogische Faculteit van de Universiteit van Keulen, per 1 oktober 1992; met als leeropdracht 'de opvoeding van en het onderwijs aan doven en slechthorenden'. Een interview met de hoogleraar, een Limburger van geboorte.

● *Prof. dr. ir. Frans Coninx: 'Terreur van decibels zal haar tol eisen.'* Foto: Paul Kuit

Harde cijfers van het aantal doven in Nederland heeft prof. dr. ir. Frans Coninx niet. „Schattingen schommelen tussen de 10.000 en 15.000. Het betreft mensen die vanaf hun geboorte dan wel vóór de ontwikkeling van de gesproken taal doof zijn. In ons vakjargon: de prelinguaal doven. Dit in tegenstelling tot de postlinguaal doven: mensen die op latere leeftijd doof zijn geworden; bijvoorbeeld door ziekte of door een ongeval."

Wat de slechthorenden betreft: „Feit is dat het aantal gehoorstoornissen bij mensen tussen de 50 en 60 toeneemt en dat meer dan de helft van de mensen boven de 65 slecht hoort of doof is."

Coninx sluit niet uit dat die grens van 60- naar 40-jarigen zal worden verlegd. De terreur van de decibels in discotheken en het intensief gebruik van een walkman zullen hun tol eisen.

„Ik vergelijk het met roken. Er zijn belangrijke analogieën. Op korte termijn ondervind je er geen nadelige gevolgen van. Daarom is het zo moeilijk om daartegen te waarschuwen. De ernst is moeilijk te voorspellen. Daarbij komt dat de een er wel gevoelig voor is en de ander niet. 'Mijn opa rookte als een kachelpijp; toch werd hij zesennegentig', werpen rokers tegen. Niettemin is wetenschappelijk bewezen dat aan roken, op lange termijn, wel degelijk risico's zijn verbonden. Zo ook leidt langdurig lawaai tot slijtage van het gehoor," voorzegt Coninx. Hij is vanaf 1980 aan het RK Instituut voor Doven in St.-Michielsgestel verbonden; sedert 1988 hoofd van de Dienst Research and Development en sinds vorig jaar adjunct-directeur.

Frans Coninx werd in 1950 in Eijsden geboren. Hij heeft een oudere broer en een jongere zus. Zijn vader werkte op 'De Zinkwit'. Hij was een 'blauwe', zoals leden van de Koninklijke Oude Harmonie van Eijsden in de volksmond worden genoemd. Frans blies klarinet. 'Onvergetelijk' voor hem is het gezamenlijke optreden van de 'blauwe' en de rivaliserende 'rode' harmonie van Eijsden op een ponton in de Maas bij gelegenheid van een bezoek van koningin Juliana aan Maastricht, in 1964.

In Maastricht behaalde Frans Coninx zijn HBS-b-diploma; aan de TH in Eindhoven zijn ingenieurstitel. Hij prefereerde een promotieonderzoek in de zintuigfysica aan de universiteit van Utrecht boven een promotieonderzoek in de kernfysica aan de TH in Eindhoven. ('Ik werk liever met mensen dan met materie'). Een klein jaar was dr. ir. Coninx wetenschappelijk medewerker op het centraal laboratorium van DSM in Geleen, drie jaar docent wis- en natuurkunde aan een middelbare school in Vught.

„Via de keul-, neus- en oorarts Loek Veeger uit Vught kwam ik in contact met het RK Instituut voor Doven," aldus Frans Coninx, inmiddels getrouwd en vader van twee dochters. „Veeger, die in St.-Michielsgestel coördinerend arts was, vond dat er meer impulsen aan de audiologie moesten worden gegeven. Zo kwam het dat ik in 1980 hoofd van de Audiologische Dienst werd."

„Het is een uniek instituut met een wereldnaam," steekt Coninx de loftrompet op de grondleggers.

„Een priester uit Gemert, Martinus van Beek, was in 1828 met het geven van onderwijs aan doofstomme jongens begonnen. Hij oriënteerde zich in Parijs en zette de Franse gebarentaal in Nederlandse gebarentaal om. Op verzoek van de bisschoppen van Den Bosch en Breda begon hij in 1840 in St.-Michielsgestel."

Sedertdien is er wel iets veranderd. De verandering van de naam van het 'RK Instituut voor Doofstommen' in 'RK Instituut voor Doven' – 'stom wordt vaak met dom geassocieerd' – was een voorteken.

„Er werd een verfijnde diagnostiek doorgevoerd," aldus Coninx. „Er kwam een kindgerichte, individuele aanpak. Ieder doof kind is een individu met eigen mogelijkheden en eigen problemen. Ook werden andere sociale wetenschappers bij het opvoedings- en onderwijsproces betrokken. Dove kinderen kunnen meer handicaps hebben. Het is zaak die tijdig te onderkennen en daarmee bij het aanleren van communicatieve vaardigheden rekening te houden."

„Onze eerste optie is dove kinderen te leren spreken en liplezen als middelen voor communicatie met anderen."

„Een van de allernieuwste hulpmiddelen daarbij is de visuele spraakafbeelder. Het is een computersysteem dat via een microfoon de spraak van het dove kind opneemt en analyseert. Klinkerkwaliteit, luidheid, stemkwaliteit en toonhoogte kunnen op het computerscherm zichtbaar worden gemaakt. Aan de hand daarvan kan het kind zijn spraak corrigeren."

„Lukt het niet om een kind te leren spreken – niet alle kinderen hebben het vermogen – dan is er als alternatief de gebarentaal en de vingerspelling."

„Differentiatie is er ook in het onderwijs. Behalve scholen voor doven zijn er ook scholen voor doofblinde kinderen, voor doof-verstandelijk gehandicapte kinderen en voor dove kinderen met leerproblemen. Ook kunnen kinderen voor het mavo- of havo-diploma dan wel voor het voorbereidend beroepsonderwijs worden opgeleid."

In totaal volgen 460 dove kinderen onderwijs, van wie 265 intern, 120 extern en 75 thuis met een ambulante begeleiding. Uit het jaarverslag van 1991 blijkt dat het aantal internen de laatste tien jaar sterk is gedaald: van 400 in 1982 tot 265 in 1991. Met de 117 niet-schoolgaande volwassenen telt het instituut momenteel 382 vaste bewoners. Er zijn 700 formatieplaatsen die door 754 medewerkers worden bezet. Dat het beleid vruchten afwerpt, leidt Coninx af uit een recent onderzoek dat onder 830 oud-leerlingen is ingesteld.

Coninx: „Een van de belangrijkste conclusies is dat het beeld dat doven alleen maar drukker, schoenmaker en timmerman worden niet meer klopt met de werkelijkheid. Uiteraard: iemand die doof is kan geen piloot of telefonist worden. Maar er is duidelijk een breder spectrum van beroepen binnen het bereik van doven gekomen."

„Een andere vaststelling is dat een behoorlijk aantal oud-leerlingen een vervolgopleiding volgde of verder studeerde. Er zijn er die met succes een wetenschappelijke studie afrondden. Een bewijs dat hen voldoende vaardigheid is bijgebracht om zich verder te kunnen bekwamen."

Volgens Coninx is de faam van St.-Michielsgestel van invloed geweest op zijn benoeming tot hoogleraar aan de universiteit van Keulen.

Coninx: „Van de gegadigden voor de opvolging van prof. dr. Heribert Jussen, die met pensioen gaat, was ik kandidaat nummer één, omdat ik uit de spreekhoek kom. In St.-Michielsgestel leren de meeste dove kinderen spreken. Mijn tegenkandidaat, een Duitse, vertegenwoordigde de richting van de gebarentaal. Er is een jaar over gediscussieerd, vooraleer een beslissing werd genomen."

„Mijn benoeming was een hele opluchting. Blij ben ik ook dat ik mijn werk aan het instituut kan voortzetten, al zal ik meer moeten delegeren. Niet alleen St.-Michielsgestel is daar gelukkig mee, maar ook Keulen. Zonder praktijkervaring droog je na een aantal jaren op."

De door Coninx geleide Dienst Research and Development heeft twintig projecten op stapel staan, waarvan twee door de Europese Commissie worden gefinancierd. „Het ene project betreft een veelbelovende beeldtelefoon voor doven; het andere een nieuw hoortoestel voor mensen met weinig restgehoor."

„Kwalitatief zijn er op het gebied van de gehoorapparaten de laatste twintig jaar geen grote sprongen gemaakt. Slechts marginale verbeteringen zijn aangebracht. De grote kastjes in de zak hebben plaats gemaakt voor apparaatjes die in de gehoorgang kunnen worden gestopt. Omdat op latere leeftijd ook het Fingerspitzengefühl minder wordt, hebben ouderen nogal moeilijkheden met de bediening van de schakelaartjes. Door middel van afstandsbediening kan ook dat euvel worden verholpen."

Voor nieuwe ontwikkelingen blijft prof. dr. ir. Frans Coninx een open oor houden. Te meer daar hij er heilig van overtuigd is dat volgende generaties eerder doof zullen worden dan vorige generaties. Waarschuwingen tegen overbelasting van het gehoor vinden nauwelijks gehoor. Ze gaan bij velen het ene oor in en het andere oor uit, zoals zovele onheilsprofetieën.

De Rotterdamse politie wil 'onder stringent medisch toezicht' gratis heroïne verstrekken aan zwaar verslaafden. De overlast van de drugsgebruikers is haar boven het hoofd is gegroeid. Een ondenkbaar plan in de ogen van de Nederlandse artsen. Th. van Berkestijn, secretaris-generaal van de artsenorganisatie KNMG: „Wij zijn er om zieke mensen te helpen. En niet om de maatschappij van lastige mensen te verlossen." De medici vinden dat openbare ordeproblemen te veel worden 'gemedicaliseerd'.

Artsen geprikkeld door omstreden plan drugsbestrijding

'Hoezo gratis heroïne?'

DOOR LAURENS HARTMAN

De Rotterdamse plannen hebben in den lande voor beroering gezorgd. Diverse onderzoekers reageerden boos. En in Den Haag zijn Kamervragen gesteld. De bewindslieden hebben zich uitgesproken over de zaak. Ministers d'Ancona van WVC en Hirsch Ballin van Justitie hebben afgelopen woensdag in de Tweede Kamer verklaard op één lijn te zitten. Zij wijzen het verstrekken van drugs aan zwaar verslaafden af. Hierbij baseren zij zich op de Opiumwet. Maar zij sluiten experimenten met medische toepassing van bijvoorbeeld heroïne niet uit. Daarmee blijft de discussie open hoewel het CDA het idee 'volstrekt verwerpelijk' vindt.

Wat nu is de mening van hen die, in bijvoorbeeld Heerlen, dagelijks geconfronteerd worden met drugsverslaafden?

Adjudant Diederen van de Heerlense politie voelt er weinig voor een uitspraak te doen, maar doet dit onbewust toch. „Het is een medische aangelegenheid. Medici moeten beoordelen wanneer iemand harddrugs toegediend moet krijgen. Dat kunnen wij toch niet doen?"

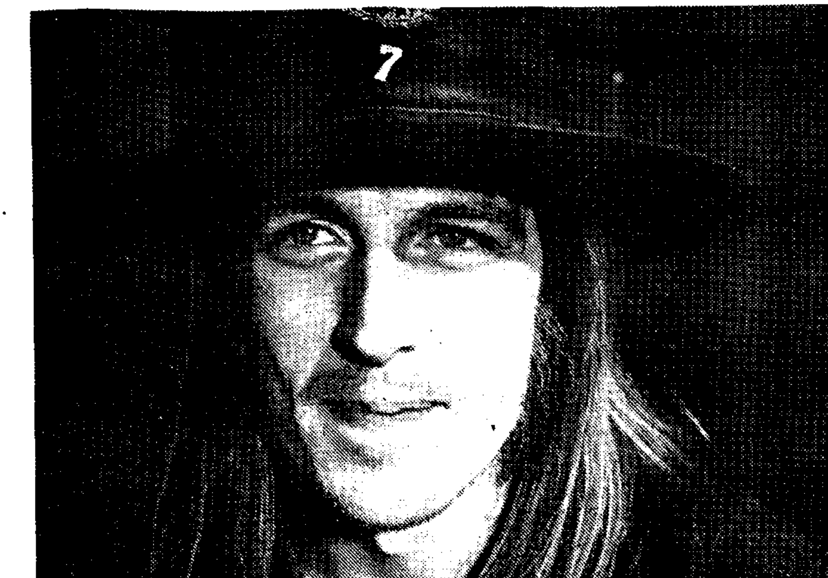
Verder vragen heeft geen zin want politie en justitie verschuilen zich achter een gezamenlijke afspraak over deze kwestie geen mededelingen te doen.

Maar adjudant Diederen raakt meteen de kern van de discussie. Wat is drugsverslaving voor een probleem en wie moet het oplossen? De handhavers van de openbare orde zeggen hun taak niet meer te kunnen uitvoeren. De overlast die de gebruikers veroorzaken, is nauwelijks meer te beteugelen. Daarom proberen zij de medici te betrekken bij de oplossing. Die weigeren voor dit politieke karretje te worden gespannen.

Liverpool

In de discussie verwijst de Rotterdamse politie echter naar Liverpool. Daar zou een experiment met de verstrekking van heroïne een groot succes zijn. Rotterdam gaat daarbij geheel voorbij aan de onvergelijkbaarheid van de projecten. De geschiedenis van het drugsbeleid in beide landen is volstrekt verschillend.

Tot in de jaren zeventig werd in Groot-Brittannië de bestrijding van drugsverslaving gezien als het monopolie van de medische stand. Huisartsen mochten naar eigen goeddunken de verslaafden harddrugs voorschrijven. Dat dit kon leiden tot absurde toestanden met de beruchte, bejaarde en enigszins verwarde 'Junkiedokter' dr. John Petro die in 1968 in de metro van Londen aan verslaafden amphetamine voorschreef, wordt voor het gemak vergeten. De Britse artsen, die hun zaak tot in het Hogerhuis met hand en tand verdedigden, zagen de verslaafde als een zieke. Aan het voorrecht van een arts om een zieke te behandelen mocht de wetgever of de handhaver van de openbare orde, beslist niet komen. Pas op aandrang van de internationale gemeenschap, via de Verenigde Naties, werden de meeste harddrugs op de lijst van verboden middelen geplaatst. De problematiek werd meer en meer een zaak van openbare orde.

● *In de jaren zeventig pleitte Koos Zwart al voor het verstrekken van heroïne.* Foto: LD-ARCHIEF

Koos Zwart

Omstreeks diezelfde tijd, in die jaren zeventig, riep Koos Zwart (zoon van de toenmalige minister Irene Vorrink en bekend van de 'beurskoersen') de Nederlandse regering op om heroïne vrij te verstrekken. Hij stond daarin niet alleen. Tijdens het openbaar horen van de bijzondere commissie voor het drugsbeleid in 1974 hielden onder andere de afdeling reclassering van het Leger des Heils, de kritische juristenclub 'Coornhertliga' en de Federatie van Instellingen voor Alcohol en Drugs eveneens een pleidooi voor de gratis verstrekking van harddrugs door medische hulpverleners.

Van alle kanten is het plan van de Rotterdamse politie inmiddels getorpedeerd. Met voornamelijk steekhoudende argumenten. Zowel praktische als ethische. Het belangrijkste praktische argument is dat de groep verslaafden die in aanmerking komt voor de vrije verstrekking van heroïne niet de veroorzakers van de overlast zijn. Daar zijn zij te zwak voor. Tenminste, dat beweert de Amsterdamse GG en GD. En wordt daarin bijgevallen door een onderzoeker die volhoudt dat de verstrekking van heroïne aan zwaarverslaafden zinloos omdat die bijna altijd samen met cocaïne wordt gebruikt. De versuffende heroïne heft de nare bijeffecten van de opwekkende cocaïne op. Als je heroïne verstrekt aan deze verslaafden gaan zij toch op pad om cocaïne te krijgen.

● *Vaak peppen heroïne-verslaafden zich op met cocaïne. Overlast, die men in Rotterdam juist wil beteugelen, blijf je houden.* Foto: LD-archief

Bezwaren

Directeur H. Rengelink van de Amsterdamse GG en GD denkt dat de heroïneverstrekking de kans op spontaan herstel verlaagt. Er zou geen reden meer zijn om af te kicken. „Daarbij zijn morfine en methadon gelijkwaardige alternatieven."

Dr. Van Berkestijn, secretaris-generaal van de artsenorganisatie KNMG en dr. Ruud Hagenouw, directeur van de Heerlense GGD, blijven hameren op de ethische bezwaren. „Artsen kunnen alcoholisten toch ook geen fles jenever per dag voorschrijven, omdat zij voor overlast zouden zorgen?"

Van Berkestijn waarschuwt bovendien voor de kracht van de illegale handel. „Als je driehonderd junks afzondert en legale drugs geeft, zitten de dealers met een enorm verlies aan inkomsten. Zij zien hun markt opdrogen. Zij laten dat niet op zich zitten. En de zware jongens zullen de dealertjes onder grote druk zetten om het marktaandeel te herstellen. Dat zou betekenen dat het aantal drugsverslaafden weer groeit. Het heeft dus een averechtse werking. Bij methadon is dit niet het geval."

Mijnsluiting

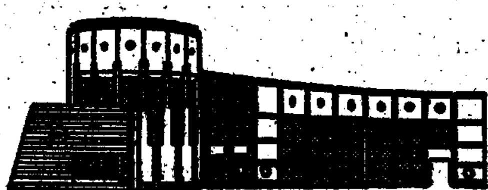
Toch worden de medici niet alleen in deze problematiek voor het maatschappelijke karretje gespannen. Keuringsartsen maken dit dagelijks mee. Sociaal geneeskundige Th. Boumans, districtshoofd van de KNMG in Limburg, ziet een duidelijke parallel met de mijnsluitingen. „De artsen toentertijd hadden niet zoveel mensen arbeidsongeschikt moeten verklaren. We hebben ons voor het politieke karretje laten spannen. Er is toen druk op ons uitgeoefend. Als we ze hadden goedgekeurd waren ze in de ww gegaan en was de parlementaire enquête naar de uitvoering van de sociale zekerheid die nu wordt ingesteld waarschijnlijk niet nodig geweest."

Artsen worden rechtstreeks verbonden met de openbare orde wanneer een rechtbank iemand tot tbs veroordeelt. Dan wordt iemand die een gevaar is voor de samenleving onder de hoede van de medici geplaatst. Van Berkestijn ziet de overeenkomst met de drugsproblematiek maar beroept zich op de wet. „Dat is nu eenmaal bij de wet geregeld. Daar kan ik niets aan doen. Maar wij willen niet worden opgezadeld met een probleem dat de politie niet meer aankan."

Voorstel

Om aan deze discussie een einde te maken en de problemen op te lossen stelt Laurens Melisie van het Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs in Heerlen voor dat de ministeries van Volksgezondheid en Justitie nu eens eindelijk samen om de tafel gaan zitten. Hij kan zich boos maken dat er zo over het drugsprobleem wordt gesproken terwijl het alcoholprobleem veel groter is. „Neem alleen de materiële schade die door alcoholgebruik wordt veroorzaakt. Deze is honderd maal groter dan de schade veroorzaakt door drugs. Het is toch onvoorstelbaar dat in Duitsland alcoholverslaving wordt gezien als een ziekte en drugverslaving als een criminele situatie. „Gelukkig ontstaat er langzamerhand begrip aan de andere kant van onze landsgrenzen," verzucht Laurens Melisie.

gemeente Landgraaf

De Bestuurscommissie openbaar basisonderwijs Landgraaf roept kandidaten op voor de volgende funkties:

1. GROEPSLEERKRACHT (m/v)

Openbare basisschool de Carrousel

De openbare basisschool de Carrousel, gesticht in 1990, telt ongeveer 145 leerlingen en heeft 6 formatieplaatsen. De funktie is voorlopig voor 7 uur per week. Uitbreiding naar een full-time funktie wegens toename van het aantal leerlingen wordt dit schooljaar verwacht.

Het team heeft behoefte aan een leerkracht die:
- bereid is veel aandacht en zorg te geven aan de individuele leerling;
- kennis, kwaliteiten en ideeën m.b.t. de wereldoriënterende vak- en vormingsgebieden;
- de principes van het zelfontdekkend leren kan onderschrijven;
- breed inzetbaar is.

2. GROEPSLEERKRACHT (m/v)

Openbare basisschool de Speurneus

De funktie omvat voorlopig 10 uur per week. Uitbreiding tot een full-time funktie wegens toename van het aantal leerlingen wordt dit schooljaar verwacht.

Het team heeft behoefte aan een leerkracht die:
- bereid is veel aandacht te geven aan de individuele leerling;
- breed inzetbaar is;
- kennis van en kwaliteiten heeft m.b.t. het "werken in hoeken" van leerlingen.

3. GROEPSLEERKRACHT (m/v)

Openbare Jenaplanschool de Kring

Het betreft een tijdelijke funktie van 8 uur per week voor de duur van het schooljaar 1992/1993 ter invulling van A.D.V.

Van de kandidaten wordt verwacht, dat zij:
- ervaring hebben met het Jenaplanonderwijs en/of in het bezit zijn van het Jenaplancertificaat;
- breed inzetbaar zijn;
- bij voorkeur de Pedac-opleiding hebben gevolgd.

4. GROEPSLEERKRACHT (m/v)

Openbare basisschool de Harlekijn

Het betreft een funktie voor ca. 20 uur per week met de mogelijkheid van uitbreiding per 1 augustus 1993.

Van kandidaten voor deze funktie wordt verwacht dat zij:
- bekend zijn met het begrippenkader rond zorgverbreding, remedial teaching, differentiatiemodellen en leerlingvolgsysteem;
- handelingsplannen planmatig kunnen opstellen voor leerlingen met een specifieke hulpvraag;
- diagnostische en remediërende taken kunnen overdragen aan ouders en leerkrachten;
- kunnen samenwerken met diverse instanties, afhankelijk van de hulpvraag van de leerling.

Voor alle funkties wordt verwacht, dat kandidaten de doelstellingen en uitgangspunten van het openbaar onderwijs volledig onderschrijven en er in het funktioneren blijk van geven daar ook naar te handelen en dat zij verder bijdragen aan de goede sfeer waarin de kinderen zich thuisvoelen.

Voor informatie kan kontakt worden opgenomen met de direkteur van de betreffende school:
funktie 1: mevr. I. Nederstigt, tel. 045-327191 (school, na 17.00 uur) en 045-321122 (privé, na 20.30 uur)
funktie 2: M. Smeets, tel. 045-327033 (school, na 15.00 uur)
funktie 3: E. Elands, tel. 045-311355
funktie 4: H. Erftemper, tel. 045-325781
Belangstellenden worden verzocht te reageren vóór 30 september 1992. De sollicitatie dient te worden gezonden aan de Bestuurscommissie openbaar basisonderwijs Landgraaf, Postbus 31000, 6370 AA Landgraaf.

Wij bouwen een fabriek. Uw inbreng bepaalt onze uitstraling.

Uitstekende vooruitzichten

MOBIL ZOEKT MENSEN.

Volgend jaar in augustus beginnen de machines te draaien in ons nieuw bedrijf in Kerkrade. Om tijdig te kunnen starten, nemen wij reeds nu kontakt met u op. Want wij hebben mensen nodig, veel mensen.
Mobil zoekt honderddertig mannen en vrouwen en u kunt daar één van zijn.
Bent u geïnteresseerd, dan kunt u bij ons solliciteren, praten over uw toekomst, afspraken maken en het juiste moment kiezen om in dienst te komen.

EEN GLOEDNIEUW BEDRIJF

Mobil gaat in Kerkrade kunststof filmmaterialen vervaardigen voor de verpakkingsindustrie.
Deze produkten moeten voldoen aan de hoogste kwaliteitsnormen die in Europa worden gesteld.
De machines die in ons bedrijf worden geïnstalleerd, zijn daarom de allermodernste ter wereld.

DE MENSEN DIE WIJ ZOEKEN

5 Shift Supervisors

Mobil zoekt shift supervisors die goed kunnen organiseren en coördineren. Zij maken van hun ploeg een team. Onder hun hoede wordt door de betrokken afdelingen op een veilige en efficiënte manier een uitstekend eindprodukt gemaakt.

Een goede broodwinning

100 Process Operators

Technische medewerkers die na een grondige training rechtstreeks worden ingeschakeld in het volcontinu produktieproces. De taken zullen variëren van lijntoezicht tot supervisie in de kontrolekamers.

Geen kopzorgen [illegible] zekerheid

25 Maintenance Technicians

Zowel elektrotechnische als werktuigkundige specialisten komen in aanmerking. Hun werkzaamheden omvatten het onderhoud van zowel kleine motoren als grote elektronisch bestuurde machines.
Ook preventief onderhoud behoort tot hun taak.

Verantwoordelijkheden op maat

Onze voorkeur gaat voor alle bovenstaande funkties uit naar mensen met een of meer van de volgende opleidingen:

- LBO/ LTS
- VAPRO
- MBO/MTS
- SOM

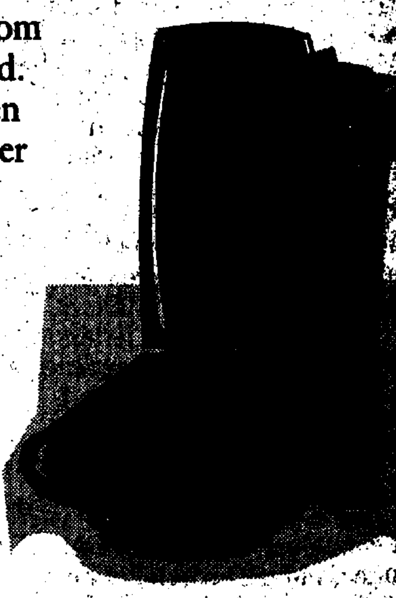
A FUTURE IN PACKAGING

Als u geïnteresseerd bent in een toekomst bij Mobil dan wilt u ongetwijfeld nog veel meer van ons weten.
En wij van u. Neem daarom het initiatief in eigen hand.
U kunt ons tussen 8.00 en 15.00 u bellen op nummer

045/45 23 03

of schrijven, aan het volgende adres:
Mobil Plastics Europe Kerkrade bv
Afdeling Personeelszaken, Postbus 3046,
6460 HA KERKRADE.

Wij sturen u dan een sollicitatieformulier.
Als u wordt aangenomen, komt u vanaf begin volgend jaar in dienst voor de bedrijfstraining.

Stabiel werk

Mobil Plastics Europe Kerkrade B.V.

De Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg biedt ziekenhuiszorg en ouderenzorg in haar verzorgingsgebied. Van de stichting maken deel uit het Ziekenhuis De Wever & Gregorius en het Verpleeghuis Schuttershof.

De stichting is per 1 september uitgebreid met 2 nieuwe verzorgingshuizen met elk 50 bewonersplaatsen respectievelijk te Brunssum en Schinveld.

Voor het nieuwe verzorgingshuis te Brunssum dat op 1 september 1992 in gebruik is genomen, zoeken wij in vaste nachtdienst [illegible] een

ziekenverzorgende

Functie-informatie
De ziekenverzorgende [illegible] nachten werken en [illegible] werkzaamheden, [illegible] het huis. Daarbij [illegible] hoofd [illegible] achtergrond [illegible] nachtdienst van het [illegible] inroepen.

Functie-eisen
- diploma ziekenverzorgende of verpleegkundige;
- ruime ervaring, [illegible] verzorgingshuis;
- zelfstandig kunnen functioneren.

Arbeidsvoorwaarden
Arbeidsvoorwaarden conform CAO-Bejaardenhuizen. Salaris overeenkomstig schaal 6 van de CAO (minimaal f 2.424, maximaal f 3.409 bruto per maand op full-time basis).

Inlichtingen
Inlichtingen worden verstrekt door H. Meuis, hoofd verpleging, tel. (045) 25 3737. Schriftelijke sollicitaties voor 3 oktober richten aan de Dienst P & O. Vermeld in de linkerbovenhoek van uw brief PG-92139.

Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg

Na het wegvallen van de Europese binnengrenzen per 1 januari 1993 treedt in de EG een nieuw systeem voor de verrekening van BTW in werking. De BTW-formaliteiten moeten dan worden uitgevoerd door de im- en exporterende bedrijven zelf.
Het nieuwe systeem is echter dusdanig ingewikkeld dat veel bedrijven daarbij de hulp zullen moeten inroepen van specialisten op dit terrein.
Vanaf 1 oktober a.s. zijn deze telefonisch te raadplegen via een nieuwe gespecialiseerde adviesdienst: de BTW-Telefoon. Deze biedt het im- en exporterende bedrijfsleven een volledig pakket van diensten aan.

Voor onze organisatie zoeken wij

MEAO-ers, HEAO-ers en jonge academici

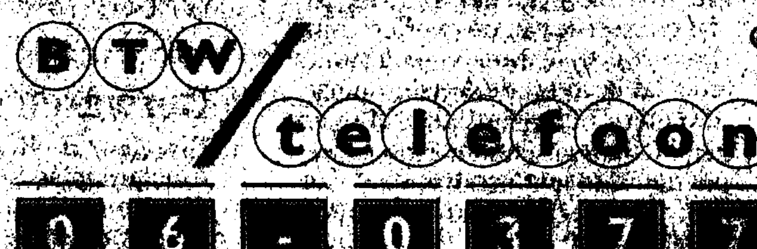
die opgeleid willen worden voor diverse functies bij de BTW-Telefoon, waaronder die van

Europees BTW-Adviseur m/v

Europees BTW-adviseur is een nieuw vak dat uitstekende vooruitzichten biedt. Deze functionaris adviseert (telefonisch, schriftelijk of per fax) het importerende en exporterende bedrijfsleven over het invullen van de vanaf 1 januari a.s. verplichte BTW-formulieren bij [illegible] binnen de [illegible] Europese Gemeenschap.

[illegible] voor deze functie zijn [illegible] verantwoordelijkheid [illegible] kunnen ook [illegible]. Zij geven in [illegible] belangrijke [illegible] vorm aan de ontwikkeling en de dienstverlening van de BTW-Telefoon. Een creatieve, [illegible] en open instelling en [illegible] communicatieve vaardigheden, zowel in woord als geschrift, zijn dan ook vereisten.

Uw sollicitatiebrief kunt u binnen 10 dagen sturen naar de BTW-Telefoon, t.a.v. de heer L.J.H. Adriaans, Hoofd Dienstverlening, Postbus 1120, 6040 KC Roermond. Telefoon 04750 - 21313.

Grotius College Heerlen

Stedelijke scholengemeenschap voor VWO/HAVO/MAVO

Gevraagd voor zo spoedig mogelijk:

TECHNISCH ONDERWIJS ASSISTENT m/v

- voor 20 uur per week;
- ter assistentie bij biologie;
- opleiding: Laboratoriumschool, met affiniteit voor biologie;
- salaris: volgens schaal 5 BBRA;
- gezien de samenstelling van het TOA-team gaat de voorkeur uit naar een vrouwelijke collega.

[illegible]

Op korte termijn vragen wij voor ons bedrijf een:

ervaren uitvoerder

voor onze werken in de regio Zuid-Limburg.

Functie-inhoud:
- Zelfstandig begeleiden van de [illegible] ren projecten;
- het verrichten van de daarbij [illegible] administratie alsmede het [illegible] personeel en materieel en [illegible] materialen.

Functie-eisen:
- MTS/HTS-opleiding weg- en [illegible]
- goede contactuele eigenschappen [illegible] vakkennis;
- leidinggevende en organisatorische [illegible] liteiten.

Arbeidsvoorwaarden:
- salariëring en arbeidsvoorwaarden [illegible] kelijk van opleiding, ervaring [illegible] conform UTA-CAO bouwnijverheid.

Sollicitaties:
- schriftelijke sollicitaties voor [illegible] ber a.s. te richten aan directie Wegenbouw NOVO [illegible] postbus 16, 6460 AA Kerkrade.

WEGENBOUW NOVO

tempo-team
uitzendbureau

ALGEMEEN

Medewerker automatisering m/v
voor een instelling in Heerlen. Tot de werkzaamheden behoren onder meer het technisch beheer, het ondersteunen van de gebruikers en het signaleren, analyseren en oplossen van problemen. U hebt een opleiding HBO-informatica en ervaring met [illegible]. Hebt u interesse, neem dan contact met ons op. Informatie: 045 - 71 20 51, Claudia van der Burgt Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat.

Gastvrouw/gastheer m/v
[illegible] u bent representatief, hebt een goede [illegible] en een algemene ontwikkeling. Tevens bent u flexibel inzetbaar. Leeftijd: vanaf 30 jaar. Deze baan is part-time. Informatie: 045 - 71 83 32, Cecile van der Noort Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat.

bened[illegible]

A. [illegible] & ZN. B.V.
EXPORTSLAGERIJ LANDGRAAF

Wij zoeken voor ons bedrijf op korte termijn enkele

PRODUKTIE-MEDEWERKERS

leeftijd tot 35 jaar

Telefonische reacties van maandag t/m vrijdag van 08.00 uur tot 17.00 uur, telefoonnr. 045-325080.

A. [illegible] & ZN. B.V.
Vogelzankweg 245
6374 AC Landgraaf

Auto Sportsh[illegible]
SITTARD - HEERLEN - MAASTR[illegible]
zoekt
VERKOPERS M/V
[illegible]

Insekten op menu doodgewone zaak

Van onze redactie wetenschap

HEERLEN – [illegible] Westen [illegible] met een rijk as[illegible] [illegible] Maar zal het straks zover komen dat we op de markt stalletjes aantreffen die duizendpoten, lang[illegible] [illegible] ideeën over de eetbaarheid van insekten.

Al [illegible] entomoloog (insektenkundige) [illegible] hoogleraar Gene DeFoliart van de Universiteit van Wisconsin in het blad Scientific American. DeFoliart sprak op een bijeenkomst van de Newyorkse Entomologische Vereniging die haar honderdjarige bestaan recentelijk opluisterde met een heus insektenmenu: chocolade krekeltaart, meelwormsoep, wormenbeignet met pruimensaus, gefrituurde krekels en nog veel meer.

DeFoliart weet dat buiten Europa en Noord-Amerika over de hele wereld insekten op het dagelijkse menu staan. In Colombia bijvoorbeeld worden in bioscopen geroosterde mieren gegeten als popcorn. In sommige streken in Afrika bestaat het dagelijks menu voor meer dan 60 procent uit insekten. Insektenlichaampjes zijn zeer voedzaam. In gedroogde vorm is hun proteïnegehalte per pond veel hoger dan van gewoon vlees.

● *Deze appetijtelijke zandkever mag volgens fijnproevers niet op het insektenmenu ontbreken.*

Nadeel is echter dat het grootste deel van die proteïne zich bevindt in de harde chitinehuidjes van de insekten. Ze zijn dus moeilijk verteerbaar voor de mens. Larven en rupsen bezitten een overvloed aan onverzadigde vetzuren. Veel insekten zijn rijk aan vitamine en lysine, een belangrijk aminozuur dat bij veel mensen ontbreekt.

Daar komt bij, dat de meeste mensen die insekten eten dat niet doen uit pure noodzaak, maar omdat ze het gewoon lekker vinden. DeFoliart pleit voor het beschikbaar stellen van fondsen voor onderzoek naar de voedingswaarde en eetbaarheid van insekten. Insektensoorten met een hoge voedingswaarde kunnen dan op grote schaal gekweekt worden en voor consumptie geschikt worden gemaakt.

Het insektendiner van de jubilerende Newyorkse Insekten Vereniging werd een groot succes. Alleen de fors uit de kluiten gewassen Thaise waterwantsen vielen niet geheel in de smaak – ze leken te veel op gigantische kakkerlakken. Maar de in perziksap gedrenkte honingmieren met hun doorschijnende achterlijfjes waren een echte lekkernij. Datzelfde gold voor de geroosterde krekels die de bezoekers sterk aan gewone pinda's deden denken. Er zal echter nog heel wat overredingskracht nodig zijn om onze haute cuisine te verruilen voor een dis van gestoofde larvenlijfjes met pissebeddenpudding toe.

Scarabee magazine over 'gevonden voorwerpen'

Oud-Heerlenaar mede-oprichter nieuw archeologisch tijdschrift

Van onze redactie wetenschap

HEERLEN – Tijdschriften over archeologie zijn meestal strikt wetenschappelijk, met veel vakjargon, academische verslagen van opgravingen en voor leken oninteressante plaatjes – abstracte bodemtekeningen die niets verraden van de spannende gebeurtenis die het vinden van een stukje verleden in de grond in feite is. De stichting Scarabee in Den Haag geeft nu een tijdschrift over archeologie uit dat voor een breed publiek is geschreven, vol al dan niet in kleur afgedrukte foto's van stukjes oude cultuur, opgravingsactiviteiten en gevonden voorwerpen. Het magazine verschijnt elke twee maanden.

Het eerste nummer toont een nogal rommelige omslag die een beetje doet denken aan zo'n gratis blaadje over cosmetica of gezondheid. En de naam (het tijdschrift is genoemd naar de heilige mestkever uit het oude Egypte) doet ten onrechte vermoeden dat het om New Age gaat of iets dergelijks. Los van de naamgeving zou de vormgeving van het omslag [illegible] kunnen [illegible] aandachttrekkende covers in de tijdschriftenhandel is Scarabee geen blad waarvan je op het eerste gezicht denkt: kijken! Laat staan: kopen.

De artikelen in het eerste nummer zijn overigens zeer lezenswaardig, ingedeeld naar binnenland en buitenland en met vaste rubrieken als 'Industriële archeologie'. Zo'n rubriek is ook het artikel over het archeologische themapark Archeon bij Alphen aan de Rijn.

Natuurlijk, het gaat doorgaans over potten en pannen, wat niet direct spannende visioenen oproept (vandaar dat er niet eerder een populair wetenschappelijk tijdschrift over archeologie op de markt is verschenen), maar achter die scherfjes aardewerk gaat vaak wel een boeiend en spannend verhaal schuil. Het is dat verhaal dat de auteurs van Scarabee proberen te vertellen, zonder dat het geforceerd populair wordt. Het magazine is er in elk geval in geslaagd zelfs het dufste kannetje van een leesbare omschrijving te voorzien. De hoofdartikelen in het eerste nummer van Scarabee gaan over de restauratie van de Romeinse brug bij Cuijk en de fundamenten van de middeleeuwse abdij in het Belgische Ename. En voor wie graag archeologie in het buitenland bekijkt, handelt een artikel over opgravingen in Turkije (rond de als archeologisch paradijs bestempelde westkust) en over de speurtocht naar het Italiaanse Satricum.

Initiatiefnemers van Scarabee zijn de oud-Heerlenaar Lou Lichtenberg en freelance journaliste Ineke Geraerdts. Samen vormen zij de hoofdredactie. Onder de vaste redactionele medewerkers van het blad bevinden zich vele bekende publicisten en archeologen. Verder onderhoudt Scarabee innige banden met het Archeologisch Informatie Centrum (AIC) in Leiden en de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) in Amersfoort.

Oersaai

Het opzetten van een nieuw tijdschrift is een riskante aangelegenheid. [illegible] op een vakgebied dat door menigeen snel wordt geassocieerd met geheimzinnig gewroet in de aarde door oersaaie wetenschappers.

Waarom staken Lichtenberg en Geraerdts hun nek uit? De oud-Heerlenaar: „Archeologie interesseert me bijzonder. Ik ga al vele jaren met mijn gezin uitsluitend met vakantie naar gebieden die uit archeologisch oogpunt interessant zijn. Dat is in de eerste plaats ons eigen land, al vergeten we dat wel eens. En verder landen als Italië, Griekenland, Egypte, noem maar op. In een aantal landen worden prachtige geïllustreerde magazines over archeologie uitgegeven. Ze gaan daar als warme broodjes over de toonbank. Ik heb me er altijd over verbaasd dat zoiets in Nederland niet kan. Toen ik me daar eens wat meer in verdiepte, vernam ik dat er ooit een poging was gedaan, maar die was in de kiem gesmoord door te weinig journalistiek professionalisme. Voor mij staat dan ook vast: wil je bij een breed publiek scoren met dit onderwerp, dan zul je vlot geschreven, voor een groot publiek toegankelijke artikelen moeten presenteren."

Het spannende van archeologie is, dat soms door één enkele vondst een stukje geschiedschrijving moet worden herzien. Dat maakt archeologie, als traditioneel door bezuinigen bedreigde wetenschap, onmisbaar. En dat is één van de redenen waarom Scarabee verschijnt, om betrokkenheid bij het grote publiek te kweken bij de vondst van tastbare historie waarvan zand en vuil de betekenis aan het oog van de leek onttrekken.

Scarabee, archeologisch magazine, no 1. Uitgeverij Scarabee, Den Haag. Losse nummers: ƒ 7,95, jaarabonnement 6 nummers: ƒ 45,00.

Accu blijft struikelblok

● *De elektrische auto lijkt een gebed zonder eind. Zo nu en dan worden we onthaald op de meest optimistische geluiden en zien we ons zelf al rijden in een zacht zoemend vervoermiddel, om veelal de dag daarop afgeschrikt te worden door een deskundige die er geen enkele toekomst in ziet. En toch, in Californië moet over zes jaar 2 procent van alle nieuwe auto's op elektriciteit rijden. Vijf jaar later moet dat zelfs 5 procent zijn. Er gaan evenwel al stemmen op, die menen dat dit overheidsstreven onhaalbaar is. De accu is het struikelblok. Voorlopig kan alleen een bestelwagen voldoende accu's bergen voor een redelijke actieradius.* Foto :GPD

Risico's voor bijen in kennelijke staat

Van onze redactie wetenschap

HEERLEN – Bijen die zich tegoed doen aan gegist stuifmeel lopen aanzienlijke risico's. Erroll Hassan van de Queensland University in het Australische Brisbane ontdekte dit tijdens een studie van Europese bijen die voornamelijk leven van stuifmeel met een suikerpercentage van 40 tot 50 procent. Vooral wanneer de buitentemperatuur stijgt tot tropische waarden lopen de bijen risico's. Dan neemt de gisting namelijk toe.

Tijdens laboratorium-experimenten bleek het alcoholpercentage dan te kunnen oplopen tot 10 procent. Bijen die te veel van het gegiste stuifmeel binnenkrijgen, lopen meer kans op vliegongelukken, sterven jonger en worden door geheelonthouders thuis buiten de deur gehouden. Daarmee voorkomen de bewakers dat het gegiste stuifmeel de honingproduktie aantast, zo meldt het Britse New Scientist.

Als de bijenhouders er niet in slagen de temperatuur in de korf laag te houden, bestaat ook de kans dat honing gemaakt van ongegist stuifmeel wordt omgezet in alcohol. Het resultaat is een waterige, aan honingdrank herinnerende, substantie. Volgens Hassan is het heel goed mogelijk dat dit spul ooit de bron is geweest voor de aanmaak van honingdrank.

Hoe beschonken de bijen worden is natuurlijk afhankelijk van de hoeveelheid stuifmeel en van de mate waarin het gistingsproces is gevorderd. Volgens Hassan kunnen flink dronken bijen het moeilijk krijgen met hun coördinatievermogen. Hun zenuwstelsel is aangetast. Sommigen storten gewoon neer, andere weten ramen en muren niet meer te ontwijken.

De beschonken bijen hebben eveneens moeite hun korf te vinden. Dit zou duiden op het onvermogen het spoor 'feromoon' op te pikken dat de bijen onderweg afscheiden. Als ze al thuis komen, lopen ze grote kans de toegang te worden geweigerd door bewakers van de korf, omdat ze zich 'apart gedragen'. De aangeschoten bijen missen soms de landingsbaan, of weten de toegang tot de korf in het geheel niet te vinden.

Uiteindelijk kan dit voor de hele bijenkolonie nare gevolgen hebben. Als grote aantallen werkbijen op gegist stuifmeel stuiten worden ze kwetsbaar voor vijanden als wespen en kunnen gemakkelijk het slachtoffer worden van kou. Een ware ramp voor de kolonie natuurlijk.

De Australische onderzoekers proberen nu uit te vinden wat de beste methode is om bijen te voeden in de winter, zodat de jaarlijkse produktie van de korf stijgt. Dit doen ze ook om bijenhouders af te houden van de gewoonte bijen suikeroplossingen voor te zetten in tijden van stuifmeelschaarste. Die suikeroplossingen willen ook nog wel eens onderhevig zijn aan gisting.

Columbus postuum veroordeeld

NEW YORK – Historici en mensenrechtenactivisten in de Amerikaanse plaats Minneapolis-St. Paul hebben Christoffel Columbus deze week in een 'schijnproces' postuum veroordeeld tot [illegible] jaar alternatieve dienstverlening. Vijfhonderd jaar na de eerste Amerikaanse reis van de Italiaanse ontdekkingsreiziger verklaarde een uit twaalf mensen bestaande jury hem schuldig aan [illegible] andere moord en slavernij. De jury kon het niet eens worden over de vraag of Columbus zich ook aan volkerenmoord te buiten is gegaan. Rechter Richard Frederick, in werkelijkheid [illegible] werkzaam, veroordeelde de ontdekker van Amerika tot [illegible] jaar deelname aan opvoedingsprogramma's. Aanklager Kirkpatrick Sale, auteur van een bekend boek over Columbus, betoogde dat de ontdekkingsreizen van de Italiaan in Castiliaanse dienst de basis legden voor de Europese uitbuiting van het Latijns-Amerikaanse continent. Hierdoor zouden volgens Sale [illegible] miljoen Indianen zijn omgekomen. Verdediger John Stewart bracht daar tegen in dat voor de verschrikkingen „op het nieuwe continent" niet één man verantwoordelijk kan worden gesteld. Columbus kwam volgens hem uit een zeer gewelddadige maatschappij en niemand kon verwachten dat alleen hij er zeer hoge morele maatstaven op na zou houden.

Op zoek naar wezens in heelal

SYDNEY – De wereld gaat begin oktober zoeken naar tekens van andere denkende wezens in het melkwegstelsel waarin de Aarde zich bevindt. Australië doet dit samen met de Verenigde Staten en verwacht daartoe op 12 oktober een contract te sluiten met het Amerikaanse ruimtevaartbureau Nasa. Het project van tien jaar, dat dan ook meteen begint, valt in twee delen uiteen. Ten eerste zullen rond duizend van de naar schatting drie miljard sterren in ons stelsel worden gecontroleerd op radio-signalen met een continue golf in de korte band, omdat deze signalen naar alle waarschijnlijkheid alleen worden geproduceerd door een intelligente vorm van leven. Volgens een expert zouden sterren kunnen worden ontdekt die zich in dezelfde ontwikkelingsfase als de Aarde bevinden. Daarnaast zal de hele hemel worden „gefotografeerd per radio". De Australische radiotelescoop in Parkes 4[illegible] kilometer ten westen van Sydney is door Nasa gekozen, omdat daar de zuiverste ontvangst mogelijk is, vrijwel zonder storing van radio- en tv-signalen van de Aarde zelf. Australië is in het project ook het enige station op het zuidelijke halfrond en maakt het daardoor mogelijk sterren en delen van de hemel te bekijken die in het noorden niet kunnen worden waargenomen.

Mosplant herstelt wonderbaarlijk

DEN HAAG – In de bossen van Noord-Amerika komt een mossoort voor die ook voor langere tijd bestand is tegen extreme droogte. Toevoeging van wat water doet het sterremos (Tortula ruralis) als herboren zijn. Aangenomen wordt dat het plantje dit voor elkaar krijgt dankzij bepaalde eiwitten, die bij hogere planten verloren zijn gegaan. Met behulp van deze eiwitten is het mosplantje in staat om binnen een periode van acht tot tien uur na toevoeging van water de enorme celschade als gevolg van de droogte te herstellen. Voor boeren in droge gebieden natuurlijk zeer interessant. Op een landbouwkundig laboratorium in de Amerikaanse staat Texas doen geleerden daarom verwoede pogingen de genen te identificeren die verantwoordelijk zijn voor de aanmaak van deze herstel-eiwitten. Mochten zij daarin slagen, dan liggen de volgende stappen voor de hand. Het inbrengen van deze genen in het DNA van economisch belangrijke gewassen, zoals bijvoorbeeld katoen, zou een aanzienlijk betere bescherming kunnen bieden tegen langdurige droogte.

Baby's rekenen al in de wieg

PHOENIX – Slechts vijf maanden oude baby's zijn in staat tot het doen van simpele wiskundige berekeningen. Ze zijn in staat objecten te onderscheiden op basis van vorm, kleur en maat en kunnen al een beetje tellen voordat ze kunnen lopen. Op de universiteit van Arizona is men nu bezig de kleintjes via experimenten nog wat te helpen op dit terrein. Volgens onderzoeker Karen Wynn is de mens van nature begiftigd met wiskundige vaardigheden. Daartoe heeft ze 64 vier tot vijf maanden oude baby's onderzocht. Een van de proeven bestond uit het laten zien van twee auto's en daarna eentje. Merkwaardig genoeg toonden de baby's geen enkele reactie bij het tonen van eerst de twee auto's, om daarna langdurig te staren naar de ene. Dat zou duiden op de mogelijkheid tot tellen. Drie verschillende experimenten gaven dezelfde resultaten te zien. Volgens Wynn is dat een duidelijke aanwijzing voor de wiskundige aanleg van baby's.

Thuiszorg taaislijm-patiënten

UTRECHT – Patiënten met taaislijm-ziekte (cystic fibrosis) zijn sinds kort thuis te behandelen. De infuusbehandeling met antibiotica die meestal in het ziekenhuis wordt gegeven, is nu thuis te installeren. Die behandeling is nodig om longontstekingen waarmee de patiënt vaak kampt, te bestrijden. De patiënt kan door de thuisbehandeling sneller de dagelijkse bezigheden weer oppakken. Vooraf en tijdens de thuisbehandeling is wel de hulp van een gespecialiseerde verpleegkundige noodzakelijk die patiënt en gezin begeleidt. Sinds kort zijn op landelijke schaal afspraken gemaakt over de organisatie van thuisbehandeling.

Atlantische Oceaan steeds ruiger

DUBLIN – De noordelijke Atlantische Oceaan wordt ruiger. In het midden van de jaren tachtig waren de golven er gemiddeld 25 procent hoger dan in de jaren zestig. Nieuwe onderzoeken lijken aan te tonen dat de toppen van de golven aan het eind van de jaren tachtig zelfs 50 procent hoger waren. Er is tevens bewijs dat stormgolven zo'n 10 procent hoger zijn geworden. Deze ontdekkingen hebben al gevolgen gehad voor olieplatforms in de Noordzee, die nu met langere poten zijn uitgerust. De oorzaak van de toegenomen onrust van de oceaan is onbekend. Golven worden door harde wind opgezweept, maar er is geen corresponderende toename van hardere wind geweest. Een mogelijke verklaring is aanhoudende wind uit één richting. Daarvoor zijn wel aanwijzingen.

Koud water energiebron

LONDEN – Koud water uit de diepte van de oceanen zou een energiebron voor de toekomst kunnen zijn. Dat meldt New Scientist naar aanleiding van een presentatie op de jaarlijkse bijeenkomst van de British Association for Advanced Studies. Het koude water zou gebruikt kunnen worden voor het opwekken van elektriciteit, als koeling voor air-conditioners. Het zou de kosten van ontzouting van zeewater aanzienlijk kunnen drukken en bovendien als goedkoop vers water voor viskwekerijen kunnen dienen. In het Canadese Nova Scotia is het koude water in een air-conditioningssysteem gebruikt en bleek daarin heel goed toepasbaar. Het leverde een energiebesparing van 80 procent op. Daarnaast zou het gebruikt kunnen worden voor het condenseren van stoom in ontzoutingsinstallaties. Deze toepassingen van koud oceaanwater uit de diepte, plus technische verbeteringen om warmtewisselaars te maken voor elektriciteitsopwekking, maken energie uit de diepe oceaan tot een realistisch vooruitzicht.

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

GEMEENTE ROERMOND

De gemeente Roermond heeft de zorg op zich genomen voor het tot stand brengen van een onderwijsvoorziening voor ex-Yoegoslavische kinderen in het Tijdelijk Opvang Centrum (T.O.C.) te Roermond. Op zeer korte termijn zal worden gestart met het onderwijs aan kinderen in de basisschoolleeftijd. Deze onderwijsvoorziening zal organisatorisch worden ondergebracht bij de openbare basisschool "De Brink". In verband hiermee worden sollicitanten opgeroepen voor de funkties van:

NEDERLANDSE GROEPSLEERKRACHTEN (V/M)

BOSNISCHE OF KROATISCHE GROEPSLEERKRACHTEN (V/M)

FUNKTIE-EISEN:

Voor wat betreft de Nederlandse groepsleerkrachten:
- de vereiste wettelijke bevoegdheden;
- de vaardigheid om in kombinatieklassen les te geven;
- een grote mate van betrokkenheid;
- het vermogen om flexibel en kreatief te kunnen werken in een nog weinig gestruktureerde schoolorganisatie;
- het vermogen om met kollega's en ouders samen te werken;
- ervaring met het lesgeven aan anderstaligen is gewenst.

Voor wat betreft de Bosnische of Kroatische leerkrachten:
- de vereiste wettelijke bevoegdheden in het land van herkomst;
- enige beheersing van de Nederlandse taal.

ARBEIDSVOORWAARDEN

Salaris en arbeidsvoorwaarden zijn zoveel mogelijk conform het Rechtspositiebesluit Onderwijspersoneel. De aanstelling geschiedt tijdelijk.

SOLLICITATIEPROCEDURE

Belangstellenden voor de aangeboden funkties nodigen wij uit binnen 5 dagen na publikatie van deze oproep een sollicitatie te richten aan het kollege van burgemeester en wethouders van Roermond, Postbus 900, 6040 AX Roermond, onder vermelding van OB/TOC II in de linkerbovenhoek van de sollicitatiebrief en -enveloppe. Mocht u nadere informatie wensen, dan kunt u kontakt opnemen met de heer C. Achten, direkteur, telefoon 04750-24669 (school) of 04750-24290 (privé).

GEMEENTE VAALS

Vaals is een aantrekkelijke woon- en werkgemeente van 10.800 inwoners en is gelegen in het uiterste zuid-oosten van Limburg.

De gemeentelijke organisatie is onderverdeeld in de afdelingen Burgerzaken, Grondgebiedzaken en Middelen. De afdeling Burgerzaken wordt gevormd door de buro's Algemene Zaken/Welzijn/Onderwijs, Bevolking en Sociale Zaken.

Als gevolg van een interne taakverschuiving is bij het buro Sociale Zaken de funktie vakant van:

HOOFD BURO SOCIALE ZAKEN M/V

Het buro Sociale Zaken omvattende de onderdelen Dienstverlening en Financiële Administratie, bestaat naast het burohoofd uit 6 medewerkers.

Funktie-informatie:
- geeft leiding aan het buro Sociale Zaken;
- is verantwoordelijk voor de voorbereiding, coördinatie, planning en uitvoering van beleid, alsmede voor een tijdige en correcte wijze van uitvoering van alle aan het buro opgedragen taken inclusief budgetbewaking;
- heeft een visie op en geeft actief richting aan (nieuwe) ontwikkelingen op de werkgebieden van het buro;
- behandelt/voert uit gecompliceerde uitkeringsregelingen en aanvragen, alsmede bezwaar- en beroepschriften;
- houdt toezicht op/stroomlijnt de verwerking van de geautomatiseerde uitkeringsadministratie;
- stimuleert medewerkers tot creatief, vernieuwend en cliëntgericht gedrag;
- verricht zo nodig (mede) overige op het buro Sociale Zaken voorkomende werkzaamheden.

Funktie-eisen:
- relevante opleiding op HBO-nivo;
- een inspirerende en motiverende stijl van leiding geven;
- ruime ervaring in een funktie met bovengenoemde werkzaamheden;
- actuele kennis van geautomatiseerde gegevensverwerking;
- goede contactuele eigenschappen en uitstekende redactionele vaardigheden;
- het vermogen een integraal produkt aan te leveren.

Salaris:
Afhankelijk van opleiding en ervaring wordt een salaris geboden in schaal 9 (maximum *f* 5209,–), of schaal 10 (maximum *f* 5796,–).

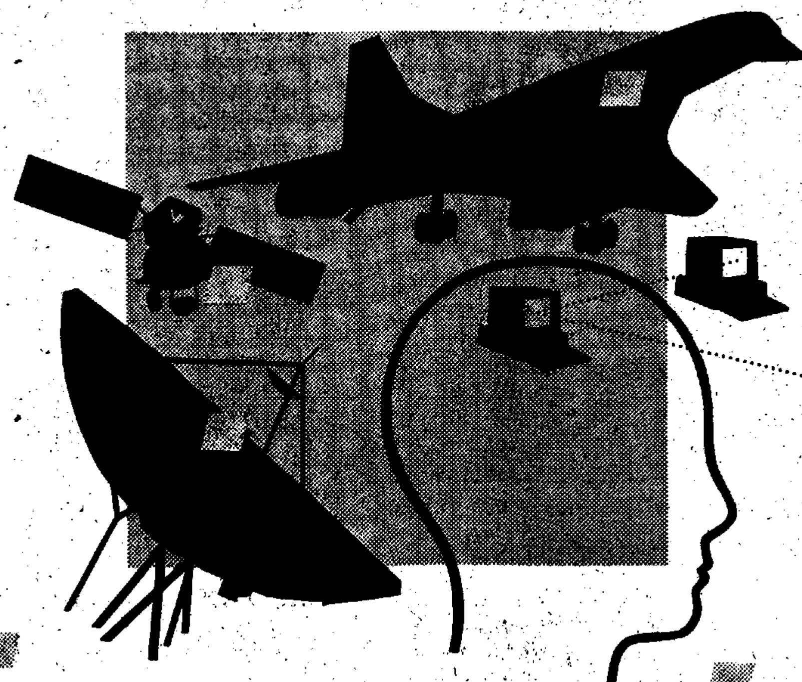
Algemeen:
- De bij gemeenten gebruikelijke rechtspositieregelingen zijn van toepassing.
- Een psychologische test maakt deel uit van de selectieprocedure.

Informatie:
Nadere informatie kan worden ingewonnen bij het hoofd van de afdeling Burgerzaken, de heer mr. J.L.H.M. Scholten, of bij de gemeentesecretaris, de heer A.G.M. Kusters. Tel. 04454-64040.

Sollicitaties:
Belangstellenden kunnen binnen 10 dagen na het verschijnen van dit blad hun sollicitatie zenden aan het college van Burgemeester en Wethouders van Vaals, postbus 450, 6290 AL Vaals.

03432

OP HOOG NIVEAU THUIS IN HET KLEINE CIRCUIT

In ruim tien jaar heeft HYMEC een internationale positie verworven als producent van micro-electronica. Toonaangevend in hybride schakelingen voor tal van industrieën en toepassingen. U vindt onze technologie ondermeer in medische en telecommunicatie-apparatuur, in lucht- en ruimtevaart.

Onze reputatie is gebaseerd op deskundigheid, flexibiliteit en servicegerichtheid. Kwaliteiten, kenmerkend voor onze medewerkers afzonderlijk en voor onze organisatie als geheel. Dezelfde kwaliteiten verwachten wij ook aan te treffen bij een drietal nieuwe medewerkers op sleutelposities binnen ons bedrijf. Wij zoeken:

Hoofd Produktie

die rapporteert aan de DIREKTEUR OPERATIONS en leiding geeft aan het gehele produktie-apparaat. (ca 40 medewerkers) en die verantwoordelijk is voor de planning en werkvoorbereiding, het produktie-apparaat en produktieproces, de efficiëncy en kwaliteit en de personele capaciteit.

Het HOOFD PRODUKTIE voldoet aan de volgende kwalificaties:
- brede technische kennis op HBO-niveau
- aanvullende studies voor middel en hoger management
- meer dan tien jaar relevante produktie-ervaring
- leidinggevende en contactuele vaardigheden
- flexibele, zelfstandige, stimulerende persoonlijkheid
- vloeiend in Duits en Engels.

Hoofd Engineering

die rapporteert aan de DIREKTEUR OPERATIONS en leiding geeft aan resp. samenwerkt met een groep specialisten op HTS- en MTS-niveau en die verantwoordelijk is voor technologie-ontwikkeling, efficiency en onderhoud van de produktielijnen en de personele kwaliteit.

Het HOOFD ENGINEERING voldoet aan de volgende kwalificaties:
- brede technische (m.n. fysisch en mechanisch) en bedrijfskundige kennis op akademisch niveau (universitair of HBO + voortgezette [illegible]
- vertrouwd met automatisering
- meer dan tien jaar relevante bedrijfservaring
- leidinggevende en contactuele vaardigheden
- flexibele, zelfstandige en praktisch ingestelde persoonlijkheid
- vloeiend in Engels en Duits.

Project en Quality Manager

die rapporteert aan de ALGEMEEN DIREKTEUR en vooral projektmatig zal worden ingezet ten behoeve van de verdere ontwikkeling van de onderneming; daarnaast is hij verantwoordelijk voor de invoering van een kwaliteitszorgsysteem volgens de ISO-normen en het opzetten van een management-informatie-systeem.

De PROJECT EN QUALITY MANAGER voldoet aan de volgende kwalificaties:
- bedrijfskundige kennis op akademisch niveau (universitair of HBO + voortgezette studies)
- meer dan vijf jaar relevante bedrijfservaring
- technisch onderlegd en analytisch vermogen
- commerciële en contactuele vaardigheden
- vloeiend in Engels en Duits
- flexibele, zelfstandige persoonlijkheid met managementkapaciteit.

HYMEC is een middelgrote onderneming te Sittard met een wereldreputatie. Ons team van 60 medewerkers heeft nu behoefte aan versterking. In uitdagende functies voor kandidaten met ondernemerszin.

Wij nodigen u uit uw sollicitatie voor 3 oktober te zenden aan Lemniscaat Management Partners, Postbus 243, 7200 AE Zutphen. Voor meer informatie kunt u 's avonds bellen: 05750-19578, vragen naar dhr. H.C. Pijlman.

01-2492

SINT JOZEFZIEKENHU

Het Sint Jozefziekenhuis is een middelgroot algemeen centrumziekenhuis voor Kerkrade en omgeving. Er zijn 235 bedden, inclusief een PAAZ-afdeling met 24 bedden. In het Sint Jozefziekenhuis worden 24 specialismen beoefend.

De Stichting Sint Jozefziekenhuis heeft de uitvoering van een aantal ondernemende en administratieve taken, in samenwerking met de Stichting VB en de R.K. Stichting Moederschapszorg, opgedragen aan de Stichting ZVBM.

In verband met uitbreiding van de reserve-pool van de **Klinische Dienst** van het St. Jozefziekenhuis bestaan momenteel plaatsingsmogelijkheden voor

A-Verpleegkundigen (m/v) op afroep
MDGO-VP'ers (m/v) op afroep
Voedingsassistenten (m/v) op afroep
Afdelingssecretaressen (m/v) op afroep

Betreffende de functie van A-verpleegkundige het volgende: kandidaten met IC-aantekening of kinderaantekening zijn bijzonder welkom.

Taak/functie:
het verrichten van alle voorkomende werkzaamheden op een verpleegafdeling van de Klinische Dienst conform de vaardigheden en voorschriften zoals tijdens uw opleiding geleerd en toegepast.

Selectie-eisen:
u dient in het bezit te zijn van een erkend diploma. Enige ervaring strekt tot aanbeveling.

Salariëring:
salariëring geschiedt conform de functiegroep die voor uw functiecategorie van toepassing is. De nadere vaststelling geschiedt in overleg.

Inlichtingen:
inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer J. Houben, hoofd Klinische Dienst. Telefoon: 045-450334.

Solliciteren:
belangstellenden worden verzocht **binnen 10 dagen** hun schriftelijke sollicitatie te richten aan: Stichting Z.V.B.M., t.a.v. de heer N. Bremen, Personeelsconsulent van de Dienst Personeel en Organisatie, Postbus 640, 6460 AP Kerkrade.

zbm

V o o r o n z e a f d e l i n g h a r t k l e p p e n r o e p
w i j k a n d i d a t e n o p v o o r d e f u n c t i e v a

Clinical Assistant (M/V

Functie-informatie:
Zijn/haar voornaamste taken omvatten het reviewen/beoordelen van medische informatie die voortvloeit uit klinische studies en het verwerken van deze gegevens in een database. Tevens zal hij/zij zorgdragen voor de logistieke afhandeling van de diverse projekten.

Functie-eisen:
- Verpleegkundige opleiding met een ruime ziekenhuiservaring op een afdeling cardiologie of een intensive care voor hartpatiënten.
- Kennis van een database programma is een pré.
- Bereidheid tot het maken van buitenlandse reizen.
- Bereidheid tot het volgen van aanvullende cursussen.
- Goede mondelinge en schriftelijke vaardigheid in de Engelse taal is een vereiste (ervaring met Frans, Duits en/of andere vreemde taal is een pré).
- Goede contactuele eigenschappen.

Wij bieden:
Een boeiende functie, waaraan U voor een groot deel zelf inhoud kunt geven.
Tevens bieden wij U een pakket uitstekende primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.

Voor nadere inlichtingen over de functie kunt U bellen met de heer A.H. van der Weij, Afd. Personeelszaken, telefoon 043-820820.

Uw schriftelijke sollicitatie met een uitgebreid curriculum vitae gelieve U te richten aan: Bakken Research Center B.V., Afd. Personeelszaken, Endepolsdomein 5, 6229 GW Maastricht.

Medtronic is 's werelds toonaang de producent van actieve en niet a implanteerbare medische apparaten z pacemakers, zenuwstimulatoren, cathe hartkleppen.

De omzet bedraagt meer dan $ 1 mil

Het moederbedrijf is gevestig Minneapolis, terwijl er produktiefacili zijn in de V.S., Canada, Frankrijk en Ne land. In totaal werken bij Medtronic m dan 9000 mensen in 85 landen.

Research is geconcentreerd in de en Nederland. Daartoe vestigde Med in 1987 in Maastricht het Bakken Rese Center met als hoofdaktiviteiten: resh klinische evaluatie programma's en w schappelijke opleiding en informatie ziening.

WERK IN ZICHT

Werk in zicht is een blad voor een ieder die zich op de arbeidsmarkt beweegt op zoek naar (ander) werk.

'Werk in zicht' presenteert een brede selectie van vacatures uit de regio Zuid-Limburg. Ook treft U aan een greep uit het scholingsaanbod van de arbeidsbureaus en de centra vakopleiding. 'Werk in zicht' verschijnt eenmaal per twee weken. Het blad is gratis verkrijgbaar bij de arbeidsbureaus, centra vakopleiding en uitzendbureau Start in de regio Zuid-Limburg. Ook in Uw nabije omgeving vindt U 'Werk in zicht' op diverse plaatsen zoals sociale diensten en bibliotheken.

ARBEIDSVOORZIENING — REGIO ZUID-LIMBURG — UITZENDBUREAU start

Voor *f* 10,- krijgt u 'Werk in zicht' 10 maal en voor *f* 20,- krijgt u hem een heel jaar thuisgestuurd. Stuur een girobetaalkaart, euro- of betaalcheque met het juiste bedrag en de nevenstaande bon volledig ingevuld op naar:

Abonnementen
'Werk in zicht'
Antwoordnummer 10018
4900 VB Oosterhout NB

(een postzegel is niet nodig)
Voor instellingen/organisaties die meerdere exemplaren en/of langere abonnementen willen, zijn nadere inlichtingen verkrijgbaar via tel. 046-590711, Ine Hanselaar.

WERK IN ZICHT

Ja, ik wil Werk in zicht 10 maal/1 jaar thuisgestuurd krijgen.

Naam: ____________________

Adres: ____________________

Postcode: ________ Woonplaats: ____________

Ik heb: ☐ [illegible]
☐ [illegible]

Meubelvormgever Jos Laugs toont 'Furnitura' op expositie Heerlen

'Weinig middelen, groot effect'

DOOR CHRISTIAN KUNZE

Het ergste is als mensen aan ijn meubelen voorbij lopen, nder ernaar te kijken. Meuelen moeten een reactie bij ensen oproepen. Het maakt et uit of die positief of negaef is." Aan het woord is Jos augs, meubelvormgever en ever niet meubelontwerper'. Alle vormen en materialen ijn immers al ontdekt. Ik orstel met bekende vormen n technieken, zo creëer ik ijn meubelen."

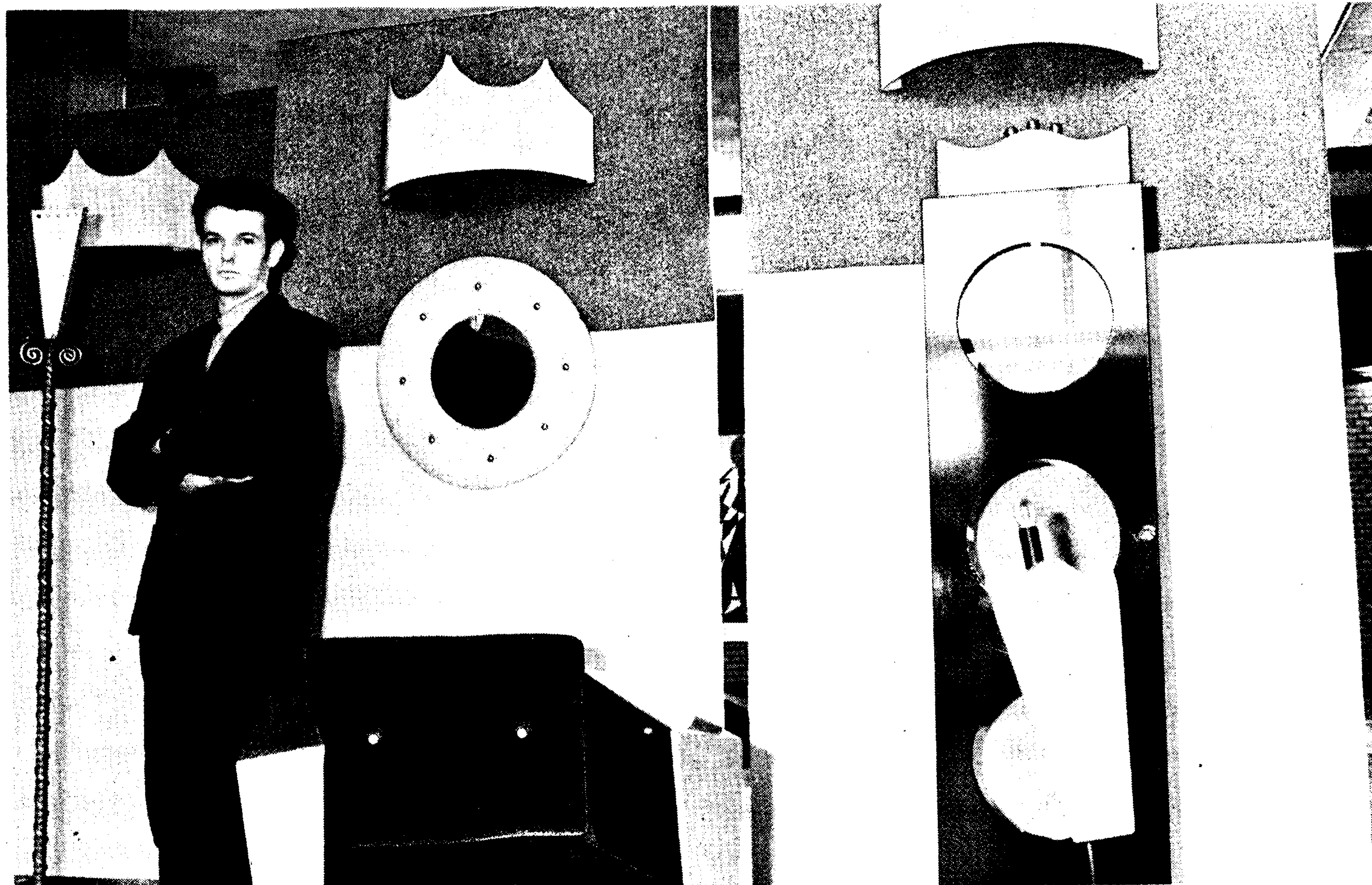
e in 1958 geboren Laugs is ehalve meubelvormgever docent roduktvormgeving/design aan de ogeschool te Sittard. In 1986 stuerde hij af aan de Academie Beelende Kunsten in Maastricht. Zijn studeeronderwerp was 'lichtobcten'. „Aan die lampen moest toen iets extra zijn. Ook als een lamp et brandt, moet het een leuk obct zijn." Dat is een zeer belangrijk cet van de meubelen van Jos augs: de balans tussen functie en orm. „De vorm in het ontwerp is langrijk, maar het meubel moet gebruiken zijn," vindt Laugs.

ij laat ook graag zien hoe het meuel in elkaar zit. Als voorbeeld oemt hij het meubelstuk 'Vesta', en tafel. „Het tafelblad is van verdelde vezelplaat (MDF genaamd). eestal wordt die in de meubelinustrie afgelakt, waardoor de houterven in het tafelblad niet meer ichtbaar zijn. Ik heb het tafelblad el ingekleurd met transparante k, maar daar doorheen blijven de ezels zichtbaar." Golvende vormen omen vaak terug in zijn werk. „De olfbeweging geeft spanning en racht en betekent leven. Het is een atuurlijke beweging." Laugs vindt et belangrijk dat zo'n organische orm terug komt, ook in de archiectuur. „Organische vormen in ebouwen maken dat ze beter opgeomen worden in de natuur. Dat is iet zo met een recht toe recht aanorm."

Modern en klassiek

og een belangrijk aspect van augs' werk is de tegenstelling tusen modern en klassiek. „Het is een itdaging om modern met klassiek e verenigen. Ik wil geen meubelen naken die mensen afschrikken, die koud of te agressief zijn. Dat kun voorkomen door te werken met lassieke elementen en symbolen. k verplaats het klassieke naar deze ijd."

Dat deed hij bijvoorbeeld bij de inichting van kapsalon 'Napoleon' in Maasbracht. Bijna alle meubelen ijn speciaal voor deze zaak vormegeven op de kappersstoelen na. Daarvoor heb ik zogenaamde

● *Meubelvormgever Laugs: „Mijn werk moet voor iedereen toegankelijk zijn en niet alleen voor één bepaalde doelgroep."* Foto: KLAUS TUMMERS

Louis XV stoeltjes genomen. De uitstraling van die stoelen pasten qua vorm heel goed bij mijn gehele concept voor het interieur van de kapsalon. Maar ik heb de stoelen wel geheel 'gerestyled'," zegt Laugs. Dat betekent dat de stoeltjes in deze tijd geplaatst zijn door middel van een eigentijdse stoffering in velours in de kleuren rood, blauw, groen en oranje en het inkleuren van het hout van deze stoeltjes in rood. „Op die manier schrikt zo'n stoel de klanten niet af, omdat ze de stoel in de klassieke versie vaak al kennen," aldus Laugs.

„Ik ga niet als architect te werk, maar als vormgever. Bij het inrichten van een interieur kijk ik naar wat de ruimte mij zegt en probeer ik er achter te komen hoe de karakters zijn van de mensen die er straks in gaan wonen. Ik probeer met zo weinig mogelijk middelen een zo groot mogelijk effect te bereiken. Budgettair is dat ook erg interessant," benadrukt Laugs. Hij ergert zich aan interieurs die maar half af zijn, omdat halverwege het geld op was. Zo werkt Laugs niet. „Al is het financieel soms niet haalbaar bepaalde aspecten van het ontwerp uit te voeren moet toch je proberen met andere middelen eenzelfde effect te bereiken. Dat vraagt creativiteit en inventiviteit. Als er bijvoorbeeld geen geld is voor een echte marmeren vloer dan polijst je een betonnen vloer en lak je die af, zodat je wel de sfeer creëert van een marmeren vloer."

Laugs vindt het contact met zijn klanten zeer belangrijk. „Ik overleg constant met mensen die mij een opdracht hebben gegeven voor de inrichting van hun huis. Niet alleen over het ontwerp, maar ik wil ook dingen over die mensen zélf weten: van welke landen en kleuren ze houden bijvoorbeeld." Laugs probeert in zijn ontwerpen de persoonlijkheid en voorkeur van zijn 'opdrachtgever' te verwerken. „Het interieur van een huis heeft namelijk z'n weerslag op de mensen die er in wonen. Als je iets van die mensen zelf in dat interieur legt, zullen ze zich er prettig in voelen," aldus Laugs. „Interieurs hebben een bepaalde symboliek. Elk voorwerp, elke vorm, elk materiaal heeft z'n eigen verhaaltje waarin iets van mij en iets van de opdrachtgever zit."

Fabrikanten

Laugs' eerste expositie was in 1987 in galerie 'Frozen Fountain' in Amsterdam. Sindsdien heeft hij zijn meubels op diverse woonbeurzen tentoongesteld, zoals op de Kunst RAI in Amsterdam, het gemeentemuseum in zijn woonplaats Roermond en op de Kunstbeurs in Gent. Na verloop van tijd kwam er ook belangstelling van fabrikanten voor zijn werk. „Of ze willen een heel nieuw ontwerp of alleen bepaalde gegevens uit mijn ontwerpen gebruiken. Ik overweeg dan of ik niet te veel concessies moet doen. Zo niet, dan vind ik het goed dat de fabrikant mijn ontwerp in productie neemt," zegt Laugs. Wat hij wel jammer vindt is dat hij de mensen die zijn meubels gewoon in een winkel kopen niet persoonlijk kan spreken en adviseren. „De dialoog ontbreekt dan. Maar ik denk dat mensen die mijn werk kopen wel iets kopen dat bij hen past. En als zij daarmee tevreden zijn is mijn doel bereikt."

Momenteel loopt de expositie 'Jos Laugs in het ABP' waar zijn collectie 'Furnitura' te zien is tot 30 september in het ABP-hoofdkantoor te Heerlen en is tijdens kantooruren te bezichtigen. Zondag 20 september tussen 14 en 17 uur is er een vrij toegankelijke culturele middag die verbonden is aan de tentoonstelling. Voor meer informatie: ABP 045-798100.

'Zwevende' wandpanelen onzichtbaar gemonteerd

● *De panelen worden onzichtbaar gemonteerd door metalen pennen in voorgeboorde gaten aan de achterkant van de dragers te steken.* Foto: GPD

DOOR MAR GROEN

Wandpanelen, voor het zichtbaar 'uitstallen' van decoratieve voorwerpen, planten, snuisterijen, boeken, enzovoort, worden in veel woningen graag toegepast. Vooral in kleinere vertrekken, waar wandkasten met deurtjes vaak een te massale indruk maken en de kamer nog kleiner doen lijken, is het aanbrengen van 'open schappen' een praktische oplossing.

Aan het uiterlijk van zo'n schappenwand gaat de consument steeds hogere eisen stellen. Aan zeer hoge eisen in decoratief opzicht voldoet zeker het pas nieuwe Mac Panel-systeem, waarbij de panelen volkomen onzichtbaar tegen de wand worden aangebracht. Dat levert een rustig beeld op omdat wandrails en plankdragers er totaal bij ontbreken. Vooral op wanden waarvan het oppervlak met fraaie bekledingsmaterialen is afgewerkt, komt het systeem heel goed tot zijn recht. Het lijkt alsof de panelen 'zweven'.

Tot de schoonheid van het geheel draagt ook de afwerking fors bij. De panelen zijn verkrijgbaar in diverse kleuren, ook in het klassieke genoest esdoorn. Ze hebben een softvormige voorzijde en de zijkanten zijn recht afgewerkt, zodat de panelen gekoppeld kunnen worden tot gewenste lengten. Ze zien er met hun dikte van 25 mm massief uit.

De bekleding van een sterke kunststof is onder en boven geheel naadloos 'doorgeplakt'. De panelen worden in een standaardlengte van 80 x 25 cm geleverd. Ook zijn kwartronde hoekpanelen verkrijgbaar.

De onzichtbare montagemethode is te danken aan de zware metalen pennen die met bijbehorende pluggen in de wand geplaatst worden. Ze steken tot 17 cm diep in gaten die aan de achterkant van de panelen zijn voorgeboord. Na het plaatsen van de pennen schuif je het paneel eenvoudig op de pennen (2 per paneel) en 'het zit'.

Voor een doe-het-zelver is het monteren geen probleem. Je moet, om de pluggen te plaatsen gaten van 13 mm diameter, ca 7 cm diep boren. De fabrikant heeft heel terecht rekening gehouden met de mogelijkheid dat bij het boren van de gaten wel eens wat 'verloop' kan optreden en dat dit tot gevolg zou kunnen hebben dat de panelen niet volstrekt horizontaal en haaks ten opzichte van de wand zouden komen. Dat is slim opgelost door de pennen ten opzichte van de pluggen enigszins excentrisch te plaatsen. Door een beetje verdraaien kunnen dus kleine afwijkingen worden bijgesteld.

Nog een voordeel van het systeem is dat voor het vernieuwen van wandbekleding in een oogwenk een 'vrije' wand beschikbaar is, zonder beschadigingen.

Gewoon de panelen van de pennen schuiven en de pennen uit de pluggen draaien. Na het behang- of pleisterwerk zit alles

dan ook weer in enkele ogenblikken op zijn plaats.

De panelen kosten, afhankelijk van de uitvoering, van 30 tot 60 gulden per stuk, inclusief het benodigde tweetal pennen met pluggen. Informatie: Mac Lean, Dordrecht, 078-139500.

● *De nieuwste snijlelies zijn te bewonderen op de binnententoonstelling Liliade* Foto: GPD

Nieuwe soorten lelies op Floriade

DOOR FRANS WEGMAN

Op de 'bijna laatste', twaalfde binnententoonstelling van de Floriade, de Liliade, zullen meer dan tweehonderd verschillende lelievariëteiten te zien zijn. De lelie behoort tot de oudst bekende bolgewassen, zoals blijkt uit oosterse geschriften van 2000 jaar voor Christus. Plant en bol werd een geneeskrachtige werking toegeschreven.

De laatste tientallen jaren hebben de veredelaars vele nieuwe methoden gevonden om de leliebloemen jaarrond beschikbaar te maken. Tevens komen er elk jaar weer nieuwe cultuurvariëteiten, de ene nog mooier dan de andere. Veel kwekers richten zich met name op de zogenoemde Aziatische hybriden, welke steeds grotere bloemen te zien geven, bestemd voor de snij.

De kleuren en bloemtekeningen lopen sterk uiteen. Zo is de nieuwe 'Daniela' zuiver wit, 'Josina' rood met oranje, 'Caressa' roze met wit hart, 'Mona' en 'Her Grace' heldergeel, 'Gran Sasso' oranje.

Op deze Liliade, die vanaf vandaag tot en met zondag 27 september is te bezichtigen, zullen ook veel lelies in pot worden getoond, zoals 'Little Girl' en 'Little Joy', beide met roze bloemen. Nieuwe LA-hybriden (Lilium longiflorum x Aziaat) zijn onder andere 'San José' en 'Santa Cruz', beide zalm/crème-kleurig.

Behalve de veel lelies zullen ook bloemen van onder andere Ixia en Nerine, andere bolgewassen die minder bekend zijn, worden getoond. Ook asters, chrysanten en andere herfstbloemen komen in de arrangementen aan bod.

Voor bloemschikkers is de stand van de Ikebana-vereniging zeker interessant.

Winterschilder viert zilveren jubileum

Het komend najaar begint het 25ste seizoen van de 'winterschilder'. Dat zilveren jubileum wordt op bescheiden wijze gevierd. Het getal '25' op de overall van het 'winterschildertje' in advertenties e.d. is het enige zichtbare teken van het jubileum.

Het fenomeen 'winterschilder' is uitgegroeid tot een nationaal begrip dat zelfs een plaatsje in de 'dikke Van Dale' heeft veroverd.

Dat succes heeft verschillende oorzaken. Allereerst hebben de gezamenlijke schilders consequent vastgehouden aan het herkenbaar figuurtje dat in alle promotionele activiteiten ten tonele wordt gevoerd.
Bovendien was en is de boodschap nog steeds dezelfde: het periodiek onderhoud van schilder- en behangwerk binnen kan het beste in de winter gebeuren door een bedrijf dat deelneemt aan de actie.

De opdrachtgever is niet alleen verzekerd van goed vakwerk, maar profiteert ook nog eens van een aantrekkelijke premie per man per dag.

In de afgelopen kwart eeuw is de schilder, mede dank zij goede opleiding, uitgegroeid tot een echte allrounder. Of het nu gaat om vlekkeloos behangwerk, het aanbrengen van wandbekleding of het afwerken van plafonds of vloeren, de schilder zorgt er voor.

Een minder bekend onderdeel van zijn vak is het geven van adviezen. Hij is op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen van kleuren, combinaties daarvan, hoe ze te gebruiken en op elkaar af te stemmen.

Het komende seizoen van de winterschilder duurt van 23 november tot en met 18 december van dit jaar en van 4 januari tot en met 19 maart in 1993.

Particuliere opdrachtgevers hebben in de perioden recht op een premie van 50 gulden per man per dag op het schilder- en behangwerk binnenshuis bij minimaal drie mandagen per werk.

Voor meer informatie: Bedrijfschap Schilders te Rijswijk, 070-3366500.

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel
045-719966
Voor méér resultaat
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Onroerend goed te huur gevraagd

Te huur gevraagd
huizen en flats
geen kosten voor verhuurder.
Tevens ook beheer van huizen. Bel vrijblijvend:
Grensland Immobiliën.
Tel: 045-453106 van 9.00 tot 13.00 uur.

Intrim Manager (Düsseldorf) zkt. representatieve woning **omg. Roermond** voor ca. 14 maanden. Tel. 076-658510.

Met spoed, tijdelijk gezocht (minimaal half jaar) **garage of stalling** voor kleine werkzaamheden aan klassieke auto. Omg. Geleen, Puth, Schinnen, Spaubeek of Sweikhuizen. Telefoon 04493-2048.

Te huur gevr. rustig gelegen WONING met tuin. Tel. 046-617978.

Te huur gevr. GARAGE in centrum Gulpen per 1-1-1993. Tel. 045-425346.

Te h. gevraagd omg. KERKRADE-C, app. of kl. woning i.v.m. werk Hamboldt. per 1-11-'92, plm. ƒ 700,-. Tel. 045-426905

Jongstel zoekt WOONRUIMTE in Roermond, huur max. ƒ 1.100,- per mnd. Tel. 040-623022, na 19.00 uur.

Gevr. vrijstaand WOONHUIS v. kennelbouw, fist. omg. Roermond-Meerssen. Tel. 046-755832.

Te huur gevr. woning/appartement, ongemeubileerd, in of nabij OIRSBEEK. Tel. 04492-5147.

Te huur gevr. woonhuis met garage, omg. grens AKEN, event. ook met verz. van oudere mensen. Tel. 09-49241534388 v.a. 20.00 uur

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur
van part. flatwoning compleet ingericht. Zeer geschikt voor privéwerk, min. 2 meisjes, gelegen Midden Limburg. Br.o.nr. B-2663 Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur centrum Geleen
Zeer groot gerenov. halfvrijst. herenhuis. Beg.gr: hal, woonk. en Suite, ruime woonkeuken, toilet, bijkeuken/berging, veranda. 1e verd.: 3 slpks., badk. met toilet, 2x v.w., douche. 2e verd.: royale zolder met vaste trap, c.v., en 4e slpk. Kelder en tuin, 45 m. met max. privacy. Waarborgsom gewenst. Tel. 046-742961, werkdagen tussen 19.00 - 21.00 uur. Zaterdag tussen 9.00 - 12.00 uur.

Eysden-Mesch
ƒ 1.250,- p.mnd. halfvrijst woonh. met gar. en gr. tuin. O.a. woonk. ca. 32 m2, keuken, 5 slaapk., 2 badk. met douche. Huurperiode 1 jr. Inl. Pustjens Makelaardij 04408-1423.

Te h. regio VAALS 1-2 pers. appartem., woonk., slaapk. keuk., badk., gemeub. en voorz. van alle comfort. Vrij vanaf 1-10-'92. Tel 045-444913

"Het Bastion" BV verhuurt te SITTARD Rijksweg Noord per 1 november een 1 kamer flat (studio) ƒ 412,- plus ƒ 75,-. Er is een selectieprocedure. Inl. 046-375045 "Het Bastion" BV, Margrietlaan 121, 6191 XG Beek.

Te huur bedrijfs OPSLAGHAL, plm. 450 m2, centr. Heerlen. Tel. 045-750531.

GEMEUBILEERD appartement te huur. Ind.: woonk., 3 slaapk., keuken, douche, wc, aparte ingang en parkeergel. Hunsstr. 48, Ubachsberg. 045-751635.

Per 1 okt. bovenwoning met 1 slpk. keuk., woonk. en douche in OIRSBEEK. Inl. 080-782825 na 18.00 uur.

VALKENBURG: kl. bungalow met 2 slpkmrs. gestoff./gemeub. te h. v. 6 mnd. af 15-10, ƒ 835,- p.m. excl. Inl. 04459-1305.

Te huur vakantie BUNGALOW compleet ingericht tot 4 pers. Inl. 04407-1321.

Winkel-woonhuis, werkpl. te h. in EIJSDEN. Vroenhof 12. Tel. 04409-1266.

VALKENBURG: te huur bedrijfsruimte in centrum, geschikt voor div. doeleinden, t.w.: kantoren, winkel, magazijnen, eigen parkeerplaats. Tel. 04406-13961/15800.

Grote (ZAAL)RUIMTE te huur in omg. Holset/Vaals voor div. doeleinden geschikt o.a. horeca of woning etc. Inl. 045-719003. Na 17.00 uur 04454-61018.

VALKENBURG, te huur ruim appartement in centrum. 04406-13961/15800.

Te huur luxe gemeubileerd APPARTEMENT te Schin op Geul met tuin, direct te aanv., ƒ 3.400,- all-in per mnd, provisie 1 maand huur met BTW. Bellen tussen 9.00-13.00 uur Grensland Immobiliën 045-453106.

Te huur BRUNSSUM ind. terr. Hendrik nieuwbouw bedrijfsruimte ca. 900 m2, compl. met kraanbaan, overspanning 24 m. Huurpr. p.jr. ƒ 75,- p.m2. Inl. 045-271958.

Onroerend goed te koop aangeboden

Bedrijvenpark
Op zichtlokatie gelegen b.p. Wolfkoul te Susteren. Breedte en diepte kunnen in overleg worden bepaald. Koopprijs op aanvraag.
Inl. Grouwels/Daelmans, 043-254565 b.g.g. 641321.

****** Spaarhypotheek - 8,9% ******
Hypotheekcentrum Limburg
☎ 045 - 74 16 16

*** KIES VOOR ZEKERHEID ***
Spaarhypoth. 8,8%, 20 jaar vast
Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens.
Bel tijdens kantooruren: 045-712255.
Stienstra Hypotheekservice

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

Grensland Immobiliën Zoekt
met spoed huizen in Kerkrade en omgeving, voor onze duitse klanten.
Geen verkoop, geen kosten. Bel. van 8.00-13.00 uur.
☎ 045-453106

Te koop
gevraagd Bouwgronden en / of Slooppanden
vaste afwikkeling mogelijk. Info. tel. 045-226650.

Voerendaal
In Ransdale een bouwperceel, groot ca 375 m2, met vergunning, bouwtekening, etc. voor de bouw van een karakteristiek vrijstaand landhuis. De bekleder alle mede inpandige garage is gereed, terwijl tev. de bekostenen t.b.v. bouw aanwezig zijn: Prijs ƒ 97.000,-k.k.
Zeker voor de eigen bouwer een buitenkansje!!

LIVAC bv
Akerstraat Nrd. 11, Brunssum. Tel. 045-220550.

Hoekwoning
te Schinveld, Bouwbergstr. 85-'87 (veel mog.heden), Ind.: kelder, woonk., keuken, badk., wc, gang, 3 slaapk., 2e zolder en 2e badk., vaste trap n. zolder, c.v., dubb. berging. Perc. opp. plm. 450 m2. Pr. ƒ 135.000,- k.k. Tel. 045-272203.

Direkt de hoogste prijs!!
Wij kopen direkt zelf aan, geen makelaarskosten, Aanvaarding op langere termijn of opknappen geen bezw. DENIS VASTGOED, bel vrijblijvend 040-518428.

Na een zeer goede verkoop
zoeken wij dringend voor onze klanten huizen in het gehele grensgebied.

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH
Tel. 09-49 24073017 van 9.00-13.00 uur.

Zelf verhuizen?
Liever met een bestel- of vrachtauto van AUTORENT BASTIAANS.
v.a. ƒ 65,- per dag ex. btw, incl. 100 km. Wij sturen u graag een prijslijst. Bel: 045-724141 Heerlen, Spoorsingel 50.

fortwoningen: een klasse apart
Je eigen huis in houtskeletbouw; flexibel bouwen in: SLEUTELKLAAR, RUWBOUW OF CASCO.

VOOR MEER INFORMATIE:
Bouwkundig Adviesburo Prevoo
Boschweg 1, Bunde. Postbus 35, 6240 AA Bunde. Tel. 043-646563.

Vrijst. villa met praktijkruimte
Voerendaal, Keerberg 90 op goede stand.
Ind.: grote woonk. met open haard, hal, kelder studeerk., garage, 5 slpkrs, badkamer, tuin met veel privacy.
Info.: John Borger, 046-752193.

Wilt U uw huis verkopen
Wij zoeken voor onze Duitse klanten vrijstaande en halfvrijstaande huizen in het grensgebied.
IMMOBILIEN DÜSTERWALD
Tel. 045-351254.

Bouwkavel Heerlen in bp Vrusschemig
800 m2, frontbr. 18,75 mtr. Prijs ƒ 135.000,- v.o.n. Tel. 045-226286.

Norel nieuwe dimensie in bouwen
Uitgekeken op recht toe recht aan konstrukties? Op zoek naar nieuwe dimensies, fraai van vorm, uitgekiende kleuren en korte bouwtijd. Norel maakt het voor u rond.
Bel Hamar, 045 - 210719 voor informatie en referenties.

HEERLERHEIDE
te koop 225 m2 bedrijfsruimte (winkel, toonzaal met marmeren vloer). Met bovenwoning en aparte ingang. Geschikt voor vele doeleinden.
Ganzeweide 111, Heerlen Noord. Inl. 045-211767

Wylre
Tussenhuis, geen achterburen, grote tuin. Terras met vrij uitzicht, bwj. 1930, onderkelderd, badk. 3 slpkmrs. zolder. C.v. gas. Geen garage mogelijk, Prijs ƒ 140.000,-
Makko Gulpen
NVM-makelaar-taxateur o.g. Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182. Zaterdags van 10.00 tot 12.30 uur.

Met een advies van BAC, koopt u op uw gemak!
Unieke aankoopbegeleiding, zonder extra kosten met een onafhankelijk hypotheekadvies.
Hypotheken van alle belangrijke geldgevers.
Inl. BAC, Heerenweg 316a, Heerlen. Tel. 045-210101.
Van maandag t/m vrijdag tijdens kantooruren.

Hulsberg............ƒ 189.000,- k.k.
Halfvrijstaand woonhuis met carport en tuin. Ind.: o.a. living ca. 36 m2 met luxe keukeninstal., 3 ruime slaapk., badk. met douche, 2e toilet en v.w. meubel, ruime bergzolder. Inl. Pustjens Makelaardij 04408-1423.

Partij, van Cosselaerstraat
ƒ 210.000,- k.k.
Halfvrijstaand woonh. met 3 slaapk. en mooie badk. Beg.gr. geheel verbouwd. Zeer ruime woonk., luxe keuken, bijkeuk., berging en carport. Uit. kwaliteit. Perc.opp. 513 m2.

Vijlen, Groeneweg
ƒ 145.000,- v.o.n.
Authentieke halfvrijst. vakwerkwoning met tuin en weiland in de buurtschap Groeneweg (stiltegebied). Dak is beschoten, er is c.v. (olie). Renovatie noodzakelijk. Ind.: kelder, woonkeuken 4x3 mtr. woonk. 5x3 mtr. 2 slaapk., aanbouw 8x2.50 mtr. Aanv. direkt. Perc.opp. ca. 2.500 m2.

Schinveld, Kloosterstraat
ƒ 200.000,- k.k.
Winkel met dubbel woonh. op goede lokatie. Momenteel supermarkt. Renovatie noodzakelijk. Aanv. sept. 1992. Zaterdag kantoor geopend van 10.00-13.00 uur.

VONCKEN MERTENS
MAKELAARDIJ O.G./ADVIESBURO VERZEKERINGEN
Rijksweg 9 Gulpen 04450 - 1724 / 1754

Partij-Wittem
Uitstekend onderhouden woonhuis, bwj. '86, Ind.: hal, toilet woonk. met parket, keuken. 1e verd.: 3 slpk. (2 met parket) ruime badkamer, zolder en garage. Het gehele pand is voorzien van dubb.beglazing en rolluiken. ƒ 197.500,- k.k. Immobilien Brausen-molenkamp. Tel. 04454-63637.

Te koop vrijst. pand met bedrijfsruimte en appartement te BRUNSSUM, z.g.st., pr. ƒ 196.000,- k.k. Tel. 045-229594.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Helden Panningen
Te koop nabij het centrum, Stoxerweg 11 een mooi gelegen WIT BOERENHUIS met plm. 15 are grond. Inl. en bezichtiging op afspraak. Tel. 04760-73165.

Wijlre
Vrijst. herenhuis, bwj. 1986. Perceelopp. 500 m2. Ind.: kelder. Living 45 m2, eiken keuken met app., hal, toilet. Vloerverw. Verd.: cv-ruimte, 3 slpks., badkamer met 2e toilet. Vaste trap naar ruime zolder met raam, wastafel, cv en w.a. Aanvaarding in overleg. Vr.pr. ƒ 298.500,-. Tel. 04450-3753.

Woning te k. 2 onder 1 kap
te Hulsberg
gem. Nuth. Tel. 04405-2620 voor afspr. zat. na 11.30 uur.

Brunssum
in de buurt v.h. ziekenhuis a.d. Past. Hagenstr. wordt binnenkort gestart met de bouw van 5 halfvrijst. karakt. Urban-won. waarv. er nog slechts 1 te koop is.
Prijs ƒ 165.000,- v.o.n. (met mogelijkheid v. gar.) Verdere info op aanvraag
LIVAC bv
Akerstr. Nrd. 11, Brunssum Tel. 045-220550.

Gevr. APPARTEMENT Hrl./H'broek/Brunssum tot ƒ 600,- p.m. 045-210632.

Met spoed gevr. woonhuis in GELEEN/Sittard en omstreken tot ƒ 200.000,-. Beloning ƒ 500,-. Br.o.nr. B-2527, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. C-KERKRADE een stadsappartement op beg.gr. Ind.: woonk. open keuken, 1 slpkmr. douche, w.c. kleine berg. pr. ƒ 92.500,- k.k. Inl.: 09-49.2407.3017.

ZAKENPAND met woonhuis in groeigemeente, gesc. v. div. branches, ruime parkeerpl. Aanv. en prijs o.n. Br. o.nr. B-2615, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop de helft van een CARRE-BOERDERIJ met binnenplaats; ca. 1.800 m2 grond, met 2 paardenstallen vr.pr ƒ 185.000,-. Op de Bies 59, Schimmert. Tel. 04404-1596, na 18.00 uur.

Te koop huis met tuin, gelegen ... rustig gel. nabij bosrijke omg. NEEROETEREN, Maaseik. Vr.pr. 4.000.000 Bfr. Tel. 0932-89-864462 of 665213.

BRUNSSUM, het Ambacht 7, halfvrijst. huis met garage 3 slpks., complete badk., zolder via vaste trap. In prima staat. ƒ 192.000,-k.k. Inruil eigen woning mogelijk. Wijman & Partners. 045-728671 / 045-274700.

HEERLEN, Unescoplantsoen 29, goed onderh. eengezinsw. met 3 slpks. Kopen is goedkoper dan huren. Prijs ƒ 115.000,-k.k. Wijman & Partners. 045-728671 / 045-274700.

CADIER EN KEER, Torenstraat 4, op 7 km van M'tricht gelegen vrijst. woonh. met 4 slpks., luxe afwerking en optimale isolatie. Op loopafstand van winkelcentrum. Inruil huidige woning mogelijk. Prijs ƒ 289.000,-k.k. Wijman & Partners. 045-728671/ 045-274700.

SITTARD, Daelenbroekstraat 17, halfvrijst. woonh. met 3 slpks., overdekt terras grote garage met zolderruimte. Pand verkeert in uitstekende staat. ƒ 210.000,- k.k. Wijman & Partners. 045-728671 / 045-274700.

BELG. LIMB. vrijst. woonhuis overd. terras, '60, 10 km. van Weert, tegen natuurgebied, opp. 4.800 m2. Bijgebouwen 500 m2. Zeer rustig gelegen. ƒ 228.000,- k.k. Tel. 04756-6654.

Te k. gerenoveerde woning met tuin te DILSEN België. Tel. 09-3289566485.

SITTARD centraal gelegen half.vrijst. woonhuis. De Limpensstr. 3, 04499-4714.

BOUWGROND te koop te Eygelshoven 455m2 ƒ 85.000,- k.k. 045-453106. Grensland Immobiliën.

Te k. mooie tussenwoning in HOENSBROEK, 3 slpks., kleine badkamer, moderne eiken keuken, gr. woonkamer, zolder, kelder, berghok c.v. Tuin. Vr.pr. ƒ 138.000,-. Tel. 045-216241.

SCHAESBERG, Swagemakersstr. 16, halfvr. woonhuis '58, tuin, garage, 3 slpks, woonkamer, keuken, bijkeuken, veranda, kelder, zolder, perc. 350 m2, vr.pr. ƒ 180.000,- k.k. Bopa o/g 045-324133 (ma. t/m vr.)

Te k. WIJLRE, Dr. Francesstr. 15, goed onderh. halfvrijst. hoekwoning met gar./berging, ruime woonk. met open haard, keuken met aanb. instal. en app., badkmr. met ligbad, 3 slpks., c.v. gas, vr.pr. ƒ 210.000,-k.k. Aanv. i.o. L. Smeets, beëdigd taxateur o.z. Op den Pas 11, Nuth. Tel. 045-242118 of 352324.

BRUNSSUM, Ridder Ulrichstr. 22, half vrijst. woonh. op perc. van 530 m2 met garage. Pand verkeert in uitstekende staat. Moet gezien worden. ƒ 174.000,-k.k. Wijman & Partners. 045-728671 / 045-274700.

Te k. gevraagd HUIZEN voor Duitse gezinnen. Euro Immobilien, tel. 045-414015

LANDGRAAF, te k. centr. gel. voll. gerenov. halfvrijst. karak. herenhuis. Veel leefruimte, 4-5 slaapk., gr. tuin 590 m2. Vr.pr. ƒ 209.000,- k.k. Tel. 045-324336.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevr., opknappen geen bezwaar. 040-520558.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

OBBICHT: te k. groot ouder woonh. (boerderij-model) met garage en loods en huisweil. Gesch. v. dubb. woning. Perc.opp. 1.610m2. Uitzicht over Maas. Vr.pr. ƒ 275.000,-. Maasstraat 43.

Te koop woning, Pijnsweg 47, Welten-HEERLEN, 3 slaapk. Inl. 045-310344.

MAASTRICHT-Zuid. Luxe vrijst. woonh., nabij AZM, rust. groene omg., veel extra's. Vr.pr. ƒ 297.000,- k.k. Inl. Van Gerwen Makelaardij B.V. tel. 043-252425.

Bedrijfsruimte

Autospuitbedrijf plus 3 autogarages
te koop te Kerkrade, goed onderhouden, goede ligging, met werkplaats, afzuiging, binnenhof, kantoorruimte.
Pr. ƒ 345.000,- k.k.
Grensland Immobilien, tel. 045-453106.

Uniek aanbod: Representatieve kantoorruimte te huur in direkte omgeving van Heerlen-Sittard
Per direkt te aanvaarden kantoorruimte met diverse faciliteiten in representatief monumentaal pand aan de rand van Amstenrade.
Modern gemeubileerd en gestoffeerd, met gebruik van keuken en voorzien van telefoonaansluitingen.
Ruim voldoende gratis parkeerruimte en opslagruimte.
Goed bereikbaar v.a. de autowegen Eindhoven-Maastricht en Aken-Heerlen. Rustige werkomgeving met prachtige achtertuin in de directe nabijheid van de stedelijke centra Heerlen, Brunssum en Sittard.
Aantrekkelijke huurprijs.
Voor info tijdens kantooruren: Mw Wilbert, tel. 04492-5300.

Te huur zoekt u goedkope KANTOORRUIMTEN te en 2e verdieping 2 x 135m2 centrum Heerlen. Te bevr. 045-750025 ook voor andere doeleinden te gebruiken.

Te huur aangeb. BEDRIJFSHAL 1320 m2. Kissel Heerlen. Totaal geïsoleerd, verwarming, kantoren parkeergelegenheid. Inl. Blasse Beleggingen 045-412189 b.g.g. 310657.

Te huur bedrijfs OPSLAGHAL plm. 450 m2, centr. Heerlen. Tel. 045-750531.

Te h. BEDRIJFSRUIMTE, Handelsweg 23, Geleen (Industrieterrein Borrekuil), afm. 28,5x33 mtr. (940m2). Vdje hoogte 5 mtr. inpandig kantoor, afm. 7x4½ mtr. Kantine, was en w.c.-inkl. aanwezig. Geh. omgeven door Heras Hekwerk. Vrij te aanvaarden per 1-10-92. Huurprijs ƒ 4.800,- per maand. I.Z.I. Geleen Onroerend Goed BV Handelsweg 10, Geleen. Tel. 046-745240/752118.

Te koop kantoor of WINKELPAND in centr. van Heerlen. Winkel plm. 60 m2 en 13 kamers. 045-724690.

Te huur KANTOORRUIMTE te Kerkrade, plm. 50 m2. Tel. 045-351401.

Te huur leuke winkelruimte op goede locatie, 25 m2, toilet aanw., ƒ 400,- p.mnd. Bloemenmarkt 37, GELEEN Info John Borger, 046-752193.

Machines/Verbouwen

Heftruck huren
Frissen b.v. bellen 04406-40338
Vroenhof 92, Valkenburg
Komatsu dealer

Bouwmaterialen & Machines

J.V.D. VLOERTEGELS. 10% korting. Lijm en voegsel gratis. Franco thuis. De Hut 7, Gulpen. Open van 13-18 uur. Tel. 04450-1970.

Te koop BOUWLIEN, 220 Volt, vaste pr. ƒ 900,-. Tel. 045-226264.

BOUWGROND. Te koop nog enkele kavels v.a. 750 m2 te Stevensweert aan het water, vr.pr. v.a. ƒ 61.500,- k.k. 04493-4308.

Te koop Scheppach FREESHULPSTUK, z.g.a.n. Termaar 32, Klimmen.

Te koop aangeboden:
Sanitair, keukenboilers, licht armaturen, electr. kabel, waterwaste platen, deuren met kozijnen.
Alles zo goed als nieuw!
Tevens ijzeren en houten balken, kepers, panlatten, veldbrandstenen etc. Handelsonderneming WOLTER, De Koumen 51, Hoensbroek. Tel. 045-229999.

Romneyloodsen Nissenhutten
In en verkoop, verhuur, verplaatsen, isoleren.
SYSTEEM LOODSEN BOUW BV
Tel. 01892-16195. Fax. 01892-18148.

Ruime keuze uit 25 gebr. TOYOTA EN KOMATSU
vorkheftrucks
vanaf 700-2500 kg. met benzine-, gas-, diesel- en electromotor. Voor verkoop, verhuur en service Collé, Nusterweg 90, Sittard. Tel. 046-519980.

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

Te k. CIRKELZAAG comb. met schaaf- en diktebank, frees- en boorfrees, als nw. Tel. 04492-1852.

BALKEN, vloerplanken, kinderkoppen, plafonds, ijzeren palen, zand etc. Bouwbergstr. 100, Brunssum. Tel. 045-251964.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Te k. oude gebakken KLINKERS, plm 140 m2. Tev. veldbrandstenen. Tel. 04454-65848.

AANBIEDING! Te k. 2de keuze Maranti/grenen/vuren (Fins) hardboard (merbau/ceder) binnen- en buitendeuren va. ƒ 20,- tot ƒ 85,-; rollen dakleer alle soorten va. ƒ 20,- t/m ƒ 50,-. Laminaat parket incl. ondertapijt ƒ 30,- p.m2. Werkbladen (aanrecht) ƒ 30,- p.m. En div. soorten houten platen en buitenlampen. Rennemigerveldweg 70, Heerlen. 045-727742/724000.

Gebruikte MACHINES: Mestverspreiders 4, 5 en 7 ton; Mengmestverspreiders 4200 ltr; kiepwagens 8 ton tandem; 2, 3 en 4 schar ploegen; Kärcher warm- en koudwaterreinigers; Hef-mast voor kuilvoersnijder; Dücker klepelmaaier; Volvo stoomcompressor; Rumpstadt vaste cultivator; Tarlos diepwoeler; 2 Rijs P.Z. maaihakselaar; P.Z. frontmaaier; Kemper Opraapwagen; Voorlader voor Zetor trekker; Rolbezem 2.20 mtr. driepunts; Kubota en Iseki trekkers vanaf 12 tot 26 p.k.; 12 p.k. Zitmaaier nieuw met transportschade; Isaria zaaimachine 3 mtr. Ruime keuze uit een grote partij trekker- en landbouwbanden. Collé Nusterweg 90 Sittard. Tel. 046-519980. Collé Koningsbosch. Tel. 04743-1205.

In/om de tuin

Sierbestrating
Arnold Opreij
Heerlerbaan 275, Heerlen.
Beatrixhaven Maastricht.

VIJVERFOLIE
ƒ 5,- per m2. Tuincentrum Lou Peukens, Hoolstr. 62a, Beek. Tel. 046-375189.

Geïmpregneerde TUINPLANKEN, palen, vlonderplanken en damwand. Houthandel Jos Kuijpers, Holstr. 43, Margraten. Tel. 04458-1982.

Te koop witte ROZENSTRUIKEN, pr. ƒ 2,50 per stuk. Tel. 04750-25318.

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Profiteer nu van onze sterk verlaagde NAJAARSPRIJZEN van gazonmaaiers, bosmaaiers, zitmaaiers en tuinfrezen. Collé, Nusterweg 90, Sittard. Tel. 046-519980.

BLADZUIGERS/blazers: 6 types bladzuigers al v.a. ƒ 529,-. Ook voor gazonmaaiers, freesmachines, smalspoor trekkers, zitmaaiers, houtversnipperaars, kettingzagen en motorzagen kunt u bij ons terecht. Lozeman Tuinmachines b.v. Markt 14, Lottum. Tel. 04763-2341.

Te koop ... knippen en ... hagen, (fruit)bomen, struiken, incl. afvoeren; aanleg tuin, sierbestrating, vijver, oprit etc. Tel. 04492-2758.

OPENBARE VERKOOP van RUSTIG gel. WOONHUIS, ENKESTRAAT 37 te KINROOI (Molenbeersel), dicht bij grens, samen met versch. **BOUWGRONDEN O.B.** en **LANDBOUWGRONDEN** op 7 oktober 1992 om 15 u. in zaal Willenhof te Molenbeersel.
Inl. notaris **K. SCHOTSMANS**, tel. 089/75 51 65.

Zit/slaapbank '4-Play' meubel van het jaar

DOOR THEA WAMELINK

Aan welke ontwerpen de jaarlijkse meubelprijzen in het kader van de Internationale Meubelbeurs in Utrecht worden toegekend, daarover beslissen jury's van deskundigen. Maar of die meubels, als ze in produktie worden genomen, later ook worden gekocht, daarover beslist de consument. De meubelverkoper houdt met zijn inkoop dan ook zo goed mogelijk rekening met de smaak van de consument.

Detaillisten kijken daarom met andere ogen naar meubels dan deskundigen op het gebied van ontwerpen. Aan de bezoekers van de meubelbeurs wordt elk jaar gevraagd wat zij het beste meubel vinden, dat vervolgens tot 'meubel van het jaar' wordt verkozen. Toen op de laatste dag van de Meubelbeurs '92 alle stemmen waren geteld, bleken de meeste te zijn uitgebracht op het zit/slaapmeubel '4-play' van Eric Djie. Hij heeft dit felgele meubel in eigen beheer geproduceerd.

Uitgangspunt voor zijn ontwerp was dat een functioneel meubel ook mooi kan zijn. „Functionaliteit hoeft niet ten koste te gaan van de esthetiek," aldus Djie, die een opleiding heeft gevolgd aan de Kunstacademie in Utrecht. Hij treedt hiermee in het voetspoor van een beroemde voorganger, Otto Wagner, die rond de eeuwwisseling stadsarchitect van Wenen was. Hij stelde het zelfs nog veel sterker. Een bekende uitspraak van hem: „Wat niet praktisch is, kan ook niet mooi zijn."

Djie heeft tijdens de beurs gemerkt dat mensen zijn bank mooi vinden, maar er aan voorbij gaan zonder gezien te hebben dat hij ook nog als slaapbank te gebruiken is. Met een lichte hefbeweging maak je van de zitbank een ligbed. Doordat onder de achterste poten wieltjes zijn aangebracht is de bank uiterst mobiel.

● *Eric Djie toont de praktische bruikbaarheid van 'zijn meubel van het jaar '92'.* Foto: GPD

Vakbeurs met omvangrijk omlijstingsprogramma en buiten- en binnendemonstraties

BouwMecc '92 in teken van Euregio

● *Fabrikanten demonstreren hun nieuwste produkten en machines, bijvoorbeeld deze elektronisch gestuurde schaaf- en vandiktebank, die nauwkeurig op maat geschaafde profielen aflevert.*

De tweede aflevering van de vakbeurs BouwMecc '92 krijgt dit jaar een typisch Euregionaal karakter. Zo wordt een Euregionale ontwerpprijs uitgereikt en zal tijdens een symposium ook van gedachten worden gewisseld over het prestigieuze Maastrichtse Céramique-project. De beurs wordt van dinsdag 6 tot en met vrijdag 9 oktober gehouden in het Maastrichts Expositie en Congres Centrum (Mecc).

Gerekend wordt op een hoger bezoekersaantal dan de circa elfduizend van vorig jaar. Mecc-directeur P. Elzinga: „De eerste editie van BouwMecc was een groot succes, dit keer kan het alleen maar beter. Vorig jaar waren er 104 exposanten.

Dit jaar hebben zich al 148 deelnemers aangemeld, ook uit de Euregio. Er zullen dan ook zeker meer bezoekers komen uit Duitsland en België."

De opening van de beurs dinsdag 6 oktober staat in het teken van het 'Bouwbesluit', dat sinds kort van kracht is. In een forum zal uitgebreid op de nieuwe regelgeving worden ingegaan.

Ontwerpprijs

's Middags vindt in het kader van de architectendag onder andere de uitreiking plaats van de Euregionale ontwerpprijs. Studenten van bouwkundige opleidingen in Maastricht, Diepenbeek (Hasselt), Aken en Luik zijn hiertoe met elkaar in competitie gegaan. De wedstrijd is een initiatief van het Mecc en de Bond van Nederlandse Architecten (BNA) kring Zuid-Limburg.

Een ander actueel thema dat 7 oktober aan de orde zal komen, zijn 'Volkshuisvestingsplannen, een nieuw instrument in het lokale volkshuisvestingsbeleid'. Diezelfde dag is er behalve een mede door de Rijksuniversiteit Limburg georganiseerd dagprogramma over 'Wonen boven winkels' ook een studiebijeenkomst over 'Duurzame verkeersinfrastructuren voor regio en bedrijf'.

Op 8 oktober is er een studiebijeenkomst over 'Bouwbesluit en renovatie' en op de laatste dag – 9 oktober – wordt de nationale Schildersprijs uitgereikt. Tien objecten zijn hiervoor genomineerd, waaronder ook het Theater aan het Vrijthof in Maastricht.

Nieuw tijdens BouwMecc is een buitenexpositie. Op een terrein van 2000 vierkante meter nabij de expositiehallen zullen door deelnemers aan de beurs permanent demonstraties met grondverzet- en andere mobiele bouwmachines worden verzorgd. Ook in de twee beurshallen worden tal van produktshows en demonstraties gegeven.

Openingstijden

De vakbeurs is niet alleen interessant voor de professionele sector en vertegenwoordigers van overheden, maar ook voor de (bijna) professionele bouwers in eigen beheer. Om een bezoek aan de slechts vier dagen durende beurs voor al deze groepen mogelijk te maken is besloten de beurs woensdag 7 en donderdag 8 oktober tot 22.00 uur open te stellen. De beide andere dagen 6 en 9 oktober is BouwMecc 92 van 13.00 tot 18.00 uur geopend.

Originele voorwerpen van origami-papier

Watervast origami-papier is een dunne kartonsoort die aan beide zijden zodanig behandeld is dat er geen water doorheen kan, net zoals het karton van een melkpak. Je kunt er dus bloemenvazen van maken, een 'drijfschaal' of plantenpot, maar bijvoorbeeld ook leuke 'waterspeeltjes' voor de kinderen, zoals bootjes.

Het grondprincipe van het maken van waterdichte voorwerpen is de vouwtechniek. Het papier is vrij stug en het moet dan ook, voordat het gevouwen wordt, met een 'rilpen' (een soort stompe prikpen) gerild worden. Na die behandeling laat het zich vrij gewillig in de gewenste vorm vouwen.

Tekenen

Het materiaal heeft een glimmende en een matte kant. Je kunt zelf bepalen welke kant je in het zicht laat komen; wat de waterdichtheid betreft is er geen verschil.

Het uittekenen van vouwlijnen op watervast origami-papier moet ook met de rilpen gebeuren. Potlood of pen laten namelijk vuile vlekken achter. Dat rillen dient secuur te gebeuren. Druk daarbij stevig op de pen, maar de beschermlaag mag niet beschadigd worden, anders kan op de vouwen lekkage optreden. Trek de lijnen in één beweging van begin- naar eindpunt. Op deze manier moeten alle lijnen (op dezelfde kant van het karton) gerild worden.

● *Van origami-papier zijn door heel wat 'gebruiksvoorwerpen' te maken.* Foto: GPD

Bij het aftekenen van bijv. een bodem kan het best een mal gebruikt worden, om keurig rechte lijnen en hoeken te krijgen.

Na het uitzetten van het patroon kan het vouwen beginnen. Daarbij is de volgorde belangrijk. Vouw eerst voorzichtig de omtrek van de bodem. Van daaruit worden de lange rechte en diagonale lijnen gevouwen. Nu wordt het materiaal wat beter handelbaar omdat er minder spanning op staat. Vouw de overgebleven lijnen, waarbij het werkstuk als het ware vanuit de bodem omhoog 'gebouwd' wordt, vanuit een plat vlak naar een driedimensionale vorm. Per abuis omgekeerd gevouwen lijnen kunnen zonder probleem teruggevouwen worden.

Verbindingen

Bij de meeste voorwerpen die van watervast origami-papier gemaakt worden zal hier en daar ook wat lijm nodig zijn. Handig en snel gaat dat met het lijmpistool of Bison-Col. Smeer de lijmvlakken of lijnen totaal in, zodat een waterdichte naad verkregen wordt.

In plaats van met lijm kan ook een verbinding gemaakt worden door smalle reepjes origami-papier vast te rijgen via vooraf geprikte gaatjes. Maar dat is natuurlijk geen waterdichte verbinding.

Het werken met watervast origamipapier is een leuke, niet moeilijke techniek, die bovendien originele voorwerpen oplevert die ook uitstekend als cadeautje kunnen dienen.

Je kunt er bovendien veel eigen fantasie in leggen.

Veel voorbeelden van het werken met dit materiaal zijn te vinden in het boekje 'Origami interieurdecoraties' van Pieter van der Wolk, dat voor *f* 19.90 in de boekhandel en in hobbyspeciaalzaken verkrijgbaar is.

Voor meer informatie: Comar Creatief, 013-438444.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 15 september 1992.

De rente op de kapitaalmarkt is de afgelopen week gedaald. Daarnaast heeft de Nederlandse Bank in navolging van de Duitse Bundesbank ook haar rente verlaagd. Desondanks noteerden wij deze week geen renteverlaging, wel een rentestijging bij de Zwolse Algemeene voor het 3-jaars tarief van de verbeterde levenhypotheek.

				rentepercentages		
Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35.1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,36	3,76
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,36	3,76
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,50	5,36	3,76
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	9,90	6,48	5,25
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,08	4,94
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,20	5,18	3,61
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,10	5,11	3,55
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,10	5,11	3,55
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9.00	5,88	4,78
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	8,90	5,82	4,72
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	9,60	5,48	3,87
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	9,60	5,48	3,87
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	9,10	5,13	3,57
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	8,90	4,99	3,46
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	8,90	4,99	3,46
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,90	5,82	4,72
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	8,90	5,82	4,72
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,34	3.75
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,41	3,81
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,20	6,01	4,88
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,01	4,88
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	0,25	9,40	5,29	3,71
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	0,25	9,40	5,29	3,71
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,10	5,08	3,51
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,40	5,29	3,68
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,40	6,15	4,99
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,88	4,78
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	9,60	5,39	3,77
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	1,00	9,40	5,34	3,75
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	9,40	5,34	3,75
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,36	3,76
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,27	3,63
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,70	6,34	5.15
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,08	4,94
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,33	3,74
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,50	5,40	3,79
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	9,50	5,40	3,79
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,60	6,16	4,99
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	5,90	4,78
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	9,70	5,53	3,90
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	9,50	5,39	3,78
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	9,50	5,39	3,78
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	1,00	9,70	6,34	5,15
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	1,00	9,30	6,08	4,94
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,29	3,68
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,50	5,36	3,74
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,70	6,34	5,15
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,01	4,88
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	9,30	5,25	3,67
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	9,30	5,26	3,68
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	9,20	5,19	3,62
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,29	3,68
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	9,20	5,20	3,63
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,88	4,78

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. *f* 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Zonnewijzer symbolisch decoratief tuinelement

DOOR MAR GROEN

Decoratieve elementen in de tuin staan de laatste jaren sterk in de belangstelling. Vooral nostalgische ornamenten zoals naar klassieke vormen gereproduceerde beelden, fonteinen, pompen, sokkels en zelfs van marmerspecie vervaardigde zuilen voor een pergola zijn niet alleen in de breed gesorteerde tuincentra maar ook in steeds meer particuliere tuinen te vinden.

Er is ook een groeiende interesse te bespeuren voor de zonnewijzer. Het is het oudste instrument om 'de tijd te meten', de allervroegste voorloper van onze mechanische klokken die intussen zijn opgevolgd door de digitale tijdwijzers.

Uurtekens

Een zonnewijzer in de tuin fungeert voornamelijk als sierstuk. Maar het is toch wel aardig dat hij ook, althans wanneer de zon zich zo uitbundig laat zien als in de afgelopen zomer, de tijd via de staaf ('stilus' heet dit pijlvormige onderdeel officieel) nauwkeurig kan aangeven. Het zonlicht werpt een schaduw op een vlak. De eenvoudigste zonnewijzer was, en is nog steeds, een tegen een muuroppervlak, verticaal geplaatste staaf zoals men die, omhoog kijkend, op vele monumentale gebouwen kan ontdekken. Het muurvlak waarop de schaduw van de stilus valt is voorzien van uurtekens.

Veel sierlijker zijn de bolvormige zonnewijzers, die de globevorm van aarde en zon symboliseren. De schaduwlijn die de zon op de stilus werpt valt bij de globe-zonnewijzer op de van uur-indicaties voorziene 'hoepel'. Het is mogelijk om de zonnewijzer zó af te stellen dat hij metterdaad exact de juiste tijd aangeeft. Met een zonnewijzer stoeiend kom je er ook achter dat het niet overal ter plekke de officiële tijd is.

Dat er tussen Europa en bijvoorbeeld Amerika een groot tijdsverschil van minimaal zo'n zes uur bestaat is iedereen bekend. Maar zelfs in een klein land als Nederland bestaat tussen uiterst zuidwest (Sint Anna ter Muiden in Zeeuws-Vlaanderen) en uiterst noordoost (Nieuweschans in Groningen) een 'zonnetijdsverschil' van ongeveer een kwartier! Een horloge houdt daar geen rekening mee, een zonnewijzer echter kan de puur-plaatselijke tijd aangeven.

Overigens wordt een zonnewijzer vrijwel uitsluitend gebruikt als nostalgische blikvanger in de tuin. Of hij nu met zijn schaduw een beetje achter of voor loopt is nauwelijks van betekenis. Zowel in een klassiek aangelegde als in een 'moderne', vlakke en praktische tuin doet hij het als decoratie heel goed. Er zijn in de bolvormige zonnewijzers diverse types verkrijgbaar, die op een sokkel geplaatst kunnen worden of gedragen door een mannetjesfiguur waarin je Atlas of Hercules kunt herkennen.

● *Een zonnewijzer met klassieke sokkel.* Foto: GPD

Kies voor de opstelling een geschikte plek, waar het grootste deel van de dag zonlicht valt en die ook vanuit het vensterraam zichtbaar is. Dan heb je er ook in de donkere maanden van het jaar plezier van. Dat kun je nog versterken door er een spotje van de tuinverlichting op te richten. De 'oerklok' wordt op die manier een zinnebeeldig centrum van de tuin.

Bolvormige zonnewijzers zijn verkrijgbaar in afmetingen met een middelllijn vanaf 45 tot 75 cm. De leveranciers (tuincentra) moeten, als men dat wenst, een plaatsings- en afstelinstructie kunnen geven. In het algemeen is de geschiktste tijd voor de afstelling het middaguur, verminderd met het aantal minuten waarmee we in ons land van de Greenwich-meridiaan verschillen. Het bezit van een zonnewijzer kan ook de interesse voor astronomie en het fenomeen 'tijd' aanwakkeren. Een boeiende materie!

Hoe de prijzen liggen? In de eenvoudigste uitvoering rond de 300 gulden, tot zo'n 1.500 gulden voor ware juweeltjes inclusief klassieke sokkel. Voor informatie inzake alle mogelijkheden en verkoopadressen: VBI Tuin & Park, Rotterdam, 010-4154588.

MOOI EN RUIM WONEN IN GULPEN
Er is gestart met de bouw van deze unieke halfvrijstaande landhuizen volgens nevenstaand model. De uitgebreide brochure met tekeningen zenden wij u op verzoek toe. **Koopsom ƒ 234.500,- v.o.n.**

BRUNSSUM
ƒ 115.000,- k.k.
Woonhuis met berging.
Ind.: beg.gr. 1 kamer; 1e verd.: overloop, toilet, woonkamer 8.10×5.20, keuken (eenvoudig). 2e verd.: 2 slaapkamers resp. 6.00×2.70 en 4.80×3.00, badkamer met bad, toilet en 2 vaste wastafels. Aanvaarding vrijwel direct.

HEERLEN CENTRUM
ƒ 259.000,- k.k.
Stadswoning. Ind. sout: kelder; beg. gr. hal, toilet, woonkamer 42 m²; keuken incl. app.; bijkeuken, terras en tuin. 1e verd.: 3 slaapkamers en badkamer. 2e verd.: 1 slaapkamer en hobbykamer. Aanvaarding in overleg.

MEERSSEN ƒ 225.000,- v.o.n.
Luxe appartementen met lift, ca. 100 m² bruto. Ind.: hal, berging, woonkamer met balkon ca. 31 m², keuken 7,5 m², badkamer met ligbad en vaste wasatafel, 2 slaapkamers resp. 4.00×3.40 en 3.40×2.25 m. Aanvaarding direct.

RANSDAAL (gem. Voerendaal)
ƒ 340.000,- k.k.
NIEUWBOUW. SEMIBUNGALOW inhoud ca. 650 m³, grondopp. ca. 305 m². Ind. sout: 9.50+3.90 hobby/garage. Begane grond: royale hal, living 45 m², 2e living (tuinkamer) 16 m², keuken, 1 slaapkamer 16 m² + badkamer. 1e verd.: 3 slaapkamers resp. 14, 11 en 8 m², badkamer met ligbad, vaste wastafel en toilet. Er kan op korte termijn gestart worden met de bouw.

BEDRIJFSPANDEN

TE HUUR KLIMMEN
ƒ 1500,- p. mnd.
Winkel/kantoor/woonhuis.
Ind.: winkel 50 m² incl. toilet en kitchenette, 1e verd. woonkamer + open keuken ca. 75 m², entresol, 1 slaapkamer + badkamer; 2e verd.: 1 slaapkamer + zolderruimte, aanvaarding 1-8-1992.

- Makelaar o.g.
- Bedrijfsobjecten
- Woningen
- Taxaties
- Hypotheken
- Verzekeringen

Wie weet wat hij wil, beslist om z'n eigen makelaar mee te nemen.

makelaardij ERNENS
Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142
NVM MAKELAAR
Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

Vossen Keukens — sinds 1925
5 JAAR GARANTIE
DER KREIS GROEP VAN KEUKENSPECIALISTEN

Officieel dealer van diverse topmerken o.a.
bruynzeel

- Eksklusieve keukenontwerpen
- Komplete installatie
- Deskundig advies en planning
- Eigen servicedienst
- Grootste keuze inbouwapparatuur van Limburg, tegen scherpe prijzen

Design-studio
Kerkplein 45 - Heerlen (C)
Stijlkeukens
Eikenderweg 77 - Heerlen
Tel. 045-71 75 55 (2 lijnen)

VERANDA SCHUIFDAKEN EN DAKPLATEN

THERMOCLEAR
Kunststof platen gegarandeerd onbreekbaar.
Uitermate geschikt voor nieuwbouw of renovatie van:
PERGOLA'S - VERANDA'S - CARPORTS - SERRES - WINDSCHERMEN - SCHEIDINGSWANDEN ENZ.
Dakplaten voor gebogen-, punt- of schuine daken.
Ook geschikt voor het bouwen van een complete veranda of serre. **Levering van alle bijpassende profielen mogelijk!**
Daken zijn ook leverbaar met draadglas.

MESTERON-BUNDE
ERKEND GLAZETTER
Pr. Irenewég 6, tel. 043-645959
Showroom geopend: woe- do- en vrijdagmiddag van 13.30 tot 17.30 uur, zat. van 10.00 tot 13.00 uur

---

PARKET PAKKERS

Witte kurk
Woonkamerkwaliteit tegel 60x30 cm
JARENLANG WOONPLEZIER
onverslijtbaar. Met gratis lijm, lak en materiaal.
GEMAKKELIJK ZELF TE LEGGEN
VANAF 49,-

Durafloor
Laminaat vloerpanelen verkrijgbaar in 12 dessins. Naadloos. De vloer voor intensief gebruk. op basis van watervast gasarm houtvezelmateriaal.
HYGIENISCH
VANAF 69,-

TARKET
14mm Lamel parket in vele houtsoorten. Houtsoort A-Eiken 4mm toplaag lamel parket. Vervaardigd van hout uit speciale produktiewouden, dus milieu vriendelijk.
GEMAKKELIJK SCHOON TE HOU
VANAF 79,-

MASSIEF PARKET
Boerenvloer 22mm masief frans eiken parket. Geleg geschuurd, gelakt en geborsteld. Met gratis plint van FL 195,- slechts voor
VAN 15

NPS Vloeren Studio
Willemstraat 72
Heerlen
Tel. 045-720010

---

jos storms onroerend goed

HEDEN OPEN HUIS VAN 13.00 TOT 15.00 UUR.
NUTH/Valkenburgerweg 80
Nagenoeg vrijst. woonh. met grote tuin (475 m² perc.), 3 slpk., zolder vaste tr., kelder, 2 badk., woonk., serre, keuken, bijkeuk. met hobbyruimte, alles wit kunstst. kozijnen, dubb. gl. Perf. pand. Kom vandaag vrijbl. kijken. ƒ 189.000,- k.k.
STEIN/Kloosstr. 15
Halfvrijst. in perf. st. verkerend woonh. met garage, mooie tuin (zuiden), ruime woonk. met parket, witte aanbouwk. met witte tegelvl., 4 slpk., luxe witte badk., ligb., 2e toil. alles wit kunstst. kozijnen, dubb. gl., nieuwe c.v. Zien is kopen! ƒ 189.000,- k.k.
EINIGHAUSEN/Brandstr. 4
Bouwkavel ge... VERKOCHT ... mtr. front, perc.grootte 375 m². Prima liggi... k.k.
GELEEN/Beekhoverstraat 3c (Centrum)
Ruim woonhuis nabij centrum, kelder, 4 slpk., zolder, vaste trap, nieuwe c.v. Prijs ƒ 159.000,- k.k.
GELEEN/Daalstraat 74
Groot wit woonh. met praktijkruimte (gelijkvl.) met tuin, grote garage, 3 slpk. Aparte bovenwoning. Geschikt zowel zakel. als partic. ƒ 239.000,- k.k.
SITTARD/Kerkplein 6 (Centrum)
Prima geleg. (nabij centr.), karakter. stadswoning met apart kantoor. Perfekt verbouwd. Prima ligging, zowel zakel. als partic. ƒ 210.000,- k.k.
SITTARD/Leijenbr...
Ruime woon... VERKOCHT ... met 3 slpk., zolder, kelder, ruime woonk., witte ...en. ƒ 119.000,- k.k.
SITTARD/K. v. Egmondstraat 2 (nabij Centrum)
Vrijst. hagelr. hoekp. met mooie tuin (rondom), garage (10 mtr.), bwj. 1987, alles dubb. gl., wit kunstst., witte aanbouwkeuk., grote hal (met tegelvl. gehele huis), woonk. 45 m² met open keuk., 4 slpk., luxe witte badk., ligb., 2e toilet, douche, grote zolder. Perf. pand op mooie ligging. ƒ 298.000 k.k.

DRINGEND HUIZEN GEVRAAGD!
MET NAME IN MUNSTERGELEEN
GELEEN OUD-GELEEN SITTARD

NIEUWENHAGEN/Ravelstraat 4
Vrijst. bungalow (pannendak) op 1100 m² grondperc. met mooie aangelegde tuin, bwj. 1977, woonk. 47 m² met tegelvl., witte aanbouwk., 3 slpk., luxe witte badk. met ligb., douche, 2e toilet, alles dubb. gl., garage 6,5 bij 4 mtr. Perf. pand, prachtige ligging. ƒ 395.000,- k.k.
OIRSBEEK/Prov. Weg 7...
Halfvrijst. here... VERKOCHT ...garage, grote tuin, 3 slpk., zolder, vaste tr., kelder ...,000,- k.k.
SUSTEREN/Marktstraat 41
Cafépand gel. in hartje centrum met voll. inventaris. Prima lokatie. Vr.pr. ƒ 239.000,- k.k.
VALKENBURG-HOUTHEM/Vroenhof 78B
Vrijst. woonh. met grote tuin op zuiden, 4 slpk., geheel onderkelderd, grote woonk. met aanbouwkeuk. ƒ 249.000,- k.k.
REKEM (B.)/De zonnevijver (vakantiepark)
Prima aan waterkant geleg. vrijst. bungalow op 300 m² grond (erfpacht). Zien is kopen! ƒ 65.000,- k.k. Info via ons kantoor.

Pastoor Jonckenstraat 14, Geleen
Zaterdag geopend van 10 tot 13 uur
Tel. 046-742550

Peters & Partners
Makelaars/taxateurs O.G.
A. Printhagenstraat 36 Geleen,

Born, Mulleberg
Mooi vrijst. landhuis met 2 garages, gas-c.v. en tuin. Perc.opp. 842 m². Ind. o.a.: woonk. ca. 60 m², 3 slpk., complete badk. en 2 hobbyzolders, uitstekend geïsoleerd. Koopprijs ƒ 425.000,- k.k.
Einighausen, Concordiastraat
Riant gel. vrijst. landhuis m. gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: gr. L-woonk. m. marmervloer en studeer/kantoorruimte (tot. ca. 60 m²), gr. gesl. keuken en wasruimte, 4 slpk., badk. m. ligb., douche en 2e toilet. Goed geïsoleerd, deels dubb. begl. en rolluiken. Koopprijs: ƒ 300.000,- k.k.
Geleen, Henri Hermanslaan
Nog 1 appartement! Geh. gerenoveerd; nieuwe keuken en nieuwe douche, geh. voorz. v. kunststof koz. m. dubb. begl. Mooi gel., dicht bij centrum. Koopprijs ƒ 76.000,- k.k.
Geleen, Rijksweg Zuid
Winkel-woonhuis m. gas-c.v. en tuin (voorh. horecapand). Ind. o.a.: kelder, verkoopruimte ca. 85 m², div. toiletgr. en tuin v. 15 m. 1e verd.: zitk., keuken, slaapk., douche m. toilet, vaste trap n. 2e verd. met slaapk. Vraagprijs ƒ 155.000,- k.k.
Geleen-Zuid, Stikkerstraat
Op zeer goede locatie roy. halfvrijst. woonh. m. garage, berging, gas-c.v. en tuin. Ind. o.a.: woonk. (8.70×3.72) m. parketvl., gr. keuken, 4 slpks., badk. m. ligb. en 2e toilet. Spouwmuurisolatie en deels dubb. beglazing. Vraagprijs ƒ 165.000,- k.k.
Sittard, Dr. Nolenslaan
Halfvrijst. woonh. met gas-c.v., garage, royale serre en tuin, 3 slpks., badk., zolder en kelder. Koopprijs ƒ 192.000,- k.k.
Sittard, Selfkantstraat (Haag-Sittardpark)
Mooi gel. vrijst. landh., bwjr. 1991, perceelsopp. 620 m². Ind. o.a.: woonk. 48 m² m. parketvl., keuken, studeerkam., gr. slpk., badk. m. ligb., logeerkamer m. douche, garage (8x3). Op 1e verd.: zit-slpk. v. ca. 40 m², div. bergingen, c.v.-ruimte, 2e toilet. Koopprijs ƒ 355.000,- k.k.
Spaubeek, Const. Hugostraat
Luxe geh. gerenoveerd landhuis met bar, sauna en binnenzwembad voorzien van schuifdak en schuifwand. Ind. o.a.: woonk. ca. 52 m², luxe keuken (nieuw), kantoor en logeerkamer, 3 badkamers, 5 slaapkamers. Perc.opp. 710 m². Pr.n.o.t.k.
Urmond, Kloosterstraat
D.m.v. garage geschakeld woonh. met gas-c.v. Ind. o.a.: L-kamer, gesl. keuken, berging en binnenplaats. 1e verd.: 3 slpks., badk. met douche, dakterras/tuin, bergzolder. Goed geïsol., hardhouten kozijnen, rolluiken. Koopprijs ƒ 178.000,- k.k.

MET SPOED WOONHUIZEN GEVRAAGD
Geen verkoop - Geen kosten
046-750000!

TE KOOP

SPAUBEEK
Vrijstaand woonhuis met garage en stallen.
Ind.: entree/hal, woonkamer, keuken, bijkeuken, kelder, toilet, badkamer met ligbad, grote slaapkamer; 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer met douche, toilet, kitchenette; 2e verd.: 3 slaapkamers. Perc.opp. ca. 545 m².
Vraagprijs ƒ 278.000,- k.k.

JABEEK
Halfvrijstaand horecapand met bovenwoning en garage. Ind.: café-bar, toiletgroep, kegelbaan met aparte bar, bedrijfskeuken, grote berging; 1e verd.: grote woonkamer, keuken, toilet, douche, 2 slaapkamers; 2e verd.: zolderberging.
Prijs op aanvraag.

ROERMOND Schouwberg 9 (Leeuwen)
Tussengelegen boerenwoning met garage/schuur. Ind.: kelder, entree/hal, woonkamer, eetkeuken, keuken, douche, toilet, 2 slaapkamers; 1e verd.: 4 slaapkamers, zolder. Perc.opp. ca. 1872 m². Renovatie noodzakelijk.
Vraagprijs ƒ 115.000,- k.k.

HYPOTHEKEN EN VERZEKERINGEN
MAKELAARDIJ ONROEREND GOED
BEEDIGD TAXATEUR
BIERMANS
Doktersweg 14, 6101 EB Echt
Postbus 115 - 6100 AC Echt
Telefoon 04754-85006
OPENINGSTIJDEN: MAANDAG T/M VRIJDAG 9.00-17.30 UUR. ZATERDAG 10.00-12.00 UUR

---

te koop

STEVENSWEERT Contelmostraat 4

In dorpskern gelegen karakteristiek vrijst. woonhuis met tuintje. Oppervl. 305 m². Ind.: hal, woonkamer-ensuite, leefkeuken, 4 slpks., badk., zolder en grote schuur.
Prijs ƒ 179.000,- k.k.

MARINUS KRIJNTJES
beëdigd makelaar & taxateur o.g.
Kummenaedestraat 72 - 6165 BX Geleen.
Tel. 046-751...

Luxe topkwaliteit keuken bij Kellerhuis voor ƒ 7.875,-

Luxe aanbouwkeuken ... x 280 cm incl. vaatwas..., el. kookpl., el. oven m... heteluchtcirculatie, geïntegreerde koelkast, moderne wasemkap m... rvs kolomschouw en 2 roosters, kunststof werkblad met rvs bak ... afdruipvlak.

Nu aktieprijs ƒ 7.875,-

De keuken is zeer deg... uitgevoerd, voorzien ... stalen scharnieren en ... perfekt lopende laden. Natuurlijk kan deze k... tegen meerprijs word... uitgebreid.

Wij nodigen u graag u... onze showroom. Bek... dan deze fraaie kwaliteitskeuken eens. Wij zijn Select Dealer ... Limburg van ALNO Keukens.

Kellerhuis Keukens
Hoek Burg. Lemmensstr./Ringovenstr.
6163 HJ Geleen
Tel. 046-747905
Fax 046-752486

Bezoek ook onze speciale ALNO-showroom
In de Cramer 156
Woonboulevard Heerlen
Tel. 045-754172. Fax 045-754176

U WOONT GRAAG OP EEN WAT GROTERE VO...

Kijkt u zelf maar
Begane grond
Ruime woonkamer (32 m²) met open haard. ... complete luxe keuken met ingebouwde apparat... Schuifpui in achtergevel. Toilet en berging.
Eerste verdieping
3 slaapkamers en badkamer met toilet.
Tweede verdieping
Royale zolder, te gebruiken als 4e slaapkamer ... uitgevoerde douchecel.

Als u snel reageert kunt u kiezen voor een woning ... aangebouwde garage (huurprijs ƒ 1.062,92 ...) aan de Karensstraat nr. 4 - of zonder (ƒ 985,- ...) Bandstraat nr. 8.

Bel ons voor meer informatie:
045-71 20 40
Of loop even binnen bij:
ABC Vastgoedbeheer
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen

VERZEKERINGEN

lltb-BoerenBond
A K T U E E L

LANGZAAM EN TOCH GEVAARLIJK...

Een bijzondere situatie waarin iedereen wel eens op de openbare weg terecht komt, is een confrontatie met landbouwverkeer. Wettelijk mogen landbouwtrekkers en zelfrijdende landbouwmachines niet sneller rijden dan 16 km per uur, en in sommige gevallen zelfs niet sneller dan 6 km per uur. Het snelheidsverschil met naderende personenwagens kan dus zeer aanzienlijk zijn. De remafstand kan trouwens nog gevoelig verlengd worden door modder op het wegdek.

Er heersen bij niet-landbouwers nogal wat misverstanden over de plaats die aan landbouwtrekkers is toegekend ten aanzien van de voorrangsregels. Laat het kort en duidelijk zijn: landbouwtrekkers en zelfrijdende landbouwmachines zijn wat voorrang betreft, volkomen gelijk aan auto's!

De gevaarlijkste situatie is de volgende: een trekker wil linksaf slaan, maar door de lading kan de bestuurder geen gebruik maken van de spiegels en bovendien zijn de richtingaanwijzers nauwelijks zichtbaar door overhangende lading of modder. De gewone weggebruiker moet dan ook, bij het van achteren naderen van een trekker, er altijd rekening mee houden dat de trekker links of rechts af kan slaan naar de boerderij. Pas als de autobestuurder volledige zekerheid heeft over het rijgedrag van de trekkerbestuurder, is veilig inhalen mogelijk.

BETER VERZEKERD DOOR IEMAND VAN BIJ ONS

● Ernst Mosch en zijn muzikanten zijn woensdag 7 oktober voor een eenmalig concert in de Kerkraadse Rodahal. Foto: EAST WEST RECORDS

Voorproefje met Egerländer Musikanten op tv

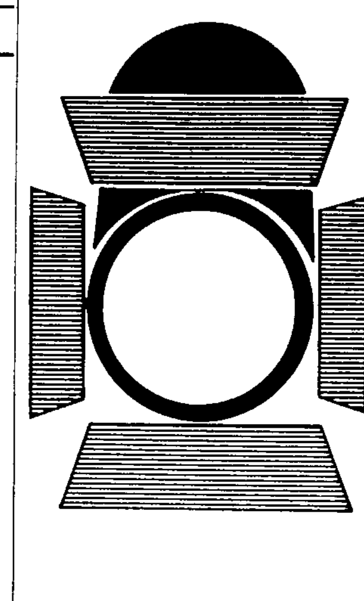
Ernst Mosch naar Kerkrade

Van onze rtv-redactie

KERKRADE – Het enige concert dat Ernst Mosch en zijn wereldberoemde Egerländer Musikanten dit jaar in de Benelux geven, zal woensdagavond 7 oktober in de Rodahal van Kerkrade plaatsvinden. Liefhebbers van volks- en zogeheten Egerländermuziek krijgen vanavond op televisie alvast een voorproefje. De 24 muzikanten, onder wie de uit het Kerkraadse Terwinselen afkomstige trompettist Freek Mestrini, zullen vanaf 20.15 uur op het eerste Duitse ARD-net te zien en te horen zijn in Karl Moiks 'Musikantenstadl'.

Het optreden van Ernst Mosch en zijn 'Original' Egerländer Musikanten in de Kerkraadse Rodahal vormt een onderdeel van de Europese tournee die dit bekende blaasorkest maakt ter gelegenheid van zijn 35-jarig bestaan. Als solisten werken aan dit jubileumprogramma mee Helga Reichel en Mathilde Ostler-Jochner. Schlagerster Fred Bertelmann, die een miljoenenhit had met 'Der lachende Vagabund' behoort tot een van de gasten op 7 oktober in Kerkrade.

Kaarten voor dit concert (vijftig gulden) zijn verkrijgbaar bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en die van de VVV in Vaals, Simpelveld en Landgraaf.

'De lach gaat samen met keiharde dramatiek'

Tv-actie voor Ronald McDonald Huizen

● Ivo Niehe interviewt de familie Nijhuis uit Sittard tijdens de Ronald McDonald Comedy Award bij RTL4. Foto: HENNY MILTENBERG

DOOR GERARD VAN PUTTEN

HILVERSUM – Nederland is de laatste jaren overspoeld met acties ten bate van het goede doel en lijkt daarom tamelijk geefmoe geworden. Vandaar dat geldinzamelingen meer dan ooit omlijst worden door show en amusement.

Niet voor niets wordt de laatste jaren veelvuldig een beroep gedaan op presentator/programmamaker Ivo Niehe, die zich al menigmaal heeft bewezen als een vlot babbelende actievoerder, uitgerust met de vaardigheid om geld uit portemonnees te praten. Geassisteerd door Irene Moors geeft Niehe vanavond vorm aan 'Ronald McDonald Comedy Award', een 'showy' tv-collecte vanaf 20.30 uur op RTL4. Hierin interviewt hij onder anderen de familie Nijhuis uit Sittard, die eveneens dankbaar gebruik maakt van de diensten van het Ronald McDonald Kinderfonds.

Met de 'Ronald McDonald Comedy Award' debuteert Niehe als programmaproducent bij RTL4.

Hele eer

„Een keer of drie per jaar doe ik iets dat niet gericht is op het spekken van mijn eigen kas. Dan blijft er voor mij nog genoeg tijd over om geld te verdienen. Ik vind het een hele eer dat mij is gevraagd het programma te produceren, temeer omdat het verhaal over de Ronald McDonald Huizen nooit helemaal is verteld. Dat ze bij ziekenhuizen horen, weet men meestal wel. Hoe belangrijk het voor ernstig zieke kinderen en voor hun ouders is dat die Ronald McDonalds Huizen er zijn, daarvan is lang niet iedereen doordrongen."

„Vijf dagen lang heb ik in een paar van die huizen rondgelopen om filmopnamen te maken. Je hoeft maar te kijken naar de filmpjes, die vanavond worden vertoond, om onder de indruk te raken van wat er binnen de muren van de Ronald McDonalds Huizen allemaal gebeurt."

Afhankelijk van het ziektebeeld van de piepjonge patiëntjes lossen lach en traan elkaar af in de vijf mini-documentaires. Ervaar bijvoorbeeld hoe de Eindhovense Alice van der Broek dezer dagen troost put uit het sprankje vreugde dat ze toch nog wist op te diepen uit al het persoonlijke leed dat ze maanden moest verwerken. Onlangs moest ze het verlies betreuren van haar 2-jarig dochtertje Amy. Maar Alice van der Broek kreeg van de medebewoners in het Utrechtse McDonald Huis zoveel steun en begrip, dat ze voor de tv-camera niet anders dan met dankbaarheid kan terugkijken op haar verblijf. „Een van de wonderlijkste statements die ik ooit heb gehoord," zo getuigt Niehe op zijn manier van zijn diepe respect.

Amusement

Behalve lief en leed zit er ook veel muziek in het programma. Tal van artiesten hebben hun medewerking toegezegd aan de tv-actie: Donna Lynton, Marco Bakker, Piet Bambergen, Edwin Rutten, Oscar Harris, mimespeler Rob van Houten en de clowns Jango Edwards en Keith Harris. Maar de hoofdrollen in het amusementsgedeelte worden vertolkt door kinderen.

Het allereerste Ronald McDonald Huis in de Verenigde Staten werd in 1974 opgeleverd, op initiatief van de gelijknamige hamburgergigant. Rijnders en Niehe erkennen dat McDonald best enige goodwill zal hebben verworven. „Maar," vermoeden de heren, „veel meer hamburgers dan anders zal hij niet door het initiatief hebben verkocht."

In Nederland werd in 1985 het eerste huis geopend. Thans zijn er in dit land zes Ronald McDonalds Huizen: in Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Groningen, Nijmegen en Leiden.

Farce Majeure-auteurs bedenkers van nieuwe tv-serie

Peter 'Faberikaat' belooft wat

DOOR JAN VAN STIPRIAAN

HILVERSUM – „Hij is een acteur, misschien gaat hij ook wel wat spelen." Of Buffel, de immer trouwe, agressief ogende maar verder goedhartige hond van Peter Faber, zich op het gladde pad van het acteervlak gaat begeven is een onzekere factor. Net zo onzeker als de gehele inhoud van het nieuwe NCRV-programma 'Het Faberikaat', dat op 28 september voor het eerst de lucht ingaat.

De vraag aan de samenstellers van 'Het Faberikaat' Peter Faber, Henk van der Horst en Jan Fillekers aan wat voor soort programma zij werken, wordt aanvankelijk beantwoord met een mysterieus stilzwijgen. Fillekers verbreekt dat: „Een programma rond Peter Faber en wij trekken met 'm op.

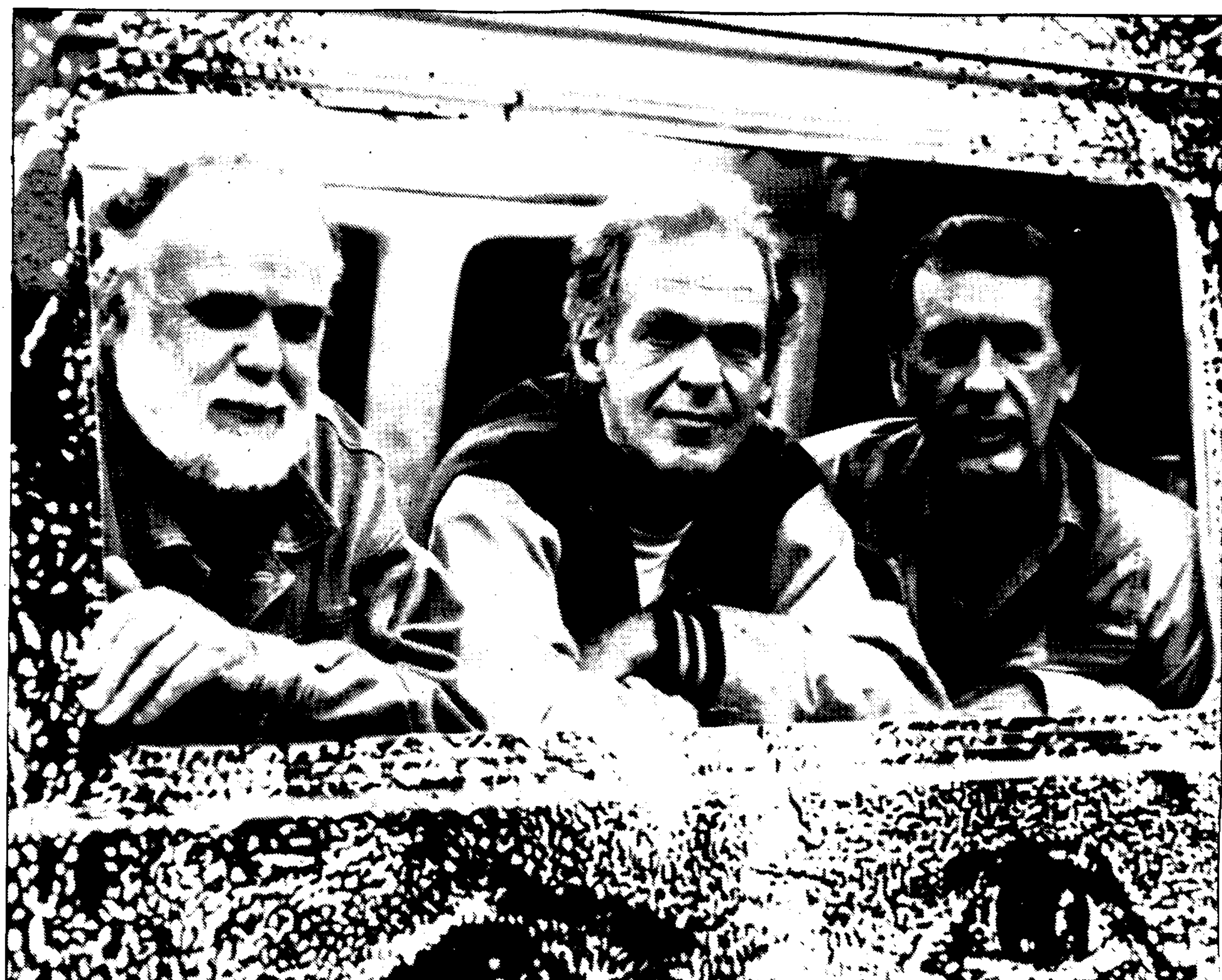
En daar is een camera bij. 'Het Faberikaat' is een mengeling tussen werkelijkheid en geconstrueerde werkelijkheid. Wij zijn zijn klankbord." Van der Horst: „Wij stellen steeds de vraag aan Peter: wat vindt jij daar nou van?" De verslaggever gist: Peter Faber en de wereld om hem heen? Daar kunnen ze zich wel in vinden.

Na enig trekken komt de aap echt uit de mouw: álles draait om Peter Faber. Zijn verbazing over de dingen des levens staan centraal.

Die verbazing kan hij verbeelden door middel van zelf gemaakte interviews, maar het kan ook net zo goed zijn dat Faber zich láát interviewen en voor hetzelfde geld verzint hij gewoon een act. Met of zonder Fillekers en Van der Horst.

Jan Fillekers: „Z'n persoonlijke actualiteit kan ook de echte actualiteit zijn." In gewoon Nederlands bedoelt hij daarmee dat in 'Het Faberikaat' aandacht kan worden besteed aan zaken als bijvoorbeeld een overval op een bejaard dametje tot de situatie in (voormalig) Joegoslavië. En alles wat daar tussen zit. Satire? Wel en niet. Want gedreïen maken ze duidelijk dat het niet in een hokje is te plaatsen.

Faber: „Ik heb veel gedaan. Circus, toneel, film, werktheater en geschreven. Alles kan in 'Het Faberikaat' samenkomen. Het hoeft niet bij voorbaat iets van een traan te hebben. Want ik ben eerder geneigd in het donkere het licht op te zoeken."

● Peter Faber (midden) met de samenstellers van 'Het Faberikaat' Henk van der Horst (links) en Jan Fillekers.

'Het Faberikaat' moet volgens het trio een soort 'instituut' worden 'een soort instantie'. Een rijdend en reizend instituut overigens 'en de auto is het symbool van het onderweg zijn'. Met een bestelwagentje als rijdend redactiebureau, nog net te besturen met een klein rijbewijs, zoekt 'Het Faberikaat' Fabers actualiteit op. Alles is aan boord. Behalve een toilet. „Dat doen we tegen de boom," onthult Faber.

Twee jaar geleden werd het idee geboren en sinds een half jaar wordt er concreet aan gewerkt. Is het voor Faber niet vervelend te moeten werken met mensen die elkaar al meer dan twintig jaar, onder andere via Farce Majeure, door en door kennen en dus uitmuntend op elkaar zijn ingespeeld? Voor Faber juist niet.

„Het heeft wel iets rustigs. Jan en Henk zijn niet zo snel uit het veld te slaan. Je hebt niet snel het gevoel dat er paniekvoetbal gespeeld moet worden. Dat is prettig want elke week moet er een programma gemaakt worden. Bovendien zitten we op dezelfde golflengte, want je kunt niet voor elke uitzending eindeloos gaan discussiëren."

In 'Het Faberikaat' gaat het ook om typetjes. Jan Fillekers: „We gebruiken inderdaad dezelfde ingrediënten als Koot en Bie. Maar onze vorm is geheel anders. Wij hebben persóónlijke interpretaties.

Er zullen heus wel eens scènes in voorkomen, die Koot en Bie in Keek op de Week ook gedaan zouden kunnen hebben. Overigens zoeken we niet naar een totaal nieuw programma. Dan ontstaat aan een soort krampachtigheid. Het wiel is allang uitgevonden."

NOS steunt promotie moderne Franse chanson

'Avondspits' weeklang live vanuit Parijs

Van onze rtv-redactie

DEN HAAG – Hoogste tijd voor aanzienlijk meer Nederlandse aandacht voor het moderne Franse chanson. Daarover zijn de Franse ambassade, de vereniging Levende Talen en de Stichting Collectieve Promotie Geluidsdragers het niet alleen roerend eens, ze hebben samen ook een ambitieus plan de campagne ontwikkeld om met name de jeugd meer vertrouwd te maken met de jongste muzikale ontwikkelingen in Frankrijk.

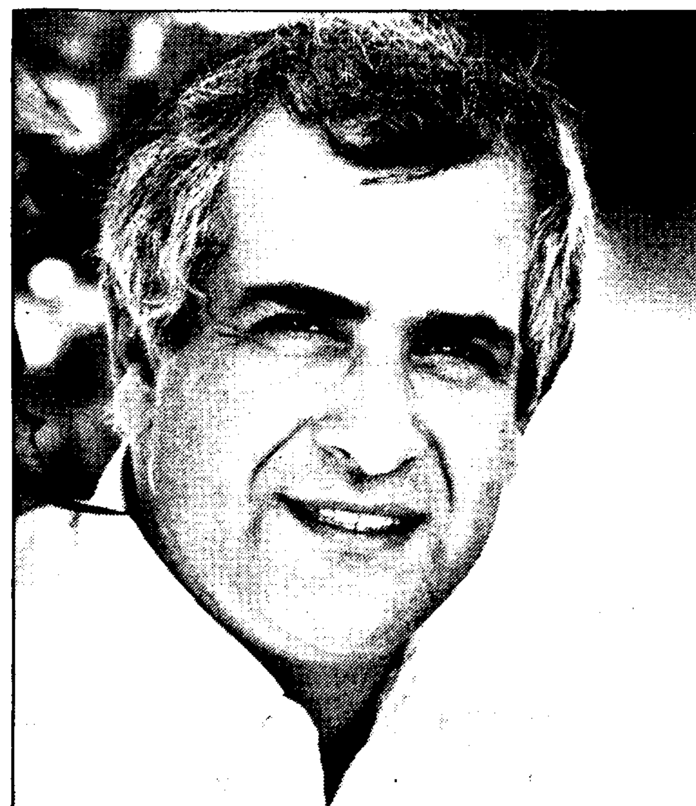
Met behulp van de promotie-cd 'La Nouvelle Génération Française' wordt op middelbare scholen een hele rits (overwegend) nieuwe artiestennamen geïntroduceerd. Het is de bedoeling dat leraren (op in totaal 1260 scholen) hun lessen zullen wijden aan de jongste lichting vertegenwoordigers van de Franstalige pop. Dit educatieve project (inclusief prijsvraag met als hoofdprijs een reisje naar Parijs) wordt vanuit 'Hilversum' ondersteund met diverse radio- en televisieprogramma's.

Zo zal Frits Spits op Radio 3 komende week (van maandag tot met zaterdag) live vanuit Parijs een volledig Franse 'Avondspits' presenteren en is er in de twee Platentiendaagse tv-shows (uitzending 5 en 9 oktober) veel ruimte gereserveerd voor respectievelijk Patricia Kaas en Véronique Sanson.

De speciale introductie-cd (met onder anderen Pauline Ester, Axel Bauer, Vanessa Paradis, Réjane Perry en Etienne Daho) zal niet in de winkel verkrijgbaar zijn. De doorsnee consument wordt daar wel naar de in het recente verleden gebruikelijk geattendeerd op het Franse repertoire.

Dank zij de steun van de 'platenhandel' zullen dit najaar ook meer Franse artiesten naar ons land komen voor optredens. Om te beginnen staat Paradiso volgende week vrijdag in het teken van het Festival de Chanson Française rond het in ons land nagenoeg onbekende drietal Axel Bauer, Marie-Laure Béraud en Jacques Higelin.

De culturele afdeling van de ambassade in Den Haag, de vereniging Levende Talen en de Nederlandse platenindustrie menen dat na een zeer magere periode (de hele jaren tachtig) het muzikale klimaat in ons land opnieuw rijp is voor een Frans offensief. Enerzijds omdat er zich de afgelopen jaren tal van interessante nieuwkomers hebben aangediend, anderzijds omdat de 'catalogus-exploitatie' (vervanging lp's door cd's) zo goed als voorbij is en de consument open zal staan voor nieuwe namen.

● Frits Spits presenteert 'De Avondspits' vanuit Parijs.

● De Franse Patricia Kaas is in ons land op 5 oktober te zien tijdens een van de twee Platentiendaagse tv-shows. Foto: GPD

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS makelaardij onroerend goed – sittard maastricht heerlen

SITTARD HEERLEN MAASTRICHT

Te koop

BINGELRADE, Geerstraat S
In landelijke omg. gel. vrijst., geheel onderkelderd, landhuis met c.v., garage voor 3 auto's en tuin. Ind. o.a.: L-vorm. woonkr. met open haard, keuken met app., bijkeuken, 3 slaapkrs., badkr, hobbyruimte, zolderruimte. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

BRUNSSUM, Dorpstraat H
Nabij centrum gel. woonh. met c.v., meerdere garages, berging en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr., dichte keuken. 1e verd.: 3 ruime slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. 2e verd.: vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: *f*. 179.000,- k.k.

BRUNSSUM, Langeberg H
Rustig gel. halfvr. woonh. met garage en tuin. Ind.: kelder, hal, toilet, woonkr., keuken, bijkeuken en overd. veranda. 1e verd.: 3 slaapkrs. en doucheruimte. Zolder te bereiken middels vaste trap. Nagenoeg gehele woning voorzien van kunststof kozijnen en rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: *f*. 149.000,- k.k.

BRUNSSUM, Trichterweg H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v. en tuin (opp. ca. 600 m²). Ind.: hal, woonkr., keuken, bijkeuken, berging (mogelijkh. voor garage). 1e Verd.: 3 slaapkrs., badkr. 2e Verd.: zolder. Aanv.: i.o. Prijs: *f*. 168.000,- k.k.

BRUNSSUM, PR. BEATRIXSTRAAT H
Nabij centrum goed gel. app. met c.v. en berging. Ind.: hal, toilet, keuken, badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet, 3 slaapkrs. en balkon. Aanv.: direct. Prijs: *f*. 145.000,-k.k.

EIJGELSHOVEN:Spoorstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., carport, garage en tuin. Ind.: hal en toilet, woonkr. met plavuizenvl. en o.h., keuken met app., berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, v.w. en 2e toilet, c.v.-ruimte. Het pand is v.v. rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: *f*. 185.000,- k.k.

GELEEN, Mauritslaan S
Op uitst. stand nabij centrum gel. roy. halfvrijst. herenhuis met c.v., kelder en tuin. Het pand is evt. voor meerdere doeleinden gesch. zoals kantoor. Als kantoor is het pand ook te huur. Ind. o.a.: woonkr., keuken, bijkeuken, 4 slaapkrs., badkr., vaste trap naar zolder. Aanv.: spoedig. Prijs op aanvraag.

GELEEN, Fr. Erenslaan S
Op uitst. stand gel. goed onderh. vrijst. bungalow met c.v., souterrain, inp. garage en mooi aangel. tuin met opt. privacy. Perc.opp.: 1.120 m². Ind. o.a.: L-vorm. living, mod. keuken met app., 4 slaapkrs., badkr., div. kelders. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

HEERLEN, Geleenstraat H
In het centrum gel. appartem. met c.v., lift en bergruimte. Ind.: entree, toilet, keuken met app., bergkast, woonkr. en balkon. 1e Verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en 2e toilet. Aanv.: direct. Prijs: *f*. 160.000,- k.k.

HEERLEN H
Fraaie vrije sector won., in prachtig stadsdeel Caumerveld/de Erk. Prima ligging op ruime kavels. Interieur met stijl en karakter. Beg. gr.:overdekte entree, prachtige L-vorm. living, open keuken met luxe inrichting, bijkeuken annex berging. 3 varianten: met garage, met carport of met garage en extra ruimte als hobby- annex studeerkr. en berging/vliering. Verd.: 3 ruime slaapkrs., apart 2e toilet, badkr. met ligb., douche en v.w. Vaste trap naar zolder. Degelijk gebouwd, uitstekend afgewerkt. Koopprijs vanaf *f*. 241.870,- v.o.n.

LANDGRAAF, Boslaan H
Uitstekend gel. vrijst. woonh. met c.v., inpandige garage en tuin. (perc. opp.: ca. 550 m²). Ind.: souterrain: garage, provisiekelder. Beg. gr.: ruime hal, woonkr. met parketvloer, keuken, bijkeuken. 1e verd.: overloop, doucheruimte met v.w., 2 slaapkrs. 2e verd.: vliering. Aanv.: i.o. Prijs: *f*. 215.000,- k.k.

LANDGRAAF, Moltweg H
Uitstekend gel. vrijst. bungalow met c.v., inpandige garage en tuin (perc. opp.: 1580 m²). Ind.: souterrain: hal, waskeuken met complete uitrusting, toilet, doucheruimte, hobbyruimte, provisieruimte, c.v.-ruimte, garage. Beg. gr.: ruime hal, woonkr. met o.h., moderne keuken, toilet, 3 slaapkrs, moderne badkamer. Het geheel verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: *f*. 375.000,- k.k.

LIMBRICHT, Burg. Coonenplein S
Centr. gel. goed onderh. appartem. met c.v. en berging. Ind. o.a.: living (± 30 m²), open keuken, 2 slaapkrs., badkr., inpand. berging. Aanv.: i.o. Koopprijs: *f* 97.000,- k.k.

Vandaag 19 september
OPENHUIS
van 13.00 tot 14.00 uur

OBBICHT, Burg. v. Hinsbergstraat 1 S
Roy. vrijst. landh. op schitt. locatie met mooi aangel. tuin, opt. isolatie, L-vorm. living, luxe keuken, 3 slaapkrs., 2 badkrs., garage, kelders. Prijs op aanvraag.

POSTERHOLT, W. Alexanderlaan S
In nieuwbouwwijk gel. halfvr. woonh. met c.v., royale garage en tuin met vrij uitzicht. Ind.: o.a. Z-vormige living, keuken, 3 slaapkrs., bet. badkr. met ligbad. Aanv.: i.o. Vraagprijs: *f* 169.000,- k.k.

SITTARD, Overhoven S
Geh. modern gerenoveerd vrijst. woonh. met c.v., kelder, opstallen en royale tuin met achterom. Perc. opp.: 600 m². Ind. o.a.: woonkr., mod. keuken, bijkeuken, 3 slaapkrs., luxe badkr., vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: *f* 265.000,-k.k.

WIJNANDSRADE, Kalte Herberg H
Rustig gel. vrijst. landh. met mooi uitzicht. Bouwjr. 1986. Perc. opp.: 476 m². Pand is volledig geïsoleerd en afgewerkt met duurzame materialen. Ind.: o.a. royale L-living (ca. 46 m²), keuken met ap., berging, 4 slaapkrs., badkr. met douche, ligb., v.w. en toilet, zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: *f*. 329.000,- k.k.

WYLRE, Burg. Baron van Hövellstraat H
Goed gel. woonh. met c.v., garage/berging en tuin. Ind.: entree, toilet, woonkr. met open keuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met douche v.w., 2e toilet. 2e verd.: vliezotrap naar zolder. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: *f*. 153.000,- k.k.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

Openingstijden:
Werkdagen 9.00-18.00 uur
Zaterdagen 10.00-14.00 uur

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed – sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 – 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

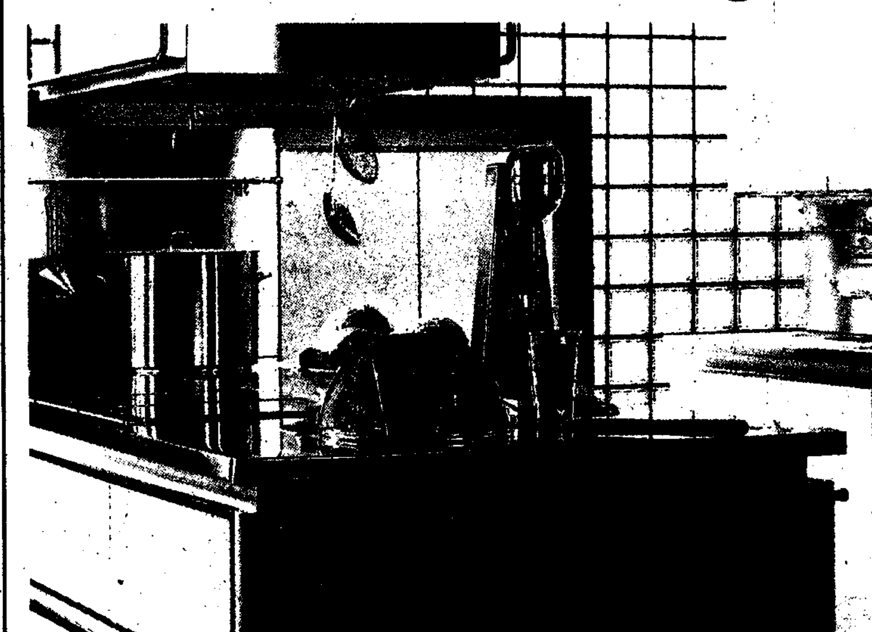
Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

DECORA HOUKES PARKET B.V.
SUPERAANBIEDING
Rustiek A
massief eiken stroken, 22 mm, kant en klaar gelegd en geborsteld
f 135,- p.m²
Voerendaal, Hoolstr. 45
tel. 045-750305
Sittard, Rijksweg-Nrd 48
tel. 046-525157
Maastricht, Scharnerweg 147b
tel. 043-636273

SNEL EN GOED UW HUIS VERKOPEN!
jos storms onroerend goed
DRINGEND PANDEN GEVRAAGD
GÉÉN VERKOOP GÉÉN KOSTEN.
Past. Vonckenstraat 44, Geleen
Tel. 046-742550

PARKET KURK KUNSTSTOF
Kurk vanaf FL 19,-
Kunststof vanaf FL 49,-
Parket 22 mm vanaf FL 59,-
NPS Vloeren Studio
Willemstr. 72
Heerlen
045-720010

U zou 'm eens in 't groot moeten zie

Dit is één van de nieuwste keuk SieMatic. Dat wil zeggen: het is er een afspiegeling van. Want een SieMatic komt pas tot z'n recht in het echt. Dan nieuw en anders de mogelijkheden SieMatic keuken zijn. En het schitter van het hoogglanzende kunststof chroom en staal.
Kijk eens rond in onze showrooms maakt keukens in 14 prijsklassen. En er altijd iets héél bijzonders van.
Laat u ook inspireren door het grote, pagina's dikke SieMatic keukenboek. Kom even langs. Welkom!

Muyrers Wijnen
Markt 11, 6369 AH Simp
Telefoon 045-441800
Telefax 441961
● KEUKENCENTRUM
● EXCLUSIV WANDKAS
● BADKAMERMEUBELEN
donderdag koopavo

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN

Vaak verkopen wij huizen die de krant net niet halen. Zoekt u een huis? Laat u vrijblijvend inschrijven.
Zie ook onze etalages St.-Franciscusweg 16, Oliemolenstraat 3 te Heerlen en Roermonderstraße 21 te Aken.

ONROERENDE ZAKEN

BOCHOLTZ

Dr. Nolensstraat 19. Tussengel. winkel/woonhuis, perceelopp. 147 m² met tuin, 3 slpk. Vr.pr. *f* 159.000,- k.k.

BRUNSSUM

Klingstraat 1. Uitstekend gel. vrijst. woonhuis met heteluchtverwarming, woonk. 40 m² met voorzethaard, 4 slk., hobby/werkruimte 60 m², grote inpandige garage voor 2 auto's, tuin op zuid-west, dak vernieuwd in '89, goed geïsoleerd, overal dubbel glas, perceelopp. 815 m². Vr.pr. *f* 419.000,- k.k.
Bolderik 58. Geschakeld ruim woonhuis met 4 slk., garage, tuin, badk. met ligbad/toilet, rustig gel. Vr.pr. *f* 154.000,- k.k.
Koperslager 17. Tussengel. woonhuis met carport, 3 slk., goed onderhouden, rondom rolluiken. Vr.pr. *f* 169.000,- k.k.
Ridder Thibaldstraat 4. Perfekt onderhouden halfvrijst. woonhuis met 3 slk., grote aanbouwkeuken, garage, grote tuin op zuidwest, perceelopp. 368 m², bwj.'77. Vr.pr. *f* 183.000,- k.k.

HEERLEN

Dr. Cl. Meulemanstraat 17i. Vrijstaand, schitterend landhuis met garage, woonkamer 42 m², 3 ruime slk., grondopp. ± 685 m², geheel onderkelderd, mooi aangelegde tuin. Bwjr. 1988. Dit huis moet u zien!!! Vr.pr. *f* 398.000,- k.k.
Frankenlaan 15. Mooie drive-in-woning met garage, tuin, drie slk., mooie witte aanbouwkeuken. Vr.pr. *f* 172.000,- k.k.
Onderste Caumer 11. Ouder boerenhuis op 570 m² grond met wei van 1570 m². Moet worden gerenoveerd! Vr.pr. *f* 234.000,-.
Schaesbergerweg 15. Ruim tussengel. woonhuis, grotendeels gerenoveerd, woonk. 30 m², 4 slk., grote zonnige tuin, twee parkeerpl. voor het huis, garage (geh.). Kijk hier van binnen! Vr.pr. *f* 164.000,- k.k.
Vlotstraat 33. Groot hoekhuis met tuin en mogelijkheid voor garage of parkeerplaats, 5 slaapkamers, woonkamer 44 m². Vr.pr. *f* 204.000,- k.k.
Vredestraat. Halfvrijst. woonhuis met garage. Woonk. 42 m², half open keuken, 3 slk., goed geïsoleerd, geheel onderkelderd. Vr.pr. *f* 179.000,- k.k.
Roggehof 65. Tussengel. woonhuis met tuin, 3 slpk., 1 jaar oud, met rijkspremie. Mooie grote woonkamer met witte plavuizen. Vr.pr. *f* 149.000,- k.k.

KERKRADE

Adriaan Brouwerstr. 35. Schitterend gel. vrijst. mooie bungalow met 3 slk., inpandige garage, mooie tuin. Vr.pr. *f* 364.000,- k.k.
Kaalheidersteenweg 145. Halfvrijstaand woonhuis met garage en tuin, woonk. 50 m², 3 slk. Vr.pr. *f* 229.000,- k.k.
Kokelestr. 107. Halfvrijstaand woonhuis met garage. Geh. onderkelderd, woonk. 32 m² met parket, gesloten keuken, 3 slk., perceelopp. 2205 m², achterom bereikbaar. Vr.pr. *f* 263.000,- k.k.
Markt 21. Ruim appartement in centr., twee slk., balkon en lift. Gelegen boven het Kruidvat. Vr.pr. *f* 149.000,- k.k.
Schaesbergerstraat 51. Halfvrijstaand woonhuis met 2 garages, mooie woonk. 38 m² met witte marmervloer, gesl. witte aanbouwkeuken, 2 slk., vaste trap naar zolder 45 m². Moet u van binnen zien! Incl. naastgel. bouwterrein. Vr.pr. *f* 249.000,- k.k.
Seringenstraat 3. Geschakeld ruim woonhuis in jonge buurt met garage mogel. plaats voor tweede auto, 3 slk., zolder 30 m², bwj.'78. Vr.pr. *f* 176.000,- k.k.

LANDGRAAF

Godfried Bomansstraat 4. Halfvrijst. woonhuis met garage, woonk. ± 32 m² met parket, gesl. keuken, 4 slk., tuin op zuidwest. Vr.pr. *f* 209.000,- k.k.
Hoogstraat 189. Halfvrijstaand ruim winkel/woon/bedrijfspand met garage, 4 slpk. en grote tuin. Vr.pr. *f* 229.000,- k.k.

MAASTRICHT

Ambyerweg 19. Zeer ruim halfvrijstaand herenhuis, grote woonkamer, luxe aanbouwkeuken, zeer grote voorserre, overdekt terras 40 m². Totaal 8 zeer ruime slaapkamers, ruime garage, schitterend aangelegde tuin. Vr.pr. *f* 282.000,- k.k.
Galopiahof 23. Perfect tussengel. woonhuis, 4 slk. en mooie tuin. Vr.pr. *f* 198.000,- k.k.
Ovidiushof 14. Ruim tussengel. goed onderh. woonhuis met 3 slpk. en ruime garage onder het pand. Woonk. 38 m². Leuke tuin. Gel. in jonge buurt! Vr.pr. *f* 167.000,- k.k.
Schippersdreef 10B. Uitstekend gerenoveerd appartement met balkon, ruime woonkamer, 2 slk., mooie badkamer en keuken. Vr.pr. *f* 127.500,- k.k.

PARTIJ (WITTEM)

Hub Ortmansstraat 16. (Ruwbouw) Mooi gel. vrijstaand landhuis met garage, 3 slk., glasdicht opgeleverd. Vr.pr. *f* 290.000,- k.k.

SCHINVELD

Emmastraat 11. Uitstekend onderhouden vrijstaand huis, perceelopp. 225 m², mooi gelegen, hardhouten ruime garage met oprit, uitstekend geïsoleerd. *f* 219.000,- k.k.
Beekstraat 1. Ruim halfvrijst. woonhuis in centr. met zeer grote binnenplaats, grote boerenschuur ideaal voor denliefhebber, 4 slk., vaste trap naar zolder, perceel m², bwj. '33, diverse stallen. Ruim van opzet. *f* 219.000,- k.k.

SIMPELVELD

Clovisstraat 6. Halfvrijst. fraai rustig gel. woonhuis, m², extra eetk. 8 m², mooie aanb.keuken, aparte was met directe doorgang naar garage, 3 slk. en een leuke Vr.pr. *f* 203.000,- k.k.
Laurenthof 5. Mooie patiobungalow. Woonk. 56 m², 4 resp. 18 m², 16 m², 10 m² en 10 m², en garage, bwj. pr. *f* 279.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS

Troereberg 69. Tussengel. ruim woonhuis met mooie tuin, tot. 366 m², 4 slk., luxe badkamer, mog. voor garage tuinhuisje. Vr.pr. *f* 179.000,- k.k.

VAALS

Rarenderstraat. Twee monumentale vakwerkhuizen op m² grond. Schitterend voor paardenliefhebber. Momen huurd voor *f* 1000,- p.w. Vr.pr. *f* 300.000,- k.k.

VALKENBURG

Kon. Julianalaan 13. Goed onderhouden halfvrijst. woo met 2 garages, woonk. 32 m², grote aanb.keuken, eventueel kantoor/hobbyruimte in souterrain, mooi aan de tuin. Ligt ideaal in centrum. Vr.pr. *f* 235.000,- k.k.
Zenderweg 6. Uniek gel. halfvrijst. semi-bungalow. Ent gevoerd in wit marmer, woonk. ca. 40 m², perfecte witte bouwkeuken, 3 zeer ruime slpk., badkamer met ligbad che, toilet en dubbele vaste wast., grote tuin, groot dakterras. Perfecte onderhoudstoestand. Incl. nieuwe ring en lamellen. Uniek uitzicht. U kunt er zo intrekken *f* 439.000,- k.k.

VENLO

Ganzerikstraat 32. Goed onderhouden hoekhuis met garage en tuin. Vaste trap tweede verd., mooi aang tuin, achterom bereikbaar. Gel. in jonge buurt. Bwj. '87 *f* 179.000,- k.k.

WIJNANDSRADE

Koningsgraven 38. Mooi vrijstaand landhuis op 67 grond, woon-/eetkamer 40 m², kantoor 11 m², gesl. k 11 m², bijkeuken 8,5 m², 4 ruime slk. Met mooi uitzicht Wijnandsrade. Vr.pr. *f* 372.000,- k.k.

TE KOOP GEVRAAGD

Wij zoeken halfvrijstaande/vrijstaande huizen in de ving van: Epen, Mechelen, Gulpen, en in Heerlen, de zoeken wij huizen en appartementen!!
Wij zoeken bouwers die hun huis nu willen verkop in het voorjaar 1993 willen opleveren.
Wij hebben zeer veel potentiële kopers ingeschreven naar een huis zoeken, waarvan vele Duitse gezinnen Heeft u iets te koop of te huur, belt u ons vrijblijv

BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN

TE KOOP:

HEERLEN: Deken Nikolayelaan 20. Uitstekend gel. kan winkel/woonhuis nabij centr. Heerlen. Pand is recentelijk heel modern verbouwd. Uitstekend geschikt voor advoc kantoor. Ruime woonkam. ± 45 m², 3 slaapk. Prijs op vraag.
Akerstraat. Dicht bij het centr. gel. ruim halfvrijst. kan woonhuis, perceelopp. 1295 m², meerdere parkeerpl voor het pand, 2 keukens, 11 ruime kamers met 2 zeer ruimtes, Inl. op aanvraag.
Kissel 53. In industriegeb. gel. vrijst. bedrijfspand op m² grond, diverse kantoorruimtes 345 m², magazijnen 6 (vrije hoogte 3.20 m.), ruime parkeergel., zeer uitge elek. installatie. Inl. op aanvraag.

LANDGRAAF

Reeweg 131. Ruim landhuis met bedrijfsruimte op ± 800 m grond, 5 slk., tuin, garage, bj. '79, grotendeels onderkel en 2 ruime kantoorruimtes met aparte ingang. Bedrijfsrui te: 260 m² eventueel uit te breiden tot 460 m². *f* 395.000,- k.k.

BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN

TE HUUR:

HEERLEN-CENTR.

Geleenstraat 58. Etage van bovenwoning te huur W/L). Huurprijs *f* 725,- p.m.
Raadhuisplein. Ruim winkelpand, ideaal voor antiek laar/uitzendbureau/meubelzaak of iets dergelijks! Zeer ge prijs! Inl. op aanvraag.

VIJGEN VRAGEN

St. Franciscusweg 16, Heerlen 045 - 71
Onroerend goed - bedrijfsonroerend goed - aankoop verkoop - verhuur - bemiddeling - hypotheken

---

TE HUUR LANDGRAAF

BEDRIJFSRUIMTES v.a. 100 m² t/m 3150 m²

Voor inlichtingen:
Riksen Beheer B.V.
Hoofdstraat 43
6372 CP Landgraaf
Tel.: 045-327421
Fax: 045-327422

Voor de andere open haard/kachel

Graus open haarden bv

U zult in **VUUR** en **VLAM** raken in onze showroom met exclusieve open haarden en kachels.

Centrum Cocarde
Valkenburg
Tel. 04406-15400

Geopend:
di. t/m vrij.: 13.00-18.00 u.
za. en zo.: 13.00-17.00 u.
en volgens afspraak

---

100 SLAAPKAMERS - 100 SLAAPKAMERS - 100 SLAAPKAMERS - 100 SLAAPKAMERS - 100 SLAAPKAMERS - 100 SLAAPKAMERS - 100 SLAAPKAMERS - 100 SLAAPKAMERS

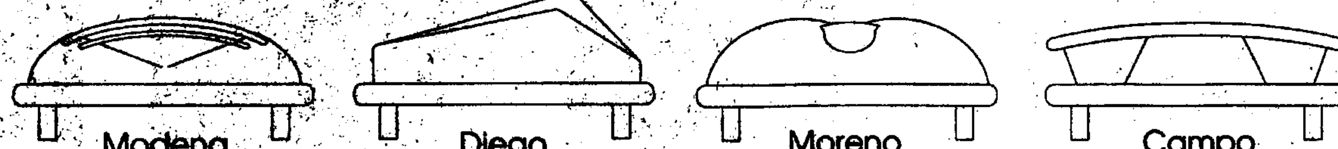
KASTENPROGRAMMA'S - KASTENPROGRAMMA'S - KASTENPROGRAMMA'S - KASTENPROGRAMMA'S - KASTENPROGRAMMA'S - KASTENPROGRAMMA'S

SLAPEN IN JE EIGEN KLEURKEUZE

BASISPRIJS BEDSET
Bedmaat 140 x 200 cm.
+ 2x aanhaaktafeltje
Fl. 1235,-

- KEUZE UIT: 5 STANDAARD KLEUREN meerprijs overige 178 kleuren.
- KEUZE UIT: 7 BED-BREEDTES van 90 tot 200 cm. breed, lengte tot 220 cm.
- KEUZE UIT: 5 STANDAARD BEDHOOGTES van 8 tot 25 cm. hoog.
- KEUZE UIT: DESIGN ACHTERWANDEN vanaf 140 cm. breed.
(Achterwanden los te plaatsen op basis bedbak, meerprijs vanaf *f*. 575,-)

KEUZE UIT MEER DAN 100 SLAAPKAMERS.

ONTWERP: OASE STYLING TEAM

1. Speciaalzaak in slaapkamers.
2. Nergens een grotere keuze.
3. Speciaal slaapadviescentrum.
4. De kollektie Hülsta slaapkamers.
5. Goed bereikbaar en makkelijk parkeren.
6. Deskundige voorlichting
7. 12½ jaar garantie.
8. Levering door de gehele Benelux.
9. Gratis thuisbezorgen en monteren.
10. Eigen meubelmakerij.

hülsta SWISSFLEX

OASE 12½ JAAR GARANTIE

oase
Slaapkamer Speciaalzaken
Maak van uw slaapkamer een „Oase"

VESTIGING:
• **HEERLEN**
Woonboulevard
In de Cramer

Koopavond: donderdag
Tel. 045-754100

WOON BOULEVARD HEERLEN
AFSLAG HEERLEN NOORD

Vestigingen in: Arnhem, Bleiswijk, Capelle a/d IJssel, Den Bosch, Diemen, Son/Eindhoven, Enschede, Groningen, Heerlen, Leidschendam, Sliedrecht, Utrecht en Zoeterwoude/Rijndijk

---

UW EIGEN PARK BEGINT BIJ DE VOORDEU

De 25 eengezinswoningen die ABC Vastgoed in Haagsittard Park verhuurt, grenzen aan een pr wijkpark. Maar behalve veel groen, heeft Sittard nog heel wat meer te bieden. Voor mensen die willen uitgaan, sporten, van cultuur genieten of verder leren.

Medio september worden deze woningen in Haagsittard Park opgeleverd. Alle met een ruim opgezette woonkamer, 3 slaapkamers en een ex vierde (hobby)kamer. Compleet met douche en ligbad, garage en een tuin.

Deze uitstekend geïsoleerde huurhuizen zijn er vanaf *f* 995,- p.m.

ABC Vastgoedbeheer
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen.
Tel. 045-71 20 40

Stuur mij vrijblijvend uw documentatie over de huurwoningen in Sittard, Haagsittard Park.
Naam:....................................
Adres:....................................
Postcode:..................Plaats:..................
Telefoon:....................................
Deze bon in een gefrankeerde envelop opsturen naar:
ABC Vastgoed, Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen.

limburgs dagblad

Nederland 1

Avro
13.00-13.12 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 **●● Journaal.**
16.08 **Heb ik iets gemist?.** Terugblik op de programma's van afgelopen week.
16.34 **Jonge mensen op het concertpodium.** Vandaag: De Armeense cellist Alexander Tchaouchian met het Celloconcert opus 101 van Haydn. M.m.v. de Nieuw Sinfonietta Amsterdam o.l.v. Lev Markiz. Presentatie: Roeland Kooijmans. (herh.).
16.55 **Geloof het of niet.** Engelse animatieserie. Afl.: Walter polo.
17.00 **Tebaldo.** Afl.9: Rigoletto van Giuseppe Verdi.
17.06 **The Thunderbirds.** Afl.: Een weg van vernietiging.
17.56 **Boggle.** Woordspel.
18.28 **Amazonia.** 6-delig reisverslag uit het Amazonegebied. Afl.5.
18.58 **The best of magic.** Goocheltrucs uit de hele wereld. Afl.4.
19.30 **Growing pains.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Weekend at Mike's. Het huis van de Seavers wordt bezocht door een termietenkolonie. Er zit niets anders op dan ergens anders onderdak te vinden.
20.00 **(●●+TT) Journaal.**
20.25 **(TT) 25 jaar Paul van Vliet jubileumshow.** Theaterregistratie t.g.v. het 25-jarig artiestenjubileum van deze cabaretier. Deel 2: Een avond aan zee.
21.24 **Hoe groeit geld?** Voorlichtingsprogramma over nieuwe cursus.
21.35 **Going' south.** Amerikaanse speelfilm uit 1978 van Jack Nicholson.
23.26 **Katherine.** Amerikaanse tv-film uit 1975 van Jeremy Paul Kagan. Met: Sissy Spacek, Art Carney, Henry Winkler e.a. De idealistische Katherine is het niet eens met de levensstijl van haar rijke ouders. Na een verblijf in Zuid-Amerika leert ze de leraar Bob Kline kennen, en via hem komt ze in contact met een revolutionaire beweging, die ook geweld niet schuwt.
01.00-01.05 **●● Journaal.**

Nederland 2

Vara
13.00-13.12 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 **●● Journaal.**
16.08 **Museumschatten.** Afl.: Bovendeur-stukken op hun oorspronkelijke plek of verhangen. (herh.).
16.16 **More winners.** Serie Australische verhalen. Afl.: Ada en de verborgen schat.
17.05 **Piraten eiland.** 4-delige Australische jeugdserie. Afl.3. Terwijl Tony's ouders de moed al hebben opgegeven hem ooit nog terug te zien, blijft zijn broertje Jim proberen hem via de radio te bereiken.
17.32 **George and Mildred.** Engelse comedyserie. Afl.: Behang-televisie.
18.00 **●● Journaal.**
18.20 **Da's lachen.** Tekenfilmfestival. Vandaag: De harde strijd; Een appelig gevoel; De wraak is zuur.
18.40 **Flying doctors.** Australische doktersserie. Afl.: Achterdocht. In Coopers Crossing arriveert een politiek activiste die opkomt voor de rechten van de aboriginals. Ze wordt niet bepaald met open armen ontvangen. (herh.).
19.30 **Lingo.** woordspel.
19.59 **Brand Meester!** (London burning), Engelse serie. Afl.: Een drugsbende sticht brand in een flat om aan arrestatie te ontkomen.
20.54 **Het moment.** Paul Witteman praat met mensen over een keerpunt in hun leven.
21.28 **Per seconde wijzer.** Quiz.
22.07 **Liefde en haat** (Love and hate), 2-delige Canadese mini-serie van Francis Mankiewicz. Met: Kate Nelligan, Kenneth Welsh e.a. Deel 1: In 1980 scheidt Jo Ann Thatcher van haar man, de rijke politicus Colin Thatcher.
23.46 **Heroes.** 2-delige Australische mini-serie van Donald Crombie naar het boek van Ronald McKie. Met: Paul Rhys, John Bach, John Hargreaves e.a. Deel 1: In 1943 wordt kapitein Ivan Lyon als leider van een groep jonge jongens ingezet in operatie Jaywick.
00.43 **Natuurmoment.**
00.54-00.59 **●● Journaal.**

Nederland 3

NOS
08.55-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
13.00-13.12 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
17.00 **Studio sport.** Met het NK tennis te Hoorn.
17.55 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
18.00 **●● Journaal.**
18.15 **Sesamstraat.**
18.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
18.40 **Het klokhuis.** Compilatie van liedjes.
18.55 **Trekking van de lottogetallen.**
19.00 **Hanna.** (Die Wunderjahre), 4-delige Duitse jeugdserie met Silvia Lang. Afl.3: De wedstrijd. Tino en zijn vriendje Rudi doen mee aan een boenwaswedstrijd. Omdat er mooie prijzen vallen te verdienen, laten ze geen middel ongebruikt om met hun concurrenten de vloer aan te vegen. Wanneer Bernhard zich in een krant kritisch uitlaat over het oorlogsverleden van zijn biologieleraar, komt hem dat duur te staan. (Ikon).
19.28 **Bericht van de Wilde Ganzen.** (Ikon).
19.30 **De tweede carrière.** 2-delige Werken-aan-werk serie over werk en werkverandering op oudere leeftijd. Afl.1: Ombuigen of barsten. (RVU).
20.00 **●● Journaal.**
20.24 **Kenmerk.** Actualiteitenrubriek van Ikon/KRO/RKK.
20.55 **De uitvinding van Amerika.** 3-delige documentaire van Hans Keller over hoe het de nieuwe wereld 500 jaar later vergaat. Afl.2: Over het maken van Amerikanen. (IKon).
21.45 **De erfenis van de Inca's.** Reportage van de tentoonstelling over de Inca-cultuur die deze zomer gehouden werd in het Museum voor Volkenkunde te Rotterdam. Presentatie: dr. E.K. de Bock. (Ikon).
22.00 **●● Journaal.**
22.15 **Studio sport.**
22.45 **Akteren.** 6-delige serie portretten van acteurs en actrices aan het werk. Afl.: Sacha Bulthuis, die werkt aan het stuk Ingeblikt.
23.15-23.20 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

RTL4

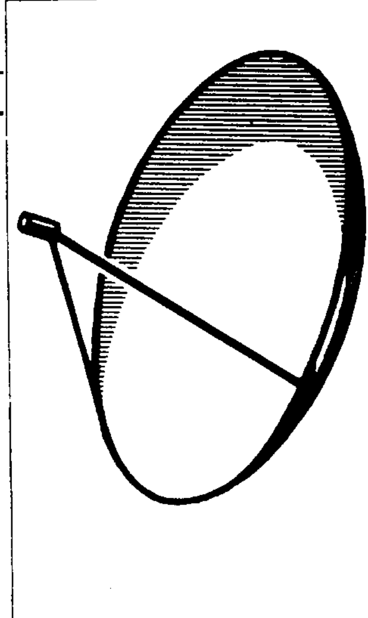
06.45 **The world tomorrow.**
07.00 **Telekids.** Kinderprogramma met Irene Moors. Met o.a. de tekenfilms De fabeltjeskrant, G.I. Joe, Batman, Tiny Toons en de film Once upon a time, part 2.
12.00 **RTL Radio studio live.**
12.25 **Miniplayback show. (herh.).**
13.25 **Liefde op het eerste gezicht.** Aflevering van dit spelprogramma.
14.10 **Een van de Acht.** Spelprogramma. Presentatie: Jos Brink (herh.).
15.45 **The Simpsons.** Serie.
16.10 **Voyagers.** Amerikaanse serie.
17.00 **Eigen huis... een plek onder de zon.** Serie voor doe-het-zelvers.
17.30 **Gezondheid.** Magazine.
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.15 **America's funniest people.** Programma met de leukste, ontroerendste en grappigste momenten, vastgelegd op video. (herh.).
18.25 **De zaterdagavondshow.** (Slot). Reeks programma's waarin de ins en outs van de Nederlandse muziek- en showbizz op de voet gevolgd worden. Naast optredens van diverse Nederlandse artiesten zijn er interviews en is er aandacht voor de nieuwe releases van cd's en cd-singles. De presentatie is in handen van Sandra Reemer.
19.30 **Avondnieuws.**
19.50 **Weer met John Bernhard.**
20.00 **Goede tijden slechte tijden.** Compilatie, samenvatting van de belangrijkste verhaallijnen uit het vorige seizoen.
20.30 **The Ronald McDonald Comedy Award.** Speciaal programma waarin geld ingezameld wordt ten behoeve van de Ronald McDonald huizen. Kinderen strijden hierin om de Ronald McDonald Comedy Award en internationaal vermaarde clowns geven hun nummers ten beste. Presentatie: Irene Moors.
22.15 **The hot one.** Amerikaanse film uit 1987. Regie: Matthew Robbins.
00.05 **Laatste nieuws.**
00.20 **Fatal attraction.** Amerikaanse speelfilm uit 1987 van Michael Grant.
01.45 **Black Emanuelle goes east.** Erotische speelfilm.
03.15 **Nachtprogramma.**

België/TV 1

10.00 **Het slimme kanaal.** Doe het zelf: Ramen en deuren.
10.30 **Vakwerk.** Informatief programma rondom werk. Afl. 3.
11.00 **Take it easy.** Cursus Engels.
11.30 **Desktop publishing.** Computercursus DTP. Les 2: Typografie.
12.00 **Voor Turkse migranten.**
12.30-12.50 **Affiche.** Over kunst.
14.50 **She wore a yellow ribbon.** Amerikaanse western uit 1949.
16.30 **Première film & video.**
17.00 **De vallei van de angst.** (Valley of fear), Amerikaanse tekenfilm.
17.50 **Musti.** Tekenfilmserie. Vandaag: Musti en de ooievaar.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl. 262.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Sleutel.** Thema: Veiligheid in het verkeer.
18.40 **Vlaanderen vakantieland.**
19.20 **Joker- en lottotrekking.** Paardenkoersen, mededelingen.
19.30 **Journaal en Sport.**
20.00 **Koko Flanel.** Afl. 3.: Germaine maakt misbruik van Koko.
20.25 **Achilles heel.** Engelse tv-film van Sandy Johnson. Tijdens een vakantie op Corsica wordt Iris gekidnapt en schiet inspecteur Wexford te hulp.
22.10 **TV Journaal.**
22.30 **Sport op zaterdag.**
23.00 **Deceptions.** Amerikaanse thriller uit 1990 van Ruben Preuss. Met: Harry Hamlin, Robert Davy, Nicolette Sheridan e.a. De jonge miljonair Douglas Erickson wordt onder onduidelijke omstandigheden in een afgelegen landhuis door zijn fraaie echtgenote Adrienne vermoord.
00.40-00.45 **Coda.** Milonga, van Cardoso. Uitgevoerd door Henry Raudeles, viool en Fernando Gonzalez, gitaar.

België/TV 2

19.00 **Basketball.** Racing Mechelen - Oostende, live.
21.00-23.00 **Vooruit 82 - 92.** Feestprogramma n.a.v. 10 jaar Kunstcentrum Vooruit in Gent met als gasten politici en artiesten.

België/RTBF 1

10.55 Interwallonie. 11.25 Cursus Nederlands. 11.55 Ciao Italia. 12.25 Objectif Europe. 13.00 Nieuws. 13.25 Which way home, avonturenfilm. 15.45 Discussie over jonge immigranten. 17.00 Filmmagazine. 17.50 Nouba nouba. 17.55 Culinaire tips. 18.15 Télétourisme. 18.50 Spelprogramma voor scholieren. 19.30 Journaal. 20.10 Le jardin extraordinaire. 20.45 Maigret et la nuit du carrefour. Misdaadfilm. 22.20 Verkeerstips. 22.30 Sportmagazine. 23.25-23.35 Laatste nieuws.

België/Télé 21

12.30 Politieke partijen. 14.00 Télé 21 regionaal. 16.15 Reflets - Images d'ailleurs. 17.15 Sindbad. 17.45 Documentaire over Japan. 18.40 Geschiedenis van de computer. 19.30 Journaal. 20.00 Michel et Louis: over een homoseksueel paar dat lijdt aan Aids. 20.50 Georges Thines, l'homme orchestre. Portret. 21.45 Journaal. 22.15 Coup de film. 22.25-23.55 La deuda interna, Argentijnse speelfilm.

TV 5

07.00 Ochtend- enmiddagprogramma's. 15.00 Les trains: Mexico. 16.00 Nieuws. 16.10 Genies en herbe. 16.30 Une péché d'enfer. 17.10 Muziekclips. 17.30 Culinair magazine. 17.45 Cursus Frans. 18.00 Spelprogramma. 18.30 Nieuws. 19.00 Découverte. Magazine. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Maritiem magazine. 21.00 Nieuws. 21.30 Six hommes morts. Misdaadfilm. 22.30 Literair praatprogramma. 23.40 Nieuws. 00.00 Culturele actualiteiten. 00.50-01.20 Divan, talkshow.

RAI UNO

06.50 Due bianchi dell'Africa nera. Film. 09.00 Ciao Italia estate. 14.00 Primavera di sole. Speelfilm. Aansl. Sabato sport. 18.00 Nieuws. 18.10 Disney Club. 19.30 Overdenking. 19.40 Il naso di Cleopatra. 20.00 Nieuws. 20.40 Giochi senza frontiere. Spelprogramma. 22.45 Nieuws. 23.00 Speciale TG 1. 00.00 Laatste nieuws. 00.30 Sabato club. Speelfilm. Aansl. Nachtprogrammering.

BBC 1

08.25 Nieuws. 08.30 Hallo Spencer. 08.50 Babar. 09.15 The new Lassie. 09.35 The Jetsons. 10.00 Parallel 9. 11.55 Rogues of Sherwood Forest. Amerikaanse speelfilm uit 1950. 13.10 Barney Bear. 13.35 Voetbal. Europese clubkampioenschappen. 14.05 Nieuws. 14.10 Grandstand. zaterdagmiddagsport. 18.05 Nieuws. 18.20 Dad's army. Comedyserie. 18.50 Big break. Spelprogramma. 19.20 Verborgen camera. 20.00 Spelprogramma met Bruce Forsyth en Rosemarie Ford. 21.00 Casualty, serie. 21.50 Nieuws. 22.10 The witches of Eastwick. Amerikaanse speelfilm uit 1987. 00.05 Sport. 01.05 Harvest of hate. Speelfilm uit 1978. 02.20-02.25 Weerbericht.

BBC 2

07.40 Open universiteit. 16.00 Look stranger. Jeugdprogramma. 16.25 ■III met by moonlight. Engelse speelfilm uit 1958. 18.05 Battle of the River Plate. Engelse oorlogsfilm uit 1957. 20.00 Nieuws. 20.15 Compilatie van The late show. 21.00 Cosmic Joke: over exploratie van de wereldbevolking. 21.50 Dancemakers. Serie over beroemde dansers en choreografen: de in 1987 overleden Britse choreograaf Antony Tudor. 22.40 Time Passing One Year. Korte filmimpressie van het eerste levensjaar van een kind. 22.50 The brain drain. Quiz. 23.20 Sinead O'Connor: Coffee and cigarettes. Documentaire waarin deze Ierse zangeres gevolgd wordt tijdens het maken van haar nieuwste cd. 00.05-01.50 High plains drifter. Amerikaanse western uit 1973 van Clint Eastwood. Met Clint Eastwood, Verna Bloom. Mariane Hill e.a. Op een dag rijdt een vreemdeling het stadje Lago in het zuidwesten van de VS binnen, en raakt betrokken bij een vechtpartij waarin hij drie man vermoordt. Hoewel de bevolking bang is voor deze revolverheld, wordt hij toch ingeschakeld om als sheriff de stad te beschermen tegen een bende die van plan is Lago met de grond gelijk te maken.

Sportnet

08.00 Surfen. 08.30 Parijs-Moskou-Beijing rally. 09.00 Motorsport. Speedway vanuit Zweden. 10.00 Motorsport. 12.00 World sports special. 12.30 American football. 13.00 Honkbal. 14.00 Golf. 17.00 Parijs-Moskou-Beijing rally. 17.30 Autosport: dragracen. 18.00 Auto- en motorsport. Vanaf Silverstone. 19.00 Britse F2 kampioenschappen. 20.00 Pro bikes. 20.50 Braziliaans voetbal. Live. 22.50 Boksen. Eubank - Thronton super middengewicht. 00.00 Parijs-Moskou-Beijing rally. 00.30 Golf. VS PGA tour Hardee's classic. 02.00 Honkbal. 03.00 Major league Chicago Cubs - St. Louis. 05.00 Motorsport.

Eurosport

09.00 Truckracen. 09.30 Motorsport. 10.30 Atletiek uit Seoel. 11.30 Boksen. 13.00 Saturday alive. Met ATP Toernooi van Bordeaux; Motorsport: WK Speedway; Atletiek: WK junioren uit Seoel. 20.30 International motorsport. 21.30 Autosport. EK Truckracen. 22.00 Boksen. Maske - Cohen, intern. middengewicht en Schulz - Friedrich, Duitse kampioenschappen zwaargewicht, live. 23.30-01.00 Tennis. ATP Toernooi. Herh.

Super Channel

06.30 Business CNBC weekly. 07.00 Videoclips. 08.00 ITN world news. 08.30 Business weekly. 09.00 Super shop. 10.00 Videoclips. 11.30 Scene on Super. 12.00 All mixed up. 14.00 Jongerenmagazine. 14.30 Milieumagazine. 15.00 Toerisme: Innsbruck en Stockholm. 15.30 Wetenschap. 16.00 Watching wildlife. 16.30 Nieuwsdocumentaire. 17.00 Scene on Super. 17.30 Absolutely live. 18.30 Modemagazine. 19.00 Tekenfilms, nieuws en series uit de jaren 40 en 50. 20.00 ■ Love from a stranger. Amerikaanse film uit 1947. 21.30 Filmnieuws. 22.00 ITN world news. 22.30 Jongerenmagazine. 23.00 Scene on Super. 23.30 Watersportmagazine. 00.00 Survivor. Australische thriller uit 1980. 01.35 Absolutely live. All mixed up: The mix Videoclips.

MTV

08.00 Awake on the wildside. 11.00 The big picture. 11.30 US Top 20 video countdown. 13.30 XPO. 14.00 Paul King. 17.00 Yo! Raps today. 18.00 Week in rock. 18.30 The big picture. 19.00 European top 20. 21.00 Saturday night live. 22.00 Party zone. 01.00 Kristiane Backer. 03.00-08.00 Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. 09.00 World business. 11.10 Larry King. 12.40 International correspondents. 14.10 The big story. 15.10 Health week. 15.40 Moneyweek. 16.10 Science and technology. 16.40 Style. 17.10 Showbiz. 18.40 Evans and Novak. 19.00 World business. 19.40 Newsmaker saturday. 20.10 Healthweek. 20.40 Style. 21.10 Your money. 21.40 International correspondents. 23.40 Newsmaker Saturday. 00.40 Pinnacle. 01.10 The big story. 03.10 Showbiz. 05.10-07.10 The Capital gang.

Duitsland 1

09.00 **Heute.**
09.03 **Ping Pong.** Spelprogramma.
09.45 **●● Let's move.** Fitness.
10.00 **Heute.**
10.03 **Zwischen Himmel und Erde.** Filmportret predikant Thonhofer.
10.45 **Reismagazine.** Londen.
11.00 **Heute.**
11.03 **Weltenbummler.** Nieuw-Zeeland.
11.40 **●● O'zapft is!** Folklore.
13.00 **Heute.**
13.05 **Europamagazin.**
13.30 **Faszination in Bild und Ton.** Live reportage van Photokina '92.
14.15 **■ Der Herr Senator.** Duitse speelfilm uit 1934 van Fred Sauer.
15.45 **Erstens.** Magazine.
16.00 **Disney Club.**
17.25 **Sportschau.**
18.00 **Heidi und Erni.** Serie.
18.45 **Mich laust der Affe.** Quiz.
19.15 **Sportschau.**
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **●● Musikantenstadl.** Amusementsprogramma met bekende verlolkers: Ernst Mosch, Marianne & Michael, Angela Wiedl, Alpen Sound, ensemble Melos en Zellberg Buam und Freude vanuit de Olympiahal in München. Presentatie: Karl Moik.
21.50 **Tagesthemen-Telegramm.**
22.00 **●● Lotto-getallen.**
22.05 **Tagesthemen.**
22.25 **(TT) Das Wort zum Sonntag.**
22.30 **(TT) Im Zeichen der Jungfrau.** (January man), Amerikaanse speelfilm uit 1988.
00.05 **Tagesschau.**
00.08 **Andrew L. Stone-cyclus.** Mörder an Bord The decks run red), Amerikaanse thriller uit 1958 van Andrew L. Stone. Met: James Mason, Dorothy Dandridge, Broderick Crawford e.a. Edwin B. Rumill weet niet waar hij aan begint als hij de nieuwe kapitein van het vrachtschip Berwind wordt. De oude kapitein kwam op mysterieuze wijze om het leven en aan boord van de Berwind heerst een grimmige sfeer. De machinist Henry Scott en matroos Leroy Martin willen het schip zelfs muiten...
01.30 **Tageschau.**
01.35-01.40 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Englands Südwesten: Der Weg des Fischers.

Duitsland 2

08.00 **Nachbarn in Europa.** Informatie en actualiteiten in het Turks, Kroatisch en Pools.
09.00 **Heute.**
09.03 **EURO.** Europees magazine. Herh.
09.45 **●● Let's move.** Fitness. Afl. 5.
10.00 **Heute.**
10.03 **Zwischen Himmel und Erde.** Portret van de rondreizende predikant Otto Thonhofer. Herh.
10.45 **ARD-Ratgeber:** Reise. Reismagazine. Vandaag: De wereldstad Londen. Presentatie: Katharina Wolkenhauer.
11.00 **Heute.**
11.03 **Weltenbummler.** Reisreportages met Hardy Krüger. Afl.: Nieuw Zeeland (2). Herh.
11.40 **Der grosse Preis.** Spelprogramma met Wim Thoelke. Herh.
12.55 **Persoverzicht.**
13.00 **Heute.**
13.05 **Diese Woche.** Weekoverzicht met gebarentaal en ondertiteling t.b.v. doven en slechthorenden.
13.30 **Die sieben Gladiatoren.** (I sette gladiatori), Italiaans/Spaanse speelfilm uit 1962 van Pedro Lazaga. Met: Richard Harrison e.a. De Spartaan Dario keert uit de gevangenschap van Rome terug naar het door de tiran Hierba overheerste Sparta.
15.00 **Michel aus Lönneberga.** Zweedse kinderserie.
15.25 **Genau.** Praatprogramma.
15.50 **Reiselust.** Dominicaanse Republiek Hamburg - Praag in 8 uur.
16.15 **Klassentreffen.** Schoolherinneringen van Wolfgang Lippert.
17.00 **Heute.**
17.05 **Länderspiegel.**
17.45 **Die grosse Hilfe.** Balans van de Aktion Sorgenkind.
17.55 **Die fliegenden ärzte.** (Flying doctors), Afl.: Notoperation.
19.00 **Heute.**
19.20 **Der Patenonkel.** Afl.: Der falsche Verdacht.
20.15 **Zärtliche Chaoten.** Duitse speelfilm uit 1987.
21.45 **Heute-journal.**
22.50 **Das aktuelle Sport-Studio.**
23.20 **Heute.**
23.25-02.30 **Ryans Tochter** (Ryan's daughter), Engelse speelfilm uit 1970.

Duitsland 3 West

09.00 Teletekst. 09.45 Tele-Gym. 10.00 This week. 10.30 Russisch bitte. 11.00 Viaje al Espanol. 11.30 Wissenschaft direkt. 12.15 Volkskino - Amateurfilme aus der DDR. 13.00 Bahnhöfe Europas. Het treinstations van Budapest. 13.30 Fototourismus. 13.53 Potsdam. Allegro till Concert in A, H 438 van C.P.E. Bach door het Württembergische Kammerorchester Heilbronn, m.m.v. James Galway, dwarsfluit. 14.00 Rückblende: Kolonialwaren. Sklaverei, over de mensenhandel waar Europa rijk van geworden is. 14.15 West 3 aktuell. 14.20 Das war's - diese Woche. 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Computerclub. 17.45 Natur aus zweiter Hand. Leben am Strassenrand, natuurfilm over door de mens geschapen stukjes natuur in de grote stad. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 Hier und heute unterwegs. 18.30 (TT) Die Sendung mit der Maus. 19.00 Aktuelle Stunde. Regional magazine. 19.30 Tiere suchen ein Zuhause. Huisdierenprogramma. 20.00 Sport im Westen. 20.30 Seltsam, das Leben. Italiaanse filmkomedie uit 1988 met Amanda Sandrelli, Lina Sastri en Diego Abatantuono. 22.00 Geschiedenis van strips en cartoons. 22.25 Kultur im Gespräch. Bilanz der Dokumenta 92. 23.10 boah, eeh! Tom Gerhardt. Hoogtepunten uit de one-man-show Dackel mit Sekt van deze cabaretier (1). 23.40 Particell da Requiem, moderne muziek van Ulrich Blomann, uitgevoerd door het Ab-Art-Orchester. 00.40 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

15.00 Sport 3 extra. 17.00 Nimm's Dritte. 17.30 Das Jahr in Wald und Flur. 18.00 Beim Wort genommen. Magazine. 18.30 Glaskasten. Cultureel magazine. 19.00 Mal ehrlich. Psychologische test voor kijkers. 19.30 Spiele des Lebens. 12-delige natuurdocumentaireserie. 20.15 ■ Der Berg ruft. Duitse speelfilm uit 1937 van Luis Trenker. 21.50 Aktuell. 21.55 Grenzenlos. Talkshow. 23.25 Schmidteinander. Amusementsprogramma. 00.25 Aktuell. 00.27 Jazz-in concert: Tony Lakatos (1). 01.27 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

06.00 **Georgie.** Tekenfilmserie.
06.45 **Archie.** Tekenfilmserie. Herh.
07.10 **Piff und Herkules.**
07.30 **Cubitus.** Tekenfilmserie.
08.00 **Klack.** Kinderspelshow.
08.45 **Maus reiss aus.** Kinderspelshow.
09.00 **Beverly Hills Teens.** Amerikaanse tekenfilmserie.
09.30 **Lucky Luke.** Amerikaans/Franse tekenfilmserie.
10.00 **Peter Pan.** Tekenfilmserie.
10.30 **Captain Planet and the Planeteers.** Amerikaanse tekenfilmserie.
11.00 **Marvel Universum.** Kinderprogramma.
12.35 **Michel Vaillant.** Amerikaanse tekenfilmserie.
13.00 **Teenage mutant hero turtles.** Amerikaanse tekenfilmserie.
13.30 **Winspector.** Afl.: Tod im Fahrstuhl.
14.00 **American gladiators.** Sportspektakel.
14.55 **Knight rider.** Afl.: Eine Musterstadt ohne Verbrechen. Herh.
15.50 **Das A-Team.** Afl.: Hannibals rettender Plan. Herh.
16.50 **21, Jump street - Tatort Klassenzimmer.** Afl.: Feine Jungs. Herh.
17.45 **Der Preis ist heiss.** Spelshow.
18.15 **Familienduell.** Spelprogramma met Werner Schulze-Erdel.
18.45 **RTL aktuell.**
19.15 **Beverly Hills, 90210.** Afl.: Mutter werden ist nicht schwer.
20.15 **Die drei eisernen Junggesellen.** Komedie van Hans Lellis. Met: Peter Steiner sr., Anton Feichtner, Rudi Decker, e.a. Regie: Peter Steiner.
22.00 **Alles nichts oder?!** Met Hella von Sinnen en Hugo Egon Balder.
23.00 **Erotikwunschfilm der Woche.** 1. Lass jucken Kumpel III - Maloche, Bier und Bett. 2. Das Berühren des Dudelsacks ist verboten. 3. Charlys Nichten. Sexkomedie.
00.30 **Pizza, Miezen und Moneten** (Pizaiolo et mozzarel), Komedie.
02.00 **Tutti frutti.** Erotiek.
02.55 **Sexy folies.**
03.30 **Aphrodite - Göttin der Liebe.** Italiaanse historische film uit 1958.
05.00 **Das A-Team.** Amerikaanse avonturenserie. Herh.

● *Musikantenstadl met Angela Wiedl. (Duitsland 1 – 20.15).*

SAT 1

06.15 Bundesliga-voetbal. 07.15 Quär Beet. Kindermagazine. 10.55 Beauty and the Beast. Afl.: Eine Welt in Gefahr. 11.50 Glücksrad. 12.30 Wirtschaftsforum. 13.00 Nieuws. 13.05 Reismagazine: Florida. 13.35 Dream West. Afl.: Der weite Weg nach Westen. 14.30 Männerwirtschaft. Afl.: Liebe kennt keine Furcht. 15.00 ■ Hokuspokus. Duitse speelfilm uit 1953. 16.30 Dröschers Tierwelt. 17.00 Herz ist Trumpf met Stephan Lehmann. 17.30 Punkt, Punkt, Punkt. Woordspel. 18.00 Bundesliga-voetbal. 19.20 Nieuws. 19.30 Glücksrad. 20.15 Harold und Maude, Amerikaanse film (1971). 22.00 Mann-o-Mann. Spelprogramma. 23.00 Alice - wild und unersättlich. Zwitsers/Franse erotische speelfilm uit 1981. 00.25 Nieuws. 00.30 Schulmädchen-Report, Teil 13. Erotische speelfilm. 01.55 Alice - wild und unersättlich. Zwitsers/Franse erotische film. 03.10 Beauty and the Beast. 04.00 ■ Hokuspokus. (Herh. film vanmiddag). Aansl. Programma-overzicht.

TV FILMS VIDEO

Duitsland 1
14.15 Der Herr Senator (1934-D). Dolbollige komedie van Fred Sauer waarin de koppige directeur van een sigarettenfabriek de omzet wil opkrikken door te fuseren met de concurrent i.p.v. reclame te maken.

België/TV 1
14.50 She Wore A Yellow Ribbon (1949-USA). Goede legerwestern van John Ford. Twee jonge legerofficieren, John Agar en Carey jr., dingen naar de hand van de dochter van de commandant.

Duitsland 2
15.00 I Sette Gladiatori (1962-E/I/K). Sparta leeft onder de heerschappij van een verschrikkelijke tiran. Zeven gladiatoren zullen het bij doen keren na enkele spectaculaire gevechten. Film van Pedro Lazaga met o.a.: Richard Harrison en Loredana Nusciak.

Duitsland 2
20.15 Zärtliche Chaoten (1987-D). Film van Franz Josef Gottlieb die speelt tussen 1950 en 1960. Drie jongemannen worden verliefd op dezelfde vrouw en raken in de knoei als zij zwanger wordt.

● *Jack Nicholson en Mary Steenburgen in 'Goin' South'. (Nederland 1 – 21.35 uur).*

Duitsland 3 West
20.30 Strana la Vita (1988-I). Ingewikkelde romances van nonchalante psycholoog in film van Guiseppe Bertolucci. De vrouwen ontmoeten elkaar als één van hun vrienden sterft. Met: Diego Abatanuono en Monica Guerritore.

Nederland 1
21.35 Goin' South (1978-USA). Vermakelijke western-komedie van Jack Nicholson waar niet iedereen van zal genieten. Nicholson speelt ook de hoofdrol, hij redt zich uit een lynchpartij door met een oude vrijster te trouwen.

RTL4
22.15 Corvette Summer (1978-USA). Mark Hammill spoort de dief van zijn corvette op en wordt onderweg verliefd op de beginnende prostituée Annie Potts. Regie: Matthew Robins.

Duitsland 1
22.30 The January Man (1989-USA). Verbijsterend slechte melange van politiefilm, romantisch drama en mislukte komedie van Pat O'Connor. Kevin Kline speelt een excentriekeling die met zijn broer, commissaris van politie, een moordenaar moet vangen.

Duitsland 2
23.25 Ryan's Daughter (1970-GB). Eenvoudig liefdesverhaal over vreemd gaan dat door David Lean wordt opgeblazen tot overdadige afmetingen. Met o.a.: Robert Mitchum en Trevor Howard.

Duitsland 1
00.08 The Decks Ran Red (1958-USA). Bizar verhaal over de zee. Zeeman poogt kapitein te vermoorden om het schip voor een berging te kunnen gebruiken. Film van Andrew L. Stone met o.a.: James Mason en Dorothy Dandry.

RTL4
00.20 Fatal Attraction (1987-CDN). Merkwaardige vermenging van komedie en drama in film van Michael Grant waarin Sally Kellerman en Stephen Lack elkaar ontmoeten na een auto-ongeluk en elkaars sexuele fantasiëen bevredigen door bizarre spelletjes te spelen. Film heeft niets te maken met de 'Fatal Attraction' tussen Douglas en Close.

RTL Plus
00.30 Pizzaiolo et Mozzarel (1985-F). Potsierlijke klucht à la Napolitana van Christian Gion. Een 'Don Juan' wordt per abuis aangezien voor een Latijns-amerikaanse dictator. Met: Aldo Macciône en Beth Todd.

RTL4
01.45 Black Emanuelle goes East (1976-I). Ongeinspireerde, van 'Emanuelle' gejaste en stuntelige softporno. Ook bekend als 'Black Emanuelle in the Far East.

RTL Plus
03.30 Afrodite, dea dell'Amore = (1958-I). Spektakelfilm van Mario Bonnard over liefde en dood rond een standbeeld van Aphrodite, de godin van de liefde en de schoonheid. Met: Isabelle Corey en Irene Tunc.

radio

Radio 1
Elk heel uur nws.
7.07 Tros Nieuwsshow (7.30 Nws.). 11.05 Tros Kamerbreed. 12.05 Tros Aktua (12.30 Nws. 12.55 Mededelingen t.b.v. land- en tuinbouw.) 14.05 Tros Aktua sport (17.30 Nws.). 19.04 Coulissen. 19.30 Langs de lijn, sport en muziek. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Damokles. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2
Elk heel uur nws..
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Kerkendag 1992. 18.04 KRO's Country time. 19.04 Glas in lood. 20.04 Uit het KRO-archief. 21.04 The bands. 22.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3
Elk heel uur nws.
6.02 Wakker. 8.04 Popsjop. 10.04 Dolce vita. 12.04 Eeh... 13.04 Popparazzi. 15.04 Paperclip. 17.04 Basta. 18.04 De Avondspits. 19.04 Forza! 20.04 For those who like to groove. 22.04 Rock City. 23.04-24.00 Liefdeslijn.

Radio 4
7.00 Nws. 7.02 Wakker worden... 8.00 Nws. 8.04 Fiori Musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert: Compilatie. 12.00 Muziek voor miljoenen. 13.00 Nws. 13.04 Veronica klassiek: Muz. voor ork. en piano. 14.43 Veronica klassiek: Pianomuz. 15.32 Lang leve de opera! 18.00 Nws. 18.04 Avondstemming. 20.00 Nws. 20.02 KRO-klassiek: Musica Sacra 1992. Hilliard Ens. 22.00 KRO-Lieriair: Camera obscura. 23.00 Het orgel. 23.20-24.00 Laudate.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaart- en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Werken aan werk. 10.00 Onder de groene linde. 10.15 De muzikale fruitmand. 11.15 Tijdsein thema. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen...! 12.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Kom en zie. 13.30 Opo doro (Open deur). 14.00 Reizen met muziek. 17.00 Licht en uitzicht. 17.45 Postbus 51, Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen rasja (Er is hoop). 18.40 Hoda al islam. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokkaans en Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.30-22.00 Populaire orgelbespeling.

Omroep Limburg
9.00 Postbus 94, verzoekplaten. 9.30 Limburg sport. 9.50 Postbus 94 (vervolg). 10.00 Het en van St. Joost. Regionaal magazine voor de zaterdagochtend. 11.00 De Onderstroom, programma over kunst en cultuur. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 Overname programma's Radio 1. 17.00-18.00 Limburg Aktueel (kort) en Vrij Spel, popmuziek.

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels met Tom Vossen (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ontendkuren met Somers en Verschuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Radio twee top derig met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. 17.00 Nieuws. 17.05 In de Terminus: muzikaal weekendmagazine met Maggy van Herreweghe (18.00 nieuws). 20.00 Hartelijk. Bart Pieters ontvangt gasten en draait verzoekjes (22.00 nieuws en lotto). 23.30 Nachtradio (nieuws om 24.00 en 5.00 uur).

België/BRF
Nieuws op elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 7.15 Veranstaltungstips; 8.30 Presseschau). 9.05 Hitwelle. Die Weekend-Show mit Oldies, Gags und neue Scheiben) 12.05 Musik à la carte. 12.30 BRF Aktuell. 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil. 18.05 BRF Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.40 Forum - Das Kulturmagazin. 20.00 Nachrichten. 20.05-20.20 Philosophie und Ethik.

RTL4 Radio
Nieuws op elk heel uur.
08.03 Geeuwen met Van Leeuwen. Bart van Leeuwen. 10.03 Koffiekringen. Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland. Tom Blom. 14.03 Album Top 30, gebaseerd op de LP Top Honderd. 16.03 Vrijheid-Blijheid. Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 Nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop Report met een overzicht van de Duitse hitparade. 14.00 Nieuws en economisch praatje. 14.07 Orchester der Welt. 15.00 Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws). 19.00 Auf ein Wort, aansl. Abendmelodie (19.30 voor de kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Samstagskonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

Oproep Algemene Vergadering van de Rabobank te Hoensbroek

Hierdoor roept de Coöperatieve Rabobank B.A. gevestigd te Hoensbroek, gemeente Heerlen haar leden op tot het bijwonen van de algemene ledenvergadering die gehouden wordt op dinsdag 6 oktober 1992 om 20.00 uur in Zaal van Hotel Amicitia, Markt 9 te Hoensbroek.

De Rabobank is een coöperatieve bank. Dus een bank met leden. Leden die door het deelnemen aan de ledenvergadering en het kiezen van een bestuur, invloed kunnen uitoefenen op het beleid van hun plaatselijke bank. Zo is gegarandeerd dat bij elk advies dat de Rabobank geeft, het belang van de leden en cliënten zwaar weegt.

Verkorte agenda

- Opening
- Notulen vorige vergadering
- Jaarrekening 1991
- Verkiezing leden Bestuur en Raad van Toezicht
- Mededelingen en rondvraag.

De volledige agenda, de notulen van de vorige vergadering alsmede de jaarrekening 1991 liggen vanaf heden op het hoofdkantoor van de bank voor de leden ter inzage.

Het Bestuur

Rabobank

Heeft u geen doorsnee smaak en moet het in uw huis écht mooi worden??

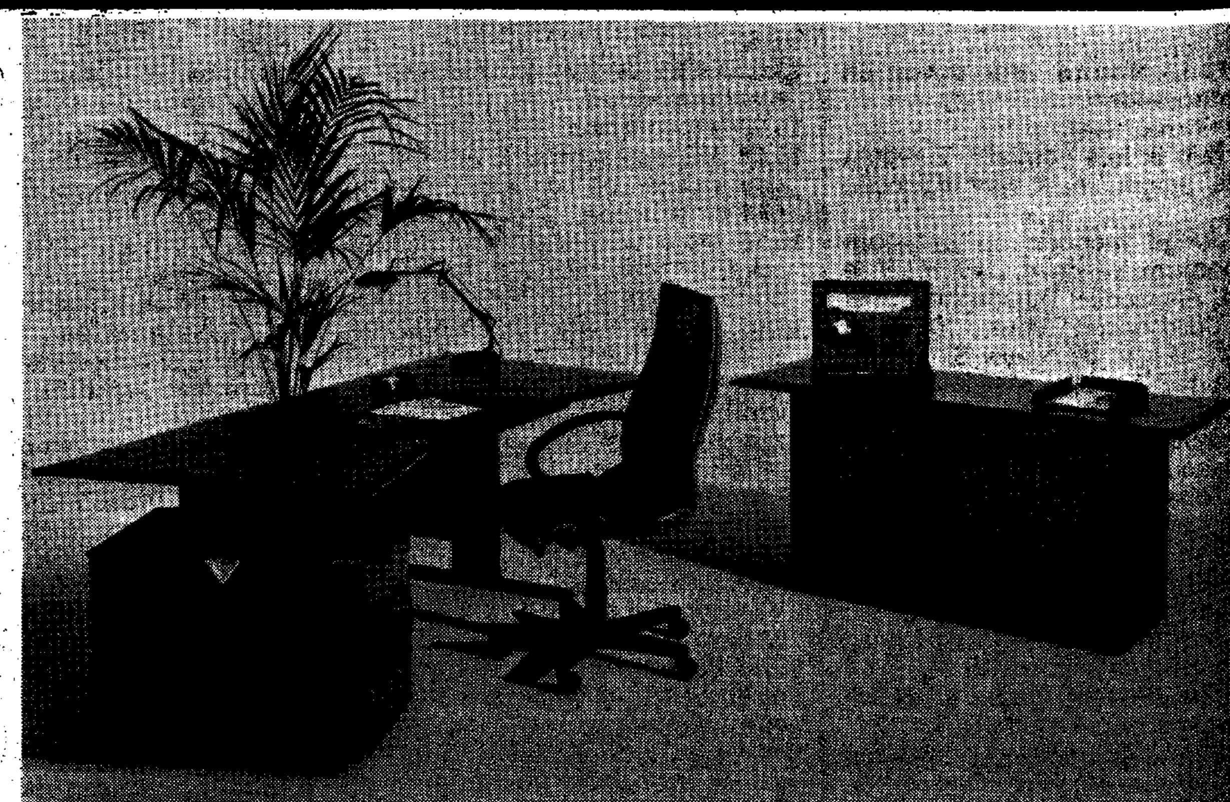
Dan moet u voor de mooiste eetkamers in oud en nieuw grenen beslist bij PINE HOME zijn.
Ook voor eet- en keuken-hebbedingetjes bent u bij ons aan het juiste adres.

Tot ziens
LOUIS HABETS

PINE HOME
Wijkerbrugstraat 59 (bij de mooie Servaasbrug), 6221 EB Maastricht.
Telefoon 043-251306.

Als het om EXCLUSIEVE KANTOORMEUBELEN gaat, biedt EMLY -KANTOORMEUBELEN TOPKWALITEIT TEGEN 'N BETAALBARE PRIJS

WELKOM IN ONZE NIEUWE TOONZALEN

WIJ REALISEERDEN EEN GIGANTISCHE UITBREIDING IN HET PAND INDUSTRIESTRAAT 37 (hoek Handelsstraat) SITTARD

waardoor wij nu beschikken over twee enorme toonzalen, nl. meer dan 1000 m² voor de expositie van onze ste kollektie buro-organisatie-systemen, directiekamers, vergadertafelelementen, balies, zitmeubelkolle hout, staal en kunststof.
Op de eerste verdieping exposeren wij op meer dan 500 m² uitsluitend z.g.a.n. 1e-klas gebruikte kantoormeu
WIST U, dat wij beschikken (in ons oude pand Havikstraat 7A) over een moderne fabriekswerkplaats van voor de vervaardiging van kantoormeubelen, balies en complete projecten met hoogwaardige M.D.F.-materi

EMLY
kantoormeubelen
Industriestraat 37
SITTARD
Tel.: 046-523738
Fax: 046-529686

Emly kantoormeubelen heeft in haar pakket alleen meubelen van eerste kwaliteit tegen zeer lage prijzen, o.a.:
Jan Des Bouvrie, Voortman, Faram Eka Wel
brandkasten en kluizen
Wij kunnen ook uw oude meubelen voorzien van een nieuwe spuitlaag in onze spuiterij.

ALLES UIT VOORRAAD LEVERBAAR, DUS GEEN LANGE WACHTTIJD
Op alle produkten 1 jaar volledige GARANTIE!

Nieuw - Nieuw - Nieuw

Onze geldautomaten-service is nu verbeterd:
EC - GELDAUTOMAAT INTERNATIONAAL

Nu in Aken op de volgende lokaties
- Theaterstr. 5 (direkt bij het Theater)
- Dresdener str. 8 (naast Plaza) parkeergelegenheid
- Viktoriaallee 3-5 (in het Vegla-gebouw)

Onze nieuwe kontant-geld-service biedt nu dagelijks betaling tot DM 400,- met uw Eurocheque-kaart in combinatie met uw pin-code.

NIEUW

Onze 24-uurs-kontant-geld-service nu ook voor u.

Hoofdkantoor Theaterstr. 5, Aken
14 Filialen in Aken

Tel.: 0949-241-4620

natürlich Aachener Bank
Sinds 1899 in Aken
De grote Volksbank in Aken

Nummer ÉÉN in halogeen

WOLFS VERLICHTING

- Gratis lichtadvies
- Gratis offerte
- Grote keuze
- Lage prijzen
- Eigen montagedienst

Specialisten in winkel- / etalageverlichting
2 (?) showroom, Akerstraat 111 - Kerkrade-West Tel. 045-416216 Fax 045-427255
Wij leveren aan bedrijven en particulieren

lees in de klas de krant
Stichting Krant in de Klas
Tel. (020) 6647536

BEKENDMAKING
EUROPLAST SYNTHETICS
gevestigd te Kortrijk-België

sedert 1968 fabrikant van Europlast kunststof kozijnen en in het bijzonder het unieke 115 mm renovatieprofiel

MAAKT BEKEND

- dat zij in de regio Limburg onverminderd en met de vanouds bekende zorgvuldigheid de levering van haar kozijnen zal voortzetten;
- onder de volledige en verzekerde fabrieksgarantie van tien jaar, mits de kozijnen door Europlast te Kortrijk zelve zijn gefabriceerd, en geleverd door de officiële vertegenwoordiger van Europlast ramen:

BAKKER RAMEN te MAASTRICHT
showroom kruispunt de Geusselt
te bereiken onder tel. 043-635588, de heer Bakker.

- indien u direkt en bonafide inlichtingen wenst van de fabrikant, gelieve u kontakt op te nemen met onze direkteur, de heer Van Moerkerke, danwel met diens assistent, de heer Beunens.
  U kunt dan bellen: 09-3256223651.

U dankend voor het in ons te stellen vertrouwen,
EUROPLAST SYNTHETICS
POTTELBERG 28 B 8500 KORTRIJK BELGIË

pegasus PARKET

De vloer met karakter
Gelegd naar uw smaak en onze maatstaven
Pegasus Parket is voor mensen met smaak. Klassiek, modern, exotisch of Europees. Pegasus maakt het mogelijk om uw smaak perfect vorm te geven. Dit kan bijv. een visgraatmotief zijn, maar ook een heel ander patroon.
Pegasus **P**arket, een ambachtelijk produkt, **alleen gelegd door vakmensen.**
Dealer: Lamett- Starlaminaat-vloeren

Bel voor 'n afspraak bij u thuis of bezoek onze showroom.
Pegasus Parket Geleen, Rijksweg Zuid 233. Tel. 046-746675.

WAARSCHUWING!

WAT GOED IS WORDT NAGEMAAKT!

Dat proberen ze zelfs met Swarovski's Silver Crystal ...
Maar écht Swarovski Silver Crystal wordt uitsluitend via 'winkels van naam' verkocht.
Zéker niet op markten of via postorderbedrijven!
Let bij aankoop op het merkteken in het kristal: de wereldberoemde zwaan. Mocht u echter nog twijfels hebben, vraag dan om een officiële dealerlijst.

SWAROVSKI
SILVER CRYSTAL

COLLARIS
St. Pieterstraat 6, Chèvremont-Kerkrade
045-452309

HYPOTHEKEN

Hypotheekadvies op maat
RENTE VANAF 8.3% - 10 JAAR VA

- 2-verdienershypotheek met 30-jarige looptijd over de GEHELE lening
- spaarhypotheek
- levenhypotheek
- annuïteitenhypotheek
- aflossingsvrije hypotheek
- met en zonder gemeentegarantie
- snelle beoordeling

BRUGMANS HYPOTHEKEN
Ruys de Beerenbroucklaan 12, Heerl
Tel. 045-718484

MUNSTERGELEEN

De notarissen J.L.Th. Oostwegel en mr. P.W.H.A. Ritzen te KERKRADE-WEST, zullen op vrijdag 16 oktober aanstaande, des namiddags om 15.00 uur, in café 't Centrum, Overstraat 13 te Munstergeleen, in het openbaar ex artikel 3:268 Burgerlijk Wetboek,

BIJ OPBOD EN AFSLAG IN EEN ZITTING VERKOPEN: GEMEENTE MUNSTERGELEEN

het woonhuis met garage, erf en tuin, staande en gelegen aan de Margrietlaan 24 te Munstergeleen, gemeente Sittard, kadastraal bekend gemeente Munstergeleen, sectie C nummer 1331, groot drie are en zevenenvijftig centiare.
Indeling: – benedenverdieping: grote L-vormige woonkamer met keuken;
– eerste verdieping: drie slaapkamers en bad.
Aanvaarding: eventueel te bewerkstelligen met de grosse van de akte van veiling.
Betaling van de koopprijs: uiterlijk op 1 december 1992.
Bezichtiging: in nader overleg met genoemd notariskantoor.
Van toepassing zijn de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 van de Koninklijke Notariële Broederschap, met inachtneming van de wijzigingen daarop zoals opgenomen in de akte van veiling.
Schriftelijke biedingen kunnen tot 14 dagen voor de datum van veiling worden uitgebracht bij genoemd notariskantoor.
Nadere informaties: ten kantore van voornoemde notarissen, Willem Sophiaplein 10 te Kerkrade-West, tel. 045-411945.

NUTH

Notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen is voornemens om op dinsdag 27 oktober 1992 des namiddags om 16.00 uur in café 't Oude Centrum, Stationsstraat 222 te Nuth, in het openbaar te verkopen krachtens artikel 3:268 lid 3 van het Burgerlijk Wetboek, bij opbod en afslag in één zitting:

het woonhuis met dubbele garage, erf en grond,

Valkenburgerweg 47 te Nuth, kadastraal bekend als gemeente Nuth, sectie C nummer 3377, groot 19,70 are.
Indeling:
- souterrain: gang, hal, toilet met fontein, provisieruimte, hobbyruimte met bar, berging;
- begane grond: entree/hal, garderobe, toilet, woonkamer, eetkeuken en bijkeuken;
- eerste verdieping: overloop, drie slaapkamer waarvan twee voorzien zijn van een badkamer met toilet;
- tweede verdieping: overloop, drie slaapkamers, waarvan twee zijn voorzien van een badkamer met douche en toilet.

Aanvaarding: het pand kan worden aanvaard na betaling van de koopprijs.
Betaling koopsom: uiterlijk op 27 november aanstaande.
Bezichtiging: op dinsdag 20 en donderdag 22 oktober aanstaande, beide dagen des namiddags van 16.00-18.00 uur.
De veiling wordt gehouden conform de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 van de Koninklijke Notariële Broederschap alsmede de bijzondere voorwaarden van de bank.
Tot 14 dagen voor de datum van veiling kan schriftelijk een onderhands bod op voormeld registergoed worden uitgebracht bij notaris Muijters voornoemd.
De koper dient zich op de veiling te legitimeren en een schriftelijke verklaring van zijn bank over te leggen waaruit zijn financiële gegoedheid blijkt.
Inlichtingen: ten notariskantore, Akerstraat 71 te Heerlen, tel. 045-719777.

OUD BOERDERIJTJE EN PERCEELTJE BOS TE DIETEREN-SUSTEREN

Notaris mr. L.J.E. Piek te Susteren zal op woensdag 23 september a.s. om 14.30 uur in café „Het Trefpunt" te Dieteren, Kerkstraat 24, (tel. 1463) ingevolge art. 1080 boek 4 B.W. in het openbaar, bij opbod en afslag, in één zitting verkopen:
woonhuis met spoelkeuken, koestal, paardestal, schuur, erf en tuin gelegen te Dieteren-Susteren, Echterstraat 6, kad. bek. gemeente Susteren, sectie G nrs. 83 en 84, samen gr. 11.70 are;
Bosperceel, gelegen IJzerenbosgraaf, kad. bek. gemeente Susteren sectie H nr. 505 gr. 10.80 are.
Indeling: kelder; beg. gr.: portaal, zitkamer, keuken, spoelkeuken, toilet op erf, koestal, paardestal, schuur, tuin; 1e verd.: 3 slaapkamers; badkamer; 2e verd.: vliering zonder loopvloer; bouwjaar: 1950; aangesloten op alle nutsvoorzieningen; inhoud opstallen: ca. 820 kub. mtr.
Staat van onderhoud: slecht.
Betaling koopprijs: uiterlijk 19 okt. a.s.
Aanvaarding: terstond en in eigen gebruik na betaling koopprijs en kosten.
Op de veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden Onr. Goed 1992.
Bezichtiging en inlichtingen: te regelen c.q. te verkrijgen bij genoemde notaris, Raadhuisplein 2 te Susteren (naast gemeentehuis), tel. 04499-1223.

SITTARD

Notaris mr. Theo Gelissen te Sittard zal op woensdag 21 oktober 1992 om 15.00 uur in het Oranjehotel, Rijksweg Zuid 23 te Sittard, ex art. 3:268 BW in één zitting bij opbod en afslag in het openbaar verkopen:
het woonhuis met erf aan het Kerkplein 17 te Sittard, kad. bekend gem. Sittard sectie F nr. 1140, groot 67 ca.
Indeling: kelder, gang, binnenplaats, kamer, half open keuken; 1e verd.: 2 kamers, badkamer met toilet; 2e verd.: 2 kamers.
Aanvaarding: na betaling van de koopsom en kosten zonodig met de grosse van de veilingakte.
Betaling koopsom: uiterlijk 2 december 1992.
Koper dient op de veiling een verklaring omtrent zijn financiële gegoedheid te kunnen overleggen.
Veilingvoorwaarden: op de veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 van de Koninklijke Notariële Broederschap, voorzover uit bijzondere voorwaarden niet anders blijkt.
Tot 7 oktober 1992 om 09.00 uur kan schriftelijk een onderhands bod op voormeld registergoed worden uitgebracht bij notaris Gelissen voornoemd.
Nadere inlichtingen: notaris mr. Theo Gelissen, Walramstraat 24 te Sittard, tel. 046-510547.

HEDEN OPEN HUIS VAN 11.00-13.00 UUR
Nobelstraat 32e

Woonhuis in centrum. Ind.: entree, gang, kamer, garage, gr. woonkamer m. parket, keuken m. app., 3 slaapk., badkam., gas-c.v., goed onderhouden. Ook geschikt voor zakelijk gebruik.
Vraagprijs: ƒ 139.000,- k.k.

NVM
Onroerend Goed Makelaardij
LEENAERS b.v.
Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen
Telefoon: 045-717237

van cromvoirt vast goed

NVM

ECHT KERKVELDSWEG OOST

Verrassend ruim vrijstaand woonhuis met extra grote garage en berging, geheel onderkelderd. Goed gelegen met fijne tuin op het zuiden (opp. 700 m²). Bouwjaar 1988.
Sout.: 3 grote kamers met kunststofschroten plafond en aparte waskelder.
B.G.: hal met travertinvloer. L-vormige living (46 m²) met travertinvloer, haard en schuifpui naar groot overdekt terras. Ruime komplete eetkeuken met apparatuur. Bijkeuken.
1e verd.: overloop met vide. 3 ruime slaapkamers. Badkamer met ligbad, douche, vaste wastafel en 2e toilet.
2e verd.: zolder.
Prijs ƒ 395.000,- k.k.

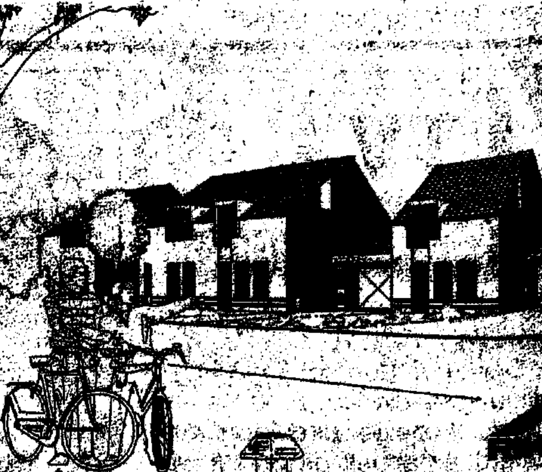
van cromvoirt makelaardij
zwartbroekplein roermond tel.04750-33533
Lou Heijnen, ing. Ad van Cromvoirt
195819

europlast
kunststof kozijnen
het europlast 115 mm profiel

- het unieke europlast-profiel werd speciaal voor toepassing in nederland ontwikkeld.
- de vorm en maatvoering is gelijk aan de van oudsher in nederland toegepaste houten kozijnen.
- de spouw wordt overbrugd en er is derhalve direkte aansluiting met stuc-, regel- of timmerwerk
- 10 jaar garantie met verzekering.

officiële hoofddealer
bakker ramen
weer terug op ons oude adres
viaductweg 27 maastricht
(kruispunt de geusselt)
tel. inlichtingen: 043-635588

6 vrije sector woningen met garage
Centrum Nieuwenhagen

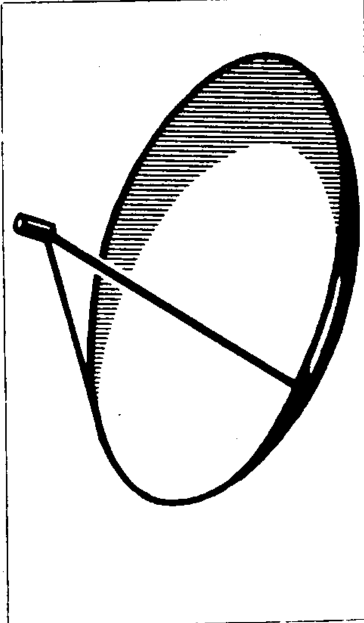

Op één van de mooiste lokaties in het centrum van Nieuwenhagen worden 6 fraaie woningen met garage gebouwd. Aan de Beuteweg tegenover het plantsoen komen deze woningen te liggen en dichtbij alle belangrijke voorzieningen zoals scholen, winkelcentrum en busverbindingen.

INDELING:
Vanuit een overdekte entree komt u via de hal in de L-vormige woonkamer met open keuken, vanuit deze zitkamer heeft u geen inkijk in de keuken. De garage heeft een pannendak. Op de 1e verdieping bevinden zich 3 slaapkamers en een ruime badkamer met ligbad en tweede toilet. De zolder is bereikbaar via een vaste trap en u heeft de mogelijkheid voor een 4e kamer.
De achtertuinen zijn ca. 14 m diep.
Prijzen vanaf ƒ 225.000,- v.o.n.

Inlichtingen/verkoop: van maandag t/m vrijdag van 9.00-17.00 uur en volgens afspraak. Zaterdags volgens afspraak.
Edisonstraat 9, 6372 AK Landgraaf, 045-316222

RIKSEN

Nederland 1

KRO
11.00 (TT) Omroepparochie. Eucharistieviering vanuit de kerk van de omroepparochie 't Zand te Amersfoort.
11.55-12.25 Om een geloofwaardige getuigenis. Verslag van de tweede landelijke oecumenische Kerkendag.
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 •• Journaal.
16.05 Waar blijf je anders. Discussieprogramma o.l.v. Ruud Foppen. Thema: Hoe gaat de mens van vandaag om met het lijden?
16.35 Het jaar van de ooievaar. Documentaire over de ooievaar.
17.00 Markant achterland. Registratie van een int. evenement in Nederland. Afl.: De Floriade Taptoe (1).
17.30 KRESJ met: De zingende gezusters, liedjes uit de serie De gezusters Kokkel.
17.50 Slaapkamer... wakker worden. Australische poppenserie. Afl.: Grote schoonmaak.
18.00 •• Journaal.
18.10 Boggle, woordspel. Presentatie: Frank Kramer.
18.35 CRASH met: Leidsekade live. Levende popmuziek uit Nederland en Vlaanderen. Deze week: De Raggende Manne.
19.10 •• Star Trek: The next generation. Amerikaanse science-fictionserie. Afl.: When the bough breaks. De kinderen van de Enterprise worden ontvoerd door de onvruchtbare bewoners van de mythische planeet Aldea.
20.00 (••+TT) Journaal.
20.16 The Piglet files, 14-delige Engelse comedyserie. Afl.: De aftakeling van Piglet. Piglets collega's maken zich zorgen over zijn drankgebruik en gokverslaving. Hij wordt naar het casino gestuurd om de betrouwbaarheid van zijn hoogste baas Maxwell te testen.
20.45 Het grote gelijk. Juridisch magazine. Presentatie: Fons de Poel.
21.30 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.
22.10 Inspector Morse. Misdaadserie. Afl.: Een Griekse tragedie. Herh.
00.00-00.05 •• Journaal.

Nederland 2

Vpro
08.00 Dag meneer de koekepeer. Kinderprogramma.
08.25 Buster. Deense kinderserie naar het boek van Bjarne Reuter. Serie over de tienjarige Buster die een groot talent heeft voor goocheltrucs, vaak op de ongelukkigste momenten. - Herh.
08.45 Monster maker. Jeugdfilm van Jim Henson naar een boek van Nicolas Fisk. De 14-jarige Matt Bunning is gek van filmmonsters, en krijgt de kans van zijn leven als hij de beroemde filmmonstermaker Chancey Bellow ontmoet.
09.30-10.00 Circuskinderen. 3-delige documentaire over kinderen die wonen en werken in het circus. Afl.3: De tweeling Jan en Gus.
12.03-12.51 TROS-Veronica sport, sportmagazine.
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
19.00 Dick Spanner. Poppen-animatieserie met private eye Dick Spanner, een Newyorkse detective die met veel flair zijn gebrek aan vakkundigheid probeert te verdoezelen.
19.06 Cinememo. 9-delige serie over de eerste helft van deze eeuw gezien door de ogen van amateurfilmers. Afl.7: A mystery tour.
19.52 Wicked Willie, animatieserie over 's mans beste vriend: de penis.. Afl.7: Willie the father of invention.
20.00 •• Journaal.
20.14 Jiskefet, amusementsprogr.
20.48 Buren. 4-delige serie over problemen met buren.
21.20 Diogenes, internationaal magazine.
22.24 VPRO-Cinema: Torch song trilogy. Amerikaanse speelfilm uit 1988 van Paul Bogart. Met: Harvey Fierstein, Anne Bancroft, Matthew Broderick e.a.
De joodse homoseksueel Arnold Becker werkt als travestiet in een nachtclub en heeft een cynische kijk op zijn bestaan. Net op het moment dat zijn leven een gunstige wending lijkt te nemen, krijgt hij het aan de stok met zijn moeder.
00.18-00.22 •• Journaal.

Nederland 3

NOS
08.55-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.00 IOS-magazine. Actueel magazine van de Islamitische Omroep Stichting.
11.30 De Binnenskipper. Portret van binnenschipper Douwe Visser (Met Nederlandse ondertiteling).
12.00 Het Capitool. Directe uitzending waarin analyses en toelichtingen op belangrijk binnen- en buitenlands nieuws.
12.45 Frans voor bedrijf en beroep. Voorlichtingsprogramma.
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
14.00 Studio Sport, met het NK tennis te Hoorn.
16.55 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.00 (TT) Slotviering van de kerkendag 1992. Kerkdienst vanuit Amersfoort.
17.58 Bericht van de Wilde Ganzen.
18.00 Sefardiem: Spaanse en Portugese joden in Nederland, documentaire.
18.15 Sesamstraat.
18.35 Studio sport.
20.00 •• Journaal.
20.10 Halfaouine, de jongen van de terrassen. Tunesische speelfilm uit 1990 van Ferid Bughedir.
Noura is twaalf jaar oud en gaat nog steeds met zijn moeder naar het Turkse bad. Zijn verhalen over dit badhuis maken hem hierdoor geliefd bij zijn vrienden.
21.43 De Nederlandse filmdagen 1992. Vooruitblik op dit filmfestival dat van 24 september tot en met 2 oktober a.s. te Utrecht gehouden wordt.
22.00 •• Journaal.
22.07 Met de dood bedreigd (Threatened to death).
Zweedse documentaire over de strijd die arme boeren en landarbeiders in Brazilië leveren voor rechtvaardigheid en grondbezit.
23.05 Het gedicht Veel te laat, door Rein Edzard.
23.08-23.13 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

06.45 The world tomorrow, religieus programma.
07.00 Telekids, kinderprogramma.
12.00 Captain Nemo and the underwater city. Amerikaanse speelfilm uit 1969. Regie: James Hill. Een zeilschip zinkt tijdens een zware storm. Een aantal overlevenden wordt opgepikt door een mysterieuze onderzeeër, waarvan kapitein Nemo de bevelhebber is. Ze worden meegenomen naar een sprookjesachtige stad op de bodem van de oceaan.
13.45 Booker, Amerikaanse serie.
14.35 The upper hand, eerste aflevering van deze Amerikaanse serie.
15.05 St. Elsewhere, Amerikaanse serie.
16.00 The Saint, Amerikaanse serie.
17.30 For Pete's sake. Amerikaanse speelfilm 1974. Regie: Peter Yates. Henrietta 'Henry' en Pete zijn een jong stel dat dringend geld nodig heeft. Pete krijgt een tip dat binnenkort bepaalde aandelen in waarde zullen stijgen. Hij moet daarvoor echter wel 3.000 dollar investeren. Rolverdeling: Henrietta: Barbra Streisand. Pete: Michael Sarrazin. Fred: William Redfield. Helen: Estelle Parsons e.a. Vervolg om 18.10 uur.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 For Pete's sake, Amerikaanse speelfilm uit 1974. Vervolg van 17.30 uur.
19.30 Avondnieuws.
20.00 Baywatch, Amerikaanse serie.
20.55 Booker. Amerikaanse serie.
21.50 Sport: Voetbal. Sportprogramma met daarin aandacht voor o.a. de Belgische, Duitse, Spaanse en Engelse voetbalcompetitie. Verslag: Hans Kraaij, Jan Roelofs en Andy Houtkamp. Presentatie: Jur Raatjes.
22.55 Het leven gaat door. Eerste in een reeks nieuwe afleveringen van dit themaprogramma.
23.50 Laatste nieuws.
00.05 Studs. Amerikaanse datingshow.
00.35 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. (herh.).
01.20 De draagmoeder. Braziliaanse serie. (herh.).
01.45 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson, dolle avonturen bij Samson en Gert in de huiskamer.
10.00 Eucharistieviering, vanuit de St.-Jacobuskerk te Stekene-Kemz.
11.00 De zevende dag. Praatcafé. Met om: 11.00 De week in beeld; 11.15 Confrontatie; 12.00 Zeven op zeven.
12.45 Sportmiddag.
13.15 Pippi Langkous goes on board. Zweedse jeugdfilm van Olle Hellbom. Pippi Langkous staat op het punt met haar vader de wijde wereld in te trekken.
14.45 Annie and the old one. Amerikaanse korte jeugdfilm.
15.00 Mijn hart is vol muziek. Serie over muziek als vrijetijdsbesteding. M.m.v. o.a. het orkest Swingtimers Big Band en het Kreukelkwartet uit Brasschaat.
16.00 1 voor iedereen. Gevarieerd magazine.
17.00 Look. Mode- en lyfestyle magazine.
17.30 Merlina, jeugdserie. Afl.: De klusjesman.
17.55 Tik tak, animatieserie. Afl.263.
18.00 Journaal.
18.10 The Henderson kids. Australische serie. Afl.12: The show must go on.
19.00 De Cosby show. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Varieties.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en Sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 Iris. Nederl. serie van Nouchka van Brakel naar gelijknamige speelfilm. Afl.3: Breekbaar glas.
21.20 Stress (Executive stress), Engelse comedyserie.
21.45 Diksmuide, documentaire.
22.00 I.Q., quiz.
22.30 Vandaag en Sport.
22.50 Ziggurat, kunstmagazine.
23.30-23.40 Coda - Plastische kunsten. Het grote woud, van Jacob Van Ruysdael.

België/RTBF 1

10.30 Terre et soleil. Agrarisch magazine. **11.00** Eucharistieviering. **12.00** Faire le point. **13.00** Nieuws. **13.20** The gods must be crazy. Botswaanse komedie uit '81. **15.00** Marshall et Simon (Eerie Indiana). **15.25** Nouba nouba. **16.00** Jeunes solistes, klassiek muziekconcours. **16.55** Dix ans déjà, documentaire. **18.00** Autovision. **18.30** Week-end sportif. **19.30** Journ. **20.10** Tour de chance. **21.15** Ein Fall für zwei. Misdaadserie. **22.20** Portret van Robert Wangermée. **23.30-23.45** Laatste nieuws.

België/Télé 21

11.35 Radio 21. (herh.). **13.35** Patricia Kaas à Moscou, popconcert. **14.35** Michel et Louis, portret. **15.25** Musique: La Corse, documentaire. **16.25** En toutes lettres: Georges Thines, l'homme orchestre, portret. **17.20** L'école des femmes, toneelstuk van Molière. **19.30** Journ. **20.00** Miss Sadie Thompson. Amer. speelfilm uit '53. **21.30** Fets de Wallonie. **21.50** Journ. **22.20** Réflets. **23.20-00.20** Week-end sportif.

België/TV 2

Geen uitzending.

TV 5

07.00 Ochtend/middagprogramma. **18.30** Nieuws. **19.00** In aura tout vu. **19.30** TV5 Spécial référendum. **20.00** Sept sur sept. **21.00** Nieuws en Eur. weerbericht. **21.30** Nea, film van Nelly Kaplan. **23.10** Laatste nieuws. **23.30** Documentaire over de film Sur la terre comme au ciel van Marion Hänsel. **23.50** Grand écran. **00.35** Ramdam. **01.05-01.40** Dossiers justice. Vandaag: De affaire Marie Jeanneret.

RAI UNO

07.00 Ochtendprogr. **12.15** Linea verde estate. **13.30** Telegiornale Uno. **14.00** Toto tv radiocorriere. **14.15** Quiller memorandum, film. **16.15** Su e giu' per Bevrly Hills, film. **16.50** Cambio di campo. **17.00** La sporca dozzina, film. **17.50** Solo per i finali. **18.00** Telegiornale uno. **18.10** Calcio: 90x Minuto. **18.40** Le ore di Tosca. **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale uno. **20.25** TG 1 sport. **20.40** Pomi d'ottone e manici di scopa, film. **22.20** Domenica sportiva. **23.10** Telegiornale uno. **23.15** La Domenica sportiva. **00.00** Telegiornale uno - Che tempo fa. **00.30** Bologna. **00.35** Verona. Aansl.: Nachtprogr.

BBC 1

07.45 Open universiteit. **09.50** Playdays. **10.10** Nieuws. **10.15** Start your own religion. **10.30** This is the day. **11.00** Sign extra. **11.30** Dream one. Frans/Engelse speelfilm uit 1985 van Arnaud Selignac. **13.05** The Flintstones. **13.30** Country file. **13.55** Weekweerbericht. **14.00** Nieuws. Aansl.: The High Chaparral. **14.55** Tekenfilm. **15.00** Eastenders. **16.00** Eldorado. **16.30** The barefoot contessa, Amer. speelfilm uit 1954 van Joseph Mankiewicz. **18.35** Biteback. **19.15** Lifeline. **19.25** Nieuws. **19.40** Songs of praise. **20.15** Keeping up appearances. **20.45** The house of Eliott, serie. **21.40** Birds of a feather. **22.10** Nieuws. **22.25** Screen one: Born kicking, tv-film over een voetbalsprookje voor de hele familie. **23.50** Everyman. **00.30** The club. Austr. speelfilm uit 1980 van Bruce Beresford. **01.35-01.40** Weerbericht.

BBC 2

07.35 Open universiteit. **13.00** The sky at night, astronomisch magazine. **13.20** Sunday grandstand. Met 13.35 Atletiek: Het IAAF-WK en de jeugd-WK, 16.15 Motorsport: British supercup; 16.45 Paardesport; 17.30 Motorsport, vervolg: 18.30 Atletiek, vervolg. **19.00** Blackpool Tram. reportage. **19.30** One man and his dog. **20.15** The living planet. Afl.: The baking deserts. **21.10** The look. Afl.: over de toeschouwers bij modeshows. **22.00** Did you see...? Discussie. **22.40** Time Passing: Wedding day, korte filmimpressie. **22.50** France decides. Newsnight-special over het Franse referendum t.a.v. het verdrag van Maastricht. **23.20** The lost boys. Amer. komische horrorfilm uit 1987. **00.55** Night Stalker, Amer. misdaadserie. Afl.: The youth killer.

Sportnet

07.00 Intern. volleybal. **08.00** World sports special. **08.30** Parijs-Moskou-Beijingrally. **09.00** Baseball 1992. weekoverzicht. **10.00** American football. **12.00** Snooker. Open Eur. kamp. **14.00** Golf. PGA Tour. **17.00** Parijs-Moskou-Beijingrally. **18.00** Autosport. Rallycross. **19.00** Tennis. All Amer. finale. **21.00** Nederlands voetbal. **22.00** Golf. PGA Tour. **00.00** Parijs-Moskou-Beijingrally. **00.30** Autosportmagazine. **01.00-01.30** Rover GTi kamp.

Eurosport

09.00 Eurofun. **09.30** Trans world sport. **10.30** Atletiek. WK voor junioren. (herh.). **11.30** Boksen. **13.00** Motorsport. WK Speedway. (herh.). **14.30** Sunday alive, met Tennis: ATP Toernooi, finale; Volleybal: Begay open; Atletiek: WK voor junioren; Atletiek: WK halve marathon. **20.30** Motorsport. WK. (herh.). **22.00** Tennis. ATP Toern., finale. **00.00-01.00** Atletiek. WK, samenvatting.

Super Channel

07.00 Super shop. **08.00** ITN world news. **08.30** The mix. **09.00** Kenneth Copeland. **09.30** Prophecy countdown. **10.00** The mix. **10.30** New religion. **11.00** The hour of power. **12.00** Super shop. **13.00** Die Welt von Morgen. **13.30** The world tomorrow. **14.00** It is written. **14.30** Absolutely live. **15.30** Scene on Super. **16.00** European pro bikes. **16.30** Sports. **17.00** Hang loose. **17.30** Videofashion. **18.00** World in motion. **19.00** Documentaire. **19.30** Indigo. **20.00** The Sunday movie. **22.00** ITN world news. **22.30** The late sunday movie. **00.15** High aspirations. **00.45** The mix all night.

MTV

08.00 Awake on the wildside. **11.30** European top 20. **13.30** XPO. **14.00** The big picture. **14.30** Paul King. **18.00** The pulse. **18.30** Week in rock. **19.00** US Top 20 video countdown. **21.00** 120 Minutes. **23.00** XPO. **23.30** Headbanger's ball. **02.00** Kristiane Backer. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. **07.40** Healthweek. **08.10** Showbiz this week. **08.40** Science and technology week. **09.40** The big story. **10.10** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.15** Larry King weekend. **12.10** Showbiz this week. **12.40** Style with Elsa Klensch. **14.30** Inside business. **14.40** Evans and Novak. **15.40** Your money. **16.10** On the menu. **16.40** Newsmaker Sunday. **17.10** CNN Travel guide. **18.00** World business this week. **18.40** International correspondents. **19.10** Futurewatch. **19.40** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00-09.45** CNN World report.

Duitsland 1

08.35 Disney Club. Kindermagazine
10.00 (TT) Die Sendung mit der Maus. informatief kindermagazine.
10.30 •• Oktoberfest. Reportage over de jaarlijkse folklore rondom de Trachten- und Schützenzug 1992.
12.00 •• Presseclub.
12.47 Tagesschau, met Wochenspiegel.
13.10 Week-overzicht EINS PLUS.
13.15 Musikstreifzüge: Trommler auf Mallorca. Muzikaal portret van de Duitse componist Harald Weiss, die een oude steengroeve op Mallorca als oefenruimte gebruikt.
13.45 Das Mädchen aus der Zukunft. Australische jeugdserie.
14.15 Moskito - nichts sticht besser. Thema: Baby an Bord.
15.00 Tagesschau.
15.05 Mein Schiff fährt zu dir (Follow the boys). Amer. filmkomedie uit '63.
16.40 Film aktuell, filmrubriek.
17.00 ARD-Ratgeber: Heim und Garten. Huis- en tuinmagazine. Vandaag: o.a. vogelvoer uit eigen tuin.
17.30 Laudate, die Geschichte mit dem Turm. Zangspel vanuit kerk.
18.00 Tagesschau.
18.05 Wir über uns.
18.10 Sportschau.
18.40 (TT) Lindenstrasse. Serie.
19.09 Die Goldene 1. Bekendmaking van de winnaars van tv-loterij.
19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenland-correspondenten.
19.50 Sportschau-Telegramm.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (••+TT) Tatort. Duitse misdaadserie. Afl.: Kainsmale.
21.49 Tagesthemen-Telegramm.
21.50 Die Feuerwehr hilft - vorbeugen musst Du. Tips ter voorkoming van brand.
21.55 Kulturweltspiegel, cultureel magazine.
22.25 Tagesthemen.
22.40 Auf der Suche nach dem Loch im Norden. Reportage over het Europese onderzoek naar het gat in de ozonlaag bij de Noordpool.
23.25 Hundert Meisterwerke. Serie kunstbeschouwingen. (herh.).
23.35 Miami Vice. Misdaadserie.
00.20 Tagesschau.
00.25-00.30 Z.E.N. Englands Südwesten: Moorgang.

Duitsland 2

08.43 Programma-overzicht.
08.45 Auf der Suche nach Vollkommenheit. Afl.16: Zwischen Utopie und Krise.
09.15 Zur Zeit, magazine over kerk en samenleving.
09.30 Gottes Kinder ohne Heimat. Protestantse kerkdienst.
10.15 Matinee zum Weltkindertag. Im Kinderzirkus Linoluckynelli mit Clown Pello und internationalen Kurzfilmen, zes korte films van bekende regisseurs gemaakt t.g.v. Wereldkinderdag.
11.55 Anders fernsehen 3sat.
12.00 •• Das Sonntagskonzert auf Tournee. Muziekprogramma.
12.45 Heute.
12.47 Sonntagstreff.
13.15 Damals. Vor vierzig Jahren.
13.30 Sommersee, jeugdserie.
13.55 Löwenzahn. Jeugdserie.
14.25 Umwelt. Milieumagazine, vandaag live vanaf de Duitse Milieudag.
15.10 Aktion 240, balans. Aansl.: Der grosse Preis, bekendmaking.
15.20 Heute.
15.25 Paralympics '92. Verslag van Olymp. Spelen voor gehandicapten.
16.10 ZDF Sport extra. Met o.a. Duitse tourwagenkamp. vanaf de Nürnburgring. Ca.17.00 Heute.
18.15 Aug um Aug, Zahn um Zahn!, reportage over wraak in de moderne samenleving. Uit de serie Kontakte. Presentatie: Karin Boyd.
18.57 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.10 Bonn direkt. Parlementair magazine.
19.30 Wunderbare Welt. Documentaire serie. Afl.: Die Serengeti lebt.
20.15 Wie gut, dass es Maria gibt, Duitse serie. Afl.: Die Berufung. (herh.).
21.45 Heute.
21.55 Sport am Sonntag.
22.00 •• Semiramide. Semiramis, opera van Rossini, uitgevoerd door het Koor en Orkest van de Metropolitan Opera New York o.l.v. James Conlon. Uitzending t.g.v. het Rossinijaar vanuit de Metropolitan Opera.
00.15 Heute.
00.20-02.20 Drei Frauen (Three women). Amerikaanse speelfilm uit 1976 van Robert Altman.

Duitsland 3 West

09.00 Teletekst. **11.00** Ihre Heimat - unsere Heimat. **12.00** Tele-Akademie. Over: Die japanisch-amerikanische Herausforderung. **12.45** Sehen statt Hören. **13.15** Europa-magazin. **13.40** West 3 aktuell. **13.45** Sonntagsgespräh. **14.00** Photokina 92, reportage. **14.45** Videovisionen, reportage over de 5e Videonale. **15.15** ■ The great sinner. Amer. speelfilm uit 1949 naar een roman van Dostojevski. **17.00** Hollymünd. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Matt und Jenny. Aansl.: Zoolympics. **18.30** Strafmass: Lebenslang, progr. uit de serie Gott und die Welt unterwegs, waarin voor- en tegenstanders van levenslange gevangenisstraf aan het woord komen. **19.00** Aktuelle Stunde, regionaal magazine. **20.00** ■ La signora senza camelie. Ital. speelfilm uit 1953. **21.38** West 3 aktuell. **21.50** Ich stelle mich. Filmportret van Renate Schmidt, vice-presidente van de Bondsdag. **23.20** Politisches Feature: documentaire over de achtergronden van een vliegramp. **00.15** Experimente. Videonale Bonn. **00.35** Laatste nws.

Duitsland 3 SWF

10.25 Denkanstösse, overdenking. **10.30** Russisch bitte! **11.00** Musik um elf. Lieder nach Gedichten von Friedrich Rückert van Mahler. **11.20** Symfonie nr.41 in C, KV 551 van Mozart. **12.00** Tele-Akademie. Over: Die japanisch-amerikanische Herausforderung. **12.45** Sehen statt Hören. **13.15** Ihre Heimat - unsere Heimat. **14.15** Reportage over de verfilming van bestseller van Michael Ende. **15.00** Eisenbahnromantik. **15.30** Sport 3 extra. Paardesport. **17.00** Wir Deutschen: documentaireserie over de geschiedenis van de Duitsers. Afl.12: Das Ende des Reiches (1890-1918). **17.45** Die sechs Siebeng'scheiten. **18.30** Das Südwest-Journal. **19.00** Donnerlippchen. **19.45** Kanal Fatal. **20.15** Reisewege zur Kunst - Frankrijk, serie. **21.00** Aktuell. **21.05** Inseln Europas, documentaireserie. **21.50** Sportmagazine. **22.45** Wortwechsel. **23.30** Weisser Fleck. **00.15** Denkanstösse. **00.20** Aktuell. **00.22** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

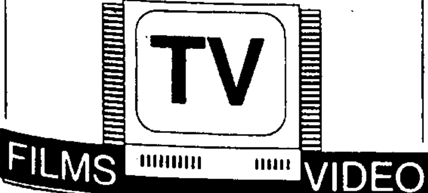
06.00 Li-la-launeland, kinderprogramma met tekenfilms.
08.00 Li-La-Launebär.
08.30 Hanna Barbera-Party, met tekenfilms.
10.00 Kunst und Botschaft, serie kunstbeschouwingen.
10.05 Der Mann aus Atlantis (Man from Atlantis). Amer. sf-serie. (herh.).
11.00 Die Himmelhunde von Boragora (Tales of the gold monkey). Serie. Afl.: Die Wunderwaffe. (herh.).
12.00 Tropical heat, Amerikaanse serie. Afl.: Marissa.
13.00 Mein Vater ist ein Ausserirdischer (Out of this world). Afl.: Eine herbe Überraschung. (herh.).
13.30 Familie Munster (The Munsters today), Amerikaanse serie. Afl.: Hochzeit mit Hindernissen. (herh.).
14.00 Disney Filmparade: Weisse Wildnis. Amer. natuurdocumentaire over het Noorden van Canada.
16.00 Das A-Team. Amer. serie. Afl.: Ein Jugendfreund in Nöten. (herh.).
17.00 Reichtum ist keine Schande (The jerk), Amerikaanse komedie uit 1979 van Carl Reiner.
18.45 RTL aktuell.
19.10 Ein Tag wie kein anderer, actueel magazine. Vandaag: San Francisco.
20.15 Die Nacht, als die Brücke einstürzte I (The night the bridge fell down). Amerikaanse thriller uit 1983 van George Fenady.
22.00 Spiegel TV, nieuws-magazine.
22.50 Prime time - Spätausgabe. Portret van Engel aus Feuer, film van Dona Rothberg over een Mexicaanse vuurspuwster.
23.05 Tennis extra: European mixed masters. Tennistoernooi vanuit Saarbrücken.
23.45 Happy Playboy hour, met Playboy late night en Libesstunden.
00.45 Kanal 4 - Wellenlänge, muziekmagazine.
01.15 Mein Vater ist ein Ausserirdischer (Out of this world). (herh.).
01.40 Das A-Team, Serie. (herh.).
02.30 Tropical heat, Serie. (herh.).
03.20 Hans Meiser, talkshow. (herh.).
04.15 Explosiv - Das Magazin.
04.40 Gute Zeiten, schlechte Zeiten, Duitse serie.
05.10 Elf 99, live-magazine. (herh.).

● *Shelley Duval in Amerikaanse speelfilm 'Three woman' (Drie Frauen). (Duitsland 2 - 00.20 uur).*

SAT 1

05.30 ran, Bundesliga-voetbal. (herh.). **06.50** Quär beet. **10.45** Harold and Maude Amer. speelfilm. (herh.). **12.30** Kino News, filmtips. **12.45** So gesehen, meditatie. **12.50** Nieuws. **12.55** Vorsicht Kamera, humor met de verborgen camera. **13.25** Männerwirtschaft (The odd couple). Amer. comedyserie. **13.55** Raumschiff Enterprise (Star Trek). Amer. sf-serie. Aansl.: Nieuws. **14.55** Carry on again, doctor. Engelse komedie uit 1969 van Gerald Thomas. **16.30** Telewette. Paardenkoersen, live vanuit Frankfurt-Niederrad. **17.00** Nightmare Bay. Pilotfilm van een Amerikaanse serie uit 1991 van Gregory J. Bonann. **18.30** ranissimo, voetbalshow. **19.20** Nieuws. **19.30** Glücksrad. **20.15** Gala für Scarlett. Live registratie van de verkiezing van de actrice die zich kandidaat mag stellen voor de rol van Scarlett O'Hara in de vervolgserie van de film Gone with the wind. **22.10** Talk im Turm, talkshow. **23.30** Nieuws en sport. **23.35** Hogan's heroes. Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Komplott gegen Klink? **00.05** Carry on again, doctor. Engelse komedie. **01.35** Programma-overzicht. **01.45** Teletext.

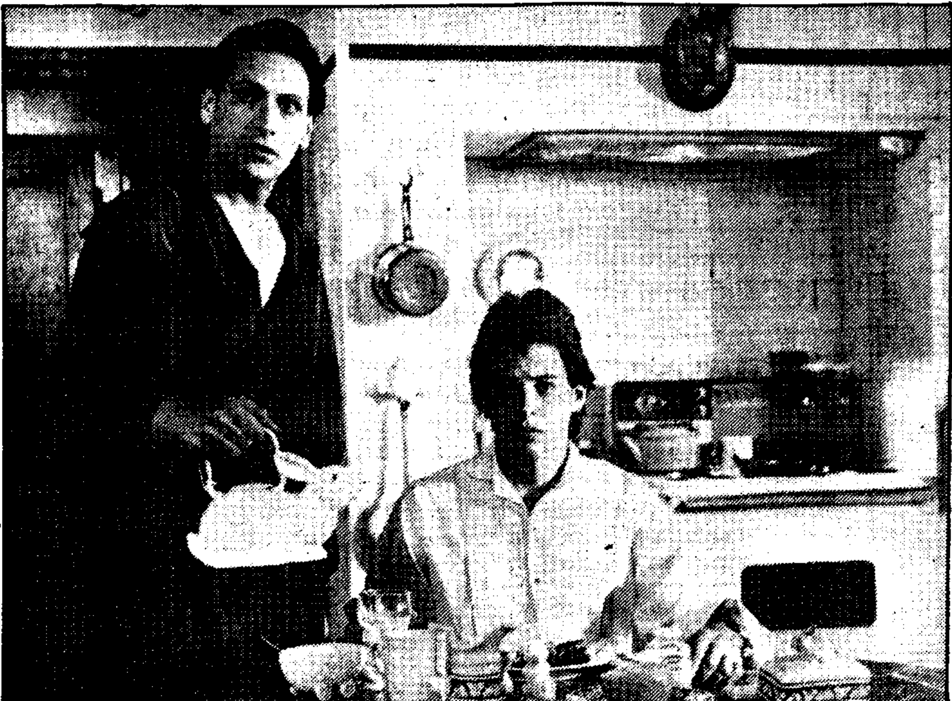

RTL4
12.00 - Captain Nemo and the Underwater City - (1970-USA) Middelmatige onderwater SF-film van James Hill over de vermaarde kapitein Nemo, die nu een fort bewoont op de bodem van de oceaan. Met: Robert Ryan en Chuck Connors.

RTL Plus
14.00 - White Wilderness - (1958-USA) Imposante documentaire van James Algar over de schitterende natuur in het noorden van Canada. De film kreeg een Oscar voor Beste Documentaire en voor Beste Muziek.

ARD
15.05 - Follow the Boys - (1963-USA) Domme komedie van Richard Thorpe; toch nog aardig vanwege het zingen van Connie Francis. Geijkte grappen over meisjes op jacht naar echtgenoten.

Duitsland, West 3
15.15 - The Great Sinner - (1949-USA) Troebele romance, royaal geproduceert. Gregory Peck redt Ava Gardner die aan haar goklust ten onder dreigt te gaan. Regie: Robert Siodmak.

● *Komische scène uit de Amerikaanse speelfilm 'Torch Song Trigoly'. (Nederland 2 - 22.24 uur).*

RTL Plus
17.00 - The Jerk - (1979-USA) Steve Martin speelt in flauwe film van Carl Reiner een sullige uitvinder die geen uitvinder is. Verder met: Bernadette Peters en Catlin Adams.

RTL4
17.30 - For Pete's Sake - (1974-USA) Aardige lichtgewicht komedie van Peter Yates over een toegewijde echtgenote die probeert geld bij elkaar te krijgen voor haar ambitieuze man. Met: Barbra Streisand en Michael Sarrazin.

Duitsland, West 3
20.00 - La Signora Senze Camelie - (1953-I) Actrice krijgt genoeg van glimmer en flutfilms; zij wil zich bewijzen in een échte rol. Film van Michelangelo Antonioni met o.a.: Licia Bosé en Gino Cervi.

Nederland 3
20.10 - Halfaouine - (1990-F/TN) Intiem portret 'op z'n Italiaans' van Ferid Boughedir van een samenleving waar blijkt dat de vrouwen wel onderworpen lijken, maar dat niet zijn.

Nederland 2
22.24 - Torch Song Trilogy - (1988-USA) Harvey Fierstein herschreef zijn spraakmakende toneelstuk over een verkleednicht voor deze film van Paul Bogart. Samen met Anne Bancroft en Matthew Broderick speelt Fierstein de hoofdrollen.

Duitsland 2
00.20 - Three Woman - (1977-USA) Briljante, stemmige film van Robert Altman met Sissy Spacek en Shelly Duvall. Twee werkneemsters in een bejaardenoord en een verbitterde oude vrouw.

BBC 1
00.30 - The Club - (1980-AUS) Hartverscheurend drama van Bruce Beresford over de politiek achter de schermen van de voetbalclub. Met: Jack Thompson en Graham Kennedy.

radio

Radio 1
Elk heel uur nws.
7.05 KRO's Ontbijtshow (7.30 Nws.). 7.53 Ter overweging. 8.08 Groot nieuws. 9.03 De verbeelding. 9.30 De andere wereld van zondagmorgen op één. 10.05 Wegwezen. 11.05 Ophef en vertier (12.30 Nws.). 13.10 Hier en nu. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek (17.30 Nws.) 18.10 NOS Aktueel. 19.04 Van 0 tot 80. 20.04 Jazz uit het historisch archief. ca.20.30 Jazzgeschiedenis. 21.04 Appels én peren. 22.04 New age music magazine. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02-7.00 TROS Nachtwacht.

Radio 2
Elk heel uur nws.
8.02 Vroege vogels. 10.04 Tony van Verre ontmoette... (12). 10.30 Muziekmozaïek. 12.04 Nederlands op AVRO 2. 13.04 AVRO Radiojournaal. 14.04 De zomer van 1992. 16.04 Mezzo. 18.04 Album. 20.04 De verdwenen koning. Herh. 21.04 Liedjes van de bovenste plank. 22.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3
Elk heel uur nws.
7.02 Wakker. 8.02 Popsjop. 10.04 Dolce vita. 12.04 Eeh... 13.04 Popparazzi. 15.04 Paperclip. 17.04 Basta. 18.04 Het steenen tijdperk. 19.04 Forza! 20.04 Leidsekade live. 22.04 Rock City. 23.04-24.00 Liefdeslijn.

Radio 4
8.00 Nws. 8.02 Liefde op 't eerste gehoor. 9.00 Musica religiosa et profana. 9.55 Programma-overzicht. 10.00 Eucharistieviering. 11.00 Holland Festival Oude Muziek 1992: Schönbrun Nonet. 12.00 De Nederlanden: A. Orgelsonates. B. 17e Eeuwse motetten. 13.00 Nws. 13.04 Diskotabel. 14.15 Concert op de Zondagmiddag: EBU Conc. Lausanne Kamerork. met piano. (In de pauze: Praten over muziek) 16.30 Vokalise: Holland Festival Oude Muziek 1992. 18.00 Nws. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.00 Nws. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 Kamerconcert: Muz. voor viool en piano. 23.00-24.00 Finale.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaart- en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 9.55 Waterstanden. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen op vijf. 12.00 Nws. 12.05 Het zwarte gat (13.00 Nws.). 14.00 Radio Romantica. 16.00 Club Veronica trend. 16.55 Mededelingen en schippersberichten. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.00 Nws. 18.10 Liturgie & kerkmuziek. 18.40 De onbekende islam. 19.00 Nieuws in het Turks. 19.05 Nieuws in het Marokkaans/Arabisch. 19.10 Nieuws in het Berbers. 19.15 Nieuws in het Chinees. 19.20 Suara Maluku. 19.55 Tambu. 20.30 Zorg en hoop. 21.20-22.20 Medelanders Nederlanders.

Omroep Limburg
9.00 Postbus 94: verzoekplaten, agenda, uitgaanstips. 11.00 Trefpunt, discussieprogramma. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 Overname Radio 1. 14.00-18.00 Omroep Limburg Sport.

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede Morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie. 11.00 Bengels. Kind aan huis met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of Flop met Conny Neefs. Een panel beoordeelt vijf nieuwe singles. 14.00 Fiestag, Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. 20.00 Vragen staat vrij, verzoekplaten (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (24.00 en 5.30 Nieuws.)

België/BRF
Nieuws elk heel uur. 6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungskalender; 7.30 Evangelium in unserer Zeit). 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf. 12.05 Schlagersouvenirs. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Sporttreff. 18.35 Seniorenfunk. 19.00-20.05 Volkstümliches Schlagerkarussell.

RTL4 radio
Elk heel uur nieuws.
08.03 Geeuwen met Van Leeuwen. Bart van Leeuwen. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Oorwarmers, Jan de Boer. 16.03 Vrijheid-Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? Verzoekplaten. 17.00 Der Tag um fünf, Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellack-schätzchen. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie. 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. Melodien von gestern und vorgestern. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 46 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

WADDENEILANDEN

TEXEL

UITWAAIEN OP TEXEL !

Plak deze advertentie op een briefkaart en doe 'm op de bus. Wij sturen u de Vakantiereisgids Texel dan gratis toe.

STICHTING VVV TEXEL PROMOTIE POSTBUS 3, 1790 AA DEN BURG. TEL.02220 14741

TERSCHELLING t.h. luxe stacaravans; voll. inger.; na 1/10 ƒ 40,- p.d.; 17/10 - 24/10 bezet; tel.05620-2562.

Terschelling in het najaar? Altijd goed!
Bungalow's, chalets vrij 9-16 okt.; na 24 okt. tot 20 dec. Bel voor info. Ybema Bungalow verhuur 05620-2746.

HOTEL OP DIEK
Texel, 5- en 8-daagse arrangementen incl.: diner, fiets en solarium v.a. ƒ 230,-. Tel. 02220-19262.

TERSCHELLING/AMELAND T.h. gr. luxe sta-caravans, 2 en 3 slpkmrs, w.water, kl.tv, radio. Ook voor weekenden (herfstvak. bezet) Boek nu voor 1993. Tel 05180-1581.

VOOR WIE WAD WIL......
Hotelarrangementen met aktieve natuurkursus verzorgd door EcoMare. Bel voor meer informatie VVV Texel 02220-14741 en vraag naar de Hotelnatuurvakantiefolder.
HOTELNATUURVAKANTIE OP TEXEL.

TEXEL, BELEEF 'T NU.
Een heerlijke vakantie of een weekend er tussen uit op een schitterend eiland. Met introduktiekorting: GLOEDNIEUWE COMPLEET LUXE APPARTEMENTEN.
Residentie Californië: info 02220-16626.

Herfst, Texel natuurlijk
Boek nu nog een comfortabele vakantie of weekend er tussenuit op 5 sterren park: een u de keuze: een ruime luxe bungalow of een ruetige kampeerplaats met privé Komfort Plus sanitair.
Vakantiecentrum De Krim, 02220-16275.

HOTEL OEPKES
Terschelling Aantrekkelijke arr. v.a. ƒ 223,- p.p. HP incl. bootretour, fiets en tropical zwemb. In sept. en okt. kissen ma. en vr. nog 11 mog. tel. 05620-2005.

Inpakken... en wegwezen!
Verwen u zelf eens... Vier dagen (3 nachten) in het mooi gelegen Hotel /Appartementen De Pelikaan. Logies met ontbijt, verw. zwembad, incl. fiets en div. extra's al in vanaf ft. 232,50,-
HOTEL/APPARTEMENTEN De Pelikaan
Info en res: tel. 02220-17202 • fax 17687

TEXEL

SEPT. OKTOBER

Kennismaken met het nieuwe Golden Tulip Strand Hotel Seeduyn Vlieland
Alle dagen in het meeste en meest complete hotel van de Waddeneilanden op het prachtige eiland Vlieland. Maak kennis met de luxe hotelkamers en de vele faciliteiten van Strandhotel Seeduyn en de eindeloze stranden en prachtige natuur en duinen van Vlieland.
Kennismakingsarrangement à Hfl. 295,- p.p.
...3 overnachtingen met ontbijtbuffet, bloemen, fruit, fietsverhuur, 2 heerlijke viergangendiners, drie dagen ... voor sauna, Turks stoombad, zonnebank en ...
... reserveringen: 05901-1...
... Strandhotel Seeduyn, Badweg 3, 8899 BV Vlieland.

DRENTHE/GRONINGEN

Lauwersmeer-Marnegebied (nw-gr.)
... recreatie en verblijfsmog., ook in herfstvak. O.a. BUNGALOWS TE HUUR BIJ LAUWERSOOG
VVV Lauwersmeer-Oost, Pb 8, Zoutkamp 05956-1987.

NIEUWE, mooi Westerwolde ... appart. ƒ 80 p.d. incl. ... verwarming inl 05975-2814.

FRIESLAND

BELEEF UW HERFSTVAKANTIE IN HET MOOIE GAASTERLAND SLOTEN!
Meer info. kunt u kontakt opnemen met: VVV Gaasterland ...en De Brink 4, 8567 JD Oudemirdum, tel. 05147-1767.

HOGENBOOM RECREATIE
Voor wie nu eens iets héél anders wil! Balk in Friesland. Vakantie in Groningen, (introduktie korting 25%). T.h. de ... luxueuze 5* villa's a.h. water. Veelal met sauna en ... Inl./brochure: tel. 02977-45797 fax. 41309.

Eén Ballonvaart
Boven mooi Friesland!
LOFTSILER - Joure
Boekingen: 05138-13097.

DRENTE

BUNGALOWPARK NIJLERVELD-PESSE, ANWB-erk. Luxe bung's t.h. Inl. en kl. folder 020-6459541/6413940.

HOTEL DE DRIFT, Dwingeloo. Tel. 05219-1536. Weekendarr. 3 dgn. hp ƒ 192,-. Midweek 4 dgn. hp ƒ 256,-. 'n gezellig thuis in 't hartje van Drenthe.
HERFSTARRANGEMENT 3 DGN HP ƒ 175,-.

EVEN ERUIT! Gezel. huisl. sfeer herfst of kerstdgn ... Dierenpark Emmen) 4 dgn HP ƒ 279,- p.p. ... pens. Herberg „De Aanhouder wint" 05908-87250.

OVERIJSSEL

Camp. DE KLEINE WOLF, Ommen herfstvak. ƒ 110,- p.w. incl. verw. zwembad, visvijver, verw. toiletgeb., ...open camping Kanes, Recreatiel. aanw. 05291-67203.

"Tijdens de herfstvakantie gratis kamperen met u tent of caravan op de camping van PONYPARK SLAGHAREN
Bovendien kunt u tegen een gereduceerd tarief beschikken over meerdagenkaarten die u toegang geven tot het Ponypark waarbij u gratis gebruik kunt maken van de vele fantastische attrakties, de nieuwe Wildwaterbaan, toegang tot de spectaculaire Westernshows, gezellige Familieavonden, en het unieke Fujibergbad voor sprankelend zwemplezier!
Voor de gratis campingplaats moet u wel vooraf reserveren, want vol is vol! Bel 05231-2606.
PONYPARK SLAGHAREN
EEN WERELD VAN PLEZIER."

HOLTEN: VAK.OORD DE LINDENBERG
T.h. 33 in het bos gel. vrijst. bung. met alle comfort zoals ktv, incl video, kantine met bilj., midgetg., speelt., wasserette, eigen fietsverhuur. Mog v.a. 9 tot 16 okt.(ƒ 215,-). Na 2 nov. tot 18 dec. prijs 4,5 en 6 pers bung. week midwk of w'kend ƒ 165,- alles inbegrepen. Vraag gratis folder, Borkeldsweg 57, 7451 TA Holten tel. 05483-61364.

GELDERLAND

BEEKBERGEN. Gezell. fam. hotel, gemod. kamers met/zonder douche/toilet, ktv, telefoon, prima keuken, dichtbij bos en zwembad. Volledig pension v.a. ƒ 54,- p.p.p.d. Vraag gratis folder Hotel De Zwaan*** Tel. 05766-1393.

HOENDERLOO (VELUWE). T.h. luxe stacaravans ruim en cpl. inger., d/wc/tv direkt a/h staatswildreserv., v.a. ƒ 305,- p.w. Info/fold.: DE WOESTE HOOGTE, 05768-1600.

gratis logies
Na uw feest of diner, ook voor clubs en personeelsverenigingen tot 100 pers., reünies, partijen enz. Hotel Bosoord Loenen, Veluwe. Info. Tel. 05765-1264.

NOORD-HOLLAND

SAMEN GEZELLIG NAAR LINNAEUSHOF
EUROPA'S GROOTSTE SPEELTUIN
EEN DAGVULLEND ATTRAKTIEPARK gelegen in BENNEBROEK aan de N208 Haarlem-Lisse
ALL-IN tarief ƒ 6,- p.p. (...)
OPEN tot 5 oktober. 10.00-18.00 uur
INFOLIJN: 02502-47624
MEER DAN 300 ATTRAKTIES

ZUID-HOLLAND

NOORDWIJK AAN ZEE... HOTEL DE BRANDING. 3 min lopen v. strand. 1 wk geheel verzorgd v.a. 260,- p.wk p.p. Bel nu voor folder fam. Scholten 01719-12425.

HUUR 'NS EEN VILLA IN WASSENAAR
Reserveer nu uw extra weekend of vakantie op Duinrell. Huur een luxe 4 of 6 persoons Duingalow. Voor de Herfst-, Kerst-, en Krokusvakantie en de winterweekenden gelden speciale arrangementen. Wie op Duinrell overnacht krijgt t/m 25 oktober het attraktiepark kado en kan het hele jaar door genieten van het tropische Tikibad.
Reserveringen: 01751-19314.
Duinrell; 2242 JP Wassenaar. (Tevens camping Duinrell het hele jaar geopend, speciaal herfstarrangement.)

ZEELAND

T.H. PART. BUNG'S OP SCHOUWEN-DUIVENLAND, a.h. Grevelingenmeer, enk. min. v. Noordzeestrand. Voordelige arrangementen. Info. (01119) 1866 of fax 1355.

Zoutelande, HOTEL WILLEBRORD, 5 dgn HP ƒ 299,- incl. fietsen en wandelroutes. Kamers met d/t. Inl.01186-1215.

In september bijzondere evenementen:
theater, exposities, cursussen en concerten.
Voor gratis magazine, inlichtingen, arrangementen en kaartverkoop:
Provinciale V.V.V. Zeeland. 01180-33000
ZEELAND CULTUURMAAND

NOORD-BRABANT

FIETS/WANDELVAKANTIE IN DE PEEL! Bel voor gratis arrangementenfolder Motel Nobis Asten 04936-96800.

LIMBURG

HOE BEREIK JE DE TOP?
Boek dan uw extra vakantie op een van de hoogst gelegen bungalowparken van Zuid Limburg.
BUNGALOWPARK SIMPELVELD
biedt rust en ruimte in geschakelde of vrijstaande bungalows. Ons park is gelegen nabij Aken (12 km.), Vaals (8 km.), Maastricht (25 km.) en Valkenburg (20 km.). Vraag onze informatie aan tel. 045-441242.
EXTRA KORTINGEN VOOR OOK VOOR 55 + ERS.

Luxe vakantiebungalows
Uw luxe 3- of 5- sterren bungalow op het "schoonste plekske" van Zuid-Limburg met "5 STERREN"- VOORZIENINGEN, waaronder subtropisch zwembad etc.
HET IS DE HOOGSTE TIJD OM ER EVEN TUSSENUIT TE GAAN!
ER IS OOK NOG PLAATS IN DE HERFSTVAKANTIE!
Vakantiecentrum Schin op Geul
Bel 04459-1409 voor alle info en gratis folder.

"MEER DAN ALLEEN KAMPEREN"
op mooi natuurlijk park aan de rand van het heuvelland. Zeer rustig in voor- en naseizoen. Chalets te huur vanaf ƒ 275,- p.w. Rekreatieprogramma tijdens herfstvakantie. Bel voor gratis folder 04499-2900.
Recreatiepark Hommelheide Susteren.

Te huur VAKANTIE-HUISJE in omgeving Valkenburg. Tel.04492-1912.

VALKENBURG Hotel á Campo, geheel gerenoveerde kamers v.a. ƒ 37,50 p.p. incl. ontbijt. Broekhem 56 Tel. 04406-12455.

HOTEL CAFÉ RESTAURANT ALPENZICHT
Rustig geleg. bosrijke omgev. Prijz. v.a. ƒ 56.50 p.p. H.P. Spec. aanb. oktober/november en kerstarr. Uitgebr. kl.fold. ligt voor u klaar Schweibergerweg 49 6281 NE Mechelen 'Epen' 04455-1252.

THORN, het witte stadje. Hostellerie La Ville Blanche. Drie-dgs arr. H.P. v.v. bad/toilet/K.T.V. radio, minibar. Incl. fietshuur e.a. extra's prijs p.p. ƒ 225,- 04758-2341

In ZUID-LIMBURG 2 - 22 pers. app. te huur in verbouwde boerderij, v.v. alle comfort. Tel. 045-443296.

"CAMPING DE LEISTERT TE ROGGEL"
Beleef de herfstkleuren van het Limburgse land en geniet van de romantische sfeer in ons subtropisch bad. Diverse arrangementen mogelijk. Speeltuin, subtropisch bad, akt. programma, tennishal, sportschool met fitness en sauna. Info. 04749-3030.

RECR. ONROERENDGOED

SIMPELVELD
TE KOOP op een van de mooist en hoogst gelegen locaties van Zuid-Limburg nabij Maastricht/Valkenburg en Aken. Enkele vrijst. gemeub. recr. Bung's op ca. 500 m² eigen grond. Voor eigen gebruik en verhuur middels eigen organisatie. Bruto huur opbrengst ± ƒ 16.000,- per jaar. Koopsom v.a. ƒ 80.000,- k.k. Voor doc. en bezichtiging IMMEX Vastgoed Bv Tel. 04135-3626.

KUNST EN CULTUUR

STEDENREIZEN O.L.V. KUNSTHISTORICI.
PRAAG, 8 dgse Royal Classbusreis, 17/10 ƒ 695,-. BARCELONA, 8 dgse vliegreis 17-10 ƒ 1494,-. NOORD-ITALIË 10-10, 10 dgse busreis ƒ 1095,-. NEW YORK 17-10, 9 dgse vliegreis ƒ 2250,-. Interaction Travel; actief in cultuur: 043-637788.

BELGIË/LUXEMBURG

T.h. op ANWB-camp. 6-pers. stacaravans met kl.t.v., met dagtrip Fantasialand. Zeer fijne gezinscamping!!! Vraag gratis kl.folder 03404-60446.

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen,al v.a. ƒ 190,- p.w. all-in. Inl. 04459-1598.

FRANKRIJK

HERFSTVAKANTIE aanb. in september. Goede woningen, lage prijzen SEJOUR EN FRANCE. Gratis gids: 085-257800. SGR.

DUITSLAND

Hotel Grosfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het best geoutilleerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, ktv, mini-bar, telefoon. Zwembad (29°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei. Tevens fietsverhuur.
Luxe 4-daags arr. DM 285.- p.p.
Luxe 6-daags arr. DM 440.- p.p.
incl. elke dag gevarieerd ontbijt/buffet en culinair diner. Eveneens aantrekkelijke weekeinde- en 6-daagse arrangementen.
Hotel Grosfeld, Postbus 1208, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 053-35 32 46 (NL) of 09-49 59 22 828 (D) voor prospectus. Fax. 09-49 59 22 43 49.

EIFEL, MOEZEL: Luxe vak.woningen, hotels, pensions, ...

BOPPARD. Hotel GARNI.
Alle kamers met do/wc/ktv/telefoon v.a. DM 30,- p.p.p.n. Tel. 09-49.6742.802920. Fax: 802802. Wij spreken Ned.

BOPPARD. Gezellig Holl. fam. ANWB-hotel dir. a.d. Rijn. Alle kamers met do/wc/telef./ktv: H.P. v.a. DM 45,- p.p.p.d. v.a. 7 nachten. Bel (wij spreken Ned.) of schrijf ons even voor een folder: HOTEL L'EUROPE*** Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard, tel. 09-49 6742 8020. Fax: 882802. Fam. A. Potharst.

NEDERLANDS HOTEL
ZUM HESBORNER KUCKUCK (18 km van Winterberg). Ons comf. mod.' inger. AA ANWB-erk. hotel beschikt over: 53 kmrs., lift, verw.zwemb., sauna, sol., kegelb., biljart. Uniek gelegen a.d. voet v.d. Bollerberg (758 m) midden in de bergen en bossen v. HOCH-SAUERLAND. Nodigen wij ook u uit 'n plezierige en ontspannende vakantie bij ons door te brengen! 7 Dgn. HP va. DM 392,- hoge kind.kort. Oelfestr. 22, D-5769 Hallenberg/Hesborn. Tel. 09-49.2984.475 (Ned.gespr.) Fax: 09-49.2984.573.

HOTEL MOZART* een bijzondere ontmoeting**
Gezellig en mooi gelegen t/o het fraaie slotpark in Bad Bentheim. Gratis gebruik van binnenbad, sauna e.d. Kamers met alle comfort.
3-dgs. arr. (2 n.) DM 175 p.p.
Spec. prijs voor verlenging DM 60 p.p.p.n.
Bel nu voor prospectus of reserveer via tel. 05423-88177.

IN DE HERFST IS DE RIJN OP Z'N MOOIST...
Langs de Rijn worden de laatste druiven geoogst en is het landschap getooid in prachtige herfstkleuren. Voor de snelle beslissers hebben wij nog enkele plaatsen vrij op onderstaande geheel verzorgde riviercruises.
Dus ook U heeft nog de kans om hiervan te genieten!

4-DAAGSE MINI-CRUISE OP DE MIDDENRIJN
Keulen-Königswinter-Boppard-Keulen
28 september en 12 oktober
m.p.s. "Avanti" vanaf ƒ 380,- p.p.

6-DAAGSE REIS ARNHEM-RÜDESHEIM V.V.
o.a. Düsseldorf-Koblenz-Rüdesheim-Andernach
05, 12 en 19 oktober
m.p.s. "Azolla" vanaf ƒ 640,- p.p.

Deze reizen kunt u boeken via uw ANVR reisbureau. Voor informatie Feenstra Rijn Lijn B.V. 085 - 452805. Lid ANVR en Stichting Garantiefonds Reisgelden.

feenstra rijn lijn

HOTEL AM BERGHANG
Gastvrij, sfeervol en... dichtbij
In Bad Bentheim net over de grens, schitterend op de zuidhelling gelegen familiehotel. De royale kamers en suites, alle met douche of ligbad, toilet, kabel-tv, mini-bar en telefoon, het binnenbad (29°C) en het relaxcenter, de bar, lounge en het restaurant (met meesterlijke kok!) garanderen u een zorgeloos verblijf. Eigen fietsverhuur! Arrangementen 1992 "Voor elk wat wils", zoals
Groot Midweekarr. (5 nachten) DM 330,- p.p.
incl. voortreffelijk ontbijtbuffet en dagelijks variërende keuzemenu's.
Nieuw: ons Happy-Weekend- of Luxe-Mini-Vakantie-arrangement.
Uw gastvrouw en gastheer: Tina en Dieter Toffolo.
Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-4444 Bad Bentheim. Gratis brochure? Bel 09-49.5922.2047, fax 09-49.5922.4667.

OOSTENRIJK

Krokusvak. nog enkele vrije chalets/vak. woningen in Zwitserl., Oostenrijk en Duitsland. Za. gesloten bel ma..
Noorlander vakanties Tel. 01890-15511.

UW VAKANTIE IN SALZKAMMERGUT!
Daar waar de natuur nog ongerept is, kunt u van uw vakantie genieten. Aan de voet van het gebergte ligt ons familie Hotel. Halfp. p.w. p.p. v.a. ƒ 395,- Keuzemenu, kinder korting. Wilt u onze brochure ontvangen: 033-720206.

LUXE APPARTEMENTEN in Karinthië. Het hele jaar. 05130-88253 na 18.00 uur.

SPANJE

GRATIS gids. Busreizen 10/17 dgn sept. + okt. Lloret Htl. Savoy** v.a. ƒ 299,-. Salou Htl. Picnic** v.a. ƒ 329,-. Kerst ƒ 669,-. Boosten Reizen lid SGR 045-227777.

SOLMAR TOURS; met de modernste bussen naar Spanje. Vast gereserveerde plaatsen, dus nooit dringen, wel/niet roken, voordelig door verkoop zonder tussenpersonen. B.v. vertrek 25-28 sept. 10 dgn Halfp. naar geheel vernieuwd 3-ster hotel bij centrum Malgrat en zee ƒ 325,-. Aparthotel Font de Mar, Salou; u hebt een appartement met Halfp. 21-28 sept. 2-5-9-12 okt. ƒ 345,-. Extra herfstvakantiereizen, hotel Aquamarina 10 dgn ƒ 359,-, andere data okt. v.a. ƒ 299,-. Bijk.k. ƒ 40,- Royal Class ƒ 10,-. Garantief. ƒ 5,- adm.k. Bel 040-460560 voor gratis folder.

VAN HULST/MONTEMAR
Het beste aan de Costa! (Pineda - Spanje), Hotel of appartement. Luxe touringcarreizen. 10-13-14 en 17 dagen.
Bijv. 10 dagen Hotel Montemar VP, vertrek:
-maandag 21 sept. ƒ 540,-; vrijdag 25 sept. ƒ 485,-
-maandag 28 sept. ƒ 485,-; vrijdag 2 okt. ƒ 435,-
-maandag 5 okt. ƒ 435,-; vrijdag 16 okt. (Herfstvak.) ƒ 485,- (Prijzen per pers. en excl. ƒ 50,- Royal Class toeslag) Gratis brochure, informatie en boeking: van Hulst/Montemar Reizen,
tel. 040-122363.

Costa Brava v.a. ƒ 225,-
Barcelona v.a. ƒ 225,-
Salou v.a. ƒ 240,-
Costa Blanca v.a. ƒ 265,-
Retourprijzen pe pers. (bijna) dagelijks naar Spanje, 29 bestemmingen. Luxe bussen toilet - video - airco - royal class
Iberbus
020-6241010

WINTERSPORT

ONZE WINTERGIDS IS UIT. 10-dgse busreizen all-in, Dolomieten skisafari's en prachtige langlaufsafari's. Alle reizen ook mog. per auto. Groepskorting v.a. 10 pers. Bel voor gratis folder reisburo Joy Tours Tel. 070-3633939 lid SGR/ANVR.

PORTUGAL

NAJAAR/WINTER/VOORJAAR. Ontdek de korte of lange winterzonvakanties naar de sfeervolle badplaats Monte Gordo in de Algarve. Wekelijks vertrek v.a. 23 oktober. 4 Weekjes naar de zon al v.a. ƒ 695,- incl. vliegreis, transfer, verblijf en reisleiding. Bel nu PRIMAVERA REIZEN lidSGR tel. 079-426350.

ITALIË

Schitterende 12-daagse rondreis BELLA ITALIA met bezoek aan Rome, Florence en Venetië incl. halfpension v.a. ƒ 999,-. Florence, Pisa, Lucca en Elba, 8-daagse excursiereis incl. halfpension ƒ 699,-. FLORENCE 7 dagen al v.a. ƒ 499,- Rome al v.a. ƒ 499,-. Ook binnenkort nog vertrekmogelijkheden! Bel voor gratis reisgids! Speciale Reizen Centrale: 050-120100/020-6202121 lid SGR/ANVR.

DENEMARKEN

DENEMARKEN
Catalogi voor vakantiewoningen via gerenommeerde organisaties als Dansommer en Novasol.
INFO SKANDIC ANVR/SGR1323
Pottebakkersrijge 14, 9718 AG Groningen. Tel. 050-143200.

je reinste rust en ruimte...
DENEMARKEN
... 20.000 VAKANTIEWONINGEN, ook HOTELS, VAKANTIEPARKEN en AUTOREIZEN
Vraag tegen portokosten het uitgebreid infopakket aan bij:
Dansk Feriehus Bookingburo Holland
Hoofdweg 99
9681 AC Midwolda
Telefoon 05975-1416
D.F.B. Dansk Feriehus-Bookingburo
• ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST! •

SCANDINAVIË

Landen van rust en ruimte.
Landen voor sneeuw en sauna's.
SCANDINAVIE in de sneeuw
Noorwegen, Zweden, Finland. Vraag naar de wintergids van Scandinavië specialist:
INFO SKANDIC, ANVR/SGR nr. 1323
Pottebakkersrijge 14, 9718 AG GRONINGEN. tel. 050-143200

TSJECHOSLOWAKIJE

PRAAG, 7-daagse busreis al v.a. ƒ 299,-. 5-daagse vliegreis al v.a. ƒ 595,-. 8-daagse excursiereis incl. halfpension en prachtige exc. v.a. ƒ 498,-. Vraag gratis reisgids! Speciale Reizen Centrale: 050-120100/020-6202121 lid ANVR/SGR.

MORAVIË of Zuid-Bohemen, prachtige 10-daagse reizen incl. boeiende excursies en volpension al v.a. ƒ 699,-. Ook binnenkort nog vertrekmogelijkheden! Vraag gratis reisgids! Speciale Reizen Centrale: 050-120100/020-6202121 lid ANVR/SGR.

PRAAG 8 dgn bus, prima hotel L/O ƒ 325,-, met overn. onderweg ƒ 550,- buspendel v.a. ƒ 175,-. Appartementen en vak.won. MEVO REIZEN Holten tel. 05725-1647.

NEEM GEEN RISICO!!!
Boek Uw WINTERSPORTVAKANTIE naar TSJECHOSLOWAKIJE alleen bij de echte specialist die het land als geen ander kent! Reserveer nu Uw vlieg- bus- of eigen autoreis bij
CEDOK REIZEN b.v.
De specialist voor Tsjechië en Slowakije
Tel. 020-6220101 of 6224888. Fax. 6385441.
Lid ANVR/SGR. Of vraag naar ons wintersportprogramma 1992/93 bij Uw reisburo!

PRAAG: Kamers/app. ƒ 25. B.o.B. Travel 02290-39762.

TURKIJE

AUTHENTIEK West... ƒ 200,- p.p.p.w. H... eigen luxe vak. vill... ça, dir. a.d. Egeï... dag. schoonmaa... huur- en exc.mog... leiding. Boek nu m... der vliegreis. Info... 04132-55601 (niet o...

HONGARIJE

BUDAPEST, 7-daagse busreis v.a. ƒ 390,-, 8-d... verzorgde excursiereis v.a. ƒ 649,-. Gratis rei... Bel: Speciale Reizen Centrale: 050-145800/020-6202121 lid ANVR/SGR.

AZIË

Sri Lanka/Thailand v.a. ƒ 1339,-, 15/18 dgn ... ƒ 1795,- SCHAKEL TRAVELS & TOURS, 085-...

INDONESIË

OVERWINTEREN OP BA...
Wij gaan in jan. '93 voor de 4e keer -42 verbl.dag... een mooi bungalowpark op BALI. WEGENS G... succes uitbreiding op onze parken. Prijs v.a. ƒ ... in GOEDKOPE DOLLARS! Een VOORDEEL v... ƒ 750,-!!! Een arts, groepsbegel. & tolken gaan... GEEN financiël risico's. Lft. max. 75 jr. Refer., docum. & inl. D. v.d. Linde, Meulhoek... 8381 BC VLEDDER. Tel. 05212-2528.

23 Dagen elke week in '93 'n fijne vak. in Bo... Lembang, Garut, Djokja, Malang, Kalibaru en B... pension + excursies + retourticket KLM/Garu... ƒ 2800,-. Inl. St.'HET SCHONE STREVEN' L'wa... 058-137706/070-3474626/045-316595.

Ver. Smaragd Reizen 30 dg. JAVA BALI v.a. ƒ 3950,-. Tel. 02280-12231.

EGYPTE

Aktieve rondreis Egypte 15-22 dgn v.a. ƒ 154... vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata... Djoser 071-126400 Lid SGR.

EGYPTE, prachtige 10-daagse rondreis Cairo... Aswan v.a. ƒ 1699,- incl. vlucht, exc. en volpe... Speciale Reizen Centrale. Gratis reisgid... Bel: 050-120100 of 020-6202121 lid ANVR/S...

Budget-luxe rondreizen, 8 (met gratis vliegtick... Alex. v.v.), 10 en 15 dgn. v.a. ƒ 1180,-. Verlenging... Gratis broch. Tel. 036-5332300 TARA TOURS Li...

AFRIKA

Extra's
Vrienden, familie of zomaar vakantie in **Zuid-Afrika**
Bel maandag t/m vrijdag tijdens kantoorure... zaterdag van 10.00-15.00 uur en vraag om de "... Afrika Extra" brochure of de 27-daagse cultuurhistorische ontdekkingreis:
"In de Voetsporen van Nederla... Overzee in Zuid-Afrika"
In 1652 stichtte Jan van Riebeeck hier de eer... nederzetting voor de VOC. Herontdek de hande... van de Nederlanders en de talrijke overblijfsel... tijd. Ervaar de geweldige gastvrijheid en bete... Afrika als een niet te evenaren natuurparadijs... wereld van verschillende volken en culturen. D... voert langs Kaapstad, de Westkaap, de Tuin... Shakaland, Zululand, het Krugerpark, Oost-Tr... en Pretoria.
Vertrek 6 november 1992
Prijs p.p. ƒ 9985,-
Verlenging is mogelijk
Wereldcontact
(lid ANVR/SGR)
03438-30530
03412-56564
04192-19035
of bel de Brochure-Bestel-Lijn
03438-30540
Verre reizen met extra's.

LATIJNS AMERIKA

De goedkoopste tickets/reizen Bel: 020-66... Chili, Bolivia v.a. ƒ 1875,-. Caribbean v.a. ƒ ... Latijns Amerika Specialist "A C A TRAVEL"

NED. ANTILLEN

Full colour gids met 34 komplexen vakantiea... ARUBA, BONAIRE, CURACAO EN SABA. Plak ƒ 5,- extra op briefkaart (of giro 552100) aan ...bean Apartments Guide, Pb. 206, 1800 AE Alkm...

DIV. BUITENLAND

Ashraf
Organiseert 3 tot 8 wkse en 20 tot 35 wkse avontuurlijke reizen, we overnachten in kleine gezellige hotels en reizen in kleine groepjes (12 of 17).
Je hebt veel eigen inbreng.
Azië Afrika
Latijns Amerika
Bel voor onze najaars- en winterfolder!
ASHRAF 020-6232450.
Lid VAR/SGR.

CARAVANS/CAMPERS

* THEO STET A... 2m, kwaliteit w... ƒ 495,-. Tel. 022...

ÉÉN ADRES VOOR UW ADVERTENTIE IN 43 NEDERL... REGIONALE DAGBLADEN
VAKANTIE & RECREAT...
Voor informatie en reservering: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkm... tel. 072-196396, fax: 072-11...

VAKANTIE & RECREATIE

...ntiecombinatie van 46 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

Wedden dat wij de auto hebben die u al zo lang zoekt!

EEN GREEP UIT ONZE COLLECTIE:

Mitsubishi bestelbus L 300, kort benz. + LPG, wit 11-1985
Mitsubishi bestelbus met dubb. kabine L 300, Longbody, benz., wit, 8000 km .. 08-1990
Mitsubishi Colt 1.5 GLi, wit, U9 11-1989
Mitsubishi Colt 1.3 EL, wit 08-1990
Mitsubishi Lancer 1.5 GLi, sedan, brownmet. 04-1990
Mitsubishi Lancer 1.3 GL, blauwmet. 11-1989
Mitsubishi Lancer 1.5 GLi HB, redmet. 04-1990
Mitsubishi Galant 2.0 sedan, LPG, rood 11-1985
Mitsubishi Galant 1.8 GLi HB, bordeauxrood 05-1989
Mitsubishi Galant 1.8 GLi sedan, bordeauxrood 11-1990

ANDERE MERKEN:

Fiat Tipo AGT, zilvermet. 01-1990
Mazda 626 GLX sedan, blauwmet. 03-1987
Peugeot 205 GL 1.1 S6, 5-drs., rood 08-1988
Renault R25 V6 inj., radio Renault, leren bekl., nauticblauwmet. 1986
Renault Expresse 1.4 combi, bordeauxrood 07-1986
Renault 11 TL Cheverny, 3-drs., blauwmet. 07-1988
Renault 21 TL 1.7 K6, LPG, blauwmet. 04-1990
Volvo 340 GL HB, automaat, antracietmet. 06-1987

TEVENS ENKELE KOOPJES VAN DE WEEK:

Mitsubishi Colt 1.4 Turbo, rood 1983 3.950,-
Skoda 130 L, rood 1985 2.950,-
Ford Escort 1.3 L, 3-drs., beigemet. 1983 5.250,-

Profiteer van ons OCCASION-FESTIVAL gedurende de hele maand september.

MITSUBISHI

AUTO KLEYNEN KERKRADE

Locht 193, Kerkrade-West
Tel. 045-425555
(bij grensovergang Aken-Heerlen)

De koffie staat klaar.
Tot ziens bij Theo Kicken,
u weet wel waarom!!!

D2724

CITROËN

XM turbo D schuifdak groenmet. 12.000 km 1992
XM 2.0 inj. schuifdak grijsmet. ABS 1990
BX 19 TZI break zilvermet. 7.000 km 1991
BX 19 TZI schuifdak blauw 5.000 km 1991
BX 19 TZI schuifdak zwartmet. 12.000 km 1991
BX 19 GTI schuifdak rood 60.000 km 1991
BX 19 GTI 16 valve rood .. 1988
BX 1400 inj. wit 11.000 ... 1991
BX 19 TRS blauwmet. 1987
BX 19 TRS zilver 56.000 km 1988
BX 1400 leader zilver '84-'85-'86 1986
BX 19 TRD wit 1988
BX 16 TRS rood '83-'84 .. 1984
AX TRD diesel grijs 5.000 km 1992
Visa Club blauwmet. 1988
CX 25 GTI turbo ABS schuifdak airco bl.met. 1987
CX 25 GTI turbo wit 1987
CX 22 TRS schuifdak zilver 1986
CX 2500 TRD diesel schuifdak zilver 1984
C 15 Familial geel kent. wit 1989

Garantie, inruil, financiering

Bovag May Crutzen, Ubachsberg
Tel. 045-752121

Crutzen

UW NISSAN-DEALER

Uw adres voor:

- nieuwe en gebruikte auto's
- lease-auto's
- autofinanciering & privé-lease
- schadereparaties & taxaties
- banden, uitlaten, onderdelen en accessoires tegen scherpe prijzen
- quick service
- alarminbouw (erkend + b.b.s.-station)

Nu bij ons kopen

Autobedrijf Crutzen, Stationsstraat 115, Beek, 046-371

HAN VAN SINT MAARTENSDIJK

Grootste in Limburg in gebruikte auto's

Brunssum, Trichterweg 109
Tel. 045-229080

AUTOSCHADE

VAN WELL & GOERKE B.V.

FO-99-CW

ONS NIEUW ADRES IS Kerkraderweg 301 in Heerlen.

Bij autoschade altijd rechtstreeks naar een FOCWA Garantiebedrijf. Dat zijn de enige gespecialiseerde schadeherstelbedrijven die twee jaar schriftelijke garantie geven, die de fabrieksgarantie op de herstelde delen volledig overnemen, die alles voor u regelen met de verzekering en die nog een ruilauto kunnen aanbieden ook.

VW&G b.v.
Kerkraderweg 301, Heerlen
(nabij Kaldeborn) 045-413918

FOCWA GARANTIEBEDRIJF

FOCWA NEDERLANDSE VERENIGING VAN ONDERNEMERS IN HET CARROSSERIEBEDRIJF

Grijp uw voordeel.

1000,-
1000,-
1000,-

Wegens enorm succes vandaag de laatste kans om duizenden guldens te verdienen.

Keuze uit maar liefst 175 ANWB-gekeurde topoccasions

HONDA

ROTOR B.V. HEERLEN
Heerlerbaan 229, Heerlen, tel. 045-416900

Autoverzekering

Waarom betaalt u nog te veel

Wij zijn er zeker van u een autoverzekering aan te kunnen bieden met zeer gunstige voorwaarden, voor een premie die meestal lager ligt dan u nu betaalt. Neem vrijblijvend de proef op de som en bel vandaag nog.

GEURTS ASSURANTIËN
Nieuwstraat 22-24
tel. 045-211668/221090

VELD ASSURANTIËN
Nieuwstraat 116
tel. 215458

HOENSBROEK

ALCOHOL EN VERKEER DAT KUN JE NIET MAKEN

VVN Veilig Verkeer Nederland

AUTORADIOCENTER JAN HOEKSTRA

Verkooppunt van: Sharp
Interconti
J & P
Grundig
Philips

Tevens uw adres voor:
luidsprekers, antennes,
auto-alarmen, bevestigingsmaterialen,
versterkers, hoedenplanksystemen en equalizers.

Industrieterrein De Koumen 48
6433 KD Hoensbroek **Tel.: 045-216728**

AUTOCENTRUM P. VEENSTRA

Mazda 323 1.3i GLX, 3-drs., veel extra's	'90	ƒ 19.500,-
Mazda 323 1.6i LX, 4-drs.	type '90	ƒ 18.750,-
Mazda 323 diesel combi	'87	ƒ 11.000,-
Mazda 626 1.6 LX, 5-drs.	'87	ƒ 10.500,-
Toyota Corolla 1.6i GTS, 3-drs.	'89	ƒ 18.900,-
Toyota Corolla 1.3 SXL, 3-drs. '86 en '88	v.a.	ƒ 10.500,-
Peugeot 205 1.4i XS	type '90	ƒ 16.500,-
Peugeot 309 1.6 SR	'86	ƒ 10.500,-
Peugeot 405 GR	'88	ƒ 18.500,-
Nissan Sunny 1.6 SLX, coupé	'88	ƒ 15.900,-
Nissan Sunny 1.3 Trend, 3-drs.	'89	ƒ 15.900,-
Ford Escort 1.4i Europa, 3-drs.	'89	ƒ 15.950,-
Ford Escort 1.4 CL, 3-drs.	'87	ƒ 10.900,-
Ford Sierra 2.0i CL, veel extra's	type '91	ƒ 21.500,-
Ford Sierra 1.6 Laser, 3-drs.	'85	ƒ 7.900,-
Fiat Panda 1000 XLI	'90	ƒ 10.900,-
Fiat Uno 60 S	'87	ƒ 8.750,-
Subaru Justy Deluxe	'89	ƒ 11.400,-
Opel Kadett 1.3i, 5-drs.	'89	ƒ 17.400,-
VW Golf 1.6i, 5-drs.	'89	ƒ 17.400,-
Volvo 1.4 Winner, 3-drs.	'87	ƒ 9.900,-

Diverse Inruilauto's tot ƒ 5000,-

lid Bovag
Valkenburgerweg 13, 6367 GS Voerendaal.
Tel.: 045-752999. Financ. en inruil

VERKRIJGBAAR VANAF F 19.995,-.
TIJDELIJK MET INGEBOUWDE RADIO-CASSETTERECORDER.
TIJDELIJK MET UITGESTELDE BETAL

De Peugeot 106 Ace. Daar heeft de concurrentie niet van terug.

Er is nu een nieuwe Peugeot die z'n concurrenten op alle fronten passeert: de Peugeot 106 Ace.

De eerste slag is al meteen zijn standaard uitrusting.

Die omvat onder meer een ruitewisser/sproeier achter, halogeen koplampen en een geluidsalarm, voor wie vergeet de lichten uit te doen.

Voorts is de 106 Ace heel sportief aangekleed. Met speciale wielplaten, fraaie stootstrips en exclusieve badges.

Bovendien is het inkomen van een André Agassi of een Steffi Graf niet noodzakelijk om u eigenaar te kunnen noemen van de Ace.

Met een 1.0 benzine-injectiemotor is hij er al vanaf 19.995,-.

En de 1.1-versie met vijfbak is al verkrijgbaar vanaf 21.650,-.

Maar nu.

Ter introductie hebben wij een gelimiteerde oplage (1000 stuks**) van de Ace extra aantrekkelijk gemaakt.

En deze Ace slaat werkelijk alles. Hij heeft namelijk gratis en standaard ingebouwd, een exclusieve, speciaal voor het dashboard ontworpen, Peugeot radio cassetterecorder.

En als u nu besluit toe te slaan, krijgt u ook nog eens een uitgestelde be-

JE VOELT JE ... IN DE PEUGEOT ...

* DE UITGESTELDE BETALING (MAX. F 10.000,-) WORDT VERSTREKT DOOR PEUGEOT FINANCIERING NEDERLAND (AANGESLOTEN BIJ HET BKR) ONDER DE GEBRUIKELIJKE VOORWAARDEN ...
** BESCHIKBAAR: 300 MAAL 1.0 VIERBAK, 700 MAAL 1.1 VIJFBAK. PRIJZEN INCL. BTW, EXCL. KOSTEN RIJKLAAR MAKEN. AANBIEDINGEN GELDIG ZOLANG DE VOORRAAD STREKT ...

PEUGEOT
DYNAMISCH OP WEG.

[illegible] sollicitatie met uitvoerig curriculum vitae en recente [illegible] voor 10 oktober [illegible] richten aan:

[illegible]-Schrouff Oriental Foods bv t.a.v. de directie, [illegible]weg 7, [illegible] AS Landgraaf.

Heuschen-Schrouff Oriental Foods (HSOF) is een jonge en dynamische snelgroeiende groep van bedrijven met circa 220 medewerkers en vestigingen in binnen- en buitenland.

De activiteiten van de HSOF-groep zijn op te splitsen in een drietal sectoren:

* import en export van Aziatische levensmiddelen/non-food;
* winkelketen (Holland Shops) in Nederland en Duitsland;
* produktiebedrijven
  - soya-eiwitten en aanverwante produkten;
  - verwerken van verse groenten in gesneden, voorverpakte, panklare groenten;
  - halffabrikaten.

Hierbij vindt de inkoop wereldwijd plaats en de export naar de meeste Europese landen.

Heuschen Schrouff Oriental Foods

De HSOF-groep zoekt ter versterking van het accountingteam op korte termijn een dynamische

CONTROLLER

Taken en verantwoordelijkheden:

- rechtstreeks rapporterend aan de directie;
- financiële administratie;
- wekelijkse en maandelijkse rapportage en analyse;
- consolidatie en jaarverslaggeving;
- liquiditeitenbeheer;
- administratieve organisatie en automatisering;
- budgettering & forecasting;
- externe salarisadministratie en verzekeringsportefeuille.

Profiel van de geschikte kandidaat:

- opleiding HEAO-BE/SPD/NIVRA-AO;
- gedegen werkervaring;
- initiërend en creatief;
- stressbestendig;
- commerciële affiniteit.

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met de heer J.S.G. [illegible] RA, directeur financiën, [illegible]-322700 (werk), [illegible] (privé).

MEDEWERKER PRODUKTONTWIKKELING EN KWALITEITSZORG

Voor onze produktie-activiteiten op de locatie Landgraaf zoeken wij een enthousiaste medewerker produktontwikkeling en kwaliteitszorg.

Taken en verantwoordelijkheden:

- microbiologisch onderzoek, trajectbemonstering en vertaling van verkregen gegevens naar de produktielijnen;
- in- en uitgangscontrole van grondstoffen en eindprodukten;
- beheer van materialen en grondstoffen t.b.v. laboratorium en produktie.

Profiel van de kandidaat

- opleiding M.A.S.-levensmiddelentechnologie of vergelijkbaar;
- enige jaren ervaring in de levensmiddelenbranche, bij voorkeur in zuivel;
- leeftijd 25-40 jaar.

Voor beide functies geldt dat de succesvolle kandidaat beschikt over goede contactuele eigenschappen en initiërend kan optreden.

Hij/zij wacht een interessante functie in een dynamische, snelgroeiende, internationale onderneming.

Voor verdere informatie [illegible] contact opnemen [illegible] [illegible] van der [illegible] [illegible] (werk), [illegible] (privé).

BOUWONDERNEMING LAEVEN B.V.

Laeven B.V. is een zelfstandig operende werkmaatschappij van de Koninklijke Volker Stevin N.V. met een omzet van circa 60 miljoen gulden. Van deze omzet wordt 60% in Nederland en 40% in Duitsland gerealiseerd op het gebied van utiliteits-, woning-, industriële en waterbouw.

Laeven B.V. kent een platte organisatiestructuur, korte communicatielijnen en een goede werksfeer. Centraal in het toekomstgericht denken staat integrale kwaliteitszorg. In de genoemde organisatiestructuur is er in de uitvoering, waarin organisatie, planning, veiligheid en kwaliteit zo optimaal mogelijk op elkaar zijn afgestemd, de vacature ontstaan voor een:

HOOFDUITVOERDER m/v

voor werken in Limburg en de Duitse regio.

Als hoofduitvoerder moet u in staat zijn om onder leiding van een bedrijfs- of projectleider zelfstandig één groot bouwproject of enkele middelgrote bouwprojecten zowel organisatorisch als technisch uit te voeren.

U krijgt een breed en gevarieerd takenpakket:

* leiding kunnen geven aan een projectteam, bestaande uit uitvoerder(s), hulpuitvoerder(s) en voorlieden;
* het zowel [illegible] organiseren, uitvoeren en begeleiden van bouwprojecten, ondersteund door de werkvoorbereiding;
* het opstellen en bewaken van overall-planningen, 6-weken-schema's en detailschema's;
* het coördineren van alle door derden te integreren installaties;
* het toepassen en bewaken van de veiligheidsvoorschriften op de bouwplaats;
* het houden en notuleren van werk- en coördinatiebesprekingen;
* bewaken van de kwaliteit van het uit te voeren produkt;
* het signaleren van meer- en minderwerken.

[illegible]:

* minimaal MTS-opleiding bouwkundige of civiele techniek, aangevuld met [illegible] 1-2-3;
* minimaal 8 jaar ervaring in de uitvoering van projecten bij een middel of groot [illegible] voor werken in Nederland. Bij voorkeur ook in Duitsland;
* motiverende en stimulerende uitstraling [illegible] mede-collega's;
* goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid. Bij voorkeur ook in de Duitse taal;
* leeftijd minimaal 30 jaar.

Wij bieden een bij de functie passend salaris met goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen richten aan: LAEVEN B.V., Frederikstraat 5, postbus 14, 6430 AA Hoensbroek t.a.v. de directie; voor telefonisch overleg vooraf de heer H. Smeets, bereikbaar op kantoor: tel. 045-236236 en privé: tel. 04404-1666. Uiteraard wordt uw reactie strikt vertrouwelijk behandeld.

Vlechtersbedrijf Akkoord

Boschstraat 27, Brunssum

zoekt met spoed

ERVAREN IJZERVLECHTERS
HULP-IJZERVLECHTERS
LEERLING-IJZERVLECHTERS

Sollicitatie na telefonische afspraak 045-254392 tot 12.00 uur

Ik lees de krant in de klas

Stichting Krant in de Klas
Tel. [illegible]

Nu u eindelijk het ideale huis hebt gevonden, wilt u natuurlijk ook een ideale hypotheek.

Rente vanaf
7,9%
Effectieve rente 8,3% p.j.

Eén op de drie hypotheken die in Nederland worden afgesloten, is van de Rabobank.

En dat is geen toeval. Door rechtstreeks naar de Rabobank te gaan, profiteert u direct van de scherpe tarieven en de grootste keuze aan hypotheekvormen.

Bovendien kennen we door onze lokale betrokkenheid [illegible] plaatselijke woningmarkt als geen ander. Het resultaat: een be[illegible] advies en een complete begeleiding bij de financiering van uw huis.

Dus als u op weg bent naar een hypotheek, zorg dan dat [illegible] zeker de Rabobank op uw pad tegenkomt.

Rabobank. Aangenaam.

JB Plafondbouwsystemen BV is een middelgroot afbouwbedrijf dat reeds 15 jaar een begrip is in de bouwwereld. Wij zijn gespecialiseerd in systeemwanden en systeemplafonds en realiseren kwaliteitsprodukten in Nederland, België en Duitsland. Bij ons zijn snelheid en kwaliteit de voornaamste sleutelwoorden.

Wij zoeken voor spoedige indienstreding een

CALCULATOR en een ASSISTENT CALCULATOR (m/v)

Functie-eisen:

- MTS of Bouwkunde
- ervaring in een soortgelijke functie
- ondernemersmentaliteit
- goede contactuele eigenschappen
- accuraat, zelfstandig en praktisch
- leeftijd 20-35 jaar

Gelieve uw sollicitatie met uitgebreid curriculum vitae te richten aan:

JB Plafondbouwsystemen BV
postbus 149 - 6190 AC Beek - tel. 046-379448
t.a.v. dhr. C.M.G. Heijen

N.V. Nutsbedrijven Maastricht is een horizontaal geïntegreerd bedrijf voor de levering van elektriciteit, gas, water en C.A.I.-signalen, alsmede voor de verhuur en het onderhoud van gasgeisers en C.V.-ketels binnen de gemeente Maastricht.

Bij de afdeling Werkvoorbereiding bestaat een vacature voor een:

projectontwerper (m/v)

vacaturenummer: 24

Functie-informatie:

De projectontwerper werkt binnen een team aan:

- de voorbereiding van plannen;
- de capaciteitsbewaking van netten;
- het uitvoeringsgereedmaken en aanbesteden van projecten in verband met uitbreiding en instandhouding;

ten behoeve van de distributie van elektriciteit, gas, water en C.A.I.-signalen.

Tevens zal hij/zij een bijdrage moeten leveren aan de milieuplannen binnen het bedrijf.

Het is niet uitgesloten dat, in het kader van de nadere uitwerking van de reorganisatie, een verschuiving in het takenpakket zal plaatsvinden.

Functie-eisen:

Opleiding H.T.S.-elektrotechniek, danwel gelijkwaardig [illegible]niveau, aangevuld met opleidingen op bovenvermelde werkterreinen [illegible] bereidheid om aanvullende studies te volgen. Voorts dient hij/zij te beschikken over goede schriftelijke en mondelinge uitdrukkingsvaardigheid en contactuele eigenschappen.

Arbeidsvoorwaarden:

Afhankelijk van opleiding en ervaring zal het salaris nader worden overeengekomen. De E.N.B.-C.A.O. is van toepassing. Opname in het I.Z.A.-Limburg en in het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds.

Inlichtingen:

Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer ir. P.J.M. Paffen, adjunct-directeur, tel. (043) 292603.

Sollicitaties:

Belangstellenden die aan gestelde eisen voldoen, worden uitgenodigd hun sollicitatie, onder vermelding van het vacaturenummer: 24 op brief en enveloppe, uiterlijk binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie, in te zenden aan de directie van N.V. Nutsbedrijven Maastricht, postbus 1042, 6201 MJ Maastricht. Een psychologisch onderzoek en [illegible] maken deel uit van de selectieprocedure.

NUTSBEDRIJVEN MAASTRICHT
elektriciteit gas water cai

ECONOMISCH COLLEGE

CENTRALE DIRECTIE

Het Economisch College omvat de afdelingen Cobbenhagen MEAO, Horeca MHS, Toerisme MTRO, VBO Handel en Handel MDS en de korte opleidingen administratie, handel en horeca.

Bij het secretariaat van de Centrale Directie bestaat per 1 november 1992 een vacature voor

medewerkster secretariaat (40-urige werkweek) v/m

Tot de taak zal o.a. behoren:

het verzorgen van in- en [illegible] telefoonbehandeling; typewerkzaamheden; assisteren bij andere voorkomende werkzaamheden.

Gevraagd wordt:

een afgeronde secretaresse-opleiding; ervaring met tekstverwerking (WordPerfect); een goede beheersing van de Nederlandse taal; een flexibele en zelfstandige instelling; organisatievermogen en verantwoordelijkheidsgevoel; goede contactuele eigenschappen; accuratesse; leeftijd tot 30 jaar.

Salariëring is afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring.

Voor nadere informatie kan contact opgenomen wo[illegible] mevrouw Flinzner-Klijn, tel: 045-714900, tussen 09.[illegible] 12.00 uur.

Schriftelijke sollicitaties binnen één week te richten aa[illegible] Directie Economisch College, postbus 441, 6400 AK [illegible] de heer J.G.M. Boss.

AUTOSCHADE COLLÉ

te Sittard, een onderneming waar kwaliteit voorop staat, zoekt ter versterking van het schadeteam een

jonge plaatwerker

met ervaring die snel en zelfstandig kan werken. Enthousiasme en een positieve inbreng in een goede werksfeer is van harte welkom.

U verdient een goed salaris dat de vergelijking ruimschoots doorstaat.

Wilt u meer inlichtingen of wilt u solliciteren, belt u dan voor een afspraak [illegible] Collé tel. 046-528866.

Autoschade Collé - [illegible] 13 - 6136 KR Sittard

Schitterende collectie

SCHILDERIJE[N]

compleet in prachtige lijsten

tijdens onze tweedaagse verkoop/expositie in

Motel Heerlen/Van der Va[lk]

op zaterdag 19 en zondag 20 septem[ber] van 11.00 tot 17.00 uur

Info: Mikro Design
Tel. 076-213761
* *Zeer scherpe prijzen*

GEVRAAGD

PARTTIME DOCENTEN M/V

(met name in de avonduren)

Voor de vakken: boekhouden, algemene economie, bouwkunde, privaatrecht, publiekrecht en praktijkleer.

I.v.m. uitbreiding van onze cursusplaatsen voor de opleiding tot makelaar o.g. hebben wij binnenkort enkele nieuwe docenten nodig voor de cursusplaats Sittard.

Schriftelijke reacties gaarne naar:

OPLEIDINGSINSTITUUT

A.D. Buitenweg [illegible] College

[illegible]

B.g.g. 05908-[illegible] (dhr. A.D. Buitenweg) of 05908-[illegible] (dhr. G. Lauwijn)
Ook 's avonds en zaterdags bereikbaar

DE GROOT & ZONEN

ZAND-, GRIND- EN KLEIEXPLO[ITATIE]

[illegible] 165, 6374 CL Landgraaf-Ubach [illegible]
Tel. [illegible] Fax [illegible]